

555

సంపుటము - VII
నెం. 2

2 మే, 1995,
మంగళవారము,
(శక సం. 1917,
వైశాఖం - 12)

ఆంధ్రప్రదేశ్ శాసనసభ కార్యకలాపములు

అధికార నివేదిక
విషయ సూచిక

పేజీ. నెం.

1. సభా కార్యక్రమము.	.. 117
కార్మికశాఖ మంత్రి అనంతపూర్ణిల, కో-ఆపరేటివ్
ఆఫీసరులపై దౌర్జన్యం చేశారనే విషయం గురించి.	
2. ప్రశ్నలు - వాగ్యూప సమాధానములు.	.. 134
3. స్వల్ప వ్యవధి ప్రశ్న - వాగ్యూప సమాధానములు.	.. 151
4. సభా కార్యక్రమము.	.. 156
5. తర్జీల సమర్పణ.	.. 160

17మంది కాంగ్రెసు శాసనసభ్యులను ఒకరోజు
నస్సెండు చేయుట గురించి.

..

(తరువాయి 3వ కవరులో)

ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రభుత్వ ముద్రాణాలయ కమీషనరుగారిచే శాసనసభ
ముద్రాణాలయము, హైదరాబాదునందు ముద్రింపబడినది.

1995.

ఆంధ్రప్రదేశ్ శాసనసభ

ప్రధానాధికారులు

సభాపతి	:	శ్రీ యనమల రామకృష్ణుడు
ఉప సభాపతి	:	శ్రీ మహమ్మద్ ఫరూక్
అధ్యక్షుల పేర్ల పట్టిక	:	శ్రీ బి. గోపాలకృష్ణారెడ్డి శ్రీ ఎం. రాజయ్య శ్రీమతి వై. సీతాదేవి శ్రీ జి. అప్పలసూర్యనారాయణ శ్రీ డి. ఎస్. రెడ్డానాయక్ శ్రీ డి. రాజగోపాల్
ప్రత్యేక కార్యదర్శి	:	శ్రీ సి. వెంకటేశన్
కార్యదర్శి	:	శ్రీ ఎ. వి. జి. కృష్ణమూర్తి
సంయుక్త కార్యదర్శి	:	శ్రీ ఎ. డి. భాస్కరరెడ్డి
ఆఫీసర్ ఆన్ స్పెషల్ డ్యూటీ	:	శ్రీ డి. సుబ్రహ్మణ్యం
ఉప కార్యదర్శులు	:	శ్రీ ఎన్. స్కెలాస్ శ్రీ బి. సుబ్బారావు శ్రీ ఎస్. డి. కమలాకర్
సహాయ కార్యదర్శులు	:	శ్రీ బి. వి. శర్మ శ్రీ ఎం. హెచ్. కేశవరావు శ్రీ కె. తులజానంద్ సింగ్ శ్రీ అహమ్మద్ అతావుల్లా శ్రీమతి టి. అంజనేబాయి శ్రీ టి. వి. సత్యనారాయణ శ్రీ కె. వి. డేవిడ్ జానకన్ శ్రీ ఎన్. సువర్ణరాజు శ్రీ ఖాజా మొయినుద్దీన్ శ్రీ ఇ. నరసయ్య శ్రీ ఆర్. భాస్కరన్ శ్రీ పి. కాశిరాజు
చీఫ్ రిపోర్టర్	:	

ఆంధ్రప్రదేశ్ శాసనసభ చర్యలు
అధికార నివేదిక
(పదవ శాసనసభ)
(రెండవ సమావేశము : ఇరవై ఆరవ రోజు)

మంగళవారము, 2 మే, 1995

(సభ ఉదయం 8-30 గంటలకు సమావేశమైనది)

(సభాపతి అధ్యక్ష స్థానములో వున్నారు).

సభా కార్యక్రమము.

శ్రీ సిహెచ్. విఠల్రెడ్డి (నర్సాపూర్):- అధ్యక్షా,...

శ్రీ పి. జనార్ధన్రెడ్డి (ఖైరతాబాద్):- అధ్యక్షా...

శ్రీ సిహెచ్. విఠల్రెడ్డి:- మేము అడ్జర్నీమెంట్ మోషన్ ఇవ్వాము. 329 ఎకరాలలో పారిజనులను బేదలు చేస్తున్నారు...

Mr. Speaker:- Yes, nothing will go on record. I am not allowing. I have received one notice of motion adjournment given by Sri Ch. Vittal Reddy and Sri Puvvada Nageswara Rao regarding eviction of Harijans, Girijans and other weaker section people from their lands in Dindigal village and selling the Government lands in Village Jinnaram belonging to weaker section. I have also received notice under Rule 304. It is under consideration.

శ్రీ సిహెచ్. విఠల్రెడ్డి:- రయవేసి ఎప్పుడు వేస్తారు 304. That is under examination. I am not allowing any one now. It is under consideration. I will see it. I have to find out time.

(ఇంటరప్షన్స్)

శ్రీ పి. జనార్ధన్రెడ్డి:- మంత్రి పరిటాల రవీంద్రు కిల్లా కో ఆపరేటివ్ ఆఫీసర్ ఇంటికి వోయి...

*An asterisk before the name indicates confirmation by the Member.

Mr. Speaker:- No, I have closed that subject also. I do not give now. I cannot give. This is Question Hour. I have closed that 304 on that day itself.

I am not allowing please. Take your seats. Don't interrupt the House. Don't interrupt the proceedings.

(Interruptions by Sri P. Janardhan Reddy).

Mr. Speaker:- Janardhan Reddy, I cannot give at this juncture. Please sit down. This is Question Hour. I am not allowing any one. Please hear me. I am taking the Question Hour. So far as the House is concerned, I have closed that subject. I had given 3½ hours time on that day. I am not concerned with the replies and all those things. I had given 3½ hours and you discussed at length. I do not know the Government's reaction. You had demanded and the Government has not conceded your demand. I am concerned with the Business of the House. My concern is over. You are not supposed to interrupt the House now. Whatever you say, on the issue during Question Hour will not go on record. Please don't stall the House. I cannot reopen the subject. Please take your seat. You are getting Labour Demands and you can once again raise the issue. Today or tomorrow you can raise that issue again but today I do not allow. Please don't interrupt the proceedings. I am requesting you and I am appealing you to co-operate with the Chair. I do not want to reopen the issue. If you want to stall the House, I have no objection. Because I am requesting you and I am appealing all of you. On that day, I have announced that I have closed the subject. P. Ramayyagaru, you ask the Question.

(Interruptions)

Don't interrupt the proceedings. I am again appealing - I am requesting you - don't interrupt the proceedings please. Take your seats. This is Question Hour. Let the Question Hour be over first. Janardhana Reddygaru, today we have posted so many things including discussion on Power cut. If you complete the agenda of today, people will be very happy. Please, I am

telling that already closed subjects cannot be reopened today. Please I am not allowing. I have closed it that day itself and adjourned the House. How can you say that I have not done that at this juncture. I am not allowing anyone. I cannot reopen the issue. I am requesting and I am appealing to you. At this juncture I cannot permit. Please let the Question Hour be over. I will look into the matter. I am not concerned with your demands. Your demands are not accepted. I am only concerned with the business of this House. I have closed that subject on that day itself. At this juncture I cannot hear. Please co-operate with the Chair. I will hear your suggestions after the Question Hour is over but not now. At this juncture, I do not hear and I cannot hear. You have so many issues to be debated here. You have to Co-operate with the Chair. So far I have not given permission during the Question Hour. Same thing I have to follow and I cannot create a precedent. I will refuse at this juncture even if you request hundred times. I have closed that subject on that day itself. You cannot ask me. You can talk O.K. I have no objection. You cannot question me.

శ్రీ పి. రామయ్య:- అధ్యక్షా...

(ఇంటరప్షన్స్)

శ్రీ పి. జనార్థన్ రెడ్డి:- మంత్రి పరిచాల రవేంద్రగారు...

(కాంగ్రెస్ పార్టీ సభ్యులు ఇందరు నిలబడి చెప్పడం ప్రారంభించారు).

Mr. Speaker:- I am not allowing anybody.

శ్రీ పి. జనార్థన్ రెడ్డి:- మొన్న అడ్వరన్ వేసి వెళ్ళిపోయారు. రివ్లయి రాలేదు.

Mr. Speaker:- I have closed that subject on that day itself.

శ్రీ పి. జనార్థన్ రెడ్డి:- నాకు అవకాశం ఇవ్వండి.

Mr. Speaker:- I cannot allow by reopening is the issue If you want to raise, you do so after the Question Hour. I do not want to create a precedence during the Question Hour. Please, I will hear only after the Question Hour.

శ్రీ పి. జనార్థన్ రెడ్డి:- ***

Mr. Speaker:- I am not allowing. That does not go into records.

శ్రీ పి. జనార్థన్ రెడ్డి:- ఈ గవర్నమెంటులో భద్రత లేదు.

Mr. Speaker:- I do not give you permission at this juncture and reopen the subject. If you want to suggest anything, you suggest after the Question Hour.

(ఇంటరప్షన్స్)

మిస్టర్ స్పీకర్:- దయచేసి వినండి: I am not allowing. I have decided that the same 304 cannot be repeated and you cannot reopen the issue. I have decided. If you want to give suggestion, you can suggest after Question Hour.

శ్రీ పి. జనార్థన్ రెడ్డి:- మీరు కోర్ట్ అంటే కోర్ట్ అయిపోతుందా?

Mr. Speaker:- I had given you 3½ hours on that day and closed the subject and adjourned the House. To Sri P. Ramaiah, you please ask the question.

శ్రీ పి. రామయ్య:- హౌస్ ఆర్డర్ లో లేదు. ఏమీ అడగాలి.

శ్రీ పి. జనార్థన్ రెడ్డి:- ఏమీ రిపీక్స్ లేదు.

Mr. Speaker:- You have taken 3½ hours for discussing that 304 on that day.

(ఇంటరప్షన్స్)

శ్రీ పి. రామయ్య:- గౌరవ మంత్రిగారు తమ సమాధానములో వికలాంగుల సంక్షేమం కోసం నిధులు పెంచుతూ ఉన్నప్పటికీ అవసరాలకు ఆ కేటాయింపులు సరిపోవటం లేదనే ఒప్పుకున్నారు. మంత్రిగారు అంగీకరించారు..

(ఇంటరప్షన్స్)

Mr. Speaker:- Please don't try to shall the proceedings.

శ్రీ పి. జనార్థన్ రెడ్డి:- ముఖ్యమంత్రిగారు ఉన్నారు. రిప్లయి ఇవ్వించండి.

Mr. Speaker:- I cannot ask the Chief Minister.

శ్రీ పి. రామయ్య:- సమాజములో వికలాంగుల బాగోగులు చూడవలసిన అవసరం ఉంది నిధులు సరిపోవటంలేదని మంత్రిగారు అంగీకరించారు. వికలాంగుల సంక్షేమానికి ప్రభుత్వం.

(ఇంటరప్యూన్స్)

శ్రీ డి.ఎస్. రెడ్డానాయక్ (డోర్నకల్):- అధ్యక్షా,...

Mr. Speaker:- If you want to say, you please say during discussions on Demands.

శ్రీ పి. రామయ్య:- ఆర్డర్ లో లేకపోతే ఏమీ అడుగుతాము?

శ్రీ డి.ఎస్. రెడ్డానాయక్:- అధ్యక్షా, ***

Mr. Speaker:- Whatever you speak without permission will not go on record. That is my ruling. Unnecessarily please don't waste your voice. You understand me? If you want to suggest, please suggest after Question Hour.

శ్రీ పి. రామయ్య:- వికలాంగులు తమ బితుకు తెరువు కోసం. అధ్యక్షా, వామనీను ఆర్డర్ పెట్టండి. లేకపోతే ఏమీ చెప్పతాము.

(ఇంటరప్యూన్స్)

Mr. Speaker:- I have closed that subject. I do not want to reopen that subject. Please allow me to run the House.

శ్రీ ఇ. ప్రతాపరెడ్డి (అత్తుకూరు):- కోల్డ్ వేయలేదు. అడ్జర్న్ చేసి వెళ్లిపోయారు.

(ఇంటరప్యూన్స్)

శ్రీ పి. జనార్థన్ రెడ్డి:- మైక్ ఇవ్వండి. మాట్లాడతాము.

Mr. Speaker:- I am not allowing you to speak. I have decided that. the same 304 cannot be repeated and cannot be reopened. I have decided and if you want to suggest you suggest after Question Hour.

శ్రీ డి. ఎస్. రెడ్డానాయక్:- ***

Mr. Speaker:- Let the Question Hour be over. That will not go on record. Whatever you speak, without my permission it will not on record.

శ్రీ కె. రాములు:- అధ్యక్షా,...

(ఇంటరప్యూన్స్)

*** Expunged as ordered by the Chair.

Mr. Speaker:- I am not concerned with that. I have closed that subject. I do not want to reopen the subject. Please allow me to run the House.

శ్రీ ఎం. కోదండరెడ్డి:- మా సజెషన్ వినండి.

Mr. Speaker:- Please take your seats. You had taken on that day three and half hours time. Because 3½ hours were allotted for that 304. We could not take Law and Order discussion on that day. Today also if you want to interrupt, we cannot take this afternoon. For individual cases, you cannot stall the entire House. You cannot take a subject of individual cases. At this juncture, I cannot permit anyone. If you want to suggest, after Question Hour, I will hear. This is not good Mr. Janardhan Reddy. At this juncture, I don't hear excepting Question Hour.

8.40 | శ్రీ కె. రాములు:- డబ్బు లేదని మంత్రిగారు సెలవు ఇచ్చారు. సమాజంలో
ఉ. | వికలాంగుల పరిస్థితి దయనీయంగా ఉంది కాబట్టి ఇప్పటికైనా అధికంగా డబ్బు
కేటాయిస్తారా? అలాగే రాష్ట్రవ్యాపితంగా ఎంతమంది వికలాంగులు పెన్షన్స్ కోసం అప్లై
చేసుకొన్నారు? అలాగే ఎంత మందికి పెన్షన్లు ఇచ్చారో జిల్లాల్వారే వివరాలు తెలియ
జేస్తారా? అలాగే ఎంతమంది వికలాంగులకు ఆర్థిక సహాయం అందజేశారో జిల్లాల్వారేగా
వివరాలు తెలియజేయాలని కోరుతున్నాను.

(అంతరాయం)

శ్రీ ఇ. ప్రతాప్ రెడ్డి:- అధ్యక్షా, మూడున్నర గంటలు చర్చిస్తే అయిపోయిందా? దానిపై చర్య తీసుకోనవసరం లేదా?...

శ్రీ జి. నగేష్ (బోత):- అధ్యక్షా, 1983లో ప్రారంభించబడిన వికలాంగుల ఆర్థిక సహాయ సంస్థ కోటి రూపాయలతో ప్రారంభమై నేడు అంటే 1995-96 వరకు 6 కోట్ల 84 లక్షలకు వచ్చింది. గౌరవసభ్యులు అడిగినట్లు ఈ సంస్థ క్రింద ఇప్పటివరకూ 6,151 మంది లబ్ధిదారులు ప్రయోజనం పొందడం జరిగింది. అంతేకాకుండా ఆర్థిక పునరావాసంకొరకు కూడా 2,155 మంది లబ్ధి పొందడం జరిగింది.

(అంతరాయం)

శ్రీ సిపాద్. రాజేశ్వరరావు(సిరిసిల్లా):- అధ్యక్షా, ముఖ్యమంత్రిగారిని ఒకసారి ప్లంబింపమనండి.

(ఇంటరప్షన్స్)

Mr. Speaker:- Please take your seat. You had taken on that day 3½ hours. Please take your seat. Because According to the agenda, I have given you permission for 304. As such, we could not take Law and Order on that day. To-day also, if you want to interrupt the House like this, we cannot take that business. For individual cases you cannot stall the entire House. You cannot take sides for individual cases. At this juncture, I cannot permit anyone. After Question Hour, if you want to suggest you suggest and I will hear it. This is not the way to interrupt.

(Interruptions by Mr. Janardhan Reddy)

This is not good. Please don't try to stall the House. At this juncture, I do not hear anything except the Question Hour.

శ్రీమతి పి. భారతి:- అధ్యక్షా, కాంగ్రెస్ వారికి ఏకలాంగుల మీద ప్రేమ ఉందని చెబుతున్నారు. అయితే ఇప్పుడు నేను మాట్లాడాలంటే గందరగోళంగా ఉంది, నాకు ఒక నిమిషం అవకాశం ఇవ్వాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీ సిహెచ్. విద్యాసాగర్ రావు (మెట్ పల్లి):- ఈ విధంగా 15 నిమిషాల నుంచి సభ స్పాల్ అవుతోంటే మీ దగ్గరనుంచే కాదు, ప్రభుత్వంవైపు నుంచి కూడా రెస్పాన్స్ ఉండాలి. భారతిగారు సప్లిమెంటరీ అడుగుతున్నారు. వారికి అవకాశం రావాలంటే మిగతావారు కూర్చోవాలి. సభను ఆర్డర్ లోకి తెచ్చేందుకు వారు సజెషన్ ఇవ్వాలి.

మిస్టర్ స్పీకర్:- నేను అప్పీల్ చేస్తున్నాను...

శ్రీ సిహెచ్. విద్యాసాగర్ రావు:- మీరు ఎంతసేపు అప్పీల్ చేస్తారు? గవర్నమెంట్ తరఫున కూడా చెప్పాలి. Sir, we are also concerned.

Mr. Speaker:- It is already 15 minutes over. By 9-30 I have to finalise Question Hour. You can convince your members and I am asking your floor leaders. I do not reopen the subject. It is left to the Government whether to allow it or not. I am not concerned with it. How can we reopen the subject when once it was closed by the Speaker. I had given 3½ hours for that 304. After full discussion I have closed that subject. It cannot be reopened now and we have got lot of business to be transacted today.

శ్రీ సిహెచ్. విద్యాసాగర్ రావు:- ప్రభుత్వంవైపు నుంచి కూడా రెస్పాన్స్ రావాలి.

Mr. Speaker:- I do not hear anyone please. I am taking up the Question Hour please.

Sri Ch. Vidyasagar Rao:- Mr. Speaker Sir, the Government should respond. They cannot remain as spectators. How long they have to keep quiet.

Mr. Speaker:- I have to run the House. I am requesting them. I am appealing.

Sri N.T. Rama Rao:- Sir, I think you have taken enough time and the matter was discussed and closed also. I am not prepared to reopen the subject. I am requesting the Members to carry on with the House and carry on the proceedings.

శ్రీ పి. జనార్దన్ రెడ్డి:- సబ్జెక్ట్ కోణ్ కాలేదు...

శ్రీ కె. ఎర్రన్నాయుడు:- అధ్యక్షా, ఈ అంశంపై సభలో మూడున్నర గంటలు చర్చించాం. ఆ సబ్జెక్ట్ కోణ్ అయిందని తెలియజేయడానికి మిగతా ప్రతిపక్షాలన్నీ వాకౌట్ చేశాయి.

శ్రీ పి. జనార్దన్ రెడ్డి:- ముఖ్యమంత్రిగారిని స్పందించమనండి.

8:50 | Sri P. Ashok Gajapathi Raju:- Sir, it is imperative ఉ that the House be run as a House. This House cannot be held to ransom indefinitely at every point of time. There is a limit. We are behind you in running the House according to the parliamentary traditions.

శ్రీ డి.ఎస్. రెడ్డానాయక్:- రిజిస్ట్రార్ కోఆపరేటివ్ సొసైటీస్ ఇచ్చిన రిపోర్టును పెట్టమనండి. నరసింహారెడ్డిగారు వ్రాసిన రిపోర్టును పెట్టమనండి. అధికారులను మంత్రులు కొడుతూ ఉంటే ఎలా?

మిస్టర్ స్పీకర్:- భారతిగారు మాట్లాడండి.

శ్రీమతి పి. భారతి:- అధ్యక్షా,

శ్రీ పి. జనార్దన్ రెడ్డి:- రిపోర్టు బేబుల్ మీద పెట్టనియ్యండి. నిజా, నిజాలు తెలుస్తాయి.

Mr. Speaker:- I am once again requesting you. It is already told by me that it will not be reopened. Please resume your seats. Now, Mrs. Bharathi.

శ్రీ సిపాద్ విద్యాసాగర్ రావు:- 15 నిమిషములు అయిపోయింది. తమరు భారతీగారిని సన్నిహితంగా అడగమన్నారు. వారికి అవకాశం కల్పించాలంటే హౌస్ ను ఆర్డర్ లోకి తేవాలి.

శ్రీమతి పి. భారతి:- అధ్యక్షా,...

శ్రీ పి. జనార్ధన్ రెడ్డి:- మాకు ఒకే ఒక అవకాశం ఇవ్వండి.

Mr. Speaker:- In a word, I am saying that I don't reopen the subject. Whatever procedure you want to adopt, you can adopt. I don't reopen the subject.

శ్రీ పి. జనార్ధన్ రెడ్డి:- సరైన జవాబు లేకపోతే మేము స్పాల్ చేస్తాము.

Mr. Speaker:- If you have decided to stall the proceedings, I cannot help except requesting you to take your seats.

శ్రీ పి. జనార్ధన్ రెడ్డి:- తప్పకుండా స్పాల్ చేస్తాము.

Mr. Speaker:- For your information, I have closed the subject.

శ్రీ ఎన్.టి. రామారావు:- అధ్యక్షా, ఆ రోజున బి.జె.పి. కానీ లేకపోతే సి.పి.ఐ. సి.పి.ఎం. కానీ వాకౌట్ చేశారు. ఇలాడు కోర్ట్ చేశాము. ఇప్పుడు మరల మొదట పెట్టాలంటే మొదటి నుంచే మొదలు పెట్టాలి. We are prepared, but it is already closed. You have also expressed it. They have to abide by your decision. We follow your directions. It is left to you.

Mr. Speaker:- Already 25 minutes are over. Because of you I cannot waste the entire time.

శ్రీ డి.ఎస్. రెడ్డానాయక్:- ఆ రోజు అడిగాము. సభను అభిప్రాయంగా వాయిదా వేయడంతో ఈ రోజు మరల అడుగుతున్నాము.

మిస్టర్ స్పీకర్:- టైబల్ వెక్ ఫర్ మంత్రిగారు సమాధానం చెప్పండి.

శ్రీ జి. నగెష్:- అధ్యక్షా,

శ్రీ గాదె వెంకటరెడ్డి(పర్చూరు):- సర్, ముఖ్యమంత్రిగారు...

మిస్టర్ స్పీకర్:- దయచేసి కూర్చోండి. ఆ సబ్జెక్టును కోర్ట్ చేశాను. I have expressed it. Even the Chief Minister has also told on the subject. I have categorically stated that the subject was closed at that time itself.

Sri E. Prathap Reddy:- It is not closed.

శ్రీ పి. జనార్దన్ రెడ్డి:- ముఖ్యమంత్రిగారు సభనుండి వెళ్లిపోతున్నారు. ముఖ్యమంత్రిగారు దీనిమీద స్పందించాలి.

Mr. Speaker:- I have closed the subject. I am specific on that. I cannot reopen the subject. So far as the business of the House is concerned, I am asking Mrs. Bharathi to speak. Please co-operate with the Chair to take up the Question Hour. We have already lost half an hour. In the remaining half an hour, we have to finish the questions.

శ్రీ గాదె వెంకటరెడ్డి:- అధ్యక్షా, తమరికి పవర్స్ ఉన్నాయి. అందుచేత ఆ రిపోర్టును టేబుల్ మీద పెట్టించండి. చర్చించండి. అందులో తప్పు ఏమీ లేదు. ఆ రోజు తమరు అబ్జిక్టుగా ముగించారు.

మిస్టర్ స్పీకర్:- మూడున్నర గంటల సేపు చర్చ చేసిన తరువాత మరల అబ్జిక్టు అంటే ఏమిటి? మంత్రిగారు మాట్లాడండి.

శ్రీ డి. నగేష్:- అధ్యక్షా,...

Mr. Speaker:- There is no power given to me and there is no necessity of giving power to me. I have categorically stated that I have closed the subject, and I will not reopen it.

(అంతరాయం)

శ్రీ పి. నాగేశ్వరరావు:- హౌస్ ఆర్డర్ లో లేదు.

మిస్టర్ స్పీకర్:- దీనిమీద తమరు సజెషన్ ఇవ్వండి.

శ్రీ పి. నాగేశ్వరరావు:- అధ్యక్షా, ఇప్పుడు క్వశ్చన్ అవర్ నడవనియ్యండి. జేరో అవర్ లో రెయిట్ వేయడానికి వాళ్లకు అవకాశం ఇవ్వండి.

Mr. Speaker:- I have closed the subject and I cannot reopen it.

Sri P. Nageswara Rao:- As far as this subject is concerned, we have staged a walk out from the House on that day and it is over. You hear them after the Question Hour. అప్పుడు తమరు డిస్ ఎలప్ వేయండి. సబ్జెక్ట్ ఓషన్ కావాలని మేము అనడం లేదు. మాకు సంబంధించినంతవరకు ఆ ఇష్యూ అయిపోయింది. తమరు కూడా రూలింగ్ ఇచ్చారు. వారు సబ్జెక్ట్ కోర్ట్ కాలేదంటున్నారు. You hear them after the Question Hour.

మా హక్కులు పరిరక్షింపబడుతూ ఉంటాయి. ఏమయినా సరే స్పాల్ చేస్తామని ఫోర్ లీడర్ అనడం బాగా లేదు. స్పాల్ చేస్తామని అనవద్దు. కోఆపరేట్ చేయండి. క్వశ్చన్ అవర్ తరువాత వారు చెప్పడానికి అవకాశం యివ్వాలి.

(Sri Gade Venkat Reddy moved out from his seat and stood in between the rows besides the seat of Sri P. Janardhan Reddy).

Mr. Speaker:- If you stand between the rows, it amounts to stalling the House. I request you to go to your seat.

శ్రీ పి. నాగేశ్వరరావు:- వాళ్లు నేట్లలోకి వెళ్లి మండమని నేను కూడా అప్పేల్ చేస్తున్నాను. క్వశ్చన్ అవర్ తరువాత వాళ్లు ఏమి చెప్పదలచుకున్నారో చెప్పనియ్యండి. వాళ్లకు ఆ అవకాశం ఉన్నది.

(Sri Gade Venkat Reddy resumed his seat)

Mr. Speaker:- During Zero Hour I will hear your suggestions. I am requesting you. I am appealing to you. Please allow me to run the House. During Zero Hour I can permit you.

Sri Gade Venkat Reddy:- Sir, it is very important issue. You allow us.

Mr. Speaker:- Even after the Question Hour, I can only hear your suggestion, but not allow you to reopen the subject. I am very clear on that. You cannot stall the House.

Sri Gade Venkat Reddy:- We want to speak on the subject. Yesterday, it was closed abruptly.

Mr. Speaker:- Then you can take your own action. I am very clear in my decision. I cannot reopen the subject. Even if the Government is prepared, I am not prepared to reopen the subject.

9.00 శ్రీ ఎన్. రాఘవరెడ్డి:- ఇప్పుడు ఇతరులకు కూడా కొన్ని హక్కులు ఉన్నాయినే సంగతి గుర్తు ఉంచుకోవాలి. తమరు చెప్పినా వినరు. మేము రిక్వెస్ట్ చేసినా వినరు. ఇలా అయితే ఎలా? క్వశ్చన్ అవర్ తరువాత రెయిజ్ చేయండి.

శ్రీ డి. ఎస్. రెడ్డానాయక్:- మా హక్కులను రక్షించాలి.

శ్రీ ఎన్. రాఘవరెడ్డి:- అధ్యక్షా...

శ్రీ పి. జనార్థన్ రెడ్డి:- సర్, మాకు అవకాశం యివ్వండి.

శ్రీ ఇ. ప్రతాపరెడ్డి:- క్వశ్చన్ అవర్ తరువాత అవకాశం ఇవ్వండి.

Mr. Speaker:- Even if the Government is prepared, I cannot reopen the subject. I am concerned with the business listed in the agenda. I am not concerned with one political party or the other.

శ్రీ పి. జనార్థన్ రెడ్డి:- జేర్ అవర్ కాదు సర్. క్వశ్చన్ అవర్ తరువాత అవకాశం ఇవ్వండి.

Mr. Speaker:- I have closed the subject and adjourned the House. I have given you 3½ hours on that day. No matter under Rule 304 was given that much time.

శ్రీ గాదె వెంకటరెడ్డి:- జేర్ అవర్ లో మాట్లాడడానికి ఎక్కువ సమయం ఇవ్వరు.

శ్రీ పి. జనార్థన్ రెడ్డి:- రూల్ 304 మీద చర్చ అయిన తరువాత అడ్జర్న్ చేసి వెళ్ళిపోయారు. రిపోర్టు బేబుల్ మీద పెట్టమని మేము అడుగుతున్నాము.

Mr. Speaker:- I am requesting you once again. I am appealing to you. If you want to give any suggestion, you can do so after the Question Hour. Even if the Government is prepared to reopen the subject, I am not prepared to reopen it. I am very clear on that. I am concerned with all the Members. I am concerned with the agenda. It is the property of 294 Members. You take the majority opinion.

శ్రీ పి. రామయ్య:- అధ్యక్షా,

శ్రీ పి. జనార్థన్ రెడ్డి:- మంత్రిగారు ఇలా ప్రవర్తిస్తూ ఉంటే అధికారులు ఎలా పని చేస్తారు?

శ్రీ గాదె వెంకటరెడ్డి:- ఒక సజెషన్ సర్. తమరు మూడున్నర గంటల సమయంలో ఇచ్చిన విషయంలో మేము అనుమానపడడం లేదు. You have abruptly adjourned the House on that day.

Mr. Speaker:- No, I have closed the subject. వెంకటేశ్వరరావు గారు మీరు ఏదయినా సజెషన్ ఇవ్వండి.

శ్రీ గాదె వెంకటరెడ్డి:- ఇలా అయితే ఎలా సర్.

శ్రీ పి. జనార్థన్ రెడ్డి:- అవకాశం యివ్వండి.

మిస్టర్ స్పీకర్:- వెంకటరెడ్డిగారు, జనార్ధన్ రెడ్డిగారు నేను చాలా క్లియర్ గా చెప్పాను.

శ్రీ ఎన్. చంద్రబాబునాయుడు:- అధ్యక్షా, తమద్వారా నేను ఫోన్ లో రేడర్స్ కు విజ్ఞప్తి చేస్తున్నాను. అందరు ఆలోచించాలి. స్పీకర్ గారు చెబుతాన్నా వారి గ్యూప్ రేడర్, వాళ్లు బీజేపీ సాల్ చేస్తామని అంటున్నారు. ఇది మంచి పద్ధతి కాదు. స్పీకర్ గారు 35 నిమిషముల నుంచి రికెస్ట్ చేస్తున్నారు. ఏదీ ఏమయినా సాల్ చేస్తాము అనేది మంచిది కాదు. ఇది వారికే వదిలిపెడుతున్నాను.

శ్రీ పి. జనార్ధన్ రెడ్డి:- అధికారులను కొడుతూ వుంటే ఎలా?

శ్రీ పి. నాగేశ్వరరావు:- సర్, 294 మందిలో ముగ్గురు లేరు. ఇక్కడ అందరికీ సమానమైన హక్కులు వున్నాయి. మొన్న తమరు చాలా జనరేషన్ వర్క్ కు అవకాశం యిచ్చారు. ఈ విషయంలో మాకు సంబంధించినంతవరకు అయిపోయింది. వారికి ఏదో వున్నాయన్నారు. జేరో అవర్ లో రెయిజ్ చేసుకోవచ్చు. ఇప్పుడు చంద్రబాబునాయుడుగారిని మిమ్ములను అందరికీ అడుగుతూ ఉన్నాను. It is for the Government to run the House. Are you prepared? I say, you must cooperate with the Chair. The Hon'ble Speaker has gone on record that he is not going to reopen the subject. వారివైపు నుంచి స్పందన ఏమిటో చెప్పండి? మా హక్కులు పరిరక్షింపబడాలి. Our Members' questions are there.

Sri P. Ashok Gajapathi Raju:- We are behind the Hon'ble Speaker in enforcing the parliamentary practices and adhering to the agenda. There are no two opinions on it.

Mr. Speaker:- I am very clear in taking decisions. I have already taken a decision not to reopen the subject.

శ్రీ పి. నాగేశ్వరరావు:- వారు డెమక్రాటిక్ గా చేయాలి. లేకపోతే వారి పద్ధతిలో వారు అనుసరించాలి. స్పీకర్ గారిని నిస్సహాయ సిగ్గికి నెట్టివెయ్యకూడదు. సాల్ చేస్తామంటే చేసుకోండి అనే పద్ధతి మంచిది కాదు. సాల్ వెయ్యకుండా ఆపు చేయడం కోసం, కృత్యన్ అవర్ నడవడం కోసం, ప్రజల యొక్క అనేక సమస్యలు పరిష్కారం చెయ్యడం కోసం మనం ఇక్కడ చర్చించాలి.

మిస్టర్ స్పీకర్:- బోడెహాడి వెంకటేశ్వరరావుగారు సజెషన్ ఇవ్వండి.

శ్రీ బి. వెంకటేశ్వరరావు (మధురై):- అధ్యక్షా, నేను కాంగ్రెస్ పక్ష సభ్యులకు మరొకసారి విజ్ఞప్తి చేస్తున్నాను. మొన్న తమరు చాలా అవకాశం ఇచ్చారు. ఎంత సేపు అయినా చర్చించనిచ్చారు. ఎవరి చేతనయిన పద్ధతులలో వారు చేశారు. మేము కూడా వాకౌట్ చేశాము. ఇప్పుడు కూడా తమరు జేరో అవర్ లో మెన్షన్ చేయడానికి ఒప్పుకున్నారు. ఆ మేరకు సంతృప్తి పడాలి తప్ప తేదీదాకా చేస్తామనేది ప్రజాస్వామ్యమైన పద్ధతి కాదు.

స్పీకర్ గారికి అలాగే సభా నాయకుడిని అందరినీ ఉద్దేశించి ఆర్థిక మంత్రిగారు మాట్లాడి 'మేము మా మీద నెట్టడం సరైనది కాదు. ఖచ్చితంగా సభా నిబంధనలు పాటించ బడేటట్లు చూడడంకోసం అధ్యక్షుల వారికి ప్రతిపక్ష సభ్యులతో బాటు ప్రభుత్వం కూడా తోడ్పడాలి. అది మంచి పద్ధతి. అందుకని దయచేసి గాలికి వదిలివేసి వూరుకోవడం మంచిది కాదు. మరొకసారి కాంగ్రెస్ సభ్యులకు విజ్ఞప్తి చేస్తున్నాను. మొన్న మూడున్నర గంటల సేపు సమయం తీసుకుని ఎవరి పద్ధతులతో వారు బయటకు వెళ్ళిపోయారు. కానీ ఏదో ఒక సమస్య ఎప్పటికప్పుడు తేలాలి అనేది ఏ ప్రభుత్వంలో కూడా సాధ్యం కాదు. కాంగ్రెస్ వారి అధికారంలో వున్నప్పుడు ఈ పద్ధతే చేశారు. ఒక కృమం అనేది వుండాలి. కృమం లేకుండా చేయడం మంచిది కాదు. దయచేసి మరొకసారి ఆలోచించమని విజ్ఞప్తి చేస్తున్నాను.

శ్రీ సిహెచ్. విద్యాసాగర్ రావు:- ఈ అంశం మీద మేము కూడా వాకౌట్ చేశామనేది వాస్తవమే. కానీ ఈ సమస్య అనేది వాకౌట్ చేసినంత మాత్రాన కోర్ట్ చేసినప్పటికీ కూడా వేరే రూపంగా రావచ్చు. ఈ సమస్య ప్రభుత్వంలో అధికారంలో వున్న ఒక మంత్రిగారి చర్యద్వారా ఉత్పన్నం అయింది. మేము వాకౌట్ చేశాము. మరల మేము ఆ సమస్యను లేవలీయడానికి సిద్ధంగా లేము. తమరు కూడా దాని ఇష్యూ కోర్ట్ చేశారు. కానీ ఇప్పుడు వారికి ఒక అవకాశం ఇవ్వండి. ఇది ముఖ్యమైన ఇష్యూ కాబట్టి క్వశ్చన్ అవర్ తరువాత సమయం యివ్వండి. అంతటితో ఆ ఇష్యూ కోర్ట్ అయిపోతుంది. మెజారిటీ ఉన్నది కాబట్టి వారు ఏమీ చేసుకున్నా సభ నడిచే పరిస్థితి ఉన్నది. కానీ చర్యల విషయానికి వస్తే మిగిలింది ఒక్కటే చర్య వాళ్ళందరినీ బైటకు గెంటివేయడం ఒక్కటే చర్య. దానిని నేను కోరడం లేదు. ఇది ప్రభుత్వపరంగా ఉత్పన్నం అయిన సమస్య కాబట్టి క్వశ్చన్ అవర్ తరువాత చెప్పనియ్యండి. తరువాత వచ్చే పరిణామాల మీద ప్రభుత్వం చర్య తీసుకోవచ్చు. హౌస్ రన్ కావలసిన విషయం వాస్తవమే. చాలా సమస్యలు చర్యకు రావలసినవి ఉన్నాయి. వారికి ఒక్క అవకాశం యివ్వండి.

Sri P. Ashok Gajapathi Raju:- This matter has been discussed at length. Never before it happened. After such a lengthy discussion, on another day the same issue is sought to be brought back to the House. It is unparliamentary for a small group to hold the whole House to ransom. We are not encouraging this in any way. We unconditionally abide by the Rules and the decisions of the Speaker. It is in bad taste. This Government is behind you. This is one thing never heard of in the parliamentary traditions. Whatever action you propose we are going to support it wholeheartedly in the interest of running this House.

Mr. Speaker:- I am also appealing to you. Please take your seats. Please don't stall the Question Hour. I will hear your suggestions during Zero Hour, but not on the subject.

9.10 శ్రీ గాదె వెంకటరెడ్డి:- వారిది పెద్ద గ్రూపు ఉంటే ఉండవచ్చును. మా ఉ. అధిష్ఠానం కూడా వినండి. మాకు అవకాశం యివ్వండి.

Mr. Speaker:- Yes, definitely. But not on the subject. They have suggested how to run the House. I am giving you opportunity to give suggestion but not on the subject.

శ్రీ పి. జనార్థన్ రెడ్డి:- ***

Mr. Speaker:- I am not allowing it. I am very firm. It will not go on record.

శ్రీ పి. జనార్థన్ రెడ్డి:- ప్రజాస్వామ్యంలో ప్రజలతో ఎన్నుకోబడతారు. వారిది పెద్ద గ్రూప్ కావచ్చు. రేపు ఎన్నికలు పెడితే మేము 26 మందిమయినా ఉన్నాం, వారు ఆరుగురు కూడా ఉంటారో ఉండరో? అదే గ్రూపు అవుతుందో? ఇప్పటి వరకే పరిస్థితిని బట్టి మాస్తే అట్లా అనిపిస్తోంది.

(ఇంటరప్షన్స్)

Mr. Speaker:- Please come to the subject. Give suggestion in the matter of running the House. If you speak on the subject then, it does not go on record. You give me suggestion.

శ్రీ పి. జనార్థన్ రెడ్డి:- ***

Mr. Speaker:- I am very clear and I am very firm. If you speak on the subject it does not go on record.

శ్రీ పి. జనార్థన్ రెడ్డి:- మాకు అవకాశం ఇవ్వండి.

మీస్టర్ స్పీకర్:- ఎస్. ఇస్మూన్ నాము. హౌస్ ఎట్లా రన్ చెయ్యాలో సజెషన్ ఇవ్వండి. సబ్జెక్ట్ గురించి చెప్పకూడదు.

శ్రీ పి. జనార్థన్ రెడ్డి:- ***

Mr. Speaker:- Please take your seat. If you speak anything on the subject it will not go on record. I am very firm on that. You give suggestion.

శ్రీ గాదె వెంకటరెడ్డి:- అధ్యక్షా, మేము రిక్వెస్ట్ చేస్తున్నాము. మీరు ప్రభుత్వానికి డైరెక్షన్ ఇవ్వండి. ఈ సమస్య పరిష్కారం కావడానికి ఒకటే మార్గం. స్పీకర్ గా తమకు అధికారం ఉంది. రూల్స్ ఉన్నాయి. తమరు డైరెక్షన్ ఇవ్వండి. రికార్డు మాకు చూపమనండి. మేము కాదనము. మేము సహకరిస్తాము.

*** Expunged as ordered by the Chair.

Mr. Speaker:- You have asked for my permission. I have given. You suggest me in running the House. I will give you permission again after question-hour.

శ్రీ పి. జనార్థన్ రెడ్డి:- సరేన సమాధానం రాకపోతే ఎట్లా?

Mr. Speaker:- I do not want to re-open the issue.

శ్రీ గాదె వెంకటరెడ్డి:- ప్రజా సమస్యలలో ప్రభుత్వం వెనుకాడితే మీకు వపర్స్ ఉన్నాయి. మీరు డైరెక్టర్స్ ఇవ్వచ్చు.

Mr. Speaker:- Venkata Reddy garu, I heard you. Now hear me. On that day also I said that I do not allow anybody on the subject, because I was concerned with the business. There were two matters under 304 and demands on that day. I am concerned with the business of the House.

(ఇంటరప్షన్స్)

నెక్స్ట్ క్వశ్చన్.

శ్రీ గాదె వెంకటరెడ్డి:- సర్, సర్.

Mr. Speaker:- I have categorically told. Why do you plead so many times? I am very clear. Next question.

శ్రీ బి. వెంకటేశ్వరరావు:- నెక్స్ట్ క్వశ్చన్ అన్నారు. మొదటి ప్రశ్నకు సమాధానం పూర్తి కాలేదు.

శ్రీ గాదె వెంకటరెడ్డి:- క్వశ్చన్ అవర్ తరువాత ఈ ఇష్యూని రెయిజ్ చెయ్యడానికి మీరు అవకాశం ఇస్తారా? సభా కార్యక్రమాలను ఆటంకపరచడం మా ఉద్దేశం కాదు...

Mr. Speaker:- I am responding to you. I can give permission to make a suggestion after question-hour. But, I cannot re-open the subject. This is my firm decision. There is no alteration in that.

శ్రీ గాదె వెంకటరెడ్డి:- తమరు చెప్పండి. ఇంక పర్పస్ ఏముంటుంది?

Sri P. Ashok Gajapathi Raju:- It is unbecoming on their part to accept your rulings with conditionality. This is not there in the Parliamentary practice.

(At this juncture, almost all the Hon'ble Members from Congress-I were on their legs.)

Mr. Speaker:- Venkata Reddygaru, I am very clear. It is left to you. I am very firm.

Sri Gade Venkata Reddy:- Sir, what is this? Is this the way to conduct the proceedings? The Minister has used derogatory words.

Mr. Speaker:- I request all the Members to take their seats.

Sri Gade Venkata Reddy:- He has used abusive words. You have to control those Members.

Mr. Speaker:- I am requesting you to take your seats.

Sri Gade Venkata Reddy:- Whatever the Minister (Sri P. Ashok Gajapathi Raju) said is derogatory. You are allowing it to go on record. You are expunging whatever we are speaking.

Mr. Speaker:- If there are any derogatory words I will expunge them. There is no doubt about it. I have given permission to Sri Janardhan Reddy. But, he went on explaining about the subject. I have expunged it.

Sri Gade Venkata Reddy:- Sir, Ashok Gajapathi Raju spoke some derogatory words.

Mr. Speaker:- There are no derogatory words. Please take your seats.

(Interruptions)

Sri Gade Venkata Reddy:- tomorrow you will be nowhere. You will be zero.

Mr. Speaker:- That is a different issue. Please listen to me. Once again, I am requesting you. I am appealing to you to take your seats. After Question-Hour, I will give you permission, in so far as the suggestion is concerned but not on the subject. Please take your seat.

Sri Gade Venkata Reddy:- The subject is not closed. You listen to me.

Mr. Speaker:- I am giving you one option. After question-hour I will give you permission. After hearing I will decided as to what should be on the record and what should not be on the record.

Sri Gade Venkata Reddy:- Sir, please listen to me.

Mr. Speaker:- Venkata Reddy garu, I am telling you. While giving the suggestion you can raise the issue. I will take decision whether to keep what all you say on record or not. I will definitely give you permission after Question Hour for giving suggestion. Please take your seat.

ప్రశ్నలు - వాగ్దానములు.

శారేరక అంగవైకల్యముగలవారికి నిధుల కేటాయింపు

213-

*497-సర్వశ్రీ పి. రామయ్య (నిడుమోలు), కె. రాములు (ఇబ్రహీంపట్నం), శ్రీమతి పి. భారతి (సత్తెనపల్లి), సర్వశ్రీ ఎస్. రామమోహన్ రావు (మంగళగిరి), ఎస్. రాఘవరెడ్డి (నక్కెర):- ఎస్.బి. సంక్షేమం, వికలాంగుల సంక్షేమ శాఖ మంత్రి దయచేసి ఈ క్రింది విషయములు తెలిపెదరా:-

(అ) శారేరక అంగవైకల్యముగల వారి సంక్షేమమునకై కేటాయించిన నిధులు వాతాంతగా లేవు అను విషయం వాస్తవమేనా;

(ఆ) జీవనోపాధి సంపాదించుకొనుటకై వికలాంగులకు నైపుణ్యతలను గరపుచుకు గాను ప్రత్యేక ప్రాజెక్టులను అమలుపరచుటకు ప్రభుత్వం యోచిస్తున్నదా?

గిరిజన, సంక్షేమం, వికలాంగుల సంక్షేమ శాఖమంత్రి (శ్రీ జి. నగేష్):-
(అ) అవునండీ. బడ్జెటు కేటాయింపులను పెంచుతూ ఉన్నప్పటికీ, పెరుగుతున్న అవసరాలకు ఆ కేటాయింపులు సరిపోవడం లేదు.

(ఆ) లేదండీ.

శ్రీమతి పి. భారతి:- వికలాంగుల కోసం ఇక ముందు ఎంత ఖర్చు పెట్టమన్నారు? వాళ్ల జీవనోపాధి కోసం ఏమయినా పథకాలు చేపట్టబడ్డాయా?

శ్రీ జి. నగేష్:- నిరుద్యోగ భృతికోసం ఈ సంవత్సరం 8,300 మందికి ఉపాధి కల్పించడం జరుగుతున్నది. అంతేగాకుండా ఆర్థిక పునరావాసం కోసం కూడా 650 మందిని టార్గెట్ గా పెట్టుకోవడం జరిగింది. నిరుద్యోగ భృతికోసం 8,300 మంది టార్గెట్ లో భాగంగా బడ్జెట్ ఎలోకేషన్ రూ. 40 లక్షలు నిర్ణయించడం జరిగింది. అడిషనల్ గా రూ. 50 లక్షలు తేసుకోడానికి ప్రయత్నాలు జరుగుతున్నాయి. మిగతా సంవత్సరం పెంచడం కోసం

ఏమయినా ప్రయత్నాలు తీసుకుంటున్నారా అని గౌరవ సభ్యులు అడగడం జరిగింది. వికలాంగుల కార్పొరేషన్‌లో పదకొండు ట్రియినింగ్ సెంటర్స్ ఉన్నాయి. టి.టి.ఐ. ఐ.టి.ఐ. కానీ ఇతర నాన్ ఐ.టి.ఐ. ట్రైడ్స్ నడుస్తున్నాయి. రాష్ట్రంలో 11 కేంద్రాలలో ఈ డి.సి.పి.లు నడుస్తున్నాయి.

శ్రీ ఎన్. రాఘవరెడ్డి:- 8 ఫేల మందికి ఏర్పాటు చేశాము అని చెప్పారు. రాష్ట్రంలో మొత్తం వికలాంగులు ఎంత మంది? వాళ్లకు ఎన్నీ సంవత్సరాలలో ఉపాధి కల్పించే అవకాశం ఉన్నది? ఇంత వున్నా డబ్బు సరిపోదని చెబుతున్నారు. లోన్స్ యిప్పించడానికి ఏమీ ఇబ్బంది ఉన్నది? లోన్స్ పెంచవచ్చు. విధివేత వంచించబడ్డ వాళ్లకు నిధులు పెంచి అవకాశం యివ్వండి. మొత్తం జనాభాలో 10 శాతం మంది వికలాంగులు వున్నారు. వికలాంగుల నిరుద్యోగ భృతి కానీ, ఆర్థిక పునరావాసం కల్పించడానికి ప్రభుత్వం చర్యలు తీసుకుంటుందా?

శ్రీ జి. నగేష్:- మూడు లక్షల మంది వికలాంగులు వున్నట్లుగా తెలియవస్తున్నది. వికలాంగులకు నిరుద్యోగ భృతి కానీ, ఆర్థిక పునరావాసం కల్పించడానికి కానీ ప్రభుత్వం చర్యలు తీసుకుంటున్నది.

శ్రీ పి. రామయ్య:- వికలాంగుల సంక్షేమం కోసం కేంద్రప్రభుత్వం ఏమయినా గాంటి ఇస్తుందా? ఇస్తే ఎంత ఇస్తున్నది? గత సంవత్సరం కేంద్ర ప్రభుత్వం ఇచ్చిన గాంటి ఎంతవరకు ఖర్చు పెట్టారు? రిసిడెన్షియల్ స్కూల్స్ సొసైటీ అధ్వర్యంలో వికలాంగుల కోసం ప్రత్యేకమైన స్కూల్స్ ఏర్పాటు చేసే అవకాశం ఉన్నదా?

శ్రీ జి. నగేష్:- అధ్యక్షా, వికలాంగుల సంక్షేమం కోసం కేంద్రప్రభుత్వం రు.50 లక్షలు 1993-94 సంవత్సరంలో మంజూరు చేసింది. ఆశ్రమ పాఠశాలలు, ప్రత్యేక పాఠశాలలు, విద్యా వసతి, వస్త్రాలు, ఇతర వసతులు కల్పించబడుతున్నాయి. గౌరవ సభ్యులు విద్య విషయం అడిగారు.

శ్రీ పి. రామయ్య:- అధ్యక్షా, వికలాంగులకు - గుడ్డివారికి, మూగవారికి, స్త్రీములున్నాయి. కళ్లు లేని వారికి లేదా కాళ్లు లేనివారికి మూడు వర్గాల సెక్కివ్ ఇచ్చి సహాయపడే స్కేముంది. గత సంవత్సరం ఈ స్కేమును అమలు పరచినట్లు లేదు. అమలు చేస్తారా? ఉద్యోగాలలో రిజర్వేషన్స్ అమలు కావడం లేదనే విషయం ప్రభుత్వ దృష్టికి వచ్చిందా? ఏం చర్యలు తీసుకుంటారు? ఇకమీదటనా వికలాంగులకు సక్రమంగా రిజర్వేషన్స్ వర్తింపజేసేందుకు అజమాయిషీ చేస్తారా, లేదా?

శ్రీ జి. నగేష్:- అధ్యక్షా, వికలాంగులకు ట్యూ సెక్కిటీస్, ఇతర సాధనాలు సప్లయ్ చెయ్యడానికి గత సంవత్సరం 1993-94లో కేంద్రం నుంచి రు.50 లక్షలు వచ్చింది. ఈ సంవత్సరం మూడు అందుకుగాను చర్యలు తీసుకుంటోంది. రిజర్వేషన్స్ గురించి అడిగారు. 31వ ఆగస్టు వరకూ సెక్షన్ డ్యూటీ రిక్యూజ్‌మెంట్ జి.వో ఇబ్బాము. రాష్ట్రంలో గల సుమారు 13 వందలకు పైగా వికలాంగులకు సంబంధించిన ఖాళీలు ఉన్నాయి. సెక్షన్ డ్యూటీ రిక్యూజ్‌మెంట్ క్రింద జి.వో.ను వాడిగించి, భర్తీ చేసేందుకు చర్యలు తీసుకుంటాము.

శ్రీమతి వి. భారతి:- అధ్యక్షా, ఈ సమాజంలో శారీరక అంగవైకల్యం గురించి మాట్లాడుతున్న సందర్భంలో మానసిక దౌర్బల్యంతో కూడిన చర్యలకు బైండ్ చేస్తే కావడం చాలా విచారంగా ఉంది. అంగవైకల్యం గల వారికి ఆర్.టి.సి. బస్సులలో సీట్స్ కొన్ని కేటాయించడం జరిగింది. వారికి బస్ పాస్ల రెన్యూవల్ కు అభ్యంతరం చెబుతున్నారు. దానిని తొలగించే విధంగా సర్క్యూలర్ విడుదల చేస్తారా? వారికి సంబంధించి నివాస గృహాలకు నిధులను కేటాయిస్తారా? గత సంవత్సరం కేటాయించిన రు. 50 లక్షలు ఖర్చు చేశారా? లేక ఇతర పథకాలకు మళ్లించి, ప్రక్కదారి పట్టిస్తున్నారా? ఇది దురదృష్టం. అంగ వైకల్యంతో బాధపడే వారికి బ్రతుకుతెరువు కలిగిందీ, బ్రతుకుమేద తీవ్ర కలిగించేందుకు కేటాయించబడిన నిధులను తీసేస్తున్నారు. ఈ విషయంలో తగిన విధంగా చర్యలు తీసు కుంటారా?

9-20 శ్రీ జి. నగేష్:- అధ్యక్షా, మొదటి ప్రశ్నకు సమాధానం - వికలాంగులకు ఉ. ఆర్.టి.సి.తో సంప్రదించి సరైన న్యాయం చేయడానికి ప్రయత్నిస్తున్నాము. రు. 50 లక్షలు కృత్రిమ అవయవాలు సరఫరా చేయడానికి ఖర్చుపెట్టడం జరుగుతున్నది. మిగతావారికి కూడా తప్పకుండా పరిశీలించడం జరుగుతుంది. దేశంలో ఎక్కడా కూడా వికలాంగుల కొరకు ప్రత్యేకమైన చర్యలు చేపట్టడం లేదు. కానీ మన రాష్ట్రంలో మాత్రం ప్రత్యేకమైన చర్యలు చేపట్టి న్యాయం చేకూర్చడానికి ప్రభుత్వం ప్రయత్నిస్తున్నది.

శ్రీ సిపాచ్. విద్యాసాగర్ రావు:- మంత్రిగారు తమ జవాబులోనే యివన్నీ చాలా స్పష్టంగా చెప్పారు. నిధులు లేవని చెప్పుతున్నారు. నిధులు లేకుండా జవాబు చెప్పే అవకాశ మున్నది. నేను రెండు సప్లిమెంటరీస్ అడుగుతున్నాను. రాష్ట్రంలో మానసిక వికలాంగులు, పిజికల్స్ హాండికాప్డ్ వారి వర్సెంట్ ఎంత? రెండవది వికలాంగుల కోసం రాష్ట్ర వ్యాపితంగా ఉన్న పాఠశాలలు ఎన్ని?

శ్రీ జి. నగేష్:- అధ్యక్షా, మానసిక వికలాంగులు, అంధులు, బిదిరులకు 3 శాతం రిజర్వేషన్ కల్పించబడుతున్నది. రాష్ట్రంలో 42 హాస్పిట్ ఇతర సథనాలు ఉన్నాయి. అంతేకాకుండా 6 ఆశ్రమ పాఠశాలలు కూడా యీ రాష్ట్ర ప్రభుత్వం తరఫున నిర్వహించ బడుతున్నాయి.

శ్రీ సిపాచ్. విద్యాసాగర్ రావు:- మనకు మెంటల్స్, రిటార్డెడ్ చిల్డ్రన్ ఎంత మంది వున్నారో తెలియకుండా మంత్రిగారు వారికి రిజర్వేషన్ పెట్టడం చాలా విచిత్రమైన పరిస్థితి ఉంది. ఇది ఆందోళనకరమైన విషయం - ప్రభుత్వం ఆలోచించాలి? ప్రతి 10 మందిలో ఒకరు మెంటల్స్ గానీ, పిజికల్స్ గానీ, ఉన్నందువల్ల వరల్డు హెల్త్ అర్డెన్మెంట్ వారు పోషించి చెప్పుతున్నారు. మన ఆంధ్రరాష్ట్రంలో యీ వర్సెంట్ ఎంత ఉన్నది? దానికి అనుగుణంగా బడ్జెట్ లో కేటాయించడం గానీ, సర్టిఫైడ్ హాస్పిట్స్ గానీ, పాఠశాలలు గానీ పెట్టడానికి అవకాశం ఉంటుంది. వరంగలు, అదిలాబాదు, కరీంనగర్ కు సంబంధించి ఒకే ఒక పాఠశాల వుంది. కరీంనగర్ లో ఉంది. ఒకసారి స్కూలుకు పోతే ఆహారాలుగా వుంటుంది. చాలా బాధ కలుగుతుంది. ఆలోచించండి? పిల్లల్ని క్రిక్కిరిసి పెట్టారు. మూడు

జిల్లాలకు కలిపి చిన్న పాఠశాల పెట్టారు. వికలాంగుల శాతం ఎంత? దాన్ని బట్టి వారిని ఆరుకోవలసిన అవసరం ఉన్నది. మంత్రిగారు చెప్పాలి?

శ్రీ జి. నగేష్:- వికలాంగులకు సంబంధించిన విషయంలో భారతదేశంలోనే జనాభా లెక్కలు సేకరించడం జరగలేదు. రాష్ట్రంలో కూడా ఏవిధమైన లెక్కలు సేకరించబడలేదు. ప్రపంచ ఆరోగ్య సంస్థ రిపోర్టులో మొత్తం జనాభాలో 10 శాతం వికలాంగులు ఉన్నారని అన్నది అని గౌరవసభ్యులకు తెలియ చేస్తున్నాను.

శ్రీ సిహెచ్. విద్యాసాగర్ రావు:- అధ్యక్షా, వరల్డ్ హెల్త్ ఆర్గనైజేషన్ ఏది చెప్పారో మేరు కూడా అదే చెప్పడం కాదు. రాష్ట్రంలో వికలాంగుల జనాభా ఎంత శాతం ఉన్నది? వారిని గుర్తించి దానికి అనుగుణంగా వేరిని రిహబిలిటేట్ చేయడానికి వారి సెల్స్ ఎంప్లాయిమెంట్ కొరకు, యోగ్యమైన వ్యక్తులుగా తీర్చిదిద్దడానికి స్పెషల్ గా ఏమైనా చర్యలు తీసుకుంటారా? బడ్జెట్ ఎక్కువ చేసుకునే అవకాశం ఉన్నది. వాట్ యాజ్ ది ప్లాన్? టుమారో యిట్ విల్ డి ఎ ప్రాబ్లమ్. మనం కూడా హండికాప్డ్ అయిపోతే ఎట్లా సార్..

శ్రీ జి. నగేష్:- 1983లో స్థాపించిన సంస్థ ఉన్నది. దాన్ని అప్పుడు ఒక కోటి రూపాయలతో ప్రారంభించారు. ఆరు కోట్ల 84 లక్షలతో నడుస్తున్నది. ఇతర రాష్ట్రాలతో పోల్చితే ఎక్కడ లేని విధంగా మన రాష్ట్రంలో యింత ప్రాముఖ్యత యివ్వడం జరుగుతున్నది. మన రాష్ట్రంలోనే ఎక్కువ ప్రాముఖ్యత యిచ్చి చేస్తున్నాము. ఇకపోతే, రాష్ట్రంలో వికలాంగులయొక్క సర్వే చేయవలసిన అవసరం ఉందని గౌరవసభ్యులకు తెలియ చేయడం జరుగుతున్నది. దీని గురించి పరిశీలించడం జరుగుతుందని వారికి తెలియ చేస్తున్నాను.

శ్రీ పి. జనార్దన్ రెడ్డి:- అధ్యక్షా, ఫిజికల్స్, హండికాప్డ్ వారికి మూడుశాతం రిజర్వేషన్ ఉన్నది. ఎస్.టి., ఎస్.సి., వారికి బి.సి. వారికి ఉన్న మాదిరిగా ఒక రెవ్యూ కమిటీ వేస్తారా? రెవ్యూ కమిటీ ఫిజికల్స్, హండికాప్డ్ వారికి ఉన్నది. లేనట్లయితే రెవ్యూ కమిటీని ఏర్పాటు చేస్తారా? గత రాష్ట్ర ప్రభుత్వం కేంద్రప్రభుత్వానికి 20 కోట్లు కావాలని ప్రపోజ్ట్ పంపించడం జరిగింది. దానిపై ఎంత డబ్బు రిటేజ్ అయింది? ఎంత ఖర్చు చేశారు? అలాగే, వేరికి రెసిడెన్షియల్ స్కూల్స్ పెట్టే ఆలోచన ఉందా?

శ్రీ జి. నగేష్:- అధ్యక్షా, అనిస్టెంట్ ఇన్స్పెక్టర్ కమిషనరు, సోషల్ వెల్ఫేర్ శాఖ తరపున రిజర్వేషన్ అమలు జరుగుతోంది. గత సంవత్సరం కేంద్ర ప్రభుత్వం నుంచి 50 లక్షలు రావడం జరిగింది. వాటిని కృత్రిమ అవయవాలు యివ్వడానికి ఖర్చు చేయడం జరిగిందని గౌరవసభ్యులకు తెలియచేస్తున్నాను. రెసిడెన్షియల్ స్కూలుకు సంబంధించి ప్రభుత్వం వద్ద ఎలాంటి ప్రతిపాదన లేదు.

శ్రీ చప్పిడి వెంగయ్య (కంభం):- మేకు తెలుసు ప్రతి గ్రామానికి వెళ్లినప్పుడు వికలాంగులు కనిపిస్తూనే ఉంటారు. ఎవరు వారికి సహాయపడతారు? కలెక్టరుగారిని అడగమనాలా? ప్రభుత్వాన్ని అడగమనాలా, ఎవరిని అడగమనాలో మంత్రిగారు చెప్పాలి.

అయ్యా, మేము ఏమి సహాయం చేయమని గామాల్లో చెప్పవచ్చు. ఏది లేకుండా లెక్కలతో ఉపయోగం లేదు. గామాలకు వెళ్ళే, చిన్న పిల్లలు మన ముందు ఏడుస్తుంటే ఒక శాసన సభ్యుడిగా సమాధానం చెప్పలేకుండా ఉన్నాడి. దీనిని తేవంగా ఆలోచించి చెప్పాలి.

శ్రీ జి. నగేష్:- అధ్యక్షా, గామాలలో మొత్తం 23 జిల్లాల్లో కూడా మా శాఖ తరఫున అనిస్టెంట్ డైరెక్టర్లు ఇతర సిబ్బంది ఉంటారు. వారికి సంబంధించిన విషయం వారి ద్వారా తెలుసుకోవలసిందిగా గౌరవసభ్యులకు తెలియచేస్తున్నాను.

శ్రీ ఎన్. నరసింహారెడ్డి (నల్గొండ):- వికలాంగులకు సంబంధించి రాష్ట్రంలో ఎంతమందికి పెన్షన్లు యిస్తున్నారు. ఇంకా పెన్షన్లు సంఖ్య పెంచే అవకాశాలున్నాయా? రాష్ట్రంలో సుమారు మూడున్నర లక్షల మంది అంగవికలాంగులు ఉన్నారు. కేవలం 8 వేల మందికి మాత్రమే ఉపాధికోసం ప్రియత్నం చేస్తున్నామని బడ్జెట్లో పెట్టారని చెబుతున్నారు. రాష్ట్రంలో ఆయా జిల్లాల్లో కొన్ని ప్రాంతాల్లో సెంటర్స్ను పెట్టారు. నల్లగొండలో, చెరువులపల్లిలో పెట్టారు కానీ ప్రారంభించవచ్చు. దాన్ని ప్రారంభించడానికి ఏమైనా చర్యలు తీసుకుంటారా? మానసిక వికలాంగులకు, అంగ వికలాంగులకు పిల్లలకు రిహబిలిటేషన్ కేంద్ర ఏమైనా పెడతారా? మొత్తం వికలాంగులకు సంబంధించి డి.ఆర్.డి.ఎ. సంస్థ ద్వారా చర్యలు తీసుకుంటారా?

శ్రీ జి. నగేష్:- అధ్యక్షా, 1994-95 వరకు నిరుద్యోగ భృతికోసం 6151 మంది బెనిఫిషరీస్కు యివ్వడం జరిగింది. ఆర్థిక పునరావాసం కోసం 2,155 మందిని అదుకోవడం జరిగింది. 1995-96లో యింతకు ముందు చెప్పినట్లుగా 8,300 మందికి నిరుద్యోగ భృతి చెల్లించడం జరిగింది. ఆర్థిక పునరావాసం కోసం 6533 మందిని తీసుకోవడం జరిగింది. బిపిసి ని ప్రారంభించడానికి ఏమి చర్యలు తీసుకుంటారని గౌరవ సభ్యులు అడిగారు? తప్పకుండా దాన్ని పరిశీలించి చర్యలు తీసుకోవడం జరుగుతుందని గౌరవ సభ్యులకు తెలియచేస్తున్నాను. రిహబిలిటేషన్ సెంటరు గురించి గౌరవసభ్యులు అడిగారు. రిహబిలిటేషన్ సెంటర్ను కొన్ని రాష్ట్రప్రభుత్వం, కొన్ని కేంద్రప్రభుత్వం తరఫున ఇప్పటికే రన్ అవుతున్నాయి.

9-30 శ్రీ డి.ఎస్. రెడ్డానాయక్:- గుడ్డివారు, కాళ్ళు చేతులు లేని వారు చాలా ఉ. దయచేయ స్థితిలో ఉన్నారు. వైట్ కార్డ్ హోల్డర్స్ దినమంతా కష్టపడి పని చేస్తేనే కానీ పోస్ట్మెన్ డివిజన్ పరిస్థితి ఉంది. అటువంటి కుటుంబాలలోనే అంగ వైకల్యం ఎక్కువగా ఉంది. డబ్బున్నవారు అయితే ఆర్థికంగా బాగానే ఉంటారు కనుక పోషించుకోగలుగుతారు. వైట్ కార్డ్ హోల్డర్స్ గామాలలో లోన్ వస్తుందని, ఫోటోలు తీయవేసి, డాక్టర్ సర్టిఫికేటు పెట్టి, పి.డి.వో. ఎం.డి.వో.ల ద్వారా రికమెండ్ చేయించుకుని, హ్యాండిక్యాప్డ్ డిపార్ట్మెంట్కు అప్లికేషన్ పంపుకుంటే రు.3 వేలు సబ్సిడీ ఇచ్చి, బ్యాంక్ లోన్కు సంపుతున్నారు. కానీ బ్యాంకులు వారికి లోన్ ఇవ్వడం లేదు. దాని వల్ల ఇచ్చిన 3 వేల రూపాయల సబ్సిడీ కూడా ఉపయోగపడదు. డి.ఆర్.డి.ఎ. ద్వారా సబ్సిడీ ఇచ్చి, హ్యాండిక్యాప్డ్ డిపార్ట్మెంట్ ద్వారా ఇచ్చే డబ్బు - బ్యాంకు లోన్తో సంబంధం లేకుండా వైట్ కార్డ్ హోల్డర్స్కు ఇచ్చి, వారికి కావలసిన వృత్తిపరంగా జీవనోపాధి కల్పిస్తారా?

శ్రీ జి. నగేష్:- అధ్యక్షా, వెల్ట్ కార్డ్ హోల్డర్స్ కు సంబంధించిన విషయంలో బ్యాంకులద్వారా కాకుండా నేరుగా వారికి డి.ఆర్.డి.కె. హ్యాండ్ క్యాష్ సంస్థ ద్వారా రుణం ఇప్పించాలని సూచించారు. తప్పకుండా దాని గురించి పరిశీలించడం జరుగుతుంది.

"GRAIN BANKS"

214-

*719-Q.-Sarvasri K. Yerram Naidu(Harischandrapuram), G. Babu Rao (Cheepurupalli), N. Anjaneyulu (Yellareddy), Smt. Yerneni Sita devi(Mudinepalli) and Sri C. Krishna Yadav: (Himayatnagar):- Will the Minister for Marketing and Warehousing be pleased to state:

(a) whether there is any proposal to open "Grain Banks" in the Market Yards to help the farmers from the distress sale of their produce; and

(b) if not, how the Government propose to save the farmers from distress sale?

Minister for Commercial Taxes and Legislative Affairs (Sri P. Ashok Gajapathi Raju):- (a) No Sir,

(b) The Agricultural Market Committees are implementing Short-term post-harvest Cash Credit Scheme known as 'Rythu Bandhu Pathakam'. The main objective of the scheme is to make available advances to farmers against their produce upto Rs.50,000/- so as to prevent them from resorting to distress sale if their produce. The scheme is applicable to all the Agricultural Market Committees, Managing Functional Markets and having godown facilities. The scheme is now being implementing in 103 Market Committees. So far nearly 11,000 Rythu Bandhu Cards have been issued and an amount of Rs.5.00 crores has been disbursed as loans to farmers.

శ్రీ కె. ఎర్రన్నాయుడు:- అధ్యక్షా, మార్కెట్ కమిటీల ఉద్దేశం ఏమంటే రైతులకు గిట్టుబాటు ధరలు వానడం, వారు పండించిన పంటలను మార్కెట్ యార్డ్ లలో స్టోర్ చేసి, డబ్బు తీసుకోవాలనది ఉద్దేశం. కానీ వాస్తవంగా మార్కెట్ యార్డ్ లలో అది జరగడం లేదు. రాష్ట్రంలో ఎన్ని మార్కెట్ యార్డ్ లున్నాయి. వాటిలో గల గొడవన్నీ కెపాసిటీ ఎంత?

ఈ రాష్ట్రంలో ఎన్ని ఉన్నత ధాన్యం ఉత్పత్తి అవుతుంది? రైతులు ధాన్యాన్ని నిలువ చేసుకుని అధ్యాన్న తీసుకోవాలంటే అందరికీ సాధ్యం అవుతుందా? దీనికిగాను ప్రభుత్వం ఏం చేస్తుంది? రైతుకు గిట్టుబాటు ధర అందించాలి. ధాన్యం నిలువ చేసుకుని, కొంత డబ్బు తీసుకోవాలి. ఈ పథకం మంచిదే. అయితే ఎంతమందికి ఇది వర్తిస్తుంది? ఇంతవరకు రూ. 5 కోట్ల రుణ పంపిణీ చేశారన్నారు. రాష్ట్రం మొత్తంమీద ఈ పథకం వర్తింప చేయడానికి అందరికీ సరిపడా గొడెన్న కడతారా? ఎంత ధాన్యం అయితే ఉత్పత్తి అవుతోందో కనీసం దానిలో సగానికి సరిపడే విధంగానైనా గొడెన్న కట్టాలి. ఏం చర్యలు తీసుకోబోతున్నారు in the interest of farmers?

Sri P. Ashok Gajapathi Raju:- Sir, first of all, the number of Agricultural markets are about 272. The storage capacity with the Agricultural Market is 4.17 lakh metric tonnes. Obviously it is insufficient, Sir, according to the scheme a total of 25% can be disbursed. So this year, since the marketing collection has been roughly about hundred crores, than last running year, this year we can go up to 25 crores in extending and giving this assistance to the farmers. The whole thing is very very inadequate. It does require attention. Govt. is bestowing the required attention to improve the conditions.

(Interruptions)

(Shouts for postponement)

Mr. Speaker:- I cannot help. It is left to the Minister for marketing.

Sri P. Ashok Gajapathi Raju:- Sir, if you feel that this is so needed, you can postpone it sir. This involved the Agricultural Markets.

Mr. Speaker:- O.K. we will postpone it.

Sri P. Ashok Gajapathi Raju:- Sir, it is O.K.

Mr. Speaker:- We can postpone it for some other day.

శ్రీ గద్దె బాబారావు:- ముఖ్యమైన ప్రశ్న ఇది. సమయం వేరేదానికి వృధా అయితే, వీటిలో అడగడానికి లేదు. ఇది న్యాయంగా లేదు.

Mr. Speaker:- Yes, it is postponed.

ప్రయివేటు పార్కెలచే బేకు తోటల పెంపకం

215-

*737-శ్రీ బి.ఎన్.ఎస్. శివాజి:- అడవులు, పర్యావరణ శాఖమంత్రి దయచేసి ఈ క్రింది విషయమును తెలిపెదరా:

(అ) రాష్ట్రంలో ప్రయివేటు రంగంలో బేకు గంధం అట్టి ఇతర జాతుల మృక్కాల పెంపకం పెద్ద ఎత్తున జరుగుతున్న విషయం వాస్తవమేనా;

(ఆ) అయినచో, అట్టి తోటలపై ప్రభుత్వమునకు ఏమైనా నియంత్రణ కలదా;

(ఇ) ప్రస్తుతం అట్టి తోటలు పెంచబడుతున్న భూమి విస్తీర్ణమెంత?

అడవుల, పర్యావరణ శాఖమంత్రి (శ్రీ పి. రామసుబ్బారెడ్డి):- (అ) అవునండీ.

(ఆ) లేదండీ.

(ఇ) తెలియదండీ.

శ్రీ జి. శ్యాంసుందర్ శివాజి:- అధ్యక్షా, ఈ విధమైన సమాధానం రావడం దురదృష్టకరం. ప్రశ్నను పరిశీలించాలి. ప్రయివేటు రంగంలో బేకు, గంధం చెట్లు గత 7, 8 సంవత్సరాలుగా వందలాది, వేలాది ఎకరాలలో కోట్లాది రూపాయలు ఇన్వెస్ట్మెంట్ ఉంది. చిన్న కిరాణి షాప్ మీదనే ప్రభుత్వ అజమాయిషీ ఉన్నప్పుడు, కోట్ల రూపాయల ఇన్వెస్ట్మెంట్ ఉన్నప్పుడు ప్రభుత్వం అజమాయిషీ లేకపోవడం దురదృష్టకరం. ఇంత వ్యవస్థ ఉండి కూడా ఎక్కడెక్కడ ఎన్ని ఎకరాలలో పెంచుతున్నారనేదానికి సమాధానం లేక పోవడం దురదృష్టం. ఈ చెట్ల విషయంలో ప్రకటనలు ఏ విధంగా వస్తున్నాయో గమనించే ఉంటారు. రు. 1 వెయ్యి కడితే 10 సంవత్సరాలలో రు. 60 వేలు. రు. 70 వేలు ఇస్తామని ప్రకటనలు వేస్తున్నారు. దీనిపై నియంత్రణ లేకపోవడం దురదృష్టం. ప్రశ్న వేసిన తరువాతనయినా సమాధానం తెప్పించలేకపోవడం భావ్యంగా లేదు. ఇప్పుడైనా నియంత్రణ గురించి ఆలోచించి, ఎన్నిఎకరాలలో జరుగుతోంది. ఎన్ని వేల కోట్ల రూపాయలు ఇన్వెస్ట్ అయినాయి అనేది రాష్ట్రవ్యాప్తంగా సమాచారం తెప్పించి ఇస్తారా?

శ్రీ పి. రామసుబ్బారెడ్డి (జమ్మలమడుగు):- అధ్యక్షా, ప్రయివేటు రంగంలో ఈ బేకు, గంధం చెట్లు పెంచుతున్నారు. వాటిమీద నియంత్రణ లేదు కనుక సమాచారం తెలేదు. గౌరవ సభ్యులు అడిగారు. నియంత్రణ విధానం పెడతారా అన్నారు. పరిశీలిస్తాము.

సంగం జాగరణమూడి వంతెన వద్ద బోల్ గేట్ వేలం

216

*777 - సర్వశ్రీ ఎం. కోదండరెడ్డి (ముషీరాబాద్), మై. ఎస్. వివేకానందరెడ్డి (పులివెందుల), ఎం. శశిధర్ రెడ్డి (సనత్ నగర్), కె. ఆర్. సురేష్ రెడ్డి (బాలకొండ), సి.కె. జయచంద్రారెడ్డి (చిత్తూరు), డి. నాగేందర్, గాదె వెంకటరెడ్డి:- రోడ్డు, భవనాల శాఖమంత్రి దయచేసి ఈ క్రింది విషయములు తెలిపెదరా:

J. 150-4

(అ) గుంటూరు జిల్లాలో, గుంటూరు నుండి తెనాలి వోపు రహదారిలో కొమ్మనూరు కాలువపై సంగంజాగరగ్రామానికి వద్ద ప్రభుత్వం ఒక వంతెనను నిర్మించిన విషయం వాస్తవమేనా;

(ఆ) టోల్ గేట్ బెండర్ల వేలంలో రూ. 10 లక్షల రూపాయల నష్టం వచ్చిన విషయం కూడా వాస్తవమేనా;

(ఇ) అయినచో, అందుకు బాధ్యులైన వ్యక్తులెవరు?

రోడ్డు, భవనాలు, ఓడరేవుల శాఖమంత్రి (శ్రీ సి. హెచ్. అయ్యన్నపాత్రుడు):-
(అ) అవునండీ.

(ఆ) లేదండీ.

(ఇ) ఈ ప్రశ్న ఉత్పన్నం కాదు.

9-40 | శ్రీ గాదె వెంకటరెడ్డి:- అధ్యక్షా, సంగం జాగరగ్రామానికి వద్ద కొమ్మనూరు కాలువపై వంతెనను నిర్మించారు. అందుకు, టోల్ గేట్ కోసం బెండర్లు కాల్ఫర్ చేసిన తరువాత బెండర్ రూ. 10.25 లక్షలకు గా నిర్ణయించడం, పాటలో 10 నుండి 15 మంది దాకా బిడ్డర్స్ పార్టిసిపేట్ చేయడం జరిగింది. కానీ మిగతా వారు కూడా 10 శాతం నుండి 20 శాతం వరకు అదనంగా, అంటే దాదాపు 25 లక్షల రూ.ల వరకు పాట పెట్టడానికి రెడీగా ఉన్నారు. కానీ అక్కడి లోకల్ ఎం.ఎల్.ఏ. ఇంటర్ఫియర్ అయి, ప్రభుత్వానికి నష్టం వచ్చే విధంగా వ్యవహరించినట్లు న్యూస్ పేపర్స్ లో వైడ్ పబ్లిసిటీ వచ్చింది. ఈ విషయంతో ప్రభుత్వానికి దాదాపు 25 నుండి 30 లక్షల రూ.లు నష్టం వచ్చే విధంగా స్థానిక శాసనసభ్యుడు జోక్యం చేసుకొన్నాడు. కాబట్టి రే-బెండర్స్ పిలిచి, ప్రభుత్వానికి ఆదాయం రాబట్టేందుకు కృషి చేస్తారా; రెండవది, ఇందుకు బాధ్యులైన ఎగ్జిక్యూటివ్ ఇంజనీరు, ఎస్.ఇ., లోకల్ ఎం.ఎల్.ఏ.ల మీద ఎంక్వయిర్ చేసి, తగిన చర్య తీసుకొంటారా?

శ్రీ సి. హెచ్. అయ్యన్నపాత్రుడు:- అధ్యక్షా, గుంటూరు-తెనాలి రోడ్డులో సంగం జాగరగ్రామానికి వద్ద కొమ్మనూరు వద్ద 8 ఏ. కి.మీ. దగ్గర వంతెన కట్టడం జరిగింది. ఈ ప్రాజెక్టు కాస్ట్ మొత్తం 85 లక్షల రూ.లు. 1995-96 వ సంవత్సరానికి గాను టోల్ గేట్ నిమిత్తం ప్రభుత్వం బెండర్స్ కాల్ఫర్ చేసిన మాట వాస్తవం. ఎం.ఎల్.ఏ. గారు ఈ విషయంలో కుమ్మక్క అయ్యారని గౌరవసభ్యులు ఆరోపణ చేస్తున్నారు. బెండర్స్ కోసం న్యూస్ పేపర్స్ అన్నింటిలోనూ వైడ్ పబ్లిసిటీ ఇచ్చిన తరువాత కాల్ఫర్ చేశాం. ప్రభుత్వపు స్పార్టింగ్ బిడ్ 10 లక్షల రూ.లు. ఈ బెండర్స్ లో మొత్తం 15 మంది పాల్గొనడం జరిగింది. 15 మంది సభ్యులలో జి.పి. ప్రసాదరెడ్డిగారిదే హైయస్ట్ బిడ్ గా గుర్తించడం జరిగింది. ప్రభుత్వం స్పార్టింగ్ బిడ్ 10 లక్షల రూ.లు కాగా, ప్రసాదరెడ్డి పాట 10 లక్షల 25 వేల రూ.లు. దానిని కన్ఫర్మ్ చేయడం జరిగింది. ఇది ఓపెన్ బెండర్స్. నేక్రెట్ గా ఏమీ చేయలేదని చెప్పి తప్పుగా గౌరవ సభ్యులకు మనవి చేస్తున్నాను.

శ్రీ గాదె వెంకటరెడ్డి:- అధ్యక్షా, గవర్నమెంట్ బిడ్ 10 లక్షల రూ.లు అన్నారు. బిడ్డర్ పాట 10 లక్షల 25 వేల రూ.లు మాత్రమే. అంటే కేవలం 25 వేల రూ.ల అధిక పాటనే కన్ఫర్మ్ చేశారు. అంటే ఇందులో గోల్డ్మాన్ జరిగిందనే విషయం స్పష్టంగా కనపడు తున్నది. It is clearly a case where the Government has flouted the norms and they have managed. They have paid the amount to the contractors. ప్రభుత్వం పాట కన్నా కనీసం 10 శాతం అధికంగా ఉండాలని రూల్స్ అండ్ రెగ్యులేషన్స్ చెబుతున్నాయి. They do not follow even that also. They did not follow even that also... 25, 30 లక్షల రూ.లు కాకపోయినా, కనీసం ఒకటి, రెండు లక్షల రూ.లు అయినా గవర్నమెంట్ కు వచ్చే పరిస్థితి లేకుండా మ్యానిప్యులేట్ చేశారా లేదా చెప్పండి. The traders are prepared to pay Rs. 25 to Rs. 30 lakhs for this Sir.

శ్రీ సిపావ్. అయ్యన్నపాతుడు:- అధ్యక్షా, నేను ముందే గౌరవసభ్యులకు చెప్పాను. ఓపెన్ బిండర్స్ కాలిఫర్మ్ చేయడం జరిగింది. గవర్నమెంట్ బిడ్ 10 లక్షల రూ.లు. గవర్నమెంట్ బిడ్ కంటే కూడ 25 వేల రూ.లు అధికంగా వచ్చింది. అధికంగా వచ్చినప్పుడు క్యాన్సిల్ చేయడానికి వేల్చేదు.

(శ్రీ జి. వెంకటరెడ్డి, శ్రీ గాదె వెంకటరెడ్డి, శ్రీ డి. నాగేందర్, శ్రీ ఇ. ప్రతాపరెడ్డిలు అభ్యంతరం తెలుపసాగారు).

శ్రీ పి. జనార్ధన్ రెడ్డి:- అధ్యక్షా, ఇది చాల ఇంపార్టెంట్ క్వశ్చన్. కాబట్టి దీనిని పోస్టపోన్ చేయండి.

శ్రీ సిపావ్. అయ్యన్నపాతుడు:- ఇందులో పోస్టపోన్ చేయడానికి ఏముంది అధ్యక్షా? పోస్టపోన్ చేయవలసిన అవసరం లేదు. గవర్నమెంట్ బిడ్ కంటే కూడ ఎక్కువగా వచ్చింది. కాబట్టి బిండర్స్ క్యాన్సిల్ చేయడానికి వేల్చేదు.

శ్రీ ఇ. ప్రతాపరెడ్డి:- 25 లక్షల రూ.లు డిపాజిట్ చేయడానికి కూడ కొంతమంది రిజ్ గా ఉన్నారు.

శ్రీ సిపావ్. అయ్యన్నపాతుడు:- 25 లక్షల రూ.లు డిపాజిట్ చేయడానికి సిద్ధంగా ఉన్నారని ఈ రోజు గౌరవసభ్యులు చెబుతున్నారు. ఆ రోజే పేపర్స్ ఓపెన్ బిండర్స్ పెట్టినప్పుడు ఈ సభ్యులందరూ ఎక్కడ ఉన్నారని అడుగుతున్నాను.

Mr. Speaker:- I will postpone it. That is left to me.

శ్రీ గాదె వెంకటరెడ్డి:- 5వ తేదీకి పోస్టపోన్ చేయండి సార్.

Mr. Speaker:- That is left to me.

Sri P. Nageswara Rao:- For ever.

గిరిజనులు సారాయి కాచుకొనుట

217-

*768-శ్రీ సి. పురుషోత్తమరావు (సిరిపూర్):- బి.సి. సంక్షేమం, సంపూర్ణ మద్యనిషేధ శాఖమంత్రి దయచేసి ఈ క్రింది విషయములు తెలిపెదరా:

(అ) స్వంత వినియోగానికై 5 లీటర్ల సారాయిని కాచుకొనుటకు గిరిజనులను అనుమతించిన విషయం వాస్తవమేనా;

(ఆ) మద్యనిషేధాన్ని విధించిన తర్వాత కూడా ఆ సౌకర్యాన్ని నిలిపివేయని విషయం కూడా వాస్తవమేనా;

(ఇ) అయినచో, గిరిజనులు సారాయి కాచుకొనుటను నిషేధించడానికి తేసికొన్న చర్యలేవి?

వెనుకబడిన తరగతుల సంక్షేమం, సహకారం, సంపూర్ణ మద్యనిషేధం శాఖ మంత్రి(శ్రీ బి. దేవేందర్‌గౌడ్):- (అ) అవునండీ. అయితే, 1995, ఆంధ్రప్రదేశ్ మద్య నిషేధం చట్టం అమలులోకి రావడానికి ముందు ఈ నిబంధన ఉండింది.

(ఆ) 16.1.1995 నుండి సంపూర్ణ మద్య నిషేధాన్ని విధించినందున ఈ నిబంధన దానంతటదే రద్దయింది.

(ఇ) అనుసూచిత ప్రాంతాలలో స్వంత వినియోగం కోసం సారాను కాచుకోవడానికి గిరిజనులను అనుమతించే ఇదీవరకటి ఉత్తరువులను ఇటీవల 7.4.1995 తేదీగల రెవెన్యూ (ఆబ్జర్. 11) శాఖ ఎం.ఎస్.సెం. 186 జి.ఓ. ద్వారా రద్దు చేయడం జరిగింది.

1995, ఆంధ్రప్రదేశ్ మద్యనిషేధం చట్టంలోని నిబంధనల ప్రకారం మద్యనిషేధం, ఆబ్జర్ శాఖ వారు నిఘావేసి, అట్టి కేసులను నమోదు చేయడానికి దాడులను నిర్వహిస్తున్నాము.

శ్రీ పి. పురుషోత్తమరావు:- అధ్యక్షా, 16.1.1995వ తేదీన సంపూర్ణ మద్యపాన నిషేధాన్ని విధించడం జరిగింది. అయితే ఏజెన్సీ ఏరియాలో గిరిజనులు సారా కాచుకోవడాన్ని రద్దు చేస్తూ 7.4.1995వ తేదీన ఆర్డర్స్ ఇవ్వడం జరిగింది. అంటే ఈ మూడు నెలలు కూడ రాష్ట్రంలో సంపూర్ణ మద్యపాన నిషేధం జరగలేదన్నమాట. దానిని మంత్రిగారు కూడ తమ సమాధానంలో ఒప్పుకొన్నారు. రెండవది, నోట్ఫైడ్/ఏజెన్సీ ఏరియాలకు సంబంధించి కేంద్రప్రభుత్వం ప్రత్యేక చట్టాలను రూపొందించింది. అయితే అందుకు విరుద్ధంగా రాష్ట్ర ప్రభుత్వం జి.వో. ఇచ్చింది. అధ్యక్షా, ఈ మద్యనే మండల ఎన్నికల రిజిస్ట్రేషన్ విషయంలో నోట్ఫైడ్/ఏజెన్సీ ఏరియాలకు రాష్ట్ర ప్రభుత్వపు ఉత్తర్వులు చెల్లవని ప్లాకోర్టు తీర్పు ఇచ్చిన సంగతి తెలుసు. కాబట్టి కేంద్ర చట్టాన్ని దృష్టిలో పెట్టుకొనే జి.వో.ను ఇఘాత చేశారా? లేకపోతే, మళ్ళీ ఈ విషయం కూడ కోర్టుకు వెళ్ళి, పెండింగ్‌లో పడేయాలనే ఉద్దేశ్యంతో ఏమైనా చేశారా? దానిని మంత్రిగారు సమాధానం చెప్పవలసిందిగా కోరుతున్నాను.

శ్రీ బి. దేవేంద్రగౌడ్:- అధ్యక్షా, 16.1.1995 తేదీన ఈ సభలో చట్టం తేవడం జరిగింది. అప్పటి నుండి సంపూర్ణ మధ్యనిశ్చయం అమల్లోకి వచ్చింది. చట్టానికి ముందు ఆర్డినెన్స్‌లతోనే ఈ క్లాజ్‌ను పెట్టడం జరిగింది. అటోమేటిక్‌గా ఏజెన్సీ ప్రాంతాల్లో కూడ క్యాన్సిల్ అవుతుందని చెప్పాం. ఆ తరువాత సభలో కొంతమంది సభ్యులు ఈ క్లాజ్ మాకు సరిగా అర్థం కావడం లేదు. మీరు అధికారులకు క్లియర్‌గా డైరెక్షన్స్ ఇవ్వండి అని సబ్జెక్ట్ చేసిన విషయాన్ని దృష్టిలో పెట్టుకొని, 7-4-1995వ తేదీన ఒక జి.వో ఇష్యూ చేస్తూ అధికారులకు క్లియర్‌గా డైరెక్షన్స్ ఇవ్వడం జరిగింది. గిరిజనులను అలా చేయకూడదని జి.వో. ఇష్యూ చేశాం. క్లారిటీ కోసమే ఇప్పుడు ఈ జి.వో. ఇవ్వడం జరిగిందని గౌరవ సభ్యులకు తెలియచేస్తున్నాను.

రెండవది, కేంద్ర చట్టాన్ని దృష్టిలో పెట్టుకొని జి.వో. ఇష్యూ చేశారా అని అడిగారు. గతంలో కాపు సారా గిరిజనులు కాచుకొనేందుకు రాష్ట్ర ప్రభుత్వమే ఉత్తర్వులు ఇచ్చింది. కాబట్టి దానిని విత్‌దా చేసేందుకు కూడ రాష్ట్ర ప్రభుత్వానికే అధికారం ఉంది. దానిని దృష్టిలో పెట్టుకొని మనం మళ్ళీ విత్‌దా చేసుకోవడం జరిగిందని మీ ద్వారా గౌరవ సభ్యులకు తెలియచేస్తున్నాను.

సోమశిల ప్రాజెక్టు

218-

*750-శ్రీ ఎన్. చంద్రమోహన్‌రెడ్డి (సర్వేపల్లి):- ముఖ్యమంత్రి దయచేసి ఈ క్రింది విషయములు తెలిపెదరా:

(అ) నెల్లూరు జిల్లాలో సోమశిల ప్రాజెక్టు నిర్మాణం పూర్తయినదా;

(ఆ) రిజర్వాయర్ పూర్తి సామర్థ్యం అనగా 78 టి.ఎం.సి.ల నీటిని నిల్వ చేయుటకు అదనపు భూమిని సేకరించడం జరిగినదా;

(ఇ) ఈ ప్రాజెక్టుకు 1995-96లో చేసిన బడ్జెట్ కేటాయింపు ఎంత; అది ఎప్పటిలోగా పూర్తి అయ్యే అవకాశం కలదు?

ముఖ్యమంత్రిగారి తరఫున మధ్యతరహా చిన్నతరహా నీటిపారుదల శాఖల మంత్రి (శ్రీ ఎం. పెదరత్నయ్య):- (అ) సోమశిల ప్రాజెక్టు నిర్మాణం ఇంకా పూర్తికాలేదు.

(ఆ) అవునండీ.

(ఇ) సోమశిల ప్రాజెక్టుకోసం 1995-96 సంవత్సరానికి బడ్జెటులో రూ. 8.00 కోట్ల మొత్తాన్ని కేటాయించడం జరిగింది. ఈ మొత్తం, తెలుగుగంగ ప్రాజెక్టు నుండి భరిస్తున్న భూసేకరణ ఖర్చులకు అదనంగా ఉండగలదు. ఈ ప్రాజెక్టును శీఘ్రగతినీ పూర్తి చేయడానికి అన్ని విధాలా చర్యలను తీసుకోవడం జరుగుతున్నది.

శ్రీ ఎన్. చంద్రమోహన్‌రెడ్డి:- అధ్యక్షా, ఇది చాల ప్రాధాన్యత గల పశ్చ. 1976లో నెల్లూరు జిల్లాలో సోమశిల ప్రాజెక్టును ప్రారంభించడం జరిగింది. దీనిక్రింద ఒక కోటి, 59 లక్షల ఎకరాల ఆయకట్టు ఉంది. అయితే ఇప్పటివరకు కేవలం 52వేల

ఎకరాల ఆయకట్టు మాత్రమే డెవలప్ అయింది. ఇంకా ఒక కొబ్బరి పంట లక్షల ఎకరాల ఆయకట్టు డెవలప్ కావలసి ఉంది. అయితే సంవత్సరానికి 8 కోట్లు రూపాయలు మాత్రమే బడ్జెట్ లో అలోకేట్ చేస్తూ ఉంటే, అందులో 5 కోట్లు రూ.లు ఎస్టాబ్లిష్మెంట్ భార్యల క్రిందే పోతున్నది. మిగిలేది 3 కోట్లు రూ.లు మాత్రమే. ఈ మూడు కోట్లు రూ.లు కూడ ఏరియర్స్ చెల్లింపులకే సరిపోతుంది. ఈ విధంగా అయితే ప్రాజెక్టు శ్రేణుగతిన పూర్తి అయ్యే అవకాశం ఉండదు. ఇంత ప్రధానమైన సోమశిల ప్రాజెక్టు నిర్మాణంలో జాప్యం విపరీతంగా జరుగుతున్నది. కనీసం సంవత్సరానికి 15 కోట్లు రూ.లు అయినా కేటాయిస్తే మూడు సంవత్సరాల్లో ఈ ప్రాజెక్టు పని పూర్తవుతుందని మేధావీరా ప్రభుత్వాన్ని కోరుతున్నాను. కాబట్టి ఆ 15 కోట్లు రూ.లను విడుదల చేయడానికి ప్రభుత్వం సిద్ధంగా ఉందా?

రిజిస్ట్రార్ పూర్తి నిల్వ సామర్థ్యం 4వ టి.ఎం.సి.ల నుండి 78 టి.ఎం.సి.లకు పెంచుతున్నారు కాబట్టి, దానికి అనుగుణంగా అదనపు భూమి సేకరణ చేసేదానికి కావలసిన 60 కోట్లు రూ.లను విడుదల చేసే దానికి ప్రభుత్వం ఎటువంటి చర్యలు తీసుకొంటున్నది? ఈ రెండు ప్రశ్నలకు సమాధానం చెప్పవలసిందిగా కోరుతున్నాను.

శ్రీ ఎం. పెదరత్నయ్య:- అధ్యక్షా, ఈ సంవత్సరం బడ్జెట్ మొత్తం పెంచ వలసిందిగా గౌరవసభ్యులడిగారు. ఇందులో ల్యాండ్ ఎక్విజిషన్ కు కూడ కన్సిడరబుల్ అమౌంట్ పెడుతున్నాం. కాబట్టి, ప్రాజెక్టు నిర్మాణానికి కేటాయించిన మొత్తం కొంత తక్కువగా కనిపిస్తున్నది. కానీ ఈ మూడు సంవత్సరాల్లో వేలైనంత మేరకు పూర్తి చేయడానికి ప్రయత్నం చేస్తాం.

9.50 | ల్యాండు ఎక్విజిషన్ కొరకు టోటల్ కాస్టు 140 కోర్టు. ఇందులో 72 కోట్లు ఉ. | ఖర్చు పెట్టడం జరిగింది. ఈ సంవత్సరం రూ.19 కోట్లు ల్యాండు ఎక్విజిషన్ కొరకు కేటాయించడం జరిగింది.

ఎ ఎస్. చంద్రమోహన్ రెడ్డి:- అధ్యక్షా, నేను అడిగింది అది కాదు. 1986లో ఎస్.టి. రామారావుగారి ప్రభుత్వ హయాములో భూమి సేకరణకు రూ.27 కోట్లు విడుదల అయ్యాయి. కానీ గత 5 సంవత్సరాలలో ఒక్క రూపాయి కూడా విడుదల కాలేదు. ప్రాజెక్టు పనులు జరగడం లేదు. ఈ సంవత్సరం ఎంత విడుదల చేస్తారు? టి.ఎ. బిల్లు వంటివి కూడా విడుదల కావడం లేదు. ఈ సంవత్సరం రూ.8 కోట్లు కేటాయించారు. ఎంత విడుదల చేస్తారు? రూ. 15 కోట్లు అయినా విడుదల చేయకపోతే ప్రాజెక్టు పనులు జరగడం లేదు. అక్కడి నిబ్బంది పనిలేకుండా కూర్చున్నారు. ఈ సంవత్సరం ఎంతో కొంత రిలేజు చేయాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీ ఎం. పెదరత్నయ్య:- సభ్యులు చేసిన సూచనను దృష్టిలో వుంచుకుని ప్రారంభించడం జరుగుతుంది.

విజయనగరం జిల్లాలో గుర్రగెడ్డ రిజర్వాయర్

219-

*747-శ్రీమతి పి. అరుణ (గజపతినగరం):- మధ్యతరహా చిన్నతరహా నీటిపారుదల శాఖమంత్రి దయచేసి ఈ క్రింది విషయములు తెలిపెదరా:

(అ) విజయనగరం జిల్లా, గజపతినగరం నియోజకవర్గంలోని "గుర్రగెడ్డ" ప్లామినీ రిజర్వాయర్ ను నిర్మించుటకు ప్రభుత్వం సర్వే జరిపిన విషయం వాస్తవమేనా;

(ఆ) ఈ రిజర్వాయర్ నిర్మాణమునకు అటవీశాఖ అభ్యంతరం చెప్పిన విషయం కూడా వాస్తవమేనా;

(ఇ) అయినచో, అటవీశాఖ చెప్పిన అభ్యంతరం అధిగమించుటకు ప్రభుత్వం తీసుకున్న చర్య ఏమి; పనులను ఎప్పటిలోగా చేపడతారు;

మధ్యతరహా, చిన్నతరహా సాగునీటి శాఖమంత్రి (శ్రీ ఎం. పెదరత్నయ్య):- (అ) 2893 ఎకరాల విస్తీర్ణానికి సాగునీటిని అందించడానికై విశాఖపట్నం జిల్లా, అనంతగిరి మండలం, రాంపల్లి గ్రామం తొని పెద్ద గెడ్డపై రిజర్వాయరు నిర్మాణంకోసం ప్రాథమిక పరిశీలన నివేదికను తయారు చేయడమయింది. నీటి లభ్యతను నిరూపించిన అనంతరం ఈ పథకపు సవరణమయిన పరిశీలనను చేపట్టవలసి ఉంది. బృహత్ ప్రణాళిక రికార్డుల ప్రకారం తగినంత నీరు లభ్యంగా లేదు. తాజా వర్షపాత వివరాల ప్రకారం జల సంబంధ భోగిల్లాను తాజాపర్వమవుతున్నది.

(ఆ) అవునండీ. ఈ పథకం క్రింద, ప్రతిపాదిత రిజర్వాయరు తీర ప్రాంతంలో 27వేల ఎకరాల రిజర్వుడు అటవీ భూమి ముంపుకు గురవుతుంది.

(ఇ) నీటి లభ్యతను నిరూపించిన అనంతరం, విజయనగరం జిల్లా కలెక్టరు తాను, అటవీ శాఖ అధికారులతోను సంప్రదించి, 27 ఎకరాల అటవీ భూమికి బదులు ప్రత్యామ్నాయ భూమిని గుర్తించేందుకు చర్య తీసుకోవడమవుతుంది.

శ్రీమతి పి. అరుణ:- వైద్యోలాజికల్ క్లియరెన్సుకోసం ఎప్పుడు పంపించారు? ఇంతవరకూ క్లియరెన్సు రాకపోవడానికి కారణం ఏమిటి; 27 ఎకరాల ముంపుకు గురవు తోందని అన్నారు. గత 1993లో ఫారెస్టు డిపార్టుమెంటువారు, ఇరిగేషన్ డిపార్టుమెంటు వారు, ఎం.ఆర్.ఓ. ఆఫీసువారు కలిసి విజిట్ చేయడం జరిగింది. ప్రత్యామ్నాయ భూమిని యివ్వడానికి ఒప్పుకున్నారు. దీనిని యిమేడియట్ గా పూర్తిచేస్తే 2 జిల్లాలకు పనికి వస్తుంది. అనంతగిరి మండలం రాంపల్లి గ్రామం, నా నియోజకవర్గం కలిసి వున్నాయి. గిరిజనులందరికీ పనికివచ్చే ఈ స్కీమును త్వరితగతిన పూర్తి చేయాలని మంత్రిగారిని కోరుతున్నాను. అసలు దీనికి ఎన్నిమేషను ఎంత వేశారు? వైద్యోలాజికల్ క్లియరెన్సు వస్తే ఎప్పుడు ప్రారంభిస్తారు?

శ్రీ ఎం. పెదరత్నయ్య:- ఇరిగేషను బేఫ్ ఇంజనీరుగారు అక్కడి స్థానిక సూపరిం టెండింగ్ ఇంజనీరుగారిని అడగటం జరిగింది. తెక్కల ప్రకారం పంపావత్ బేసిన్లో నేచురల్ గేస్కి ఎలాబ్ చేయడానికి అవకాశం లేదు. పెద్దగడ్డలో సర్ప్లస్ వాటర్ ఉంది. అది ఉపయోగపడుతుందనే ఆలోచనతో దానిని క్లియర్గా స్టడీ చేయాలని పంపించడం జరిగింది. ఆ 27 ఎకరాల భూమి గురించి క్లియరెన్సు అడిగితే ఫారెస్టు డిపార్టుమెంటు ఒప్పుకోలేదు.

పొక్కునూరు గ్రామంలో రొయ్యల పెంపకానికి కృష్ణా జలాలను తీసుకొనుట

220-

*666-శ్రీ ఎం. శశిధర్ రెడ్డి (సనత్ నగర్):- మధ్యతరహా, చిన్నతరహా నీటిపారుదల శాఖమంత్రి దయచేసి ఈ క్రింది విషయములు తెలిపెదరా:

(అ) కృష్ణాజిల్లా, చంద్రలపూడి మండలం, పొక్కునూరు గ్రామం సమీపంలో మంచినీటి రొయ్యల పెంపకానికి కృష్ణానది నుండి 61 క్యూసెక్కుల నీటిని తీసుకొనుటకు ప్రభుత్వం ఎవరికైనా అనుమతి ఇచ్చిన విషయం వాస్తవమేనా;

(ఆ) అయినచో, జలకాలుష్యాన్ని నివారించుటకు తీసుకున్న ముందు జాగ్రత్త చర్య ఏమి?

మధ్యతరహా, చిన్నతరహా నీటి శాఖమంత్రి (శ్రీ ఎం. పెదరత్నయ్య):- (అ) అవునండే. మంచినీటి రొయ్యల పెంపకంకోసం కృష్ణాజిల్లా, చంద్రలపూడి మండలం, పొక్కునూరు గ్రామం సమీపంలో కృష్ణానది నుండి 61 క్యూసెక్కుల నీటిని తీసుకోవడానికి వైదరాబాదులోని మెసర్స్ కాకతి అక్వాటెక్ వారికి అనుమతించివ్వడమయింది. ఈ నీటిలో నుండి 90 శాతం నీటిని శుద్ధిచేసిన తరువాత తిరిగి నదిలోనికి వదలాలి. శుద్ధిచేసిన తరువాత కలుషితం కానట్టి నీటిని రోజుకు 90,000 బి.ఎం.సి. రేటు బొప్పిన తగువిధంగా కొలిపి తిరిగి నదిలోనికి వదిలివేయాలనే షరతుతో, మొదట్లో 5 సంవత్సరాల కాలానికి అనుమతించివ్వడమయింది.

శ్రీ ఎం. శశిధర్ రెడ్డి:- అధ్యక్షా, మంత్రిగారిని అడగడం ముకున్నది, యింకా యిలాంటి అప్లికేషన్స్ ఎన్ని వచ్చాయి? మీరు ఎవరికైతే పరిష్కారం యివ్వారో వారి వద్ద నుంచి సెన్సు వసూలు చేస్తున్నారా? ట్రీట్ మెంట్ చేయడానికి ఎలాంటి ఏర్పాటు చేశారు? ఈ ఏర్పాటు లేకుండా చేస్తే యింకా కలుషితమైన నీరు కృష్ణా జిల్లాలోకి పోయి ఆ నీటిని మరింత కలుషితం చేస్తాయి. ఈ ఎర్రెజిమెంటుకు గవర్నమెంటు సంతృప్తి చెందాకనే నీరు దాగి చేస్తున్నారా?

శ్రీ ఎం. పెదరత్నయ్య:- మా పరిశీలనలోకి, మా దృష్టికి వచ్చింది ఒక్క అప్లికేషన్. రేటువిషయంలో పరిస్థితిని బట్టి ఎప్పటికప్పుడు నిర్ణయించే షరతు మీదనే వారికి యివ్వడం జరిగింది. పొల్వూట్ డి వాటర్ను శాటిస్ ఫ్యాక్టరీ స్టాండర్డు వరకూ క్లీన్ చేశాక 95 శాతం వాటర్ను నదిలోకి వీడుదల చేస్తారు. ఇవన్నీ ఆలోచించే పరిష్కారం యివ్వడం జరిగింది. సెన్సు ఎంత అనేది నిర్ణయించలేదు. పరిస్థితులను బట్టి ప్రభుత్వం ఎంత అడిగితే అంత రాబట్టడానికి, పెంచడానికి అవకాశం ఉంది.

శ్రీ ఎం. శశిధర్ రెడ్డి:- సెస్సు నిర్ణయించకుండానే ప్రభుత్వం ఒప్పుకున్నదా?

శ్రీ ఎం. పెదరత్నయ్య:- ప్రస్తుతం ఏమీ నిర్ణయించలేదు. ప్రారంభించినపుడు అప్పుడుండే రేటును బట్టి ఉంటుంది. ప్రతి సంవత్సరం పెంచడానికి కూడా ప్రభుత్వం తన వద్ద అధికారాన్ని అట్టేబెట్టుకున్నది. అన్ని విషయాలూ పరిశీలన చేసి, శాజిన్ ఫ్ట అయినాకనే పరిష్కరణ యివ్వడం జరిగింది.

కోల్ సెస్ వసూలు

221-

శ్రీ

*684-సర్వశ్రీ పి. నాగేశ్వరరావు (ఖమ్మం), వి. అబ్బయ్య (ఎల్లందు), కె. బిక్ష్ం (బూర్గంపాడు), ఎం.బి. చౌహాన్ (దేవరకొండ), మహమ్మద్ రజబీ (సుజాతానగర్), డి. మల్లేష్ (అనీఫాబాద్):- పంచాయతీరాజ్ శాఖమంత్రి దయచేసి ఈ క్రింది విషయములు తెలిపెదరా;

(అ) వివిధ ప్రాంతాల అభివృద్ధి కోసం సింగరేణి కాలరీస్ కంపెనీ కోల్ సెస్ ను చెల్లిస్తున్న విషయం వాస్తవమేనా;

(ఆ) సింగరేణి కాలరీస్ కంపెనీ గత మూడు సంవత్సరాలలో కోల్ సెస్ ను చెల్లించ లేదను విషయం కూడా వాస్తవమేనా;

(ఇ) అయినచో సదరు సెస్ చెల్లింపునకు ప్రభుత్వం తీసుకున్న చర్యలేవీ?

పంచాయతీరాజ్ శాఖమంత్రి (శ్రీ కరణం రామచంద్రరావు):- (అ) లేదండీ.

(ఆ) అవునండీ.

(ఇ) ఈ ప్రశ్నకు తావులేదు.

శ్రీ వి. అబ్బయ్య:- అధ్యక్షా, ఈ ప్రశ్న కోల్ సెస్ నుకు సంబంధించింది. గత మూడు సంవత్సరాలలో సెస్సు చెల్లించని మాట నిజమా అంటే 'బీ' లో అవునండీ అన్నారు. మేము వేసిన ప్రశ్న క్లియర్ గా ఉంది. గత మూడు సంవత్సరాలలో సింగరేణి కాలరీస్ కంపెనీ బొగ్గు సెస్సు చెల్లించడం లేదని అర్థం అవుతుంది. గత మూడు సంవత్సరాలలో ఆయా ప్రాంతాలలో సెస్సు చెల్లించడానికి ప్రభుత్వం ఏమీ చర్యలు తీసుకుంటోందంటే సమాధానం లేదు.

శ్రీ కరణం రామచంద్రరావు (మెదక్):- ఈ టాక్సు యాక్టును కొంతమంది సిమెంటు ఫ్యాక్టరీల వారు హెక్సార్సుకు సరెండర్ చేయడం జరిగింది. హెక్సార్సు ఆ చట్టాన్ని కొట్టివేయడం జరిగింది. తరువాత గవర్నమెంట్ ఆఫ్ ఇండియా దానిని రీవాలిడ్ చేస్తూ సెస్సు వసూలు చేయవచ్చునని చెప్పింది. 1988-89 లోను, 1989-90 లో రూ. 520 లక్షల వరకూ వసూలు చేయడం జరిగింది. కొందరు బెనిఫిషరీస్ కోర్టుకు

వోవడం జరిగింది. కోర్టులో కేసు నడుస్తోంది. ప్రభుత్వపరంగా కొంచెం వేయడం జరిగింది. సబ్జుడీస్ మేటరు కనుక ప్రస్తుతం వసూలు చేయడం లేదు.

10.00 | శ్రీ వి. అబ్బయ్య:- అధ్యక్షా, ప్రభుత్వం కోర్టులో ఏవిధంగా అప్లీ చేసిందో
ఉ. | కొంచెం వివరించాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీ కరణం రామచంద్రరావు:- అధ్యక్షా, అవతరిచారు వేసినదానికి కొంచెంగా వేసి పరిష్కారం కావడానికి ప్రయత్నం చేస్తున్నాము.

శ్రీ వి. అబ్బయ్య:- మీరు ఏమి వేశారో వివరిస్తే మంచిది.

(జవాబు లేదు).

నిజామాబాదు జిల్లా మదనూరు మండలంలో సహకార నూలు మిల్లు

112-

*72-శ్రీ బి. పండరి (జుక్కల్):- ముఖ్యమంత్రి దయచేసి ఈ క్రింది విషయములు తెలిపెదరా:

(అ) నిజామాబాదు జిల్లా, మదనూరు మండలంలో సహకార నూలు మిల్లు నిర్మాణపు పని ప్రస్తుతం ఏ దశలో ఉన్నది;

(ఆ) సదరు మిల్లుకు అడ్వోక్ బాడీ (తాత్కాలిక మండలి) ఏర్పేనా ఉన్నదా; ఉన్నచో, దాని వివరములేవి?

ముఖ్యమంత్రి తరఫున స్పెషల్ సెక్రటరీ మరియు ప్రింటింగ్ కాఫామంత్రి (శ్రీ బి. నారాయణ):-

(అ) ఇప్పటివరకు ఎలాంటి నిర్మాణం పనిని ప్రారంభించడం జరుగలేదు.

(ఆ) లేదండీ.

అధ్యక్షా, ఇక్కడ ఈ విషయానికి సంబంధించి స్థానిక ఎం.ఎల్.ఎ.ను ఛైర్మన్ గా పుంజి ఒక కమిటీ వేయడం జరిగింది. అది ఫంక్షన్ చేయలేదు. కాబట్టి ప్రభుత్వ విధానం ప్రకారం, ఇప్పటికీ మిల్లు నిర్మాణం చేసే పరిస్థితి లేదని తమద్వారా గౌరవసభ్యులకు తెలియజేస్తున్నాను.

శ్రీ బి. పండరి (జుక్కల్):- అధ్యక్షా, మంత్రిగారు ఏదయితే చెప్పారో అది వాస్తవం కాదు. కాంగ్రెస్ గవర్నమెంట్ లో శ్రీ విజయభాస్కరరెడ్డిగారు ముఖ్యమంత్రిగా పున్నప్పుడు ఒక కమిటీ వేశారు. దానికి జిల్లా కలెక్టరు ఛైర్మన్ గా ఉన్నారు. అప్పుడు ఈ స్పెషింగ్ మిల్ కు 50 ఎకరాలు కేటాయించడం జరిగింది. కొంత పని జరిగిందనేది కూడా వాస్తవం. తరువాత ఏమీ జరిగిందంటే స్థానిక శాసనసభ్యుడిని ఛైర్మన్ గా వేసి, 10 మంది బోర్డు డైరెక్టర్లను వేసి రైతుల వద్ద నుండి సెస్ వసూలు చేశారు. పని ప్రారంభించారు. కొన్ని అనివార్య కారణాల వలన అది ఆగిపోయింది. ఆ ఏరియాలో కాటన్ బాగా పండుతుంది. అది నల్లరేగడివేల. ఇంకా అక్కడ దగ్గర దగ్గర 100 టన్నుల్లో మిల్స్ ఉన్నాయి. మరి మంత్రిగారు ఆ విధంగా వెబుతున్నారు కాబట్టి దీనిపై తగు చర్యలు తీసుకుంటే బాగుంటుందని మనవిచేస్తున్నాను.

శ్రీ బి. సీతారాం:- అధ్యక్షా, అప్పుడు ఏదో ఎడిహాక్ కమిటీ వేయడం జరిగింది. కొంతవరకు రైతులనుండి షేర్ క్యాపిటల్ వసూలు వేయడం కూడా వాస్తవమే. ఇప్పటికే రాష్ట్రంలో ఉన్న స్పిన్నింగ్ మిల్స్ పుస్తూతం కోగ్జీ అయిన పరిస్థితి ఉంది. కాబట్టి కొత్త పరిశ్రమలు స్థాపించాలంటే పశుభుత్వం ఒక విధానపరమయిన నిర్ణయం తీసుకోవలసి ఉంది. గౌరవసభ్యులు చెప్పిన సూచనను పరిగణనలోకి తీసుకుంటాము.

శ్రీ సిహెచ్. విద్యాసాగరరావు:- అధ్యక్షా, ఈ ప్రాంతంలో పశుత్తిపంపు చాలా ఉంది. సహకార సంస్థల సహకారంతో స్పిన్నింగ్ మిల్స్ ను రన్ చేస్తే చాలా సక్సెస్ ఫుల్ గా నడిచే అవకాశం ఉంది. కాపిటల్ వసూలు చేశారు. అయితే ఇందులో ఒక తీరకాసు ఉంది. ఓడిపోయిన ఎం.ఎల్.ఎ. గారితో కమిటీ ఉంది కాబట్టి కొత్త ఎం.ఎల్.ఎ. గారితో కమిటీ వేసి అది ప్రారంభము చేసే దానికి ఆలోచిస్తారా?

శ్రీ బి. సీతారాం:- అధ్యక్షా, సంఘం అధ్యక్షులు ఎవరు అనే దానిమీద మాకు పట్టంపు లేదు. విద్యాసాగరరావుగారికి తెలియండి లేదు. ఇప్పటికే రాష్ట్రంలో పున్న స్పిన్నింగ్ మిల్స్ కోగ్జీ అయిన పరిస్థితి ఉంది. అనేక కారణాల వలన, యారన్ ఫర్ దు పెరగడం వలన, ఉన్న పరిస్థితులను దృష్టిలో పెట్టుకొని, ఫేజిటిలిటీ వున్నా, వయబులిటీ వున్నా, ఎటూ చేయాలనే దానిమీద పశుభుత్వం ఒక నిర్ణయం తీసుకొని, తగు చర్యలు తీసుకుంటుందని తమద్వారా మనవిచేస్తున్నాను.

స్వల్ప వ్యవధి పశుశు - వాగ్రూప సమాధానములు

550-ఎన్-సర్వశ్రీ మమ్మాద్ అమానుల్లాఖాన్, ముంతాజ్ అహ్మద్ ఖాన్:- గౌరవ నీయులైన ఆరోగ్య, వైద్య విద్యాశాఖ మంత్రిగారు దయచేసి ఈ క్రింది సమాచారం తెలియ చేస్తారా?

(ఎ) హైదరాబాదు ఎర్రగడ్డలోని ఆంధ్రప్రదేశ్ ఖాతా వ్యాధుల ఆసుపత్రిని జనరల్ ఆసుపత్రిగా మార్చేందుకు ఏదైనా ప్రతిపాదన ఉందా;

(బి) పై ఉద్దేశం నిమిత్తం డాక్టర్ భాస్కర్ రెడ్డి సంఘం సమర్పించిన నివేదికను పశుభుత్వం పరిశీలనలోనికి తీసుకొని విషయం కూడా నిజమేనా;

(సి) తెలంగాణ ప్రాంతం వారికి ఒక బి.బి. ఆసుపత్రి అవసరమా, కాదా అనే విషయంపై అధ్యయనం చేసేందుకు ఆ ప్రాంతం శాసనసభ్యులతో ఒక ప్రత్యేక సంఘాన్ని పశుభుత్వం నియమించిందా.

వైద్య, విద్యా, ఆరోగ్య శాఖామాత్యులు(శ్రీ ఎ. మాధవరెడ్డి):- (ఎ) అవునండీ. ఈ విషయం పరిశీలనలో ఉంది.

(బి) లేదండీ.

(సి) లేదండీ.

శ్రీ మహమ్మద్ అమానుల్లాఖాన్:- అధ్యక్షా, ఎ. ప్రశ్నకు అవునండీ అని బి. ప్రశ్నకు లేదండీ అంటున్నారు. అసలు భాస్కరరెడ్డి కమిటీ వుందా లేదా? ఆ రిపోర్టు మీదట ఉందా లేదా? రాష్ట్రం మొత్తంమీద చెస్ట్ హాస్పిటల్ ఇది ఒక్కటే వుంది. ఈ వ్యాధులు పెదవారికే ఎక్కువ వస్తుంటాయి. దీనిని జనరల్ హాస్పిటల్ గా కన్వర్ట్ చేస్తామని అంటున్నారు. ప్రస్తుతం ఇంకా 20 ఎకరాలు ఈ హాస్పిటల్ క్రింద ఉంది. దానిని కూడా భూకబ్జాదారులు ఆక్రమించుకోవాలని చూస్తున్నారు. దీనిని కన్వర్ట్ చేయవలసిన అవసరం ఏమిటి? జనరల్ హాస్పిటల్స్ ఎన్నో వున్నాయి. ఇంకా దీనికి స్పెషలిటీస్ ఇచ్చి డెవలప్ చేస్తే బాగుంటుంది.

శ్రీ ఎ. మాధవరెడ్డి:- అధ్యక్షా, గౌరవసభ్యులు చెప్పినట్లు భాస్కరరెడ్డిగారు ఫైర్మన్ గా 1992లో కమిటీ వేయడం జరిగింది. ఇప్పుడు ఉన్న చెస్ట్ హాస్పిటల్ 80 ఎకరాలలో ఉంది. మొత్తం ఇందులో 670 బెడ్స్ ఉన్నాయి. ఇందులో బి.బి.చెస్ట్ డిస్టెన్ కోసం 510 బెడ్స్ వాడుతున్నాము. ఆర్థో సి.డి. సర్జరీ కోసం 103 బెడ్స్, ఇ.ఎస్.ఐ. క్రింద 30 బెడ్స్ ఉన్నాయి. వారు ఇచ్చిన రికమండేషన్స్ ప్రకారం, పెరుగుతున్న జనాభాను దృష్టిలో పెట్టుకొని బెడ్స్ ఇన్ క్రీజ్ చేస్తే, ఇందులో జనరల్ మెడిసైన్ కు రెండు యూనిట్లలో 60 బెడ్స్, జనరల్ సర్జరీకి రెండు యూనిట్లలో 60 బెడ్స్, ఆర్థోపెడిక్ కు రెండు యూనిట్లలో 60 బెడ్స్, వీడియోల్జీక్ కు 30 బెడ్స్, మొత్తం 300 బెడ్స్ లో ఇప్పుడు ఉన్న 130 బెడ్స్ ను కలుపుకొని జనరల్ హాస్పిటల్ పెడితే బాగుంటుందని వారు రికమండేషన్ వేయడం జరిగింది. వారు చెప్పింది బి.బి. హాస్పిటల్ ను కన్వర్ట్ చేయమని మాత్రమేగానీ తీసివేయమని కాదు. అవసరం అయితే అదనంగా బెడ్స్ మంజూరు ఇచ్చి జనరల్ హాస్పిటల్ గా మార్చడానికి ఆలోచన చేస్తున్నాము. ముఖ్యమంత్రిగారు కూడా ఈ విషయమై ఆలోచన చేయడం జరుగు తోంది. జనరల్ హాస్పిటల్ గా మార్చినప్పటికీ బి.బి. పేషెంట్స్ కు అన్యాయం జరగదని ఈ సందర్భంగా తెలియజేస్తున్నాను.

శ్రీ మహమ్మద్ అమానుల్లాఖాన్:- అధ్యక్షా, బి.కి సమాధానం లేదు అని అన్నారు భాస్కరరెడ్డి కమిటీ 82లో వేశారు అన్నారు. వాళ్లు రికమండే కూడా చేశారని అన్నారు. ప్రస్తుతం చెస్ట్ హాస్పిటల్ లో 574 బెడ్స్ ఉంటే దాదాపు సగం ఖాళీగానే వుంటున్నాయి. రాష్ట్రం మొత్తంమీద ఈ ఎర్రగడ్డ చెస్ట్ హాస్పిటల్ పేరు వుంది. దీని కన్వర్ట్ చేస్తారనే, అబాలిష్ చేస్తారనే అనుమానాలు ఉన్నాయి. దీనిని చెస్ట్ హాస్పిటల్ గానే ఉంచి, స్పెషలైజేషన్ కు డెవలప్ చేస్తే మంచిది. జనరల్ హాస్పిటల్స్ చాలా ఎక్కువగా ఉన్నాయి. ఉన్నానియా హాస్పిటల్ లో 1200 బెడ్స్ ఉన్నాయి. అక్కడ రోగులకు సర్జన్ మందులు లేక బాధ పడుతున్నారు. ఇది కాక గాంధీ హాస్పిటల్ ఉంది. ఫేవర్ హాస్పిటల్ ఉంది. ఈ ఫెస్ట్ హాస్పిటల్ కు సంబంధించిన భూమిని చాలామంది ఆక్రమించుకోవడం జరుగుతోంది. కాబట్టి దీనిని రాష్ట్రం మొత్తంమీద చెస్ట్ వ్యాధులకు సంబంధించిన స్పెషల్ హాస్పిటల్ గా రూపొందించితే బాగుంటుంది. ముఖ్యంగా పెదవాళ్లకే బి.బి. ఎక్కువగా వస్తుంది. 10.10 ఈ బి.బి. ఆసుపత్రిని మీరు డెవలప్ చేయండి. దీనిని జనరల్ ఆసుపత్రిగా ఉ. మార్చడానికి భాస్కరరెడ్డిగారి కమిటీ ఇచ్చిన రిపోర్టును క్యాన్సిల్ చేయండి.

శ్రీ ఎ. మాధవరెడ్డి:- గౌరవసభ్యులు చాలామంది గతంలో కూడా చెప్పారు. హైదరాబాదులో పెరుగుతున్న జనాభాను దృష్టిలో ఉంచుకుని, మరికొన్ని బెడ్స్ పెంచినట్లయితే బాగుంటుంది. సౌకర్యాలు పెంచినట్లయితే బాగుంటుందని ప్రభుత్వం యాదీస్తున్నది. గాంధీ హాస్పిటల్‌లోను, ఉస్మానియా హాస్పిటల్‌లోనూ బెడ్స్ ఎక్కువగా ఉన్నాయని అమానుల్లాఖాన్‌గారు అన్నారు. ప్లైగా ఎర్రగడ్డ ఆసుపత్రిని జనరల్ ఆసుపత్రిగా మార్చినట్లయితే బి.బి. వేషెంట్ల బెడ్స్ తగుతాయని కూడా అన్నారు. బి.బి. వేషెంట్లకు అన్యాయం చేయాలనికాదు. రాష్ట్ర వ్యాపితంగా ఈ బి.బి. వేషెంట్ల ఉన్నారు. అనంతపురం లోనూ, వికారాబాదులోనూ, వరంగల్లులోనూ నెల్లూరులోనూ, పశ్చిమగోదావరిలోనూ, సుల్తానాబాద్, కరీంనగర్‌లలోనూ ఈ బి.బి. ఆసుపత్రులున్నాయి. డిస్పిక్స్ ఆసుపత్రులలో కూడా అ బి.బి. వేషెంట్ల కోసం 10 నుంచి 20 వరకు బెడ్స్ ఉన్నాయి. రాష్ట్రవ్యాప్తంగా 2,589 బెడ్స్ బి.బి. వేషెంట్ల కొరకు ఉన్నాయి. అందుచేత, ఎర్రగడ్డ బి.బి. ఆసుపత్రిని జనరల్ ఆసుపత్రిగా మార్చినంత మాత్రాన బి.బి. వేషెంట్లకు అన్యాయం జరగదు. పెరుగుతున్న జనాభాను దృష్టిలో ఉంచుకుని, బెడ్స్ పెంచాలని ప్రభుత్వ ఆలోచనలో ఉంది. వైద్య విధాన పరిషత్తులో రాష్ట్రవ్యాప్తంగా 9,540 బెడ్స్ ఉన్నాయి. వాటిని మనం 14,000 వరకు పెంచుకుంటున్నాము. కారణం, పెరుగుతున్న జనాభా. ఈ ఆసుపత్రిని జనరల్ ఆసుపత్రిగా మార్చడానికి మీకు ఏమైనా అభ్యంతరం ఉందా? అదనంగా బెడ్స్ ఏర్పాటు చేయడానికి ముఖ్యమంత్రిగారి దృష్టికి కూడా తీసుకువెళ్ళాము. బెడ్స్ పెంచాలనే ఉద్దేశ్యంతో ఉన్నాము.

మిస్టర్ స్పీకర్:- మంత్రిగారు ఎక్కడా ఆగకుండా నాన్ స్టాప్‌గా సమాధానం చెప్పిన తరువాత కూడా సవిమెంటరీలు ఏముంటాయి?

శ్రీ ఎన్. రాఘవరెడ్డి:- అధ్యక్షా, గత శాసనసభలో ఇదే ప్రశ్న వచ్చినప్పుడు మంత్రిగారు విసి ఉన్నారు. ఈ బి.బి. హాస్పిటల్‌ను యధాతథంగా ఉంచుతారని 50 ఎకరాల స్థలంలో మరొక జనరల్ ఆసుపత్రిని కడతారని అన్నారు. ఈ బి.బి. లేని వారికి కూడా వస్తుంది. బి.బి. అనేది అంటువ్యాధిని మీకూ తెలుసు. జనరల్ ఆసుపత్రిని బి.బి. హాస్పిటల్‌తో సంబంధం లేకుండా వేరేగా కట్టాలి. బి.బి. చాలా క్యానిక్ జబ్బు. ఒకటికి నాలుగు సార్లు తిరగబడి, నిర్మూలించబడక బాగా ముడిరిన తరువాత ఇక్కడ చేరుతున్నారు. అటువంటి వారికి ఈ ఆసుపత్రి చాలా అవసరం. వ్యవసాయ కూలీలు, పేదవారు తమకు బి.బి. సోకినపుడు ఈ హాస్పిటల్‌కు తప్పక రావలసిన అవసరం ఉంది. అవసరమైతే బెడ్స్ సంఖ్య పెంచి ఈ ఆసుపత్రిని కొనసాగించండి. అంతేకాని అదే అవరణలో జనరల్ ఆసుపత్రి కడితే మిగతా రోగులకు కూడా ఈ వ్యాధి సోకే అవకాశం ఉంటుంది.

శ్రీ ఎ. మాధవరెడ్డి:- నేను ముందరే చెప్పాను. బోయల్‌గా 670 బెడ్స్ ఉంటే, బి.బి. వేషెంట్ల కోసం 510 బెడ్స్ ఉన్నాయి. ఇంకా మిగిలినవి 160 బెడ్స్, ఆర్థోపెడిక్, సర్జరీ ఇ.ఎస్.ఐ. కోసం ఉన్నాయి. ఇంతకు ముందు గతంలో ప్రజలనుంచి రిప్రజంటేషన్స్ వచ్చాయి. గాంధీ ఆసుపత్రిగానీ, ఉస్మానియా ఆసుపత్రిగానీ, ఓవర్‌క్రాడ్ అయ్యాయి. అందుకని సిబి ఔట్‌స్టర్చ్‌లో ఇంకొక జనరల్ హాస్పిటల్ ఉంటే బాగుంటుందని ప్రభుత్వం

దృష్టికి తీసుకువస్తే, భాస్కరరెడ్డి కమిటీ వేయడం జరిగింది. భాస్కరరెడ్డి కమిటీ రిపోర్టు ఇచ్చిన నేపథ్యంలో, ఉన్న పరిస్థితులను దృష్టిలో ఉంచుకుని, 54 ఎకరాల ల్యాండ్ ఉంది. కాబట్టి, ఇంకా అదనంగా బెడ్స్ మంజూరు చేసి, సుమారు 310 బెడ్స్ తో జనరల్ ఆసుపత్రి నిర్మాణం చేస్తే బాగుంటుందని ముఖ్యమంత్రిగారి ఆలోచనలో ఉంది. పశుత్వ పరంగా నిధులు ఇచ్చి అభివృద్ధి చేయాలనే ఆలోచనలో ఉన్నాము. పశు సంక్షేమం, పశుజలకు న్యాయం చేకూర్చాలనే ఉద్దేశ్యం తప్ప, టి.బి. పేషెంట్లకు అన్యాయం చేయాలని కాదు. ఇంకా సలహాలు ఏమైనా ఉంటే చెప్పండి.

శ్రీ పి. జనార్దన్ రెడ్డి:- అధ్యక్షా, ఎర్రగడ్డలో ఉన్న హాస్పిటల్ మా నియోజక వర్గంలో ఉంది. ఈ గాంధీ హాస్పిటల్ దేశంలో స్వాతంత్ర్యం రాకముందు నిర్మించిన హాస్పిటల్, దాని తరువాత జనరల్ హాస్పిటల్స్ లేవు. సంగారెడ్డి కానీ, మెదక్ జిల్లానుంచి కానీ, బాలా నగర్ నుంచి కానీ, కూకట్ పల్లి ప్రాంతం నుంచి కానీ, ఏదైనా యాక్సిడెంట్లు జరిగితే ఉస్మానియాకు కానీ, గాంధీకి కానీ వెళ్లడం జరుగుతోంది. అందువల్ల ఈ టి.బి. హాస్పిటల్ ను ఉన్నది ఉన్నట్లుగా ఉండి, వేరే బిల్డింగ్ జనరల్ ఆసుపత్రికి కన్సర్వేక్షన్ చేస్తే బాగుంటుందని మనవిచేస్తున్నాను.

శ్రీ ఎ. మాధవరెడ్డి:- నేను క్లియర్ గా చెప్పాను. స్వాతంత్ర్యం వచ్చాక మేము ఆరున్నర సంవత్సరాలే ఉన్నాము. మిగిలిన కాలమంతా వారే ఉన్నారు. పశుజలకు ఇబ్బంది లేకుండా ఉన్న బెడ్స్ తగ్గించకుండా, అదనంగా బెడ్స్ మంజూరు చేసి, దీనిని జనరల్ హాస్పిటల్ చేస్తే, టి.బి. బెడ్స్ కు ఎటువంటి ఇబ్బంది ఉండదు అనే ఉద్దేశ్యంతో ముఖ్యమంత్రిగారున్నారు.

శ్రీ బద్దం బాలరెడ్డి (కార్వాన్):- ఎర్రగడ్డలో జనరల్ ఆసుపత్రి కట్టడానికి మేము వ్యతిరేకించడం లేదు. అది చాలా అవసరం. అసలు టి.బి. హాస్పిటల్ గురించి చాలా వేష చెట్టు పెంచడం జరిగింది. టి.బి.ని త్వరగా నిర్మూలించడానికి ఒక వేష వనం ఉండేది. ఆ వనాన్ని తగ్గించారు. టి.బి. హాస్పిటల్ క్రింద ఎంత భూమి ఉంది? ఎన్ని ఎకరాల భూమిని ఎంతమంది భూ ఆక్రమణదారులు ఆక్రమించుకున్నారు? వారిని తొలగిస్తారా? బెడ్స్ పెంచి, అదనంగా హాస్పిటల్ కట్టడానికి వెంటనే పూనుకుంటారా?

శ్రీ ఎ. మాధవరెడ్డి:- అక్కడ మొత్తం 80 ఎకరాల భూమి ఈ టి.బి. ఆసుపత్రి క్రింద ఉంది. అందులో సుమారు 26 ఎకరాలను ఆయుర్వేదిక్ కు యునానేకి ఇచ్చారు. ఈ రోజు మిగిలింది 54 ఎకరాలు. బాలరెడ్డిగారు అన్నట్లు పార్లమెంటు చుట్టుపక్కల ప్రాంతాలలో భూములను ఎవరు కబ్జా చేస్తున్నారో అందరికీ తెలిసిందే. దానికి డిస్కషన్ అవసరం లేదు. ఇందులో కబ్జా జరిగినట్లుగా మా దృష్టికి రాలేదు. నీటిలో 55 ఎకరాల స్థలం దొరికే అవకాశం లేదు. చాలామంది వారి స్వార్థ రాజకీయాల కోసం కబ్జాలు చేసి, భూమి అందుబాటులో లేని సంగతి కూడా తెలుసు. అక్కడ ఉన్న ల్యాండ్స్ దృష్టిలో ఉంచుకుని, బిల్డింగ్ కన్సర్వేక్షన్ చేసి, దానిని 310 బెడ్స్ జనరల్ ఆసుపత్రిగా చేసినట్లుయితే బాగుంటుందని ముఖ్యమంత్రిగారు నిర్ణయం కూడా తీసుకోవడం జరిగింది.

శ్రీ బి. వెంకటేశ్వరరావు:- అధ్యక్షా, గతంలో ఎర్రగడ్డలోని బి.బి. ఆసుపత్రిని జాబ్స్కర్నిలో నిర్మించడం జరిగింది. అది ఈవార మధ్యలోకి వచ్చింది. ఇది చాలా భయంకరమైన వ్యాధి. అసలు ఇక్కడ నుంచి దానిని మారిస్తే తప్ప, ఇది ఏరకంగానూ పూజా సంక్లమం కాదు. ఇంక రెండో విషయం. ఛేవర్ హాస్పిటల్ ఉంది. దానిని గురించి పరిశీలించినట్లయితే, ఇంతకు ముందు గతంలో చాలా చక్కగా రోగ నిర్ధారణ చేయడంలో పేరు ప్రఖ్యాతులు గాంచింది. అటువంటిది ఈనాడు మురికి కూపంలో ఉన్నట్లు, మురికి కాలువలో ఉన్నట్లుగా ఉంది. ఇప్పుడు పట్టణం చాలా పెరిగింది. దయచేసి ఈ రెండు హాస్పిటల్స్నూ జాబ్స్కర్నిలో కట్టే ప్రతిపాదన ఏమైనా ఉందా, అది ఆలోచిస్తారా అని నేను అడుగుతున్నాను. ఇదివరకు నిపుణులు అంటే ప్రభుత్వ డాక్టర్లు కూడా మీకు సలహా ఇచ్చారని తెలుస్తోంది. అది నిజమా కాదా?

శ్రీ ఎ. మాధవరెడ్డి:- ఇంతకుముందు ఎర్రగడ్డలోని బి.బి. ఆసుపత్రి నిట్టికి జాబ్స్కర్నిలో కట్టారు. ఈరోజు పట్టణం పెరగడంవల్ల అది పట్టణం మధ్యలోని వచ్చింది. గౌరవ సభ్యులు దానిని జాబ్స్కర్నిలోకి షిఫ్ట్ చేయాలని ఆలోచన చెప్పారు. ఆ విషయం ప్రభుత్వం పరిశీలన చేయవలసిన అవసరం ఉంది. ఛేవర్ హాస్పిటల్ షిఫ్ట్ చేయవలసిన అవసరం లేదు. ఎందుకంటే చాలా ప్రాంతాలకు అది పట్టణ మధ్యలో ఉంది. అది అలాగే ఉంటే బాగుంటుందని అనుకుంటున్నాను.

10-20 | శ్రీ మహమ్మద్ అమానుల్లాఖాన్ (చాంద్వాల్ యజ్ఞగుప్తు):- అవుట్స్కర్నిలో ఉంటే పెట్టాలంటే పరిశీలిస్తామంటున్నారు. మాకు అయితే భయంగా ఉంది. వెస్ట్ హాస్పిటల్, బి.బి. హాస్పిటల్ కి స్థలం ఎక్కువగా ఉండాలి. ఒక కమిటీని వేయమనండి. తెలంగాణా ఎం.ఎల్.ఎ.లతో ఒక కమిటీ వేస్తే బాగుంటుంది. వీరి హాజిషన్ లో 20 ఎకరాలకన్నా, ఎక్కువ ల్యాండ్ ఉండదు. ఎందుకంటే ఎక్కువగా ల్యాండ్ గ్రాబింగ్ జరిగింది. రోడ్లు వేశారు. ప్లెవేజ్ వ్యక్తులు బిల్డింగులు కడుతున్నారు. నా మనవి ఏమంటే ఈ 54 ఎకరాలు ఉంటే దాన్ని సరిచేసి అంటే శానిటోరియం కట్టి కాంపౌండ్ వాల్ కట్టి ఉన్నదానిని డెవలప్ చేయమంటున్నాను. అంతకానీ అక్కడ కట్టాలి. ఇక్కడ కట్టాలి అని ఇక్కడి నుండి 50 కి.మీ దూరంలో అయితే బీద ప్రజలకు ఇబ్బంది. మన రాష్ట్రంలోనే అంత పెద్ద హాస్పిటల్ లేదు. దీనిని ఒక డిస్పెన్సరీగా వాడుతున్నారు. కాబట్టి దయచేసి పరిశీలించండి.

శ్రీ ఎం. శశిధర్ రెడ్డి:- అధ్యక్షా, బి.బి. గతంలో అంటు వ్యాధిగా అనుకున్నా కూడా ఇప్పుడు వైద్యశాస్త్రంలో ఎంతో అభివృద్ధి వచ్చింది. ఎన్నో ట్రీట్ మెంట్స్ ఉన్నాయి. ఈ విషయాలలో చాలా అభివృద్ధిని సాధించాము. I think E.B. is no more such a dangerous disease as to keep in total isolation. కాబట్టి దీనితో బాటు అక్కడ జనరల్ హాస్పిటల్ పెట్టడం వల్ల ఎటువంటి ఇబ్బంది ఉండదు. దానికి వైద్యపరంగా కట్టుదిట్టమయిన చర్యలు తీసుకొని ఇక్కడే చేసుకోవచ్చునని నా ఉద్దేశ్యం.

శ్రీ ఎం. కోదండరెడ్డి:- మంత్రిగారికి తమద్వారా సూచన చేయదలిచాను. మాధవ రెడ్డిగారికి తెలుసో, తెలియదో, వైదరాబాదులో ఉన్న బి.బి. హాస్పిటల్ ఎంతో ప్రాముఖ్యత

కలిగినది. మందుల కన్నా ఎక్కువగా వేప చెట్ల కింద కూర్చుంటే రోగం తగ్గింది. ఆ విధంగా కాకుండా ఈ హాస్పిటల్‌ని అభివృద్ధి చేయమనండి. టి.బి. హాస్పిటల్ గురించి ప్రత్యేకంగా ఉరు బయట పట్టణ శివార్లలో ఎక్కడయినా మంచి హాస్పిటల్ కట్టించమనండి. కింగ్ కోటిలో 15 ఎకరాల భూమి ఉంది. కింగ్ కోటిలో అధునాతనమయిన హాస్పిటల్ కట్టడానికి డా. చెన్నారెడ్డిగారు ముఖ్యమంత్రిగా ఉన్నప్పుడు ఆ భూమిని తీసుకున్నారు. వేరు దానిని డెవలప్ చేయలేదు. దానిమీద ఒక్క ప్లెస్టా ఖర్చు పెట్టలేదు. కింగ్ కోటి హాస్పిటల్‌ను డెవలప్ చేయమనండి. కానీ టి.బి. హాస్పిటల్ మాత్రం ప్రత్యేకంగా ఎక్కడయినా ఉరుబయట 50, 60 కి.మీ దూరంలో పెట్టడానికి ప్రయత్నం చేయమనండి.

శ్రీ ఎ. మాధవరెడ్డి:- అమానుల్లాఖాన్ గారు, శశిధర్ రెడ్డిగారు కోదండరెడ్డిగారు అమూల్యమయిన సలహాలను ఇచ్చారు. బోడేపూడి వెంకటేశ్వరరావుగారు అడిగినప్పుడు మొదట చెప్పాను. షిప్ట్ చేసి అవుట్ స్ట్రీట్స్ లో పెట్టినట్లయితే బాగుంటుందన్న దానికి ఆలోచిస్తాను. ముఖ్యమంత్రిగారి దృష్టికి తీసుకువెళతాను. ఎందుకంటే ఆర్థికంగా ఇన్ వాల్వ్ మెంట్ ఎక్కువగా ఉంటుంది. షిప్ట్ చేసేప్పుడు ఎన్నో కొట్ల రూపాయలు ఖర్చు చేయవలసి ఉంటుంది అని అన్నాను. ఈ విషయంలో సంబంధిత అధికారులతో క్లుప్తంగా చర్చించి దీనిని పరిశీలన చేసిన తరువాతనే తగు నిర్ణయాలు తీసుకోవడం జరుగుతుంది. అమానుల్లాఖాన్ గారు చెప్పినది ఎలా ఉందో అంటే, టి.బి. హాస్పిటల్ ఉండాలి. జనరల్ హాస్పిటల్ కావాలి, రెండూ ఉండాలి లేక రెండు సెపరేట్ గా ఉండాలి. అవ్వ కావాలి. బువ్వ కావాలి అన్నట్లు ఉంది. ప్రశ్న సరిగ్గా లేదు. ఏమి ఏమయినప్పటికీ అమానుల్లాఖాన్, శశిధర్ రెడ్డి, కోదండరెడ్డి, బోడేపూడిగారు, జనార్థన్ రెడ్డిగారు చెప్పిన సలహాలు దృష్టిలో ఉంచుకొని ప్రభుత్వం నిర్ణయం తీసుకోవడం జరుగుతుందని మనవిచేస్తున్నాను.

మిస్టర్ స్పీకర్:- నా జేరో అవర్. క్వశ్చన్ అవర్ ఈజ్ ఓవర్.

శ్రీ మహమ్మద్ అమానుల్లాఖాన్:- 54 ఎకరాలు ల్యాండ్ లేదు.

శ్రీ ఎ. మాధవరెడ్డి:- అమానుల్లాఖాన్ గారు ఏమి చెప్పాలనుకుంటున్నారో దానిని వ్యాసి ఇవ్వమనండి.

(అంతరాయం)

సభా కార్యక్రమము

శ్రీ పి. జనార్థన్ రెడ్డి:- నాకు క్వశ్చన్ అవర్ తరువాత అవకాశం ఇస్తామన్నారు. ఇప్పుడు జేరో అవర్ తరువాత నేను మాట్లాడతాను.

శ్రీ పి. నాగేశ్వరరావు:- అధ్యక్షా, ఎన్.టి. రామారావుగారు తిరుపతిని దివ్య క్షేత్రంగా చేయాలని ఆలోచన ఉందని అన్నారు. గత సమావేశంలో చర్చ వచ్చింది. కొండమీద ప్లైవేజ్ వ్యక్తులు లాడ్జీలు కట్టే విషయంలో, మబ్బు రామిరెడ్డి విశ్రాంతి డిస్కస్ చేసినప్పుడు అటువంటి అవకాశాలు ఇవ్వమని చెప్పారు. కానీ కొత్తగా కొన్ని విషయాలు తెలుస్తున్నాయి. అన్నమాచార్య ట్రస్ట్ కి సంబంధించి దానిమీద మీరాశేదారు 24 ఎకరాల వరకూ కావాలని ఆందోళన చేసినట్లు ప్రభుత్వ పర్సనల్ మే రాశేదార్లకు సపోర్ట్ చేసేట్లు, వారికి ప్లైవేజ్ ల్యాండ్ ఇవ్వట్లు ఆలోచనలు జరుగుతున్నాయని మాకు వర్తమానాలు వస్తున్నాయి. చాలా ఆందోళనకరంగా ఉంది. ఇప్పటి అధికారపార్టీవారు అప్పుడు ప్రతి

పక్షంలో మా ప్రక్కన కూర్చున్నప్పుడు తిరుపతి క్రాండమీద ముఖ్యంగా ప్లైవేట్ వారికి ఇటువంటి అవకాశాలు ఇవ్వకూడదని, బ్ల్యూ భూములను అన్యాయంతో కానివ్వమని ఏమీ ఉన్నప్పటికీ ఆ దివ్యక్షేత్రాన్ని డెవలప్ చేయాలని మాతోబాటు అన్నారు. అక్కడికి వెళ్లిన తరువాత ఇదంతా మరచిపోయారేమో నాకు తెలియడం లేదు. మీరాజ్ దార్లకు 24 ఎకరాల భూమి ఇవ్వడం అన్యాయంతో కూడినది. ఈ విషయానికి స్పందించి చంద్రబాబునాయుడుగారు కానీ ఎవరయినా దీనికి జవాబు చెప్పాలి. వారు దీనికి తప్పకుండా జవాబు చెప్పాలి. ఈ ప్లైవేట్ వారికి ఇటువంటి అవకాశాలు కల్పించి వారికి కొద్ది రూపాయల అస్తులు కట్టబెట్టడానికి ఏమయినా ప్రయత్నం చేస్తున్నారా, ఈ విషయంలో వివరణ ఇవ్వాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీ ఎన్. చంద్రబాబునాయుడు:- నాగేశ్వరరావుగారు ఇప్పుడు చెప్పారు. మొన్న విద్యాసాగరరావుగారు చెప్పడం జరిగింది. మేము అక్కడ ఉన్నప్పుడు ప్లైవేట్ ప్యాపర్లైన్స్ కొండమీద ఇవ్వకూడదని అన్నాము. మబ్బు రామిరెడ్డి లాడ్జ్ విషయంమీద చాలాసార్లు పోరాడాము. అప్పుడున్న ప్రభుత్వం దానిమీద చర్య తీసుకోలేదు. బాలాజీ దివ్యక్షేత్రము యాక్ట్ సెపరేట్ గా తయారవుతోంది. అది వాస్తవం. ప్లైవేట్ ల్యాండ్ ఉండడానికి వీలు లేకుండా ఆ యాక్ట్ లో పోలిషన్ పెట్టడం జరిగింది. ఇప్పుడేమో అన్నచూచార్యవారు అని చెబుతున్నారు. ఎట్టి పరిస్థితిలోనూ ప్లైవేట్ వారికి ఇచ్చే ప్రశ్న లేదు. లేగల్ గా ఉన్నట్లయితే అది స్టడీ చేసి బి.టి.డి. వారికి ఇవ్వడం జరుగుతుంది తప్ప వేరే వారికి ఇవ్వడానికి వీలులేదు. దీనినల్ తనుమానం ఏమీ లేదని తెలియజేస్తున్నాను.

శ్రీ సిహెచ్. రామచంద్రారెడ్డి (వాయలూడు):- మన రాష్ట్రంలో 13 సంవత్సరాలు అంటే గత తెలుగుదేశ ప్రభుత్వంలోను ఈ గ్రామీణ విద్యుత్ కార్యక్రమం పని చేస్తున్నారు. ఈ 13 సంవత్సరాలయినా ఇంతవరకూ వారి సర్వీసులను రెగ్యులర్ చేయలేదు. వారు మొదట రూ. 75 లతో జీతం ప్రారంభించి ఇప్పుడు కేవలం రూ. 600/-లు మాత్రమే తీసుకుంటున్నారు. ఎ.పి.ఎస్.ఇ.బి.లో ఏ విధంగా అయితే హెల్పర్స్ ఉన్నారో, వారికి ఎలా జీతభత్యాలు ఇస్తున్నారో అలాగే వీరి సర్వీసులను రెగ్యులర్ చేసి వీరికి జీతాలు ఇవ్వాలని ప్రభుత్వాన్ని కోరుతున్నాను. గ్రామీణ కార్యక్రమం మరణిస్తే నష్టపరిహారం చాలా తక్కువగా చెల్లిస్తున్నారు. ఈ హెల్పర్స్ విషయంలో ఏ విధంగా నష్టపరిహారం చెల్లిస్తున్నారో అలాగే వీరికి ఇవ్వాలని ప్రభుత్వాన్ని కోరుతున్నాను. ఈ విషయంలో గౌరవ ముఖ్యమంత్రిగారు జోక్యం చేసుకొని ఈ 4,000 మంది సర్వీసులను రెగ్యులరైజ్ చేసినట్లయితే వారి కుటుంబాలను చక్కదిద్దినట్లువుతుందని, కాబట్టి ఈ విషయంలో చర్యలు తీసుకోవాలని కోరుతూ సెలవు తీసుకుంటున్నాను.

10:30 | శ్రీ ఎన్. రాఘవరెడ్డి:- అధ్యక్షా, ఈ ప్రశ్న ముఖ్యమంత్రిగారికి సంబంధించి ఉంది. నది అధ్యక్షా, ఇప్పుడు ముఖ్యంగా రాష్ట్రములోని చేనేత సహకార సంఘం(ఆప్కో) దగ్గర 60 కోట్ల రూపాయల బట్టి నిలువ ఉంది. అలాగే గ్రామీణ చేనేత సహకార సంఘాల దగ్గర 30 కోట్ల రూపాయల బట్టి నిలువ ఉంది. ఇలా మీగులు ఉండడం వల్ల చేనేత కార్యక్రమం పనిలేక మూలన పడ్డారు. ఈ సమస్యపై చట్టపరమైనా అలజడి జరుగుతోంది. మళ్ళీ ఆకలిపావులు వచ్చే పరిస్థితులు నెలకొంటున్నాయి కాబట్టి ప్రభుత్వం ఈ విషయంలో సీరియస్ గా ఆలోచించాలి. ఆప్కోవారు నొక్కజీలకు దాదాపు 30 కోట్ల రూపాయలు బాకీ పడినారు. ప్రస్తుతం రంగులు, రసాయనాలు, నూలు మొదలైన వాటి ధరలు పెరగడంవల్ల కార్యక్రమం ఇబ్బంది పడుతున్నారు. కాబట్టి ప్రభుత్వం ఆ కార్యక్రమంకు రావలసిన బకాయాలను తొందరగా ఇప్పించాలని కోరుతున్నాను. ప్రభుత్వం యొక్క

శ్రీ ఎన్. చంద్రబాబునాయుడు:- శ్రీ రాఘవరెడ్డిగారు చెప్పిన విషయాన్ని గురించి ప్రభుత్వం అలోచిస్తున్నది. నిన్న చేనేత కార్మికులు వచ్చి రిప్రజంటేషన్ ఇచ్చారు. వేటి నన్నీటిని డిపార్ట్మెంట్ వారు ప్లాంట్, ఎంత డబ్బులు బిచ్చం ఉన్నారో ఆ మొత్తాన్ని అంచనా వేసి తొందరలో నిర్ణయం తీసుకొంటామని తెలియజేస్తున్నాను.

శ్రీ బద్వం బాల్రెడ్డి:- అధ్యక్షా, ఈ రోజు జంటనగరాలకు రెవెన్యూరా రైస్ మిల్లర్లు సుమారు 3 లక్షల టన్నుల బియ్యం అందిస్తున్నారు. పేద ప్రజలకు రెండు రూపాయలకు కిలో బియ్యం క్రింద అయిదువేల బస్తాలు రోజుకి సప్లయి అవుతున్నాయి. రైస్ మిల్లర్ల నుంచి ఓపెన్ మార్కెట్లో 10వేల బస్తాలు సప్లయి అవుతున్నాయి. అయితే రైస్ మిల్లర్లు లెవే కట్టినప్పటికీ వారు ఓపెన్ మార్కెట్లో అమ్ముకోలేని పరిస్థితులు వస్తున్నాయి. ప్రభుత్వం తీసుకొన్న నిర్ణయానికి వారు కొంత బాధ పడి, గత వారము రోజులుగా బంద్ చేయడం జరుగుతోంది. ముఖ్యమంత్రిగారు, సివిల్ సప్లయిస్ శాఖ మంత్రిగారితో మాట్లాడడానికి వారికి అవకాశం దొరకడం లేదు. రేషన్ షాప్స్లో కిలో 6 రూపాయలకు ఇచ్చే బియ్యం ఇవ్వలేకపోతున్నారు. పేద ప్రజానీకం 10 రూపాయలు పెట్టి కొనుక్కోవలసిన దుస్థితి ఏర్పడింది. లెవే ఇచ్చిన తరువాత ప్రభుత్వం ఫీ జోన్స్గా చేసి పేద ప్రజానీకానికి ఇవ్వడానికి ప్రయత్నం చేయాలని కోరుతున్నాను. మంత్రిగారు సమాధానం చెప్పాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీ జి. బుచ్చయ్యపాదరి:- అధ్యక్షా, రైస్ మిల్లర్స్ గత మూడు నాలుగు రోజులుగా సమ్మె చేస్తున్న విషయం తెలిసినదే. వారు నన్ను ముఖ్యమంత్రిగారిని కలిసారు. జంటనగరాలకు సంబంధించి, దగ్గరలో పంటలు పండే అవకాశాలు లేనందున దూర ప్రాంతాలనుంచి లెవే తీసుకోవాల్సిన అవసరం ఉంది. రాష్ట్రం మొత్తం లెవే విధానం ఒకటి గానే ఉంది. జంటనగరాలను గూర్చి ప్రత్యేకంగా పరిశీలన చేసి నష్టము జరుగకుండా తొందరలో దీనికి సంబంధించి నిర్ణయం తీసుకొంటాము.

శ్రీ మహమ్మద్ అమానుల్లాఖాన్:- అధ్యక్షా, రెండు రోజుల క్రితం లిక్కర్ మరియు షేన్ ఫ్యాక్టరీలు స్టాపించుకోవచ్చునని ప్లాకోర్డు తీర్పు ఇచ్చింది. మన రాష్ట్రంలో ప్లాపిబిషన్ ఉంది. ఆ ప్లాపిబిషన్ సక్రమంగా జరగాలంటే గవర్నమెంటు పాలసీ ఏమిటో తెలియజేయాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీ టి. దేవేందర్ గౌడ్:- నేను నోట్ చేసుకున్నాను. దానిని ఎగ్జామిన్ చేస్తాము.

Sri Asaduddin Owaisi:- Sir, I like to bring to your notice and also to the notice of the Minister for Legislative Affairs that there is a provision for nomination of a Member to the August House from minority community viz., Christian community. It has been five months since the Government has assumed power and no decision has yet been taken on this issue. I request through you the Hon'ble Minister for Legislative Affairs to take a decision very soon.

Sri P. Ashok Gajapathi Raju:- Sir, the nomination is for the Anglo-Indian Community and not for any other.

Sri Asaduddin Owaisi:- Sir, the nomination is for minority community ie., Anglo-Indian community.

(An Hon' Member is there any provision to dispense with nomination?)

Sri P. Ashok Gajapathi Raju:- There is no such constitutional provision.

శ్రీ పి. పురుషోత్తమరావు:- అధ్యక్షా, ఇది హోంశాఖ మంత్రిగారికి సంబంధించినది. నా నియోజకవర్గంలోని బెజ్జూరు మండలం, ఎల్లూరు గ్రామంలో 28వ తేదీన ఒక వారిజనునిపై పోలీసులు కాల్పులు జరిపారు. వాస్తవానికి పోలీసులు అతని ఇంటికి వెళ్లి అతనిని నిద్ర లేపి ఫలానా గణేష్ అనే వ్యక్తి ఇంటిని చూపమని అడిగారు. అతను ఆ ఇంటిని చూపించాడు. అనంతరం ఆ గణేష్ ఇంట్లోని వారిని కూడా పోలీసులు కొట్టుతుండగా ఆ చారిత్రక యువకుడు భయపడి ఇంటికి వెళుతుండగా పోలీసులు అతనిపై కాల్పులు జరిపారు. మూడు తూటాలు అతనికి తగిలాయి. మా ప్రాంతాలలో పోలీసులు అన్యాయంగా ప్రావీణ్యం చేసి వాస్తవమైన వారిని కాకుండా ఇతరులను శిక్షిస్తున్నారు. ఇక్కడేమో ముఖ్యమంత్రిగారు బోగస్ ఎన్కౌంటర్లు జరుగవనీ, అన్యాయంగా ప్రజలను శిక్షించమని గతంలో చెప్పారు. కాబట్టి ఈ విధంగా అన్యాయంగా కాల్పులు జరిపిన పోలీసులను డిస్మిస్ చేయాలని, విచారణ జరిపించి ఎవరికైతే బుల్లెట్లు తగిలాయో అతనికి ప్రభుత్వం ద్వారా సహాయం అందించాలని కోరుతున్నాను.

Sri P. Ashok Gajapathi Raju:- Sir, we have made a note of it. It will be forwarded to the concerned Minister for enquiry and action.

శ్రీ సి.కె. జయచంద్రారెడ్డి:- అధ్యక్షా, ఇది ఎక్సెక్యూటివ్ మంత్రిగారికి సంబంధించినది. చిత్తూరు పట్టణంలోని "ఫామ్ లాడ్జ్"లో అక్కరమంగా మద్యం అమ్ముతుంటే 30.4.1995న పోలీసు డిపార్ట్మెంటువారు రెయిడ్ చేసి బాలాజీ, విశ్వనాథం అన్నవారిని అరెస్టు చేసి పోలీస్ స్టేషన్కి తీసుకువెళ్లారు. అనంతరం ఆ ఇద్దరు వ్యక్తులు పోలీసు వారిని మే ఉద్యోగాలు తీసుకున్నామని బెదిరించారు. మాకు మంత్రిగారు చెప్పారు. మేము వ్యాపారము చేసుకుంటామని, మమ్ములను ఏ విధంగానూ అడ్డుకోకూడదని చెప్పి వారు స్టేషన్ నుంచి వెళ్లిపోయారు. ఈ విషయంపై హోంమంత్రిగారు కాన్ ఎక్సెక్యూటివ్ మంత్రిగారు కాన్ సమాధానం చెప్పాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీ టి. దేవేందర్ గౌడ్:- నోట్ చేసుకున్నాను. వేచారించి చెబుతాము.

(Sri Vanka Satyanarayana rose to speak).

Mr Speaker- I will receive only petitions. Except this, I don't take up any other matter.

అర్జీల సమర్పణ

శ్రీ వంకా సత్యనారాయణ(పెనుగొండ):- అధ్యక్షా, వెస్ట్ గోదావరిలోని కోళ్ళ ఫారాలన్నీ నష్టాల్లోకి పోయి ఏపాలా తీస్తున్నాయి. నాబార్డ్ వారు రి ఫైనాన్స్ చేస్తా మంటుంటే సెంట్రల్ బ్యాంక్ వారు అసెస్మెంటు చేయడం లేదు. వీలువ లేకుండా చేస్తున్నారు.

మిస్టర్ స్పీకర్:- పిటిషన్ పంపండి...

శ్రీ వంకా సత్యనారాయణ:- దయచేసి ... వందల కొద్ది కోళ్ళ ఫారాలవారు నష్టపోయారు. వారి ఆస్తులు అమ్ముకొని పోతున్నారు. నాబార్డ్ వారి రిఫైనాన్స్ గురించి సెంట్రల్ బ్యాంక్ వారు హామీ ఇవ్వాలని కోరుతున్నాను.

(పిటిషన్ సభాపతికి అందజేసిరి).

10-40 శ్రీ కన్నా లక్ష్మీనారాయణ(పెదకూరపాడు):- అధ్యక్షా, దీనిని గురించి ఉ._____ ఇంతకు ముందు జేరో అవర్లో కూడా రెయిడ్ చేశారు. ఇది మేన్స్ట్రీ ఎంప్లాయిమెంట్ సంబంధించిన విషయం. ఇందులో దాదాపు 200 మంది కార్మికులు విశాఖ పట్నం నుంచి హైదరాబాదు వచ్చి యున్నారు. వారు మిమ్ములను కూడా కలిశారు. కనుక మీరు ఈ విషయంతో ఇన్వెస్టిగేట్ తీసుకుని వారి ప్రొబ్లం సాల్వ్ చేయవలసిందిగా కోరు తున్నాను.

మిస్టర్ స్పీకర్:- పిటిషను పంపండి.

(పిటిషన్ సభాపతికి అందజేసిరి).

శ్రీ డి. చినమల్యయ్య (ఇందుర్తి):- అధ్యక్షా, మే ఉత్తరువులను ధిక్కరించి, నాకు అవమానం కలిగించిన సంఘటనకు సంబంధించిన విషయం. ఇది ప్రివిలేజ్ క్విండుకు వస్తుంది.

మిస్టర్ స్పీకర్:- తరువాత Only petitions.

శ్రీ ఎం.ఎ. గఫూర్ (కర్నూల్):- ఇది చాలా ముఖ్యమైన సమస్య అండే. ఆర్.టి.సి.వారు చేపట్టిన కొన్నిచర్యల వల్ల ఆర్.టి.సి.కి చాలా నష్టాలు వస్తున్నాయి. ఇది ఆర్.టి.సి. స్టాఫ్ ఫెడరేషన్ కు సంబంధించిన సమస్య. ఎందుకంటే ఆర్.టి.సి. ఇప్పుడు చాలా బోల్స్ ప్యూవేకు బిస్సులను పెట్టిన సందర్భాలలో ఆర్.టి.సి.కి చాలా నష్టం వాటిల్లుతున్నది. దీనివల్ల ప్రభుత్వానికి కూడా నష్టం వస్తున్నది. కనుక ఆర్.టి.సి.వారిని యిలా నష్టాలు రాకుండా ప్రయత్నాలు చేయవలసిందిగా ఆదేశించవలసి వుందని మేధ్వారా మనవిచేస్తున్నాను.

(పిటిషన్ సభాపతికి అందజేసిరి).

Mr. Speaker:- It will be referred to the Petitions Committee.

ఇ. నీతారామమ్మ (కూచినపూడి):- గుంటూరు జిల్లా, కూచినపూడి నియోజకవర్గంలో కొన్ని మండలాలను కరువు మండలాలుగా ప్రకటించినప్పటికీ ఇంతవరకు కూడా అక్కడ యింకా రెవిన్యూ వసూలు చేస్తున్నారు. లోన్స్ పే చేయవలసిందిగా బ్యాంకుల వారు పేడిస్తున్నారు. మరి 1994లో అక్కడ తుఫాను సంభవించిన సందర్భంలో రొయ్యలు, చేపల చెరువులకు వలా నష్టం వాటిల్లింది. మరి ఆ పరిస్థితులలో అక్కడి వారు తమ లోన్స్ ను రోపే చేయలేని స్థితిలో ఉన్నారు. మరి లోన్స్ ను గ్రామీణ బ్యాంకుల వారికి, స్టేట్ బ్యాంకు వారికి కూడ యిచ్చుకోలేని స్థితిలో ఉన్నారు. కనుక కొంత టైమును వారికి యిప్పించవలసిందిగా తమద్వారా మనవిచేస్తున్నాను. అక్కడి రైతులకు సహాయం చేయ వలసిందిగా తమద్వారా మనవిచేస్తున్నాను.

(పిటిషను సభాపతికి అందజేసిరి.)

శ్రీ కె. సుబ్బరాజు (వియజవాడ-పడమర):- అధ్యక్షా, విజయవాడకు చెందిన ఒక నిరుపేద దళిత వర్గానికి చెందిన కుటుంబంవారు పెట్టుకున్న పిటిషను, గత సంవత్సరం ఫిబ్రవరి 17వ తేదీన మైనరు బాలిక రత్నం జోషి మేరే అనే ఆవిడను ఒక కామాంధుడు బలాత్కరించిన విషయం. బలాత్కారాన్ని ఎదుర్కొనడంలో ఆ బాలికకు 6 కత్తిపోట్లు తగలడం. చనిపోవడము జరిగింది. మరి ఇంతవరకు ఆ బాలికకు సంబంధించిన వారికి ఎటువంటి ఎక్స్ గ్రేషియా యివ్వబడలేదు. ఆ విషయాన్ని గమనించే పెద్దలు తగు చర్యలు తీసుకుని వెంటనే ఎక్స్ గ్రేషియానిప్పించే ఏర్పాటు చేయండి.

మిస్టర్ స్పీకర్:- ప్లీజ్ పాస్ యిట్ ఆన్.

(పిటిషను సభాపతికి అందజేయబడినది)

శ్రీమతి పి. అరుణ:- అధ్యక్షా, ఇది పాలిటెక్నిక్ కలకు సంబంధించిన విషయం. టెక్నికల్ మినిస్టరుగారికి సంబంధించినది. సుమారు 10, 15 సంవత్సరాల నుంచే ఈ కోర్సులో ట్రైనింగు పొందడం జరుగుతున్నది. అయితే ఈ కోర్సు చేసిన వారిని 10, 15 సంవత్సరాలయినా యింకా రెగ్యులర్ టైట్ చేయలేదు. ఈ ట్రైనింగు చేసినవారు 30 మంది వున్నారు. ఇంకా కొత్తగా ట్రైనింగు అయిన వారూ ఉన్నారు. వేరందరినీ రెగ్యులర్ టైట్ చేయవలసిందిగా కోరుతున్నాను.

(పిటిషను సభాపతికి అందజేయబడినది).

శ్రీ డి. చినమల్లయ్య:- ప్రత్యేక అనుమతితో తెలియచేసుకుంటున్నాను. మొన్న 28-4-95న నా నియోజకవర్గంలో చీగురుమామిడి మండలంలో, నాకు తెలుపకుండా, నా ఇన్స్ట్రక్షన్లతో లేకుండా మే ఉత్తర్వులను ధిక్కరించి అక్కడి అధికారులు ఒక మీల్క్ సెంటర్ ను ప్రారంభించారు. 28-4-95న శాసనసభ జరుగుతున్నది. నాకు తెలుపకుండా నా నియోజకవర్గంలో అధికారులు మిమ్ములను కూడా ధిక్కరించి యిలా చేయడానికి సంబంధించి ఆలోచిస్తే, మనలను అవమానించినట్లే అవుతుంది.

మిస్టర్ స్పీకర్:- కోఆపరేటివ్ మీల్క్ సెంటర్ గూర్చా?

శ్రీ డి. చినమల్లయ్య:- అవునండీ. కోఆపరేటివ్ మిల్క్ సెంటర్, డెయిరీ వాళ్ళకు కూడా తెలియకుండా, జాయింట్ డైరెక్టరు, ఎం.డి.ఓ. ఈ అధికారులు ఈ చర్యలకు పాల్పడ్డారు. కనుక ఈ విషయంలో తగు చర్యలను వెంటనే తీసుకోవలసిందిగా తమద్వారా కోరుతున్నాను.

Sri Asaduddin Owaisi:- Sir, I have earlier submitted a notice of breach of Privilege regarding the wrong reporting and derogatory remarks made about me by Urdu News Paper 'Rahe-num-e-Deccan'. On 25th April, there was a discussion on Police Administration and he made a remark which you were kind enough to expunge the same.

Mr. Speaker:- I received your notice and it is under examination.

శ్రీ పి. నాగేశ్వరరావు:- అధ్యక్షా, ప్రత్యేక పరిషత్తో ఈ విషయాన్ని ప్రభుత్వ దృష్టికి తీసుకువస్తున్నాను. సిక్ ఇండస్ట్రీస్ను క్లౌజ్ చేయడం సహజం. కానీ అధ్యక్షా, కొత్త ప్రభుత్వం వచ్చిన తరువాత ఆంధ్రప్రదేశ్ లో తెలీనో తెలియకొ కొన్ని ప్రత్యేక సంస్థలను క్లౌజ్ చేసే ఆలోచన ఉందని తెలుస్తోంది. ఆంధ్రప్రదేశ్ ఛాంబర్స్ ఆఫ్ పంచాయత్ రాజ్ పరిషత్ 1963 సంవత్సరంలో స్థాపించబడింది. దానికి 65 లక్షల రూపాయల విలువ చేసే స్వంత భవనం కూడా ఉంది. మన రామారావుగారు ముఖ్యమంత్రిగా ఉన్నప్పుడు 60 లక్షల రూపాయలు పంచాయతీరాజ్ భవనానికి యిచ్చారు. వారు స్వయం పోషకత్వం కోసం ప్రయత్నం చేస్తున్నారు. అందులో 50 మంది ఉద్యోగులు పని చేస్తున్నారు. 70 వేల రూపాయల ఆదాయం నెలకు వారికి వస్తున్నది. అదీ అద్దెల ద్వారా మరి దీనిని సిక్ ఇండస్ట్రీ అని ఎలా అంటున్నారో నాకు అర్థం కావడం లేదు. 50 మంది ఉద్యోగస్తులున్నారు. ఒక ఫెర్మినగానే, స్పెషలాఫ్ సరునుగానే వేసి దానిని నడిపించినట్లయితే బాగుంటుంది గానీ, యిలా క్లౌజ్ చేయడం బాగుండదు. 4, 5 కోట్ల రూపాయల విలువ చేసే ఆస్తులు వారికి ఉన్నాయి. మరి దానిని ఎవరికి చెందలా ఏర్పాటు చేయాలన్న విషయంలో డిస్కంట్ల వచ్చే అవకాశం ఉంది. కనుక దానిని స్పెషల్ ఆఫీసరు క్రింద నడుపబడే ఏర్పాట్లు చేయించండి. ఆ సంస్థ ద్వారా ఒక మాసపత్రిక కూడా నడుపబడు తున్నది. దీనిద్వారా ప్రతి సంవత్సరం ప్రభుత్వానికి రెండున్నర లక్షల రూపాయల ఆదాయం వచ్చే అవకాశముంటుంది.

There is a training programme sir.

Sri P. Ashok Gajapathi Raju:- Sir, how can the Local Bodies be equated to an Industry? Panchayat Raj Institutions and Municipalities are Local Bodies. He is bringing up an issue. We will definitely look into it. Our intention is not to close down the Local Bodies.

శ్రీ పి. జనార్థన్ రెడ్డి:- అధ్యక్షా, ఇది మునిసిపల్ కార్పొరేషన్ మినిస్టర్ గారికి సంబంధించిన విషయం. హైదరాబాద్ వాటర్ వర్క్స్ కు సంబంధించింది. ఇందులో దాదాపు 100 మంది ఎన్.ఎం.ఆర్.లు 5 సంవత్సరాలకు పైగా పని చేస్తున్నారు. ఇంతకాలంగా పనిచేస్తున్న వారిని పర్మనెంట్ చేయలేదు. గవర్నమెంటు ఓ.ఓ. ప్రకారం 5 సంవత్సరాల కన్నా ఎక్కువ పనిచేసిన ఎన్.ఎం.ఆర్.లను పర్మనెంట్ చేయాలన్న ఉంది. అందువేత వారు 4.5.95 నుండి ఇండెఫినిట్ హంగర్ స్ట్రైక్ చేయాలని నిర్ణయించారు. 11.5.1995 నుండి జనరల్ స్ట్రైక్ చేయాలని నిర్ణయించారు. మన జంజనగరాలకు నేటికొరత, ఇబ్బందులు ఉన్నాయి. అలాంటిది ఈ స్ట్రైక్ మూలంగా యింకా యిబ్బందులు ఎదుర్కోవలసి వస్తుంది. కనుక వేరు స్ట్రైక్ చేయకుండా చూడాలన్న ఉంది. ఈ ఎన్.ఎం.ఆర్.లందరినీ ఓ.ఓ. ప్రకారం పర్మనెంట్ చేయవలసిందిగా తమద్వారా కోరుతున్నాను. పిబిషను పంపిస్తున్నాను.

(పిబిషను సభాపతికి అందజేయబడినది).

శ్రీ సిహెచ్. విద్యాసాగరరావు:- మొన్న శ్రీ పి. నాగేశ్వరరావుగారు మంత్రిగారి దృష్టికి తెచ్చిన ఈ నేడ్ సెల్లింగ్ అన్నది డి.సి.ఎం. యస్.లకు యిచ్చినట్లయిపతే చాలా నష్టాలు వచ్చే అవకాశం ఉంది. వాళ్లకు జీతభత్యాలు లేవు. మంత్రిగారు ఈ ఎ.పి.నేడ్స్ గురించి హామీ ఇచ్చారు. మంత్రిగారికి తెలియకుండా డి.సి.ఎం.లు నేరుగా టెండర్స్ పిలిచి ప్లైవేటు వారికి యిచ్చారు. దాని మూలంగా ఉద్యోగస్థులకు జీతాలు యిచ్చే అవకాశం చాలా తక్కువ. గనుక వారి యిబ్బందిని తొలగించేందుకు ఫ్లెక్సిబిలిటీ పిలిపించి ఛాంబర్స్ లో మాట్లాడి, వారిపై చర్య తీసుకోవాలి. కనుక శాసనసభ జరుగుతుండగా వారిని పిలిపించి ఉద్యోగస్థులకు జీతభత్యాలు లభించేలా మీరు ఒక డ్మెరక్షను ఇస్తే బాగుంటుంది. ఈ విషయాన్ని కోఆపరేటివ్ మినిస్టర్ గారు గమనించాలి.

మిస్టర్ స్పీకర్:- ఏ మినిస్టరు?

శ్రీ సిహెచ్. విద్యాసాగరరావు:- అధ్యక్షా,

శ్రీ జి. దేవేందర్ గౌడ్:- వారి ఎంప్లాయిస్ కు కొన్ని సూచనలు ఇచ్చాము. ఈ విషయాన్ని గూర్చి సభ దృష్టికి వచ్చినప్పుడు కన్సరన్సు సెక్రటరీతో నేను మాట్లాడాను. వారు కొంత బకాయి పడి ఉన్నారనీ, అవి కట్టకపోతే జీతభత్యాలు యివ్వలేమని వారన్నారు. ఆ మాటపై వారు స్టాండ్ యి వున్నారు. సమస్య సెక్రటరీగారికి తెలియ జేశాము. తరువాత డెవలప్ మెంట్స్ ను గూర్చి తెలుసుకుని తమకు తెలియజేస్తాను.

శ్రీ సి. హెచ్. విద్యాసాగర్ రవు:- అధ్యక్షా, He is kind enough. We are graceful to the Minister, but unfortunately the authorities are ignoring the suggestions. Sir, they have already finalised the tenders. They have allowed some third parties to do that business. The DCMS people have strong

Association having properties worth crores of rupees. They are unable to draw their salaries. When they request, they may be permitted to do that business. He has to take stringent action against the authorities. They must be called to his Chambers.

Sri T. Devender Goud:- They will be invited.

Sri Ch. Vidyasagar Rao:- Then, that will solve the problem.

10.50 శ్రీ బి. దేవేందర్ గౌడ్:- అధ్యక్షా, ఈ రోజు వాళ్ళను పిలిపిద్దాము. గౌరవ ఉ. శాసనసభ్యులను కూడా పిలవడం జరుగుతుంది.

శ్రీ బి. వెంకటేశ్వరరావు:- అధ్యక్షా, పంచాయతీరాట్ వ్యవస్థలో సిద్ధులు స్థంభింప చేసినందువల్ల, జీతభత్యాలు ఇవ్వడానికి చీలులేని పరిస్థితి అధ్వాన్నంగా ఉంది. పదేపదే ఇక్కడ చెప్పారు. మంత్రీగారు ఏమీ అనుకుంటున్నారో కానీ స్వేచ్ఛకు జీతం ఇవ్వే పరిస్థితి లేదు. 3, 4 రోజుల నుంచి గందరగోళంగా ఆందోళనకరంగా ఉంది.

శ్రీ పి. జనార్ధన్ రెడ్డి:- అధ్యక్షా, ...

(ఇంటరప్షన్స్)

Mr. Speaker:- Please don't reopen the subject. I am very sorry. Don't reopen the subject. I am not allowing.

శ్రీ పి. జనార్ధన్ రెడ్డి:- అధ్యక్షా, ***

Mr. Speaker:- That is over please. That need not go on records now. Please, I am not allowing you to reopen the subject. I am not concerned with that. That was not conceded to by the Government and I have closed that issue.

శ్రీ పి. జనార్ధన్ రెడ్డి:- అధ్యక్షా, వినండి. ***

(Sri S.D. Nagender on his legs).

Mr. Speaker:- No. I do not reopen the subject. Mr. D. Nagendra please take your seat. I have expressed that. Mr. Janardhana Reddygaru, you ask your member to sit down. I told that after Question Hour I will hear your suggestion. I heard you sufficiently.

*** Expunged as ordered by the Chair.

శ్రీ పి. జనార్థన్ రెడ్డి:- అధ్యక్షా, ***

Mr. Speaker:- I do not allow to reopen the subject. You cannot question me. Take your seat. I have closed that subject.

శ్రీ బి. వెంకటేశ్వరరావు:- అధ్యక్షా, జేర్ అవర్ అయిన తరువాత 304 తీసుకుందాము.

Mr. Speaker:- I have already told you, please take your seat.

(అంతరాయం)

శ్రీ పి. జనార్థన్ రెడ్డి:- ***

Mr. Speaker:- I do not reopen the subject. Please take your seat. I am not allowing you further. And I do not reopen the subject. I have given you permission and you have mentioned. Please resume your seat. Now, Mr. Vidyasagara Rao, please.

శ్రీ పి. జనార్థన్ రెడ్డి:- ***

Mr. Speaker:- Please take your seat.

(అంతరాయం)

(Some Congress-I Members were standing and shouting).

శ్రీ సిపాచ్. విద్యాసాగరరావు:- అధ్యక్షా, మీరు రూలింగు ఇచ్చినారు. నేను సబ్జెక్టు ఓపెన్ చేయడం లేదు. దానిమీదకు పోవడం కూడా భావ్యం కాదు. ఇందులో ఉన్నటువంటి దానిని క్లియర్ చేయాలి. మీరు ప్రభుత్వానికి ఒక డైరెక్షన్ ఇవ్వాలి. రేపు ఇటువంటిది పునరావృతం కాకుండా చూడాలి. శాంతి భద్రతలను కాపాడాలి. మంత్రిగారు ఒకటి స్పష్టం చేశారు. కోర్టులో ఉన్నమాట వాస్తవమే. కోర్టు తీర్పు వచ్చిన తరువాత వచ్చినప్పుడు చేస్తామన్నారు. Your direction is very important. You must warn the Minister that hereafter they should not repeat such things. Sir, there should be a direction from the Hon'ble the Speaker, when there are grave charges కోర్టు ఆదేశం జైలుకు పోతారండి. అలా అయితే ఇదరేసి మంత్రులను పెట్టండి. ఒక మంత్రి జైలుకు వెళతారు. ఇంకో మంత్రి బయట ఉంటాడు. ప్రజల దృష్టికి వచ్చండి. There should be a directive from the Hon'ble Speaker, when there is a grave personal charge.

*** Expunged as ordered by the Chair.

Mr. Speaker:- Mr. Vidyasagara Rao, you had staged a walk out. How can you speak on the subject?

(Interruptions)

Sri Ch. Vidyasagar Rao:- Definitely Sir. I am not speaking on that subject. The Hon'ble Speaker should give a direction...
మీ రూపొంగుకు కట్టుబడి ఉన్నాము.

Mr. Speaker:- I have already expressed that I do not direct and I cannot direct. Because it is not my duty to direct the Government, I do not want to direct. Now, take your seat. I am very clear. I do not direct and I do not interfere in the subject. I have given you three and a half hours time for discussion over the subject. That is my concern and that subject is over. I am not allowing you to reopen that issue. According to the will of the House, you wanted permission after the Question Hour. I have given you to mention it. That is over. Please co-operate with the Chair. Now, 304 is postponed at the request of the Minister please.

(Interruption by Sri D. Nagender)

I am not allowing anyone and I have given permission to your Leader Mr. Nagender. He has expressed and he has mentioned his suggestion and that is over. That subject is over.

The 304 is postponed at the request of the Minister.

(Interruptions)

I have already told you that I do not reopen that subject.

శ్రీ బి. వెంకటేశ్వరరావు:- అధ్యక్షా, మూడు రోజులుగా వాయిదా వేస్తున్నారు. ప్రభుత్వం ఏ రకంగా పరిపాలన సాగిస్తున్నది.

Mr. Speaker:- Once again I will talk to the Minister and he has approached me that he has not received proper information. I will ask him to be ready. I cannot help.

శ్రీ బి. వెంకటేశ్వరరావు:- అధ్యక్షా, మా హక్కులు ఎవరు కాపాడాలి.

Mr. Speaker:- I will ask the Minister to be ready. Once it is postponed. I cannot allow. I will ask the Minister.

Now, he is not here. I will call him to my Chamber and ask him.

Sri Gade Venkata Reddy:- Mr. Speaker Sir, ***

Mr. Speaker:- I am not allowing you to go into those details. That will not go into the records. Please hear me. You have taken permission to make a suggestion or request.

శ్రీ గాదె వెంకటరెడ్డి:- అధ్యక్షా, ఈ హౌస్ కి మీరు స్పీకర్ గా ఉన్నారు. మీరు డైరెక్టర్ ఇచ్చి ఈ ప్రాబ్లమ్ ను సాల్వు చేయవలసిన అవసరం ఉన్నది. మీరు సాల్వు చేయండి. మీరు రికార్డు తెప్పించి చూడండి. ఈ విషయంలో మీరు న్యాయం చేయాలి. ఇన్వెస్టిగేట్ చేసుకోండి. లేకపోతే చాలా కష్టం అయిపోతుంది. పరిపాలన స్పృహించి వోయింది. తమ దృష్టికి వచ్చింది. ప్రభుత్వం మధ్య ఉద్యోగస్థుల మధ్య సద్భావం రావడానికి అవకాశం లేదు. తప్పక ఈ విషయంలో ఇన్వెస్టిగేట్ చేసుకోవలసిన అవసరం ఉన్నది. లేదంటారా మీరు డైరెక్టర్ ఇవ్వండి. జుడీషియల్ ఎంక్వైరీ వేయమని ఆ రిపోర్టు జేబుల్ మీద పెట్టించండి. మంత్రిగారిని, సభ్యులను మీ ఛాంబరుకు పిలిపించండి. న్యాయం చేయమని మిమ్ములను వేడుకుంటున్నాము. రిజిస్ట్రార్ గారి రిపోర్టు జేబులు మీద పెట్టమని డైరెక్టర్ ఇవ్వండి. The Report that has been submitted by the R.C.S., is one thing. Another thing is there is complaint already made by the concerned officer to the Government as well as representative to the Minister. Why are you suppressing We are unable to understand Sir. you had allowed us 3½ hrs. discussion. No doubt about that but by simply discussion without substantial results, what is the purpose? It is waste of our time Sir. That is why you have to direct then and protect our interest. That is why Sir, you have to protect the administration of the State. There is lack of understanding between the Government and the employees.

Mr. Speaker:- Please hear me. I am not allowing. That subject is closed. That subject was closed on that day itself. I do not want to reopen it. Please, I have told you several times and I do not give directions. I do not want to reopen the issue. I do not want to interfere with the subject. That subject is over and I request you to please cooperate with the Chair.

*** Expunged as ordered by the Chair.

11.00 | That subject is closed. According to your request I
 ఉ. | have given you time. I do not direct or I do not
 interfere the subject. I do not reopen the subject. Please
 cooperate with the Chair.

According to your request only. I have given time.

(ఇంటరప్షన్స్)

శ్రీ పి. జనార్థన్ రెడ్డి:- అధ్యక్షా, న్యాయం చేయండి. జుడిషియల్ ఎంక్వయిర్
 వేయించండి. మీరు ఆ విధంగా ప్రభుత్వానికి డైరెక్షన్ ఇవ్వండి అధ్యక్షా, మేము....

(ఇంటరప్షన్స్)

Mr. Speaker:- Now Minister for Higher Education calling
 attention:

Regarding irregularities in C.R. College, Chilakaluripeta.

(ఇంటరప్షన్స్)

శ్రీ డి. ముద్దుకృష్ణమనాయుడు:- అధ్యక్షా, చీలకలూరిపేట సి.ఆర్. కాలేజీలో
 శ్రీ పి. కృష్ణ అనే విద్యార్థి 17.7.92వ తేదీన అత్యవత్య చేసుకొన్నారు. నాదెండ్ల
 వోలేసులు సదరు కాలేజీ మేనేజరుపై క్రిమినల్ కేసు నెం. 47/92 క్రింద కేసు రిజిస్టర్
 చేశారు. ఈ కేసు గుంటూరు స్పెషల్ జుడిషియల్ జెడ్జి సమక్షములో విచారణ జరుగు
 చున్నది....

(ఇంటరప్షన్స్)

(ఈ సందర్భములో శ్రీ డి.నాగేందర్, శ్రీ ఇ. ప్రతాపరెడ్డి, శ్రీ డి. ఎస్. రెడ్డానాయక్,
 శ్రీ జె.సి. దివాకరరెడ్డి, కాంగ్రెసు సభ్యులు పోడియం వద్దకు వెళ్లి
 న్యాయ విచారణ జరిపించాలని పట్టుబట్టారు).

Mr. Speaker:- I cannot reopen the subject. Please go to
 your seats. I am not allowing anything. If you want to stall
 the proceedings like this, it is not good. I have given my
 decision. Please take your seat. I am not allowing anyone.
 Firstly, you please hear me. You tell me. whether you will
 hear me or not? As long as I say, you have to hear me.

I have given my decision. I do not interfere in the
 subject. I do not reopen the subject. I am not allowing any-
 thing. As per your request I allowed the time. As per the
 request of your leader I have given time for special mention.

Beyond that I cannot give time. I cannot give permission. Please don't stall the House for a long time. I have told you already.

(Continued Interruptions near Podium).

I have told you already. I am not interfering. I cannot direct and I cannot reopen the subject. I have to take the entire agenda now. I have listened your leader and I have heard you sufficiently. I heard your Leader and the Dy. Leader. This is more than enough.

(Interruptions)

There is no question of myself getting irritated. I have got patience. I cannot give permission. If you want to stall the House, I have to take the necessary action. I am very clear and I say that at any cost I do not reopen the subject. I am not suppose to direct the Government. I cannot compel the Government to concede to your demands. You are not suppose to ask me as to whether I am satisfied or not.

(Interruptions near podium by Mr. P. Janardhana Reddy and others)

Mr. Janardhan Reddy, you are a leader. I am asking you to go back. I am requesting you please. I am requesting you to take your seats. I have expressed my opinion. I have given the Ruling which has to be honoured by you. Ultimately I am requesting you to take your seat.

(Still interruptions at the podium).

So, finally I am requesting you; I am appealing to you to take your seats. If you stall the House I have to take necessary action.. I do not direct. I do not reopen the subject. That is my decision. If you want to honour my decision, you honour it. Otherwise I will go to an alternative thing. I am appealing all of you to go back to your seats.

Sri P. Ashok Gajapathi Raju:- Sir, may I request the Hon'ble Speaker to kindly take action to restore order in the House please.

Mr. Speaker:- I am taking necessary action. I have given then the ultimatum also.

(ఇంటరప్షన్స్)

శ్రీ పి. జనార్ధన్ రెడ్డి:- స్పీకరుగారు విచారణ లేకపోతే ముఖ్యమంత్రిగారిన్నేనా పిలిపించి, రిజిస్ట్రార్ రిపోర్టులో ఏముందో చెప్పించండి సార్.

(ఇంటరప్షన్స్)

Mr. Speaker:- Ultimately I am requesting and appealing to all of you to go back to your seats. I have closed the subject ~~and the subject~~ cannot be reopened. I do not reopen it. If you persist like this. It does mean that you are stalling the House. so, requires that I have to take necessary action. Now, I request the Hon'ble Minister for Legislative Affairs to move a Motion for suspension of all those Members who are at the podium please.

Sri P. Ashok Gajapathi Raju:- With your permission I beg to move:

"That the following Members may be suspended from the services of the House for the day:

1. J.C. Divakar Reddy,
2. Sri P. Janardhan Reddy;
3. Sri C.K. Jayachandra Reddy;
4. Sri K. Kodanda Reddy;
5. Sri K. Lakshminarayana;
6. Sri D. Nagender
7. Sri M. Nayaraya Reddy;
8. Sri E. Pratap Reddy;
9. Sri P. Rajasekharam;
10. Sri D.L. Ravindra Reddy;
11. Sri D.S. Redya Naik;
12. Sri S. Sambaiah.
13. Sri M. Sasidhara Reddy;

14. Sri Sikhamani;
15. Sri N. Varadarajulu Reddy;
16. Sri Gade Venkata Reddy;
17. Sri Gudibandi Venkata Reddy.

(వివరిగా మిగిలిన కాంగ్రెసు సభ్యులు కూడా వోడియం వద్దకు వచ్చి
న్యాయ విచారణ జరిపించాలని ప్రభుత్వానికి ఆ విధంగా
డైరెక్షన్ ఇవ్వాలని పలుసార్లు స్పీకర్ గారిని అడుగుతూ, అక్కడే నీలుచొనీ వున్నారు.)

Mr. Speaker:- I am appealing all of you to go to your seats ultimately. Pleaser I am very firm in my decision. I do not allow and I do not reopen the subject. That is left to the Government but not to me.

(Interruptions at the Podium continued.)

Mr. Speaker:- Motion moved.

The question is:

That the following Members be suspended from the services of the House for the Day:

1. Sri J.C. Divakar Reddy;
2. Sri P. Janardhan Reddy;
3. Sri C.K. Jayachandra Reddy;
4. Sri M. Kodanda Reddy;
5. Sri K. Lakshminarayana;
6. Sri D. Nagender;
7. Sri M. Narayana Reddy;
8. Sri E. Pratap Reddy;
9. Sri P. Rajasekharam.
10. Sri D.L. Ravindra Reddy;
11. Sri D.S. Redya Naik.
12. Sri S. Sambaiah;
13. Sri M. Sashidhara Reddy;
14. Sri Sikhamani.
15. Sri N. Varadarajula Reddy;
16. Sri Gade Venkata Reddy;
17. Sri Godibandi Venkata Reddy.

Motion was adopted and the Members were suspended from the Services of the House for the day.

ప్రభుత్వం దృష్టికి తీసుకువచ్చిన అత్యవసర
ప్రజా ప్రాముఖ్యం గల విషయం: చిలకలూరి
పేట సి.ఆర్. కళాశాలలో జరిగిన అవక
తవకలను గూర్చి.

Mr. Speaker:- I appeal all of you to leave the House. You are under suspension. I appeal to you all to leave the House peacefully. Please leave the podium. I appeal you all to leave the House peacefully.

(Hon. Members persisted in Interruptions near the podium).

Call the marshal;

(Marshals entered the House and suspended Members were taken out)

Mr. Speaker:- Rest of the Members are requested to take their seats please.

ప్రభుత్వం దృష్టికి తీసుకువచ్చిన అత్యవసర ప్రజా ప్రాముఖ్యంగల విషయం:
చిలకలూరిపేట సి-ఆర్ కళాశాలలో జరిగిన అవకతవకలను గూర్చి.

ఉన్నత విద్యాశాఖ మంత్రి (శ్రీ జి. ముద్దుకృష్ణమనాయుడు):- చిలకలూరిపేట లోని సి.ఆర్. కళాశాలలో శ్రీ వి. కృష్ణ అనే విద్యార్థి 17.7.1992వ తేదీన ఆత్మహత్య చేసుకున్నారు. నాదెండ్ల వోలీసులు సదరు కళాశాల మేనేజిమెంటుపై క్రిమినల్ కేసు నెం. 47/02ను రిజిస్టర్ చేశారు. ఈ కేసు గుంటూరులోని 2వ అదనపు సెషన్స్ జడ్జి సమక్షంలో విచారణలో ఉంది. గుంటూరులోని ఉన్నత విద్యాశాఖ ప్రాంతీయ జాయింటు డైరెక్టరు విచారణ జరుపగా, ఈ విద్యార్థి ఆత్మహత్యకుగల కారణాలు తమకు తెలియవని సదరు కళాశాల విద్యార్థులు సిబ్బంది తెలియజేశారు. అయినప్పటికీ, ప్రిన్సిపాల్ ఆదేశాలను పాటించనందుకుగాను శ్రీ వి. కృష్ణను కళాశాల నుండి మొదట్లో సస్పెండు చేయడం జరిగింది. స్పెక్టిల్ షెడ్యూలును పెంచినందుకు శ్రీ వి. కృష్ణ ప్రిన్సిపాల్ ను దుర్భాషలాడారు. సి.ఆర్. కళాశాలలోని శ్రీ మధు అనే మరో విద్యార్థి కూడ ఎడ్యూపాడు గామంలో 31.10.1992 తేదీన ఆత్మహత్య చేసుకున్నారు. వోలీసులు, ఆ కళాశాల కరస్పాండెంటు పైన, ఇతరులపైన కేసును రిజిస్టర్ చేశారు. కరస్పాండెంటు, చిలకలూరిపేటలోని మున్సిపల్ మేజిస్ట్రేటు నుండి బెయిలు పొందారు. చిలకలూరిపేటలోని మున్సిపల్ మేజిస్ట్రేటు కోర్టు సమక్షంలో ఈ కేసు ఇంకా విచారణలో ఉంది.

గుంటూరులోని ఉన్నత విద్యాశాఖ ప్రాంతీయ జాయింట్ డైరెక్టరు చిలకలూరిపేట లోని సి.ఆర్. కళాశాలను 17.4.1995 తేదీన సందర్శించినపుడు, సదరు కళాశాల బోధనేతర సిబ్బంది, తమ ఇబ్బందులను తెలియచేస్తూ, ఆయనకు వినతి పత్రాన్ని సమర్పించారు. వారి ఇబ్బందుల వివరాలు ఈ క్రింది విధంగా ఉన్నాయి:-

1. సిబ్బంది విధానం ప్రకారం, బోధనేతర సిబ్బంది పదవులను భర్తీ చేయడం,

ప్రభుత్వం దృష్టికి తీసుకువచ్చిన అత్యవసర
ప్రజా ప్రాముఖ్యం గల విషయం: చిలకలూరి
పేట సి.ఆర్. కళాశాలలో జరిగిన అవక
తవకలను గూర్చి;

2 మే, 1995.

173

II; యు.డి.సి. ఎల్.డి.సి. అటెండరు, హృన్స్/లాబ్ బాయిస్ పదవులను
నీనియర్ అసిస్టెంట్లు, జూనియర్ అసిస్టెంట్లు, రికార్డు అసిస్టెంట్లు,
అటెండర్ల పదవులుగా మార్చడం.

III; ఎ.వి.ఇ. బోధనేతర సిబ్బందికి ప్రతిఫలాన్ని చెల్లించడం.

ఖాళీగా ఉన్న పదవులను భర్తీవేయని కారణంగా, ప్రస్తుతమున్న బోధనేతర సిబ్బందికి
పనిభారం ఎక్కువగా వుందని కూడా సిబ్బంది విన్నవించుకున్నారు. ఈ ఇబ్బందులు తప్ప,
అన్యాయం జరుగుతున్నట్లుగా ఫిర్యాదులేవే సదరు కళాశాల మేనేజిమెంటువై సిబ్బంది
సంఘం చేయలేదు. బోధనేతర సిబ్బంది చేసుకున్న విన్నపాన్ని గురించి కమీషనరు మరుగ్గా
పరిశీలిస్తున్నారు.

II-10 శ్రీ కె. ఎర్రన్నాయుడు:- ఇది చాలా తేవ్రమైనటువంటి విషయం. గత
ఉ. శాసనసభ సమావేశములో ఇప్పుడు మంత్రిగా ఉన్నటువంటి పెదరత్నయ్యగారు,
సీతారామమ్మగారు, ప్రతిభా భారతిగారు, నాగావళిగారు, విద్యాధరరావుగారు ఈ శాసన
సభలో ఈ కళాశాల మేనేజిమెంట్లో జరుగుతున్నటువంటి అవకతవకలు గురించి చర్చించడం
జరిగింది. ఆ యాజమాన్యం పెట్టిన చిత్తహింసలకు ఇద్దరు విద్యార్థులు కూడా ఆత్మహత్య
చేసుకోవడం జరిగింది. వారు ఇచ్చినటువంటి లేఖలు కూడా ఇక్కడ ఉన్నాయి. తరువాత
మేనేజిమెంట్ చేస్తున్నటువంటి ఆక్రమాల విషయంలో హైకోర్టు కూడా ఆ మేనేజిమెంట్ని
సస్పెండ్ చేసి స్పెషల్ ఆఫీసరును వేసి ఎంక్వయిర్ చేయమని చెప్పి సుజాతారావు కమిటీ,
దొరస్వామి కమిటీ రిపోర్టుల ఆధారంగా హైకోర్టు డైరెక్షన్ ఇచ్చింది. కానీ ఇంతవరకు
ఆ రోజు ఉన్నటువంటి ప్రభుత్వం ఏమీ కూడా చర్యలు తీసుకోలేదు. మనము అనేక
అంశాల మీద సభా సంఘాలు వేశాము. కాబట్టి అక్కడ ఉన్నటువంటి విద్యార్థులు అయితే
నేమి అధ్యాపకులు, నాన్ మేనేజిమెంట్ అయితేనేమి వారు చిత్తహింసలకు గురవుతున్నారు.
దీనిమీద ఎంక్వయిర్ జరపడానికి సభా సంఘాన్ని వేయవలసిన అవసరం ఉందని
మంత్రిగారిని అడుగుతున్నారు. ఎందుకంటే గత శాసనసభ సమావేశములో అప్పటి
ప్రభుత్వం మరీ దీనిని ఒప్పుకున్నారు. ఏవయితే ప్రశ్నలు అడిగామో అవి యధార్థం
అన్నారు...

Mr. Speaker:- This is call attention. Seek only clarification.

శ్రీ కె. ఎర్రన్నాయుడు:- కాలింగ్ అటెన్షన్ కి చెబుతున్నాను. మంత్రిగారు
ముందుకు వచ్చి సభా సంఘాన్ని వేయాలి. సభా సంఘం అయితే క్లుప్తంగా అధ్యయనం
చేయడానికి వీలుంటుంది. ఇద్దరు ఆత్మహత్య చేసుకున్నారు. ప్రభుత్వం సభా సంఘాన్ని
వేయాలని చెప్పి మంత్రిగారిని అడుగుతున్నాను.

ప్రభుత్వం దృష్టికి తీసుకువచ్చిన అత్యవసర ప్రజా ప్రాముఖ్యం గల విషయం: చిలకలూరి పేట సి.ఆర్.కళాశాలలో జరిగిన అవకతవకలను గూర్చి.

శ్రీ బి. ముద్దుకృష్ణమనాయుడు:- ఇక్కడ కమిషనరేట్ నుంచి ఆడిటర్స్ ని పంపించడం జరిగింది. వారు కూడా ఎంక్వయిర్ చేస్తున్నారు ఎకౌంటెంట్ జనరల్ ను ఆ కాలేజీ విషయాలలో పూర్తిగా దర్యాప్తు చేయమని చెప్పాము. వారు కూడా దర్యాప్తు చేస్తున్నారు. తొందరగా ఎకౌంటెంట్ జనరల్ వారి రిపోర్టు వచ్చిన తరువాత వారు ఏమైనా ఇర్రెగ్యులారిటీస్ చేసి ఉంటే ఏక్స్ న్ తీసుకోవడం జరుగుతుంది.

(ఇంటరప్షన్స్)

శ్రీ కె. ఎర్రన్నాయుడు:- బి.సి.కమిటీ రిపోర్టులలో స్పష్టముగా తెలియజేశాము. They are not maintaining the rosters. మీన్ టైమ్ బుక్ చూస్తే అంతా క్లియర్ గా ఉంది. అవన్నీ నేజ్ చేయకుండా డిపార్ట్ మెంట్ ఎంక్వయిర్ అంటే కాదు. కనీసం సిటి నిబంధిత ఎంక్వయిర్ చేయించండి.

శ్రీ సి. కృష్ణయ్యాదవ్:- 1992వ సంవత్సరములో ఆ కళాశాలలో వెల్లటి కృష్ణ అనే విద్యార్థి ఆత్మహత్య చేసుకున్నారు. వారి ఫాదర్ 30 సంవత్సరాల నుంచి అక్కడ సర్పంచ్ గా ఉన్నారు. ఆ కళాశాలలో జరుగుతున్న అవకతవకలు, ఆ పాలక నిబ్బంది, ఆ కళాశాల సెక్యూరిటీ, ప్రిన్సిపాల్ అందరు కుమ్మక్కయి ఈ విద్యార్థి ఆత్మహత్యకు కారణమయ్యారు. అప్పుడు కూడా మేము ఆర్.జె.డి.కి అక్కడికి వెళ్లి రిప్రజెంటేషన్ ఇవ్వడం జరిగింది. అప్పటి నుంచి ఇప్పటివరకు ఆ కేసు విషయంలో ఏమీ ముందుకు జరగలేదు. నేను మనవి చేసేది ఏమిటంటే సి.ఆర్. కళాశాలలో చాలా అవకతవకలు జరిగాయి. యాజమాన్యం కానీ కళాశాల యొక్క ప్రిన్సిపాల్ కానీ ఈ విధంగా అవకతవకలు జరిపినట్లుంటే మాట వాస్తవం. మేము కఠినంగా నిరూపిస్తాము. సభా సంఘాన్ని వేయాలని మేధావీ మంత్రిగారిని కోరు తున్నాను. సభా సంఘాన్ని వేస్తే అక్కడ జరిగిన అవకతవకలు బయటకు వస్తాయి. వారు ఎటువంటి అనుమతి తీసుకోకుండా ఒకే బంగళాలో నాలుగు కళాశాలలు నడిపిస్తున్నది వాస్తవం. సభా సంఘాన్ని వేసి రిపోర్టు త్వరగా తెప్పించి ఏక్స్ న్ తీసుకోవాలని సభా సంఘాన్ని వేయాలని నేను మంత్రిగారిని కోరుతున్నాను.

శ్రీ బి. వెంకటేశ్వరరావు:- అధ్యక్షా, ఈ కళాశాల మేనేజ్ మెంట్ సభ్యులను చేర్చించుకొనే విషయములో కానీ సరయిన పద్ధతిలో సమావేశం నోటీసు ఇచ్చి సమావేశములో వర్చింబి నిర్ణయాలు తీసుకోవడంలో గానీ, ఇలాంటివి ఏమీ లేవని చెప్పి దీనిమీద దౌరస్వామి కమిటీ ఒకటి వేయండి. సుజాతారావు కమిటీ ఒకటివేశారు. ఈ రెండు కమిటీలు కూడా ఇందులో అనేక ఇర్రెగ్యులారిటీస్ జరిగాయని ఇవ్వడం వాస్తవమే, కాదా? అందువల్ల అనేక అవకతవకలు అక్కడ ఉన్నాయి. విద్యార్థులు మానసిక క్షోభకు గురయి ఇద్దరు మరణించారని చెబుతూ ఉంటే మంత్రిగారు సభా సంఘానికి ఒప్పుకోవాలి. ఇది దీర్ఘకాలంగా జరుగుతున్న విషయం. అనేక సంవత్సరాలు అయింది. దీనిలో అవకతవకలు అనేకం ఉన్నాయని చెబుతూ ఉంటే మీరు సభా సంఘాన్ని వేసి వాస్తవాలను వెలికిలాగే వారిని శిక్షించే దానికి బదులు మంత్రిగారు ఎందుకు నిరాకరిస్తున్నారో నాకు తెలియదు. దయచేసి విద్యారాజ మంత్రిగారు పోజిటివ్ గా స్పందించి వాస్తవాలను వెలికి లాగి ఈ దోషులపైన

కల్గినమైన చర్యలు తీసుకోవాలి. మేరు ఇక్కడ ఉన్నప్పుడు చెప్పారు. ఈ ప్లైవేటు కళాశాలలు ఏ రకంగా దోపిడీ చేసి విద్యార్థులను మానసిక క్షోభకు గురిచేస్తున్నాయో తెలిసే దానికి ఏ రకమైన వసవసలు లేకుండా సభా సంఘాన్ని వేసి వాస్తవాలు వెలికి లాగాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీ జి. ముద్దుకృష్ణమనాయుడు:- నేను ముందే తెలియజేశాను. ఆర్టరెడ్ కమిషనరేట్ ఆఫ్ హయ్యర్ ఎడ్యుకేషన్ నుంచి కొంతమంది ఆడిటర్స్ను పంపించడం జరిగింది. వారు ప్రిలిమినరీగా రిపోర్టు ఇచ్చారు. అదే విధంగా ఎకౌంటెంట్ జరనల్స్ కూడా రిపోర్టు సబ్జిట్ చేయమని చెప్పి, మొత్తం ఎకౌంట్స్ ఆడిట్ చేయమని చెప్పడం జరిగింది. వారు కూడా దానిని ఎగ్జామిన్ చేసి రిపోర్టు పంపిస్తారు. అవసరం అనుకుంటే ఇంకా ఒక సీనియర్ ఆఫీసర్ని ఎడ్యుకేషన్ డిపార్ట్మెంట్ నుంచి పంపించి ఎంక్వయిరీ చేయిస్తాము. వారు ఏమయినా తప్పులు చేసి ఉంటే తప్పకుండా చారిమేద చర్య తీసుకోవడం జరుగుతుంది.

11.20 శ్రీ బి. వెంకటేశ్వరరావు:- సభా సంఘాన్ని వేయడానికి ఎందుకు వెనుకాడుతున్నారు వాళ్లు.

శ్రీ కె. ఎర్రన్నాయుడు:- అధ్యక్షా, మంత్రిగారు ఒక సీనియర్ ఆఫీసర్ను పంపుతామన్నారు. సంతోషం, అయితే గత పృథుత్వంలో పృథుత్వాధికారులు మేనేజ్మెంట్తో వారు చేసిన అఫూయిట్యాలకు ఇద్దరు ఆత్మహత్య చేసుకొన్నారు. అప్పుడు సుజాతారావుగారు వెళ్లి ఎంక్వయిరీ చేసి రిపోర్టు ఇచ్చింది. దొర్నెస్వామి కమిటీ రిపోర్టు కూడా ఇవ్వడం జరిగింది. దానిని బేస్ చేసుకొని ప్లాకోర్టు ఒక డైరెక్షన్ ఇచ్చింది. మేనేజ్మెంట్ను సస్పెండ్ చేసి, స్పెషల్ ఆఫీసర్ను వేసి, రికార్డును స్వాధీనం చేసుకొని ఎంక్వయిరీ చేయమని పృథుత్వానికి డైరెక్షన్ ఉంది.

Mr. Speaker:- Are you ready for CBCID enquiry?

శ్రీ జి. ముద్దుకృష్ణమనాయుడు:- అధ్యక్షా, సి.ఆర్.రెడ్డి కాలేజీకి సంబంధించిన విషయం కాదు వారు చెప్పేది. ఇంజనీరింగ్ కాలేజీ, పాలిటెక్నిక్ కాలేజీ, డిగ్రీ కాలేజీ ఉన్నాయి. దీనికి సంబంధించిన విషయంలో మేము క్షుణ్ణంగా విచారణ చేయించినప్పుడు గేప్ మిస్టేక్స్ ఏమీ కనపడలేదు.

శ్రీ సి. కృష్ణయ్యాదవ:- అధికారులు పాలకవర్గంతో కుమ్మక్కయి ఎన్నో అవక తవకలు చేస్తున్నారు. కాబట్టి సభా సంఘాన్ని వేయాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీ జి. ముద్దుకృష్ణమనాయుడు:- ఒక సీనియర్ అధికారిని డిపార్ట్మెంట్ నుంచి పంపించి ఎంక్వయిరీ చేయించడం జరిగింది. ఎవరైనా తప్పుచేసి ఉంటే చర్య తీసుకోవడం జరుగుతుంది...

Mr. Speaker:- All the papers included in the Agenda are deemed to have been laid.

సభా సమక్షములో ఉంచిన పత్రములు

re: 18th Annual Report of A.P. State Film Development Corporation Limited.

A copy of the 18th Annual Report for the year 1992-93 of Andhra Pradesh State Film Development Corporation Limited, as required under Section 619-A of the Companies Act, 1956.

ప్రభుత్వ ప్రతిపాదన

ప్రభుత్వ లెక్కల సమితిలో సభ్యులైన డా॥డి॥ఎల్. రవేంద్రారెడ్డి,

రాజీనామా చేయడం వలన ఏర్పడిన ఖాళీని భర్తీచేయుట గురించి.

Sri P. Ashok Gajapathi Raju (Deputing the Chief Minister):
Sir, I beg to move:

"That the members of this House to proceed to elect, in the manner required by Rule 226 of the Rules of Procedure and Conduct of Business in the Andhra Pradesh Legislative Assembly, a member of the House to serve on the Committee on Public Accounts to fill the vacancy caused due to the resignation of Dr. D.L. Ravindra Reddy, Member of Public Accounts Committee."

Mr. Speaker:- Motion moved. Now the question is:

"That the members of this House do proceed to elect, in the manner required by Rule 226 of the Rules of Procedure and Conduct of Business in the Andhra Pradesh Legislative Assembly, a member of the House to serve on the Committee on Public Accounts to fill the vacancy caused due to the resignation of Dr. D.L. Ravindra Reddy, member of Public Accounts Committee."

(Pause)

The motion was adopted.

ANNOUNCEMENT

re: Election to the Committee on Public Accounts.

Mr. Speaker:- In accordance with the regulations made by me for the conduct of elections and according to the principle of proportional representation by means of single transferable vote, I fix the following date to elect a Member to serve on the Committee on Public Accounts Committee to fill the vacancy caused due to the resignation of Dr. D.L. Ravindra Reddy, Member, Public Accounts Committee;

Last date for making nominations: 3.00 P.M. on 3.5.1995
(Wednesday)

Date of Scrutiny of nominations: 11.00 A.M. on 4.5.1995
(Thursday)

Last date for withdrawal of candidature: 12 noon on 4.5.1995
(Thursday)

Date on which a poll, if necessary shall be held: 1.00 P.M. to 5.00 P.M. on
5.5.1995 (Friday) in the Committee
Hall No. 1, New Assembly Buildings, Hyderabad.

ప్రభుత్వ బిల్లులు

1. 1995, ఆంధ్రప్రదేశ్ సహాయ సహకార సంఘముల బిల్లు.

Sri T. Devender Goud:- Sir, I beg to move:

"That leave be granted to introduce the Andhra Pradesh Mutually Aided Cooperative Societies Bill, 1995."

Mr. Speaker:- Motion moved. Now the question is:

"That leave be granted to introduce the Andhra Pradesh Mutually Aided Cooperative Societies Bill, 1995."

(Pause)

The motion was adopted and the Bill was introduced.

2. 1995, ఆంధ్రప్రదేశ్ సహకార సంఘముల (రెండవ సవరణ) బిల్లు:

Sri T. Devender Goud:- Sir, I beg to move:

"That leave be granted to introduce the Andhra Pradesh Cooperative Societies (Second Amendment) Bill, 1995."

Mr. Speaker:- Motion moved. Now the question is:

"That leave be granted to introduce the Andhra Pradesh Cooperative Societies (Second Amendment) Bill, 1995."

(Pause)

The motion was adopted and the Bill was introduced.

3. 1995, ఆంధ్రప్రదేశ్ ఛార్రిక, హిందూమత సంస్థలు మరియు ఎండోమెంట్లు (సవరణ) బిల్లు. 1995 సం.పు 27వ నెం. ఎల్.ఎ. బిల్లు).

Sri S. Satyanarayana:- Sir, I beg to move:

"That the Andhra Pradesh Charitable and Hindu Religious Institutions and Endowments (Amendment) Bill, 1995 be taken into consideration."

Mr. Speaker:- Motion moved. I request all the Members to co-operate in the passing of Bill since there is no time and it is a small amendment. సెరియంబ్ ఫోవర్స్ చెప్పండి.

శ్రీ ఎస్. సత్యనారాయణ:- అధ్యక్షా, ఇంతకుముందు ట్రస్టీస్ పదవీకాలం రెండు సంవత్సరాలు ఉండేది. వివిధ మత సంస్థలు, ఎండోమెంట్ ట్రస్టు బోర్డులలో పని

ప్రభుత్వ బిల్లులు: 3. 1995, ఆంధ్రప్రదేశ్ ధార్మిక
పాఠశాలల సంస్థలు మరియు ఎండోమెంట్లు
(సవరణ) బిల్లు, 1995 సం.పు 27వ నెం. ఎల్.ఎ.
బిల్లు.

చేయడానికి అభిరుచి, అంకిత భావం, సమర్థత మొదలైన అర్హతలు కలిగిన అనేకమంది
యువకులకు అవకాశం కల్పించడం ద్వారా ట్రస్టు బోర్డులను పటిష్ఠం చేయాలని
ప్రభుత్వం సంకల్పించింది. కాబట్టి రెండు సంవత్సరాలు వున్న ట్రస్టు బోర్డుల కాల
పరిమితిని ఒక సంవత్సరానికి తగ్గించడం జరిగింది.

Mr. Speaker:- I request you to cooperate. There is lot
of business. We have demands and also Short Discussions.

శ్రీ సిపావ్. రాజేశ్వరరావు:- అధ్యక్షా, ఇది చిన్న బిల్లు కాబట్టి పాస్ చేయడానికి
ఎవరికీ అభ్యంతరం ఉండకూడదు. కానీ నేను మనవిచేసి దేవదాయ, ధర్మదాయ
సంస్థలు, అదే విధంగా సహకార సంఘాలు మొదలైన వాటికి మనం వేసే కమిటీల కాల
పరిమితి సాధారణంగా 3 సంవత్సరాలో, 5 సంవత్సరాలో ఉంటుంది. అయితే దేవాలయ
కమిటీల కాలపరిమితి మూడు సంవత్సరాలు మండవలసే ఉండగా రెండు సంవత్సరాలే ఉంటే
దానిని కూడా ఇప్పుడు ఒక సంవత్సరానికి కుదించారు. దానికి కారణం ఏమిటంటే
చాలామంది అర్హత కలవారు ఉన్నారు. వారందరికీ అవకాశం కల్పించడానికి అని చెప్పారు.
కమిటీలు దేవదాయ పథర్మాదాయ సంస్థలను నిర్వహించడానికే తప్ప ఏదో నలుగురికి
ఉపాధి కల్పించడానికి కాదు. కమిటీలలో నేయమింపబడినవారు అసలు ఆ సంస్థ అవసరాలు
ఏమిటి, సాధకబాధకాలు ఏమిటనేది తెలుసుకొనేందుకు 6, 7 మాసాలు పడుతుంది. ఒక
సంస్థ అన్నప్పుడు ఎన్నో ఇబ్బందులు ఉంటాయి. ఇప్పుడు ఉన్న కమిటీల కాలపరిమితి
రెండు, మూడు మాసాలో, అయిపోతుంది. ఇప్పుడు ఉన్న కమిటీలను మీరు తీసివేయలేరు.
వాటిని తీసివేస్తే కోర్టుద్వారా ఇబ్బందులు వస్తాయన్న ఉద్దేశంతో మీరు ఈ విధంగా
సవరణను తెచ్చారు. ఇది చిన్న లక్ష్యమే అయినా రాజకీయ లక్ష్యంతో మీరు ఈ విధంగా
చేస్తున్నారు. ఇది న్యాయం కాదు. మీరు చేస్తున్న పనిని నేను వ్యతిరేకించడం లేదు. కానీ
రాజకీయ లక్ష్యంతో ఈ విధంగా చేయడం మంచిది కాదని మాత్రం మనవిచేస్తూ సెలవు
తీసుకొంటున్నాను.

శ్రీ బద్రిం బాబ్ రెడ్డి:- అధ్యక్షా, దేవాలయాల ట్రస్టు బోర్డుల కాలపరిమితిని
రెండు సంవత్సరాలనుండి, ఒక సంవత్సరానికి తగ్గించడం చాలా విచారకరం. ఎందుకంటే
ఒక దేవాలయాన్ని అభివృద్ధిపరచాలన్నా, దేవాలయ ఆస్తుల్ని పరిరక్షించాలన్నా, దేవాలయానికి
వచ్చే భక్తులకు మంచి సదుపాయాలు కల్పించాలన్నా నిస్వార్థంగా ఉండే ట్రస్టులు ఎంతో
అవసరం. అయితే ఇప్పుడు మంత్రిగారు చెప్పింది ఎలా ఉండబోతో వారి ప్రభుత్వం వద్దీందీ
కాబట్టి వారి పార్టీకి చెందిన నిరుద్యోగ కార్యకర్తలు ఎంతోమంది ఉన్నారని కాబట్టి, వారికి
భక్తి ఉన్నా లేకపోయినా వారికి ఉపాధి కల్పించడానికి ఇలా చేశామని అనే విధంగా ఉంది. ఏ
పార్టీ ప్రభుత్వం వస్తే ఆ పార్టీవారికి ఎంపాయిమెంట్ కల్పించడం ఆనవాయితీగా
వస్తోంది. అదే విధంగా ఈ ప్రభుత్వం కూడా వివిధ కార్పొరేషన్లకు ఫెర్మనెన్సు

హిందూమత సంస్థలు మరియు ఎండోమెంట్స్
(సవరణ) బిల్లు, 1995 సం.పు 27వ నెం. ఎల్. ఎ.
బిల్లు.

నియమించింది, ఇప్పుడు ట్రస్టు బోర్డులలో తమ వారిని నియమించుకొనేందుకే ఈ సవరణ తెచ్చారు తప్ప సదుద్దేశం లేదని మనవిచేస్తున్నాను. ఈనాడు మనం దేవాలయాల ఆస్తులను, అదే విధంగా దేవాలయాల పవిత్రతను కాపాడవలసిన అవసరం ఉంది. భక్తులను గౌరవించవలసిన అవసరం ఉంది. అందువల్ల ట్రస్టు బోర్డులలోని వారు పవిత్రమైన ఉద్దేశంతో పని చేయవలసి ఉంటుంది. అప్పుడే మన దేవాలయాల పవిత్రతను కాపాడగలుగుతాం. దేవాలయాల ఆస్తుల్ని పరిరక్షించగలుగుతాం. కాబట్టి ఏ పార్టీవారు అధికారంలోకి వస్తే ఆ పార్టీవారిని ట్రస్టు బోర్డులలో నియమించడం కాకుండా, పార్టీ ప్రమేయం లేకుండా అంకితమైన భావంతో పనిచేసే వారిని నియమించాలి అందువల్ల ఇప్పుడు వున్న వారిని కాలపరిమితి ముగిసేవరకూ కొనసాగించడానికి ఈ ఎమెండ్మెంట్ను ఉపసంహరించుకోవాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీ డి. రాజగోపాల్ (ఆవంట్):- అధ్యక్షా, ట్రస్టు బోర్డులలో సేవా భావంతో పనిచేసే వారిని కాకుండా దీనిని రాజకీయం చేసి తమ పార్టీకి చెందినవారిని నియమించు కొంటున్నారు. ఆ దురుద్దేశంతోనే ఇప్పుడు కూడా చేయాలని రెండు సంవత్సరాలు ఉన్న ట్రస్టు బోర్డుల కాలపరిమితిని ఒక సంవత్సరానికి తగ్గించడం జరిగింది. ఇది కేవలం రాజకీయ వత్తిడులకు తొంగి, వారి అనుకూలరకు పునరావాసం కల్పించడానికి చేస్తున్నారు. దీనిని రాజకీయం చేయడంవల్ల దేవాలయాలకు సంబంధించిన వారు ట్రస్టు బోర్డులలోకి రావడం లేదు. కాబట్టి ఈ సవరణను మా పార్టీ తరపున వ్యతిరేకిస్తున్నాం. ప్రభుత్వం వారి ఇష్టమైన వారిని కాకుండా దేవాలయాల ప్రయోజనాన్ని కాపాడేందుకు సంబంధిత శాసనసభ్యులు సూచించిన వారిని ట్రస్టు బోర్డులలో నియమించాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీ ఎస్. సత్యనారాయణ:- అధ్యక్షా, ఈ బిల్లును ప్రవేశపెట్టడంలో రాజకీయ దురుద్దేశం ఏమీ లేదు. పరిపాలనను పరిపుష్టం చేయడానికి ఈ బిల్లును ఉద్దేశించామే

11.30 తప్ప వేరే ఉద్దేశం లేదు. That is why, I request that the
ఉ. Bill be passed.

Mr. Speaker:- The question is:

"That the Andhra Pradesh Charitable and Hindu Religious Institutions and Endowments (Amendment) Bill, 1995 be taken into consideration."

(Pause)

The motion was adopted and the Bill was considered.

CLAUSES

Mr. Speaker:- Now, the question is:

"That Clauses 2 and 3, Clauses 1, Enacting Formula and Long Title do stand part of the Bill."

(Pause)

The motion was adopted and Clauses 2 and 3, Clause 1, Enacting Formula and Long Title were added to the Bill.

Sri S. Satyanarayana:- Sir, I beg to move:

"That the Andhra Pradesh Charitable and Hindu Religious Institutions and Endowments (Amendment) Bill, 1995 be passed."

Mr. Speaker:- Motion moved. The question is:

"That the Andhra Pradesh Charitable and Hindu Religious Institutions and Endowments (Amendment) Bill, 1995 be passed."

(Pause)

The motion was adopted and the Bill was passed.

1995-96 సంవత్సరమునకు బడ్జెటు (ఆదాయ వ్యయ పట్టిక)
గాంధీకొరకు అభ్యర్థన.

అభ్యర్థన నెం. XV	పబ్లిక్ వర్కులు
అభ్యర్థన నెం. XLIII	చిన్న రేవుల అభివృద్ధి
అభ్యర్థన నెం. XLIV	రోడ్లు మరియు వంతెనలు
అభ్యర్థన నెం. IX	రవాణా శాఖ

Sri Ch. Ayyanna Patrudu:- sir, I beg to move:

"That the Government be granted a sum not exceeding Rs.86,11,15,000/- under Demand No. XV - Public Works."

"That the Government be granted a sum not exceeding Rs.39,92,03,000/- under Demand No. XLIII - Minor Port Development."

"That the Government be granted a sum not exceeding Rs.394,77,46,000/- under Demand No. XLIV - Roads and Bridges."

Mr. Speaker:- Demands moved. All cut-motions moved.

Sri A. Chandrasekhar:- Sir, I beg to move:

"That the Government be granted a sum not exceeding Rs.18,52,45,000/- under Demand No. IX - Transport Department."

Mr. Speaker:- Demands moved. All cut-motions moved.

DEMAND No. IX - TRANSPORT DEPARTMENT - Rs.18,52,45,000/-.

Sri P. Janardhan Reddy:- Sir, I beg to move:

To reduce the allotment of Rs.18,52,45,000/- for Transport Department by Rs. 100/-.

For privatisation of A.P.S.R.T.C. thus causing concern to all employees of R.T.C.

To reduce the allotment of Rs.18,52,45,000/- for Transport Department by Rs. 100/-.

For imposition of more taxes against Motor Vehicles including two wheelers.

Sri Gade Venkata Reddy:- Sir, I beg to move:

To reduce the allotment of Rs.18,52,45,000/- for Transport Department by Rs. 100/-.

For not starting the work on sanctioned Bus Depot (A.P.S.R.T.C.) in Indollu Mandal (Head Quarters) in Prakasam District inspite of sanction of the work.

Sri P. Nageswara Rao:- Sir, I beg to move:

To reduce the allotment of Rs.18,52,45,000/- for Transport Department by Rs. 100/-.

రాష్ట్రప్రభుత్వం ఆర్.టి.సి.సి. ప్లాన్ వెర్క్స్ డివీజన్ చేసేందుకు పూనుకున్నందుకు నిరసనగా

Sri P. Ramayya:- Sir, I beg to move:

To reduce the allotment of Rs.18,52,45,000/- for Transport Department by Rs. 100/-.

ఆవంతు నుండి (వయా మార్కెరు అక్విరీ, తాడేపల్లిగూడెం, ఏలూరు) ప్లాన్ రాబాదు వరకు బస్సు నడపమని కోరినను యింతవరకు వేయనందుకు నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs.18,52,45,000/- for Transport Department by Rs. 100/-.

మార్కెరు నుండి ఆవంతు వరకు నడుపుచున్న బస్సును వీధ్యార్థులు అవసరాలరీత్యా కొడమంచిలి వరకు ఉదయం ఒక ట్రిపు నడపమని, సాయంత్రం ఒక ట్రిపు నడపమని కోరినను యింతవరకు ఆర్.టి.సి. అధికారులు వేయనందుకు నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs.18,52,45,000/- for Transport Department by Rs. 100/-.

రాఫలపాలెం నుండి (వయా సిద్ధాంతం, ములపర్తి) ఆవంతుకు ఒక బస్సును నడపమని ప్రజల అవసరాలరీత్యా కోరినను యింతవరకు ఆర్.టి.సి. అధికారులు వేయనందుకు నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs.18,52,45,000/- for Transport Department by Rs. 100/-.

తాడేపల్లిగూడెం నుండి (వయా ఆవంతు, పెనుమంచిలి), కంచుస్థంభంపాలెం వెళుతున్న బస్సులు ఆవినందుకు వెంటనే పునర్దురించమని అనేకసార్లు కోరినను ఆర్.టి.సి. అధికారులు వేయనందుకు నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs.18,52,45,000/- for Transport Department by Rs. 100/-.

భీమవరం నుండి (వయా పాలకొల్లు, పెనుమంచిలి) కోడెరువరకు నడుపుతున్న బస్సును అకస్మాత్తుగా ఆవిన బస్సును వెంటనే పునర్దురించమని కోరినను ఆర్.టి.సి. అధికారులు వేయనందుకు నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs.18,52,45,000/- for Transport Department by Rs. 100/-.

పాలకొల్లు నుండి (వయా గుమ్మలూరు, వడిపర్తి) వల్లూరు వరకు నడుపుతున్న బస్సును అకస్మాత్తుగా నిలిపివేసినందున వెంటనే పునర్దురించమని కోరినను ఆర్.టి.సి. అధికారులు యింతవరకు వేయనందుకు నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs.18,52,45,000/- for Transport Department by Rs. 100/-.

పాలకొల్లు నుండి కనుగోరుమిల్క్ వరకు నడుపుతున్న బస్సు అకస్మాత్తుగా రద్దు చేయుచున్నందున తప్పనిసరిగా నడపాలని ఆర్.టి.సి. అధికారులను కోరినను యింతవరకు చర్య తీసుకొనందుకు నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs.18,52,45,000/- for Transport Department by Rs. 100/-.

పాలకొల్లు నుండి (వయా యిలపకుర్చు, గుంపర్చు) వల్లూరు గ్రామము వరకు ఒక బస్సును నడుపమని అనేకసార్లు ఆర్.టి.సి. అధికారులను కోరినను యింతవరకు వేయనందుకు నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs.18,52,45,000/- for Transport Department by Rs. 100/-.

పాలకొల్లు నుండి (వయా జిన్నూరు) మట్టిపర్చు గ్రామము రోజుకు రెండు బ్రిష్టులు నడపడానికి ప్రజల అవసరాలరీత్యా కోరినను ఆర్.టి.సి. అధికారులు యింతవరకు వేయనందుకు నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs.18,52,45,000/- for Transport Department by Rs. 100/-.

పాలకొల్లు నుండి దొడ్డిపట్ల షటిల్ సర్వీసెస్ ప్రజల రద్దీ, అవసరాలరీత్యా నడపమని కోరినను యింతవరకు ఆర్.టి.సి. అధికారులు వేయనందుకు నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs.18,52,45,000/- for Transport Department by Rs. 100/-.

పాలకొల్లు నుండి (వయా పెనుమదం) ఆచంటకు షటిల్ సర్వీసెస్ ప్రజల రద్దీ అవసరాల రీత్యా నడుపమని కోరినను ఆర్.టి.సి. అధికారులు యింతవరకు వేయనందుకు నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs.18,52,45,000/- for Transport Department by Rs. 100/-.

ప.గో. జిల్లా ఏలూరు నుండి (వయా మార్డేరు) ఆచంటకు మధ్యాహ్నం సుమారు పన్నెండు లేక 1:00 గంటకు వచ్చే విధంగా ప్రజల అవసరాల రీత్యా బస్సును నడుపమని కోరినను యింతవరకు జిల్లా ఆర్.టి.సి. అధికారులు వేసియుండలేదు దానికి నిరసనగా.

Sri K. Ramulu:- Sir, I beg to move:

To reduce the allotment of Rs.18,52,45,000/- for Transport Department by Rs. 100/-.

రంగారెడ్డి జిల్లా ఇబ్రహీంపట్నం ఆర్.టి.సి. డిపోకు అడనంగా బస్సులు కేటాయించనందుకు నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs.18,52,45,000/- for Transport
Department by Rs. 100/-.

రంగారెడ్డి జిల్లా కందుకూర్ మండలము చిప్పలపల్లి ధన్నారము, పులిమామిడి,
మారుమూల గ్రామాలకు బస్సులు వేయనందుకు మరియు పె మూడు గ్రామాల ప్రజలకు
రవాణాసౌకర్యము కలిగించనందుకు నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs.18,52,45,000/- for Transport
Department by Rs. 100/-.

రంగారెడ్డి జిల్లా మహేశ్వరము మండలములోని, మంఖాల్, ఆర్సేగూడ గ్రామాల
ప్రజలు ఇబ్బతింపటన్. కొర్టు మరియు రిజిస్ట్రార్ ఆఫీసులకు రావడానికి కొంగరకలాన్
గ్రామంమీదుగా బస్సు వేయనందుకు నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs.18,52,45,000/- for Transport
Department by Rs. 100/-.

రంగారెడ్డి జిల్లా మహేశ్వరము మండలము, పెండ్లాం గ్రామానికి బస్సు సౌకర్యము
కలిగించనందుకు నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs.18,52,45,000/- for Transport
Department by Rs. 100/-.

2

రంగారెడ్డి జిల్లా ఇబ్బతింపటన్ మండలము వెల్మినేడు గ్రామానికి, కొంగరకలాన్ పహాడ్
షరేఫ్ గ్రామాల నుండి ప్లాడరాబాద్ వరకు ప్రజలకు రవాణా సౌకర్యము కలిగించనందుకు
నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs.18,52,45,000/- for Transport
Department by Rs. 100/-.

రంగారెడ్డి జిల్లా ఇబ్బతింపటన్ మండలములోని సాపాట్గూడ గ్రామ ప్రజలకు రవాణా
సౌకర్యము కలిగించనందుకు నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs.18,52,45,000/- for Transport
Department by Rs. 100/-.

రంగారెడ్డి జిల్లా ఇబ్బతింపటన్ ఆర్.బి.సి. డిపో కార్మికులకు పాప్.ఆర్.ఏ.
అమలు చేయనందుకు నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs.18,52,45,000/- for Transport
Department by Rs. 100/-.

రంగారెడ్డి జిల్లా ఇబ్బిపొంపట్టన్ మండలములోని వెల్మినేడు గ్రామపంచాయతీ మెటీరి-
యాల గ్రామానికి బస్సు సౌకర్యము కలిగించనందుకు నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs.18,52,45,000/- for Transport
Department by Rs. 100/-.

రంగారెడ్డి జిల్లా ఇబ్బిపొంపట్టన్ నియోజకవర్గములోని మారుమూల గ్రామాలకు
వీధ్యార్థులకు, రైతులకు, రవాణా సౌకర్యార్థం బస్సులు వేయనందుకు నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs.18,52,45,000/- for Transport
Department by Rs. 100/-.

రంగారెడ్డి జిల్లా మహేశ్వరము మండలము కల్వకోలు గ్రామ ప్రజలు రవాణా
సౌకర్యార్థము బస్సు బీళ్ళు పెంచనందుకు నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs.18,52,45,000/- for Transport
Department by Rs. 100/-.

రంగారెడ్డి జిల్లా సబర్బన్ పరిమితిలో ఉన్నా, మెట్రో ఎక్స్‌ప్రెస్ బస్సులు వేయ-
నందుకు నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs.18,52,45,000/- for Transport
Department by Rs. 100/-.

రంగారెడ్డి జిల్లా కందుకూర్ మండలము, కొనలగూడెం గ్రామ ప్రజలకు 40 సం-
తరువాత కూడ ప్రజలకు రవాణా సౌకర్యము కలిగించనందుకు నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs.18,52,45,000/- for Transport
Department by Rs. 100/-.

రంగారెడ్డి జిల్లా కందుకూర్ మండలము బేగంపేట గ్రామప్రజలకు రాత్రి
సమయములో బస్సు సౌకర్యము కలిగించనందుకు నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs.18,52,45,000/- for Transport
Department by Rs. 100/-.

రంగారెడ్డి జిల్లా యాచారం మండలము కొత్తపల్లి గ్రామానికి నడుచుచున్న
బస్సును ఆపి ప్రజలకు అసౌకర్యము కలిగించుచున్నందుకు నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs.18,52,45,000/- for Transport
Department by Rs. 100/-.

1995-96 సంవత్సరమునకు బడ్జెటు (ఆదాయ
వ్యయ పట్టిక) గాంధీకొరకు అభ్యర్థన.

2 మే, 1995.

185

రంగారెడ్డి జిల్లా కందుకూరు మండలము లామూర్ గ్రామానికి సబర్బన్ బస్సు
వేయనందుకు నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs.18,52,45,000/- for Transport
Department by Rs. 100/-.

రంగారెడ్డి జిల్లా మహేశ్వరము మండలము కోళ్లపడకల్ గ్రామానికి . 3.రోడ్డు
ఉన్నప్పటికి బస్సు బీజ్పులను పెంచనందుకు నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs.18,52,45,000/- for Transport
Department by Rs. 100/-.

రంగారెడ్డి జిల్లా ఇబ్బిపాపటన్ నియోజకవర్గము మహేశ్వరము మండలం
దుబ్బిచెర్ర గ్రామానికి బస్సు సౌకర్యము కలిగించనందుకు నిరసనగా.

Sri Vanka Satyanarayana:- Sir, I beg to move:

To reduce the allotment of Rs.18,52,45,000/- for Transport
Department by Rs. 100/-.

తణుకు నుండి కానూరు అగ్రహారము, ఉసులుమర్చు, అర్జునుడుపాలెం -
కంతేరు, కాకిలేరు గ్రామాలకు ఆర్.టి.సి. బస్సులు ఉపసంహరించుటను వ్యతిరేకిస్తూ.

Sri N. Raghava Reddy:- Sir, I beg to move:

To reduce the allotment of Rs.18,52,45,000/- for Transport
Department by Rs. 100/-.

నల్లగొండ జిల్లా నకిరేకల్ నుండి శాలిగౌరారం వైపు టేకుమెట్ల బీడ్డినుండి
మీర్యాలగూడెం వైపు నార్కెట్ పల్లి నుండి అమ్మనబోలువైపు వెళ్ల బస్సులపై కూర్చోని
ప్రయాణం చేస్తున్నా అదనపు బస్సులు వేయనిదానికి నిరసనగా.

Sri N. Narasimha Reddy:- Sir, I beg to move:

To reduce the allotment of Rs.18,52,45,000/- for Transport
Department by Rs. 100/-.

నల్లగొండ నియోజకవర్గములోని నార్కెట్ పల్లిలో బస్సుస్టేషన్ నిర్మించి నేటివరకు
ప్రారంభించకుండా ఉండి ప్రయాణీకులకు అసౌకర్యము కలుగజేయుచున్న దానికి నిరసనగా.

Sri D. China Mallaiah:- Sir, I beg to move:

To reduce the allotment of Rs.18,52,45,000/- for Transport
Department by Rs. 100/-.

హుస్సాబాద్ మండల సెంట్రల్ న్యూ సంవత్సరం సెప్టెంబరు, అక్టోబరు మాసములలో ఆర్.టి.సి. బస్ డిపోను శంఖస్థాపన చేసినారు. అనాటి ఛైర్మను కేంద్రమంత్రి శ్రీ శ్రీ వెంకటస్వామిగారు ఈనాటికే ఆ డిపో పని పూర్తయి కానందుకు నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs.18,52,45,000/- for Transport Department by Rs. 100/-.

ఇందుర్పే నియోజకవర్గములోని (1) చీగురుమామిడి, (2) కోపాడ, (3) బెజ్జంకి మండలము సెంట్రల్లో అదేవిధంగా ఇందుర్పే గ్రామము నియోజకవర్గములో స్థలాల ఉన్నప్పటికీ కూడా బస్స్టాండు నిర్మాణమును మంజూరీ చేయబడుటలేనందుకు నిరసనగా.

Sri K. Subba Raju:- Sir, I beg to move:

To reduce the allotment of Rs.18,52,45,000/- for Transport Department by Rs. 100/-.

విజయవాడ నగరంలో ఆర్.టి.సి. అధ్యక్షాన బస్ షెల్టర్లు ఏర్పాటు లేనందున మరియు బస్ స్టేషన్లలో ప్యూజీకుల శౌకర్యార్థము ఆధునిక ఎస్కలేటర్లు లేనందుకు నిరసనగా.

Sri Kunja Bojji:- Sir, I beg to move:

To reduce the allotment of Rs.18,52,45,000/- for Transport Department by Rs. 100/-.

భద్రాచలం నుండి చింతూరు, జాడిగపాళె వరకు రోడ్డు వేసినా సర్వే చేసి బస్సు వేయని దానికి నిరసనగా.

Sri S. Venkata Veeraiah:- Sir, I beg to move:

To reduce the allotment of Rs.18,52,45,000/- for Transport Department by Rs. 100/-.

ఖమ్మం జిల్లా పాలేరు నియోజకవర్గ పరిధిలోని కూసుమంచిలో బస్ స్టేషన్ నిర్మాణం జరుపనందుకు నిరసనగా.

DEMAND No. XV - PUBLIC WORKS - Rs. 86,11,15,000/-

Sri Vanka Satyanarayana:- Sir, I beg to move:

To reduce the allotment of Rs.86,11,15,000/- for Public works by Rs. 100/-.

పశ్చిమ గోదావరి జిల్లా కానూరు అగ్రహారం ఉసులుమర్చు, తాపర్చు, కాకరపర్చు ముక్కామల, ఓదురువారిపాలెం, ముత్యాలవారిపాలెం, ఖండవల్లి, మల్లేశ్వరం, అన్నవర ప్పాడు, పి. వేమవరం, సిద్ధాంత గ్రామాల వొడవునా పశ్చిమగోదావరిలోనున్న లంకలకోత నివారించనందుకు నిరసనగా.

Sri K. Ramulu:- Sir, I beg to move:

To reduce the allotment of Rs.86,11,15,000/- for Public works by Rs. 100/-.

రంగారెడ్డి జిల్లాలోని శ్రీశైలము, నాగార్జునసాగర్ లింక్ రోడ్డు 24 కి.మీ. దూరము బి.టి. చేయనందుకు నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs.86,11,15,000/- for Public works by Rs. 100/-.

రంగారెడ్డి జిల్లా కందుకూర్ మండలములోని గుమ్మడవెల్లి గ్రామందగ్గర వున్న బ్రిడ్జి నిర్మాణం చేపట్టనందుకు నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs.86,11,15,000/- for Public works by Rs. 100/-.

రంగారెడ్డి జిల్లా ఇబ్బిపొంపటన్ నియోజకవర్గములోని శ్రీశైలం రోడ్డు లామలూర్ క్రాస్రోడ్డు నుండి, నాగార్జునసాగర్ లింకు రోడ్డు 24 కి.మీ. అగవల్లి గ్రామం వరకు రిపేరు మరియు బి.టి. చేయనందుకు నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs.86,11,15,000/- for Public works by Rs. 100/-.

రంగారెడ్డి జిల్లా మంచాల మండలములోని లోయపల్లి రోడ్డు మరమ్మత్తు 7 కి.మీ. చేపట్టనందుకు బి.టి. చేయనందుకు నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs.86,11,15,000/- for Public works by Rs. 100/-.

రంగారెడ్డి జిల్లా ఇబ్బిపొంపటన్ నుండి దండుమ్మలారం రోడ్డు 7 కి.మీ. బి.టి. చేయనందుకు నిరసనగా.

Sri N. Raghava Reddy:- Sir, I beg to move:

To reduce the allotment of Rs.86,11,15,000/- for Public works by Rs. 100/-.

రాష్ట్రంలోని రోడ్డు అధ్వాన్నముగా ఉన్నా వాటికి తగినంత కేటాయింపులు చేసినా దాన్ని సక్రమంగా వినియోగించి రాకపోకల నిర్వహణకు వీలుగా చేయనిదానికి నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs.86,11,15,000/- for Public works by Rs. 100/-.

గ్యాంగ్ మేన్లను నియమించకుండా రోడ్లపై పడిన గుంతలు పూడ్చుకుండా ఉంటున్నదానికి నిరసనగా.

Sri N. Narasimha Reddy:- Sir, I beg to move:

To reduce the allotment of Rs.86,11,15,000/- for Public works by Rs. 100/-.

నల్గొండ నియోజకవర్గములోని నార్కెటుపల్లి వయా బి. వెల్లంల నుండి మునుగోడు రోడ్డు, నల్గొండ నుండి నక్రెకల్ వయా సూరారం రోడ్డు, నల్గొండ నుండి ముషంపల్లి రోడ్డు, నార్కెటుపల్లి నుండి అమ్మనదోలు రోడ్డు, నల్గొండ నుండి వయా ఎజూలుద్వారా తిప్పర్తి రోడ్డుకు అసంపూర్తిగా బి.బి.సి వేసి మిగతా భాగమునకు బి.బి. చేయనందుకు నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs.86,11,15,000/- for Public works by Rs. 100/-.

నల్గొండ నియోజకవర్గములోని నల్గొండ ముషంపల్లి, నల్గొండ చినమాదారం రోడ్డు బి.బి. చేయనందుకు నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs.86,11,15,000/- for Public works by Rs. 100/-.

నల్గొండ పట్నంలోని పృథుత్వ మహిళా డిగ్రీ కళాశాలలో అదనపు గదులు సకాలంలో పి.డబ్ల్యు.డి. వారు నిర్మించకుండా అశ్శద్ధ చేయుచున్నదానికి నిరసనగా.

Sri D. China Mallaiiah:- Sir, I beg to move:

To reduce the allotment of Rs.86,11,15,000/- for Public works by Rs. 100/-.

కరీంనగర్. హైదరాబాద్ అదే విధంగా ఇందుర్తి నియోజకవర్గములోకల పబ్లిక్కు వర్కుస్ స్కేములను కంప్లీటు చేసి పబ్లిక్కుకు అందవలసిన మంచినీటి వసతులు సరిగా అందించబడుట లేనందుకు నిరసనగా.

Sri K. Subba Raju:- Sir, I beg to move:

To reduce the allotment of Rs.86,11,15,000/- for Public
works by Rs. 100/-.

విజయవాడ నగరంలో దెబ్బతిన్న రహదారులు రోడ్ల వేస్తరణ చర్యలను ప్రత్యేక
కేటాయింపులు లేనందుకు నిరసనగా.

Sri B. Bal Reddy:- Sir, I beg to move:

To reduce the allotment of Rs.86,11,15,000/- for Public
works by Rs. 100/-.

హైదరాబాద్ పాతపట్నంలో మతసామరస్యం పెంపొందించడానికి పాతపట్నంలో
ప్రభుత్వ కార్యాలయములు, మంతుల నివాసములను యింతవరకు నిర్మించనందుకు
నిరసనగా.

DEMAND No. XLIV - ROADS AND BRIDGES - Rs. 394,77,46,000/-.

Sri P. Nageswara Rao:- Sir, I beg to move:

To reduce the allotment of Rs.394,77,46,000/- for Roads
and Bridges by Rs. 100/-.

రాష్ట్ర ప్రభుత్వం 1995-96వ సంవత్సరముల బడ్జెట్‌లో అధికంగా నిధులు విడుదల
చేయుటలో చొరవ తీసుకొనందుకు నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs.394,77,46,000/- for Roads
and Bridges by Rs. 100/-.

రాష్ట్ర ప్రభుత్వం మెదక్ జిల్లాలో జిన్నారము మండలములో లక్ష్మీపతివారున్న
నిర్మించే వంతెనలకు మరియు మారారము వారున్న నిర్మించే వంతెనలకు డబ్బులు
విడుదల చేయనందుకు మధ్యలో ఆగిపోయే పరిస్థితులు కల్పించుకున్నందుకు నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs.394,77,46,000/- for Roads
and Bridges by Rs. 100/-.

రాష్ట్ర ప్రభుత్వం రహదారుల అభివృద్ధి మరియు వంతెన నిర్మాణములు ప్లైవేటు వ్యక్తులకు అప్పగించేందుకు పూనుకున్నందుకు నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs.394,77,46,000/- for Roads and Bridges by Rs. 100/-.

రాష్ట్రప్రభుత్వం నర్సాపూరు, ఊన్నారము, శివంపేట మరియు కౌలిపల్లి మండల పరిధిలో రహదారుల అభివృద్ధి నిధులు కేటాయించుటలో మరియు అభివృద్ధి చేయుటలో స్థానిక ఆర్.అండ్.బి. అధికారులు నిర్లక్ష్యం చేయుటవలన తీవ్రమైన రాకపోకల శృంగారము కలిగించనందుకు నిరసనగా.

Sri B. Venkateswara Rao:- Sir, I beg to move:

To reduce the allotment of Rs.394,77,46,000/- for Roads and Bridges by Rs. 100/-.

ఖమ్మంజిల్లా వైరా మండలము పి.డబ్ల్యు.డి. రోడ్డు వయా సిరిపురం రోడ్డు 0 నుండి 3 కి.మీ. బి.టి. మంజూరు కాబడి అడ్మినిస్ట్రేటివ్ శాంక్షన్ వచ్చి కూడా 4, 5 మాసాలు గడిచిన ఇంతవరకు పని ప్రారంభము కానందుకు నిరసనగా.

Sri P. Ramayya:- Sir, I beg to move:

To reduce the allotment of Rs.394,77,46,000/- for Roads and Bridges by Rs. 100/-.

ప.గో.జిల్లా ఆవంబలో ప్రభుత్వ జూనియర్ కళాశాలలో ఆట స్థలము లేనందున ఉన్న గుంటను మట్టితో పూడ్చడానికి నియోజకవర్గ నిధుల నుండి గ్రాంటు యిచ్చినప్పటికీ ఆర్.అండ్.బి. ఇ.ఇ. భేమవరం నిర్లక్ష్యం చేసి యింతవరకు చేయనందుకు నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs.394,77,46,000/- for Roads and Bridges by Rs. 100/-.

మార్కేరు నుండి కొడేరు ఆర్.అండ్.బి. రోడ్డు బాగా పాడయినందున రోడ్డు వేయమని అనేకసార్లు కోరినను యింతవరకు చేయనందుకు నిరసనగా.

Sri Vanka Satyanarayana:- Sir, I beg to move:

To reduce the allotment of Rs.394,77,46,000/- for Roads and Bridges by Rs. 100/-.

గొతమే గోదావరి ఎడమ గట్టు కొవ్వూరు నుండి నర్సాపురం వరకు రోడ్డు నిర్మాణం చేయనందుకు నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs.394,77,46,000/- for Roads and Bridges by Rs. 100/-.

1995-96 సంవత్సరమునకు బడ్జెటు (ఆదాయ
వ్యయ పట్టిక) గ్రాంట్లకొరకు అభ్యర్థన.

2 మే, 1995.

191

తాపర్చు, తాడిపర్చు, కాకరపర్చు -జిల్లారం, రాపాక-పితాబీపాడు, పశ్చిమ
గోదావరి జిల్లా పెనుగొండ నియోజకవర్గములలో నర్సాపురం కాలువపై కాళిబాళ వంతెనలను
నిర్మించనందులకు నిరసనగా.

Sri J. Ranga Reddy:- Sir, I beg to move:

To reduce the allotment of Rs.394,77,46,000/- for Roads
and Bridges by Rs. 100/-.

నల్గొండ జిల్లా మిర్యాలగూడెం పట్టణమునకు బైపాస్ రోడ్డు నిర్మాణము చేయ
నందుకు నిరసనగా.

Sri J. Ranga Reddy:- Sir, I beg to move:

To reduce the allotment of Rs.394,77,46,000/- for Roads
and Bridges by Rs. 100/-.

రంగారెడ్డి జిల్లా మాజూర్‌నగర్ పట్టణమునకు బైపాస్ రోడ్డు నిర్మాణము చేయ
నందుకు నిరసనగా.

Sri N. Narasimha Reddy:- Sir, I beg to move:

To reduce the allotment of Rs.394,77,46,000/- for Roads
and Bridges by Rs. 100/-.

నల్గొండ పట్టణమునకు రింగురోడ్డు నిర్మాణము చేపట్టనందుకు నిరసనగా.

Sri J. Ranga Reddy:- Sir, I beg to move:

To reduce the allotment of Rs.394,77,46,000/- for Roads
and Bridges by Rs. 100/-.

నల్గొండ జిల్లా మిర్యాలగూడెం నుండి కోదాడ వరకు గల రోడ్డు పూర్తిగా
దెబ్బతిని చాలా అనౌకర్యముగా ఉన్నది. రోడ్డు రిపేర్ మరియు డబ్లింగ్ రోడ్డు నిర్మాణము
చేయనందుకు నిరసనగా.

Sri S.V. Veeraiah:- Sir, I beg to move:

To reduce the allotment of Rs.394,77,46,000/- for Roads
and Bridges by Rs. 100/-.

ఖమ్మం జిల్లా పాలేరు నియోజకవర్గ పరిధిలో కూసుమంచి నుండి వేలకొండపల్లి
వరకు గల రోడ్డు వెడల్పు చేయనందుకు కూసుమంచి ఘండలము నాయక్ గూడెం వద్ద
జాతీయ రహదారిపై నున్న బ్రిడ్జిని వెడల్పు చేయనందుకు నిరసనగా.

Sri D. China Mallaiah:- Sir, I beg to move:

To reduce the allotment of Rs.394,77,46,000/- for Roads
and Bridges by Rs. 100/-.

ఇందుల్ని నియోజకవర్గములోని హుస్సాబాద్ అక్కన్నపేట రోడ్డు హుస్సాబాద్ రామ
వరం రోడ్డు సముద్రాల కోహడ తనిగరం, కోహడములనూర్ రోడ్డు సుందరగిరి హుజూరా
బాద్ రోడ్డులను ఆర్.అండ్.బి.లో చేర్చబడనందులకు నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs.394,77,46,000/- for Roads
and Bridges by Rs. 100/-.

హుస్సాబాద్లో జూనియర్ కళాశాలలో అవసరమున్న 10 రూముల నిర్మాణము మరియు
హుస్సాబాద్లో గెస్ట్ హౌస్ నిర్మాణము చేపట్టబడలేనందుకు నిరసనగా.

Sri M.A. Gafoor:- Sir, I beg to move:

To reduce the allotment of Rs.394,77,46,000/- for Roads
and Bridges by Rs. 100/-.

కర్నూలు జిల్లా కర్నూలు మండలములోని దేవమాట్ గామానికి రోడ్డు నిర్మాణములో
జరుగుచున్న జాప్యానికి నిరసనగా.

Sri K. Subba Raju:- Sir, I beg to move:

To reduce the allotment of Rs.394,77,46,000/- for Roads
and Bridges by Rs. 100/-.

వీజయవాడ నగరంలో సింగ్ నగర్ లెవల్ కానింగ్ పై ఓవర్ బ్రిడ్జి నిర్మాణానికి
ప్రత్యేక కేటాయింపులు లేనందున.

Mr. Speaker:- Cut motions moved.

1995-96 సంవత్సరమునకు బడ్జెటు (ఆదాయ వ్యయ పట్టిక) గాంధీకొరకు అభ్యర్థన:

అభ్యర్థన నెం.	X	ట్రాజర్ లెక్కలు మరియు ఆర్థిక సర్వేసులు.
అభ్యర్థన నెం.	XVII	ఫింధనులు
అభ్యర్థన నెం.	L	ప్రభుత్వోద్యోగులకు ఋణములు మరియు ఇతర వపిధ ఋణములు.
అభ్యర్థన నెం.	XII	పోలీసు పరిపాలన
అభ్యర్థన నెం.	XIII	జైళ్ల నిర్వహణ
అభ్యర్థన నెం.	XVI	అగ్నిమాపక సేవలు
అభ్యర్థన నెం.	III	స్వాయ పరిపాలన
అభ్యర్థన నెం.	XIV	సేషనరీ, ముద్రాణ శాఖ.

మిస్టర్ స్పీకర్:- ఇప్పుడు డిమాండ్ నెంబర్ డిస్కషను.

11.30 శ్రీ బి. వెంకటేశ్వరరావు:- అధ్యక్షా, ఈ రోజు వచ్చిన డిమాండ్ లో ప్రధానంగా
ఉన్న వోల్టేజీ పరిపాలన, జ్యేష్ఠ నిర్వహణ మొదలైనవి కలుపుకుని మాట్లాడేందుకు
అవకాశం ఇచ్చారు. నేను సాధ్యమయినంత క్లుప్తంగా మాట్లాడడానికి ప్రయత్నం చేస్తాను. ఈ
పద్దు క్రింద పాన్, నాన్ పాన్ కలిపి రూ. 489 కోట్ల 83 లక్షల 56 వేలు పెట్టారు.
బడ్జెటు ఎక్కువా, తక్కువా అనే దానికి వోటుండా ప్రధానంగా నేను చెప్పదలచుకున్నది
రెవెన్యూ డిపార్ట్ మెంట్ తో మాట్లాడినప్పుడు చెప్పాను. ఏ ప్రభుత్వం అధికారంలో ఉన్నా,
ప్రభుత్వానికే ఆర్థికంగా మంచి కాన్, చెడు కాన్ జరిగేది ప్రధానంగా వోల్టేజీ, రెవెన్యూ
డిపార్ట్ మెంట్ వద్దరా, ఇది నూటికి నూరు శాతం వాస్తవం. 47 సంవత్సరాలయింది
స్వాతంత్ర్యం వచ్చి, అయినా కూడా వోల్టేజీ వ్యవస్థలో చెప్పుకోదగిన మార్పు ఏ
రకంగానూ లేదని చెప్పడానికి నేను విచారిస్తున్నాను. అలాడు పరాయి ప్రభుత్వ కాలంలో ఏ
రకంగా ఉందో, అట్లాగే ఉంది. ఒక నేరస్థుడి నుంచి నేరం రాబట్టడానికి అప్పట్లో
ఉపయోగించి ధర్మ దిగ్వి మెధ్యే వాడుతున్నారు. ప్రజల పట్ల వారి ప్రవర్తనలో ఏ
రకమైన మార్పు లేదు. ప్రధానంగా సామాన్య ప్రజలు ఈ వోల్టేజీ వ్యవస్థ తమను
రక్షించే వ్యవస్థగా భావించడం లేదు. వారికి చేరివల్ల రక్షణ కలుగుతుందనే అభిప్రాయం
కలగడంలేదు. సామాన్య ప్రజలు భావించకపోవడానికి కారణం, ఈ వోల్టేజీ వ్యవస్థ
సమాజంలో గల స్వార్థపర వర్గాలు, ధనిక వర్గాలు, సంఘ వ్యతిరేక శక్తుల ప్రయోజ
నాలను ప్రత్యక్షంగానో, పరోక్షంగానో కాపాడడానికి ఈ వ్యవస్థ ఇప్పటికీ కూడా పని
చేస్తోంది అని చెప్పడానికి నేను విచారిస్తున్నాను. నేను చెప్పడం కాదు. ఈ రోజు కొందరు
రాష్ట్ర ప్రభుత్వంలో అనుసరిస్తున్న విధానాలు కూడా ఒక రకంగా అశాంతికి తోడు
అయినాయి. వారు అనుసరిస్తున్న ఆర్థిక, సాంఘిక, రాజకీయ విధానాల యొక్క ఫలితమే
కొంత అలజడి కూడా ఈనాడు ఎక్కువ అవుతోందని చెప్పారు. ఈ అలజడి క్రమంగా కొంత
పెరుగుతోంది అని ప్రభుత్వం ఇచ్చిన లెక్కల ద్వారా తెలుస్తోంది. ఉదాహరణలు చెబుతాను.
సామాన్య ప్రజలు తమను కాపాడే వ్యవస్థగా దీనిని భావించడం లేదు. ఈ రోజు కేంద్ర
ప్రభుత్వం కాన్ రాష్ట్ర ప్రభుత్వం కాన్ అనుసరిస్తున్న ఆర్థిక విధానాలు, పారిశ్రామిక
విధానాలు వీటన్నిటి వల్ల అశాంతి ఏర్పడిందని ప్రభుత్వ పరిపాలనా నివేదికలో పేజీ నెం. 1
నుంచి 16 వరకూ చాలా ఉదాహరణలు ఇచ్చారు. ఈ విషయాలు ఏ రకంగా తోడ్పడతాయి
అని భావించినప్పుడు కేంద్ర ప్రభుత్వ పారిశ్రామిక విధానంవల్ల రోజురోజుకు పరిశ్రమలు
మూతపడుతున్నాయి; దీనివల్లనే ఈ రాష్ట్రంలో 30 వేల పె్లా పరిశ్రమలు మూత
పడ్డాయి; కార్మికులు బజారున పడ్డారు; విద్యావిధానంలో మీరు అనుసరిస్తున్న విధానాల
వల్ల విద్యార్థులు బజారున పడ్డారు; వదువుకున్న నిరుద్యోగులు బజారున పడ్డారు; ఈ
రకంగా అనేక కారణాలను మీరు ఇచ్చిన దానిలోనే చెప్పారు; వీటివల్ల రోజు రోజుకూ
అశాంతి ప్రబలుతోంది తప్ప తగ్గడం లేదనేది వాస్తవం; ఈ అసంతృప్తి వివిధ భాగాలుగా
వ్యక్తం అవుతోంది; దీనికి కారణం అనేక విధానాలు అని చెప్పవచ్చు; ముఖ్యంగా
భూస్వాముల విధానాన్ని రద్దు చేస్తామని, భూ సంస్కరణలు తెస్తామని అన్నారు; కాన్
ఇప్పటికీ కూడా అనేక చోట్ల మిగులు భూములున్నాయి; దీనివల్ల వోల్టేజీవారు ఎవరికి

కొమ్ము కాన్నారు? ప్రభుత్వానికి సరెండర్ చేసిన భూములున్నాయి. అవి కాగితాలమీదనే సరెండర్ చేశారు. వాస్తవానికి ఆ భూములు భూస్వాముల స్వాధీనంలోనే ఉన్నాయి. చాలా ఉదాహరణలు చెప్పాము. దురదృష్టం ఏమంటే అరిగిపోయిన రికార్డులాగా ఉండి కానీ చేసు కుట్టినట్టు కూడా లేదు. ఈ భూములను స్వాధీనం చేసుకోడానికి కష్టజీవులు వోలే వోలేనులు భూస్వాములకు అండగా ఉంటున్నారు. కేసులు పెడుతున్నారు. పారిశ్రామిక వివాదాల చట్టంలో చెప్పబడింది. ఇటువంటి వివాదాలు ఏర్పడినప్పుడు అక్కడ గల పరిస్థితు లలో శాంతిభద్రతల పరిస్థితి వస్తే తప్ప కార్మికుల సమ్మెలలో కానీ వాటి విషయాలలో కానీ జోక్యం చేసుకోరాదని చట్టాలు చెబుతున్నాయి.

11:40 | కానీ చట్టం దారి చట్టానిదే. ఆచరణ దారి ఆచరణదే. అక్కడ భూస్వాములకు ఉ. ఎట్లా కొమ్ము కాన్సున్నారో ఇక్కడ అదే విధంగా పారిశ్రామిక యజమాను లకు కొమ్ము కాన్సున్నారు. కావాలని కార్మికులను రెచ్చగొడుతున్నారు. తప్పుడు కేసులు పెడుతున్నారు. వాటికి అనేక ఉదాహరణలున్నాయి. అందువల్ల వోలేసు వ్యవస్థలో ఆ రకమైన మార్పు రాకుండా సాధ్యమే కాదు. ఈ అశాంతికి కారణం కేంద్ర ప్రభుత్వంలో అనుసరిస్తున్న తప్పుడు ఆర్థిక విధానాలు. దానికి తోడు ప్రభుత్వం చట్టాలు చేసినా ఆ చట్టాలను ఖచ్చితంగా అమలు చేయడానికి బదులు వోలేసులు ఇటు భూస్వాములు, అటు పారిశ్రామిక యజమానుల కొమ్ము కాచి వేళ్లపైనే కేసులు పెడుతున్నారు. అందుకు నేను అనేక ఉదాహరణలు చెబుతాను. మానుకోట డివిజన్‌లో వరంగల్లు జిల్లాలో దాదాపు 1000 ఎకరాల పొలం భూస్వాముల స్వాధీనంలో పంచరాయపాలెం ఉంది. అది ప్రభుత్వ భూమి. ఆ ప్రభుత్వ భూమిని పంచమని కోరుకుంటే పంచలేదు. ప్రజలు స్వాధీనం చేసు కున్నారు. నిరుపయోగంగా ఉందని.

(మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్ ఇన్ ది ఛైర్)

స్వాధీనం చేసుకుని సేద్యం చేసుకుంటుంటే కొంతమంది రైతులకు పట్టాల్సివారు. 600 మంది పైనే కేసులు పెట్టారు. తేవ్రమైన లాల్‌ఛార్ని చేసి అందులో 150 మంది స్త్రీలను అరెస్టు చేశారు. అది కొరివి, నలిమెల వోలేసు స్టేషన్‌లో ఉంచి కండిషన్‌ల్ బెయిల్ ఇచ్చారు. హరిజన, గిరిజన స్త్రీలను కూడా కొట్టారు. ఆ తరువాత ఉన్నత స్థాయిలో అధికారులు జోక్యం చేసుకుంటే తప్ప వారికి రెమిడీ దొరకలేదు. భూస్వామి ఆక్రమించు కున్నది చట్టపిరుద్దమని రుజువయినప్పటికీ కొమ్ము కావారు. కాబట్టి వోలేసు వ్యవస్థలో మార్పు తీసుకురావాలి. కానీ తీసుకురావడం లేదు. అందుకోసం కనీస ప్రయత్నాలు చేయడం లేదు. నేను భూమికి సంబంధించిన ఉదాహరణలు కొన్ని చెబుతాను. రంగారెడ్డి జిల్లాలో జరిగింది. మహబూబ్‌నగర్ జిల్లాలో జరిగింది. ప్రతి ఛోరు ఆ రకమైన పరిస్థితులు చేస్తున్నారు. వోలేసు కేసులు పెట్టడంలో కూడా పరిపాలనా యంత్రాంగం మొత్తం వోలేసు వ్యవస్థ అలాగే ఉందని చెప్పడం లేదు. నిజాయితీ పరులైన వాళ్లు కూడా ఉన్నారు. మేము దేశ సేవ కోసం అని సేవా భావంతో పని చేసేవారున్నారు. దురదృష్టం ఏమంటే ఏ ప్రభుత్వం వచ్చినా అలాంటి వారికి అవకాశం ఉండదు. అలాంటి వారికి ప్రోమోషన్లు, ప్రోత్సాహకాలు ఉండవు. నోరులేని వాళ్లయితే మారుమూల ప్రాంతాలకు

వారిని ట్యాన్సిఫర్ చేస్తారు. ఒక ఉదాహరణ చెబుతాను. నా నియోజకవర్గంలో మా కార్యకర్తలను ఒకరిని మర్రు చేశారు. కాంగ్రెస్ పేరుతో చలామణి అయ్యే సంఘ వ్యతిరేక శక్తులు అత్యంత దారుణంగా దుర్వినియోగం చేశారు. సర్కిల్ ఇన్స్పెక్టర్ సర్వీస్ పాషా అనే ఆయన ఉన్నారు. ఆయన అత్యంత చాకచక్యంతో వ్యవహరించడం వల్ల ఒక చిన్న ముఠా కూడా జరగకుండా చేశారు. పూర్తిక పుల్ల కూడా అన్ని నష్టం కాలేదు. ఆయన మీద కేసు పెట్టడానికి ప్రయత్నం చేస్తే ఉన్నతస్థాయిలో అనాడు ఉన్న డి.ఐ.జి. భాస్కరరెడ్డి ఆయన పోలీస్ హంతకారం ఆ కేసును తారుమారు చేయడానికి ప్రయత్నం చేస్తే మంత్రి ధర్మారావుగారి దృష్టికి తీసుకువెళ్ళాము. కేసు రిజిస్టర్ అయింది. అప్పటి ముఖ్యమంత్రి జోక్యం చేసుకుని ఆ సర్కిల్ ఇన్స్పెక్టర్ ని మారుమూలకు ట్యాన్సిఫర్ చేశారు. ఇలాంటి ఉదాహరణలు కోకోలలు. అధికారులు తమంతా తాము న్యాయంగా పరిపాలన చేసుకునే పరిస్థితి వేరు కల్పించడం లేదు. ఇది కూడా ఒక కారణం అవుతోంది. అందువల్ల ఇటువంటి పరిస్థితుల్లో ప్రభుత్వం అనుసరిస్తున్న పూజా వ్యతిరేక విధానాలు ఒక రకమైన అసంతృప్తి రెచ్చగొడుతోంది. రెండవ వైపు పోలీసుల వాల్ చాలని జేతాలు. అనవసర జోక్యాలు వేటన్నీటి వల్ల వాళ్ళలో కూడా అనేక రకమైన అశాంతిలు పబ్లిక్ పోలీసు వ్యవస్థలో మార్పు రావడం లేదు. ఈ పోలీసు డిపార్ట్మెంటులో సంస్కరణ-జరగాలని కేంద్ర ప్రభుత్వం రాష్ట్ర ప్రభుత్వం కొన్ని కమిషన్స్ వేశాయి. ఆ కమిషన్స్ అనేక సూచనలు చేశాయి. ఆ చేసిన సూచనలను ఒక్కటి కూడా పాటించడంలేదు. ఉదాహరణకు పోలీసులు ఎట్లా నేరమనస్థత్వం ప్రకటిస్తున్నారో మన పోలీసు వ్యవస్థ గురించి చెబుతాను. పోలీసు స్టేషన్ ఉంటుంది. ఎస్.ఐ. ఉంటారు. పోలీసు స్టేషన్స్ లేని చోట లేనే లేవు. ఉన్న చోట స్టేషన్ ఉండదు. ఒక కేసు ఛార్జిషీటు పెట్టాలంటే ఎస్.ఐ. తన జేబు నుంచి పెట్టాలి. లేకపోతే ఏ లారీ వాడో కేసు పెట్టాలంటే నేవు కాగితాలు కొనిస్తే కేసు పెడతామని చెబుతారు. కాదని హాం మీనిస్టరుగారిని చెప్పమనండి. నేను ఋజువు చేస్తాను. పరాయి ప్రభుత్వం ఒక చెరువు కట్టిస్తారు. తూము పెట్టారు. బిడి కట్టిస్తారు. పంటలు ఉండరు. పోలీసు స్టేషన్ లో స్టేషన్ రో సప్లయ్ చేయకపోతే వాళ్ళు ప్రజల దగ్గర వసూలు చేసికొని కేసు పెట్టారు. ఇది వాస్తవమైన పరిస్థితి. ఈ రకమైన పరిస్థితి కూడా తప్పనిసరిగా ఆ రకమైన నేర మనస్తత్వాన్ని ప్రకటింపజేస్తుంది. ఇది మరాలని కమిషన్ సూచించింది. పోలీసుల జీవితాల పరిస్థితుల్లో మార్పు తేవాలని చెప్పడంతోబాటు ఒక సామాన్యుడు పోలీసు స్టేషన్ కు వెళ్లి దరఖాస్తు ఇచ్చుకుంటే దానికి వెంటనే రసీదు ఇవ్వాలని మనం అందరమూ మొదటి నుంచీ ఆందోళన చేస్తున్నాము. కాని ఇవ్వరు. సామాన్యుడు పెట్టుకున్న కేసు రిజిస్టర్ కాదు. వాస్తవమైన విషయం. రామచంద్రారెడ్డి కమిషన్ వేశారు. వారు అనేక సూచనలు చేశారు. రసీదు ఇవ్వకపోతే నేరం అవుతుంది. ఆ రకంగా కూడా ఈ క్లెయిమ్ పెరుగుతున్నాయి. మీకు కొన్ని ఉదాహరణలు చెబుతాను.

(బెల్)

మీరు ఇప్పుడే బెల్ కొట్టవద్దండి. నేను ఇప్పుడే ప్రారంభం చేశాను. 5, 6 పాయింట్లున్నాయి. చెప్పాలి. నేరాల సంఖ్య ఏ రకంగా పెరుగుతున్నాయో చెబుతాను.

1985 సంవత్సరంలో మర్చర్స్ 1590. 1986లో 1565 కొంచెం తగ్గింది. 1987లో 1771. 1988లో 1981. 1989లో 2231. 1990లో 2550. 1991లో 2956. 1992లో 2728. 1993లో 2455. 1994లో 2318. 1995లో ఇప్పటికి నాలుగు నెలలు కాలేదు. ఇప్పటికే 374 మర్చర్స్ య్యాయి. రేప్స్ విషయంలో 1985 నుండి 360 1994 వచ్చేసరికి 852 కి పెరిగాయి. 1995 ఏప్రిల్ నాటికి 131. ఈ మధ్య పెరుగుతూ వచ్చాయి. కిడ్నాపేలు అవహరణలు 1985లో 302, 1994 వచ్చేసరికి 871 ఈ మూడు నెలల్లో 156. దొంగతనాలు 1985లో 15,397, 1994లో 16,501. దాదాపు ఈ నాలుగు నెలల్లో 684. నేను ఏ పరిస్థితుల్లో ఈ నెలల సంఖ్య పెరుగుతూ వోతోందని చెప్పడం కోసం చెబుతున్నాను. రాబర్స్ 1985లో 527. 1994 వచ్చేసరికి 961. ఈ నాలుగు నెలల్లో 158. డెకాయ్ట్స్, వీటింగ్, పోలీసు ఫైరింగ్, డౌరీ డెత్స్, గాయపరచడాలు మీరు ఇచ్చిన పట్టిక ప్రకారం మాసినా కృమేణా పెరుగుతూ వోతోంది. నా దగ్గరున్న లెక్కలు చెప్పాలంటే సమయం చాలదు. ప్రభుత్వ లెక్కల ప్రకారం కూడా పెరుగుతూ వస్తున్నాయి. దీనికి కారణం ఇంతకు ముందు చెప్పినట్లు పోలీసు వ్యవస్థలో మార్పు రాలేదు. ప్రభుత్వం యొక్క తప్పుడు విధానాలు కూడా, ఆ రకమైన నేర మనస్తత్వం ప్రకృతింప చేస్తున్నాయి. అందువల్ల పెరిగాయని చెప్పక తప్పదు. మీరు ఇచ్చిన దానిలో నేల సంఖ్య 1994లో పర్సంటేజ్ లెక్క కట్టి 4 శాతం పెరిగాయని అన్నారు. ఇంకా రికార్డులలోకి రాని నేరాలు చాలా ఉంటాయి. వేళ్లు రసేదు ఇవ్వరు. పత్రికలలో రాకుండా ఎన్నో ఉన్నాయి. ప్రభుత్వ లెక్కల ప్రకారం కిడ్నాపేలు ఇవన్నీ కాకుండా దొంగనేట్లు ముద్రణ కూడా విపరీతంగా పెరిగింది. ఈ ప్రభుత్వం వచ్చాక వరంగల్లు, జిల్లాలో పలుకుబడి కలిగిన ములా ఉంది. దీని వెనుక రాజకీయ హస్తం ఉంది. వేళ్లలో ఇద్దరు ఎం.బీ.బీలు పట్టుబడ్డారు.

11.50 | వేళ్లు ఒక రాజకీయ పార్టీకి చెందిన వాళ్లు. ఈ ముద్రణ యంత్రాలలో ఒక ఉ. పక్క ముద్రించిన రు. 40 లక్షల విలువగల రు. 100 ల నోట్లు జనగాంకు దగ్గరలో ఉన్న పూరిలో పట్టుబడ్డాయి. రెండవ వైపు ఇంకా ముద్రణ కాలేదు. యంత్రాలు పట్టుబడ్డాయి. కానీ ఇక్కడ తమాషా ఏమీటంటే దగ్గరలో ఉన్న పోలీసు స్టేషన్ కు ఈ విషయం తెలియలేదు కానీ దానికి దూరంలో ఉన్న డి.ఎస్.పి. గారు వచ్చి పట్టుకున్నారంటే, ఇలాంటి నేర మనస్తత్వం కలిగిన వాళ్లతో, నేరాలతో సంబంధం వున్న వాళ్లతో పోలీసులకు ఏ రకంగా సంబంధం ఉన్నదనేది తెలియజేస్తున్నదనేది చెప్పడం నా ఉద్దేశ్యం. ఇది వాస్తవమైన విషయం. ఇలాంటి ఉదాహరణలు ఇంకా కొన్ని చెప్పవచ్చు. రాజకీయ పార్టీల కొమ్ములు కాచి పోలీసు వ్యవస్థను పని చేయనియ్యడం లేదు. పోలీసు వ్యవస్థ కూడా వారంతట వారు బాగుపడే పరిస్థితి లేదు. అందుకని పోలీసు వ్యవస్థలో మార్పు తేవాలని అంటే ప్రభుత్వం చెప్పినట్లు సోషియో ఎకనమిక్ పాలసీలో మార్పు ఉండాలి. ఆ కండిషన్స్ లో మార్పు రాకుంటే దానిని అరికట్టగలుగుతాము అనుకోవడం భ్రమ అని మనవిచేస్తున్నాను. 1984వ సంవత్సరంలో పోలీసు కమీషన్ ను వేశారు. ఇప్పటికి 11 సంవత్సరాలు అయింది. అందులో ఎన్ని సూచనలు అమలుపరచగలిగారు? 1983వ సంవత్సరం తెలుగుదేశ ప్రభుత్వం అధికారంలోకి వచ్చినప్పుడు రామచంద్రారెడ్డిగారి కమీషన్ చాలా విలువైన సూచనలు చేసింది. ఈ విలువైన సూచనలను కనీసం రివ్యూ

అయినా చేశారా? తెలుగుదేశ ప్రభుత్వం వుండగా కానీ, లేక మధ్యలో కాంగ్రెస్ ప్రభుత్వం వుండగా కానీ, మరల ఈ ప్రభుత్వంలో కానీ ఎన్ని రివ్యూ చేశారు? ఆ రకమైన పరిస్థితి లేదు. లక్షల రూపాయలు ఖర్చు పెట్టి కమీషన్ ను వేసి వాళ్ళ పరిస్థితుల బాగుచేయడం కోసం మనం ప్రయత్నం చేయకపోతే ఇది ఏ రకంగా ఉపయోగం కాదు. పోలీసులు కేసులు పెట్టి విషయంలో ఎన్నో గమ్యత్తులు ఉంటాయి. అగ్గివ్వ వాళ్ళ వాదన ఒక రకంగానూ, డిఫెన్స్ చేసుకునే వాళ్ళ వాదన ఒక రకంగానూ ఉంటుంది. పోలీసు కమీషన్ రిపోర్టు కూడా ఉన్నది. అధికారులు చెప్పడం కూడా ఇదే చెబుతారు. ఒక ఉరిలో 10 మంది కలసి దొర్లనడం పనులుచేస్తే వాళ్ళ మీద వేళ్ళు, వేళ్ళ మీద వాళ్ళు కలిపి 101వ సెక్షన్ కింద కేసు పెడతారు. మరి క్లౌమ్ ఎలా తప్పుతుంది. ఆ రకమైన పరిస్థితులలో కూడా మార్పు రావాలి. ఈ విషయంలో కూడా పోలీసు కమీషన్ చాలా స్పష్టంగా చెప్పింది. దీనిలో మార్పులు ఉంటే తప్ప నేరాలు తగ్గవని చెప్పారు. అందువలన ములా తగాదాలు వచ్చినప్పుడు ఈ ములా తగాదాల విషయంలో అగ్గివ్వను, అదే విధంగా డిఫెండర్స్ ను ఒకే గాట కట్టడం సరైనది కాదు. 2-74లో రామచంద్రారెడ్డిగారు స్పష్టంగా చెప్పారు. అదే విధంగా దొంగ ఆయుధాలు రాయలసీమ ప్రాంతంలో స్వాధీనం చేసుకున్నాం అని గత ప్రభుత్వం చెప్పింది. పోలీసులకు పట్టుబడకుండా వున్న ఆయుధాలు దానికి మూడు రెట్లు వున్నాయి. ఇక బాంబుల విషయం చెప్పడానికే వేలు కాదు. ఈ దొంగ బాంబులను ఆయుధాలను బయటకు లాగాడానికి కంటిన్యూయింగ్ దాడులు జరపాలి. వరుసగా అనుమానం ఉన్న వారిపైన దాడులు జరిపి వాటిని పట్టుకోడానికి ప్రయత్నం చేయాలని చెప్పారు. కానీ ఆ రకమైన పరిస్థితి లేదు. అందుకనే ఇవాళ బాంబులు, మరణాయుధాలు, దొంగ ఆయుధాలు వారు ఎన్నికల సమయంలో స్వాధీనం చేసుకున్న వాటికంటే మూడు రెట్లు ఉన్నాయి. గుంటూరు, ప్రకాశం, కడప జిల్లాల్లో రోజు బాంబుల యుద్ధమే జరుగుతూ ఉన్నది. దీనిలో పోలీసు డిపార్ట్ మెంట్ వైఫల్యం చెందడం లేదా? దానికి కారణం రాజకీయ జోక్యం కూడా ప్రధాన కారణం. అంతేగాకుండా ఆ ఫీల్డ్ లో పనిచేస్తున్న వాళ్ళ జీవన పరిస్థితులలో మార్పు రావాలి. వాళ్ళ కండిషన్స్ ను బాగు పరచాలి. అవి బాగు పరచకుంటే వాళ్ళు పని చేయలేరు. ఉదాహరణకు కానీస్టేబుల్స్, సబ్ ఇన్స్పెక్టర్స్ ఈ స్థాయి నుంచి వాళ్ళు అనుభవించే బాధలు అంతా, ఇంతా కాదు. వాళ్ళకు చాలా చోట్ల ఇప్పటికి కూడా ఇళ్ళు లేవు. 2 వేల సంవత్సరాల నాటికి 80 శాతం పూర్తి చేస్తాము అన్నారు. కానీ ఇది ఉపప్రపంచంలో అనుకుంటాను. 56 శాతం ఇప్పటికి పూర్తి చేశాము అన్నారు. కానీ 56 శాతం పూర్తి చేయలేదు. నేను రెవెన్యూ పద్దుపైన మాట్లాడేప్పుడు చెప్పాను. అగ్గిపెట్టిల లాంటి ఇళ్ళు కట్టారు. భార్యా, భర్త ఇంటిలో ఉంటే పిల్లలు బయట ఉండాలి. పిల్లలు ఇంటిలో ఉంటే భార్యా, భర్త బయట ఉండాలి. హోమ్ మంత్రిగారు యువకుడు కాబట్టి వాటి డిజైన్స్ మారుస్తామని చెప్పారు. అదే విధంగా ఏనాడో కట్టిన ఇళ్ళు దొడ్లు వూడి పోయాయి. పెమ్మలు వూడిపోయాయి. వాటిని బాగుచేసే దిక్కులేదు. ఖమ్మంలో అలాంటి ఉదాహరణలు నేను చెబుతాను. మా దగ్గర పోలీసు హెడ్ క్వార్టర్స్ లో ఉన్న ఉదాహరణలు చెబుతాను. ఇక పిల్లలను వదిలిపెట్టి అడవి ప్రాంతానికి పోయేవారికి ఇచ్చే దినసరిభత్యం వెంట, వెంటనే ఇవ్వరు. 5 నెలలకో, 6 నెలలకు ఒకసారో ఇస్తారు. అదే గెజిటెడ్ ఆఫీసర్లకు వెంటనే

ఇస్తారు. మరి ఆరు నెలల వాడుగునా భార్య, పిల్లలు ఏమీ తిని పని చేస్తారనేది అర్థం చేసుకోవాలి. అందుచేత వారి జీవన పరిస్థితులను మెరుగుపరచడానికి ప్రభుత్వం ఏమీ చర్య తీసుకుంటుంది? నేను కేవలం తెలుగుదేశ ప్రభుత్వాన్నే అనడం లేదు. గత ప్రభుత్వం చేయలేదు. ఇప్పుడు ఈ ప్రభుత్వం అయినా ఆ వైపు ప్రయాణం చేస్తుందా? అట్టే ప్రాంతంలో వున్న వాళ్ళకు, మారుమూల ప్రాంతాలలో వున్న వాళ్ళకు, వాళ్ళ పిల్లలను చదివించుకునేందుకు రెసిడెన్షియల్ పాఠశాలలు పెట్టాలి. ఈ రకమైన ఇబ్బందులను ఎదుర్కొంటూ కష్టపడి పనిచేసే వాళ్ళు. క్రింది స్థాయిలో వున్న వాళ్ళకు ప్రభుత్వం సౌకర్యాలు కలుగజేయకపోతే వాళ్ళు పనిచేయలేరని మనవిచేస్తున్నాను. చెప్పడానికి ఇలాంటివి చాలా ఉన్నాయి. హోమ్ గార్డ్స్ను కట్టుబాసినల కంటే వేనంగా చూస్తున్నారు. కట్టుబాసినలు నయం. వాళ్ళకు రు. 22లు ఇస్తున్నారు. హోమ్ గార్డ్స్కు రు. 35లు ఇస్తామని గత ప్రభుత్వం చెప్పింది. ఇంతవరకు అమలుపరచలేదు. కనీసం రు. 50లు అయినా యివ్వాలని మేము ఆనాడు చెప్పాము. హోమ్ మంత్రిగారు కాంగ్రెస్ గవర్నమెంట్తో ప్రతిపక్షంగా ఉన్నప్పుడు అడిగారు. ఇప్పటికి దానిని అమలుపరచలేదు. రు. 35 లు ఇస్తామని చెప్పి కూడ అదే అమలుపరచలేదు. వాళ్ళు పరిస్థితులు చాలా అధ్వాన్నంగా వున్నాయి. ఎన్నికల సమయంలో హోమ్ గార్డ్స్ వుంటారు. ఒక ప్రక్కన పోలీసు కాన్స్టేబుల్స్ ఉంటారు. పోలీసు కాన్స్టేబుల్స్కు దినసరి భత్యం ఇస్తారు. హోమ్ గార్డ్స్కు దినసరి భత్యం యివ్వరు. వారు ఏమయినా గాలి తిని పని చేయవలయునా? కావున క్రింది స్థాయిలో కూడా మార్పులు తీసుకురాకపోతే కష్టపడి పనిచేసే వాడికి ఇది నా బాధ్యత, నేను శాంతి భద్రతలు కాపాడే వాడిని అనే మనస్తత్వం వస్తుందా అని నేను అడుగుతున్నాను. ఇక పక్షపాతం, అధికార దుర్వినియోగం హోమ్ మంత్రిగారికి తెలుసు. ఐ.జి.గారి ఆఫీసులో గవర్నమెంట్ ప్రింటింగ్ ప్రెస్ ఉన్నది. ఒక 50 మంది పోలీసు కాన్స్టేబుల్స్ను నిపుణులైన వాళ్ళను తీసుకువచ్చి పెట్టారు. అక్కడ క్రిష్ణారెడ్డి అనే కాన్స్టేబుల్ పెద్ద వాడే ఉన్నారు. ఆయన అక్కడ 5 సంవత్సరాల నుంచే, 6 సంవత్సరాల నుంచే వున్నా అతనికి ట్రాన్స్ఫర్ వుండదు. ఆయన దయాదాక్షిణ్యాల మీద ఆధారపడి పని చేయాలి. ఆయనకు భజన చేసే వారికి, డబ్బులు ఇవ్వే వాడికి చేస్తారు. పేపర్లో వస్తే, ఆ పేపర్లో వచ్చిన దానిని ఇవ్వవలసిన నేను హోమ్ మంత్రిగారికి, డి.జి.పి. గారికి తెలియ వ్యాసాను. దాని ఫలితంగా ఎవరు 12-00 | అయితే నాయకులుగా వున్నారో వారిని, పె ఎవరిని కిందికి తీసుకువచ్చి, మ- మధ్యలో వున్నవారిని అక్కడే వారి ఖర్చుకు వదిలిపెట్టారు. ఈ ప్రమాదాన్ని సంబంధించి మీకు ఏమైనా కంప్లయింట్లు వస్తే, విచారించడం లేదు. సరైన విచారణ జరిపించాలి. ఎవరు నాయకుడు అనుకుంటే వారిమీద యాక్షన్ తీసుకుంటారా? నాకు ఎవరూ కంప్లయింట్లు చేయలేదు. విచారంగంగా పేపర్లో వచ్చింది. 'ఈనాడు' 'ఉదయం' పేపర్లలో వార్త వచ్చింది. ఆ వార్త నిజమా, అబద్ధమా అని వ్యాస్తే వాస్తవమని అంగీకరించారు. మీరు చేసిన పని ఏమిటంటే, కొంతమందిని రెగ్యులర్లైడ్ చేస్తూ నాయకులు అనేవారని తీసి అవతల పడేశారు. ఎలాంటి నారమ్స్ పాటించలేదు. హయ్యర్ అథారిటీస్ కూడా యిట్లావుంటే, హోం మినిస్టరుగారి నోటీసుకు కూడా వచ్చింది. అది అన్యాయమని అడుగుతున్నాను. కాబట్టి, మొత్తం మార్పు రావాలి. అంటే పోలీసు

వ్యవస్థలో, దానితోపాటు, ప్రభుత్వపరంగా ప్రభుత్వ యంత్రాంగంలోకూడా ఆ రకమైన మార్పులు రావాలి. 47 సంవత్సరాలు అయినప్పటికీ కూడా మనం ఎక్కడ వున్నామో అక్కడే వున్నాము. పోలీసు వ్యవస్థ నాది అని చెప్పుకునే స్థితిలో లేదు. ఇప్పటికే తర్డు డిగ్రీ బీజేపీమెంట్లు పదర్శిస్తున్నారు. నేర మనస్తత్వం పట్టుకోవడానికి పెక్కలు వాడతారు. మీరు ఆశ్చర్యపోతారు. రెండు బోల్డులుంటాయి. చేతులు పెడతారు. పైన ఒక పెక్క, కింద ఒక పెక్క పెట్టి బీగిస్తారు. నరాలు బీక్కుపోతాయి. పనికిరావు. వారు ఏ రకమైన పనిచేయడానికి పనికిరారు. అంత దారుణమైన పనిచేస్తున్నారు. అప్పికేషన్ పెట్టుకుంటే దిక్కులేదు. పనికిరాకుండా చేస్తున్నారు. కొందరు ఆత్మహత్య చేసుకుని చనిపోయారు నా నియోజకవర్గంలో. వెపితే విచారించే దిక్కులేదు. ఈనాడు ఎన్నో ఆధునిక పద్ధతులు వచ్చాయి. నేరాన్ని విచారించడానికి, నేరాన్ని బయటకు తీయడానికి ఆధునిక పద్ధతులు అనుసరించాలి. తర్డు డిగ్రీ పద్ధతులు అనుసరిస్తున్నారు. తర్డు డిగ్రీస్ అంటే ఇంతకంటే ఘోరం మరొకటి లేదని మనవిచేస్తున్నాను. అందువల్ల ప్రభుత్వ విధానాలు మారాలి. ప్రభుత్వ ఆలోచనా విధానంలో మార్పు రావాలి. సాంఘిక అశాంతిని తొలగించాలి. భూ సంస్కరణలు అమలుపరచాలి. పరిశ్రమలు మూతపడరాదు. మీరు వ్యాసిన మానిఫెస్టోలో కొత్త పారిశ్రామిక ఆర్థిక విధానం కేంద్ర, రాష్ట్ర ప్రభుత్వాలు అనుసరిస్తున్న విధానాలు యీ అంశానికి కారణం అవుతున్నాయి. మీరు దాన్ని గమనించి -రిపోర్టులో పెప్పెందుకు ప్రయత్నించినందుకు మీకు, హాం మినిస్టరుగారికి ధన్యవాదాలు చెప్పుతున్నాను. ఆ మార్పు రావాలి. సాంఘిక, ఆర్థిక, రాజకీయ అసమానతలను తొలగించనంతకాలం యీ మార్పు రాదు. రెండవది - పోలీసు వ్యవస్థలో సీనియర్స్ గా పనిచేసే ఉద్యోగులకు తగిన ప్రాధాన్యత యివ్వాలి. నిజాయితీపరులను ప్రోత్సహించాలి. మీ ప్రభుత్వం వచ్చిన తరువాత మీ తెలుగుదేశం కార్యకర్తలను, మీ వారిని అనేక రకాలుగా యిబ్బంది పెట్టినటువంటి వారిని సిఫార్సు చేస్తున్నారు. ఏ ప్రభుత్వం వస్తే ఆ ప్రభుత్వం పక్కాన వేరడం జరుగుతుంది. ఏ పార్టీ అయినా మార్పు, పరిస్థితులు మారనంతకాలం యీ వ్యవస్థలో మార్పు రాదని మనవిచేస్తున్నాను. కష్టపడి పనిచేసేవారి కండిషన్స్ మారాలి. బాలా బోర్డు పోలీసు స్పెషల్స్ లేవు. ఒక బోట రికార్డు తడిసిపోయింది. పోలీసు స్పెషల్స్ కట్టి, ఎస్.ఐ.సి. పంపినా మీరు స్పెషల్స్ ఇవ్వరు. ఎవరు అయితే నేరం చేశారో వారిని నేపు కాగితాలు తీసుకురా నేను ఛార్జిషీటు పెడతాను అంటే, ఇంతకంటే సిగ్గు చేటు మరొకటి లేదు. ఆ రకమైన మార్పు రావాలని తమద్వారా మనవిచేస్తున్నాను. జైల్స్ గురించి ఒక మాట చెప్పాలి. జైల్స్ లో మార్పు రాలేదు. సబ్ జైల్స్ లో బీయ్యం సరఫరా చేయడానికి క్యాంటీన్ కుర్చుకు యిస్తారు. ఆ క్యాంటీన్ కుర్చు చెప్పినదానిలో సగం కూడా యివ్వరు. నేను రాజమండ్రి జైలులో వున్నాను. మాకు పసుపు సప్లయ చేయమంటే రంపపు పొట్టు ఇచ్చేవారు. అరటికాయలు ఇవ్వమంటే, రాజమండ్రిలో దొరకడం లేదని, ఇంతంత కాయ ఇచ్చేవారు. అంటే, ఇది క్యాంటీన్ ప్రభుత్వ హయాంలో జరిగినదని చెప్పుతున్నాను. ఆ ప్రభుత్వంలో జైలులో ఉన్నాను. యీ ప్రభుత్వంలో రూడా జైలులో ఉన్నాను. బాలా బాధలు అనుభవించాను. మాంసము తెప్పిపెట్టమంటే, ఎండిపోయి పనికిరానిది పెడతారు. అక్కడున్నవారు ఫైదీలు అనేక పద్ధతుల్లో ఆందోళన చేస్తేగాని కొంత మార్పు రాలేదు.

నేటిని ఇవాళ మీ అధికారుల ద్వారా ఎందుకు సఫలమై చేయకూడదు. కాంట్రాక్టరుకు యిస్తే రాళ్లు వున్న బీయ్యం ఇస్తున్నారు. సెంట్రల్ జైల్స్ చాలా వున్నాయి. వాటిలో కూడ అధ్యాన్నంగా ఉంది. శిక్షపడ్డ ఖైదీకి 700 గ్రాముల బీయ్యం ఇవ్వాలి. అండర్ ట్రయన్స్కు శిక్ష పడకుండా విచారణలో ఉన్నవారికి 600 గ్రాములు యివ్వాలి. వారికి పసుపు 2 గ్రాములు, వేరికి పసుపు 2 గ్రాములు; అది కూడా సరిగా యివ్వరు. ఆ రకమైన పరిస్థితి ఉంది. దీనిమీద పర్యవసానం ఏమిటి? పరాయి ప్రభుత్వంలో వున్న జైళ్ల పద్ధతుల్లో మార్పు రావాలి. సామాన్య ఖైదీని, అతని మనస్తత్వాన్ని మార్చి ఒక ఉన్నతమైన హురుడిగా తీర్చిదిద్దే కేంద్రంగా వుండాలి. స్వాతంత్ర్యోద్యమం నుండి మన మందరం పోరాడము. నిజాం కాలంలో, బ్రిటిష్ ప్రభుత్వ కాలంలో, జైళ్లలో 'దేవతా పులుసు' ఇచ్చేవారు. ఇంత లావైన పురుగులు వుండేవి. ఆ రోజుల్లో యిచ్చేవారు. కడుపు మంటకు అది తోసుకునేవారము. అది 'దేవతా పులుసు'. మన దగ్గర కూడా అదే పరిస్థితి. మార్పు రావాలి. కష్టపడి పని చేసేటటువంటి వారికి యిచ్చేవేతనంలో కూడా మార్పురావాలి. ఆదివారం రోజున 15 గ్రాములు ఉల్లిపాయలు యివ్వాలని వుంటే, 10 గ్రాములు కూడా యివ్వరు. ఇటాంటివి అనేకము చెప్పవచ్చు. వండుగ అని స్పెషల్ ఇచ్చేవారు. ఆ స్పెషల్ ఎట్లా ఉంటుంది? 'స్పెషల్' అంటే, రూపాయి ఇస్తారు. ఆ రూపాయికి, ఖైదీకి ఏమీ స్వేచ్ఛ వస్తుంది. తరువాత మూడు రూపాయలు ఇస్తామన్నారు అనాడు మంత్రిగారు. కానీ యివ్వడం లేదు. నిపుణులైనవారికి, నిపుణులు కానివారికి పనిచేస్తే, న్యాయంగా యివ్వాలి- జైళ్ల మాన్యువల్లో ఉంది. అది కూడా ఏనాడో చేసిన పాత రూల్సు ప్రకారం యిస్తున్నారు. ఇవాళ మారుతున్న పరిస్థితులకు అనుగుణంగా రూల్సు మారాలని మనవిచేస్తున్నాను. న్యాయవ్యవస్థ మీద కూడా రెండు మాటలు చెప్తాను. న్యాయవ్యవస్థలో సరిపోను జడ్జీలు లేరు. జిల్లాలోగానీ, హైకోర్టులోగానీ జడ్జీలు లేక లక్కలాది కేసులు పెండింగులో వుంటున్నాయి. ఒక సామెత ఉన్నది, 'Justice delayed is justice denied' అని ఒక మంత్రి అటువైపు ఉన్నప్పుడు చెప్పారు. 'Justice hurried is justice buried' అని కోర్టులో లక్కలాది కేసులుంటే జడ్జీల సంఖ్య తగినంత లేకుంటే ఏరకంగా న్యాయం. పరిరక్షించడం అవుతుంది? అదేవిధంగా మనకు హైకోర్టు బెంచీ ఏర్పాటు చేయాలని వుంది. దీనికి అనేక తగాదాలున్నాయి. ఇక్కడ అవసరమో అక్కడ హైకోర్టు బెంచీ ఏర్పాటు చేయండి? గుంటూరులో పెడతామన్నారు. అడ్మినిస్ట్రేటివ్ ట్రిబ్యునల్స్ కొన్నిటిని మీరు ఏర్పాటుచేయాలి. ఎవరు అయితే ఆర్థిక నేరాలు చేస్తారో, వారి కేసులను ట్రిబ్యునళ్ల ద్వారా వెంటవెంటనే పరిశీలించి శిక్ష పడేటట్లు చూడాలి. రెండవ వ్యక్తి ఆర్థిక నేరాలకు పాల్పడడు. ఎరువుల మందులలో కల్పిస్తేవారు; పురుగుల మందులలో కల్పిస్తేవారు; బీయ్యంలో రాళ్లు కలిపేవారు, పసుపులో రంపపు పొడి కలిపేవారు, ఇతర ఎకనమిక్ అఫెండర్స్కు సంబంధించి ట్రిబ్యునల్స్ ఏర్పాటుచేసి, వాటిద్వారా వెంటవెంటనే తీర్పులు వచ్చే పరిస్థితి ఏర్పాటుచేయాలి. ఆ రకమైన మార్పు రావాలని మనవిచేస్తున్నాను. అంతే

వారు. అలా ఇప్పటికీ ఉన్నవారు కూడా. అలా జుడీషియల్ మెజిస్ట్రేట్లుగా ఎగ్జిక్యూటివ్ మెజిస్ట్రేట్లు ఉంటే న్యాయం జరగదు. వారు కొన్ని సందర్భాలలో వత్తిడులకు లొంగిపోయే పరిస్థితి ఉంటుంది. మా భవావలం ఏరియా బ్రయిబిట్ ఏరియా. అక్కడ ఉన్న అధికారులు సమర్థ వంతంగా పనిచేయాలి. అక్కడ డిప్యూటీ కలెక్టరుగానీ, యం.ఆర్.ఓ. గానీ ఎగ్జిక్యూటివ్ మెజిస్ట్రేట్లు, ఎగ్జిక్యూటివ్ మెజిస్ట్రేట్ల న్యాయ వ్యవస్థకు ఉంటే, ఇద్దరూ ఒకరే అయితే న్యాయం జరగదు. కేసులు విలంబనం అవుతాయి. రాయలసీమలో కూడా అలాంటి ప్రాంతాలు ఇప్పటికీ ఉన్నాయి. జుడీషియల్ మెజిస్ట్రేట్లుగా ఎగ్జిక్యూటివ్ మెజిస్ట్రేట్లు ఉండకూడదు. కాబట్టి ఈ విషయాన్ని మేరు ప్రత్యేకించి ఆలోచించాలని నేను విజ్ఞప్తి చేస్తున్నాను.

ఇక ఉద్యోగులకు సంబంధించి గ్రూప్ ఇన్ స్ట్రూరెన్స్ 5 సంవత్సరాల పైబడి సర్వీసు ఉన్నవారందరికీ వర్తిస్తుంది. గ్రూప్ ఇన్ స్ట్రూరెన్స్ లో కొంత జాగ్రత్త తీసుకొని సామాన్యులకు అందుబాటులో ఉండే విధంగా చూడాలని మనవిచేస్తున్నాను. ఇక పెన్షన్ విషయానికి వస్తే చాలా ఇబ్బందులు కలుగుతున్నాయి. కుటుంబంలో ఒకే ఎర్నింగ్ మెంబర్ అయిన ఉద్యోగి చనిపోయే అతనిపై ఆధారపడిన వారికి పెన్షన్ ఇవ్వడానికి ఫార్మాటిటీస్ పూర్తి చేయడానికే సంవత్సరాల తరబడిన పడుతోందంటే వారు ఎంత కోప్పడ పడుతున్నారో వేరే చెప్పనవసరం లేదు. ఇది మంత్రిగారికి తెలుసు. మహేంద్రనాథ్ గారు ఫైనాన్స్ మినిస్టరుగా వున్నప్పుడు ఒక రిటైర్ అయిన ఉద్యోగికి ఐదు సంవత్సరాలైనా పెన్షన్ సెటిల్ కాకపోతే, నేను మంత్రిగారికి రెండుసార్లు చెప్పాక అయిన స్వయంగా జోకర్స్ చేసుకొంటే కానీ కాలేదు. రిటైర్ అయిన వారు అనేక ఇబ్బందులు పడుతున్నారు కాబట్టి పెన్షన్లు తొందరగా సెటిల్ అయ్యేట్లు చూడాలని మనవిచేస్తున్నాను.

ఇక అగ్నిమాపక శాఖ విషయానికి వస్తే అగ్నిమాపక కేంద్రాలు పాత టాలూకా పాడ్ క్వార్టర్స్ లో తప్ప ఇంకెక్కడా లేవు. జనాభా పెరిగింది. దానితోపాటు గ్రామాలు పెరిగాయి. ఇప్పుడు మండల కేంద్రాలు పెరిగాయి. అందువల్ల కనీసం రెండు మండల కేంద్రాలకైనా ఒక అగ్నిమాపక కేంద్రాన్ని ఏర్పాటుచేయాలని మేధ్వారా విజ్ఞప్తి చేస్తున్నాను. మరొక మారు పోలీసుశాఖ మంత్రిగారికి నా విజ్ఞప్తి ఏమిటంటే సామాన్య ప్రజానీకం పోలీసు వ్యవస్థను తమదిగా భావించే పరిస్థితి రావాలంటే ప్రభుత్వంవైపు నుంచి సాంఘిక, రాజకీయ, ఆర్థిక అసమానతలలో మార్పు రావాలి. అదే విధంగా పోలీసుల ప్రవర్తనలో కూడా మార్పురావలసిన అవసరం ఉంది. అందుకు అనుగుణంగా తగిన చర్యలు తీసుకోవాలని మంత్రిగారికి మేధ్వారా విజ్ఞప్తి చేస్తూ నాకు ఈ అవకాశం ఇచ్చిన మీకు ధన్యవాదాలు తెలియజేస్తూ సెలవు తీసుకొంటున్నాను.

శ్రీ నివాప్. విద్యాసాగర్ రావు:- అధ్యక్షా, శాంతిభద్రతలు, జైళ్ల నిర్వహణ, తదితర డిమాండ్స్ పై మనం చర్చిస్తున్నాం. ముఖ్యంగా జైళ్లలో ఉన్నటువంటి ఫైదీలు ఎన్నో సమస్యల్ని ఎదుర్కొంటున్నారు. వారి సమస్యల పరిష్కారానికి, అలాగే వారి హక్కుల్ని పరిరక్షించుకోవడం కోసం ఉద్యమాన్ని చేపట్టిన సందర్భంలో ముందుగా ఈ ఫైదీల బాధల గురించి రెండు, మూడు అంశాలు తమద్వారా సభ దృష్టికి తీసుకురావడానికి

ప్రయత్నం చేస్తాను. అధ్యక్షా, ఈనాడు రాష్ట్రంలోని జైళ్లలో ఉన్నటువంటి వేలాదిమంది ఖైదీలు వారి జీవితంలో తెలీనో, తెలియకో చేసిన నేరానికి వారి జీవితంలో ఉన్న అమూల్యమైన సమయాన్ని మూల్యంగా చెల్లిస్తున్నారు. వారు ఆంధ్రప్రదేశ్ లో ఉన్న జైళ్లలో దుర్బరమైన జీవితాన్ని అనుభవిస్తున్నారు. వారు చేసిన నేరానికి దుర్బర జీవితాన్ని గడుపుతూ శిక్షను అనుభవించడమే కాక ప్రాయశ్చిత్తాన్ని కూడా అనుభవిస్తున్నారు. కారాగారాలు సంస్కరణ అలయాలు కావాలన్న అభిప్రాయాన్ని చాలామంది ప్రముఖులు వ్యక్తం చేయడం జరిగింది. జైళ్లలో వారు గడిచే జీవనవిధానం, వారి నేర ప్రవృత్తి సమసివోయే విధంగా ఉండాలని చాలామంది చెబుతుంటారు. అయితే జైళ్లలో మల్లెపొదలు ఉంటాయి. ఆ మల్లె పొదలకు ఖైదీలు నీళ్లు పోస్తుంటారు. కాబట్టి మల్లెపొదలు విరగబొస్తుంటాయి. అయితే ఖైదీలు వాటిని ఎప్పుడూ తాకరు. వారి మనసంతా నాలుగు గోడల బయట ఉంటుంది. ఎప్పుడు బయటకు వోవాలి. బాహ్య ప్రపంచంలోని ప్రజాస్వామ్యపు శ్వాసను ఏ విధంగా పీల్చుకోవాలన్న తపన ఉంటుంది. తప్ప ఆ జైలులో సువాసనలను వెదజల్లుతున్న మల్లె పూలను మాత్రం వారు తాకరు. మీరు ఒకసారి జైలుకు పోతే ఆ దృశ్యం మీకు కనబడుతుంది.

(నవ్వులు)

అధ్యక్షా, మీరు సభను ఎడవర్సి చేసి జైలుకు పొమ్మనడం లేదు. ఎన్.టి. రామారావుగారు ప్రధానమంత్రి అవుతానంటున్నారు కాబట్టి ఆ సందర్భంలో ఉద్యమాలు తీసుకువచ్చి జైలుకుపోతే ఫరవాలేదు...

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్:- ఇద్దరం కలిసి పోదాం...

శ్రీ సిపాచ్. విద్యాసాగర్ రావు:- ఇద్దరం కలిసిపోతే ప్రధానమంత్రి పదవి విషయంలో చిక్కు వస్తుంది. ఎన్.టి. రామారావుగారు కావాలి.

శ్రీ టి. సీతారాం:- వారు చాలా చక్కగా వివరిస్తున్నారు. వారు జైలుకు ఎప్పుడు వెళ్తారు.

శ్రీ సిపాచ్. విద్యాసాగర్ రావు:- మేము ఎమర్జెన్సీ టైంలో కారాగారంలో ఉన్నాం. కాబట్టి ఖైదీల సమస్యలు బాగా అర్థం చేసుకొన్నాం. జైలులో ఉన్న ఖైదీల సమస్యల్ని పరిష్కారం చేయాలని గానీ, మనకు ఉన్న చట్టాలు, ఆలోచనా విధానం, జైల్ మాన్యువల్-వేటిలో మార్పులు తేవాలన్న ఆలోచన లేదు. బీజేపీ వలస విధానపు చట్టాల్ని మనం కొనసాగిస్తున్నాం. ఖైదీల పట్ల మన అధికారుల ఆలోచనా ధోరణిలో మార్పు లేదు. బాల్ బాలని బడ్జెట్ ను కేటాయించారన్న అభిప్రాయం ఖైదీలలో ఉంది. ఆ విధమైన దుర్భిప్రాయం ప్రభుత్వం పట్ల ఉంది కనక దానికి పోగొట్టుకోవాలంటే ప్రభుత్వంపట్ల వారికి నమ్మకం కలిగించవలసిన అవసరం ఉంది. రాష్ట్రంలో వేలాదిమంది ఖైదీలు ఉంటే అందులో దాదాపు సగం మందినీ చాలాకాలంగా బయటకు పంపించవలసి ఉన్నప్పటికీ వారిని అలాగే ఉండి కొంతమంది అధికారులు, ఖైదీలకు రేషన్ కొరకు ప్రభుత్వం ఇచ్చే షుక్రమును కాజేయడం జరుగుతోంది. వారికి ఇది ఒక గోల్డ్ మైన్ గా ఉపయోగపడుతోంది. అందువల్లే ఖైదీలను బయటకు పంపించడం లేదన్న అభిప్రాయం కొంతమందిలో ఉంది. ఇది నేను అనడంలేదు.

కాబట్టి ఆ అభిప్రాయాన్ని తొలగించవలసిన బాధ్యత ప్రభుత్వంపైన ఉంది. ఇక ఫైదీలు నెలో, రెండు నెలలో పెరోల్ పై బయటకు రావాలంటే, మంత్రిగారు జైలులో ఉన్నార కాబట్టి ఫైదీల ఇబ్బందులు తెలిసి పెరోల్ గాంధీ చేస్తున్నారు. అయితే ఒకసారి రెండు నెలలు, మూడు నెలలకు పెరోల్ గాంధీ చేయకుండా మొదట ఒక నెల రోజుల పాటు చేయడం, వారు రెండవ నెల కూడా పెరోల్ ఎక్స్ టెన్ షన్ కు ప్రయత్నం చేయడానికి పెరోల్ పైలో వున్న కాలంలో సెక్యూరిటీ టెస్టులు, మంత్రిగారి టెస్టులు, లేక ఎం.ఎల్.ఏ. క్వార్టర్స్ టెస్టులు తీరుతున్నారా తప్పితే పెరోల్ లో వున్న టైంలో వారి గామంతో, పిల్లల పాపంతో గడిపే అవకాశం కలగడం లేదు. పెరోల్ గురించి మంత్రిగారు సంతకం చేసిన

12.20
మ.

తరువాత వివరీతమైన అవినీతి జరుగుతున్నది. క్రింది స్థాయి ఆఫీసర్స్ పెరోల్ మీద విడుదల చేసేందుకు, ఆర్డర్స్ ఇచ్చేందుకు ధరలు నిర్ణయిస్తున్నారు. కాబట్టి ఫైదీలు బయటకు రాలేకపోతున్నారు. వారి హృదయాలలో చాల వివరీతమైన బాధ ఉంటున్నది. హోమ్ శాఖామంత్రిలు దీనిగురించి ఆలోచించాలి. ఈ అవినీతిని అరికట్టేందుకు పెరోల్ మీద విడుదలయ్యే ఫైదీల వివరాలన్నీ కంప్యూటరైజ్డ్ చేయండి. పెరోల్ మీద విడుదలైన తరువాత, ఎవరెవరు ఏ యే నేరాలకు పాల్పడుతున్నారో కూడ తెలుసుకోవడానికి ఒక సింగిల్ విండో సిస్టమ్ ను పెట్టండి. పెరోల్ ఎక్స్ టెన్ షన్ ఇచ్చేందుకు వెంటనే అతనికి అర్హుడు ఇచ్చేందుకు తగువిధంగా ఏర్పాట్లు చేయండి. అవసరమయితే మంత్రిగారి ఛాంబర్ లోనే కంప్యూటర్ ను పెట్టుకొని, ఒకేసారి, రెండు, మూడు మాసాలకొరకు పెరోల్ ఇచ్చే విధంగా చేయండి. ఇటువంటివన్నీ తీసుకొంటే, తప్పుకుండా ఫైదీలకు సహాయం చేసిన వారమవుతామని గుర్తు చేస్తున్నాను.

అదే విధంగా పెరోల్ మీద విడుదలైన వారు, షాకొర్లు, సుప్రీంకోర్టులు నిర్ణయించిన తరువాత, లైఫ్ ఇంప్రీజన్ మెంటు కన్ ఫర్మ్ అయిన తరువాత కూడ కొంత మంది ఫైదీలు రాజకీయ నాయకుల అండవల్ల, మంత్రుల అండవల్ల యదేచ్ఛగా వైదరాబాద్ లోనూ, ఇతర నగరాల్లోనూ తిరుగుతున్నారు. నేరాలకు పాల్పడినవారు పెరోల్ మీద బయటకు రావాలన్నా, వారు బయటనే ఉండాలన్నా, రాజకీయ నాయకుల అండ ఉంది. మంత్రులు, శాసనసభ్యులు, రాజకీయాలలో ఉన్నవారు, నేరప్రవృత్తిలోనూ, నేరగాళ్లతోనూ సంబంధాలు కలిగి ఉండటం అతి సాధారణం అయిపోయింది. ఒకసారి మీరు నేరస్థులతో, నేరప్రవృత్తితో తెగతెంపులు చేసుకోండి.

అధ్యక్షా, ఉప్పల్ పోలీసు స్టేషన్ పరిధిలో, 1978-79 సంవత్సరంలో ఒక మర్డర్ జరిగింది. షాకొర్లు, సుప్రీంకోర్టు, సుప్రీంకోర్టులో ముగ్గురు జడ్జిలు కూర్చోని, భద్రాయ్య అనే అతను నిందితుడని, అతనికి లైఫ్ ఇంప్రీజన్ మెంట్ కన్ ఫర్మ్ చేస్తూ 28-10-1994న తీర్పు ఇచ్చింది. అతనిని ఇంతవరకు అరెస్టు చేయలేదు. దాని తరువాత కూడా అతను రెండు, మూడు నేరాలకు పాల్పడ్డారు. ఒక ఫైదీ పట్ల ఈ ప్రభుత్వం ఏ విధంగా ప్రవర్తిస్తున్నదో దీన్నిబట్టి తెలుసుకోవచ్చు. షాకొర్లు, సుప్రీంకోర్టులు కన్ ఫర్మ్ చేసినప్పటికీ, నేరస్థులు యదేచ్ఛగా వైదరాబాద్, ఇతర నగరాలలో తిరుగుతున్నారు. I gave a clear reference. He is continually committing

offences. ఎంతోమంది నేరస్థులు బయట ఉన్నారు.

అధ్యక్షా, ఇక జైళ్ళ సంగతికి వస్తే, చాలా దారుణంగా ఉంటున్నాయి. సికిందరాబాద్ జైల్ ఉంది. మంత్రిగారు కూడ ఒకసారి అక్కడ ఉన్నారు. మేము కూడ ఉన్నాం. ఆ జైల్లో 500 మంది ఫైదీలను ఉంచడానికి బదులు, రిజిస్టర్స్ను చూస్తే, 1400 మంది ఫైదీలను కూడ ఉంచుతున్నారు. చంచల్గూడ జైలులో 700 మంది ఫైదీలను ఉంచవలసి ఉండగా, అందులో 1200 నుండి 1300 మంది ఫైదీలను ఉంచుతున్నారు. రాష్ట్రంలో చంచల్గూడ, రాజమండ్రి, వరంగల్, విశాఖపట్నం, కడప, సికిందరాబాద్ అనే ఆరు కేంద్ర కారాగారాలున్నాయి. రెండు మహిళా జైళ్ళు ఉన్నాయి. 150 సబ్-జైల్స్ ఉన్నాయి. అంధ్రప్రదేశ్లో ఉన్న అన్ని జైళ్ళలో 10,600 మంది ఫైదీలు ఉండవలసి ఉండగా, 15,400 మంది ఉన్నారు. ఇది ఎంత అన్యాయమో అలోచించండి. ఫైదీలు కనీసం తమ నేవర్ కాఫ్స్ అటెండ్ అయ్యేందుకు కూడ వీలులేని పరిస్థితి ఉంది. ఫైదీలు స్నానం చేయడానికి నీళ్లు గానీ, సబ్బుగానీ, దువ్వెన, అద్దం కూడ లేని పరిస్థితులున్నాయి. చాలా కఠోరమైన జీవితా వారు గడుపుతున్నారు. అంతేకాకుండా వారికి చాలాచాలానే రేషనింగ్ సప్లయ్ చేస్తున్నారు. అందుకే నేను ఇందాక చెప్పినట్లు, జైళ్ళలో పూజే మల్లెలను ఏ విధంగా తాకరో, అదే విధంగా ఫైదీలను ఈ నివిల్వెడ్డ్ సొసైటీలో తాకడానికి గానీ, వారితో మాట్లాడడానికి కానీ వారి సమస్యలను వినడానికి గానీ ఎవరూ సిద్ధంగా లేని దయనీయ పరిస్థితులు రాష్ట్రంలో నెలకొని ఉన్నాయని ఈ సందర్భంగా హోమ్ మినిస్టర్ గారి దృష్టికి వస్తున్నాను.

అధ్యక్షా, జైళ్ళలో ఉండే ఫైదీలను కలుసుకొనేందుకు "మీలకత్" (ఇంటర్వ్యూ) అని ఒకటి ఉంటుంది. ఫైదీల భార్యలు, పిల్లలు, బంధువులు ఆ టైమ్లో వచ్చి మాట్లాడుదామంటే మధ్యలో ఏదో వెపన్స్, బెడ్స్ పాస్ అనే చేస్తారనే నెపంతో ఒక జాబి పెడతారు. కనీసం ఫైదీలు తమవారిని చూసుకోవలసింది. బంధువులతో ఫైదీలు కలుసుకొనే విధంగా చేయండి. పిల్లలు తమ తల్లిదండ్రులతో మాట్లాడుకోవడానికి అవకాశం ఇవ్వండి. ఈ విధమైన సంస్కరణలు తీసుకొని రావలసిన అవసరం ఉంది. ఈ విషయాల గురించి ప్రభుత్వం అలోచన చేయడం లేదు. ఫైదీలు తమ భార్యలతో మాట్లాడుకోవాలంటే, ప్రక్కనే జైళ్ళ సిబ్బంది ఉంటారు. ఒకసారి విజిటర్స్ అందర్ని వదిలిపెట్టడం వల్ల, ఫైదీలు తమ వారితో మాట్లాడుకొనే ఆ ఒక్క అవకాశాన్ని కూడ వారు కోల్పోతున్నారు. వారి పౌరయులు బద్దలైపోయే అవకాశం ఉంది. కాబట్టి మంత్రిగారు ఆ మీలాఖత్ను సులభతరం చేయవలసిన అవసరం ఉంది. అదే విధంగా ఫైదీలలో పరిమితమైన రూమ్స్ ఉన్నాయి. పారిశుధ్యం లేదు. అంటు వ్యాధులు ప్రబలుతున్నాయి. హాస్పిటల్స్లో సర్జన్ ట్రీట్మెంట్ లేదు. హాస్పిటల్స్కు తీసుకొని వెళ్లాలంటే ఎస్కార్ట్ ఉండదు. ఆ జైల్లో ఇచ్చే మందులు సరిపోవడం లేదు. ప్రతి ఫైదీ ఏదో ఒకరకమైన మానసిక రోగాన్ని విడిచిపెట్టుంది. మానసిక బాధను విడిచిపెట్టుంది. అంటువ్యాధి వల్ల బాధపడుతున్న పరిస్థితి ఉంది.

భారతదేశం మొత్తంమీద నేరాలు బుబువుకాబడి శిక్ష అనుభవిస్తున్న ఫైదీలు ఒక పంతు అయితే, ఏ శిక్ష పడకుండా, కేసులు కొర్టులో పెండింగ్లో ఉండటం వల్ల

జైళ్ళలో ఉంటున్న ఖైదీలు ఒక వంతు. దేశంలోని అనేక జైళ్ళలో అండర్ బ్రయల్స్ పిజనర్స్ సంఖ్య బాగా ఉంది. ఇప్పుడున్న ఖైదీలలో దాదాపు 70 శాతం మంది అండర్ బ్రయల్స్ పిజనర్స్. సంబంధిత కోర్టులో నేర విచారణ పూర్తికాకపోవడంవల్ల ఈ 70 శాతం మంది ఖైదీలు నెలలు కారు సంవత్సరాల తరబడి జైళ్ళలోనే మగ్గుతున్నారు. జైళ్ళ దగ్గరే కోర్టులు పెట్టి, కేసులు పరిష్కరించాలని పృథుత్వం ఒకసారి ఆలోచించింది. అది కూడ ఇంప్లిమెంట్ కాలేదు. అనవసరంగా ఏ నేరం చేయని 70శాతం మంది అండర్ బ్రయల్స్ పిజనర్స్ జైళ్ళలో ఉంటున్నారు. దుర్భర జీవితాన్ని అనుభవిస్తున్నారని మేకు మనవి చేస్తున్నాను.

సరిహద్దు భద్రతా దళాల మాజీ డి.జి.పి. అనంతాచారి దేశంలోని 1155 జైళ్ళను సునిశితంగా పరిశీలించి ఒక పుస్తకాన్ని వ్రాయడం జరిగింది. అందులో వారు వ్రాసింది ఏమిటంటే, 1,96,240 మంది ఖైదీలుంటే, అందులో 1,34,830 మంది అండర్ బ్రయల్స్ పిజనర్స్ ఉన్నారు. ఇది పరిస్థితి. దీనిని బట్టి అర్థం అయ్యింది ఏమిటంటే, వారి రెఫ్రెసింగ్ను కూడ కావేయడం కోసం ఆ బడ్జెట్ను దుర్వినియోగం చేయడం కోసం, కొంత మంది అధికారులయితే, ఎప్పుడూ జైళ్ళు నిండిపోవాలని కూడ కోరుకునే వారు ఉన్నారు. కాబట్టి వేటి అన్నింటినీ ఆలోచించవలసిన అవసరం ఉంది. నేరం చేసిన వారు ఒక లక్ష మంది ఉంటే, నేరానికి గురి కాని వారు ఒక లక్ష మంది ఉన్నారు. ఈ విచిత్రమైన పరిస్థితి గురించి అయినా పృథుత్వం ఆలోచించాలి. ఈ విధంగా వారు భారతదేశంలో ఉన్న జైళ్ళు అన్నీ పరిశీలించిన తరువాత ఏడు సూత్రాలు ఇచ్చారు. అందులో ముఖ్యంగా రెండింటినీ వారు కేంద్ర రాష్ట్ర పృథుత్వాల దృష్టిని తీసుకొని వచ్చారు. (1) జైళ్ళలో క్రిక్కిరిసి గడుల్లో ఖైదీలు ఉండటం గురించి (2) విచారణ పూర్తి కాని ఖైదీల కేసులను వెంటనే విచారణ జరిపించాలని, అప్పుడే ఈ సమస్య పరిష్కారమవుతుందని ఆ పుస్తకంలో సూచించడం జరిగింది.

అధ్యక్షా, న్యాయ విచారణలో, ఏ విధంగా జాప్యం జరుగుతున్నదో వివరిస్తాను. పృతి రోజు సగటున 200 మంది ఖైదీలను వివిధ కోర్టుల్లో హాజరుపరచాలి విచారణ కోసం, అయితే ఎస్కార్డ్ లేకపోవడం వల్ల కేవలం 80 మందినే కోర్టుల్లో పోర్ట్యూస్ చేస్తున్నారు. రెండు, మూడు సార్లు ఎస్కార్డ్ లేకపోవడం వల్ల కోర్టులో హాజరుకాక పోయినట్లయితే, అట్టివారిని విడుదల చేయండి. ఇందులో మునిగిపోయేది ఏమీ లేదు. దానివల్ల జైళ్ళు ఖాళీ అవుతాయి. ఏ నేరం చేయని వారు అయినా బయటకు పోవడానికి అవకాశం ఉంటుంది. దీని గురించి ఆలోచన చేయవలసిన అవసరం ఉంది.

ఏ విచారణ లేకుండా ఖైదీలు జైళ్ళలో కొనసాగడం అన్నది వ్యక్తిగత హక్కుకు భంగకరం. రాజ్యాంగంలోని 14, 19 ఆర్టికల్స్కు విరుద్ధమైనది. ఎస్కార్డ్ లేకపోవడం వల్ల ఖైదీలను కోర్టుల్లో హాజరుపరచకపోయే విషయంలో మనం తప్పు పట్టనక్కరలేదు. ఎందుకంటే ఎస్కార్డ్కు కావలసిన సంఖ్యలో ఈనాడు పోలీసులు లేరు. రిక్వాజిటెంట్ లేకపోవడం వల్లనూ, శాంతిభద్రతల విషయంలో చాల మంది ఎంగ్జీ అవడం వల్లనూ ఎస్కార్డ్కు తగినంత పోలీసు బలగం ఉండటం లేదు. అయితే రాజ్యాంగం ద్వారా ఖైదీలకు

సంకల్పమించిన హక్కులను మాత్రం పరిరక్షించవలసిన అవసరం ఉంది. ఎస్కార్డ్ అవకాశం లేకపోతే పెంజన్ ఫైదీలను రిటేజ్ చేయడం కోసం ఒక జి.ఎ.నో లేదా ఒక చట్టాన్నో తీసుకొని రండి.

12-30 జిస్టిస్ కృష్ణయ్యర్ వంటి ఎమినెంట్ జడ్జిలు చాలా స్పష్టమైన ఆలోచనలు ము. చెశారు. ముల్లా కమిటీ కొన్ని సూచనలు చేసింది. అనారోగ్యంగా ఉన్న ఫైదీలు, జీవిత ఫైదీలు వారి ప్రవర్తన బాగుంటే వారిని విడుదల చేయాలని సూచించారు. తెలుగుదేశం ప్రభుత్వం అధికారంలోకి రాగానే సంవలనం స్పష్టమైన ఒక విధిత్యమైన ప్రకటన చేసింది. 10 సంవత్సరాలు పూర్తి చేసిన ఫైదీలను విడుదల చేస్తామని ముఖ్యమంత్రిగారు ప్రకటన చేశారు. మద్రాసులో, నేను ప్రధానమంత్రినవుతానని చెప్పి, మళ్ళీ హైదరాబాదుకు వచ్చి లేదు, నేను ముఖ్యమంత్రినే అని ఆయన అన్నారు. మరి తమిళనాడు పెగ్గెస్లో మనకు వ్యతిరేకత ఏమైనా వుందేమో! ఫైదీల గురించి ముఖ్యమంత్రిగారు అలాంటి ప్రకటన చేశారు. ఆ ప్రకటన విని 600 మంది ఫైదీలు సంతోషపడ్డారు. ఇంద్రాగెడ్డిగారు వారి డిమాండ్ను పరిశీలించడానికి, మొత్తం జైళ్ళన్నీ ఖాళీ చేయడానికి సిద్ధంగా వున్నారని నాకు తెలుసు. పది సంవత్సరాలు పూర్తయిన ఫైదీలను విడుదల చేస్తామని ముఖ్యమంత్రిగారు ప్రకటించినట్లు, ఆ ఫైదీలు విడుదల కాబోతున్నారా? జైలు బయట ప్రజలకు తప్పుడు హామీలు యిచ్చి వారిని సమాజాన్ని మోసపుట్టుతున్నాం. కనేసం జైళ్ళలో వున్న జీవితశిక్ష అనుభవిస్తున్న ఫైదీలన్నీనా మోసం చెయ్యకుండా వుంటే మంచిది. మీరు విడుదల చేస్తామన్నారు. మళ్ళీ విడుదల కాకుండా జి.ఓ.లు తేసి వారికి ఆశాభంగం చేస్తున్నారు. 10 సంవత్సరాలు పూర్తయిన ఫైదీలను విడుదల చేస్తామని చెప్పి జి.ఓ.ఎం.ఎస్. 4 ద్వారా ఒక క్లాజు పెట్టి అందులో, రెమిషన్తో బాటు 14 సంవత్సరాలు పూర్తి కావాలని అన్నారు. ముఖ్యమంత్రిగారి ప్రకటన ప్రకారం రెమిషన్తో బాటు 10 సంవత్సరాలు పూర్తయిన వారు బయటకు వస్తారని అనుకున్నారు. హోం మినిస్టరుగారు కూడా అలాగనే అనుకున్నారు. కానీ అందుకు భిన్నంగా జి.ఓ. వచ్చింది. అందులో ఈ మెలిక పెట్టారు. 4 సంవత్సరాలు కలిపారు. ఇది సరైన జి.ఓ. కాదని హైకోర్టు డివిజను బెంచ్ తీర్పు యివ్వడం జరిగింది. 10 సంవత్సరాలు పూర్తి అయితే విడుదల చేయవచ్చునంది. నేను ప్రతి డిస్కషనులోనూ చాలా జాగ్రత్తగా ఫోలో అవుతున్నాను. ఇంద్రాగెడ్డిగారు జైళ్ళ అధికారులతోను, ఉన్నతాధికారులతోను చర్చలు జరిపేటప్పుడు మనస్సును నిష్కల్మషంగా ఉంచుకోకుండా చర్చిస్తున్నారని స్పష్టం అవుతోంది. సెక్షను 432 సి.ఆర్.పి.సి. ప్రకారం మన ప్రభుత్వానికి గతంలో అధికారం ఉండేది. ఆర్డినెన్స్ 161 ప్రకారం గవర్నరుగారి అధికారం ప్రకారం 10 లేక 14 సంవత్సరాలు కాకుండా ఆనాటి కాంగ్రెసు ప్రభుత్వం 2 సంవత్సరాలు శిక్ష పడినవారిని కూడా విడుదల చేసింది. అధికారం దుర్విని యోగం కావడమేకాకుండా ఎం.ఎల్.ఎ.లు, మంత్రులు గూండాలకు, సంఘవిధోపాక శక్తులకు సహాయం చేస్తూవుంటే, 1978లో దీనిని ఎమెండు చేశారు. సెక్షను 433(ఎ) మరియు సెక్షను 143(ఎ)లకు సవరణలు వచ్చాయి. ప్రభుత్వ జి.ఓ. రెండవ పేరాలో సి.ఆర్.పి.సి. 433 (ఎ) కలిపారు. లైఫ్ అంట్ లైఫ్ మొత్తం. ఉరి శిక్ష తప్పించుకుని లైఫ్ శిక్ష పడితే మొత్తం జీవితం ఫైదీ. ఒక సెక్షనును జోడిస్తే, ఆ సెక్షను ఉన్నంత వరకూ విడుదల చేయడానికి అవకాశం లేకుండా పోయింది. లైఫ్ అంట్ లైఫ్ మొత్తం.

ముఖ్యమంత్రిగారు, ఇందారెడ్డిగారు విడుదల చేయలేమంటున్నారు. దానికి సవరణ మనం చేయవచ్చు. Criminal Procedure Code can be amended by our Assembly. దానికి అనుగుణంగా మన రాష్ట్ర శాసనసభలో చట్టాన్ని రూపొందించండి. 10 సంవత్సరాలు నిండిన వారిని విడుదల చేయాలంటే దానికి సవరణ తీసుకురావచ్చును. మనం ఆమోదించ వచ్చు. ఆ అవకాశం వున్నప్పటికీ ఒక్కసారి కూడా దాని గురించి చట్టం తీసుకురావడానికి ఆలోచన లేదు. ఫైదీలకు సహాయం చేసే ఉద్దేశం లేదు. హైకోర్టు, డివిజను జెంటి స్పష్టంగా తీర్పు యిస్తే దానిని అమలుచేయడం లేదు. విశ్లేషణ చేయడం లేదు. ఖాతరు చేయడం లేదు. మంత్రిగారు దీనికి జవాబు చెప్పాలని మనవిచేస్తున్నాను. జైలు మాన్యువలు 100 సంవత్సరాల క్రితం. దీనిని ఎమెండు చేయాల్సిన అవసరం ఉంది. మెకాలే విద్యా విధానం- ఎటువంటిదో మనకు తెలుసు. అటువంటిదే ఈ బృహ్మాండమైన జైలు విధానం. బీబీఘవారి బె.ముల్ 1839లో వచ్చింది. 1836లో జైలు మాన్యువలు ప్రకటింపబడింది. దీని ప్రకారం ఒకసారి శిక్షపడిన ఫైదీ భవిష్యత్తులో మళ్లీ నేరం చేస్తే మరొకసారి చేయకుండా ఈ మాన్యువల్లో కఠినమైన శిక్ష వుంది. 1919లో ఏర్పాట్లైన ఇండియన్ జైల్ కమిటీలో కొత్త, మాన్యువల్ యిచ్చారు. 1980లో ముల్గా కమిటీ కొన్ని సూచనలు చేశారు. 1983లో రెండు వాల్యూములుగా విడుదల చేశారు. జైలులో వున్న ఫైదీలు గానీ, జైలు బయట వున్న వ్యక్తులు గానీ యిద్దరూ పౌరులైనా స్పష్టం చేయడం జరిగింది. ఫైదీలకు ఫైదీలుగా ప్రత్యేక తర్ఫీదు యివ్వవలసిన అవసరం లేదు. మంచి వాతావరణం కల్పించి, వారితో మానసికంగా మార్పు తేవాలని వివిధ చట్టాల ద్వారా చెప్పారు. అన్నిటి కంటే ముందు 10 సంవత్సరాలు పూర్తిచేసిన ఫైదీల విడుదల గురించి ఆలోచించాల్సిన అవసరం ఉంది.

తర్వాత జైళ్లలో ఆహారం పరిస్థితి గురించి బోడేపూడిగారు చెప్పారు. ఇందారెడ్డిగారు జైలుకు ఒకసారి వెళ్లి అక్కడి భోజనం చూడాలి. గాంధీ జయంతికొ, రాక్వాబంధన్ కార్య క్రమాలకో వెళ్లి బృహ్మాండంగా పేపర్లలో ఫోటోలు రావడం, మరచిపోవడం జరుగుతోంది. ఇటువంటి కార్యక్రమాలు కాకుండా, జైళ్లపై దృష్టి కేంద్రీకరించి, ఫైదీలతో నమ్మకం కలిగించడానికి చర్యలు తీసుకోవాలి. రాష్ట్రంలో వస్తున్న శాంతిభద్రతల పరిరక్షణకు అనుగుణంగా మన పోలీసు యంత్రాంగాన్ని తయారు చేయాలి. ఒకవైపు పి.ఎస్.ఐ. ఏజెంట్లు, మరొకవైపు నక్సలైట్లు, సంఘ వీధోహకరతక్తులు ప్రభుత్వాన్ని ఖాతంజి చేస్తున్నారు. ఐదు సంవత్సరాలకొకసారి మారిపోతున్న ప్రభుత్వాలు పోలీసుల మీద బాధ్యతలు పెడుతున్నాయి. అంతా పోలీసువాళ్లే చేయాలని; యిష్టం వచ్చినట్లు ఆలోచనలు చేస్తున్నారు. పోలీసు డిపార్టుమెంటును బలంగా తీర్చిదిద్దడానికి, గౌరవాన్ని కాపాడటానికి ఆలోచనలు చేయడం లేదు.

12.40 గతంలో చెన్నారెడ్డిగారు కాంగ్రెస్ ప్రభుత్వంలో ముఖ్యమంత్రిగారు వున్నప్పుడు మ. ఇది తీర్మానం వ్యాపంగా మారింది. తీర్మానం వ్యాపం ద్వారా శాంతిభద్రతల సమస్యను ఒక సాంఘిక ఆర్థిక సంబంధిత సమస్య అనేవిధంగా పరిష్కరించాలని, మారుమూల ప్రాంతాల అభివృద్ధి కార్యక్రమం చేపట్టారు. ఎస్.పి.ఐ.కింగ్డం ప్రోగ్రాములు తీసుకున్నారు. నక్సలైట్లు సమస్య పరిష్కరించడం కోసం శాంతిభద్రతల సమస్యలను

It is the duty of the Government and not policy of the Government. It is the duty of the Government to maintain Law and Order. కానీ డ్యూటీకారు కర్తవ్యం అని ఒక విధానాన్ని చెన్నారెడ్డిగారు బాపించారు కాబట్టి ఎస్.ఎ.బి. పోగ్గాం తీసుకున్నారు. ఆ ఎస్.ఎ.బి. నిదులు బాకే వున్నారు. అది ఈ ప్రభుత్వం కూడా తీర్చలేని పరిస్థితి ఉంది. చెన్నారెడ్డిగారు లిబరల్స్ చేసి నక్సలైట్లకు స్వేచ్ఛ ఇచ్చారు. దాని తరువాత ఎన్ని దారుణాలు జరిగాయో మీకు తెలుసు. దాని తరువాత జనార్ధన్ రెడ్డిగారు వచ్చారు. వారి పాలనే దానికి భిన్నంగా ఉంది. చెన్నారెడ్డిగారు చోపలివాళ్లను బయటకు పంపాలని అంటే జనార్ధన్ రెడ్డిగారు బయటి వాళ్లను లోపలకు వెళ్లమన్నారు. విజయభాస్కర రెడ్డిగారి పాలనే తటస్థంగా ఉంది. తరువాత ఎస్.బి. రామారావుగారు అధికారంలోకి వచ్చారు. అప్పుడు హోం మినిస్టరు శ్రీ ఇంద్రారెడ్డిగారు నక్సలైట్లను ఉక్కుపాదంతో అణచివేస్తామని అన్నారు. ఉక్కు లేదు. పాదం లేదు. అపి మన అందరికీ తెలుసు. ఇంత జరిగినా ముఖ్యమంత్రిగారు కానీ, హోం మంత్రికానీ ఇది సోషియో ఎకనమిక్ పాలసీ అన్నారు. వారు ఎందుకు అంటున్నారో నాకు అర్థం కాదు. కొండపల్లి సీతారామయ్యగారిని విడుదల చేశారు. వ్యక్తిగతంగా వారికి నేను వ్యతిరేకిని కాదు. ప్రభుత్వం ఈ విధంగా ఎందుకు చేస్తోంది. అక్కడ పోలీసులు వందలాది మంది పెట్టాలన్నా ఎగిరిపోతుంటే, వరంగల్, కరిమెల, అదిలాబాద్ వైపు పోతుంటే పెట్టకు మాంసంముద్దులు వేలాడుతూ వుండే పరిస్థితి ఉంటే, ఆ శవాల వద్దకు వెళ్లి ఇది శాంతి భద్రతల సమస్య కాదు. సోషియో ఎకనమిక్ సమస్య అంటే ప్రజలు ఏమంటారో ఆలోచించండి. ఇది ఖచ్చితంగా శాంతిభద్రతల సమస్య. ఎక్కడయినా మందుపాతరలు పేలితే, వందలాది మంది పోలీసులను హత్య చేస్తే, ఇది శాంతి భద్రతల సమస్య అని అక్కడ అంటారు. మళ్ళీ సెక్యూరిటీకు వచ్చి పత్రికా విలేఖరులు ముందుకు వస్తే, సోషియో ఎకనమిక్ సమస్య అంటారు. ఇది ఖచ్చితంగా శాంతిభద్రతల సమస్య. నక్సలైట్లకు సంబంధించిన సమస్య. ఐ.ఎస్.ఐ.కు సంబంధించిన సమస్యగా గుర్తించాలి. ఇప్పుడు వచ్చినట్లుగా అమాయకులను కాల్చడం కాదు. ఒక విధానం లేకపోవడం వలన గత 10 సంవత్సరాలుగా ప్రభుత్వం చేస్తున్న పొరపాటు వలన ప్రతి జిల్లాలో పోలీసు సూపరింటెండెంట్స్, నక్సలైట్లను అణచడానికి, మాజీ నక్సలైట్లను, మిలిటెంట్స్ ను పట్టుకొని, ఎక్కడో ఇన్సిడెంట్ జరిగితే, ఇక్కడ ఒకరిద్దరినీ కాల్చుతున్నారు. ఈ విధంగా అమాయకులను కాల్చడంపే పద్ధతి పునరావృతం కాకుండా చూడాలి వుంది.

కొండపల్లి సీతారామయ్యను వదిలిపెట్టారు. ఆయన సినిమాలలో యాక్ట్ చేస్తున్నారు. ఇది దరిద్రపు వ్యవస్థ అంటున్నారు. ఈ ముఖ్యమంత్రి భయపడి పదిలీ పెట్టారు అని, ఇంద్రారెడ్డి విరికిపంద, వాళ్లు భయపడ్డారు అంటున్నారు. మీ పాలసీ ఏమిటి? వ్యాన్ చనిపోతే గేహౌండ్స్ కాంప్లెక్స్ ఏర్పాటు చేశారు. మీరు అది కొండపల్లి సీతారామయ్యగారితో ప్రారంభిస్తే బాగుండేది. అంటే పరస్పర విరుద్ధమయిన ఆలోచనతో ప్రభుత్వం పోతోంది. దీనిని ఎవరయినా, ఎక్కడయినా ఆపకపోతే విశ్వంఖలత ఏర్పడే అవకాశం ఉందని మనవిచేస్తున్నాను. బొంబాయి మహానగరంలో భారతీయ జనతాపార్టీ నాయకులను కాల్చి చంపినవారు ప్లాదాబాద్ లో దొరికారు. సంఘ విద్యోహ శక్తులను ప్లాదాబాద్ లో పట్టుకున్నప్పుడు హోం మినిస్టరుగారు స్టేట్ మెంట్ ఇవ్వరు. మన ఆభివృద్ధి

చాలా ఎఫిషిఎంట్ గా ప్రాజవణంగా పెట్టి వాళ్ళను పట్టుకుంటే, అటువంటి నిజాయితీగల కృషిప్రసాదే వంటి అధికారుల గురించి ప్రభుత్వం పట్టించుకోవడం లేదు.

పాకిస్థాన్ వాళ్ళు మన స్టేట్ లో ఎంతమంది ఉన్నారు? వాళ్ళకు ఇక్కడ బంధువులు ఉండవచ్చు, రానివ్వండి. వాక్ పాయిగారు ఎక్స్ పెర్ట్ మీనిస్టరుగా ఉన్నప్పుడు దీనిని సులభతరం చేశారు. ఎంతోమంది పాకిస్థాన్ నుండి వచ్చిన సంగతి మీకు తెలుసు. కానీ కేవలం భారతదేశాన్ని విధ్వంసం చేయాలనే ఆలోచన పెట్టుకొని వచ్చే ఐఎస్ఐ వారిని గుర్తించి, వారి విషయంలో ఏమయినా చర్య తీసుకుంటున్నారా? ఎంతోమంది పాకిస్థాన్ వాళ్ళు ఉన్నారు. ఇక్కడ ఏమి అవుతుందనే ఆలోచన లేదు. మొగల్ పురాలో ఇన్సిడెంట్ గానీ, ముస్లిం సోదరులకు సంబంధించిన శాంతిభద్రతల సమస్య వస్తే - ముఖ్యమంత్రిగారి ఆలోచన ఎట్లా ఉందంటే, కమ్యూనిటీ అంటున్నారు. ఇది కమ్యూనిటీ కాదు. ఈ శాసనసభలో పది సంవత్సరాల నుండి కనీసం పదిసార్లయినా విన్నాను. ముస్లిం సోదరులు ఇన్ వాల్వ్ అయిన మతపరమయిన సంఘటన ఏదయినా జరిగితే, 'సారే జహానే అచ్ఛా' అని పాట పాడతారా? అది ఇక్బాల్ గారి గీతం. జాతీయ శ్రేయస్సు కోసం పాడింది. దానికే, దీనికే రిలవెన్స్ లేదా. వారి ఆలోచన ఏమిటంటే, నక్సలైట్స్ కు ఒక విధానం, మత పరమయిన వివాదం వస్తే, సారే జహానే అచ్ఛా పాడడం మంచిపద్ధతి కాదు. స్పష్టమయిన వైఖరి లేకపోవడం వలన ఇక్కడ అన్యాయం జరుగుతున్న విషయం మనవిచేస్తున్నాను.

నేరప్రవృత్తి కల మంత్రులు వచ్చారు. కేసులు ఉన్నాయి. ఇంతకుముందు చర్యకు కూడా వచ్చింది. ప్రజాస్వామ్య బద్ధంగా తీసుకున్నాము. రాజ్యాంగబద్ధంగా తీసుకున్నాము అని కాదు. నైతికంగా ఆలోచిస్తే, అటువంటి ప్రవృత్తి ఉన్నవాళ్ళను ఎంకరేజ్ చేయడం సరైనది కాదు. పాంసాప్రవృత్తి రాయలసీమలో చూస్తున్నాము. మీగిరిన ప్రాంతాలలో కూడా చూస్తున్నాము. అసలు రాష్ట్రంలో శాంతిభద్రతలు అంటే, రాజకీయ నాయకులు సృష్టించిన శాంతిభద్రతలకే పోలీసులు సరిపోతున్నారు. మీనిస్టరు చెబుతుంటే వాళ్ళకు ట్రాఫిక్ కంట్రోల్ చేయడానికి సరిపోతోంది. కానీ సామాన్య మనిషికి సంబంధించిన శాంతిభద్రతల పరిరక్షణలోనూ, వారి హక్కులను, పేద ప్రజలు పడుతున్న బాధలను పట్టించుకోడానికి వారికి టైమ్ ఉండడం లేదు. ఇక్కడ ఉన్న ఫోర్స్ చాలడం లేదు. కాబట్టి వెంటనే ఢిల్లీ నుండి ఒక 40 కంపెనీలను తెప్పించుకోవాలి. బీహార్, ఇంకా ఇతర రాష్ట్రాలకు వెలాది కంపెనీలను ఇస్తున్నారు. ఫోర్స్ అంటే మంథని, మహదేవపూర్ ల వద్ద పంజాబ్ పోలీసులు చేసిన క్యూర్రత్తం, రేప్ లు చేయాలని అనడం లేదు. ఉన్న పోలీసును స్వెలింగ్మెంట్ చేయడంకోసం కేంద్రానికి రాయండి. సమర్థవంతంగా శాంతిభద్రతల పరిరక్షణ చేస్తామనే నమ్మకం పోలీసు అధికారులలో కలిగించవలసిన అవసరం ఉంది. కాబట్టి దీని గురించి ఆలోచించాల్సినదిగా మనవిచేస్తున్నాను.

హోంగార్డ్స్ గురించి ఇంతకు ముందు చెప్పడం జరిగింది. మన రాష్ట్రంలో దాదాపు 12,872 మంది హోంగార్డులు ఉన్నారు. మొత్తం 80 కంపెనీలు, 117 ప్యాట్రూన్స్ ఉన్నాయి. దాదాపు 9 వేల మంది మహిళా హోంగార్డులు ఉండగా, అందులో 2800 మంది జంటనగరాలలోనే పనిచేస్తున్నారు. 10, 12 సంవత్సరాల నుండే వీరు వెట్టి చాకిరికి గురవుతున్నారు. అనాడు కాంగ్రెస్ ప్రభుత్వం ఉన్నప్పుడు ముఖ్యమంత్రి వేరి

గురించి చట్టం తెస్తామని అన్నారు. హోంమంత్రి మైనూరెడ్డిగారు చట్టం తెస్తామని అన్నారు. వీరికి జేతం రాష్ట్రపృథుత్వం సగం, కేంద్రపృథుత్వం సగం భరించాలి. దీనిని పెంచాలని కోరినప్పుడు కేంద్రపృథుత్వం అంగీకరించినా కూడా వారి జేతం రూ. 22 నుండి పెంచలేదు. సుమారు 10, 15 సంవత్సరాలుగా ఆర్.బి.సి.లోగానే, ట్యాఫిక్, హాస్పిటల్స్, పోస్టాఫీసులలోనూ, టెలిఫోన్ డిపార్ట్మెంట్లో కూడా వీరు పనిచేస్తున్నారు. వాళ్లకు కేవలం 22 రూపాయలు ఇవ్వడం జరుగుతోంది. 8-12-91న హోం మినిస్టరుగారు ఒక బిల్ పృథిపాదిస్తామని అన్నారు. బిల్ లేదు. ఆలోచన లేదు. ఆ పృథుత్వం పోయింది. దీని గురించి స్పష్టమైన ప్రకటన చేయాల్సిన అవసరం ఉందని మనవిచేస్తున్నాను. మన పృథుత్వం గతంలో జి.వో.నెం. 212, తేదీ 22-4-1994 ఇన్ఫా చేసింది. దీనిని హోంగార్డ్స్కు అనువర్తింప చేసే అవకాశం ఉంది. ఎవరయితే 4, 5 సంవత్సరాలు పనిచేస్తారో వారిని పర్మనెంట్ చేసే అవకాశం ఉంది. హోంగార్డుల నుండి కానిస్టేబుల్ చేసే అవకాశం ఉంది. 1963 నుండి పనిచేస్తున్న వీరి గురించి ఆలోచించాల్సిన అవసరం ఉంది. వీరి జేతం 22 నుండి కనీసం 65కు పెంచాలి. ఎక్స్యూజ్ డిపార్ట్మెంట్లోనూ, టెలిఫోన్స్ లోనూ, వాటెన్స్ డిపార్ట్మెంట్లోనూ, పనిచేస్తున్నవాళ్లను ఆ డిపార్ట్మెంట్స్లోనే పర్మనెంట్ చేసే అవకాశం ఉంది కాబట్టి వెంటనే చర్య తీసుకోవాలని మనవిచేస్తున్నాను. రైతు కూలీలు చనిపోతే ఇన్సూరెన్స్ ద్వారా మనం వారికి సహాయం చేస్తున్నాము. హోంగార్డులు కూడా వీధి నిర్వహణలో చనిపోతే కనీసం ఒక లక్ష రూపాయలయినా వారికి ఇవ్వాలని కోరు తున్నాను.

12.50 | డెకాయితీస్ కాని, ఇతర నేరాలు గురించి కాని బోడేపూడి వెంకటేశ్వర మ. రావుగారు పూర్తిగా చదివారు. డెకాయితీస్ కాని, మర్డర్స్ కాని, రేపిలు చేసేవారు కాని కాంగ్రెసు పార్టీ అధికారంలోంచి పోయింది. తెలుగుదేశం పార్టీ పృథుత్వం ఉన్నప్పటికీ నేను డెకాయితీస్ చేస్తాను. రేప్ చేస్తాను అని అనుకోడు. సమాజంలో ఉండే పరిస్థితులు క్రిమినల్స్ జీవితాలపై ప్రభావం చూపి వారు నేరాలు చేయడం జరుగుతుంది. ఒక చక్కటి సమాజాన్ని తీర్చి దిద్దాలంటే, సమాజంలో ఒక ఆలోచన పృథుత్వ విధానాల ద్వారా కాని, సాంస్కృతికపరంగా కాని ఆలోచించాల్సిన అవసరం ఉంది. మొన్న సినిమాల గురించి చెబుతూ, అశ్లీలత గురించి చెప్పడం జరిగింది. స్పీకర్గారికి ఒక లెటర్ ఇచ్చాము. మంత్రిగారు కూడా హామీ ఇచ్చారు. మహిళా సభ్యులు కూడా మాట్లాడారు. అశ్లీలత గురించి స్పీకర్గారికి ఇచ్చిన లెటర్ కమిషనర్గారికి పంపించారు. బొంబాయి పిక్చర్ ఉంది. ఆ పిక్చర్ ముస్లిం సోదరుల మనోభావాలకు వ్యతిరేకంగా ప్రతిబింబించడం జరిగింది. They have agitated. Then, రేల్స్ అన్నీ డిటేల్ చేశారు, దానిని ఇప్పుడు ప్లె చేస్తున్నారు. కానీ వీషయానికి వస్తే, ఒక పిక్చర్, I don't want to repeat the name of that picture. అందులో అత్తకు, కొడలికి శోభనం చూపించారు. మరదలికి, బావకు శోభనం చూపెడితే, దాని రియాక్షన్ యువతమీద ఉండదా? ఇది రాష్ట్ర శాసనసభలో రావడం, రాష్ట్ర శాసనసభలోనే కాదు. ఆ హోర్ ఫ్యాన్సీ అందరూ రావడం ప్రదర్శన ఇవ్వడం కూడా జరిగింది. ఆ సినిమా ప్రొడ్యూసర్ పెపర్లలో వ్యాయడం కూడా చూశాను. రాజకీయ నాయకులు పేరుకోసం అలా అంటారని అనడం జరిగింది. అసలు నేను ఆ ప్రొడ్యూసర్ను కానీ లేకపోతే వేరే ఎవరినో అనడం కాదు, మనం ఎలా ఏ విధంగా నిర్వహిస్తున్నాం? అసలుమీరు ఒకసారిపోయి సినిమా చూస్తే చాలా స్పష్టంగా ఉంది. ఆ

వ్యాధ్యాసర్గారు 6 నెలలు అయిన తరువాత మేరు ఎందుకు చూశారు అన్నారు. బ్యా ఫిలిమ్స్ ఏ గ్యామంలో వచ్చినా, నూరు రోజులు ఆడతాయి. శత దినోత్సవాలు జరుగుతాయి. చూశారు కదా అంటే? ఆ ప్యవ్వుత్తీని ఆపే ప్యయత్నం చేయాలి. మాస్టే యాక్సెప్ట్ చేసినట్లు కాదు. మన జీవితంలో ఆ చూపెట్టిన సేను ఒక భాగం కావడానికి వేలులేదు. దేనిమీద రియాక్టు కావలసిన అవసరం ఉంది. అంతవరకు రియాక్టు కాకపోవడం సరికాదు. ఎక్కడ వాల్వోస్టర్ చూసినా, అది చిన్న పిల్లలకు కూడా బాధ కలిగించే అంశంగా ఉంది. తండ్రి కూతుళ్ళు కానీ, అన్నా చెల్లుళ్ళు కానీ బజారులో తిరిగే పరిస్థితి లేదు. జంట నగరాలలోనే కాదు. రాష్ట్రంలోని ఇతర ప్రాంతాలలో కూడా ఉన్న పరిస్థితి చూస్తున్నాము. దీనిని కంట్రోలు చేయవలసిన పరిస్థితి ఉంది.

శాంతిభద్రతల పరిరక్షణ గురించి స్పెషల్ ఫోర్సును, డెటాలియన్స్ను ఏర్పాటు చేశారు. ఈ పోలీసులను, ముఖ్యంగా మహిళా పోలీసులను ఏ విధంగా ఉపయోగించు కుంటున్నారంటే, ఒకసారి పేపర్లో వచ్చింది. వారి జీవితం ఇంకా దుర్భరంగా ఉంది. ఖాకీ బట్టలు ఉన్నవారంటేనే పృజలు వేలెత్తి చూపిస్తున్న పరిస్థితి ఉంది. వారి బేహేషియర్ కూడా అదేవిధంగా ఉంది. మేరు స్పేకర్ అని చెప్పకుండా పోలీసు స్పెషనుకు వెళ్లి ఎస్.ఐ. ముందు నిలబడితే ఎన్ని తిట్లు తిడతారో తెక్కే ఉండదు. బంధు వర్గం కాదు, తాత, ముత్తాతల నుంచి కూడా తిడతారు. దీనిని మార్చాలంటే, ప్రభుత్వమే మార్చాలి. మండల మేటింగులు ఉన్నాయి. జిల్లా పరిషత్తుల మేటింగులున్నాయి. ఎస్.ఐ.సి, సి.ఐ.సి, రమ్యనండి, పృజలతో సత్సంబంధాలు పెట్టుకోమనండి. ఎమర్జెన్సీ తరువాత జనతాపార్టీ వచ్చినపుడు ఒక ఆలోచన వచ్చింది. పృతి మండల మేటింగులో ఎస్.ఐ.సి., సి.ఐ.సి, పిలవాలని, ఎస్.ఐ. పిలిచినా రాదు. జిల్లా పరిషత్తు సమావేశంలో ఎస్.పి.సి రమ్యనండి. పృజల గ్రీవెన్సెస్ చెప్పుకునే అవకాశం ఉంటుంది. ఎవరికీ వేరంటే గౌరవం లేని పరిస్థితి ఉంది. పోలీసు స్పెషనులో వ్రాస్తారు. "మేము మే సేవకులం" అని. అమ్మ, అక్క అని చెప్పరాని తిట్లు తిట్టే పరిస్థితులున్నాయి. దీనిని ఏ విధంగా కంట్రోలు చేయాలి అనేది ఆలోచించాలి. వీటిని సంస్కరించడానికి సరికొత్త సంస్కరణలు ఏ విధంగా చేస్తారో మంత్రీగారు అది జేయాల్సిన అవసరం ఉంది.

మహిళా పోలీసులు చాలా చాలని జీత భత్యాలతో ఇబ్బంది పడుతున్నారు. సి.ఆర్.పి. ఎఫ్. కానీ, ఎ.పి.ఎస్.పి. కానీ, వారందరినీ ఎక్కడికక్కడ శాంతిభద్రతల పరిరక్షణ గురించి పంపిస్తున్నారు. వారు నెలలకు నెలలు పోతున్నారు. ఒక సందర్భంలో ఒక పోలీసు కానిస్టేబుల్ చెప్పింది ఏమిటంటే, నెలలు 7 నెలల పాటు పోతున్నాము. నాకు పుట్టిన బిడ్డ, నేను తిరిగి వచ్చిన తరువాత తల్లి నాన్న అని అనమంటే వాడు అంకుల్ అని అంటున్నారు. అటువంటి దయనీయమైన పరిస్థితి కానిస్టేబుల్స్ పరిస్థితి. రాష్ట్రవ్యాప్తంగా పోలీసు వ్యవహారాలలో జీత భత్యాలలో కానీ, సర్వీసు మేటర్స్లో కానీ, డిస్క్రిమినేషన్ ఉంది అనే భావన, వారిలో అసంతృప్తి ఖచ్చితంగా ఉంది. కులాల ఘర్షణలో, వంగవేటి మోహనరంగా హత్య జరిగిన తరువాత జరిగిన సంఘటనలలో చాలా స్పష్టంగా పెల్లుబిడి వచ్చింది. ఏ ప్రభుత్వం వస్తే, ఆ ప్రభుత్వంలో ఉండే మంత్రులకు,

ముఖ్యమంత్రిగారికి కావలసినవారు, వారికి సంబంధం ఉన్నవారు వస్తున్నారు అనే ఆలోచన వస్తోంది. ఒక ఉన్నత స్థాయి సంఘం వేసి వారికి ఉన్న గ్రేవెన్సెస్ తొలగించవలసిన అవసరం ఉంది.

వారిని ఎంత తీటుకున్నా, వారి ప్యవర్తన ఎంత బెడ్డగా ఉన్నా, పోలీసు సేషన్లు కావాలి, పోలీసువారు కూడా కావాలి. వారిని సంస్కరించడానికి, వారిలో నమ్మకం కలిగించడం కోసం ఒక ఉన్నత స్థాయి సంఘం వేయాలి.

మహిళా పోలీసుల విషయానికి వస్తే, వారిని ఏ విధంగా ఉపయోగిస్తున్నారు అంటే, పోకిరీ వెధవలను పట్టుకోవడానికి మహిళా పోలీసులను చక్కగా అలంకరించి, టాంకబండ్ మీద కాని, ఇతర ప్రాంతాలలో కాని తిప్పుతున్నారు. వారి వెంట ఎవరైనా పడితే, వారిని పట్టుకుంటున్నారు. పత్రికలలో వచ్చింది. ఇదెక్కడి పద్ధతి? ఒక తండ్రి చూస్తూ ఉంటే, కూతురు బిచ్చాండంగా అలంకరించుకుని, సింగారించుకుని, టాంకబండ్ మీద ఉంటే, ఆ తండ్రికి శాంతిభద్రతలు కాపాడే ఒక మంచి పోలీసు ఉద్యోగంలో ఉండే నా కూతురు సింగారించుకుని టాంకబండ్ మీద ఉండేమీటని అనుమానం వచ్చింది. ఆ తరువాత, అమె మా అధికారులు అప్పగించిన పని అని వివరించి చెప్పడం జరిగింది. వారి గౌరవం వారికి ఇవ్వాలి. వారికి రక్షణ కల్పించవలసిన అవసరం ఉంది.

ఇంక ఆర్థిక నేరాలు ఒక పెక్పాకెటర్ పిక్ పాకెట్ చేస్తే, వారిని తీసుకువచ్చి, పోలీసు సేషన్లలో లాకప్ చేస్తున్నాము. మేకు తెలుసు. రాష్ట్రంలో చిట్టపండ్ల కాని, షేనాన్న కంపెనీలు కాని, మన్మోహన్ సింగ్ గారు ప్రవేశపెట్టిన సరళీకృత ఆర్థిక విధానం వల్ల షేర్ మార్కెట్ లో - ఒక హార్షడ్ మెహతా కాదు, రాష్ట్రంలో ప్రతి తాలూకాలో హార్షడ్ మెహతా వారసులు వస్తున్నారు. కోట్లాది రూపాయలు కాజేస్తున్నారు. ఇందిరా వికాస పత్రాలు కాని, కిసాన్ వికాస పత్రాలు కాని కొంటే, 5 సంవత్సరాల తరువాత రెట్టింపు డబ్బు ఇస్తున్నారు కాబట్టి ప్రభుత్వం దగ్గర ఎవరూ డబ్బు పెట్టడం లేదు. ఫారినీ బ్యాంకర్స్ మన భారతదేశంలో ఉన్న లక్షలాది రూపాయలను, కోట్లాది రూపాయలను ఏ విధంగా కొల్లగొట్టుకుని పోతున్నారో, ఒక టేబుల్, రెండు కుర్చీలు ఉంటే, ఒక చిట్టపండ్ల కంపెనీ పెడుతున్నారు. కొన్ని వీక్ ప్రావిజన్స్ ద్వారా చిట్టపండ్ల పెడుతున్నారు. షేనాన్న కంపెనీలు పెడుతున్నారు. కోట్లాది రూపాయలు వారు తీసుకుంటున్నారు. ఇందులో ఉన్నవారు రిజర్వు బ్యాంకు గైడ్ లైన్స్ కు అనుగుణంగా వ్యాపారం చేసుకోవాలి. కాని ఏ కంపెనీలు చేస్తున్నాయి? కొన్ని కంపెనీలు నేను ఇది ప్రొడ్యూస్ చేస్తున్నాను అంటే, దాని షేర్ ఎన్నో రెట్లు పెరుగుతుంది. అసలు కంపెనీ ఉండదు. ఒక స్థలమూ ఉండదు. తరువాత పేపర్ లో చూస్తున్నాము. కంపెనీ లేదు, కథా లేదు. వీరిని ఎవరు అడ్డంకులో ఆర్.టి.ఐ. గైడ్ లైన్స్, కేంద్ర పాలసీ కాదు. మన రాష్ట్ర ప్రభుత్వం దీనిని గురించి ఆలోచించాలి. కోట్లాది రూపాయలు, రైతులకు సంబంధించిన డబ్బు ఏ విధంగా తస్కరించబడుతున్నదో, గమనించాలి. ఒక వ్యక్తి రెండు మూడు సంవత్సరాలలో 'కోట్లకొద్దరు అవదానానికి వేలులేదు. మన ధర్మ శాస్త్రాలలో చెప్పబడుతున్నది, మనకు కాల్గలిన ఆహారం సమకూర్చుకోవాలి. ఎక్కువ ఆహారం ఉంటే, you have to give it to others.

వ్యయ పట్టిక) గాంధీకొరకు అభ్యర్థన.

ముఖ్యమంత్రిగారికి కావలసినవారు, వారికి సంబంధము ఉన్నవారు వస్తున్నారు అనే ఆలోచన వస్తోంది. ఒక ఉన్నత స్థాయి సంఘం వేసి వారికి ఉన్న గ్రేవెన్సుస్ తొలగించ వలసిన అవసరం ఉంది.

వారిని ఎంత తిట్టుకున్నా, వారి ప్యవర్తన ఎంత చెడ్డగా ఉన్నా, పోలీసు స్టేషన్లు కావాల్సి, పోలీసు వారు కూడా కావాల్సి. వారిని సంస్కరించడానికి, వారిలో నమ్మకం కలిగించడం కోసం ఒక ఉన్నత స్థాయి సంఘం వేయాలి.

మహిళా పోలీసుల విషయానికి వస్తే, వారిని ఏ విధంగా ఉపయోగిస్తున్నారు అంటే, పోకిరీ పెద్దవలను పట్టుకోవడానికే మహిళా పోలీసులను చక్కగా అలంకరించి, టాంక్ బండ్ మీద కాని, ఇతర ప్రాంతాలలో కాని తిప్పుతున్నారు. వారి వెంట ఎవరైనా పడితే, వారిని పట్టుకుంటున్నారు. పత్రికలలో వచ్చింది. ఇదెక్కడి పద్ధతి? ఒక తండ్రి చూస్తూ ఉంపజే, కూతురు బ్రహ్మాండంగా అలంకరించుకుని, సింగారించుకుని, టాంక్ బండ్ మీద ఉంటే, ఆ తండ్రికి శాంతి భద్రతలు కాపాడే ఒక మంచి పోలీసు ఉద్యోగంలో ఉండే నా కూతురు సింగారించుకుని టాంక్ బండ్ మీద ఉండేమిటనీ అనుమానం వచ్చింది. ఆ తరువాత, ఆమె మా అధికారులు అప్పగించన పని అని వీవరించి చెప్పడం జరిగింది. వారి గౌరవం వారికి ఇవ్వాలి, వారికి రక్షణ కల్పించవలసిన అవసరం ఉంది.

ఇంక ఆర్థిక నేరాలు; ఒక పిక్ పాకెటర్ పిక్ పాకెట్ వేస్తే, వారిని తీసుకువచ్చి, పోలీసు స్టేషన్ లో లాకప్ లో వేస్తున్నాము, మేకు తెలుసు. రాష్ట్రంలో చిట్ ఫండ్స్ కాని, ఫైనాన్సు కంపెనీలు కాని, మనోహానీసింగ్ గారు ప్రవేశపెట్టిన సరళీకృత ఆర్థిక విధానం వల్ల షేర్ మార్కెట్ లో - ఒక వార్షిక్ మెహతా కాదు, రాష్ట్రంలో ప్రతి తాలూకాలో వార్షిక్ మెహతా వారసులు వస్తున్నారు. కోట్లాది రూపాయలు కాజేస్తున్నారు. ఇందిరా వికాస పత్రాలు కాని, కిసాన్ వికాస పత్రాలు కాని కొంటే, 5 సంవత్సరాల తరువాత రెట్టింపు డబ్బు ఇస్తున్నారు కాబట్టి ప్రభుత్వం దగ్గర ఎవరూ డబ్బు పెట్టడం లేదు. ఫారిన బ్యాంకర్స్ మన భారతదేశంలో ఉన్న లక్షలాది రూపాయలను, కోట్లాది రూపాయలను ఏ విధంగా కొల్లగొట్టుకుని పోతున్నారో, ఒక బేబుల్, రెండు కుర్చీలు ఉంటే, ఒక చిట్ ఫండ్ కంపెనీ పెడుతున్నారు. కొన్ని పిక్ ప్రావిజన్స్ ద్వారా చిట్ ఫండ్స్ పెడుతున్నారు. ఫైనాన్స్ కంపెనీలు పెడుతున్నారు. కోట్లాది రూపాయలు వారు తీసుకుంటున్నారు. ఇందులో ఉన్న వారు రిజర్వు బ్యాంక్ గైడ్ లైన్స్ కు అనుగుణంగా వ్యాపారం చేసుకోవాలి. కాని ఏ కంపెనీలు చేస్తున్నాయి? కొన్ని కంపెనీలు నేను ఇది ప్రొడ్యూస్ చేస్తున్నాను అంటే, దాని షేర్ ఎన్నో రెట్లు పెరుగుతుంది. అసలు కంపెనీ ఉండదు, ఒక స్థలమూ ఉండదు. తరువాత పేపర్ లో చూస్తున్నాము. కంపెనీ లేదు, కదా లేదు. వీరిని ఎవరు అరికట్టాలి? ఆర్.టి.ఐ. గైడ్ లైన్స్, కేంద్రం పాలసీ కాదు. మన రాష్ట్ర ప్రభుత్వం దీనిని గురించి ఆలోచించాలి. కోట్లాది రూపాయలు, రైతులకు సంబంధించిన డబ్బు ఏ విధంగా తస్కరించ బడుతున్నదో గమనించాలి. ఒక వ్యక్తి రెండు, మూడు సంవత్సరాలలో కోట్లవారుడు అవడానికి వీలు లేదు. మన ధర్మ శాస్త్రాలలో చెప్పబడుతున్నది, మనకు కావలసిన ఆహారం సమకూర్చుకోవాలి. ఎక్కువ ఆహారం ఉంటే, you have to give it to others.

మీరు రైల్వే స్టేషన్లలో కానీ, పోలీసు స్టేషన్లలో కానీ పిక్ పాకెటర్ల ఫోటోలు పెడతారు. కానీ కోట్లాది రూపాయలు కాజేసిన వారికి సంబంధించిన ఫోటోలు పెట్టరు. వేరు మంతులతోనో, ఎం.ఎల్.ఎ.లతోనో ఉన్న ఫోటోలు పేపర్లలో వస్తూ ఉంటాయి.

ఊరిటర్లకు సంబంధించి, ఒక పెద్ద కాంట్రాక్టరు గత పృథుత్వంలో సార్వేన్సీ సర్టిఫికేట్ తీసుకున్నాడు. ఆ సార్వేన్సీ సర్టిఫికేట్ చెల్లదు, అతను ఒక 420 అని మన పృథుత్వ ఉన్నతాధికారి స్టేట్మెంట్ ఇచ్చారు. ఆయన పృథానమంత్రితో ఉంటాడు. మంతులతో ఉంటాడు. ఇటువంటి వారి ఫోటోలు కూడా పెట్టాలని మనవివేస్తున్నాను. ఆర్థిక నేరాలకు పాల్పడి, కోట్లాది రూపాయలు పూజా ధనాన్ని కొల్లగొట్టిన సందర్భాలున్నాయి. మీరు ఆల్పార్ట్ మేజింగు పెట్టండి. ఇది ఆలోచించవలసిన అవసరం ఉంది. నేను అశోక్ నగర్ లో ఉండేటప్పుడు ఒక పెద్ద మనిషి ఒక కంపెనీ నడిపేవాడు. అతని కారు ఆంధ్రప్రదేశ్ పృథుత్వం కారులాగ ఉండేది. దానికి 'కోపరేటివ్' అని ఒక జండా కట్టుకున్నాడు. అతని కంపెనీ వీషయం అసెంబ్లీలోకి తీసుకువస్తే, రెండు మూడు సంవత్సరాల తరువాత కమిటీలో అది బోగస్ కంపెనీ అని తేల్చి కేసు పెట్టడం జరిగింది. వారు చాలా పెద్ద మనుషులుగా చలామణీ అవుతారు. దీనిమీద పృథుత్వం కూడా ఆలోచించాలి.

పుంగనూరులో భాషా అనే వ్యక్తి ఉన్నాడు. అతని భార్యకూడా ఇప్పుడు మునిసిపల్ ఛైర్మన్ అయిపోయింది. ఆమె రేపు మంత్రికూడా కావచ్చు. అతనిపై పోలీసులు ఒకసారి కేసులు పెట్టారు. పౌరరాజాదు నుంచి రెయిడీకు పోయినా దొరకడు. లక్కలాది కోట్లాది రూపాయలు... ఆయన ఓపెనింగ్ చెప్పాడు. మంత్రి నావాడు, ముఖ్యమంత్రి నావాడు అని చెప్పాడు. ఇన్ని లక్షల రూపాయలు వెట్ ఇస్తే నేను ఇంత బ్యాంక్ ఇస్తాను అనే నమ్మకం కలిగింది, కొన్ని కోట్ల రూపాయలు కొల్లగొట్టాడు. మన రాష్ట్రంలోనే కాదు, ఇతర రాష్ట్రాలలో కూడా తన అధికారాన్ని విస్తరించుకున్నాడు. కోట్ల విజయభాస్కరరెడ్డిగారు ముఖ్యమంత్రిగా ఉండి అక్కడకు వెళ్లి శాలువ కప్పబోతే, అక్కడ ఉన్నవారు వేడు దొంగ అని చెప్పి, కొన్ని కోట్ల రూపాయలు కొల్లగొట్టాడని చెప్పి, వారిని ఆపివేసిన పరిస్థితి ఉందని మీకు మనవివేస్తున్నాను. ఇటువంటి వారిని అవడంకోసం పృథుత్వం ఒక ఆలోచన 1.00 | చేయవలసిన అవసరం ఉంది. ఈ ఆర్థిక నేరాలను, అశ్లేలతను రూపుమాపాలి. మ. శాంతిభద్రతల పరిరక్షణకు ఆలోచన చేస్తేనే తప్ప రాష్ట్రం ముందుకు వచ్చే అవకాశం ఉండదు. దీనిమీద మంత్రిగారు ఆలోచించాలి. జువెనల్ కోర్టులు ఉన్నాయి. బాల కార్మికులు ఉన్నారు. ఛారంశా జైళ్లలో ఉన్నారు. ఈ చిన్నపిల్లలు జైళ్లనుండి పారిపోయిన సంఘటనలు ఉన్నాయి. మళ్ళీ వారి జీవితాలలో నమ్మకం కలిగించేలా చేయాలి. కాబట్టి వేటిమీద చర్యలు తీసుకోవాలని తమద్వారా కోరుతున్నాను. జుడీషియల్ గురించి ఎక్కువగా చెప్పదలచుకోలేదు. చాలామంది బేఫ్ జస్టిస్ మీద జడ్జెస్ మీద ఎన్నోసార్లు శాసన సభలో ఆరోపణలు చేయడం జరిగింది. దానిగురించి చెప్పడం లేదు. జస్టిస్ అనేది పృజలకు అందాలని, దానిలో కూడా సంస్కరణలు తీసుకురావలసిన అవసరం ఉందని అంటున్నాను. వెర్ఫేర్ ఫండ్ క్రింద కోర్టులకు లక్కలాది రూపాయలు ఇస్తున్నారు. ఆ ఫండ్ ని సరిగా వాడడం లేదు. ఒక స్త్రీ తన భర్త తనను పోషించనట్లయితే కోర్టులో కేసు పెడితే ఆటోమెటిక్ గా ఆమెకు కొంత డబ్బును వెంటనే ఇచ్చే సదుపాయం కల్పించవలసిన అవసరం

ఉంది. ఆమె పిట్టేన్ పెట్టుకోవానికి కోర్టు చుట్టూ తిరగడానికి సరిపోతుంది. మధ్యలో ఎంతోకాలం పడుతుంది. అంతనరకూ ఆమెకు పోషణ ఉండదు. కాబట్టి కొంత డబ్బు ఇవ్వాలి. వేలయితే చట్టంగా తీసుకురావాలి. ప్లాకోర్డ్ కి ఉత్తర్వులు జారీచేస్తే మంచిది. మహిళలకు ప్రధానంగా సహాయం చేయవలసిన అవసరం ఉందని తమద్వారా మనసి పేస్తున్నాను. తిమరలలో అన్నమాచార్య బ్రాస్ కి కొన్ని కోట్ల రూపాయల ఆస్తి గురించి ఇప్పుడే మంత్రిగారు జవాబు ఇచ్చారు. కావలసివస్తే ఎంక్వయరీ చేస్తున్నారని. ఇది ఒక ఆర్థిక నేరం. బోర్డు ఎన్నో రోజుల క్రితం నిర్ణయం చేసింది. ఈ భూమి అంతా దేవుడికి సంబంధించినది. లాడ్జీలు ఏవో నిర్మాణం చేయడానికి వేలులేదు. ప్రజల సౌకర్యార్థం ఉపయోగించాలి. దాదాపు రూ.500 కోట్లకి సంబంధించిన భూమి అని ఇప్పుడే తెలిసింది. ప్లాకోర్డ్ కో, సుప్రీంకోర్డ్ కో వెళ్లి ఈ పట్నా భూమిని అమ్మడానికి మార్గాలు సుగమం చేస్తున్నారు. దానిని నేను ఆపాదించడం లేదు. దీనిని అడుగుదూగునా చెకే చేయవలసిన అవసరం ఉంది. చట్టబద్ధంగా చేయాలి. కుంభకోణాలు అరికట్టవలసిన అవసరం ఉందని తెలియజేస్తూ నాకు కల్పించిన అవకాశానికిగాను ధన్యవాదాలు తెలియజేస్తూ సెలవు తీసుకుంటున్నాను.

ستری محمد امان اللہ خان (چندرائی کٹر):۔ جناب ڈپٹی اسپیکر صاحب آج ۱۲، ۱۳ ڈیمانڈ پیش کئے گئے ہیں لیکن میں سب میں پہلے پولیس ڈیپارٹمنٹ کے تعلق سے بات کرنا چاہتا ہوں۔ ڈپٹی اسپیکر صاحب آپ کے ذریعہ صوم مندر صاحب کو مبارکباد دیتا ہوں جو پہلے ڈیمانڈ پیش کئے تھے۔ اس میں صفحہ ۹ کے دوسرے پیرا گراف میں مصطفیٰ خاں کی فائونڈنگ کے سلسلے میں لکھا ہوا تھا۔ یہ سب آپ کے پیور وکرسی کی چال تھی جو ڈیپارٹمنٹ انکوائری کے دوران مغلیہ پولیس اسٹیشن کے فائونڈنگ کے تعلق سے لکھا گیا تھا۔ ہمارے احتجاج کے بعد اسکو نکال دیا گیا۔ پولیس ڈیپارٹمنٹ کے اندر جو پولیس ہے ان میں خاں نام کی کتنی چیزیں نہیں ہے۔ دوسرے ڈپارٹمنٹ ہیں جیسے آئی اے ایس اے، ایف سی، ریونیو ڈپارٹمنٹ، ایجوکیشن ڈپارٹمنٹ وغیرہ۔ لیکن پولیس محکمہ میں ان کے ساتھ بنوٹی، ہتھیار اور ڈیس ہوتا ہے اس کے وہ معمولی بات کو بھی برداشت نہیں کر سکتے۔ اس ڈیمانڈ کی وجہ سے اندر ایسا نہیں ہونا چاہیے لیکن جس طرف سے انگریزوں کے زمانے میں پولیس کا نظم عظیم پر ہوتا تھا اسی طرف سے یہاں کے عوام پر پولیس کا ویسا ہی نظم و زیادتی چل رہی ہے۔ غریب عوام کو پولیس اسٹیشن لانا انھیں اپریٹ کرنا۔ چارے پاس کچھ قوانین ہیں جیسے سی آر پی سی اور آئی پی سی وغیرہ لیکن اس قانون کے اندر اس بات کی کھش کہیں بھی نہیں کہ ایک آدمی کو لاکر پولیس اسٹیشن میں ایک ایک مہینہ تک رکھنا غیر قانونی طریقہ پر انھیں گرفتار کرنا، ایک ایک مہینہ تک انھیں گرفتار نہیں بنانا۔ اس کے لاک اپ ڈیوٹی ہو رہے ہیں۔ اگر آپ ۲۴ گھنٹے رکھنا چاہتے ہیں کسی مجرم کو تو آپ کو چاہیے کہ کورٹ سے جو ڈیٹیل ریمانڈ ملے کہیں انھیں تفصیل کر سکتے ہیں۔ لیکن ایسا نہیں کر رہے ہیں بلکہ غیر قانونی طور پر کسی مجرم کو گرفتار کرتے ہیں اسکو ایک ایک مہینہ تک پولیس اسٹیشن میں رکھتے ہیں اسکو کورٹ میں بھی پیش نہیں کرتے۔ ایسا معلوم ہوتا ہے جیسا کہ انگریزوں کے دربار میں جب ہندوستان کی آزادی کیلئے جب جدوجہد ہو رہی تھی انگریزوں کی پولیس ہندوستان کی عوام کو گولیاں مار دیتی تھی۔ پولیس کا حال یہاں

پراسا ہو گیا ہے۔ پولیس ڈپارٹمنٹ کو کسی قسم کی کوئی تکلیف ہو رہی کسی ملزم کو گرفتار کر کے ہم آگنڈہ کے اندر اس کو برابر تفتیش نہیں کر سکتے ہیں تو میں سمجھتا ہوں کہ جو ڈسٹریکٹ پولیس آڈیٹیشن کے اندر کامیفیشن نہیں ہو رہا ہے۔

سی آر پی سی اور آئی بی سی کے اندر چیئرس لاسکتے ہیں۔ ۲۴ گھنٹوں کے بدلے ۲۴ دن بھی رکھنے کی گنجائش اس قانون میں قریب کے ذریعہ لاسکتے ہیں۔ آئیں ۲۴ دن پولیس ریٹائرڈ لینے کی گنجائش رکھ سکتے ہیں۔ اس قانون کو گورنمنٹ آف انڈیا ترمیم کر سکتی ہے۔ غیر قانونی طور پر پولیس کو کھلی جھوٹ دے دی گئی ہے۔ آگے اندر ۹۹ فیصد معصوم لوگوں کو لاگو مارا پیٹا جاتا ہے۔ اس سے بات تک نہیں کرتے ہیں۔ اسکا کوئی جرم ثابت بھی نہیں کرتے۔ نئے نئے طریقوں سے گرفتار کر کے غریب عوام کو پیرٹان کیا جاتا ہے اس میں قریب کر کے ضرورت ہے۔ ہوم منسٹر صاحب ایک توجہ دیا ہے وہ غور سکواچھا

مجھے کہتے ہیں کیونکہ وہ بھی کانگریس کے زمانے میں سفر کر رہے ہیں۔ ان کے ادب پر ہی ظلم و زیادتی ہوئی ہے۔ میں سمجھتا ہوں کہ پولیس ڈیپارٹمنٹ کے اندر کچھ چیزیں کئے ہیں۔ یہ ایک جرات مندانہ اقدام ہے۔ پولیس کے اندر چیئرس لاسنے کی بہت ضرورت ہے۔ پولیس ڈپارٹمنٹ کو دیکھیں تو معلوم ہو گا ہائیر پوسٹ بٹھا دیے گئے ہیں۔ ایک زمانہ تھا اس وقت آندر پریویشن میں صرف ایک آئی جی ہوتا تھا لیکن آج کئی آئی جی ہو گئے ہیں جسکی تعداد کئی گنا بڑھ گئی ہے۔ آئی جی، اے آئی جی، ڈی جی، آڈیشنل ڈی جی، آئی جی، آڈیشنل آئی جی وغیرہ۔ پرائے شہر کے اندر پہلے صرف ایک اے سی بی چارمنار ہوتا تھا جو پرائے شہر کیلئے کافی تھا لیکن آج کل کئی اے سی بی آفیسر ہو گئے ہیں لیکن پولیس کانسٹیبل کی تعداد میں اضافہ نہیں کیا جا رہا ہے۔ یہی لوگ کام کر رہے ہیں۔ جیسے پی سی، ہیڈ کانسٹیبل، سب انسپکٹرس، سرکل انسپکٹرس وغیرہ انکی تعداد بڑھانا چاہیے۔ انکی جائز ادول میں اضافہ کرنا چاہیے لیکن بڑے بڑے پوسٹ میں اضافہ کرتے جا رہے ہیں۔ ان لوگوں کو اکو موٹیٹ کر کے لئے کسٹمر پولیس ٹی حیدر آباد و محید آباد میں ۵ ڈی سی پی رکھے ہیں جس میں ہر ایک زون میں ایک ڈی سی پی، ڈی سی پی کرائم، ڈی سی پی آڈیشنل، ڈی سی پی لایڈ آرڈر وغیرہ جو چھوٹے چھوٹے پوسٹوں پر کام کر رہے ہیں انھیں کوئی سہولتیں نہیں ہیں۔ پولیس کانسٹیبل کو دیکھیں تو معلوم ہو گا کہ وہ ناکوں کے اندر تھوڑے تعداد میں ہوتے ہیں۔ لایڈ آرڈر ڈسٹیشن کر رہے ہیں پولیس والے ہوتے ہیں۔ جب ہم ہوم گارڈس کی طرف دیکھتے ہیں تو بڑی ہی تکلیف ہوتی ہے ابھی سارے مقرریں لے کر ہا کہ بڑی قسم کی بات ہے۔ پولیس محکمہ والے ان لوگوں کی خدمات حاصل کر رہے ہیں لیکن انھیں صرف روٹہ ۲۲ روپے کے حساب سے تنخواہ دیتے ہیں۔ انکی خدمات کو باقاعدہ بھی نہیں بنا رہے ہیں حالانکہ انکی سروس ۲۰ سال ۵ سال کی ہو گئی ہیں۔ ایکشن کے زمانے میں ایکشن کمشنر آئی انڈیا نے انھیں ۱۰۰ روپے، ۵۰ روپے، ۴۰ روپے کے حساب سے دیا ہے لیکن یہ سب روپیہ کھاکا سٹیٹ والے انھیں صرف ۲۲ روپیہ کے حساب سے دے رہے ہیں۔ ان میں بھی جنھیں لایڈ آرڈر ہے۔ اخلاق نام کی چیز پولیس آفیسر کے پاس نہیں ہے۔ ان کے دماغ میں کیا میٹھ جاتا ہے معلوم نہیں مغلیہ پولیس اسٹیشن کے اندر مصطفیٰ خاں کام کر رہا گیا۔ ایک معمولی بات یہ کہ وہ امتحان دیکر باہر نکلا تھا اس سے ایک پولیس کانسٹیبل یا

ایس آئی سے بحث ہوئی تھی یا کلر جی پی سی۔ قانون کے تحت اسکو گرفتار کر کے تھے لیکن پولیس ایسا نہیں کی بلکہ اے پی ایس پی کے پلانٹ کو بھیج کر کے ان بچوں کو پکڑ لیا گیا انھیں مارا پیٹا گیا اور مصطفیٰ خان کو گولی مار کر ہلاک کر دیا۔ دوسرے حکم والے ایس آر تھے تو ایس آر ۲۰۲ آئی پی سی کے تحت گرفتار کر کے تھے جنہیں پولیس ہمدہ دار کو معطل بھی نہیں کر رہے تھے صرف جسٹریٹ ایکٹواری کو ان کے ختم کرنے کے لئے تھے۔ ہمارے احتجاج پر تنگدوشم والے پولیس عہدہ داروں کو معطل کیے ہیں اور جی ڈی سیل کو ان کے کھیلے اور انھیں ہوسے ہیں۔ میں تنگدوشم حکومت کا شکریہ ادا کرتا ہوں۔ انکو آئی پی کے دوران پولیس والوں کے حرکات ایسے ہیں کہ وہ ایک درشن کے طور پر جا رہے ہیں۔ مغلیہ پولیس آئینشن کے سرکل انپیکٹر آئی پولیس مسٹر پرسن کو مارا گیا اور انھیں کھینچے کہ ہاتھ سے ایک فائٹ مارا گیا لیکن آج تک بھی پولیس اسپتال کے اندر انپیکٹر کا علاج چل رہا ہے۔ انھیں ڈیپانچ نہیں کر رہے ہیں جنھیں ایکٹواری کو کمزور کر کے رکھے۔ پولیس ڈیپانڈ کے اندر یہ کہا گیا تھا کہ پولیس آئینشن کے اندر مسلم ٹیڈل نے حملہ کیا تھا۔ یہ بہت ہی بری بات ہے یہ مجھداری کی بات نہیں ہے۔ برسرہ یہ سمجھا ہے کہ پولیس کا راج وردی اور بددوق کے ذریعہ نہیں چل سکتا۔ جمہوریت کے اندر یہ سب چیزیں نہیں چل سکتی۔ پولیس اور مسٹریشن کے اندر سختی کی ضرورت ہے۔ اگر کوئی لڑکا اتفاق سے کسی کس میں پھنسن جاتا ہے تو اسکی روٹھی شیشہ کھلی جاتی ہے اسے فوٹو لیتے جاتے ہیں ناکوں میں انکے فوٹو لگا دیئے جاتے ہیں۔ فرقہ وارانہ قسادات کے اندر جو بھی غلطی کرتے ہیں انھیں ضرور پکڑنا چاہیے لیکن پڑھنے لکھنے والے بچوں کو گرفتار کر لیتے ہیں۔ چاہے وہ عہدہ ہو یا مسلمان ہو۔ معصوم اور شریف لوگوں کو پکڑنے کے لئے جاتے ہیں۔ ایک روٹھی شیشہ کھوئے جاتے ہیں انھیں تنگ کیا جاتا ہے۔ روٹھی شیشہ کے نام پر ۵۰ ہزار روپیئے ۲۰ ہزار روپیئے و خشوت لیکر چھوڑتے ہیں۔ (ایس آر) کو بلنا ضروری ہے۔ یہ سب حرکات شریف لوگوں کے ساتھ کئے جاتے ہیں جو لوگ روٹھی شیشہ، چور بد معاش، لینڈ گراہر کے اور کوئی ظلم و زیادتی نہیں کھیلتی۔ پولیس آئینشن کا سرکل انپیکٹر سب انپیکٹر یا اسے سی پی جی جو روٹھی شیشہ اور پولیس نمبروں کے ساتھ اچھی بات کرتے ہیں شریف لوگوں کے ساتھ لائی ٹھوڑج کھیلتی ہے۔ اس سے پولیس کا امیج خراب ہو رہا ہے۔ پولیس وردی کے اندر جو نفرت ہے اسکو ختم کرنا چاہیے۔ پولیس اور مسٹریشن کو درست کرنا چاہیے۔ ٹاڈا ایک برنگ مسئلہ بنا ہوا ہے۔ یہ مسئلہ سارے ہندوستان میں اور آندھرا پردیش کے اندر بھی یہ ایک مسئلہ بنا ہوا ہے۔ پارلیمنٹ کے تمام ممبرس نے ٹاڈا کی مخالفت کر رہے ہیں۔ ٹاڈا کو ختم کر کے لے آندولن چلا رہے ہیں۔ ٹاڈا کا مقصد بدھت پسندی اور اسمگلرس اور دیش دروہی کے خلاف استعمال کرنے کیلئے بنایا گیا تھا لیکن اسکا استعمال سیما بورڈ ہے۔ باری مسجد کی شہادت کے بعد چند مسلم لوگوں نے عادی شاپ کی سرنگ پر احتجاج کے طور پر ناز پڑھے تھے اسکے اندر ۷۰ سال سے لیکر ۷۰ سال کے بچے شامل تھے ۷۰ لوگوں کو پکڑ کر ٹاڈا لگا دیا گیا۔ ان لوگوں کا مقصد صرف یہ تھا کہ ٹراک میں خلل پیدا کریں اور وہ بھی صرف ۱۵ منٹ کیلئے۔ ان لوگوں کو ٹاڈا قانون کے اندر بک کیا گیا۔ اسوقت کانگریس کی حکومت تھی۔ ٹاڈا قانون کو واپس لینے کیلئے جمبو کیا گیا۔ (لحمہ منہ، لحمہ منہ، لحمہ منہ) پولیٹیکل موٹی و بیڈ یا باری مسجد کے آندولن کو ختم کر کے لے باری مسجد کے احتجاج کو ختم کر کے لے، بچوں میں ڈر اور خوف پیدا کر کے لے ان لوگوں پر ٹاڈا لگا دیا گیا۔

ٹاڈا کے کالے قانون کا تاجائز استعمال کیا جا رہا ہے۔ آندھرا پردیش میں اس قانون کے تحت کتنے لوگ جیلوں میں پڑے ہوئے ہیں۔ نیکسٹ ٹیٹ کے نام پر کتنے غریب لوگوں کو جو دیہات میں رہتے ہیں ان لوگوں کو پکڑ کر جیلوں میں ڈال دیا جا رہا ہے۔ اگر وہ لوگ پولیس کا ساتھ دیں تو پولیس والے انھیں انکاؤنٹر کے نام پر مار دیتے ہیں۔ دیہاتوں میں جو مسلمان رہتے ہیں ٹاڈا قانون کے تحت گرفتار کیا جاتا ہے۔ انھیں جیلوں میں بھجوا دیا جاتا ہے۔ ان لوگوں کی ضمانتیں نہیں ہو رہی ہیں۔ دو دو سال سے جیلوں میں پڑے ہوئے ہیں۔ اس قانون کو چیلنج بھی نہیں کیا جا سکتا۔ اس میں بیل بھی نہیں ہو سکتی۔ یہ لوگ بے قصور ہیں انھیں انفلٹ بھی نہیں مل رہا ہے۔ ابھی ہمارے وہ یا ساگر صاحب نے کہا کہ پولیس بندوبست یعنی جس کو بدر خواہ کہتے ہیں نہیں ہو سکتی وہ سے ایک ایک سالی تک ان مجرموں کو عدالتوں میں پیش نہیں کیا جا رہا ہے۔ جیلوں کی حالت آپ سب کے سامنے ہے۔ جتنی تعداد رکھنے کی ہے اس سے بھی زیادہ مجرم جیلوں میں رکھے جا رہے ہیں جیسے کسی جیل میں ایک ہزار قیدیوں کو رکھنے کی جگہ ہے تو وہاں پر ۴۰۰ قیدیوں کو جیلوں میں رکھا جا رہا ہے۔ پولیس انڈسٹریشن اتھارٹی جیسے کئی ڈی جی ہیں انڈسٹریشن ڈی جی ہیں، آئی جی ہیں، آئی جی جی ہیں، آئی ٹی ائی جی ہیں۔ جرم کا حساب تو معلوم ہو گا۔ 9.96% increase on riots, 17% increase in kidnaps and 7.14% increase in rape cases۔

کرائم میں اضافہ ہی ہوتا جا رہا ہے۔ حکم پولیس کی کام کر رہی ہے۔ اس کا مطلب ہے کہ پولیس عہدہ دار کو پٹ ہو گئے ہیں۔ سارے لوگ ان سے ملے ہوئے ہیں۔ جیسے جو، غنڈے، غیر سماجی عناصر پولیس سے ملے ہوئے ہوتے ہیں۔ حملہ کے لوگ بھی انکو نہیں ہلکاتے۔ مڈر، ریب وغیرہ کے جرم گذشتہ سال سے بھی زیادہ ہو گئے ہیں۔ میں یہ کہوں گا کہ پولیس کے اندر تبدیلی لانے کی ضرورت ہے۔ وزڈی پینے کے بعد ایسا کھتے ہیں کہ وہ (عضدہ) above canteen ہو گئے ہیں۔ انکو معرل ایسا ہو گیا ہے۔ اگر کوئی آدمی کسی غلطی سے یا پریشانی یا دماغی ٹینشن میں پولیس والے کے ساتھ آجی سے اسے کہہ دے تو اسکو دیوالور کی گولی سے مار دیتا ہے۔ پولیس کے ماحول میں تبدیلی کی ضرورت ہے۔ آج تک بھی عوام کا کو آپریشن پولیس کو نہیں ملا۔

اسمیں بھی تبدیلی لانی ضرورت ہے۔ نیکسٹ ٹیٹ سے بات کھتے کی ضرورت ہے وہ بھی ہندوستان کے شہری ہیں۔ وہ تبدیلی ہلٹ کی گولی پر لانا چاہتے ہیں۔ ہم اس سے اتفاق نہیں کرتے۔ ٹاڈا کو ختم کر نیکی ضرورت ہے۔ ہوم منسٹر کے ذریعہ چیف منسٹر صاحب سے یہ کہوں گا کہ پانچ تاریخ کے روز وزیر اعظم ہندوستان کے سارے چیف منسٹر کی ایک میٹنگ رکھنے والے ہیں ٹاڈا درخواست کر نیکی تعلق سے۔ ٹاڈا کے کالے قانون کو ختم کرنا چاہیے۔ ہمارے پاس کئی قوانین ہیں جیسے ۲۰۲، ۳۰۷، ۳۰۸، ۳۰۹، ۳۱۰، ۳۱۱ وغیرہ ٹاڈا کا کالا قانون ایک طالب علم کے اوپر ڈالا جا رہا ہے۔ اس قانون کا سب استعمال کیا جا رہا ہے۔ اس قانون کو فوری ختم کرنا چاہیے۔ تاکہ کے اندر جو شخص انفرادہ کر کے جال ہے تو اس کو عزت سے بیٹھنے کیے کو کسی دی جاتی ہے۔ اس کو کھانے کیلئے برائی دی جاتی ہے لیکن اسکے برخلاف ایک شریف آدمی جاتا ہے تو اسے اتنا مارا پٹا جاتا ہے جسکی کوئی حد نہیں ہوتی۔ پولیس کو جب چوری کا سامان ملتا ہے وہ کیتی کا سامان ملتا

وہ اپنے آپ کو سدھارنے کی کوشش کرتا ہے۔ جیلوں میں بھیجے کا مقصد ہی یہ ہوتا ہے کہ لوگ سدھ جائیں۔ سماج میں ایک اچھا خیر
میں مشیر آباد جیل میں مسجد بنانے کی ضرورت ہے۔ جیلوں کے اندر بھی کرپشن چل رہا ہے۔ جیلوں کے اندر جو مال دیا جاتا ہے وہ کھا
نہیں سکتے۔ میں راجندر جیل، وشاکھا پٹنم، مشیر آباد جیل کو گزشتہ ۱۸ سال ۲۲ سال کے دوران تقریباً ۱۲ مرتبہ جیل گیا
تھا مجھے وہاں کا اچھا تجربہ ہے۔ وہاں پر کوئی اچھی غذا کھائے کیلئے نہیں دیتے۔ اتنی مٹی والی دیتے ہیں۔ گورنمنٹ کالاکھوں
روپیہ کھا جاتے ہیں۔ کوئی پوچھنے والا نہیں ہے۔ یہاں سے لیکر وہاں تک کرپشن ہی کرپشن ہے۔ چاول کے اندر جو کچھ ہوتے ہیں
اسکو نہیں نکالتے جسکی وجہ سے قیدی کھانا کھا نہیں سکتے۔ جیلوں کے اندر جو خرابیاں ہیں اسکو دور کرنے کی ضرورت ہے۔ ہندوستان
کے شہری سے ایک مرتبہ غلطی ہو جاتی ہے تو اسکو سدھارنے کی ضرورت ہے۔ اگر کوئی غلطی سے چوری کے اندر ایک مرتبہ
جیل کو جاتا ہے تو اسکو ہر وقت پولیس والے ہر چوری کے اندر اسکو پکڑ کر جیل بھیج دیتے ہیں۔ کیسیڑ کا زمانہ ہے۔
کمٹرول روم سے مسل کو نکال دینا چاہیے۔ امریکہ اور یورپین کنٹریز کو دیکھیں۔ اگر کوئی مجرم جرم کرتے ہوئے پکڑا
جاتا ہے تو اسکو سزا دینا ضروری ہے لیکن جب ایک جرم ایک جگہ ہوتا ہے تو اس کی پورے فوجیوں کو انکے گھروں
کے دروازوں کو توڑ کر گرفتار کر کے لے جاتے ہیں۔ ہمیں ۷۰ سال سے لیکر ۷۰ سال کا پتہ بھی ہوتا ہے۔ مسل کے استعمال
کو ختم کر دیا جائے۔ اس قسم کی تفتیش کو بدلنے کی ضرورت ہے۔ مرکزی قانون جو بنا ڈیا ہے اسکو نکالنے کیلئے اسٹیٹ لیجسلیچر
کے اندر اسکی کنڈمڈ کرتے ہوئے ایک ریزولوشن پاس کر کے سٹرل گورنمنٹ کو بھیجنا چاہیے۔ ٹاڈا قانون کو بدل کر دوسرا
قانون بنانا چاہیے۔

Mr. Deputy Speaker:- Now, the house is adjourned to meet
again at 4.30 p.m. today.

(The House then adjourned at 1.28 p.m. to meet again
at 4.30 p.m.)

(The House re-assembled at 4.30 p.m. with
Hon'ble Deputy Speaker in the Chair).

Sri Asaduddin Owaisi (Charminar):- Mr. Deputy Speaker,
Sir, First of all I would like to speak on the Home Demands
and then come to the other Demands.

Sir, law and order is a very wide subject. There are
four important factors which determine the law and order
situation in the State, viz., naxalite problem, communal
problem, factional feuds and murders relating to land disputes..

The note furnished by the Hon.Minister says that on the eve of polling in last general elections, four people died in Hyderabad. The behaviour of police, particularly in the Old City, was very ambiguous and unusual. They acted not as police force, but as a gang of desperadoes. They also indulged in such activities which does not come up to the standards of police force. There are various examples, there are various instances where the police force was bribed. They are responsible for stalling the polling in polling booths. The top brass of the police force in fact overtly and covertly supported the candidates. Unfortunately, they won the elections. In another instance in the Old City, one of the Circle Inspector, in apprehension of breach of peace, fired causing fear in the hearts of votes. In another instance where I was there, the police jeep went round the polling booth with its siren blowing. This caused fear in the hearts of people. In another incident, there was a car transporting bogus voters. Despite complaint by our Party to the incharge officials, no action was taken. The common man is flabbergasted at the behaviour of the police force. I request the Home Minister to see that in the coming municipal elections this sort of behaviour is not resorted to. Strict action should be taken against those officials who indulge in this sort of activities.

Sir, the Central Ministry of Home Affairs said that in the Police Recruitment Board there should be one Member belonging to the minorities. In Andhra Pradesh we have the Andhra Pradesh Police Recruitment Board. I request the Home Minister to tell me as to who is the minorities representative. What is the minorities representation grade-wise? I request the Home Minister to furnish the particulars in Group-I, Group-II, Sub-Inspectors and Constables when he stands upto give the reply.

The note circulated also spoke about the extremist activity and left wing activity. In my opinion and in the opinion of my party, a dialogue should be started with these people. The Government also stated that it wants to bring
J. 150-14

these people into the mainstream of social life. Unless and until a dialogue is started and unless and until the Government sits with these people across the table, this problem cannot be solved. When they sit together, the Government will come half way through and the other side will also come half way through. History tells us that this sort of things are not eradicated either by encounters or by land mines. We have to see why these people have resorted to such drastic measures. Who gave them the gun to hold? Curbing will not stop this. A dialogue should be started. Release of Kondapalli Seetharamaiah was a good gesture on behalf of the Government. Similar steps should be taken. Unless and until these things are stopped, peace and prosperity will not be attained. The present state of affairs are such that the State of Andhra Pradesh is leading towards a pasture of callous intransigence. Every effort should be made by the Government to bring these left wing people into the mainstream.

Coming to the communal violence, I would like to state that the problem is very much related to the socio-economic conditions and a sense of insecurity in the people. This will lead to unnecessary flaring up. One more surprising thing is that the top brass of the police force, when they retire from the police force, are joining the communal organisations. If these people, who are there to maintain law and order and uphold the secularism in the country, join communal organisations, how can a common man accept that they will uphold justice and law and order. One glaring example is one ex-DGP joined a communal organisation. This should be stopped. When these people are trained, they should be trained in such a way that they firmly believe in secularism and do not side any community and they are there to uphold law and order. Communal incidents are flaring up in Nizamabad and Adilabad Districts. My suggestion is that in future, God forbid, if there is any communal violence, the incharge S.P. and the District Collector should be held responsible for that so that they may take stern action against these people. In that way, peace and prosperity will return to that place.

Another thing which has come to my notice is the Wakf. Though this issue does not directly concern the Demands under discussion, I would like to bring it to the notice of the Home Minister. In the districts, when the Wakf Board goes to the court and wins a case and when they try to evict the 4.40 | illegal occupants on the strength of court judgment, సా. there is lack of cooperation from the police. The police has to extend full support because they have got the judgment in their favour. Only in this way, illegal encroachments can be stopped. A mosque was partially destroyed in the limits of Shapur Village and a complaint was filed in the Shamshabad Police Station, but nothing has been done so far. No action has been taken.

Sir, in the note, there was a report on the Moghulpura firing. I am grateful to the Hon. Speaker and the Hon. Home Minister to see that it is deleted and a new book is printed. But, what has the Home Minister done in regard to the people who are responsible for printing such things which have caused grave harm to the people belonging to the minority community? I would like to know whether any enquiry has been conducted into this and the people responsible are suspended. I think that previously in the police force there is a minority element which believes in flaring up a communal feelings. It is the work of these people that they have resorted to such words.

In the same Moghulpura incident, no FIR has been filed against these police people whereas the students who are responsible are booked under different sections of Indian Penal Code. Further, at the time of arrest of the students, their personal belongings were taken away such as their watches, gold chains, ear rings, etc. were not given to them. I request the Home Minister to see that these things are returned to them.

I would like to bring to the notice of the Home Minister another thing categorically. The police personnel are overtly

and covertly moving around the forensic people so as to see that the report which is going to be published say that so and so bullet was not fired from the service revolver but from other gun.

A judicial enquiry has been ordered by the State Government. I request that it should be got done by either a retired or sitting High Court Judge. The Telugu Desam Party in its election manifesto and the Chief Minister and the Home Minister after the Telugu Desam has come to power have stated that a re-enquiry will be ordered into the murder of Ghulam Rasool. I request that it should also be got done. I do not know at what stage the judicial enquiry into the Moghulpura incident is and when the report is going to be submitted.

Sir, in the Hotel Bhaskar Palace, in three years three students died. Last year a child aged 16 years by name Alander Hussain drowned in the swimming pool and a CBCID enquiry has been ordered. Till this day no action has been taken. I request the Home Minister to look into the matter so that the licence of the hotel is suspended if they are culpable and negligence in making this child drown in the swimming pool.

Coming to the issue of TADA, there is going to be a meeting of Chief Ministers of various States of India on 6th May. The Union Home Minister is inviting our Chief Minister also. I request the Government to very strongly and vociferously oppose this draconian law. This is the only law which places the burden of proof on the accused. It is the general principle of law that whoever makes an allegation, the burden of proof lies on him to discharge beyond reasonable doubt that he is liable for the crime. Further, the minorities of Andhra Pradesh will remember the Hon. Chief Minister for scrapping this law. Under this law, there is a provision that if the cases are booked by the State Police, those cases can be stopped. There are many innocent muslims who are unnecessary booked under this Act. One glaring example of misuse of TADA in my constituency has happened in Shakkar Gunj. In one

offence hundred people were booked. Out of hundred, 45 to 50 people were booked under TADA. In another offence the same hundred people were absconding. In fact, they are lying in Chanchallguda and Musheerabad jails. In another incident, the private parts were tortured. in this not a glaring example of misuse of this law. India has signed on the Universal Declaration of Human Rights. Articles 16 and 17 of the Declaration says specifically that such laws should not be enacted in countries who have signed on the Universal Declaration of Human Rights. The Chairman of the National Human Rights Commission, who is the ex-Chief Justice of India, also opposed this Act. I request the Government, especially the Hon. Chief Minister, to vociferously and vehemently oppose this law so that innocent people are released. Some people booked under TADA were released. I accept that, but it is only those people who were in collusion and who have political connections. One example is Sanjay Dutt. He is still lying in jail, Whereas the son of an MLA was released. He was booked under TADA and an FIR was issued. In the FIR he was accused No. 1. The accused No. 4 is made as Accused No. 1 and he was let of. The Governments have manipulated this law to break up parties and to cause friction. I request you to look into the matter.

Another glaring example of the misuse of the Act is in connection with the murder of an Addl. S.P. at Toli Chowki. A person was also killed in the encounter. What is the point in taking a 60 year old woman into custody and booking her under TADA? They do not know anything. One of the accused who is lying in the Musheerabad jail was taken into custody when he came back after playing cricket. He does not know what happened at Toli Chowki. He was booked under TADA. Innocent people should be released. I am not saying about those who have committed crime. As my predecessor has said, when the muslims prayed after the demolition of Babri Masjid, they were booked under TADA. What is the point in booking them under TADA when there are different sections in IPC? The minorities, especially the muslims have taught a lesson to the

Government which used its draconian laws without any justifiable excuse. They have put them out of power. They have showed them the exit door. The glaring example is Maharashtra and Gujarat. The minorities have wholeheartedly voted for the ruling party because they have full confidence in them that they will oppose this Act and lift the cases where innocent people were booked.

Coming to the issue of Homeguards, as it was stated by various Hon. Members from different political parties, they are paid Rs. 22/- per day. Normally, a labourer is paid Rs.60/- to 70/- per day whereas these Homeguards who work for the whole day sweating under the hot Sun are paid only Rs.22/-. There are totally 12,000 Homeguards in the State of Andhra Pradesh. They should be upgraded to that of the Police Constables. They have put in a service of 12 to 15 years. Their salary should be increased to Rs.70/- per day. They should be given loan facility. They should be given leave when they fall sick. The allowance which is given to them when on emergency duty is cut from the salary. This should not be done. If they are appointed by the Government, they should be given the uniform.

The 1983 batch of Sub-Inspectors of Traffic Police should be upgraded to that of Inspectors. The file is there with the Home Minister. Even for Traffic Police, uniform is not provided to them.

There are unnecessary challans and fines on autorickshaw people. They are fined Rs.400/- to Rs.500/-. Instead of that, 4.50 | Instead of that, they should inculcate the rules of సా. the traffic. In Sultan Bazar one autorickshaw driver was challaned Rs.700/- and the only reason given was that he illegally parked his vehicle. But, I am told that actually he was there only for two or three minutes.

Another thing is that the Government has issued a G.O. wherein the prisoners who have served 10 years for life imprisonment should be released. Here, I am giving the name

of one person who has not been released in terms of the said G.O. He is Syed Ahmed (C.D. No. 1171). He was sent to Jail in 1982. He is lying in the Chanchalaguda Central Jail. He has not even been released on parole.

Sir, it is good that the Government has banned alcohol because it is a social evil. But, gambling is also a social evil. In the Police Recreation Club in Secunderabad, Nizam Club, Secunderabad Club and Fateh Maidan Club gambling is going on unabated. Why don't the Task Force raid these places and catch hold of the culprits? Why are they harassing the people who are indulging in gambling on the road sides? These Clubs should, also, be checked.

Sir, in some parts of the City, Satta business is going on. I want the Home Minister to stop this as the Government banned the single lottery system. It is a very good step.

Fifteen days back there was a report in the Press that the Task Force are installing agent provocateurs. They are putting up women Police Constables at Tank Bund and they are inducing the people to commit crime. Is the Task Force supposed to indulge in such activities of installing agent provocateurs?

Sir, the report of Jail Administration says that moral education is being given to the prisoners so that they can learn good habits. It asserts that moral and religious instructions have been given in the Chanchalguda and Musheerabad Jails. In Musheerabad Jail one person viz., Meera used to lead fellow prisoners in religious congregations. He is kept in solitary confinement. I request the Home Minister to look into this.

As my BJP friend rightly pointed out, there is acute water scarcity in the Twin Cities. He has analysed the problem in a humanely way.

As far as the Judicial Administration is concerned, the minorities welcome the step taken by both the Central and the State Governments for appointing two Judges from the Minorities Community. But, in the lower courts, the same representation is not given, as in the Metropolitan and the Sessions Courts. I also say that representation has not been given in other judicial offices, for eg., the minority community people have not been appointed as Public Prosecutors or Asst. Public Prosecutors. There is a back-log which should be expeditiously dealt with.

Sir, lastly I would like to say that the amount of Rs.10 lakhs given towards the legal aid for the poor people is not enough. The percentage of poverty line is beyond that. This amount of Rs.10 lakhs should be increased to, at least, Rs.40 lakhs towards the legal aid for the poor people.

Sir, I thank you very much for giving me this opportunity.

శ్రీ ఇ. పెద్దిరెడ్డి (హుజూరాబాద్):- అధ్యక్షా, 1995-96 సంవత్సరానికిగాను రూ.490 కోట్లు ఖర్చు కాగల పృథివిపాదనతో పోలేను పరిపాలన పైన ఈ శాసనసభలో డిమాండ్ను ప్రవేశపెట్టడం జరిగింది. దీనిపైన గౌరవసభ్యులు సుదీర్ఘంగా వారియొక్క సూచనలు, పరిపాలనా విధానం గురించి ఏ విధంగా అడ్మినిస్ట్రేషన్ను ఎఫిషియంట్గా పాలింపేటటువంటి విషయంపైన వారు అనేక సూచనలు చేయడం జరిగింది. గత శాసనసభ ఎన్నికలు ఎంతో ప్రశాంతముగా శాంతిభద్రతలకు ఎలాంటి అటంకాలు లేకుండా నిర్వహించడం జరిగింది. తరువాత జరిగినటువంటి లోకల్ బాడీస్ ఎన్నికలలో కూడా ఎంతో హుందాతనంగా ఎన్నికలు నిర్వహించబడ్డాయి. డిమాండ్తో శాసనసభ ఎన్నికలకు మరియు లోకల్ బాడీస్ ఎన్నికల మధ్యలో కొంత అంత ప్రశాంతముగా జరగలేదనేటటువంటి అభిప్రాయాన్ని వ్యక్త పరిచారు. దానికి ప్రధాన కారణం శాసనసభ ఎన్నికలలో నియోజకవర్గానికి ఒక అభ్యర్థితే పోటీ చేసే విధానం. మరి లోకల్ బాడీస్ అన్నప్పుడు అనేకమంది పోటీ చేసేటటువంటి పరిస్థితులు ఉంటాయి. గతములో సుమారు 300 ప్లాటూన్స్ అదనపు బలగాలను తేసుకు వచ్చిన పరిస్థితులు ఉన్నాయి. మరి మొన్న ఎలాంటి అదనపు బలగాలను తేసుకురాకుండా ఉన్నటువంటి మన పోలేసులతో సమర్థవంతంగా ఎన్నికలు నిర్వహించుకోవడం జరిగింది. అందులో ప్రభుత్వం చాలా కృతకృత్యమైనట్లు మన ఎన్నికల రిజిస్ట్రేషన్లు బట్టి అర్థమవుతోంది. అంతేకాకుండా ప్రధానంగా దేశములో, ఈ రాష్ట్రములో కరవుకాటాలు, దానితో పాటు శాంతిభద్రతలు ఈ రెండింటి పైన ప్రజలందరూ కూడా ఎంతో ఆసక్తికరంగా, ఎంతో ఆందోళనకరంగా వారు ఆలోచించడం జరుగుతోంది. మరి కరవు కాటకాలపైన ఈ ప్రభుత్వం ఎన్నో సంక్షేమ కార్యక్రమాలను ప్రవేశపెట్టి వారిని అదుకోవడానికి ఒకవైపు ప్రయత్నం

చేయడం జరుగుతోంది. అదే పద్ధతిలో ఈ శాంతిభద్రతల విషయంలో కూడా ఈ మధ్య కాలములో - ఈ నాలుగు మాసాల వ్యవధిలో చూసినట్లయితే పోలీసు డిపార్ట్మెంటు కూడా ఎంతో సమర్థవంతంగా వారి పరిపాలనా దక్షతను వారు ఇప్పటికే నిరూపించుకోవడం జరిగింది. 16వ సెంచరీలో ఉన్నటువంటి మూడు పంచలోహ విగ్రహాలను రు.50 లక్షలు సుమారుగా విలువైన వాటిని పట్టుకోవడం జరిగింది. అదే విధంగా బ్లాక్ మనే రూ. 11.50 లక్షలు రికవరీ చేసినటువంటి పరిస్థితులు మనము పత్రికలద్వారా చూడడం జరిగింది. గల్ఫ్ పేరుతో దొంగ సర్టిఫికేట్స్ ఎమ్.బి.బి.ఎస్, ఎమ్.బిక్, బి.ఇక్ సర్టిఫికేట్స్ ఇచ్చిన వారిని అదుపులోకి తీసుకోవడం జరిగింది. అదల్తరేషన్ ఆఫ్ లూటీకెచెడ్ ఆయిల్స్ పట్టుకొని సుమారుగా రు.40 లక్షలు రికవరీ చేయడం జరిగింది. సుమారుగా 8 వేల ఆడియో ప్రింటెడ్ కేస్ట్స్ కూడా పోలీసు డిపార్ట్మెంట్ సమర్థవంతంగా అదుపులోకి తీసుకోవడం జరిగింది. దొంగతనంగా జీపులు, కార్లు పట్టుకుపోయే ముఠాను పట్టుకొని రు. 15 లక్షల విలువైన వాహనాలను కూడా రికవరీ చేయడం జరిగింది. దొంగ వస్తువులు రికవరీలో కూడా రు.6 లక్షల విలువైనటువంటి ఆభరణాలను రికవరీ చేయడం జరిగింది. మిల్క్ పౌడర్ అదల్తరేషన్లో కూడా రు. 40 లక్షల విలువైనటువంటి మిల్క్ పౌడరును దొరకపుచ్చుకోవడం జరిగింది. కమ్యూనిటీ రైట్స్, డెకాయ్డ్స్ విషయంలో ఎంతో సమర్థవంతంగా నగరములో, అదే విధంగా రాష్ట్రములో పోలీసు డిపార్ట్మెంట్ ఎంతో సమర్థవంతముగా పనిచేయడం జరుగుతోందని చెప్పి మేధ్వారా తెలియపరుస్తున్నాను. అయితే ప్రధానంగా ఎంత చూసినప్పటికీ కూడా ఇంకా ఎంతో సమర్థవంతంగా మనము చేసుకోవలసిన అవసరం ఉంది. స్వాతంత్ర్యము వచ్చిన 48 సంవత్సరాలలో ఏడు సంవత్సరాలు మినహా మిగిలిన కాలం అంతా గౌరవ కాంగ్రెస్ ప్రభుత్వమే ఈ రాష్ట్రాన్ని పరిపాలించింది. ఈ సోషియో ఎకనమిక్ ప్రోగ్రెస్ వల్ల, ఈ సాంఘిక ఆర్థిక సామాజికపరమైనటువంటి సమస్యల వల్ల ఆర్థిక అసమానతలు ఈ సమాజములో ఉన్నవారు లేనివారు అనేటటువంటి బేధాభిప్రాయాలు ఏర్పడి కొన్ని ఆందోళనకరమైనటువంటి ఆందోళన చెందవలసినటువంటి ఘటనలు ఈ దేశములో, ఈ రాష్ట్రములో ఏర్పడ్డాయి. వీటిని సమర్థవంతముగా ఎదుర్కొనేందుకు మరి ప్రభుత్వం అదేవిధంగా పోలీసు వ్యవస్థ ఎంతో సమర్థవంతముగా పనిచేయవలసిన అవసరం ఉందని మేధ్వారా తెలియపరుస్తున్నాను. గతములో అయిదు సంవత్సరాలు పరిపాలన చేసినటువంటి కాంగ్రెస్ ప్రభుత్వంలో ముఖ్యమంత్రి మారినప్పుడల్లా ఒకో విధానాన్ని మార్చుకుంటూ వారి షేఖరి పటిష్టముగా ఉండకపోవడం వల్ల ప్రజలందరూ కూడా ఎంతో ఆందోళన చెందారు. ఎవరు వస్తే, ఏ ముఖ్యమంత్రి వస్తే ఏమీ జరుగుతుందో, ఎలాంటి విధానాలు తీసుకువస్తారో అన్న ఆలోచనతో కొంత అశాంతి ఏర్పడినటువంటి మాట వాస్తవం. ఇప్పుడు అధికారంలోకి వచ్చిన తెలుగుదేశం ప్రభుత్వం గౌరవ ముఖ్యమంత్రిగా ఎన్.టి. రామారావుగారు ప్రమాణస్వీకారం చేసిన తరువాత శాంతి భద్రతల విషయములో ప్రత్యేకంగా రాజధాని అయినటువంటి హైదరాబాదులో ఎలాంటి కమ్యూనిటీ రైట్స్ లేకుండా ఎంతో పటిష్టముగా పరిపాలన సాగించాలనేటటువంటి ఆలోచనతో ముందుకు పోవడం జరుగుతూ ఉంది. ఆ ఏడు సంవత్సరాల పరిపాలనలో ఒక్క కమ్యూనిటీ రైట్, కరీఫూజ్ జరగలేదు. అది మినహాయస్తే ప్రతిసారి, ఎప్పుడూ కేడా ఏదో అలజడి.

ఏదో ఆందోళన ప్రజలందరికీ ఉన్నటువంటి పరిస్థితిని ఒకసారి గుర్తు చేసుకోవలసిన అవసరం. ఉంది. అన్నగారు రాష్ట్ర ముఖ్యమంత్రిగా వారు ఒక విషయం చెప్పడం జరిగింది. పేదవారికి తినడానికి తిండి, ఉండడానికి ఇల్లు, కమ్యూకోవడానికి బట్ట ఇవ్వాలని ఆ విధంగా పేదరికం నిర్మూలించాలి. పల్లె ప్రాంతాలు అభివృద్ధి చేయాలి. అందరికీ అన్ని పిచాలా ఎన్నో సౌకర్యాలు కల్పించాలనేటటువంటి ఆలోచనతో ముందుకు పోవడం జరుగుతూ ఉంది. ఆర్థిక, సామాజికపరమైనటువంటి ఈ సమస్యల పట్ల మరి మనము ఎంతో హుందాతనంగా మనసుకోవలసిన అవసరం ఉంది. ముఖ్యంగా ఉత్తర తెలంగాణా 5-00 ప్రాంతంలో ప్రత్యేక శ్రద్ధతో ప్రభుత్వపరమైన ఆలోచనతో ముందుకు సా. పోవలసిన అవసరం ఉంది. ఫేక్ ఎన్కౌంటర్స్ ఏమాత్రం జరగవని ప్రభుత్వ పరంగా ప్రకటన చేయడం జరిగింది. అయితే ఏదైనా ఇన్సిడెంట్ జరిగినప్పుడు పత్రికలలో పరస్పర విరుద్ధమైన ప్రకటనలు రావడం జరుగుతోంది. కాబట్టి ఏదైనా ఇన్సిడెంట్ జరిగితే ప్రభుత్వాధికారులు సామర్థ్యంతో వ్యవహరించి ప్రజలలో అనుమానాలు రాకుండా చూడవలసిన అవసరం ఉందని, నా అభిప్రాయాన్ని వ్యక్తం చేస్తున్నాను. ఆ విధంగా మనం పారిపాలనం ముందుకు తీసుకుపోవలసిన అవసరం ఉంది.

ఇక భూ సంస్కరణల విషయానికి వచ్చినప్పుడు మిగులు భూముల పంపకం గురించి చెప్పుకుంటున్నాం. ప్రభుత్వ ఉద్దేశ్యం కూడా అదే. ఈ విషయాన్ని గురించి తెలుగుదేశం పార్టీ మానిఫెస్టోలో చెప్పడం జరిగింది. భూమిలేని పేదలకు మిగులు భూములను పంపిణీ చేయవలసిన అవసరం ఉంది. ఈనాడు భూస్వామ్య వ్యవస్థలో భూమికోసం అలజదులు, ఆందోళనలు చేయవలసిన పరిస్థితులు ఈ సమాజంలో ఏర్పడ్డాయని మేరు గుర్తుంచు కోవలసిన అవసరం ఉంది. కాబట్టి మిగులు భూముల పంపిణీకై ప్రభుత్వం శ్రద్ధాసక్తులతో తగు చర్యలు తీసుకోవలసిన అవసరం ఉంది.

ఇక పోలీసు శాఖ విషయానికి వస్తే పోలీసులు వారి ఉద్యోగ ధర్మంగా కర్తవ్యాన్ని నిర్వహిస్తున్నారు. వారిని ఎవరూ శతృవులుగా భావించవలసిన అవసరం లేదు. వ్యక్తిగతమైన ఈర్ష్యాద్వేషాలతో కొందరు వారిపై చేస్తున్న దుష్ప్రచారాన్ని పత్రికలద్వారా మనం చూస్తున్నాం, అలాంటివాటిని సమర్థవంతంగా నిర్మూలించవలసిన అవసరం ఉంది. ఏ కులం వారికిగానీ, ఏ మతం, ఏ జాతివారికి గానీ పోలీసుల పట్ల దురాలోచన రాని విధంగా పోలీసులు మెలగవలసిన అవసరం ఉంది. లా అండ్ ఆర్డర్ను కాపాడడం, ఇండియన్ పేసల్ కోడ్ను అమలుపరిచి నేరస్థులకు శిక్ష వేయించడమే కాకుండా వారు ప్రజా సమస్యల్ని, వారి ఆలోచనా విధానాలనూ అర్థం చేసుకొని గామాలలో కరడుగట్టిపోయినటువంటి, పేరుకుపోయినటువంటి, కోర్టులద్వారా పరిష్కారం కానటువంటి సమస్యల్ని, సామాజిక పరమైన, సాంఘికపరమైన సమస్యల్ని కూడా పరిష్కరించడానికి వారు కార్యోన్ముఖులైతే వారిపట్ల కొంతవరకైనా ప్రజలకు మంచి అభిప్రాయం ఏర్పడుతుందని మేధావీ తెలియ జేస్తున్నాను.

ఆర్థిక మరియు రెవెన్యూ శాఖామాత్యులు(శ్రీ ఎన్. చంద్రబాబునాయుడు):- అధ్యక్షా. బ్రిజేశ్ అండ్ ఎకౌంట్స్ మరియు ఫిస్కల్ సర్వీసెస్ డిమాండ్స్ కూడా ఉన్నాయి. అయితే చాలామంది గౌరవసభ్యులు ఇది చూసినట్లు లేదు. వాటిపై ఎవరూ మాట్లాడలేదు. కాబట్టి నేను కూడా మాట్లాడకుండా ఉంటాను...

శ్రీ నిపాద్. విద్యాసాగర్ రావు:- పెన్షన్స్ గురించి మాట్లాడనివ్వండి. మమ్ముల్ని మాత్రం పెన్షన్ అడక్కండి.

శ్రీ ఎన్. చంద్రబాబునాయుడు:- మీకు కూడా పెన్షన్స్ ఇవ్వబోతున్నాం. మీరు నెక్స్ట్ టైం గెలవకపోతే పెన్షన్ వస్తుంది. టైం పక్కారం ఇస్తాం. అవసరమైతే బ్యాంకులో మీ ఎకౌంట్ లో క్రెడిట్ చేసి అవకాశం కూడా కల్పిస్తామని మనవిచేస్తున్నాను.

శ్రీ ఎం.బి. చౌహాన్:- వెహికల్ లోన్ సంగతి చెప్పండి.

శ్రీ ఎన్. చంద్రబాబునాయుడు:- వెహికల్ లోన్ కూడా ఇస్తాం. మిత్రులు తీసుకోవచ్చు. ఇక అసలు విషయానికి వస్తే ఈ రోజు జిల్లాలో 23 డిస్ట్రిక్ట్ ట్రాజిరీస్ ఉన్నాయి. 293 సబ్-ట్రాజిరీస్ ఉన్నాయి. ఇవేకాకుండా కొన్ని ప్రదేశాలలో మరో 15 సబ్-ట్రాజిరీలు ఓపెన్ చేయాలన్న ఆలోచనతో ఉన్న విషయం మీ అందరికీ తెలుసు. ప్రభుత్వానికి సంబంధించిన అన్ని డిపార్ట్మెంట్లు ఆదాయ వ్యయాలను ఈ ట్రాజిరీల ద్వారా ప్యాసెస్ చేస్తుంటారు. రాబోయే రోజులలో ఆదాయ, వ్యయాలను కంప్యూటర్లైజ్ చేయడం జరుగుతుంది. అవసరమైతే నెట్ వర్క్ ద్వారా కంప్యూటర్లైజ్ చేసి అవకాశం ఉంది. ఏ విధంగా చేస్తామన్న వివరాలు 5వ తారీఖున ఈ సభలో చెపుతానని మనవిచేస్తున్నాను. ఇప్పటికి డిస్ట్రిక్ట్ ట్రాజిరీలను కంప్యూటర్లైజ్ చేశాం. సబ్-ట్రాజిరీలను కంప్యూటర్లైజ్ చేయాలి. వేలైతే మూడు, నాలుగు నెలలలో బోటల్ గా కంప్యూటర్లైజేషన్ పూర్తి అవుతుందని మనవి చేస్తున్నాను. ఈ రోజున రాష్ట్రప్రభుత్వ రిటైర్ ఉద్యోగుల పెన్షన్స్ చూస్తే పెన్షన్లకొరకు మనం 729 కోట్లు 84 లక్షల 47వేల రూపాయలు ఖర్చుపెడుతున్నాం. 2 లక్షల 44 వేల 538 మందికి పెన్షన్స్ ఇవ్వడం జరుగుతోంది. ఈ రోజు పౌడరాబాదు, సికిందరాబాద్ లోని పెన్షన్లర్లకు సంబంధించి వారి పెన్షన్లను బ్యాంకు ఖాతాలో జమచేయడం జరుగుతోంది. అలాగే ఇతర ప్రాంతాలలో కూడా చేయడానికి ఏర్పాట్లు చేస్తున్నాం. ఇక పెన్షన్లర్లకు నెక్స్ట్ వేర్వేరు చికిత్సకోసం 50 వేల వరకు ఆర్థిక సహాయం అందజేయడం జరుగుతుంది. ఇక ఉద్యోగులకు ఈ సంవత్సరం డిఫరెంట్ టైప్స్ ఆఫ్ లోన్స్ ఇవ్వడానికిగాను 109 కోట్లు 58 లక్షల 75 వేల రూపాయలు కేటాయించడం జరుగుతోంది. గెజిటెడ్ అధికారులకు 8 1/2 శాతం నాన్ గెజిటెడ్ అధికారులకు 7 1/2 శాతం వడ్డీ రేటుతో 4వ తరగతి ఉద్యోగులకు 6 1/2 శాతం వడ్డీతో లోన్స్ ఇవ్వడం జరుగుతుందని మనవిచేస్తున్నాను. ఇక ఈ మూడు డిపార్ట్మెంట్లకు సంబంధించి గౌరవసభ్యులు తాము ఇచ్చిన కట్ మోషన్స్ ను ఉపసంహరించుకొనునీ మనవిచేస్తున్నాను. ఎందుకంటే వారు చెప్పిన విషయాలు పరిశీలించి, చర్య తీసుకొంటాము. కట్ మోషన్స్ ను పెగ్స్ చేయకుండా ఈ డిమాండ్స్ ను పాస్ చేయాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీ నిపాద్. రాజేశ్వరరావు:- అధ్యక్షా, ఆధునిక యుగంలో కంప్యూటర్లైజేషన్ వచ్చిన తరువాత ట్రాజిరీలో జమాఖర్చులన్నింటినీ కంప్యూటర్లైజేషన్ చేసి, సులభతరం చేయడానికి, మన పరిస్థితిని సకాలంలో అర్థం చేసుకొని తగిన పరిష్కారం చేయడానికి చక్కటి బాధ్యత తీసుకొన్నారు, బాగానే ఉంది. మీరు చేసే పద్ధతి బాగానే ఉపయోగపడుతుంది. కానీ అసలు ప్రస్తుత పరిస్థితి ఏమిటంటే ఒక ఉద్యోగి రిటైర్ అయ్యాక పెన్షన్ వ్యవహారం కొన్ని సంవత్సరాలదాకా తేలే సమస్య లేదు. ఉద్యోగులంతా రిటైర్ అయ్యాక

తమ చరిత్రనంతా తీసుకొని ప్రభుత్వాధికారులతో పోరాడగా, పోరాడగా అందులో చాలా తక్కువ మందికి 4, 5 సంవత్సరాలతో పరిష్కారమవుతుంది. అంతకంటే ముందు మాత్రం కాదు. అందువల్ల ఉద్యోగుల వివరాలన్నీ మోడర్నైజ్ ఎకౌంటింగ్ పద్ధతిలో కంప్యూటరైజ్ చేసి, రెండు, మూడు సంవత్సరాలలో రిటైర్ కాబోయే ఉద్యోగులకు రావలసిన పెన్షన్, తదితర బెనిఫిట్స్ లన్నీ లెక్కగట్టి కంప్యూటర్ లోకి ఎక్కించి రిటైర్ కాగానే వారికి ఇవ్వవలసిన డబ్బు అందజేస్తే చాలా విపణ్ణతకమ్మైన పని చేసినట్లు అవుతుంది. చాలామంది వృద్ధులు ఆనందంగా, సంతోషంగా ప్రభుత్వాన్ని దీవిస్తారు, కాబట్టి దయచేసి మీరు ఆ ప్రయత్నం చేయండిని మనవిచేస్తున్నాను.

శ్రీ కె. ఎర్రన్నాయుడు:- అధ్యక్షా, పెద్దలు రాజేశ్వరరావుగారు చాలామంది సూచన చేశారు. అయితే గతంలో మహేంద్రనాథ్ గారు ఫైనాన్స్ మినిస్టరుగా ఉన్నప్పుడు ఇదే ప్రశ్నపై సుదీర్ఘంగా చర్చ జరిగింది. అయితే ఎకౌంటింట్ జనరల్ సెంట్రల్ గవర్నమెంట్ పర్యాయంలో ఉంటారు కాబట్టి వెంటనే పెన్షన్స్ సెటిల్ చేయలేకపోతున్నామని చెప్పారు. సెంట్రల్ గవర్నమెంట్ ఇస్తున్నట్లుగా వెంటనే ఇక్కడ కూడా ఎందుకు చేయలేక పోతున్నారంటే ఈ విషయం చెప్పారు. ఏమైనా రిటైర్ అయ్యే విషయం ముందుగానే తెలుస్తుంది కాబట్టి ముందుగానే వివరాలన్నీ తయారుచేయాలి. లేకుంటే ప్రస్తుత పరిస్థితి ఏమిటో మనం చూస్తున్నాం, ప్రతి రోజు పత్రికలలో చూస్తున్నాం, రిటైర్ అయిన ఉద్యోగులు ఆఫీసుల చుట్టూ తిరగలేక చాలా ఇబ్బందులు పడుతున్నారు.

5.10 | సెంట్రల్ గవర్నమెంటు రిటైరయ్యే ముందు అన్ని పూర్తిచేసి ఉంచుతుంది.
సా. ఏవయినా డినిషింగ్ కేసులున్నాయంటే అది సపరేట్ గాని స్వచ్ఛందంగా ఉన్నప్పుడు రిటైర్ అయిన నెక్స్ట్ ఇవ్వడానికి ఏవయినా సరే ఎమెంటుమెంటు చేసి లేకపోతే సెంట్రల్ గవర్నమెంటుతో ఉత్తర ప్రత్యుత్తరాలు జరిపే ఆ విధానాన్ని ప్రవేశపెడితే భారతదేశంలో మంచి విధానం అవుతుంది. దీనికి రూపకల్పన చేయడానికి ఏమి చేయబోతున్నారు?

శ్రీ ఎన్. చంద్రబాబునాయుడు:- అధ్యక్షా, గౌరవనీయులు, పెద్దలు, శ్రీ సిపావ్. రాజేశ్వరరావుగారు, ఎర్రన్నాయుడుగారు కూడా చెప్పడం జరిగింది. బ్రిజ్ లో అన్ని కంప్యూటరైజ్ చేయడమేకాకుండా ప్రతి రోజు రాష్ట్రంలో అన్ని బ్రిజ్ లో జరిగే లావా దేవీలు సేమ్ డే స్టాడరాబాదు వచ్చే విధంగా మాకు అందరికీ కూడా ఏ రోజు ఆదాయం ఎంత, ఎక్స్ పెండిచర్ ఎంత అన్న సమాచారం తెప్పించుకుంటున్నాము. అదే మారిగా మీరు చెప్పినట్లు బోటల్ గా అన్ని డిపార్టుమెంటులలో ఉండే ఉద్యోగుల సర్వీసులన్నీ డిజియిల్ గా కంప్యూటరైజ్ చేసి ఎవీ మంత సాలరీస్ అన్ని కూడా ప్రతి ఒక్కరి బిల్స్ మన దగ్గర పెట్టి పని లేకుండా వాళ్ల బ్యాంకం ఎకౌంట్ లోనే డబ్బులు అడ్జస్టు చేసే విధంగా ఆలోచిస్తున్నాము. మీరు చెప్పినట్లుగా వాళ్ల రిటైర్ కాకముందే డినిషింగ్ కేసులు తప్ప మిగతావన్నీ కంప్యూటరైజ్ చేసి ఇన్ అడ్వాన్స్ గా కూడా ప్యాసెస్ చేసే అవకాశముంది. అవన్నీ ఎగ్జామిన్ చేస్తున్నాం. నా ఉద్దేశ్యం ప్రకారం ఒక సంవత్సరం లోపల మార్గిమమే ఈ ఇయర్ లో ఇవన్నీ కంప్లీట్ చేయాలని ఒక టార్గెట్ పెటుకున్నాము. అవన్నీ కూడా చేస్తామనీ మనవి చేస్తున్నాను.

(చప్పట్లు)

వ్యయ పట్టిక) గాంధీకొరకు అభ్యర్థన.

హోంశాఖామాత్యులు (శ్రీ పి. ఇంద్రారెడ్డి):- అధ్యక్షా, 1994 డిసెంబరులో శాసనసభ ఎన్నికలలో తీరిగి తెలుగుదేశం పార్టీ అధినేత రామారావుగారి పట్ల రాష్ట్రపక్షాలు అవంచలమైన విశ్వాసం ప్రకటించి అధికారానికి పంపించడం జరిగింది. గతంలో రామారావుగారి నాయకత్వంలో 6 1/2 సంవత్సరాల పరిపాలనా రాష్ట్రంలో చేసినపుడు సంక్షేమ కార్యక్రమాలు ఎంత ముఖ్యమో శాంతిభద్రతలు, శాంతి సంఘభావంతో రాష్ట్ర పరిపాలన సాగించింది. ఆ ప్రధాన ఉద్దేశ్యంతో 1994 డిసెంబరులో జరిగిన ఎన్నికలలో కూడా శాంతి భద్రతలు ప్రధాన లక్ష్యంగా దృష్టిలో పెట్టుకుని ప్రజలు ఉత్తర తెలంగాణా జిల్లాలో ఇబ్బందులున్న రాయలసీమ ప్రాంతంలో సాయుధ ముఠాలు స్వేచ్ఛరవిహారం చేస్తున్నా రామారావుగారి పట్ల ప్రజలు అవంచల విశ్వాసాన్ని ప్రకటించడం జరిగింది. తెలుగుదేశం పార్టీ అధికారంలోకి వచ్చిన తరువాత రాష్ట్రంలో గత 5 సంవత్సరాలుగా పరిపాలన సాగించిన కాంగ్రెసుపార్టీ ఏ విధంగా అన్ని రంగాలలో ఘోరంగా వైఫల్యం చెందిన విషయం- వారు ఈ రోజు సభలో ఉంటే నేను హోం డిమాండ్స్పైన మాట్లాడే సందర్భంగా తెలుసుకుంటే బాగుండేది. వారి కార్యక్రమం అదే కాబట్టి వారు బయటకు వెళ్లవలసిన అవసరం వచ్చింది. బయటకు పంపడం జరిగింది. ఇక్కడ ప్రధానంగా శాంతిభద్రతల విషయానికి వచ్చినట్లయితే ఆంధ్రప్రదేశ్లో తెలుగుదేశం పార్టీ తన 6 1/2 సంవత్సరాల పరిపాలనా కాలంలో శాంతి స్థాపించినా గత 5 సంవత్సరాల పరిపాలనా కాలంలో కాంగ్రెసు ఎంత వైఫల్యం చెందిందో ఇక్కడ సభలో ఉన్న అందరికీ తెలిసిన విషయమే. ముఖ్యంగా ఆంధ్రప్రదేశ్లో పట్టి పడినట్లున్న తేవ్రవాదం కానీ, మతోన్మాదం కానీ, రాయలసీమ ప్రాంతంలోని ముఠా కక్షలు కానీ అదే విధంగా అక్కడక్కడా చెదురు మదురుగా సాగుతున్న దారిదోపిడీలు తగాదాలు కానీ వీటిని అన్నిటిన్నీ కూడా ఈ రోజు హోం డిమాండ్స్ మీద గౌరవ పెద్దలు జనార్జన్రెడ్డిగారు, రజాబ్ అలీగారు, శ్రీ బి. వెంకటేశ్వరరావుగారు, సిపావ్. విద్యాసాగరరావుగారు, అమానుల్లాఖాన్గారు, పెదిరెడ్డిగారు మాట్లాడడం జరిగింది. ముఖ్యంగా తెలుగుదేశం పార్టీ అధికారంలోకి రాగానే తేవ్రవాద సమస్యపట్ల, వీరు ఎదుర్కొంటున్న తేవ్రవాద సమస్యలను ఏ విధంగా పరిష్కరించాలి అన్న డానికీ ఖచ్చితంగా లోతుగా వెళ్లవలసిన అవసరం ఉందని ముఖ్యమంత్రిగారు ఒక విధాన నిర్ణయం తీసుకోవడం జరిగింది.

శాసనసభ ఎన్నికల ప్రచార కార్యక్రమంలో ఉత్తర తెలంగాణా జిల్లాలో పర్యటించి నప్పుడు, అక్కడ ప్రజాస్వామ్య విధంగా ఎన్నికలలో పాల్గొన్న రాజకీయ పార్టీలు చేసిన విజ్ఞప్తిమేరకు తెలుగుదేశం పార్టీ అధికారంలోకి వస్తే ప్రజాస్వామ్యయుతంగా సంక్షేమ కార్యక్రమాలతోబాటు పౌరహక్కులను కూడా హరింపచేయకుండా చూసే బాధ్యత ఉందన్నది స్పష్టమైన ఒక విధాన నిర్ణయాన్ని ప్రజలముందు పెట్టడం జరిగింది. తేవ్రవాదం అన్నది అనేక సంవత్సరాలుగా అనుభవం ఉన్న పెద్దలు అనేకమంది ఇక్కడున్నారు. ఈ రోజు చూస్తున్నాము. 47 సంవత్సరాలుగా కాంగ్రెసు సుదీర్ఘపాలన వల్ల, జాతీ వ్యతిరేక విధానాలవల్ల, గామీణ వ్యతిరేకవిధానాల వల్ల, పెదప్రజల వ్యతిరేక విధానాలవల్ల ఈరోజు మన కళ్లముందు సమాజం ఉంది. సమాజంలో పెదరికం ఉంది. సమాజంలో భూమిలేని

నిరుపేదలున్నారు. సమాజంలో నిరుద్యోగులున్నారు. సమాజంలో తాడితులు, వేడితులు, మైనారిటీ వర్గాలవారు ఉన్నారు. వారి హక్కులను వారింపజేస్తున్న వ్యవస్థ మనకక్కణ్ణుండు ఉన్న పరిస్థితి ఉంది. ఎవరూ దీనిని కాదనలేరు. అందువల్ల చట్టపరిధిలో ప్రమాణ స్వీకారంచేసిన రాష్ట్రప్రభుత్వం చట్టపరిధిలో ఉన్న శక్తులను చట్టాన్ని గౌరవిస్తున్నది. ముఖ్యమంత్రి ఒక విధాన నిర్ణయం తీసుకున్నారు. చట్టాన్ని అతిక్రమించే తీవ్రవాదమైనా, మతోన్మాదమైనా, రాయలసీమ సాయుధములాల స్వేచ్ఛరేపివారం చేసినా, దేనికయినా సరే ఏమాత్రం రాజీవడకుండా సంపూర్ణంగా శాంతిభద్రతల పరిరక్షణ లక్ష్యంగా రాష్ట్రప్రభుత్వం పనిచేస్తుందని ముఖ్యమంత్రిగారు ఒక విధాన నిర్ణయం చేయడం జరిగింది. నక్సల్స్ విషయంలో చెప్పడం జరిగింది. సమాజంలో ఉన్న ఈ వ్యవస్థపట్ల ఏదో ఒక క్షణంలో ఆవేశపూరితమైన భావాలతో వారి కుటుంబాలను వదిలి నక్సల్స్ ఉద్యమంలో చేరిన తమ్ముళ్ళుకాని చెల్లెళ్ళను కాని మన కుటుంబంలోని సభ్యులుగా, మన సమాజంలో అంతర్భాగంగా భావించి వారు ప్రజాస్వామ్య పద్ధతిలో జన జీవన సృజనంలోకి రావాలని మా ప్రయత్నం. ఈరోజు సాయుధవోరాటం సాగిస్తూ ప్రజాస్వామ్య పార్లమెంటరీ వ్యవస్థ పనికిరాదని వ్యతిరేకిస్తున్నామన్న నినాదాలు ఇస్తున్న వారిని చట్టపరిధిలో పార్లమెంటు వ్యవస్థ పరిధిలోనే మనం ఏదయినా సాదిద్దామనే రాష్ట్రప్రభుత్వం ఒక విజ్ఞప్తి చేయడం జరిగింది. ఈ విజ్ఞప్తిని పురస్కరించుకుని రమారమి ఈ మధ్యకాలంలో చూస్తున్నాం 4, 5 నెలల నుంచే ఉత్తర తెలంగాణా జిల్లాల్లో గౌరవ శాసనసభ్యులందరూ కూడా చెబు తున్నారు. ప్రభుత్వం తీసుకున్న నిర్ణయానికి కొంత స్పందన ఉందని అంటున్నారు. కొందరు ఆవేశంతో ఈ నక్సల్స్ ఉద్యమంలోకి వెళ్లారని వారు కృమ కృమేణ ప్రజాస్వామ్య యుతంలో పనిచేయడంకోసం తాము నమ్మిన సిద్ధాంతాలద్వారా ఏ మాత్రం సత్ఫలితాలను సమాజానికి అందించలేమన్న భావంతో పునరాలోచనలో వారు శాంతియుత మార్గంలో ప్రజల మధ్య ఉండి పనిచేయడం కోసం సుమారు 1100 పైన మీటింగులు, దళనాయకులు సాయుధ వోరాటంపట్ల విశ్వాసం ఉన్న వారందరూ కూడా ఇటువంటి ఆలోచనలకు స్వస్తి చెప్పి జనజీవన సృజనంలో కలవడం జరిగింది. గౌరవ ముఖ్యమంత్రిగారు చేసిన ప్రకటనకు స్పందించి ప్రజాస్వామ్య వ్యవస్థలో విశ్వాసం ప్రకటించడం జరిగిందని ఈ సందర్భంగా మనవి చేసుకుంటున్నాను. అదేవిధంగా ఇంకా కొందరు చట్టాన్నయినా వ్యతిరేకిస్తాము సాయుధ వోరాటమే ఏకైక మార్గం అంటే చూస్తున్నాము. దీని ఉద్దేశ్యం అమాయకులైన నక్సల్స్ ను ఎన్కౌంటర్ చేయడం అన్నది మా ఉద్దేశ్యం కాదు. వెపస్ టు వెపస్ తప్పదు. ఈ రోజు శాంతిభద్రతలు పరిరక్షించే పోలీసుశాఖ తమ భద్రతలను తమ కుటుంబాలను మర్చిపోయి రాష్ట్రంలో శాంతిని స్థాపించడానికి అనేక పోలీసు కుటుంబాలవారు తమ ప్రాణాలను త్యాగం చేసి జలిదానం చేసిన చరిత్రను ఒకసారి ఆలోచించుకోవాలి. వెనుకంజ వేయకుండా తమను తాము మర్చిపోయి, తమ భద్రతలను, తమ కుటుంబాలను మర్చిపోయి తీవ్రవాదులను, మతోన్మాదులను, డెకాయ్స్ ను, ధైర్యసాహసాలతో ఎదుర్కొని వారితో వోరాటం చేసి శాంతిని ప్రసాదించిన పోలీసు అధికారులు రాష్ట్రంలో ఉన్నారు.

నక్సల్స్ కు సంబంధించిన విషయంలో ఎన్కౌంటర్ విషయంలో స్పష్టమైన పాలిస్ డెనిషన్ తీసుకోవడం జరిగింది. వెపన్ టు వెపన్ వచ్చినప్పుడు డెఫినిట్ గా ఆత్మరక్షణకోసం కానీ చట్టబద్ధంగా ప్రమాణస్వీకారం చేసిన ప్రభుత్వ యంత్రాంగంలో భాగంగా పోలీసులు చట్టపరిధిలో పనిచేస్తున్నారు కానీ చట్టాన్ని అతిక్రమించడం లేదని ఈ సందర్భంగా మనవి చేస్తున్నాను. అలాంటి సంఘటనలు తప్పవని కూడా మనవిచేస్తున్నాను. దీని విషయంలో గతంలో కూడా అనేకమంది సి.పి.ఐ. సి.పి.ఎం. పెద్దలున్నారు. వామపక్ష సిద్ధాంతాన్ని నమ్ముకున్నవారు వారికి తెలుసు. స్పీకర్ సర్ - తేవ్ర వాదం దానిమీద గతంలో కూడా హిస్టారికల్ ఫ్యాక్టర్స్ చూసినా మన ఆంధ్రప్రదేశ్ లో శ్రేయస్కరమైన ఉద్యమం కానీ వెస్ట్ బెంగాల్ లో కానీ ఉద్యమాలు చూసినట్లయితే ఇది పూర్తిగా భూ సమస్యని పరిగణనలోకి తీసుకోవాల్సిన అవసరం ఉందని మనవి చేసుకుంటున్నాను.

1972-73 సంవత్సరాలలో శ్రేయస్కరమైన ఉద్యమం 1 లక్షా 80వేల ఎకరాల భూమిని ఆక్రమించేసుకోవడం జరిగింది. నాన్ ట్యూబెల్స్ ల్యాండ్స్ అన్నీ కూడా ట్యూబెల్స్ కి తేని సందర్భంగా వారిని తేవ్రవాదంవైపు సాయుధ పోరాటంవైపు మరల్చి భూముల ఆక్రమణకోసం నక్సల్స్ వెనకాల ఉండి ఉద్యమం నడిపారు. 1987లో ఫారెస్టు రూల్ ప్రకారంగా రాష్ట్రప్రభుత్వం అధికారాన్ని వినియోగించి ఆరోజు గిరిజనులకు భూమి పట్టా విధానంగా అటవీ భూములను ప్రసాదించడం వల్ల అక్కడ శ్రేయస్కరమైన ఉద్యమం పూర్తిగా సమసిపోయిన విషయం మనవిచేస్తున్నాను.

అదేవిధంగా వెస్ట్ బెంగాల్ లో కూడా మూడు టిల్లాల్లో భూ ఆక్రమణపోరాటం జరిగింది. ఉవ్వెత్తున ఉద్యమం ప్రారంభించడం జరిగింది. అక్కడ కూడా 2 లక్షల 80వేల ఎకరాల భూమిని నక్సల్స్ గిరిజనులకు, ల్యాండ్ లెస్ పూర్వీక అందరూ కూడా ఈ ఉద్యమంలో పాల్గొని భూమిని ఇచ్చే కార్యక్రమం చేస్తే అక్కడ వెస్ట్ బెంగాల్ గవర్నమెంటు జాయింట్ ఫారెస్టు ఎన్వైరాన్మెంట్ కార్యక్రమాన్ని తీసుకువచ్చి బీజే పట్టాన్ ఇచ్చింది. అటవీ భూములను గిరిజనులకు ఒక్కో కుటుంబానికి 2, 3 ఎకరాల చొప్పున ఒక కార్యక్రమం తీసుకుని 8 లక్షల మంది భూమి తేని నిరుపేదలకు పంచింది.

ఒక నోట్ కూడా గౌరవ ముఖ్యమంత్రిగారు తేవ్రవాదం యొక్క మౌళిక లక్షణాలను వాటికి తీసుకోవాల్సిన చర్యలు జాతి విధానం మీద రాష్ట్రప్రభుత్వ చర్యలు వేటిపైన ఒక నివేదిక ఇవ్వడం జరిగింది. రాష్ట్రంలో కూడా ఉత్తర తెలంగాణా విషయంలో శాసన సభ్యులందరూ ఇక్కడున్నారు. నిజామాబాద్, ఆదిలాబాద్, కరీంనగర్ వరంగల్, తూర్పు, పశ్చిమ గోదావరి టిల్లాల్లో గిరిజనులకు, ప్రధానంగా నాన్ ట్యూబెల్స్ భూములను భూస్వాములందరూ కూడా ఆక్రమించే పెత్తనం సాగిస్తున్న ఆర్థిక దోపిడీ యధేచ్ఛగా కొనసాగుతోంది. పాలేళ్ల విధానం కొనసాగుతున్నందువల్ల నక్సల్స్ వారికి సానుభూతిగా ఉన్న విషయం ప్రజలు గిరిజనులు అర్థం చేసుకోవడం జరిగింది. ఫారెస్టు డిపార్టుమెంటు లెక్కల ప్రకారంగా ఇక్కడ కూడా రమారమి 2 లక్షల 80 వేల ఎకరాలు ఫారెస్టు భూములను ఆక్రమణ చేసి 1 లక్షా 80 వేల ఎకరాలలో పూర్తిగా భేకును నేలమట్టం చేసి పోడు వ్యవసాయం చేసిన కార్యక్రమం ఉంది.

5.20 దీని వెనకాల నక్సల్స్ దళాలు ఏర్పాటుచేసి వాళ్ళను ప్రోత్సహిస్తున్న పరిస్థితి సా. ఉన్నదన్నది అందరికీ తెలుసు. దీనిని అతిక్రమించడానికి ప్రపంచబ్యాంకు సహాయంతో జాయింట్ ఫారెస్ట్ మేనేజ్మెంట్ కార్యక్రమం క్రింద రు. 375 కోట్లు రాష్ట్రప్రభుత్వం ఒక కార్యక్రమాన్ని అమలు చేయవలసిందిగా అటువైపు వెళ్ళిన వాళ్ళనందరినీ శాశ్వత ఆర్థిక సముపార్జనకోసం చర్యలు తీసుకోవడానికి ముఖ్యమంత్రిగారు ఒక ప్రోగ్రాం తయారు చేసిన విషయం మనవిచేసుకుంటున్నాను.

శ్రీ వంకా సత్యనారాయణ:- ప్రపంచ బ్యాంకు సహాయం రు. 375 కోట్లు అంటున్నారు. ఈ సంవత్సరం రు. 10 కోట్లు కేటాయించారు. సంవత్సరానికి రు. 50 కోట్లు కేటాయిస్తే కానీ కాదు.

శ్రీ పి. ఇంద్రారెడ్డి:- నేను ప్రోగ్రాం గురించి చెప్పాను. తమ్ముళ్ళు, చెల్లెళ్ళు అటువైపు పోకుండా ఇటువైపు తీసుకురావడానికి మన ప్రక్కన కూర్చోబెట్టుకుని కార్యక్రమాలు మాత్రం చెబుతున్నాను. రాయలసీమ విషయానికి వస్తే శాసనసభ ఎన్నికలలో 53 శాసనసభ నియోజకవర్గాలలో 42 నియోజకవర్గాలలో తెలుగుదేశం పార్టీపట్ల రామారావుగారి పట్ల అచంచలమైన విశ్వాసం ప్రకటించడం జరిగింది. స్పీకర్ సర్ ఆ విషయం కూడా రాయలసీమవాసిగా మీకు తెలియనిదీ కాదు. అక్కడున్న నాయకులు అందరూ కూడా ఈ రోజు ఏదేదో మాట్లాడుతున్నారు. తెలుగుదేశం పార్టీ వచ్చిన తరువాత పౌరహక్కులు లేవని, తెలుగుదేశం పార్టీ ప్రభుత్వం దుర్వినియోగం సాగించి కాంగ్రెసు పార్టీ మీద తప్పుడు కేసులను మోపుతున్నారని అంటున్నారు.

అనంతపురం జిల్లాలో సి.పి.ఐ., సి.పి.ఎం., తెలుగుదేశం పార్టీ పౌరహక్కుల మీద విశ్వాసం ఉన్న వారందరూ కూడా, గతంలో మంత్రులుగా ఉన్న నాయకులందరూ కూడా కనీసం సమావేశాలు నిర్వహించుకోవడానికి కూడా ఆస్కారం లేని పరిస్థితుల్లో, ఈ రోజు తెలుగుదేశం పార్టీ అధికారంలోకి వచ్చాక రాయలసీమ ప్రాంతంలో సాయుధ ముఠాలను నాగనంపడానికి అక్కడ ప్రజాస్వామ్యం, సంక్షేమ కార్యక్రమం తీసుకోవడంకోసం ముఠా తగాదాలను నిర్మాణాత్మకంగా అణచివేయడం కోసం గత ప్రభుత్వం తీసుకున్న నిర్ణయాలను తుపాకుల లైసెన్సుల విధానాలను ఈ మధ్య కొంతకాలం కోసం - అవసరం అనుకుంటే పూర్తిగా గౌరవ ముఖ్యమంత్రిగారు ఆపడం జరిగింది. తుపాకుల లైసెన్సులను పూర్తిగా రద్దుచేసినా సరే అక్కడ అయుధాలు లేని ప్రశాంత వాతావరణం కలుగజేసి ప్రభుత్వం ప చట్టపరిధిలో అక్కడ సంక్షేమ కార్యక్రమాలు జరిగేలా ఈ ముఠాతగాదాలను నివారించడానికి చర్యలు తీసుకోవడం జరుగుతోంది. అనతికాలంలో రాయలసీమ ప్రాంతంలో బాంబుల సంస్కృతిని నివారించడానికి 2800 బాంబులను కస్టడిలోకి తీసుకున్నాము. లైసెన్సు లేని వెపన్స్ 178 తుపాకులను పోలీసుదాడులలో తీసుకోవడం జరిగింది. ఇన్వేస్టిగేటింగ్స్ అంటే బాంబులను తయారుచేసుకునే సామగ్రిని సరఫరా చేసే ముఠాలను పోలీసులు సమర్థవంతంగా పట్టుకోవడం జరిగింది. ముఖ్యమంత్రిగారు రాయలసీమ ప్రాంతంలో స్పెషల్ ఐ.జి.సి. నియామకం చేసి ఎంత గొప్పవారైనా కానీ, ఏ ప్రాంతం నుంచి వచ్చిన వారైనా కానీ అట్టే సంపదను, దొంగసారాయి బెండర్ల పేరుతో

కోట్లాది రూపాయలను కాజేస్తున్న వారిని దండుకుంటున్న దుష్టసంప్రదాయాన్ని, దాడులు చేసే సంప్రదాయాన్ని, బేరహక్కులను హరింప చేసేవారిని ఆయుధాలు తోడుగా ధరించి దాడులు చేసే వారినెవరినయినా తెలుగుదేశం పార్టీ వారయినా సరే కాంగ్రెసు పార్టీ వారయినా సరే ఎవరినో రక్షించేది లేదు. మీరు సహకరించండి. పృజాస్వామ్యం పట్ల విశ్వాసం ఉన్న రాజకీయ పార్టీలు రాయలసీమ ప్రాంతంలో శాంతిని స్థాపించి అక్కడ నేరు, వ్యవసాయం, పరిశ్రమలు, ఉపాధికల్పనా కార్యక్రమాలు సాగింపడానికి సహకరించ వలసిందిగా ముఖ్యమంత్రిగారికి విజ్ఞప్తి చేయడం జరిగింది. ఈ నాలుగు మాసాల్లో సత్పరితాలు పృథుత్వం తీసుకున్న చర్యలవల్ల వచ్చాయి. ఈ మధ్యకాలంలో కొన్ని సంఘటనలు జరిగాయి. అనంతపురం, కర్నూలు జిల్లాలో 150 సంవత్సరాల నుంచి వస్తున్న ముఠా తగాదాల చరిత్ర ఉంది. గత 6 1/2 సంవత్సరాల కాలంలో తెలుగుదేశం పార్టీ అధినేత రామారావుగారి పరిపాలనా కాలంలో అక్కడ ముఠా తగాదాలు కొంతవరకూ నివారించడం జరిగింది. తరువాత 5 సంవత్సరాలపాటు కాంగ్రెసుపార్టీ అధికారంలోకి రావడంతో ఒక ముఖ్యమంత్రి కర్నూలు జిల్లా నుంచి బాధ్యత వహిస్తున్న వ్యక్తి ఆ జిల్లా ఎస్.పి., కలెక్టరుగారర్థకు తెలయకుండా 1772 లెన్సుస్సెలీషిన్ ఘనతవారితే దక్కింది. ముఖ్యమంత్రిలే చట్టాన్ని సామాన్యులకు ప్రజలకు అందించవలసిన అవసరం ఉంది. జిల్లా యంత్రాంగాన్ని గౌరవించవలసిన వారే కలెక్టరుని ఎస్.పి.గారిని లెక్క చేయకుండా వారి అనుమతి లేకుండా తుపాకుల లెన్సుస్సెలీషిన్ ఇవ్వడం జరిగిందని మనవి చేసుకుంటున్నాను. వాటిని అన్నిటిని రద్దుచేయడం కోసం కొన్ని చర్యలు తీసుకోవడం జరిగింది. అవసరం అనుకుంటే పూర్తిగా వారి లెన్సుస్సెలీషిన్ రద్దుచేసి అక్కడ ప్రశాంత వాతావరణం నెలకొల్పడానికి ప్రయత్నం చేస్తున్నాము. అదేవిధంగా మన వ్యవస్థ ఈ రోజు మాస్తున్నాము. మత సామరస్య విషయంలో అమానుస్లాఫాన్ గారు, ఒప్పేసేగారు మాట్లాడారు. మన రాజ్యాంగం ప్రబోధిస్తున్న మూడు అంశాలు లౌకికవాదం, స్వామ్యవారం, పృజాస్వామ్యం ఈ మూడు ప్రధాన అంశాలను తెలుగుదేశం పార్టీ నాయకుడు శ్రీ ఎస్.బి. రామారావుగారి నాయకత్వంలో ప్రగాఢమైన విశ్వాసం ప్రకటిస్తున్నది. మా పార్టీ సెక్యులర్ పార్టీ అని మనవిచేసుకుంటున్నాను. గతంలో తెలుగుదేశం పార్టీ అధికారంలో ఉన్న కాలంలోనే మత సామరస్యం ఉంటుంది అధికారంలో లేకపోతే మతోన్మాదం స్వైర విహారం చేస్తుందన్న భావం ఉంది. వందలాదిమంది ముఖ్యమంత్రి కుర్చీకోసం చేసిన ఘోరాలు తెలుసు. గత 5 సంవత్సరాలకాలంలో 475 మంది అమాయకులను ఉచితకా కోసిన ఘనత కాంగ్రెసుపార్టీకే దక్కింది. గత 5 సంవత్సరాలలో సుమారుగా 3500మంది షేన్ మతోన్మాద సంఘటనలు జరగడం అందులో రమారమి 750 మంది హతులు కావడం సుమారు రు.24 కోట్ల ఆస్తి ధ్వంసం కావడం జరిగింది. గత 4 మాసాల కాలంలో తెలుగుదేశం పార్టీ అధికారంలోకి వచ్చాక ఒక్కటే సంఘటన జరిగింది. నల్గొండ జిల్లాలో కొందరు దుష్టశక్తులు ఒక మతానికి సంబంధించిన వారు ధ్వంసం చేస్తే రెండు గంటల లోపలే అరెస్టు చేసి మతసామరస్యం సాధించిన ఘనత తెలుగుదేశం పార్టీకే దక్కింది. రామారావుగారికే దక్కిందని మనవిచేస్తున్నాను.

అదేవిధంగా నిజామాబాదులో చిన్నచిన్న సంఘటనలు జరిగాయి. అయినా సరే గంట లోపల వాటిని అరికట్టడం జరిగింది. మత సామరస్యత తెలుగుదేశం పార్టీ లక్ష్యం. తెలుగుదేశం పార్టీ ఆశయం. రామారావుగారు మతసామరస్యం సాధించడానికి అన్ని వర్గాల వారికి, మైనారిటీలకు, అవకాశం కల్పించడం కోసం ఈ సందర్భంగా నిర్ణయాలు తీసుకోవడం జరిగింది. గౌరవసభ్యులు బి. వెంకటేశ్వరరావుగారు పోలీసు వ్యవస్థ మారాలని ధర్మ దిగ్గి ఉండకూడదని అన్నారు. పోలీసుశాఖ జనశాఖగా ప్రజలకు విశ్వాసం కలిగించాలన్నారు. 47 సంవత్సరాల స్వతంత్రం తరువాత పేదవారు, దళితులు, తాడితులు, మైనారిటీవారు హరిజనులు, పెనుకబడిన కులాలవారికి విశ్వాసం కల్పించినప్పుడే పోలీసు శాఖ జనశాఖగా మారుతుందని వారు చెప్పారు. వారితో నేను ఏకీభవిస్తున్నాను. విద్యాసాగర రావుగారు సి.ఆర్.పి.గానీ, ఐ.పి.సి.గానీ సమగ్రంగా మార్చాలని చెప్పడం జరిగింది. మా నాయకుడు చెప్పడం జరుగుతోంది. 47 సంవత్సరాల క్రితం ఆర్థిక సామాజిక సమస్యల కోసం ఒక రాజ్యాంగాన్ని ఏర్పాటు చేసుకోవడం జరిగింది. ఈ 47 సంవత్సరాల తరువాత ఈ రాజ్యాంగం ఆర్థిక సామాజిక సమస్యలను పేదలకు ఆర్థిక న్యాయం, సామాజిక న్యాయం అందించడం లేదు కాబట్టి మొత్తం కాన్స్టిట్యూషన్లో సమగ్రంగా మార్పు తీసుకురావాలని మా నాయకుడు ఈ రోజు కేంద్రప్రభుత్వం మీద ఒక సవాలును పెట్టిన విషయం మీ అందరికీ తెలుసు.

శ్రీ బి. వెంకటేశ్వరరావుగారు పోలీసుల సంక్షేమ విషయంలో కానీ మంచి ఆభేసనకు సక్రమమైన పోస్టులివ్స్ విషయంలో కానీ, హోంగార్సుల సమస్యల పరిష్కారంలో కానీ చాలా సూచనలు చేశారు. రామచంద్రారెడ్డిగారి కమిషన్ 1984-85 సంవత్సరంలో తెలుగుదేశం పార్టీ అధికారంలోకి వచ్చినప్పుడు మా నాయకులు ముఖ్యమంత్రిగారే ఒక కమిటీ కాన్స్టిట్యూట్ చేయడం జరిగింది. రామచంద్రారెడ్డిగారి 5-30 కమిటీ సుమారు 15 వందల సూచనలు రాష్ట్రప్రభుత్వానికి చేయడం జరిగింది. సా. అందులో 500 నిఫారసులను ఆమోదంలోకి తీసుకోవడం జరిగింది. 1984లో మద్రాసు పోలీసుయాక్టు, హైదరాబాద్ పోలీసు యాక్టు, తెలంగాణా పోలీసు యాక్టుల ద్వారా సమర్థవంతంగా శాంతిభద్రతలను పరిరక్షించడానికి ముఖ్యమంత్రిగారు ఆ కమిటీ చేశారు. అందులో పోలీసు ఇన్వెస్టిగేషన్లో మార్పులు, యంత్రాంగంలో మార్పులు, ప్రవర్తనలో మార్పులు, ప్రజలలో వారిమీద సదభిప్రాయం కలగాలనే ఉద్దేశ్యంతో వాటిని అమలుచేసింది. ఆ తరువాత 5 సంవత్సరాలు మా ప్రభుత్వం అధికారంలో లేనందున అవి అమలుకు నోచుకోలేదు.

ఇక జైళ్ళ విషయంలో చాలామంది చెప్పారు. జైళ్ళలో వున్నవారికి సుమారు 500 మర్రికి మిగిలిన ముఖ్యమంత్రిగారు రెమిషన్కు అవకాశం కలిగించారు. జైళ్ళలో ఫైదీల సంఖ్య సెంట్రల్ జైలు, డివిజన్ జైళ్ళతో కలుపుకొని 12,850 ఉంది. విద్యాసాగరరావుగారు చాలా స్పష్టంగా చాటిపెట్టడం గురించి చెప్పారు. ముల్కే కమిటీ రిపోర్టుగానీ, 1919లో బ్రిటిష్వారు ఏర్పాటుచేసిన విధానం గానీ, 1987లో వచ్చిన నిఫారసుల గురించి కూడా చెప్పడం జరిగింది. 12800 మందిలో 8600 మంది విచారణలో వున్నారనేది చాలా

బాధాకరమయిన విషయం. నేను విద్యాసాగర్‌రావుగారి ఆవేదనతో ఘర్మిగా ఏకీభవిస్తున్నాను. ఇందుకు హాం సెక్రటరీతోనూ, జైల్ అధికారులతోనూ, జిల్లా కలెక్టర్‌లతో, జడ్జిలతో కూడిన సమావేశం ఏర్పాటుచేసి, ఒక నిర్ణయం తీసుకొని కేసుపివారణ సమయంలో వేరికి ఎస్కార్టు ఏర్పాటుచేసి, ఈ 8500 మందికి విముక్తి కలిగించేదానికి ప్రభుత్వం ముందుకు వస్తుంది. అర్థికశీ 116 ప్రకారం, హెక్టార్లు తీర్చుననుసరించి, 10 సంవత్సరాలకంటే ఎక్కువ జైలుశిక్ష అనుభవించిన 286 మంది ఖైదీలను పిడుదల చేయడంకోసం ముఖ్యమంత్రిగారు శాంక్షన్‌చేసి గవర్నరుగారికి పంపడం జరిగిందని తెలియజేస్తున్నాను. ఇది కాక 300 లక్షలు సెంట్రల్, స్టేట్ గవర్నమెంట్స్ అర్థిక సహాయంతో అనేక సంక్షేమ కార్యక్రమాలతో పాటు, అదనపు వనరులతో సహా, ఒక కార్యక్రమం చేపట్టడం జరిగింది. వారి కోర్కెలు 42 తీర్చడం జరిగింది. ఇది కాక బాల నేరస్తుల పట్ల ప్రత్యేకశృద్ధ తీసుకోవడం జరుగుతుంది. ఖైదీలు బయటకు వచ్చేనాటికి అర్థికంగా వారికి ప్రయోజనం కలిగించడంకోసం కనీసం 20, 30 వేలు వారు ఆదాయం సంపాదించుకొనేవిధంగా పథకాలు ఇస్తున్నాము. కనీస వేతనాలు ఇచ్చే ప్రతిపాదన కూడా ప్రభుత్వ పరిశీలనలో ఉందని మనవిచేస్తున్నాను. మహిళలకు సాంఘిక భద్రత కల్పించడంకోసం, ప్రతి జిల్లా కేంద్రం లోనూ ఒకటి చొప్పున 24 మహిళా పోలీసుస్టేషన్లను మా ప్రభుత్వం ఏర్పాటుచేసిందని తెలియజేస్తున్నాను. అర్థికశీ 494, 495ల ప్రకారం డెయిలు శాంక్షన్‌కు సంబంధించిన విషయాలలోనూ, 355, 354 అర్థికశీ ప్రకారం మహిళలపై చాతులుచేసే వారినీ కఠినంగా శిక్షించడమేకాక అవసరం అయితే మహిళాకర్తృలను ఏర్పాటుచేయాలని కూడా నిర్ణయించడం జరిగింది.

హరిజనులపై జరుగుతున్న దాడుల గురించి కాంగ్రెస్‌వాళ్లు మాట్లాడారు. మొన్న కోర్పాల గ్రామంలో జరిగింది. ముఖ్యమంత్రిగారు స్పందించి అధికారులపై చర్య తీసుకోవడం జరిగింది. మెదక్ జిల్లా కలెక్టరు, ఎస్.పి. కూడా హరిజన సొదరులే, ఈ విషయంలో నిష్పక్షపాతంగా వ్యవహరించి చర్య తీసుకోవడానికి మాకు అభ్యంతరం లేదు. ఈ సభలో ఉన్న పెద్దలు కూడా అక్కడకు వెళ్లారు. రిపోర్టు ఇచ్చారు. దానిపై చర్య తీసుకున్నాము. మసాలా ఈరన్నగారు శాసనసభ్యునిగా ఉండి మంత్రాలయం దేవాలయానికి వెళ్లినప్పుడు ఆయనను మెడలుబట్టి గెంటినచర్య కాంగ్రెస్ హయాంలోనే జరిగిందని మనవి చేస్తున్నాను. హరిజనులపైన సాంఘిక బహిష్కరణ జరిగిందని వారు అన్నదానికి చెప్పుకుంటూపోతే చాలా సంఘటనలు వున్నాయి. హరిజనులపైన రామారావుగారికి ప్రత్యేక శృద్ధ ఉందని మనవిచేస్తున్నాను. పద్మావతి అనే సోదరీమణి బి.ఆర్.అంబేద్కర్‌గారి నీనిమా తీస్తే, వారికి 29 లక్షల రూపాయల రాయితీని గౌరవ ముఖ్యమంత్రిగారు ఈ రోజు క్యాబినెట్‌లోనే ఆమోదించారని తెలియజేస్తున్నాను. హరిజనుల పట్ల, గిరిజనుల పట్ల, మహిళల పట్ల మాకు ప్రత్యేక శృద్ధాసక్తులు వున్నాయని మనవిచేస్తున్నాను. పోలీసుశాఖ వారికి అన్యాయం జరగకుండా చూస్తుందని కూడా మనవిచేస్తున్నాను.

కాంగ్రెస్‌వారు టాడాను ఏవిధంగా దుర్వినియోగం చేశారనేదానిపైన చెప్పవలసి ఉంది. మన ముఖ్యమంత్రిగారు 5వ తేదీన ముఖ్యమంత్రుల సమావేశం ఏర్పాటుచేసి, ఒక నిర్దిష్ట మయిన పాలసీని టాడాపై ప్రకటించనున్నారు. కాంగ్రెస్ హయాంలో దాదాపు 6800

వారిజనులు గానీ, గిరిజనులు గానీ, మైనారిటీలు గానీ, మహిళలమీద గానీ వాడబడింది. ఆదిద్వీపాని మనీదుతో నమాజు చదువుకొనే వారినీ కూడా బాడా క్రింద నిర్బంధించడం జరిగింది. సుమారు 5, 6 మంది జర్నలిస్టులపైన బాడా దాడడం జరిగింది. మా పృథుత్వం బాడాను దుర్వినియోగం చేసే పగనకి తేదు. దేశద్రోహానికి సంబంధించిన కేసులు వస్తే, సిబ్బో వోలేసు కమీషనర్ తప్పనిసరి పరిస్థితిలో 2, 3 పైన బాడా పెట్టడం జరిగింది. వోలేసుల సంక్షేమం పట్ల కూడా మేము పృథేక శృద్ధాసక్తులతో ఉన్నాము. వారికి విద్యావసతులు, గృహవసతి, వైద్యం, క్రిందిస్థాయిలో పనిచేసే కానిస్టేబుల్స్, ఎస్.ఐ.లకు, దూరప్రాంతాలలో శాంతిభద్రతల పరిరక్షణకోసం పనిచేసేవారిని 24 గంటలలో టి.ఎ. డి.ఎ. ఇవ్వడం జరుగుతోంది. క్రిందస్థాయి ఉద్యోగులను సంతుష్టిపరస్తే తప్ప శాంతిభద్రతలు సక్రమంగా ఉండవనే ఉద్దేశ్యంతో వోలేసు సంక్షేమంకోసం చిత్తశుద్ధితో పనిచేస్తున్నాము. భవిష్యత్తులో రికార్డుమెంట్స్ విషయంలో సుమారు అన్నివర్గాల వారికి ప్రాతినిధ్యం కల్పిస్తూ, 450 ఎస్.ఐ. వోలేసులు, 1850 వోలేసు కానిస్టేబుల్స్ ను నియమించడానికి చర్యలు తీసుకుంటున్నాము. 250 కోట్ల రూపాయలతో వోలేసు వ్యవస్థను అధునీకరించడానికి, ముఖ్యంగా కమ్యూనికేషన్ సిస్టం, ట్రాన్సిమిషన్ సిస్టం హౌసింగ్ కోసం ఒక బృహత్తర ప్రాజెక్టును కేంద్ర హోంశాఖ మంత్రిగారికి పంపడం జరిగింది. మన ఆంధ్రప్రదేశ్ కు పృథేక సమస్య ఉంది కాబట్టి ఎటువంటి కండిషన్ లేకుండా అదనపు వనరులు ఇవ్వాలిందిగా కేంద్రాన్ని కోరడం జరిగింది. ఈ విధంగా వోలేసు డిపార్ట్ మెంట్ ను స్ట్రెంగ్త్ గెన్ చేయడం కోసం కేంద్రాన్ని అర్పించడం జరిగింది. శాంతిభద్రతలను పరిరక్షించడం కోసం రాజకీయాలకు అతీతంగా పృథాంతవాతావరణంలో వోలేసుశాఖను జనంశాఖగా చేస్తామని మనవిచేస్తున్నాను.

ఆర్థిక నేరాల విషయంలో సీనియర్ అధికారులతో డిస్కస్ చేసి సి.బి.సి.విడి వారికి ఎంక్వయిరీ చేయించాలని ఆలోచిస్తున్నాము. ఇంతకుముందే విద్యాసాగర్ గారు కరీంనగర్ జిల్లాలో ఒక సంస్థలోని ప్రాజెక్ట్ చెప్పడం జరిగింది. అలాగే హార్వర్డ్ మెహతా వంటివారు 500 కోట్ల ఫ్రాడ్ చేసి జైలులో ఎసి రూములో ఉన్నాడు. ఇటువంటివన్నీ—సహకృతతంత్రం— అరికట్టడానికి సి.బి.సి.వి.డితో ఒక స్పెషల్ ఫోర్స్ కానిస్టేబుల్స్ చేస్తామని మనవి చేస్తున్నాను. సిబ్బో సంబంధించిన విషయంలో ఓవైసీగారు, అమానుల్లాఖాన్ గారు మాట్లాడారు. 5.40 నిట్లో ప్రశాంత వాతావరణం వుంది. సిబ్బోలేసు, స్పెషల్ టాస్కుఫోర్స్, సిబ్బో సా. ఉన్నాయి. అదేవిధంగా సిబ్బో వోలేసు కమీషనరుగారు ఉన్నారు. ఈ సందర్భంగా నన్ను మొన్న 50 లక్షల ఐడోల్స్ ను పట్టుకున్నారు. అలాగే దొంగవ్యాపారం చేసేవారు, మట్టాజూదం ఆడేవారినీ సుమారు కోటి రూపాయలు విలువగల దాన్ని సిబ్బో వోలేసులు సమర్థవంతంగా అరికట్టడం జరిగింది. క్లౌమ్ నిర్బంధించడం జరుగుతోంది. శాంతి సామరస్యాలను సాధించడానికి సిబ్బోలేసులు 24 గంటలు రోజూ పనిచేస్తున్నారు. సిబ్బోకి సంబంధించి కొన్ని నిబంధి వాహనాల గురించి తెలియజేశారు. 1995-96లో స్ట్రెంగ్త్ గెన్ చేస్తున్నాము. సిబ్బోలేసు సమర్థవంతంగా పనిచేయడానికి, హైదరాబాదు నగరము క్యాపిటల్ సిబ్బో కాబట్టి, ఇక్కడ ప్రశాంత వాతావరణం స్థాపించి, మతసామరస్యం నడిపంపడానికి అన్ని చర్యలు తీసుకుంటున్నామని మనవిచేస్తున్నాను. సభ్యులు చేసిన సూచనలు

పరిగణనలోకి తీసుకుని వోల్టేజీ డిపార్ట్మెంటు పౌరహక్కులకు సంబంధించిన లాక్ప్ డెత్ల విషయంలో గత ఐదు మాసాలలో రెండు మాత్రమే జరిగాయి. వాటిగురించి కూడా వోల్టేజీ అధికారులపై చర్య తీసుకోవడం జరిగింది. ఎప్పటికప్పుడు సమర్థవంతంగా లాక్ప్ డెత్లను నిరోధించడానికి సమర్థవంతమైన చర్యలు తీసుకుంటున్నాము. వోల్టేజీ శాఖలో డ్యూటీ రెస్పాన్సిబిలిటీని, ఎకౌంటబిలిటీని వారి భుజాలమీద పెట్టి చర్యలు తీసుకున్నాము. లాక్ప్ డెత్ల విషయంలో అన్ని రాజకీయ పార్టీలవారి అవగాహనతో అన్ని పార్టీల సహకారంతో సమర్థవంతంగా అరికట్టి, శాంతిభద్రతలను పరిరక్షించడం జరుగుతుంది. తెలుగుదేశం ఒక్కటే కాదు - వోల్టేజీల పాత్రను మరచిపోకూడదు. ధైర్యసాహసాలతో వోల్టేజీలు పని చేస్తున్నారు. 100 మంది పనులలో ఏదో ఒక పౌరహక్కు జరుగుతుంది. ఒక పౌరహక్కు జరిగినందున వోల్టేజీలను నిందించి మనస్థాపానికి గురిచేసి వోల్టేజీ వ్యవస్థను ఛార్జిగా తూలనాడడం అంత సమంజసం కాదని మనవిచేస్తున్నాను. మొగల్పూరాలో ఒక సంఘటన జరిగింది. మా ముఖ్యమంత్రిగారు చెప్పారు. తలవంతుకోవాల్సిన సంఘటన అని. వెంటనే జుడీషియల్ కమిటీని కాన్స్టిట్యూట్ చేయడం జరిగింది. అలాంటి సమస్యలు అనుకోకుండా వస్తాయి. మొత్తం వోల్టేజీ వ్యవస్థను దూషించడం మంచిది కాదు. శాసనసభ్యులు, మంత్రులు ఉన్నారు; వోల్టేజీల సహాయం లేనిదే ఎక్కడికీ పోలేరు. వారి సహకారంవల్ల రాష్ట్రంలో శాంతిభద్రతలు సమర్థవంతంగా కాపాడడం జరుగుతోంది. మీరు యిచ్చిన సూచనలను పరిగణనలోకి తీసుకుంటామని మనవిచేస్తున్నాను. ఫ్లైర్ సర్వీస్కు సంబంధించి కొన్ని కటిమోషన్స్ యిచ్చారు. వాటిని కూడా పరిగణనలోకి తీసుకుని శాసనసభ్యులు కోరిన విధానాన్ని అవలంబించడం జరుగుతుంది. శాంతిభద్రతలకోసం రామారావుగారి పార్టీ-తెలుగుదేశం పార్టీ రాజీలేకుండా చట్టపరిధిలో గౌరవీస్తూ చట్టాన్ని అతిక్రమించిన వారితో రాజీలేకుండా చర్యలు తీసుకుంటుందని మనవిచేస్తూ సెలవు తీసుకుంటున్నాను.

శ్రీ సిపాప్. రాజేశ్వరరావు:- గౌరవ హోంశాఖ మంత్రిగారు సుదీర్ఘపన్యాసంతో, సమాధానంతో అనేక విషయాలు ఉటంకించారు. నేను ఒకే ఒక అంశం పైన వారిని వివరణ కోరుచున్నాను. రాష్ట్రంలో తీవ్రవాదం గురించి మాట్లాడుతూ దాన్ని యొక్క పెడదారులు కూడా వివరిస్తూ, సాంఘిక, ఆర్థిక కారణాలు ప్రధానమైన విషయమని వాటిని తొలగించి పశ్చిమ బెంగాల్లో సమస్యకు చాలా పరిష్కారం జరిగిందని వివరించారు. మన రాష్ట్రంలో సుమారు రెండు దశాబ్దాల కాలం నుంచి యీ సమస్య రోజురోజుకూ తీవ్ర రూపం దాల్చుతున్నది. అక్కడక్కడా అణచివేసినట్లు కనిపించినా, వారు చెప్పే ఆర్థిక, సాంఘిక కారణాలు ఉండడంవల్ల సమస్యకు పరిష్కారం దొరకడం లేదు. యీ రాష్ట్రంలో నిజంగానే హోం మినిస్టరుగారు చెప్పిన విశ్లేషణపై నమ్మకం వుంటే కారణాన్ని తొలగించి తద్వారా తీవ్రవాదాన్ని అరికట్టే ప్రయత్నం చేసినట్లయితే అధ్యక్షా, 5 సంవత్సరాలలో 5 లక్షల కుటుంబాలు, 5 లక్షల మందికి ప్రతివారికి మూడు ఎకరాల బొప్పిన బంజరుభూమి, సీలింగు భూములుకానీ, అటవీ భూములుగానీ వ్యవసాయానికి యోగ్యం చేసి వట్టిగ కాదు, డెవలప్మెంట్ వారికి అందించినట్లయితే యీ సమస్యకు చాలా పెద్దఎత్తున సాంఘిక, ఆర్థిక కారణాలు తొలగించి చక్కని అవకాశం ఉంది. మీరు గుర్తిస్తారా? దానిని తొలగించడానికి యుద్ధప్రాతిపదికపై యీ కార్యక్రమం చెవబట్టబడువంటి ప్రకటన ప్రభుత్వం చేస్తుందా?

శ్రీ పి. ఇంద్రాదేవి:- ముఖ్యమంత్రిగారు శాసనసభ సమావేశంలో తెలంగాణా జిల్లాలలో బంజరుభూమి, పశుభుత్వ భూములుగాని, దేశంలో వన్న గొప్ప గొప్ప వ్యక్తుల వద్దనున్న భూమిని సమారాధనవేయాలని చెప్పడం జరిగింది. మన పశుభాసమంత్రిగారు 1100 ఎకరాల భూమిని యిరోజు నేటింగు పరిధిలో చూపించని పరిస్థితి ఉన్నది. మాకు చిత్తకుర్చి వున్నది. భూములు లేని వేదలకు పంపే కార్యక్రమం భూసమారాధన చేయడానికి జిల్లాకలెక్టర్లకు ఆదేశాలు యివ్వడం జరిగింది. అదేవిధంగా, అటవీ భూముల విషయంలో 1982లో పార్లమెంటు ఒక చట్టాన్ని తీసుకురావడం జరిగింది. రాష్ట్రాలకు అధికారాలు లేకుండా చేసింది. ఒక్క గజము కూడా యిచ్చే హక్కు రాష్ట్రాలకు లేదు. అటవీ భూములను గిరిజనులకు జాయింటు ఫామిలీ చట్టాలు క్రింద యివ్వడానికి అవకాశం యిచ్చారు. కొందరికి చట్టాలు యివ్వడానికి పశుభుత్వం చర్యలు తీసుకుంటున్నది.

శ్రీ బి. వెంకటేశ్వరరావు:- అధ్యక్షా, హోంశాఖమంత్రిగారు చాలా వివరంగానే చెప్పారు. అయినా కొన్ని మౌళికమైన పశువులు వేస్తాను. ఆ వేపు నుంచే సర్వీస్ ఆన్సర్ రాలేదు. మొదట వారు చెప్పినట్లుగా వారి నివేదికతో ధైర్యంగా చెప్పారు. సాంఘిక, ఆర్థిక పరమైన కొన్ని అనివార్య కారణాలవల్ల చర్యల వల్ల కేంద్ర, రాష్ట్ర పశుభుత్వాలు అనుసరిస్తున్న విధానాలవల్ల అలజడికి అశాంతికి కారణమని చెప్పారు. వాస్తవం - దాన్ని తొలగించడానికి ఏమీ చర్యలు తీసుకున్నారు. గౌరవనీయులైన రాజేశ్వరరావుగారు చెప్పారు. పారిశ్రామిక వాడల్లో శాంతిభద్రతల పరిస్థితి ఉత్పన్నం కాకుండా చూడాలి. పోలీసులు వెళ్లి అందులో జోక్యం చేసుకుని గందరగోళం చేస్తున్నారు. దానిని నివారించడానికి పశుభుత్వం చేయాలి. రెండవది - శ్రీ రాజేశ్వరరావుగారు సూటిగా అడిగారు. భూసంబంధ మైన విషయాలు, పారిశ్రామిక సంబంధమైన విషయాలు, ఇంకో భాగం ఏమిటంటే, మామూలుగా అశాంతి కారణాలు కనుక్కొని ఆర్థికపరమైన, సాంఘికపరమైన కార్యక్రమాలపై దృష్టిని కేంద్రీకరించాలి. యీ వసతి గ్యామల్లో కల్పించాలి. కింది ఉద్యోగస్తులకు పై ఉద్యోగస్తులకు వ్యత్యాసము చాలా పెద్ద ఎత్తున ఉన్నది. అది తగ్గించ దానికి పశుభుత్వం చేయాలి. అటవీ ప్రాంతంలో వుండి పనిచేసే కానిస్టేబుల్స్ అదే దినసరి భత్యం ఇస్తారు. మామూలుగా పనిచేసే వారికి కూడా అంతే యిస్తున్నారు. హోంగార్డుస్ పనిచేస్తున్నారు. వారికి రు. 22 యిస్తున్నారు. 35 రూపాయలు చెప్పినా ఇవ్వడం లేదు. వయస్సు కూడా పోతావున్నది. ఇది, 1-2 సంవత్సరాలలో వారికి ఆ రకంగా ఉద్యోగ వయో పరిమితి కాలం కూడా పోయే పరిస్థితి ఉన్నది. అందుకని దీర్ఘకాలం పనిచేసినవారిని మీరు అటసార్లు చేయాలి. వారి సర్వీసు కృమబద్ధం చేస్తారా? ఆర్థిక మంత్రి, ఫైనాన్సు అంటున్నారు. ఆర్థిక మంత్రికి ఏమే సంబంధము లేదు. చేయవచ్చు. ఆర్థిక మంత్రిగారు పైనా లేదు అంటే అర్థం కాని విషయం. ఈ పోలీసు వ్యవస్థ బాగా వుంటేనే పరిపాలనా వ్యవస్థ బాగుంటుంది. కాబట్టి యీ విషయంలో ఏమీ చేస్తారని అడుగుతున్నాను. బుడేషియల్ వ్యవహారం - ముఖ్యంగా కింద స్థాయిలో తర్ఫు డిగ్రీస్ అనే పేరుతో నేను ఇందాక చెప్పాను. దుర్మార్గమైన చర్య, ఆటవిక చర్య, అనాగరికమైన చర్యలు తీసుకో రాదు. ఆ చర్యలవల్ల పనికిరాకుండా పోతాడు. చస్తే ఒకసారి చనిపోతాడు. అంత దుర్మార్గమైన చర్య కాబట్టి, అలాంటి దాన్ని అరికట్టడానికి పశుభుత్వం చేస్తారా? మీ పోలీసు స్టేషన్లో నేరస్తులను పట్టుకుని అడిగి కేసు పెట్టే దౌర్భాగ్యస్థితి ఎందుకు? ఆ

పద్ధతీని మారుస్తారా? మార్చరా? పోలీసుస్టేషన్ కట్టింది, సిబ్బందిని యిచ్చి కాగితాలు
లేకుంటే ఎలా? పట్టుకున్నవారినే కాగితాలు తెచ్చుని భారీషేటు పెడుతున్నారు. వారికి
స్టేషన్లో సౌకర్యాలు కల్పిస్తారా లేదా? ముఖ్యంగా గాగ్గంటర్ను ఎగ్జిసర్ను, డిఫెండర్ను
5.50 ఒకేగాట కట్టే పరిస్థితి ఉంది. రామచంద్రారెడ్డిగారి కమీషనులో
సా. 400పైబిలుకు రికమండేషన్స్ తీసుకున్నామని మంత్రిగారు చెబుతున్నా అవి
ఘచ్చితంగా అమలు జరగడం లేదు. దీనిపైన ఏమయినా చర్య తీసుకుంటారా? తరువాత
రసీదులు ఘచ్చితంగా ఇవ్వాలి. ఇవ్వకపోతే చర్యలు తీసుకోవాలి. దీనిని ఆచరణలో పెడతారా?
లేదా?

శ్రీ పి. ఇంద్రారెడ్డి:- అధ్యక్షా, నూతన పారిశ్రామిక విధానంతో, కొత్త
కర్మాగారాలు పెట్టడంవలన, పవర్ కట్ జరుగుతోంది. ఇందులో దాచరికం లేదు. దీనితో
కార్మికులు ఉద్యమం చేస్తున్నారు. ఈ విషయంలో ముఖ్యమంత్రిగారు ఒక స్టేట్ మెంట్
కూడా ఇవ్వడం జరిగింది. కార్మిక సంఘాలు వారి హక్కులకోసం పోరాటం చేసేటప్పుడు
పోలీసుల జోక్యం ఉండవద్దని డి.జి.గారికి కూడా చెప్పడం జరిగింది.
ప్రజాస్వామ్యయుతంగా వారు పోరాటం చేసుకోవచ్చు. లా అండ్ ఆర్డర్ సమస్య ఏర్పడితే
తప్ప పోలీసుల జోక్యం ఉండదని మనవిచేస్తున్నాను.

పోలీసుల సంక్షేమంకోసం క్రిందిస్థాయిలోని పినిలకు ఎలవెస్సులు ఇవ్వడం జరుగు
తోంది. ఇది కాక 28 వేల వసతిగృహాలు నిర్మాణం చేయడం జరుగుతోంది. ఇంకా కొన్ని
సంక్షేమ కార్యక్రమాలు చేపడుతున్నాము. పోలీసు హౌసింగ్ కార్పొరేషన్ ద్వారా నిర్మాణం
చేసే ఇండ్లు సబ్స్టాండర్డ్ గా ఉన్నాయని వారు డిజైన్ మార్చి చేస్తున్నాము. హోంగార్డుల
విషయంలో 22 రూపాయల నుండి 65కు పెంచాలని ఫైనాన్స్ డిపార్ట్ మెంట్ కు రాయడం
జరిగింది. వేరికి అంచెలవారీగా ఉద్యోగాలు ఇవ్వడంకోసం సివిల్ కాన్స్ట్రక్షన్స్ నియామ
కాలలో వేరికి ఇంటర్వ్యూవస్తే 10 శాతం, ఎ.ఆర్.పి.సి.లో 8 శాతం, ఎ.పి.ఎస్.పి.లో
12 శాతం సెర్ సర్వీసులో 10 శాతం మహిళా హోంగార్డుకు 10 శాతం, ఇవ్వాలని
ఆదేశించడం జరిగింది. అంచెలవారీగా వయస్సు, క్వాలిఫికేషన్స్ బట్టి వారికి న్యాయం
చేయడంకోసం ప్రయత్నం చేస్తున్నాము. అఫెండర్స్ గురించిన విషయం పరిశీలనలో ఉంది.
పోలీసుస్టేషన్ లో రసీదు తప్పకుండా ఇవ్వడం జరుగుతున్నదని డి.జి.గారు అంటున్నారు.
స్పెనిఫిక్ గా ఏదన్నా వుంటే మా దృష్టికి తెస్తే చర్య తీసుకుంటాము. నేరస్థుల వివరాలు
రోజు రోజుకు ప్రతి డిల్లా ఎస్.పి. కార్యాలయంలోనూ, కంప్యూటర్ లోకి చేసే విధానం
పకడిబందీగా చేయడంకోసం ఆదేశాలు ఇవ్వడం జరిగిందని మనవిచేస్తున్నాను.

మెయిన్ టెనిస్ గ్రౌంట్ పెంచాలని ఫైనాన్స్ వారికి ప్రతిపాదన పంపాము. ఇక
పోలీసులు నేరస్థుల వద్ద వసూలు చేస్తున్నారనే మాట వాస్తవం కాదు.

శ్రీ కె. సుబ్బరాజు:- అధ్యక్షా, ఈ డిమాండ్స్ కు సంబంధించి రెండు మూడు
క్లారిఫికేషన్స్ అడుగుతాను. కొన్ని నగరాలను కమీషనరేట్ స్థాయికి పెంచారు. కానీ
పోలీసు వ్యవస్థ అభివృద్ధి కాలేదు. ఉదాహరణకు విజయవాడకు క్లెయిమ్ ఎ.సి.సి. లేదు.
దీనికి ఏ రకమయిన చర్యలు తీసుకుంటారు. ఈ రోజు దారిదోపిడీలు వివరీతంగా పెరిగి

భద్రతలేని పరిస్థితి ఉంది. మనదేశానికి ప్రధానిగా వున్నవారి నియోజకవర్గంలోనూ, ఇటీవల వరకు ముఖ్యమంత్రిగా ఉన్నవారి నియోజక వర్గంలోనూ రాత్రిపూట ప్రయాణం చేయడానికి వీలులేకుండా ఈ కర్నూలు ఘాట్‌రోడ్ ప్రాంతం ఉంది. దీనిని నివారించడానికి కావలసిన చర్యలు తీసుకుంటారా? న్యాయానికి సంబంధించినంతవరకు ప్రజల ముంగిట న్యాయం అంటున్నారు. విజయవాడ గుంటూరు మధ్య ప్లాకోర్టు బెంచీకి సంబంధించి గతంలో ప్రభుత్వం ఆమోదించిన దానిమీద స్పష్టమయిన వాగానం ఇవ్వాలన్న అవసరం ఉంది. ప్రింటింగ్‌కు సంబంధించినంతవరకు ప్రింట్‌లు ప్రింటింగ్‌కు అత్యధిక బుక్స్ ప్రింటింగ్‌కు ఇవ్వకుండా గవర్నమెంట్ ప్రింటింగ్ అభివృద్ధి చేయడానికి చర్యలు తీసుకుంటారా? టెక్సైల్ వద్ద కనీస వసతులు కూడా లేక చెల్ల క్రింద నిలబడే పరిస్థితి ఉంది. దీనిని మెరుగుపరచడానికి చర్యలు తీసుకుంటారా? ఫ్లైర్ సర్వీసుకు సంబంధించినంతవరకు ఎప్పుడో నిర్ణయించిన ప్రాంతాలకు మాత్రమే ప్రస్తుతం ఉంది. అందువలన ప్రమాదం జరిగిన తరువాత ఫ్లైర్ సర్వీస్ వచ్చే పరిస్థితి ఉంది. దీనిని మెరుగుపరచడానికి చర్యలు తీసుకుంటారా?

శ్రీ పి. ఇంద్రారెడ్డి:- విజయవాడకు కమీషనరేట్‌గా గుర్తించినా కూడా సదుపాయాలు ఇవ్వలేదని చెప్పారు. ఎ.సి.పి. వోల్టేజీ మొన్ననే వెకెన్సీ పోజిషన్ ఉంటే ఫిలప్ చేయడం జరిగింది. జనాభా పెరుగుతోంది కాబట్టి, నేరాలు కూడా పెరుగుతున్నాయి. దానికి కావలసిన సిబ్బందిని ఇవ్వాలి అని వారు అభిప్రాయంతో నేను కూడా ఏకీభవిస్తున్నాను. మొన్న నేను విజయవాడ వెళ్ళినప్పుడు కార్పొరేషన్ అధికారులతో ఈ విషయం రెవ్యూచేయడం జరిగింది. కావలసిన సదుపాయాల కోసం గవర్నమెంట్‌కు నోట్ పంపాము. సిబ్బంది, భవననిర్మాణం మొదలయినవి పరిశీలనలో ఉంది. దారి దోపిడీలకు సంబంధించి 7 మంది ఉన్న గ్యాంగ్‌ను కర్నూలు బెంగుళూరు జాతీయ రహదారిలో పట్టుకోవడం జరిగింది. ఈ ప్రాంతంలో గన్స్ ఏర్పాటుచేయడమే కాకుండా, స్కాట్ పిటిటింగ్ ఏర్పాటుచేసి గట్టిచర్యలు తీసుకోవడం జరిగింది. ఫ్లైర్ సర్వీసుకు నిర్దిష్టమయిన చట్టం లేదు. ఆ చట్టం తెచ్చి సమర్థవంతమయిన సేవలు అందించడంకోసం ఒక బిల్లు తేవాలని ఆలోచిస్తున్నాము. దీనిని స్పెండింగ్స్ చేయాలని ఒక కాంప్రహెన్సివ్ యాక్ష్‌న్ ప్లాన్ తయారుచేశాము. తప్పనిసరిగా స్పెండింగ్స్ బెస్టామని మనవిచేస్తున్నాను.

శ్రీ సిపాచ్. రాజిరెడ్డి (జనగామ):- అధ్యక్షా, ఒక ముఖ్యమయిన విషయం. వరంగల్ జిల్లా మానికోట వద్ద 600 మంది మీద అక్కమంగా చట్టపరంగా కేసులు పెట్టారు. అందులో 150 మంది స్త్రీలు, కండిషన్ బెయిల్ పైన బయట ఉండడానికి కేసు ఎత్తివేస్తారా? తెలంగాణా జిల్లాలలో పోలీసులు డబ్బులు లేవనేరుతో, ప్రివేటుగా జేపు ఉన్న వ్యక్తులను వధిస్తూ, జేపు ఇవ్వకపోతే పోలీసుస్టేషనుకు తీసుకుపోయి దెబ్బలు కొడుతూ, ఖచ్చితంగా వారానికి రెండుసార్లు డిజిల్-పోయింబి ఉపయోగించుకుంటున్నారు. ఈ వేధింపులు లేకుండా చేసేదానికి డబ్బులు సమకూర్చవలసిందిగా కోరుతున్నాను. ఇంకొకటి పోలీసు స్టేషన్‌లలో అశాంతి లేదని అన్నారు. 1, 2 మచ్చుకు నీతివంతమైన పోలీసుస్టేషన్లు వున్నాయి. పోలీసుస్టేషనుకు వెళ్ళాలంటే ఖచ్చితంగా డబ్బు పట్టుకొని పోవాలి. డబ్బు లేకపోతే పని జరగదు. 90 శాతం పోలీసుస్టేషన్‌లలో అశాంతి ఉంది. పెద ప్రజలు పోలీసుస్టేషనుకు పోవాలంటే భయపడుతున్నారు. ఇటువంటివి మీ దృష్టికి వస్తే

ఎటువంటి చర్యలు తీసుకుంటారు? అర్బన్ మండలాలలో నూతన పోలీసుస్టేషన్లు ఏర్పాటు చేస్తారా?

శ్రీ పి. ఇంద్రారెడ్డి:- అధ్యక్షా, రాజిరెడ్డిగారు మరి 600 మీద కేసు పెట్టారని అంటున్నారు. ఆ వివరాలు ఇవ్వమనండి. సంబంధిత అధికారులతో ఎంక్వయిరీ చేయిస్తాను. తెలంగాణాలో ప్లైవేటుజీవుల వ్యక్తులను పోలీసులు వేధిస్తున్నారని చెప్పారు. స్పెనిసిక్ గా చెబితే చర్య తీసుకోవడం జరుగుతుంది. పోలీసుస్టేషన్లలో డబ్బులు వసూలు చేస్తున్నారు అన్నారు. దాని వివరాలు చెబితే ఎస్.పి.తో మాట్లాడి చర్యలు తీసుకుంటాము. జనరల్ జే చేసి నిందలు వేయడం మంచిది కాదు. అంచెలవారీగా పోలీసుస్టేషన్ల నిర్మాణం జరుగుతుంది.

6.00 | శ్రీ సిహెచ్. విద్యాసాగర్ రావు:- అధ్యక్షా, మంత్రిగారు నక్సల్ బేస్ పట్ల తమ సా. ప్లెజరిని కొంతవరకు ప్రకటించారు. దానిని పూర్తిగా అర్థం చేసుకోవాలంటే వారిని ఒక సప్లిమెంటరీ అడుగుతాను. కొండపల్లి సేతారామయ్యగారిని ఒక ప్రత్యేక ఉత్తర్వు ద్వారా రాష్ట్రప్రభుత్వం విడుదలచేయడం జరిగింది. ఈ విడుదల చేయడానికి కారణం వారు ఏమైనా అప్లికేషన్ పెట్టుకున్నారా? అది ఏమైనా కారణమా? లేకపోతే సామాజిక, ఆర్థిక సమస్య ఏమైనా కారణమా? లేక, శ్రీకాకుళం, అదే విధంగా బెంగాల్ లో వచ్చినటువంటి కమ్యూనిస్ట్ ఉద్యమాల ప్రాబల్యం వల్ల వదిలిపెట్టారా? సేతారామయ్యగారిని విడుదల చేసేందుకు ఇచ్చిన జి.వో.ను ఇతర ఫైదీలకు కూడ వర్తింపజేస్తారా?

తరువాత జి.వో.ఎం.ఎస్. నం. 4 ద్వారా 10 సంవత్సరాల శిక్ష అనుభవించిన వారికి ఫైదీని విడుదల చేయడంకోసం రాష్ట్రప్రభుత్వం ప్రయత్నం చేసింది. కానీ అందులో పేరా 2లో 433(ఎ) ప్రకారం విడుదల చేయరాదని క నోట్ పెట్టడం జరిగింది. పరస్పర విరుద్ధమైన జి.వో.ను మీరు తీసారు. ఒకవేళ ప్రభుత్వం 10 సంవత్సరాల శిక్ష అనుభవించిన ఫైదీలను రెమిషన్ తోబాటు వెంటనే విడుదల చేయడంకోసం ప్రభుత్వం సిద్ధంగా ఉందా? సిద్ధంగా ఉంటే, మరి వెంటనే విడుదల చేయకపోవడానికి కారణం ఏమిటి? ఒక జి.వో. ఇన్యూ చేసి సేతారామయ్యగారిని విడుదల చేశారు. మరో జి.వో.ఎం.ఎస్.నెం. 4 తేసి, మిగతా ఫైదీలను విడుదల చేయకపోవడానికి కారణం ఏమిటి? అది రెండవ సప్లిమెంటరీ.

మూడవది మంత్రిగారు అశ్లేలత గురించి ఆసలే మరిచిపోయారు. అధ్యక్షా, ఈ అశ్లేలత గురించి, సెన్సార్ బోర్డ్ విషయం వచ్చినప్పుడు గానీ, మిగతా సందర్భాల్లో కానీ వెషడం జరిగింది. సెన్సార్ బోర్డులో భార్యాభర్తలు ఇద్దరు సభ్యులుగా ఉన్నారు. భార్య భర్తలిద్దరూ సభ్యులుగా ఉంటే ఇక అశ్లేలతకు హద్దులే ఉండవు. కాబట్టి వారిద్దరూ కారణమా ఈ అశ్లేలత పెరగడానికి? అశ్లేలత గురించి అనేకసార్లు రాష్ట్ర శాసనసభలోనూ, బయట చర్యలు జరిగినా, మంత్రిగారు స్పందించడం లేదు. దీని గురించి చర్య తీసుకుంటారా?

నాలుగవది, పోలీసులు ప్రజలకు దగ్గర అయ్యేకోసం - సరే లాకప్ డెత్లు విడిచి పెట్టండి - అధ్యక్షా, మండల, డిలాపరీషన్ స్థాయిలలో పోలీసు సబ్-ఇన్స్పెక్టర్లును ఎస్.పి.గారు పిలిపించుకొని ప్రజల సమస్యలు తెలుసుకొని, పోలీసులు ప్రజలకు దగ్గరయ్యే విధంగా ఏదైనా విధానాన్ని మీరు రూపొందిస్తారా?

శ్రీమతి ఇ. సీతారామమ్మ:- అధ్యక్షా, అందరూ లా అండ్ ఆర్డర్ గురించే మాట్లాడారు. కానీ మహిళల సమస్యల గురించి, మహిళల మీద జరిగే అత్యాచారాల గురించి గానీ ఏ ఒక్కరైనా మాట్లాడారా అని అడుగుతున్నాను. మహిళల మీద అత్యాచారాలు జరిగిపోతున్నాయి. మానభంగాలు జరిగిపోతున్నాయి. అటువంటి కేసులు ఇంతవరకు ఎన్ని నమోదు అయ్యాయి. వాటిమీద విచారణ ఎంతవరకు వచ్చింది దాని గురించి ఆలోచించేవారు లేరని మీద్యారా మనవిచేస్తున్నాను. అధ్యక్షా, మహిళల సమస్యల గురించి ఈరోజు అనేక మహిళా సంఘాలు ధర్నాలు చేస్తున్నాయి. వాటిగురించి మంత్రిగారు చలించినట్లుగా కనబడటం లేదు. రేపు రాబోయే రోజుల్లో ఫ్యామిలీ కోర్టులు పెడతామని చెప్పారు. అయితే వాటిని ఎక్కడ పెడుతున్నారు. మండలానికి ఒకటి పెడతారా? ఆ కోర్టు పరిధిలోకి అక్లెలత విషయానికి కూడ చేర్చి ప్రతి మండలంలో ఫ్యామిలీ కోర్టులు ఏర్పాటు చేస్తారా? ఆ విధంగా చేయకపోయినట్లయితే ఇంకా విపరీతంగా అక్లెలత పెరిగి పోతుంది. గతంలో కూడ నేను ఈ విషయం రెయిజ్ చేశాను. మంత్రివర్యులు ఇంతవరకు ఒక్క మాట చెప్పలేదు. వేటి అన్నిటి గురించి వివరంగా సమాధానం చెప్పవలసిందిగా కోరుతున్నాను.

శ్రీ పి. పురుషోత్తమరావు:- అధ్యక్షా, పోలీసు రిక్యూజ్మెంట్, సమయంలో కానిస్టేబుల్స్ లేదా వేరే ఉద్యోగాల భర్తీ సమయంలో ఒక ఎస్.బి. రిపోర్టు తెప్పించు కొంటారు. ఒకవేళ ఆ రిపోర్టులో ఏ అభ్యర్థికి చెందిన బంధువు కానీ, స్నేహితుడు కానీ నక్సల్బైట్స్ తో గానీ ఇతరత్రా గానీ సంబంధాలు ఉంటే, అతను ఫస్ట్ క్లాస్ లో ఎగ్జామ్ పాస్ అయి, మెరిట్ వచ్చినప్పటికీ, అతనికి ఉద్యోగం ఇవ్వడం లేదు. ఒక తల్లి కడుపున పుట్టి అన్నదమ్ముల్లోన ఒకడు మంచివాడు, ఒకడు "లంగాగాడు" పుడతారు. అంతమాత్రం చేత ఒకడు మీ కుటుంబంలో లంగాగాడు ఉన్నాడనిచెప్పి ఉద్యోగం ఇవ్వకుండా ఉంటారా? ఈ విధంగా ఎస్.బి. రిపోర్టు పేరుమీద వాళ్లకు ఉద్యోగాలివ్వడం లేదు. దానివల్ల యువతలో నీరాశ కలుగుతున్నది. కాబట్టి ఈ విషయం గురించి హోమ్ మినిస్టర్ గారు, ప్రభుత్వం పరిశీలించి, అటువంటి ఆచారాన్ని, అటువంటి పద్ధతిని తీసివేసేందుకు ఏమైనా ప్రయత్నం చేస్తారా?

రెండవది, పోలీసులు సివిల్ డిస్ హ్యూబ్స్ లో జోక్యం చేసుకోవడంవల్ల కూడ వారు బదనామ్ అవుతున్నారు. గ్రామాలలో భూముల పంపకం వంటి సివిల్ డిస్ హ్యూబ్స్ సాల్వ్ చేసేందుకు అక్కడ ఎం.ఆర్.వో.లు మొదలైన పంచాయితీరాజ్, రెవెన్యూకు చెందిన అధికారులుండగా, పోలీసుల ఇన్ వాల్వ్ మెంట్ ఎక్కువగా ఉండటంవల్ల అనేక ఘోరాలు జరుగుతున్నాయని మీకు తెలియచేసుకొంటున్నాను. కాబట్టి సివిల్ డిస్ హ్యూబ్స్ లో పోలీసుల ఇన్ వాల్వ్ మెంట్ లేకుండా చేస్తారా?

శ్రీమతి పి. రత్నకుమారి (విజయవాడ-తూర్పు):- అధ్యక్షా, మంత్రిగారు సమాధానం చెప్పతూ, రాయలసీమలో గత కాంగ్రెస్ ప్రభుత్వ హయాంలో బాలమండికి త్వరితమున ఇచ్చారని, ఆ త్వరితమునాన్ని తీసివేయడానికి కూడ క్యాన్సిల్ చేయడానికి మేము ప్రయత్నం

చేస్తున్నామని చెప్పారు. రాయలసీమ సంగతి ఏమో కానీ, కృష్ణాజిల్లాలో ప్రత్యేకించి, విజయవాడలో ఎన్నో అస్-లైసెన్స్‌డ్ వెషన్స్ ఉన్నాయి. మరి దానిమీద ఏమైన ప్రత్యేక చర్య తీసుకొని ఇమీడియట్‌గా కంట్రోల్ చేస్తారా? అట్లాగే మర్చరీకేసులు - కాంగ్రెస్ కానీ ఇతర పార్టీలకు సంబంధించిన వార్తైనా కానివ్వండి, మర్చరీ కేసుల్లో ప్రమేయం ఉన్న వ్యక్తుల దగ్గర కూడ లైసెన్స్ ఉన్నాయి. కాంగ్రెస్ ప్రభుత్వ హయాంలో కొంతమందికి ఇవ్వడం జరిగింది. అటువంటివి క్యాన్సిల్ చేస్తారా అని మీద్యారా మంత్రిగారిని అడుగు తున్నాను.

అట్లాగే, అధ్యక్షా, మా విజయవాడలో నిర్వహించబడుతున్న లాబరేలవల్ల కొన్ని వేలాది కుటుంబాలు నాశనం అయిపోతున్నాయి. నేను కాంగ్రెస్ ఎం.ఎల్.ఏ.గా, ఒక స్త్రీగా ఆనాడు శాసనసభలో చెప్పాను. ఈ రోజుకి కూడ కొన్ని ప్రాంతాలలో, పోలీసులు ఫేవరిటీజిమ్ చూపించడంవల్ల, లాబరేలను నిర్వహిస్తున్న మాట వాస్తవం. వీటి అన్నింటిని కంట్రోల్ చేస్తారా? లేదా అని మీద్యారా మంత్రిగారిని అడుగుతున్నాను.

అట్లాగే, ఒక సంవత్సరం క్రిందట నాకు వెషన్స్ లైసెన్స్ ఉండేది. ఒకసారి టెయిన్‌లో సూట్‌కేసు పోతే, దానితోబాటు ఆ లైసెన్స్ కూడ పోయింది. అప్పటి డి.ఐ.సి.కి ఓరల్‌గా కంప్లయింట్ ఇచ్చాను. నేను రిటన్‌గా ఇస్తానంటే, మీరు ఎం.ఎల్.ఏ. కదా, రిటన్‌గా అక్కరలేదు. డూప్లికేట్ లైసెన్స్ ఇస్తామన్నారు. ఇప్పటికి రెండు, మూడు అప్లికేషన్స్ పెట్టుకొన్నాను. ఇంతవరకు వెషన్ లైసెన్స్ నాకు ఇవ్వలేదు. కనీసం అదైనా ఇప్పిస్తారా?

అట్లాగే, ఈ మధ్యకాలంలో, మా పార్టీ గొడవలు కానివ్వండి, కాంగ్రెస్ పార్టీ గొడవలుకానివ్వండి, ఒక స్త్రీని అబ్బాజ్ చేసినందుకు గాను సెక్షన్ 358 కేసు ఒకటి నేను బేగంబజార్ పోలీస్ స్టేషన్ లో బుక్ చేయడం జరిగింది. ఈ విషయంలో నేను హామ్ మినిస్టర్‌గారిని రెండు, మూడుసార్లు కలిసాను. ఇంతవరకు చర్య తీసుకోలేదు.

6.10 | ఒక శాసనసభ్యురాలికి ఇటువంటి పరిస్థితి ఏర్పడినపుడు ప్రభుత్వం ఏం చర్య సా. | తీసుకుంటుంది? అసలు వాళ్లను అరెస్టు చేస్తారా?

శ్రీ వంకా సత్యనారాయణ:- ఎస్.ఐ. రిక్వీట్‌మెంట్ విషయంలో, ప్రతి జిల్లాలో సుమారు 350 నుంచి 450 సివిల్ కాన్స్టేబుల్స్ పోస్టులు ఖాళీగా ఉన్నాయి. రిక్వీట్‌మెంట్ ఆగిపోయింది. లా అండ్ ఆర్డరు మెయిన్‌టెయిన్ చేయాల్సింది వేరే, వాళ్లను రిక్వీట్ చేయడంకోసం ప్రభుత్వం ప్రయత్నం చేస్తోందా? పశ్చిమ గోదావరి జిల్లాలో 500 పోస్టులు ఖాళీగా ఉన్నాయి. పెట్టుపట్టాలకు సెంట్రల్ గవర్నమెంటు అంగీకరించలేదన్నారు. రూ.371 కోట్ల రూపాయలు ఖర్చుపెడుతున్నప్పటికీ అక్కడ లా అండ్ ఆర్డర్ సమస్య వస్తోందని మేము సూచన చేశాము. ఈ విషయంలో కుటుంబానికి 5 ఎకరాల చొప్పున మొక్కలు పెంచడానికి అవకాశం యిస్తేగాని డెవలప్ కాదని చెప్పడం జరిగింది. కానీ ఎటువంటి చర్య తీసుకోలేదు. మొక్కలు పెంచే వ్యవసాయ కార్మికులమీద కేసు పెట్టారు.

పశ్చిమ గోదావరి జిల్లాలో 250 మందిని కేసుల్లో మిక్చేసి తిప్పుతున్నారు. మేము ముఖ్యమంత్రిగారికి మెమోరాండం ఇచ్చాము. పేదవాళ్ళను అడవులలో దిగినందుకు కేసులు పెట్టారు; వాటిని ఉపసంహరించుకోడానికి ప్రయత్నం చేస్తారా?

Sri Asaduddin Owaisi:- Sir, I want the Home Minister to answer. Whether the Government is going to oppose extension of TADA Act beyond the time limit in All India Chief Ministers' meeting? Will the Government withdraw the cases booked under the TADA Act as it has been reported that a number of cases were unjustly booked under the Act. I request to issue a White Paper and pass resolution about the cases booked under the Act, sir.

శ్రీ పి. ఇంద్రారెడ్డి:- స్పీకర్ సార్, మిత్రులు విద్యాసాగరరావుగారు నక్సలైట్లకు సంబంధించి అడిగారు. నేను స్పష్టంగా చెప్పడం కూడా జరిగింది. నోషియా ఎకనమిక్ ప్రోబ్లం. లా అండ్ ఆర్డర్ ప్రాబ్లం వచ్చినప్పుడు చట్టం పరిధిని అతిక్రమిస్తే చర్యలు తీసుకోవడం జరుగుతుంది. కొండపల్లి సేతారామయ్యగారి విషయంలో మేలాంటి పెద్దలు, కొందరు పత్రికల సంపాదకులు, వారి బిడ్డలు, సన్నిహితులు, ప్రజాస్వామ్యంలో విశ్వాసం ఉన్నవారు గౌరవ ముఖ్యమంత్రిగారికి విజ్ఞాపన పత్రం ఇచ్చారు. వారి వయసు మీరినందువల్ల, అనారోగ్య కారణాలవల్ల మానవతా దృక్పథంతో విడుదల చేయడం జరిగింది. అంతేగాని సేతారామయ్యగారికి భయపడటం వల్లనో, మరీ దేనివల్లనో కాదు.

జి.ఓ.ఎం.ఎస్. 4 కి సంబంధించి సెక్షన్ 433(ఎ) ప్రకారం 10 సంవత్సరాలు శిక్ష గడిపిన ఫైదేలను యిప్పటికి 286 మంది విడుదలకు నిర్ణయం అయింది. కొందరు కోర్టులో పిటిషన్లు వేశారు. హైకోర్టు కూడా వ్యతిరేకంగా ఓపీ చెప్పలేదు. విడుదల చేయడానికి అడ్వకేట్ జనరల్గారి ద్వారా హైకోర్టుద్వారా ప్రయత్నిస్తున్నాం. ముఖ్యమంత్రిగారు సంతకం పెట్టారు; ఫైలు గవర్నరుగారికి వెళ్ళింది. సెక్షన్ 161 ద్వారా న్యాయం జరగకపోతే 433ను ఎమెండుచేసి ఫైదేలకు న్యాయం చేయడానికి ప్రభుత్వ పరంగా ప్రయత్నాలు చేస్తున్నాం.

ఇక సినిమాలలో అశ్లేషత విషయానికొస్తే సేతారామయ్యగారు, విద్యాసాగరరావుగారు చెప్పారు. సభ్యసమాజం నిర్గుణపడే విధంగా వుండే పోస్టర్లు విషయంలో ప్రభుత్వం తప్పనిసరిగా అన్ని చర్యలు తీసుకుంటుంది. సెన్సార్బోర్డుతో వారికి యింగిత జ్ఞానం, బుద్ధి వుంటే యిలాంటి సినిమాలను బయటకు పంపరు. పరిజ్ఞానం లేనివారు అక్కడ ఉండబట్టే సభ్యసమాజాన్ని అగౌరవపరిచే విధంగా, మహిళలు తలవంచుకునే పరిస్థితి వస్తోంది. దీనిని అందరూ ముక్తకంఠంతో ఖండించాలి. మహిళలను గౌరవించే సమాజం నునది. మహిళలకు సంబంధించిన లా అండ్ ఆర్డరు విషయంలో గట్టి చర్యలు తీసుకోడానికి మేము ప్రయత్నిస్తున్నాం. పోలీసులు ప్రజలకు సన్నిహితం కావడానికి జిల్లా కేంద్రాలలో

పోలీసు మైత్రీ సదస్సులు ఏర్పాటు చేస్తున్నాము. అవసరాన్ని బట్టి ఎస్.పి.గారిని, డి.జి.గారిని, ఐ.జి.గారిని పిలిపించి సమస్యలు ఎక్కడికక్కడ పరిష్కరించడానికి, పూజలలో విశ్వాసం కల్పించడానికి, మైత్రీ సదస్సులు జిల్లాలవారేగా ఏర్పాటు చేయడానికి ఆలోచిస్తున్నాము. సీతారామమ్మగారు, మేరు చెప్పినవాటిపై అన్నిటికీ తగిన చర్యలు తీసుకుంటున్నాం. సినిమాకి సంబంధించి ఖచ్చితమైన నిర్ణయాలు తీసుకుంటున్నాం. తెలుగుదేశంపార్టీ మహిళలపట్ల ప్రత్యేకమైన గౌరవం ఉన్న పార్టీ. మహిళలకు జరుగుతున్న అన్యాయాలకు, అశ్లీలతలకు సంబంధించి ప్రభుత్వం తగు చర్యలు తీసుకుంటోందని హామీ యిస్తున్నాను.

పురుషోత్తమరావుగారు మాట్లాడుతూ ఎస్.బి. రిపోర్టులో మెరిటోరియస్ కాండిడేట్లకు అన్యాయం జరుగుతోందన్నారు. స్పెసిఫిక్ గా ఎక్కడ ఏ విషయంలో ఎవరికి అన్యాయం జరిగిందో చెబితే అవసరమైతే డి.జి.గారికి చెబుతాము. సమాజంలోని మెరిటోరియస్ కాండిడేట్లకు సంఘవిద్యోహకర శక్తులతో సంబంధం లేకపోతే అటువంటి అమాయకులను యిబ్బందులు పెట్టకూడదని చెప్పడం జరుగుతుంది. సివిల్ మెటర్స్ లో జోక్యం చేసుకోకూడదని, పోలీసులు వాటిలో ఇన్ వాల్వ్ కాకూడదని ముఖ్యమంత్రిగారు ప్రత్యేకమైన అర్డర్స్ యివ్వడం జరిగింది. పోలీసులు వాటిలో జోక్యం చేసుకోరు.

రత్నకుమారిగారు మాట్లాడుతూ రాయలసీమలో కాంగ్రెసు హయాంలో తైసెన్సు లిచ్చారన్నారు. సంబంధం లేనివారికి యెవరెవరికి యిచ్చారో పరిశీలిస్తున్నాము. అవసరమైతే అన్ని తైసెన్సులూ రద్దుచేస్తాం. కృష్ణా జిల్లాలో కూడా సంఘ విద్యోహకర శక్తులను గుర్తించి, తైసెన్సులు రద్దుచేయడానికి వెనుకంజవయం అనే, అన్ని తైసెన్సుల విషయం పరిశీలిస్తామని తెలియజేస్తున్నాను. రత్నకుమారిగారి సూట్ కేసు పోయినపుడు గతంలో ఉన్న ప్రభుత్వం డి.జి.గారు విచారణ చేయలేదన్నారు. అందుకనే కాంగ్రెసు ప్రభుత్వం ఇంటికిపోయింది. మే ఉసురు వారికి కొట్టింది. మహిళ యిచ్చిన కంప్లయింటును పట్టించుకోనందుకు అట్లా అయింది. బేగంబజారు పోలీసుస్టేషనులో ఈ కేసు విషయంలో యిమేడియట్ గా యిన్ స్పెక్ షన్స్ యివ్వడం, వారంటుస్ జారీ చేయడం జరిగింది. విజయవాడలో ఉన్నప్పటికీ వారంటుస్ సెర్వీస్ చేయడం జరిగింది. నిందితుల్ని అరెస్టు చేసి, కఠినమైన చర్యలు తీసుకోవడం జరుగుతుంది.

వంకా సత్యనారాయణగారు వ్యవసాయ కార్మికులపైన కేసులు పెట్టారన్నారు. వివరాలు యిస్తే సానుభూతితో పరిశీలిస్తాము. చెట్టుపట్టాల విషయంలో జాయింటు ఫారెస్టు మేనేజిమెంటు ద్వారా కలవ, పండలెట్టు, కుంకుడుకాయలు, తేనె వంటి అభివృద్ధి కార్యక్రమాలు ట్రైబలున్స్ సంక్షేమం నిమిత్తం ప్రతిపాదిస్తున్నాము. అవిధమైన కార్యక్రమాలు చేపట్టి వారికి న్యాయం చేస్తాము.

రిక్రూట్ మెంట్ విషయానికి వస్తే, సివిల్ పోలీసు రిక్రూట్ మెంటు చేయడం జరుగుతోంది. కొందరు కొర్టుకు వెళ్లారు. సివిల్ పోలీసులతో బాటు, స్పెషల్ పోలీసు రిక్రూట్ మెంటు కూడా చేస్తున్నాము. జిల్లాలలో వెకెన్సీ పొడిషన్స్ చూసి, అంపెలవారేగా ఆ

6-20 | పోస్టులను ఫిలప్ చేస్తున్నాం. 'టాడా'. విషయంలో క్యాబినెట్ సమావేశంతో సా. ముఖ్యమంత్రిగారి దృష్టికి తేసుకువెడితే వారు స్పష్టంగా చెప్పడం జరిగింది. 'టాడా'ను మన ఆంధ్రప్రదేశ్ లో దుర్వినియోగం చేసే పనుక్కి లేదు. అవసరం అనుకుంటే 'టాడా'ను పూర్తిగా మార్చవలసిందిగా కేంద్రాన్ని డిమాండ్ చేయబోతున్నాను అని గౌరవ ముఖ్యమంత్రిగారు చెప్పారనే విషయం కూడా నేను ఈ సందర్భంగా ఓవైసీగారితో మనవి చేసుకుంటున్నాను. We are going to oppose TADA in to in the Fifth Meeting to be held at New Delhi.

శ్రీమతి పి. భారతి:- అధ్యక్షా, గత ప్రభుత్వం అధికారంలో ఉండగా రెవెన్యూ డిపార్ట్మెంట్ జబర్హస్త్తోగా జప్తులు చేసే సందర్భంలో రైతు కుటుంబాలకు చెందిన ముగ్గురు స్త్రీలమీద అయిదుగురు పురుషుల మీద మొత్తం 8 మంది మీద కేసులు పెట్టారు. అవి నేటికీ కొనసాగుతున్నాయి. అవి అక్కమ కేసులు. అక్కమంగా జప్తులు చేశారు. అస్థులను దోచుకున్నారు. రెవెన్యూ డిపార్ట్మెంట్ గుడ్డిగా పోలీసులకు అనాడు తోడ్పడడం జరిగింది. ఆ విధంగా రైతులు నేటికీ కోర్టు చుట్టూ తిరుగుతున్నారు. పోలీసువారు అక్కమంగా పెట్టిన కేసులను పరిశీలించే వాటిని ఎత్తి వేయడానికి మంత్రిగారు చర్య తీసుకుంటారా? మద్యపాన నిషేధం చట్టం అమలులోకి వచ్చింది కానీ మద్యాన్ని పట్టించినందుకుగాను మా సి.పి.ఎం. కార్యకర్తలు 8 మంది మీద కేసు పెట్టడం జరిగింది. వారు నేటికీ కోర్టుల చుట్టూ తిరుగుతున్నారు. ఈ కేసులను రద్దు చేయించడానికి ఏమి చర్యలు తీసుకుంటారు? పోలీసు డిపార్ట్మెంట్ ను పరిరక్షించవలసిన బాధ్యత మంత్రిగారికి ఉన్నది గనుక వారిని సమర్థిస్తున్నారని నేను అనుకుంటున్నాను. ఇవాల సంఘ విద్యోహక శక్తులకు, పోలీసులకు పెద్ద తేడా లేదని నేను చెప్పదలచుకున్నాను. అనేకమంది పోలీసులు ఇవాళ గుండాలలాగ వ్యవహరిస్తున్నారు. పేద ప్రజానీకాన్ని బీల్చి విప్పి చేస్తున్నారు. వాళ్లకు కావలసిన అవసరాలు తీర్చుకోడానికి డబ్బు రూపంలోనే కాదు. మహిళలను కూడా వేధిస్తున్నారు. అదే విధంగా కొన్ని గామాల్లో నేటికీ మద్యపాన నిషేధం అమలుజరుపుతున్న ఈ క్షమంతో అనేకచోట్ల మహిళలను ఉపయోగించుకుంటున్న దీనితో ప్రధాన పాత్ర పోలీసులు నిర్వహిస్తున్న వాటిమీద చర్య తీసుకుంటారా?

శ్రీ మహమ్మద్ అమానుల్లాఖాన్:- అధ్యక్షా, పోలీసు కానిస్టేబుల్స్, సబ్-ఇన్స్పెక్టర్స్ అప్పాయింట్మెంట్స్ జరిగేటప్పుడు పాపులేషన్ బేసిస్ మీద ముస్లింలను అప్పాయింట్ చేస్తున్నారా, లేదా? దీనిమీద మాకు గట్టిగా వాగానం చేస్తే న్యాయం జరుగుతుంది. ఇప్పటివరకు, గత ప్రభుత్వ కాలంలో కూడా అన్యాయం జరిగింది. 400 మందిని పోలీసు సబ్-ఇన్స్పెక్టర్స్ గా అప్పాయింట్ చేస్తే నాలుగు పోస్టులు కూడా మైనారిటీస్ కు రాలేదు. మా బేసిక్ ప్రకారం మాకు అప్పాయింట్మెంట్ యివ్వండి. హోమ్ గార్డ్స్ కు ఇస్తున్న రు.22ల దినసరి భత్యాన్ని పెంచుతారా?

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్:- ఆల్ రైడ్ చెప్పారు.

శ్రీ ఎం.ఎ. గృహర్:- అధ్యక్షా, ట్యాన్స్‌ఫార్మ్‌లో ట్యాన్స్‌ఫార్మ్ అధికారులు ఒక వైపు వేధిస్తున్నారు. పోలీసు అధికారులు కూడా ట్యాన్స్‌ఫార్మ్ రంగంలో జోక్యం చేసుకుని నేషనల్ ప్యావేన్ మీద, పృథి చోట లారీ డ్రైవర్స్‌ను కాన్, కార్మికులను కాన్ వేధించి మామూలు వసూలు చేస్తున్నారు. పృథి యాక్సిడెంట్ విషయంలో పోలీసు స్టేషన్‌లలో 304 కేసుల క్రింద రు.5 వేల దగ్గర నుంచి రు.10వేల వరకు పోలీసులు లంచం లేనిది పనిచేయడం లేదు. ఇలాంటి వాటిమీద ఏమీ చర్య తీసుకోలేకున్నారా? ఫిఫ్థేన్ పాయింట్ ఫైమ్‌మినిస్టర్ వోగ్గాం క్రింద రిక్వార్ట్‌మెంట్ సందర్భంగా ఒక మైనారిటీ సభ్యుడు కూడా రిక్వార్ట్‌మెంట్ బోర్డులో వుండాలని గ్లాడ్‌టెన్స్‌లో వున్నది. మా జిల్లాలో ఈ మధ్య రిక్వార్ట్‌మెంట్ జరిగింది. అందులో మైనారిటీస్ ఎవ్వరు లేరు. కాబట్టి భవిష్యత్‌లో అక్కడ ఏమయినా చర్య తీసుకుంటారా? పృథోర్వనేట్‌గా డబ్బు భర్తీ చేస్తారా? ప్రింటింగ్ ప్రిస్‌లో కొన్ని అక్కమాలు జరుగుతున్నాయని ఈ మధ్య పేపర్‌లలో వచ్చింది. ఉదయం బోడేపూడి వెంకటేశ్వరరావుగారు కూడా చెప్పారు. దానిని సవరించడంకోసం మంత్రిగారు ఏమీ చర్యలు తీసుకుంటారు?

శ్రీ పి. రామస్వామి(మహారాజ్‌గంజ్):- అధ్యక్షా, పృథలకు, పృథుత్వానికి మధ్య ఒక పట్టిక రిలేషన్ ఆఫీసరు పోలీసు డిపార్ట్‌మెంట్‌లో పెడితే అవకతవకలు చాలా త్వరగా పరిష్కారం అయ్యే పరిస్థితి ఉంటుంది. లంచగొండితనం అనే భావన పృథలలో నాటుకుని ఉన్న దానిని నివారించే పరిస్థితి ఉంటుంది. అందుచేత పృథలకు, పృథుత్వానికి మధ్య పి.ఆర్.ఓ. సెక్షన్స్ ఏర్పాటు చేయవలసిన అవసరం ఉన్నదని సూచిస్తున్నాను. పోలీసు వాళ్లు, కార్పొరేషన్ వాళ్లు, ట్యాక్స్ వాళ్లు ముగ్గురు కలసి ఇవాళ సిటీలో కాన్, - నా నియోజకవర్గంలో పృథేకంగా ఫుట్‌ఫాత్‌ల మీద, రోడ్లమీద వ్యాపారం చేసుకునే పేద వాళ్లను నానా విధాలుగా హింసించి లంచాలు కూడా తీసుకుంటున్నారు. పై నుంచి మరల చలానాలు కూడా వేస్తున్నారు. లంచాలు తీసుకున్న తరువాత అయినా మానవతా దృక్పథం తోటి వాళ్లను సేఫ్‌గార్డ్ చేయకుండా చలానా వేస్తున్నారు. ఇది ఎంతవరకు సమంజసం? రు. 300 నుంచి రు. 400 ల వరకు చలానా వేస్తున్నారు. దీనిని అరికట్టడానికి మంత్రిగారు ఏమయినా హామీ ఇస్తారా? సిటీలో ఫుట్‌ఫాత్‌ల మీద నడిచే వారికి ఇబ్బంది లేకుండా ఉండాలి. దానిని పూర్తిగా మేము సమర్థిస్తున్నాము. కాన్ బీద పృథానేకం ఎంపల్యమెంట్ ఎక్స్‌పెంజీలలో పేర్లు నమోదు చేసుకున్న వారికి ఇంతవరకు ఉద్యోగాలు లేవు. పృథాబిషన్ వుండడం చేత బూవరీస్ పనిచేసే వాళ్లకు ఉద్యోగాలు లేవు. గుడంబా వ్యాపారం చేసే వాళ్లకు ఉద్యోగాలు లేవు. మరి వాళ్లు ఎలా బిత్తకాలి? ఎంపల్యమెంట్‌లలో పేర్లు నమోదు చేసుకున్న వాళ్లకు ఇంతవరకు ఉద్యోగము రాక ఏజీబార్ అయ్యే పరిస్థితి ఉన్నది. దీనిమీద పృథుత్వం తరపునుంచి కాన్, పోలీసు డిపార్ట్‌మెంటునుంచి కాన్, ట్యాక్స్ డిపార్ట్‌మెంట్ నుంచి కాన్ ఒక మార్గం చూపించకుండా, వాళ్ల నానా హింసలు పెట్టడం అనేది మంచి పద్ధతి కాదు. మా ఏరియాలో గుడంబా తయారుచేసే ధూల్‌పేట వాసులకు ఉద్యోగాలు లేవు. వాళ్లు ఎలా బిత్తకాలి? పృథుత్వానికి ఒక లక్ష్యం ఉండాలి. దానికి పృథామ్నాయ ఆలోచన ఉండాలి. వాళ్లకు ఒక హుట రొట్టి ఇచ్చే అధికారం లేనప్పుడు వాళ్లను శిక్షించే అధికారం కూడా ఏ పృథుత్వానికి లేదని నేను సవినయంగా మనవిచేస్తున్నాను.

కావున వాళ్లను ఏమీ చేయదలచుకున్నారని నేను గట్టిగా అడుగుతున్నాను. వారికి ఏదయినా మార్గం చూపిస్తారా? పోలీసు కమీషనర్, కార్పొరేషన్ వాళ్లు, ట్రాఫిక్ వాళ్లు ముగ్గురు సిట్టి ఎం.ఎల్.ఎ.లను పిలిచి దీనికి ఒక పరిష్కార మార్గం ఆలోచించవలసిన అవసరం ఎంతయినా ఉన్నది.

శ్రీ ఎస్. చంద్రమోహన్రెడ్డి:- అధ్యక్షా, 1992వ సంవత్సరలో బిట్టిమూర్ మండలం, మెట్టుగ్రామ సర్పంచ్ పరంధామరెడ్డిగారిని హత్య చేశారు. హంతకులు ఎవరయినది తెలిసి కేసు బుక్ చేసే సమయంలో ఆనాడు వున్న ఎస్.పి.సి. భూపతిబాబుగారిని ట్రాన్స్ఫర్ చేశారు. ఆనాడు నెల్లూరు జిల్లా వాసి ముఖ్యమంత్రిగా వుండడంచేత కేసు మాఫీ అయింది. సిండికేటులు ఎవ్వరనేది తెలిసికూడా దానిని పక్కకు పెట్టడం మంచిది కాదు కాబట్టి ఆ మర్డర్ కేసును బుక్ చేయించాలని కోరుతున్నాను. అదే విధంగా మండల్ కేంద్రాలలో పోలీసు స్టేషన్స్ పెట్టిన తరువాత ఇప్పటికి పోలీసు స్టేషన్లకు వసతి గృహం లేదు. బాదుగ ఇళ్లలో వుండడంచేత చాలా ఇబ్బందులకు గురి అవుతున్నారు. మరి వాటిని కూడా పరిష్కారం చేపడుతుందా?

శ్రీ పి. ఇంద్రారెడ్డి:- అమానుల్లాఖాన్ గారు చెప్పారు. ముస్లిం మైనారిటీస్ కు సా. ఎంపాయిమెంటు కల్పించడం విషయాన్ని ఒక పాలసీ క్రింద గౌరవ ముఖ్యమంత్రిగారు పరిశీలిస్తున్నారు. వివిధ డిపార్టుమెంట్లలో ఏ విధంగా నియామకాలు చేయాలి అనేదానిని పరిశీలించడం జరుగుతోంది. సబ్ ఇన్స్పెక్టర్ రిక్రూట్మెంట్లతో మైనారిటీ కమిటీలో ముస్లింలు లేరని చెప్పడం జరిగింది. అది సరి కాదు. రహ్మాన్ అనే అధికారి ఐ.జి. స్థాయిలో ఉన్నట్లుంటే ఆయన రిక్రూట్మెంటు బోర్డులో ఉన్నారు. ఇంక గృహంగారు చెప్పారు. ట్రాన్స్ఫోర్టు కార్మికులను పోలీసులు ఇబ్బంది పెడుతున్నారని చెప్పారు. ఖచ్చితంగా నేషనల్ సేఫ్టీ రోడ్స్ మేద మేటింగు జరిగినపుడు పోలీసు అధికారులు, ట్రాన్స్ఫోర్టు అధికారులు ఈ సమస్యమేద ఆలోచించాల్సిందిగాను, ట్రాన్స్ఫోర్టు కార్మికులను ఇబ్బంది పెట్టకుండా చూడవలసిందిగా ప్రిన్సిపాల్ సెక్రటరీ హోమ్ గారికి, డి.జి.గారికి విజ్ఞప్తి చేయడం జరిగింది.

ప్రింటింగ్ ప్రెస్ కృష్ణారెడ్డిగారు అవకతవకలకు పాల్పడ్డారని బోడేపూడి వెంకటేశ్వర రావుగారు చెప్పారు. దీనిమీద ఎంకెవ్వరీ చేయిస్తాను. అందులో ఏమైనా తెలితే నేను వారిపై వర్య తీసుకుంటాను.

అలాగే రామస్వామిగారు ఫుట్ పాత్ లమీద చిన్నచిన్న వ్యాపారాలు చేసుకునే వారిని తొలగిస్తున్నారని చెప్పారు. 3 రోజుల క్రిందట కమీషనర్ గారికి చెప్పారు. కమీషనర్ గారితో ఒక మేటింగు ఏర్పాటుచేసి ఈ విషయం చర్చించడం కూడా జరుగుతుంది. కొన్ని సందర్భాలలో రెండు గంటలు, మూడు గంటలుపాటు ట్రాఫిక్ ఆగిపోయి పృజలకు తీరని అసౌకర్యం, కాలయాపన జరుగుతున్నాయి. ట్రాఫిక్ ను క్రమబద్ధీకరించవలసిన బాధ్యత పరిష్కారమేద ఉంది. ఈ పాస్ డబ్బాలు, కూరగాయల బండ్లవాళ్లు, ఇంకా వేరే వ్యాపారాలు చేసేవాళ్లు ఫుట్ పాత్ లను ఆక్రమింపచేయడమే కాకుండా రోడ్లను కూడా బ్లాక్

చేస్తున్నారు. ఎక్కడా ఇటువంటి ఇబ్బందులు కలగకుండా, వారికి బృతుకు తెరువు కలిగించేందుకు ప్రత్యామ్నాయ ఏర్పాటు చేయడానికి, ట్రోఫిక్ అవాంకరాలు జరుగకుండా ఉండడానికి కమీషనరీగారితో మాట్లాడి తగు ప్రయత్నాలు చేస్తాము. ఇంక అంచిత తీసుకుంటున్నారని అన్నారు. అది లంచం కాదు. చలానాలు వ్యాసి రేవేదులు ఇస్తున్నప్పుడు అది లంచం ఎలా అవుతుంది?

అలాగే ధూళిపేట గురించి కూడా వారు చెప్పారు. ఆ విషయంలో కూడా తగు చర్యలు తీసుకోవడం జరుగుతుంది.

ఇంక సభ్యురాలు భారతీగారు మద్యపాన నిషేధంలో పాల్గొన్న కార్యకర్తలపై తేసులు పెట్టారని అన్నారు. అది ఏమైనా పొరపాటుగా జరిగి ఉండవచ్చు. నేరాలపై తెలుసుకుని తగు చర్య తీసుకోవడం జరుగుతుంది. అయితే, గౌరవ ముఖ్యమంత్రిగారు శ్రీ ఎన్.టి. రామారావుగారు ప్రమాణస్వీకారం చేసిన వెంటనే మద్యపానాన్ని విషేధించి చర్యలు స్పష్టించారు. మద్యపాన నిషేధమే ప్రభుత్వ ముఖ్యద్దేశ్యం. అటువంటి ఈ పాదా వ్యతిరేక ఉద్యమంలో పాల్గొన్న వారెవరైనా సరే, వారికి అన్యాయం జరగదు. భారతీగారు, ఆ డిటెయిల్స్ ఇవ్వండి. మద్యనిషేధం రాష్ట్ర అధీనతయొక్క ప్రధానమైన ఉద్దేశ్యంగా మద్యాన్ని నిషేధించి సామాజిక న్యాయం, సామాజిక అభివృద్ధికోసం పాటుపడుతున్న ఘనత తెలుగుదేశం ప్రభుత్వానిది. పోలీసులు ఈ రోజు అక్కడ మద్యాన్ని సమర్పవంతంగా అరికట్టడానికి ప్రయత్నిస్తున్నారు. అంత కష్టపడే వారిని విదోషిద్ధంగా విమర్శించడం మంచిది కాదు. ఇంక పి.ఆర్.ఓ. ఉంటే బాగుంటుందని చెప్పారు. జిల్లా లెవెల్లో పి.ఆర్.ఓ.లను నియమించడం కోసం పిన్సీపాల్ సెక్రటరీగారు కూడా ప్రయత్నం చేస్తున్నారు. జిల్లా పాడికార్పొర్న్లో ఒక పి.ఆర్.ఓ. ఉంటే, ప్రజలకు, పోలీసులకు కూడా సత్సంబంధాలు ఏర్పడతాయి అని నేను మనవిచేసుకుంటున్నాను. చంద్రమోహన్ రెడ్డిగారు ఏదో తేసులో పాంతకులు తప్పించుకున్నారని చెప్పారు. గత ప్రభుత్వంలో తప్పించుకోవచ్చు. ఇక్కడ ఈ ప్రభుత్వంలో వారు ఏ విధంగానూ తప్పించుకోలేరు. వారినే ఎలాగైనా పట్టుకోవడం జరుగుతుంది. ఇక మండల కేంద్రాల్లో పోలీసు స్టేషన్లకు భవనాలు లేవని చెప్పారు. ఈ 1995-96 ఆర్థిక సంవత్సరంలో భవనాలు నిర్మాణం చేపడతాము.

న్యాయపరిపాలనా శాఖమంత్రి (శ్రీ టి. నేతారం):- ఆధ్వర్యం, అడ్మినిస్ట్రేషన్ అఫ్ జస్టిస్ డిమాండ్స్మీద జనార్ధన్రెడ్డిగారు, బోడేపాడి వెంకటేశ్వరరావుగారు, పువ్వాడ నాగేశ్వరరావుగారు, అమానుల్లాఖాన్గారు, ఒమ్మేనేగారు, విద్యాసాగరరావుగారు, పెద్దిరెడ్డిగారు, ఇంకా ఇతర సభ్యులు వారి తాలూకు అభిప్రాయాలు వెల్లడించారు. దీనిపై బట్టి అర్థం చేసుకుంటున్నది ఏమిటంటే వారు ఈ డిమాండ్స్కు సంబంధించి, ఆపరేషన్లుగా ఉన్న తేసులు చాలా కాలంగా ఉన్నాయని వారియొక్క అభిప్రాయాన్ని తెలియజేశారు. మహిళా కోర్టులకు సంబంధించి, ఎస్సాబ్లీక్మెంట్ అఫ్ న్యూ కోర్టు గురించి చాలావరకు గౌరవసభ్యులు వారి వారి అభిప్రాయాలను ఇవ్వడం జరిగింది.

మొట్టమొదటిసారిగా కేంద్రప్రభుత్వం, రాష్ట్రప్రభుత్వం 50:50 నిష్పత్తితో కొత్త భవనాల నిర్మాణం చేయడానికి కూడా ప్రణాళిక నిర్ధారణ ఉందని గౌరవసభ్యులకు J. 150-18

మనవిచేస్తున్నాను. ఇందుకుగాను, కేంద్ర, రాష్ట్ర ప్రభుత్వాలు సమాన నిష్పత్తిలో చెర్కారు. 410 లక్షలు వేసి మొత్తం రూ. 820 లక్షల గాంగుట్ల విడుదల చేయడానికి ప్రభుత్వం సిద్ధంగా ఉందని ఈ సందర్భంగా మనవిచేస్తున్నాను. ఇంతవరకు ఈ రాష్ట్ర ప్రభుత్వ చరిత్రలోనే కాదు, న్యాయస్థానాలకు సంబంధించిన ఎస్టాబ్లిష్మెంట్స్ను, ఎమినిటీస్ను ప్లోవైడ్ చేయడంలో, ఏ ప్రభుత్వమూ చేయనంతగా తెలుగుదేశం ప్రభుత్వం ఈనాడు రామారావుగారి నాయకత్వంలో చేస్తున్నది. లైబ్రరీస్కు కోటి రూపాయలు మొట్టమొదటి సారిగా ప్లాకోర్డుకు, ఇతర కోర్టులకూ మంజూరు చేయడం జరిగింది. అలాగే ప్రతి సంవత్సరం కూడా రూ. 25 లక్షలు ప్రత్యేకించి ఈ లైబ్రరీకోసం ఇవాస్ అనేటటువంటి నిర్ణయాన్ని ప్రభుత్వం తీసుకోవడం జరిగిందని మనవిచేస్తున్నాను.

జుడీషియరీ అధికారులకు గృహవసతి నిర్మాణం గురించి ఆందోళన ప్రకటించడం జరిగింది. దాని మూలంగా గత ప్రభుత్వం నిర్లక్ష్యం చేయడంవల్ల జుడీషియరీ అధికారులు సుప్రీంకోర్టులో కేసు వేయవలసిన పరిస్థితి వచ్చినప్పుడు సుప్రీంకోర్టు ఆనాడు ప్రభుత్వానికి ఒక డైరెక్షన్ ఇచ్చినప్పటికీ కూడా అది నిర్లక్ష్యం చేయడంమూలంగా వసతి సదుపాయాలు కల్పించలేకపోవడం కూడా జరిగింది. ఈ ప్రభుత్వం అధికారంలోకి వచ్చిన వెంటనే ఎన్.టి.ఆర్.గారి నాయకత్వం ప్లాకోర్డు జడ్జిలకు గృహవసతి కల్పక కొరకు కూడా తీరిగి నిర్ణయం తీసుకోవడం జరిగింది. ఈ సంవత్సరాంతానికి క్వార్టర్స్ నిర్మాణానికి అన్నిచర్యలూ తీసుకోవడానికి ప్రభుత్వం సిద్ధంగా ఉందనికూడా గౌరవ సభ్యులకు మనవిచేస్తున్నాను. అలాగే జిల్లాలలో ఉన్న జుడీషియరీ ఆఫీసర్లకు కూడా ఎమినిటీస్ ప్లోవైడ్ చేయాలి. డిస్టిక్ట్ జడ్జిలు, సబ్కోర్టు జడ్జిలు, మున్సిఫ్ కోర్టు మెజిస్ట్రేటు, జిల్లాలోని ఇతర జుడీషియరీ ఆఫీసర్స్కు కూడా ఈ కాలనీస్ కన్సర్వేషన్ కోసం ఈ ప్రభుత్వం కృతనిశ్చయంతో నిధులు మంజూరు చేయడం జరుగుతుందని తెలియజేస్తున్నాను.

గతంలో కోర్టులలో కనేసం టైప్రైటర్స్ కూడా లేని పరిస్థితులలో అద్దెకు తీసుకుని టైప్ చేసుకున్నట్టువంటి పరిస్థితులలో గత ప్రభుత్వానికి ప్లాకోర్డు నుంచి అర్జీలు పెట్టుకున్నప్పటికీ ఆ ప్రభుత్వ హయాంలో టైప్రైటర్లను ఇవ్వలేదు. ఈ ప్రభుత్వం అధికారంలోకి వచ్చిన వెంటనే 645 టైప్రైటర్లను ఒకేసారి మంజూరు చేసి ప్లాకోర్డుకు పంపించడం జరిగింది. అవీ జిల్లాలకు పంపిణీ చేయడం జరుగుతుంది.

అలాగే ఇటీవలి కాలంలో ప్లాకోర్డుకు సంబంధించి వారు వాహనాలను ఏర్పాటు చేయవలసిందిగా కోరగా, వెంటనే ఈ రాష్ట్రప్రభుత్వం వారికి కావలసిన వెహికల్స్ను విత్ డ్రావర్ వోసులు - శాంక్షన్ వేసి పంపించడం జరిగింది.

క్రాత్మ కోర్టుల మంజూరు చేయడంకోసం వివిధ శాసనసభ్యుల నుంచి అనేక రిప్రజంటేషన్స్ రావడం జరిగింది. ఈ రాష్ట్రంలో పలుచోట్ల 72 క్రాత్మ కోర్టులు ఇవాసలని ప్లాకోర్డు రాష్ట్రప్రభుత్వానికి సూచన చేయడం జరిగింది. అయితే ఈ విషయంలో రంగయ్యనాయుడుగారి కమిషన్ వేయడం జరిగింది. ఆ కమిటీ నివేదికలో ప్రతి 500 కేసులు ఉన్నచోట ఒక కోర్టు పెట్టాలి అని నిర్ణయం తీసుకుని, 57 కోర్టులు

పెట్టాలని చెప్పడం జరిగింది. దానిమీద ఈ ప్రభుత్వం వచ్చిన తరువాత మరల దానిని రెవ్యూ చేసినపుడు ప్రతి 500 కేసులకు ఒక కోర్టు ఇవ్వాలని అనుకున్నప్పుడు ఆర్థికంగా కానీ, ఏ విధంగా కానీ వయబిలిట్ లేదు అని నిర్ణయించుకుని, ప్రతి పెయిస్ కేసులకు ఒక కోర్టు ఎస్సాబ్లీజ్ చేయాలనే ఆలోచనతో ప్రభుత్వం నిర్ణయం తీసుకుని కొత్త కోర్టులకు తక్షణమే ఏర్పాటు చేయాలనే ఆలోచనతో ఈ ప్రభుత్వం ముందుకు వెళుతుంది. హైకోర్టు 6.40 | ఇచ్చిన డైరెక్షన్ కాకుండా శాసనసభ్యులు ఇచ్చినవి అన్నింటినీ జిఎఫ్ఆర్, ఛీజీబిజీసే సా. ఎంతవరకు పాజిటివ్గా ఉన్నాయో వర్కవుట్ చేయడం జరుగుతుంది. సత్వరమే కొత్త కోర్టులను ఏర్పాటుచేసి అనేక సంవత్సరాలుగా పెండింగ్లో ఉన్న కేసులను పరిష్కరించాలి అనే ఆలోచనతో రాష్ట్రప్రభుత్వం కొత్తగా సబ్కోర్టుని మున్సిఫ్ మెజిస్ట్రేట్ కోర్టుని ఎస్సాబ్లీజ్ చేయడానికి సిద్ధంగా ఉంది. చిన్న చిన్న పెట్టె కేసులు 12 సంవత్సరాలు, 16 సంవత్సరాల నుండి కోర్టులలో పెండింగ్లో ఉన్నాయి. ఈ విషయంలో నేను గౌరవ సభ్యులతో ఏకభవిస్తున్నాను. కావున రాష్ట్రప్రభుత్వం బ్యూడెట్ యరే వ్యవస్థతో సత్సంబంధాలు ఏర్పాటుచేసుకొని ఎఫెక్టివ్గా పని చేయాలనే ఆలోచనతో వారికి కావలసిన వసతులను ఏర్పాటు చేసుకుంటూ హైకోర్టుయొక్క అన్ని సూచనలను పరిగణనలోకి తీసుకొని అన్ని సమస్యలు పరిష్కారం చేయడానికి ముందుకు వెళుతుంది. ఈ రోజు ప్రత్యేకించి బంజారా హిల్స్ లో 10 ఎకరాల ప్లాట్లకు స్థలాన్ని కూడా ఎక్స్ప్లర్ చేయడం జరిగింది. జిల్లాలో ఉన్న కలెక్టరేట్లు, అందుకు సంబంధించిన అధికారులకు ఈ బ్యూడెట్ యరే కాలనీస్ నిర్మాణం చేయడానికి వెంటనే స్థలాన్ని కేటాయించాలని ఆదేశాలు ఇవ్వడం జరిగింది. అంతేకాకుండా జిల్లాలో ఉన్నటువంటి కోర్టులను ఇటీవల సందర్శించినప్పుడు జడ్జెస్ ఖాళీగా ఉన్న ప్రభుత్వ బ్లెడ్డర్స్, పోస్టుల విషయం చెప్పారు. కలెక్టరేట్లు, జడ్జెలకు లెటర్స్ వ్రాయడం జరిగింది. ఏవయితే పోస్టులు ఖాళీ ఉన్నాయో వాటి వివరాలు పంపించినట్లయితే వెంటనే భర్తీచేయడం జరుగుతుందని చెప్పాము. అంతేకాకుండా ఇకముందు ప్రభుత్వ బ్లెడ్డర్స్ నియామకాలు ఎప్పటికప్పుడు పూర్తిచేయడానికి రెండు నెలల ముందుగానే అంటే ఏ తేదీన ఏ నెలలో వారు రిటైర్ అవుతారనేది తెలుసుకుంటే కాబట్టి ఆ ప్రతిపాదనలు ప్రభుత్వానికి పంపే విధంగా చర్యలు చేపడుతున్నాము. దీనివల్ల పోస్టులు ఖాళీగా ఉండడానికి వీలు ఉండదు. పెండింగ్ కేసులు కూడా పరిష్కారం అవుతాయి. పెండింగ్ కేసులు చాలా ఉంటున్నాయి. గవర్నమెంట్ బ్లెడ్డర్స్, పబ్లిక్ ప్రాసిక్యూటర్స్ లేకపోవడంవల్ల కేసులు విచారణ కావడం లేదనే నిస్సహాయతను వెలిబుచ్చుకూడదని ఈ నిర్ణయం తీసుకోవడం జరిగిందని గౌరవ సభ్యులకు తెలియజేస్తున్నాను. ఈ గవర్నమెంట్ బ్లెడ్డర్స్, పబ్లిక్ ప్రాసిక్యూటర్స్ అపాయింట్ చేసేప్పుడు వారి అకౌంటబిలిటీ ఎవరికి అన్నటువంటి విధంగా వ్యవహరిస్తున్నారని దానిమూలంగా ప్రభుత్వ కేసులలో ఓడిపోవడం జరుగుతోంది. దానిమీద స్పష్టంగా రెవ్యూ జరపాలి. కేసులన్నీ వేగిపోతున్నాయనే ఆలోచనతో లా సెక్రటరీ, మినిస్టర్ ఫర్ కోర్టు ఎండ్ జస్టిస్, సెక్రటరీ - హోమ్, కోర్టు, అడ్వకేట్ జనరల్, జిల్లా కలెక్టర్, సూపరింటెండెంట్ ఆఫ్ పోలీస్-వేరితో కలిపి ఒక కమిటీని ఏర్పాటుచేసి జిల్లావారేగా ఈ పబ్లిక్ ప్రాసిక్యూటర్స్, గవర్నమెంట్ బ్లెడ్డర్స్ యొక్క స్టాండింగ్ ఫెర్వార్డెస్ రెవ్యూ చేయాలనే నిర్ణయం ఈ ప్రభుత్వం తీసుకున్నదని తమద్వారా గౌరవసభ్యులకు మనవి

చేస్తున్నాను. పెండింగ్ కేసులను సత్వరమే పరిష్కరించాలనే ఆలోచనతో కొత్త కోర్టులను ప్యాపిలండం జరిగింది. మొట్టమొదటిసారిగా ఆరు మహిళా కోర్టులను ఏర్పాటుచేయడం జరిగింది. విశాఖపట్టణం, విజయవాడ, వరంగల్, సికిందరాబాద్, హైదరాబాద్, కర్నూలు పట్టణాలలో ఏర్పాటు చేయాలనేదానితో భాగంగా సికిందరాబాద్, హైదరాబాద్ లలో మహిళా కోర్టులను ఏర్పాటుచేయడం జరిగింది. మిగిలిన స్థలాల్లో కూడా ఏర్పాటుచేయడం జరుగుతుందని మనవిచేస్తున్నాను. అన్ని జిల్లా కేంద్రాలలో వీటిని ఏర్పాటు చేయాలని రిప్రజెంటేషన్స్ వస్తున్నందున దానిని పరిశీలించడం జరుగుతుందని మనవిచేస్తున్నాను. ఉదయం బోడెపాడి వెంకటేశ్వరరావుగారు, విద్యాసాగరరావుగారు మాట్లాడటంపై ఎక్సనామిక్ అఫెండర్స్ ఎవరయితే ఉన్నారో వారిని ఖచ్చితంగా శిక్షించాలని సలహా చెప్పారు. దానిని దృష్టిలో పెట్టుకొనే ఈనాడు అన్ని కంప్లైమెంట్ ఫోర్ముని ఎస్టాబ్లిష్ చేయడం జరిగింది. వీరివద్దనుండే కాకుండా రాష్ట్రంలో ఉండే అనేకమయిన ఇంటిరెక్యూవల్ సెక్షన్స్ నుండి ఈ ప్రభుత్వానికి మోపం చేసే వారిమీద వర్యలు తీసుకోవాలని రిప్రజెంటేషన్స్ వచ్చాయి. దానిమీద ప్లాకోర్డ్ కి సంబంధించి ఒక నోట్ పంపించాలని రాష్ట్రప్రభుత్వం నిర్ణయించడం జరుగుతోంది. దీనిమీద ప్రత్యేకమయిన శృద్ధ తీసుకోవలసిన అవసరం ఉంది. గవర్నమెంట్ షేడర్స్, పబ్లిక్ ప్రాసిక్యూటర్స్ ఎలాంటి అవకాశాలకు పోకుండా పబ్లిక్ మయిన వారనను వినీపించాలని ప్రభుత్వం స్పష్టమయిన ఇన్ స్ట్రక్షన్స్ ఇవ్వడం జరిగిందని మనవిచేస్తున్నాను. ముఖ్యమంత్రిగారు ఇటీవల కాలంలో రెండు మూడు థిఫాలుగా వారి అభిప్రాయాన్ని పత్రికాముఖంగా, అనేక సభలలో చెప్పడం జరిగింది. న్యాయస్థానం అందుబాటు అనేది వికేంద్రీకరణ జరిగి పేదవారికి అందుబాటులో ఉండాలనే దృక్పథంతో మండలస్థాయికి న్యాయస్థానాలు వెళ్ళాలి. పేదవాడిముందుకు న్యాయస్థానం వెళ్ళాలనే ఆలోచనతో మండల న్యాయ పరిషత్స్ అనేవి స్థాపించాలనే ఆలోచనతో ప్రభుత్వం ఉంది. దానికి సంబంధించిన బిల్లును ఈ శాసనసభలోనే ప్రవేశపెట్టడానికి ప్రభుత్వం నిర్ణయంగా ఉందని మనవిచేస్తున్నాను. అన్ని విధాలుగా న్యాయవ్యవస్థకు పబ్లిక్ మయిన జనపక్షాలు కల్పించి రాష్ట్రప్రభుత్వం తరఫున వారు అడుగుతున్న కనీస అవసరాలతోబాటు వసతులన్నీ కల్పించాలనే ఉన్నాము. న్యాయవ్యవస్థ అంటే ప్రభుత్వానికి, ప్రజలకు పూర్తి విశ్వాసం కల్పించేవిధంగా అన్ని వర్యలు తీసుకోబోతున్నామని తమద్వారా మనవిచేస్తున్నాను. ప్లాకోర్డ్ బెంచ్ గురించి గౌరవసభ్యులు చెప్పారు. దీనికోసం అన్ని ప్రాంతాలనుండి డిమాండ్ ఉంది. గుంటూరు, విజయవాడ అనే కాదు. విశాఖపట్టణం, కర్నూలులోనూ ఉంది. అడగగానే ఇవ్వడం అనేది కాదు. దీనికి సుప్రీంకోర్టు అనుమతి కావాలి. సుప్రీం కోర్టు ఇటీవలికాలంలో అనుమతి ఇవ్వడానికి నిరాకరించింది. ఎక్కడ స్థాపించాలి. ఎక్కడ కేసులు పెండింగ్ లో ఉన్నాయి మొదలయినవన్నీ చూడాలి. వాటిని పరిగణనలోకి తీసుకొని తరువాత ఇవ్వడం జరుగుతుంది. ప్రధానంగా సుప్రీంకోర్టు డైరెక్షన్స్ మీదనే ప్లాకోర్డ్ తెలిపే ఏర్పాటుచేయడం జరుగుతుంది. సుప్రీంకోర్టు ఇటీవలనే ఈ అనుమతినీ నిరాకరించిందని గౌరవసభ్యులకు మనవిచేస్తున్నాను. ఈ విధంగా సుప్రీంకోర్టు నిరాకరించిన తరువాత రాష్ట్రప్రభుత్వం వేటి ఏమీ రేదనీకూడా గౌరవసభ్యులకు తెలియజేస్తున్నాను.

శ్రీ బి. వెంకటేశ్వరరావు:- అధ్యక్షా, ఎక్కువ వివరాలకు పోను. మంత్రిగారు చాలా వివరాలు చెప్పారు. ఎక్సనామిక్ అఫెండర్స్ ని తప్పించకుండా చకా చకా పూర్తికావాలి.

న్యాయం జరగాలంటే స్పెషల్ ట్రిబ్యునల్స్ ఏర్పాటు చేస్తారా అని అడిగాను. దానికి అంగీకరించినందుకు సంతోషం. వెంటనే ఏర్పాటుచేయాలని కోరుతున్నాను. (2) చాలా వోల్టేజీ కేసులు తక్కువగా ఉన్నవోల్టేజీ కోర్టులు ఏర్పాటు చేయాలనే డిమాండ్స్ వస్తున్నాయని అన్నారు. రెండవవైపున వేలాది కేసులు పెండింగ్ లో ఉన్నాయని అన్నారు. అంటే న్యాయం జరగడంలో అన్యాయం జరుగుతోంది. దానికి అవసరమయిన జడ్జిలను నియమిస్తారా? (3) న్యాయ వ్యవస్థను ఎగ్జిక్యూటివ్ మెజిస్ట్రేట్ నుండి తప్పించాలి. ఉదాహరణకి చాలావోల్టేజీ ఎగ్జిక్యూటివ్ మెజిస్ట్రేట్ కే జ్యుడిషియల్ పవర్స్ అప్పజెప్పారు. కర్నూలు జిల్లాలో ఉంది, మా జిల్లాలో భద్రాచలంలో ఉంది. అందువల్ల జాప్యం జరుగుతోంది. ఎగ్జిక్యూటివ్ మెజిస్ట్రేట్ జ్యుడిషియల్ పవర్స్ చెలాయిస్తే ఇన్ ఫ్యూయన్స్ చేసే ప్రమాదం ఉంది. న్యాయం జరగడంలో ఆలస్యం అవుతోంది. జ్యుడిషియల్ వ్యవస్థను ఎగ్జిక్యూటివ్ వ్యవస్థ నుండి విడదీస్తారా లేదా? దానిమీద ఏమయినా ఆలోచన ఉందా?

శ్రీ జి. సీతారాం:- ఈ జడ్జెస్ అపాయింట్మెంట్ గురించి చెప్పారు. ఇటీవలనే మేము వచ్చిన తరువాత పబ్లిక్ సర్వీస్ కమిషన్ వారికి ఈ విషయం రిమైండ్ చేసిన తరువాత వారు 15 మంది మెజిస్ట్రేట్స్ కి పోస్టింగ్ ఆర్డర్స్ జారీచేయడం జరిగింది. హైకోర్ట్ జడ్జెస్ విషయం అందరూ చదివే ఉంటారు. కొంతమందిని నియమించడం జరిగింది. 6.50 | హైకోర్టు జడ్జిలను అప్పాయింట్ చేయడం అనేది మనకు సంబంధించింది సా. పెద్దగా ఉండదు. మన సూచనల మేరకు సుప్రీంకోర్టు చేయాలి. సెకండ్ క్లాస్ ఫస్ట్ క్లాస్ జుడిషియల్ మెజిస్ట్రేట్ గా రిజర్వ్ ఆర్.డి.ఓ. రిజర్వ్ ఎం.ఆర్.ఓ.లను ఎగ్జిక్యూటివ్ స్కేడ్ పెడుతున్నారు. అలా కాకుండా జుడిషియల్ స్కేడ్ నుంచే పెట్టమన్నారు. గౌరవసభ్యులు చెప్పిన సూచనను పరిగణనలోకి తీసుకొని చేస్తామని మనవిచేస్తున్నాను. లీగల్ గా చూసుకొని ఆ కాన్సెప్ట్ చేయాల్సి ఉంది. తప్పనిసరిగా కొంతకాలంలో దీనిపైన మా అభిప్రాయాన్ని రిఫీతపూర్వకంగా వ్యాసి తెలియజేస్తాము.

శ్రీ బద్దం బాబ్ రెడ్డి:- అధ్యక్షా, ఈ రోజు మహిళలు చాలా వేధింపులకు, అత్యాచారాలకు గురౌతున్నారు. తెలుగుదేశం ప్రభుత్వం వచ్చాక మహిళా కోర్టులను ఏర్పాటేస్తామని చెప్పారు. ప్రతి జిల్లాకి మహిళా కోర్టు పెట్టాలని అనుకుంటున్నారా? లేదా?

రెండవది, మహిళలను భర్త పోషించవలసిన మేంబెర్షిప్ కేసులలో, మేంబెనెన్స్ క్రింద వచ్చే డబ్బు రావడానికి చాలా ఆలస్యం అవుతోంది. ఎన్నో ఇబ్బందులకు గురౌతున్నారు. తేర్పు రావాలని ఎవరైతే కేసులు పెట్టుకుంటారో వారికి లీగల్ ఎయిడ్ అవసరం ఉంటుంది కాబట్టి దానిని త్వరలో ఇప్పించడానికి ప్రయత్నం చేస్తారా?

మూడవది, ల్యాండ్ గాబింగ్ కేసులు అనేకం పెండింగ్ లో ఉన్నాయి. కోట్లాది రూపాయల ప్రభుత్వ ఆస్తులు గాబింగ్ అయినా అక్కడ ఉన్న పి.పి.ఓ.లు కాన్, స్టాండింగ్ కౌన్సిల్ గానే త్వరత్వరగా పనిచేయలేకపోతున్నారు. కారణాలు తెలియవు. స్టాఫ్ ని పెంచడానికి ప్రయత్నం చేస్తారా?

నాలుగవది, హైదరాబాద్ మునిసిపల్ కార్పొరేషన్ పరిధిలో ఎంకోర్డమెంట్స్, ఇల్లెగల్ కన్స్ట్రక్షన్స్ జరుగుతున్నాయి. దీనివల్ల కార్పొరేషన్ కి ఎంతో అన్యాయం జరుగుతోంది. స్టాండింగ్ కాన్సిల్స్ ని ఫిలప్ చేయడం లేదు. ఎన్నో కేసులు పెండింగ్ లో ఉన్నందువల్ల కార్పొరేషన్ కి నష్టము వస్తోంది. కాబట్టి ఆ పోస్టులను ఎప్పటివరకు బర్లె చేస్తారో తెలియజేయాలని మంత్రిగారిని కోరుతున్నాను.

పి. అరుణ:- అదృష్టా, ఫ్యామిలీ కోర్టులు ఏర్పాటు చేస్తామని మంత్రిగారు చెప్పారు. అందులో ఎవరవరు సభ్యులుగా ఉంటారు?

రెండవది, మహిళా సంఘర న్యాయస్థానాలు ఏర్పాటుచేసే యోచన ప్రభుత్వానికి ఉందా? అని అడుగుతున్నాను నేడు మామూలు సంఘర న్యాయస్థానాలు ఉన్నాయి. అలాగే ప్రత్యేక మహిళా సంఘర న్యాయస్థానాలు ఏర్పాటుచేసే యోచన ప్రభుత్వానికి ఉందా?

మూడవది, కోర్టులకు బిల్డింగ్స్ ఇస్తామని అన్నారు. మా గజపతినగరంలో ఒక కోర్టు బిల్డింగ్ కావాలి అని చెప్పడం జరిగింది. కాబట్టి దానిని శాంక్షన్ చేస్తారా అని అడుగుతున్నాను.

శ్రీ సి. కృష్ణయ్యాదవ్:- అడ్వకేట్స్ క్లర్క్స్ వెల్ఫేర్ ఫండ్ అన్నది స్టాంప్ డ్యూటీ వసూలు చేయడం జరుగుతోంది. దానివల్ల ప్రభుత్వానికి డబ్బు రావడం జరుగుతోంది. కాబట్టి జూనియర్ అడ్వకేట్స్ వైబ్లర్లు పెట్టుకోవడానికి, ఆఫీసులు పెట్టుకోవడానికి, మీరు ఏమైనా లోన్స్ ఇస్తారా? గౌరవ మంత్రిగారు తెలియజేయాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీ టి. సీతారాం:- సభ్యులు శ్రీ జాల్ రెడ్డిగారు మహిళా కోర్టులు ఏర్పాటు చేస్తున్నారా అని అడిగారు. దానిగురించి చెప్పాలంటే మొత్తం ఆరు కోర్టుల ఏర్పాటుకి శాంక్షన్ చేశాము. ముందుగా హైదరాబాద్, సికిందరాబాదులలో ఏర్పాటుచేశాము. ఇంకా మిగిలినవి విజయవాడ, విశాఖపట్టణం, వరంగల్, కర్నూలు, ఇవి కూడా ఏర్పాటు చేస్తాము. అలాగే జిల్లాలకు హెడ్ క్వార్టర్స్ పరిమితం చేసుకొంటారా అని అడిగారు. అది కూడా ప్రభుత్వం ఎగ్జామిన్ చేస్తుంది. గ్లాడ్ వెస్ట్ ఫిక్స్ చేయడం జరుగుతుంది. శ్రీ సిహెచ్. విద్యాసాగర్ రావుగారు ఉదయం మాట్లాడుతూ లీగల్ ఎయిడ్ సెంచాలని కోరారు. దానిని ఇంక్వీజీ చేస్తున్నాము. ఎంతవరకు పెంపు చేయాలన్న దానిని ఎగ్జామిన్ చేస్తున్నామని మనవిచేస్తున్నాను. ల్యాండ్ గాబింగ్ అన్నది హైదరాబాద్ లో ఆర్డర్ ఆఫ్ ది డే క్రింద మారిపోయింది. దానిని అరికట్టడానికి, చట్టాన్ని పటిష్టం చేయడానికి అన్ని చర్యలు తీసుకొంటున్నాము. ఈ విషయమై ప్రత్యేకమైన ఆలోచన చేయాలి. మన రెవెన్యూశాఖ మంత్రిగారుకూడా పర్మిక్యులర్ గా ఉన్నారు. ఈ విషయమై ఒకటి రెండుసార్లు మేము సమాలోచనలు చేయడం కూడా జరిగింది. తరువాత ఈ స్టాండింగ్ కాన్సిల్ ఎంకోర్డమెంట్ ధ్వారా తొలగించడానికి మునిసిపల్ స్టాండింగ్ కాన్సిల్ తీసుకోవాల్సిన అవసరం ఉంది. అది కూడా త్వరలో చేస్తాము. ఇప్పటివరకు చాలా అప్పాయింట్మెంట్ ఇస్తున్నాము. త్వరలో అప్పాయింట్మెంట్ చేస్తామని గౌరవ సభ్యులకు తెలియజేస్తున్నాను.

గౌరవ సభ్యురాలు శ్రీమతి అరుణగారు సంవార మహిళా న్యాయస్థానాల గురించి అడిగారు. మహిళా కోర్టుల ఏర్పాటు పూర్తి అయిన తరువాత ఈ సంవార మహిళా న్యాయస్థానాల గురించి ఆలోచన చేయడం జరుగుతుందని మనవిచేస్తున్నాను. ఇక ఫ్యామిలీ కోర్టులు ఆరు ప్రదేశాలలో ఏర్పాటుచేయడానికి ఉన్నాయి. కేసులు అనేవి జనరల్గా మెయిన్ బెన్చెస్కు సంబంధించి మరియు కన్నడ అఫ్ చీల్డ్రన్స్ అనే ఈ రెండు అంశాలను దృష్టిలో పెట్టుకొని మేజర్ రోల్ చేయడం జరుగుతోంది. ఈ మెంబర్స్ ఎంతమంది అని అడిగారు. అది తరువాత ఇన్ ఫాం చేస్తాను. నాకు తెలిసినంతవరకు ఈ కోర్టులను ఆరు ప్రదేశాలలో ఏర్పాటు చేశాము. ఈ కోర్టులు మెయిన్ బెన్చెస్కు, మరియు కన్నడ అఫ్ చీల్డ్రన్స్ గురించి ఈ రెండింటిపైన ప్రధానంగా యాక్ట్ చేస్తాయని గౌరవసభ్యులకు మనవి చేస్తున్నాను.

DEMAND No. III - ADMINISTRATION OF JUSTICE - Rs.61,49,91,000/-

Mr. Deputy Speaker:- The question is:

To reduce the allotment of Rs.61,49,91,000/- for Administration of Justice by Rs. 100/-.

గృహముల నిర్మాణముల గురించి రాష్ట్రప్రభుత్వం ఎక్వైర్ చేసిన భూములకు సంబంధించిన కేసుల డిస్పోజిట్ కాకుండా సంవత్సరాల తరబడి పెండింగ్లో వున్నందుకు నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs.61,49,91,000/- for Administration of Justice by Rs. 100/-.

భూ సంస్కరణ చట్టంకు సంబంధించిన కేసులు సంవత్సరముల తరబడి డిస్పోజిట్ కాకుండా పెండింగ్లో వున్నందుకు నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs.61,49,91,000/- for Administration of Justice by Rs. 100/-.

మెదక్ జిల్లా మండలం 'అన్నారము' భూస్వాములు 50B Tenancy Act ను ఆధారం చేసుకొని అన్యాయాంతం చేసినందున రాష్ట్రప్రభుత్వం 1 1/2 సంవత్సరముల క్రిందటి ఇంతవరకు అప్లీ అవరీష్యుతంగా వున్నందుకు నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs.61,49,91,000/- for Administration of Justice by Rs. 100/-.

పాలకొల్లులో కోర్టు భవనం నిర్మించుటకు గాంధీ మంజూరు చేయమని కోరిన యింతవరకు మంజూరు చేయనందుకు నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs.61,49,91,000/- for Adminis-
tration of Justice by Rs. 100/-.

పాలకొల్లులో సబ్ కోర్టు మంజూరు చేయమని కోరిననూ యింతవరకూ మంజూరు
చేయనందుకు నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs.61,49,91,000/- for Adminis-
tration of Justice by Rs. 100/-.

ఇందుర్లీ నియోజకవర్గంలోని హుస్సాబాద్ పాత తాలూకా సెంటర్ లో మున్సిపల్ కోర్టు
మంజూరు యిస్తామని గత న్యాయశాఖామాత్యులు యిచ్చిన వాగ్దానము నెరవేర్చబడనందుకు
నిరసనగా.

DEMAND No. X - TREASURY, ACCOUNTS & OTHER FISCAL SERVICES -
Rs. 71,86,41,000/-.

To reduce the allotment of Rs.71,86,41,000/- for Treasury
Accounts and other Fiscal Services by Rs. 100/-.

పోతూరులో ట్రెజరీ భవనము వున్నప్పటికీ ట్రెజరీ ఆఫీసును మంజూరుచేసి
ప్రారంభించమని అనేకసార్లు కోరిననూ యింతవరకు మంజూరు చేయనందుకు నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs.71,86,41,000/- for Treasury
Accounts and other Fiscal Services by Rs. 100/-.

అన్ని మండల కేంద్రాలలో ట్రెజరీ కార్యాలయాలు ఏర్పాటు చేయనందుకు
నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs.71,86,41,000/- for Treasury
Accounts and other Fiscal Services by Rs. 100/-.

ట్రెజరీలలో 50/- రూ.ల కంటే తక్కువగా ఉన్న మొత్తంనకు చాలను నిరాకరించే
పద్ధతి ప్రవేశపెట్టడం ద్వారా 50/- రూ. లోపు వున్న మొత్తం వారు యిబ్బందులు
పడుచున్నదానికి నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs.71,86,41,000/- for Treasury
Accounts and other Fiscal Services by Rs. 100/-.

భద్రాచలం నియోజకవర్గంలోని జి.సి.సి. సెప్టెమెన్టుగా పనిచేస్తున్నవారిని,
తొలగించినందుకు.

DEMAND No. XII - POLICE ADMINISTRATION - Rs.489,83,56,000/-.

To reduce the allotment of Rs.489,83,56,000/- for Police
Administration by Rs. 100/-.

1995-96 సంవత్సరమునకు బడ్జెటు (ఆదాయ
వ్యయ పట్టిక) గాంధీకొరకు అభ్యర్థన.

2 మే, 1995;

251

For not ordering for judicial enquiry against the deaths
at Chikkapalli in the Yadiki Mandal of Ananthapur District.

To reduce the allotment of Rs.489,83,56,000/- for Police
Administration by Rs. 100/-

For the failure of Law and Order and firing at 91)
Motugam of Srikakulam District(2) Tedukupet of Chittoor
District (3) 9 deaths due to land mining Ananthapur District
at Chikkepalli and (4) deaths of Muslim Boy in Hyderabad.

To reduce the allotment of Rs.489,83,56,000/- for Police
Administration by Rs. 100/-.

ప.గో. జిల్లా గోపాలపురం మండలం, భీమోలు గ్రామంలో భూమి తగాదాలో
భూస్వాముల పక్షంవహించి ఎస్.ఐ. మరియు సి.ఐ. వ్యూలతో సహితంగా అరెస్టు చేసి
పొంపించినందుకు నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs.489,83,56,000/- for Police
Administration by Rs. 100/-.

ఆచంట పోలీసు స్టేషన్ లో లాంగ్ స్టాండింగ్ అయి, అవినీతి చేయుచూ ప్రజలను
యిబ్బంది పెడుతున్న పాడికానిస్టేబుల్ నరసింహారావును బదిలీ చేయమని కోరినను యింత
వరకు చేయనందుకు నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs.489,83,56,000/- for Police
Administration by Rs. 100/-.

నల్లగొండ జిల్లా, నకిరేకల్ ఎస్.ఐ. మహిళపై హత్యాచారం చేసిన కేసులో తను
స్టేషన్ పెట్టిన కేసులోనే కేసుకు విరుద్ధంగా, భయపెట్టి 164 స్పెట్ మెంట్ కోర్టులో
యిప్పించిన ఎస్.ఐ.పై విచారణ జరిపించనివానికి నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs.489,83,56,000/- for Police
Administration by Rs. 100/-.

మహిళలపై జరుగుతున్న అత్యాచారాలు, వరకట్న మరనాలను ఆపలేకపోతున్నందుకు
నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs.489,83,56,000/- for Police
Administration by Rs. 100/-.

నేర విచారణలో ఇప్పటికీ మధ్యయుగాలనాటి మొరటు పద్ధతులనే చేపడుతూ లాకప్ డెటేలకు కారణమౌతున్నా నివారించనిదానికి నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs.489,83,56,000/- for Police
Administration by Rs. 100/-.

నల్లగొండ జిల్లా కట్టంగూరు మండలం, పదేనపల్లి గ్రామ బోడలకొండలరెడ్డి హత్య కేసులో నేరస్థులను పట్టుకోకుండా ఉదారత్వం అనుసరిస్తున్న పోలీసుల వ్యతిరేకి నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs.489,83,56,000/- for Police
Administration by Rs. 100/-.

నల్లగొండ పట్టణంలోని 11 టౌన్ పోలీస్ స్టేషన్లకు స్వంత భవనములు సమకూర్చు నందున మరియు నల్లగొండలో మహిళా పోలీస్ స్టేషన్ ఏర్పాటుచేసినా దానికి అవసరమైన సిబ్బందిని కేటాయింవనందుకు నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs.489,83,56,000/- for Police
Administration by Rs. 100/-.

రంగారెడ్డి జిల్లా ఇబ్బిపేంపట్నం నియోజకవర్గంలోని, యాచారం, కందుకూర్ మండలాలలో పోలీస్ స్టేషన్లకు స్వంత భవనాలు నిర్మించనందుకు నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs.489,83,56,000/- for Police
Administration by Rs. 100/-.

నల్గొండ జిల్లా మిర్యాలగూడ టౌన్ పోలీస్ స్టేషన్ లో కావాల్సిన పోలీసు సిబ్బంది కొరతకు నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs.489,83,56,000/- for Police
Administration by Rs. 100/-.

రాష్ట్రంలో నక్సలైట్ ప్రాంతాలలో నక్సలైట్లు ఆగడాలను అరికట్టేటందుకు చర్యలు తీసుకోవనందుకు నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs.489,83,56,000/- for Police
Administration by Rs. 100/-.

విజయవాడ నగరంలో పోలీసు భద్రతా మెరుగుదలకు ఆధునిక పరికరాల ఏర్పాటు లేనందున, భవనపురం, గుణదల ప్రాంతాలలో పోలీస్ స్టేషన్ల నిర్మాణం లేనందున.

1995-96 సంవత్సరమునకు బడ్జెటు (ఆదాయ
వ్యయ పట్టిక) గాంధీకొరకు అభ్యర్థన.

2 మే, 1995

263

To reduce the allotment of Rs.489,83,56,000/- for Police
Administration by Rs. 100/-.

ఇందుర్పి నియోజకవర్గంలోని హుస్సాబాద్ సర్కిల్ సెంటర్లో పోలీస్ స్టేషన్, పోలీస్
క్వార్టర్స్, అదేవిధంగా చిగురుమామిడి సెంటర్లో ప్యారంథమ్మిన పోలీసు క్వార్టర్స్ స్టేషన్
కంప్లెట్ చేయనందుకు నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs.489,83,56,000/- for Police
Administration by Rs. 100/-.

రాష్ట్రంలోని పోలీసు డిపార్ట్మెంట్లో ఖాళీలలో పోలీసు ఉద్యోగులను యింతవరకు
నియమించనందుకు నిరసన తెలుపుచున్నాము.

To reduce the allotment of Rs.489,83,56,000/- for Police
Administration by Rs. 100/-.

పోలీస్ డిపార్ట్మెంట్లో హాంగార్డ్ మరియు చాకలీ, మంగలి, స్వేచ్ఛను 10
సంవత్సరములు పూర్తి అయినప్పటికీ వారిని పర్మనెంట్ యింతవరకు చేయనందుకు,
నిరసన తెలుపుచున్నాము.

To reduce the allotment of Rs.489,83,56,000/- for Police
Administration by Rs. 100/-.

హైదరాబాద్లోని పాతపట్నం పోలీసు కంట్రోల్ రౌమ్ కొరకై స్థలమును ఇక్లెయిర్
చేసి కొన్ని సంవత్సరాలు అయినప్పటికీ యింతవరకు నిర్మించనందుకు నిరసన తెలుపుచున్నాము.

To reduce the allotment of Rs.489,83,56,000/- for Police
Administration by Rs. 100/-.

హైదరాబాదులో యాకుత్పూర నియోజకవర్గములోని ప్రభుత్వ స్థలంలో మేర్చాక్
పోలీస్ స్టేషన్ను యింతవరకు నిర్మించనందుకు నిరసన తెలుపుచున్నాము.

To reduce the allotment of Rs.489,83,56,000/- for Police
Administration by Rs. 100/-.

హైదరాబాద్లో కార్వాన్ నియోజకవర్గంలోని బప్పాచవుర పోలీస్ స్టేషన్ భవనం
నిర్మించనందుకు నిరసన తెలుపుచున్నాము.

To reduce the allotment of Rs.489,83,56,000/- for Police
Administration by Rs. 100/-.

హైదరాబాద్లోని కార్వాన్ నియోజకవర్గంలో తోలేచాక్లో పోలీస్ స్టేషన్ యింతవరకు
ఏర్పాటు చేయనందుకు నిరసన తెలుపుచున్నాము.

DEMAND No. XIII - JAILS ADMINISTRATION Rs.25,81,00,000/-

To reduce the allotment of Rs.25,81,00,000/- for Jails Administration by Rs. 100/-.

ఫైదీల కనేస కోరికలను మన్నించకుండా వారికి కావలసిన సౌకర్యాలు కల్పించకుండా ఉంటున్నదానికి

To reduce the allotment of Rs.25,81,00,000/- for Jails Administration by Rs. 100/-.

విచారణ లేకుండా బాదా క్రింద ఏండ్లతరబడి జైళ్ళలో పుంచిన దానికి నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs.25,81,00,000/- for Jails Administration by Rs. 100/-.

విజయవాడ నగరంలోని జిల్లా జైలులో ఆధునిక సదుపాయాల మెరుగుదలకు చర్యలు లేనందున.

To reduce the allotment of Rs.25,81,00,000/- for Jails Administration by Rs. 100/-.

జైల్లోని సిండితులకు వసతులు కల్పించడంలో, వారికి విజ్ఞానాన్ని పెంపొందించేయుటలో, వారి సమస్యలను పరిష్కరించుటలో జైళ్ళ అడ్మినిస్ట్రేషన్స్ విఫలమైనందుకు నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs.25,81,00,000/- for Jails Administration by Rs. 100/-.

రాష్ట్రంలోని అన్ని జైల్లలో ఫైదీలందరికి అన్ని వసతులు కల్పించడంలో పూర్తిగా విఫలం అయినందులకు యంతవరకు అన్ని సౌకర్యములు కల్పించనందుకు నిరసన తెలుపుచున్నాము.

DEMAND No. XIV-STATIONERY & PRINTING DEPARTMENT -Rs.29,27,32,000/-

To reduce the allotment of Rs.29,27,32,000/- for Stationery and Printing Department by Rs. 100/-.

1995-96 సంవత్సరమునకు బడ్జెటు (ఆదాయ
వ్యయ పట్టిక) గాంధీకొరకు అభ్యర్థన.

2 మే, 1995.

265

విజయవాడ నగరంలో పృథుత్వం ప్రింటింగ్ ప్రెస్ ఉద్యోగాలలో కార్మికులను క్రోడ,
సాంస్కృతిక, సంక్షేమ కార్యకలాపాలకు ప్రత్యేక కేటాయింపులు లేనందున, సిబ్బందికి
గృహ వసతి లేనందున.

To reduce the allotment of Rs.29,27,32,000/- for Stationery
and Printing Department Rs. 100/-.

పాఠ్యపుస్తకాలు ప్రింటింగ్ నోట్‌బుక్స్ వగైరా ప్రింటర్స్ సమయానికి అందించబడుట
లేనందుకు నిరసనగా.

DEMAND No. XVI - FIRE SERVICES - Rs. 21,87,95,000/-.

To reduce the allotment of Rs.21,87,95,000/- for Fire
Services by Rs. 100/-.

నల్లగొండజిల్లా నకిరేకల్ నాలుగు మండలాల కేంద్రంగా వున్నప్పటికీ ఫైర్ ఇంజన్‌ను
ఏర్పాటుచేయని దానికి నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs. 21,87,95,000/- for Fire
Services by Rs. 100/-.

విజయవాడ నగరంలోని గమ్మపేనుక ప్రాంతంలో ఫ్లైస్మోషన్ నిర్మాణానికి కేటాయింపులు
లేనందున.

DEMAND No. XVII - PENSIONS - Rs.728,59,49,000/-.

To reduce the allotment of Rs.728,59,49,000/- for Pensions
by Rs. 100/-

వృద్ధులు, వితంతువులకు యిచ్చే పెన్షన్లను సకాలంలో యివ్వకుండా జాప్యం
చేస్తున్నందుకు నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs.728,59,49,000/- for Pensions
by Rs. 100/-.

రంగారెడ్డి జిల్లా ఇబ్రహీంపట్నం నియోజకవర్గంలోని వృద్ధాప్య ఫించనం, విధవరాండ్ర
వ్యవసాయ కార్మికుల ఫించనం, సకాలంలో యివ్వడంలేదు గనక నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs.728,59,49,000/- for Pensions
by Rs. 100/-.

విజయవాడ నగరంలో పెండింగులో ఉన్న వృద్ధాప్య, వితంతు తదితర పెన్షన్ల
మంజూరుకు కేటాయింపులు లేనందున.

The cut motions were negatived.

Mr. Deputy Speaker:- The questions is:

"That the Government be granted a sum not exceeding
Rs.71,86,41,000/- under Demand No. X - Treasury, Accounts and
Other Fiscal Services."

"That the Government be granted a sum not exceeding
Rs.728,59,49,000/- under Demand No. XVII - Pensions."

"That the Government be granted a sum not exceeding
Rs.109,58,75,000/- under Demand No. L - Loans to Governemnt
Servants and Other Miscellaneous Loans."

"That the Government be granted a sum not exceeding
Rs.489,83,56,000/- under Demand No. XII - Police Administration."

"That the Government be granted a sum not exceeding
Rs.25,81,00,000/- under Demand No. XIII - Jails Administration."

"That the Governemnt be granted a sum not exceeding
Rs.21,87,95,000/- under Demand No. XVI - Fire Services."

"That the Governemnt be granted a sum not exceeding
Rs.61,49,91,000/- under Demand No. III - Administration of
Justice."

"That the Government be granted a sum not exceeding
Rs.29,27,32,000/- under Demand No. XIV - Stationery and Printing
Department."

(Pause)

The motion was adopted and the Demands were granted.

Mr. Deputy Speaker:- Now, discussion on Industries
Demands:

1995-96 సంవత్సరమునకు బడ్జెటు (ఆదాయవ్యయ పట్టిక) గాంధీకొరకు
అభ్యర్థన.

- అభ్యర్థన నెం. XLI - పరిశ్రమలు
అభ్యర్థన నెం. XLII - గనులు, ఖనిజాలు
అభ్యర్థన నెం. XXIII - కార్మిక మరియు ఉపాధి కల్పన
అభ్యర్థన నెం. XL - గ్రామీణ మరియు లఘు పరిశ్రమలు
అభ్యర్థన నెం. XIX - సాంకేతిక విద్య
అభ్యర్థన నెం. XVIII - సాధారణ విద్య, క్రీడలు, కళ మరియు సంస్కృతి

7.00 | శ్రీ సిపావ్. విద్యాసాగర్ రావు:- అధ్యక్షా, డిమాండు లేదా డిమాండు.
రా. | మంత్రిగారు లేరు. వాళ్లకోసం కాంగ్రెసు పార్టీవాళ్లు నన్నెందు
అయ్యారు. ఈ టైములో When the Minister is not very much present
in the House.

Mr. Deputy Speaker:- Seetharam will give the reply.

Sri Ch. Vidyasagar Rao:- There is nobody in the House.
మంత్రిగారు ఉండి వెప్పాలి. సార్...

శ్రీ ఎన్. చంద్రబాబునాయుడు:- మే పర్మిషనుతో చేయాలా?

శ్రీ సిపావ్. విద్యాసాగర్ రావు:- మే పర్మిషనుతో అడ్వర్స్ చేయండి.

Sri P. Ashok Gajapathi Raju:- We are very much behind
the schedule. If you force for guillotine then it falls on
everybody. Our intention is that we should make the democratic
process a reality. That is why, we would like to have discussion
There are 17 Demands falling short of discussion.

శ్రీ సిపావ్. విద్యాసాగర్ రావు:- వారికి క్రెడిట్ రావాలని, గెజెట్స్ కాకుండా
చూచుటకు ముమ్మల సందరినీ బాండ్ డి లేదా లేదు చేయకూడదు.

శ్రీ ఎం. ఆంజనేయులు:- అధ్యక్షా, పరిశ్రమలు, మెన్స్ అండ్ మినరల్స్,
లేదా అండ్ ఎంపాయింట్ మెంట్, టెక్నికల్ ఎడ్యుకేషన్ వంటి అన్ని అంశాలపై ఈ పద్దులు
ప్రవేశపెట్టారు. మే ద్వారా నేను ఈ ప్రభుత్వాన్ని కొరేడి ఏమంటే, తమయొక్క పారిశ్రామిక
విధానం నిర్దుష్టంగా తెలియచేయడం అవసరం. ఎందుకంటే బి.డి.పి. ప్రతిపక్షంలో
వున్నప్పుడు వారు ఒక విధానాన్ని ప్రతిపాదిస్తూ, వచ్చారు. కానీ అధికారంలోకి వచ్చిన
తరువాత, ఈవేళ కాంగ్రెసుపార్టీ ఏదైతే తన ప్రభుత్వం వున్నప్పుడు చెప్పిందో దానిని,
అంటే ఆ పారిశ్రామిక విధానాన్ని బలపరుస్తోంది. అందుకని వారిని ప్రశ్నిస్తూ, ఈ
నూతన ఆర్థిక పారిశ్రామిక విధానం మంచిది అంటున్నారు. మరి అసలు ఈ ప్రభుత్వం
తనయొక్క పారిశ్రామిక విధానం గూర్చి స్పష్టం చేయవలసి ఉంది. ఇక సరళీకృత విధానాల

గూర్చి చెప్పకున్నారు. మాకు ఎటువంటి అభ్యంతరం లేదు. అయితే వారు రెడ్ బేజిజాన్ని తొలగించేందుకు, లేకపోతే సింగిల్చేండ్ ద్వారా ఔత్సాహిక పారిశ్రామిక విధానాలకు సహాయపడేందుకుగాను ఈ సరళీకృత విధానాన్ని అమలు పరుస్తున్నామని ఈ బి.డి.పి. ప్రభుత్వం చెప్పితే అలాంటి నూతన పారిశ్రామిక విధానాన్ని మేము కూడా ఆహ్వానిస్తున్నాము.

ఇక పెట్టుబడులు తెస్తాం అంటున్నారు. ఈ దేశంలోనే కాకుండా ఇతర దేశాల నుండి మల్టీ నేషన్స్ను కూడా ఆహ్వానిస్తాం అంటున్నారు. మేము అందుకు వ్యతిరేకం కాదు. అలాగే పరిశ్రమలలో సర్వీస్ లేబర్ వుందని అంటున్నారు. రేషనలైజేషన్కు మేము వ్యతిరేకం కాదు. ఉత్పాదకతను - ఉత్పత్తిని పెంచడానికి మేము వ్యతిరేకులం కాదు. అయితే పెట్టుబడులను ఆ పరిశ్రమల వారు ఎలా ఆహ్వానిస్తున్నారన్నది ఆలోచించకుండా ఇన్డిస్క్రిమినేట్గా చేస్తే అది మన రాష్ట్రానికి, మన దేశానికి నష్టదాయకము అవుతుంది. ఎందుకంటే గతంలో జవహర్లాల్ నెహ్రూ పెట్టిన పారిశ్రామిక విధానం తప్పనే, మిక్స్డు ఎకనమీ తప్పనే, కొత్త మాటలు చెప్పి, మార్కెట్ ఎకనమీ అంటూ ఏవో విషయాలు చెప్పతూ ప్రైవేటైజేషన్ మాత్రమే అన్న రోగాలకూ మందని చెప్పడం జరుగుతోంది. వారు అధికారంలోకి వచ్చిన తరువాత ఈ బి.డి.పి.వారు అప్పుడప్పుడు ఒక అడుగు ముందుకూ, రెండు అడుగులు వెనక్కూ వెళుతూ వున్నా, ప్రతిపక్షాల వారిపై సానుకూలతను వ్యక్తం చేస్తున్నారు.

పైవేటు రంగంలో ఈ రోజు పెట్టుబడులు పెట్టకూడదని మేము అనడంలేదు. కానీ నెహ్రూగారు చెప్పిన సెల్ఫ్ రిలెయంట్ ఎకనమీ కాంగ్రెసు పార్టీవారు వదలివేశారు. మరి బి.డి.పి. వారు కూడా అలాగే చేస్తున్నారా? అసలు వారికి దీనిపై నమ్మకం వుందా లేదా? స్వయంపోషకత్వం కాకుండా గ్లోబల్ ఎకనమీ పేరుతో, వారు ప్రతిపక్షంలో చెప్పినదానికి వ్యతిరేకంగా ప్రవర్తిస్తున్నారు. మరి వారు ప్రపంచ బ్యాంకు, లేక ఇతర విదేశీ సంస్థల ప్రేషరుగు లోబడి వారి విధానం మరచిపోతున్నారా? ప్రతిపక్షంలో వున్నప్పటికీ, ఇప్పటికీ విధానాలు మార్చుకోబోతున్నారా అని నేను మేధావూ వారిని ప్రశ్నిస్తున్నాను. అందుకని ఒక నిర్దుష్టమైన పారిశ్రామిక విధానం అవసరం. అందుకు మేరు ఒక డైరెక్షను యివ్వాలి.

(అంతరాయం)

శ్రీ పి. రామస్వామి:- ఏ మంత్రుగారు నోట్ చేసుకుంటున్నారు చెప్పండి? ఎవరూ నోట్ చేసుకోవడం లేదు.

(శ్రీ బి. గోపాల కృష్ణారెడ్డి అధ్యక్ష స్థానంలో వున్నారు.)

ఫైర్మన్:- హయ్యర్ ఎడ్యుకేషన్ మీనిస్టరు వున్నారు. వారు నోట్ చేసుకుంటారు.

శ్రీ ఎం. ఆంజనేయులు:- ఒక నిర్దుష్టమైన విధానాన్ని వారు రూపొందించుకోవాలి. ముఖ్యంగా ఈ రోజు చాలా చర్చ జరుగుతూ ఉంది. పబ్లిక్ సెక్టార్స్ పనికి రావనీ, వాటిలో ఇన్ఫిషియన్సీ వుందనీ అంటూ అనేక కారణాలు చెప్పతూ పబ్లిక్ సెక్టార్స్ను దెబ్బతీస్తూ,

అన్నిటికీ పె్నవేక్షణచేసే అంటూ చెబుతున్నారు. పబ్లిక్ సెక్టార్స్ అంచనాలను, అందులో ఆ
యాజమాన్యం అనుసరించే విధానాలు, సోషల్ ఆడింగ్స్ను మనం ర్యుజిస్ట్రార్ పెట్టుకోవాలి.
వాటిని మనం ఆలోచించుకోవాలి. పబ్లిక్ సెక్టార్స్లో కార్మికుల పిల్లలకు కల్పించే విద్య,
వైద్య సదుపాయాలు, కార్మికులకు కల్పించే గృహవసతిమూలంగా ఆయా మేనేజ్మెంట్స్
భారాన్ని మోయవలసి వస్తున్నది. అలా కాకుండా ప్రియవేటు పరిశ్రమలవారీగా రెస్పాన్సిబి
ఇలిటీస్ తీసుకోవద్దని కాదు, కాకపోతే వారిపైన పడిన భారానికి సరిపడ ప్రభుత్వం పే
చేయగలిగే పరిస్థితిలో ఉండా తర్జింపుకోవాల్సివుంది. వేటి మూలంగానే పబ్లిక్ సెక్టార్స్
నష్టాలలో నడుస్తున్నాయి. వారు వట్టాలను గౌరవిస్తున్నారు. ప్రియవేటువారు చట్టాలను
గౌరవించకపోవచ్చు. మనలోని ఇన్ఫిషియన్సీని తొలగించుకోవాలి. ఉదాహరణకు ఆర్.టి.సి.
ఉంది. అది నష్టాలలో నడుస్తోంది. అందులో శాసన సభ్యులకు, వారి భార్యలకు, వారి
కుటుంబాలకు ఫ్రీపాస్లు యిస్తున్నారు. ఎన్.టి.ఓ.లకు, విద్యార్థులకు పాలనీని మనం
నిర్ణయించాము. దానివల్ల ఆర్.టి.సి. వారిపై భారం పడుతున్నది. మనం నిర్ణయించిన
పాలనీ ప్రకారం ఆర్.టి.సి.వారికి పడుతున్న భారాన్ని మన ప్రభుత్వం పే చేయగలిగితే
వారికి నష్టాలు ఉండవు.

7-10 | పబ్లిక్ సెక్టార్లో ఉన్నటువంటి కంపెనీలలో నష్టాలు రావడానికి కారణం -
రా. | ప్రైవేసెస్ పాలనీని సెంట్రల్ గవర్నమెంటు కాని స్టేట్ గవర్నమెంటు కాని
నిర్ణయిస్తారు. హిందూస్థాన్ షిప్యార్డ్స్లో నష్టాలు వస్తున్నాయి.
మేనేజ్మెంట్కు తమ ఇష్టం వచ్చినటువంటి పద్ధతులలో నౌకలను అమ్ముకొనేటటువంటి
హక్కు లేదు. సెంట్రల్ గవర్నమెంటు నిర్ణయిస్తుంది. రాష్ట్రప్రభుత్వంలో ఉండేటటువంటి
పరిశ్రమలు ఉత్పత్తి చేసేవాటికి రేట్లను ప్రభుత్వం నిర్ణయిస్తుంది. నష్టాలు వచ్చినాయని
మనం చెబుతూ ఉంటాము. పబ్లిక్ సెక్టార్లోని పరిశ్రమలకు నష్టం వచ్చిందని అంటే
దానికి కారణాలు ఏమిటి? శాస్త్రీయమైనటువంటి పద్ధతులు ఏమిటి? ఇవాల కార్మికశాఖ
మంత్రిగారు లేరు? నేను ఒకటి అడుగుతున్నాను. పరిశ్రమలమీద మీ వైఖరి ఏమిటి?
రిపబ్లిక్ ఫోర్స్ కంపెనీలో 6 నెలలుగా జేతాలు లేకుండా ఉంటే మనం కడలేదు. మనం
సీజోన్ కూర్చోని ఆలోచిస్తూ ఉంటాము. అలాగే మేన్ కంపెనీలో 7 నెలలుగా జేతాలు లేవు.
దానిమీద మనం మాట్లాడమా? పరిశ్రమలు ఎట్లా బ్రతుకుతా ఉంటాయి. శ్రేణ్లం
సెకండు పవర్ ప్లాంటు అన్నారు. 400 కోట్ల రూపాయల మిషినరీని జపాను నుంచి
తీసుకొచ్చి అక్కడ పెట్టాము. పబ్లిక్ ఇంజనీరింగు కంపెనీని ఒక పెద్ద కాంట్రాక్టరుకు
ఇచ్చారు. అక్కడ కార్మికులు రెండు మాసాలుగా సమ్మె చేస్తూ ఉంటే ఆ సమస్య
పరిష్కారం కాలేదు. 400 కోట్ల మిషినరీని అక్కడ తీసుకొని వచ్చి పెట్టాము. దీనిమీద వడ్డీ
క్రింద రోజు ఒక్కొక్కటి 13 లక్షల రూపాయలు వోతుంది. అంతా నష్టం. రేపు పబ్లిక్
సెక్టారు పరిశ్రమ నష్టపోయింది అంటారు. నష్టపోక ఏమి చేస్తుంది. విద్యుచ్ఛక్తి
బోర్డువారు 700, 800 మంది కాంట్రాక్టు కార్మికులకు సంబంధించిన సమస్యలను
పరిష్కరించలేనటువంటి అసమర్థత నిరంకుశ ధోరణులలో ఉన్నారు. అనేక పరిశ్రమలలో
నష్టాలు వస్తున్నాయి. పరిశ్రమలకు ఎందుకు నష్టాలు వస్తున్నాయి. దానికి ఎవరు
కారణం అనేది ఆలోచించకుండా చివరికి అందరూ కలిసి కార్మికులు కారణం అని అంటారు.

మనం ఎక్కడైనా విశ్లేషణలో చూడండి. సెంట్రల్ గవర్నమెంటును లేకపోతే స్టేట్ గవర్నమెంటును కానీ కార్మికుల వైఖరి వలన ఈ పరిశ్రమలకు నష్టం వచ్చిందని ఎక్కడైన చెప్పమనండి. మనం రాష్ట్రంలో ప్లైవేటు పరిశ్రమల విషయంలో లెక్కలు చెబుతా ఉంటాము. 29 వేల చిన్నతరహా, పెద్దతరహా పరిశ్రమలు మూత పడినాయి. ప్లైవేటు రంగంలో ఉన్నటువంటి పరిశ్రమలు ఎందుకు మూత పడుతున్నాయి. పబ్లిక్ రంగ పరిశ్రమల గురించి ఎందుకు మాట్లాడుతున్నాము. అందుకని పబ్లిక్ రంగ పరిశ్రమలైనా ప్లైవేటురంగ పరిశ్రమలైనా ఎఫిషియన్సీ ఉండాలిందే. మేనేజిమెంటులో జరిగేటటువంటి లోపాలను సరిదిద్దుకోవాలి. The people who are sitting at the ivory towers must be made responsible for it. ఎవరిని వారు అప్పులు ఇస్తే నష్టాలు ఎందుకు వచ్చినాయి. 6 నెలలనుంచీ నష్టాలు వస్తే ఇవాళ ప్రాథమిక హక్కు అడుగుతున్నారు. మేము పనిచేస్తాము. పని కల్పించండి అంటే పని కల్పించలేకపోతున్నాము. మన ఆర్థిక మంత్రిగారు చెబుతున్నారు. మేము కూడా ఆ పాలసీని అంగీకరిస్తాము కానీ హ్యూమన్ ఫేస్ పెడతామని చెప్పారు. ఏమిటి హ్యూమన్ ఫేస్? ఆర్టిస్టును ఓట్రాన్ కంపెనీకి అమ్మారు. ఇప్పటికీ కూడా ఆర్టిస్ట్ కంపెనీలోని వారు నిరుద్యోగులుగా ఉన్నారు. వారియొక్క ఉద్యోగాల సంగతి ఏమిటి? వీటి అన్నిటినీ మనం దృష్టిలో పెట్టుకొని మన పరిశ్రమలయొక్క సరళీకృత విధానం అనుసరించండి. పెట్టుబడులు తీసుకురండి, వాటిని వడపండి. మాకు అభ్యంతరం లేదు. ప్లైవేటు రంగంలో కానీ పబ్లిక్ రంగంలో కానీ ఉన్న పరిశ్రమలు ఎందుకు మూతపడుతున్నాయో మనం అర్థం చేసుకోవాలి. ఇవాళ చాలా విషయాలు చెప్పాము. ఇవాళ మన డిపార్టుమెంటును మెడర్నైజేషను చేస్తాము. అలాగే ఛైతన్యం కల్గిస్తామని చెబుతున్నారు. ఎవరిని లేకపోతే పరిశ్రమలను ప్రోత్సహించేటటువంటి సంస్థలు కానీ సర్వేనుటువంటి పద్ధతులు కానీ వుండవు. విద్యుచ్ఛక్తి బోర్డువారు కొన్నికొద్దీ రూపాయలు బకాయిలు ఉంటే వసూలు చేయలేదు. కానీ కాంట్రాక్టు లేబర్ దగ్గరకు వచ్చేటప్పటికీ వారు చెప్పేటటువంటి విషయాలు వేరు. ఇన్ ఫ్లాక్చర్ క్చర్ను డెవలప్ చేసుకోడానికి ఇవాళ ఎదో పెట్టుబడులు ఆహ్వానించినంత మాత్రాన సరిపోదు-- కాగా 20-వేల-కోట్ల రూపాయలు పెట్టుబడి వస్తుంది. సంవత్సరానికి 2.5 కోట్ల రూపాయలు హ్యాండ్ షేరు చేశారు. 2,500 కోట్ల రూపాయలు పన్నుల రూపంలో వస్తుంది. లక్షా 60 వేల మందికి ఉపాధి కలుగుతుంది. మేము అన్ని పథకాలు తయారు చేశాము అంటున్నారు. ఇప్పుడు ముఖ్యమంత్రిగా శ్రీ ఎన్.టి. రామారావుగారు కాకముందు శ్రీ కొట్ల విజయభాస్కరరెడ్డిగారు కూడా చెప్పారు. మేము 27 కోట్ల రూపాయలు పెట్టుబడి పెట్టిస్తాము. అన్ని ఏర్పాట్లు చేశాము అని అన్నారు. కానీ పెట్టుబడి పెట్టింది అని ఆహ్వానించినంత మాత్రాన కాళ్ళు, గడ్డాలు పట్టుకొన్నంత మాత్రాన పరిశ్రమ అధిపతి రాదు. మన ఇన్ ఫ్లాక్చర్ బిల్డ్ చేసుకోవాలి. భూమిని, నీటిని, విద్యుత్తును ఇవ్వగలిగి ఉండాలి. ఓట్లకోసం కొంచెము సెంటిమెంటు ఉండవచ్చు. వేసు కాదనడం లేదు. పవర్ విషయానికి వస్తే ఇరిగేషన్ కు ప్రాధాన్యత ఇచ్చామని చెప్పవచ్చు. ఇండస్ట్రీస్ కు పవర్ కట్ చేస్తున్నామని అంటున్నారు. ఇరిగేషన్ కు తక్కువ ప్రాధాన్యత ఇవ్వమని చెప్పడం లేదు. బాడ్లెస్సు లేకుండా మనం సెంటిమెంటల్ గా ఆవేశంగా కానీ మాటలు మాట్లాడతాము. పరిశ్రమలు మాత్రం బాగానే పెరిగాయి. తెలుగుదేశం పార్టీ

పరిశ్రమలకు సంబంధించి నిర్దిష్టమైనటువంటి విధానాన్ని ఏర్పాటు చేసుకోవాలి. తూర్పు గోదావరి జిల్లాలో కొబ్బరిపేరు ఉంది అంటాము, దానికోసం మనం చేసే కృషి ఏమిటి? ఇవాళ పరిశ్రమల శాఖను పూర్తిగా మార్చివేయవలసిన అవసరం ఉన్నది. వికేంద్రీకరణ పేరిట ఇన్ ఫ్రాస్ట్రక్చర్ ఫెసిలిటీస్ చూడకుండా పెరిగిపెరిగి ఆలోచనలు చేసి, పరిశ్రమలను గామాలుగా తీసుకొని వెళుతున్నారు. కృష్ణదేవి వేదిలో బాక్స్ లో నిధులు ఉన్నాయి. అక్కడ అల్యూమినియం ఫ్యాక్టరీ పెట్టాలి. మనకు ఎక్కడైతే పనులు ఉన్నాయో, పారిశ్రామిక వేత్తలు అక్కడికి వెళ్లి ఇన్ ఫ్రాస్ట్రక్చర్, మార్కెటింగు ఫెసిలిటీ, ముడిపనులకు లభ్యం, ఇది అన్నీ ఆలోచించుకొని మనం పరిశ్రమలు అభివృద్ధి చేసుకోవాలి. కావాలంటే నూతన పరిశ్రమలు ఆహ్వానించాలి. పెట్టుబడులు రానీయండి మాకు అభ్యంతరం లేదు. మనం పెట్టినటువంటి పరిశ్రమలు మూతపడకుండా ఎన్నో ఉంటున్నాయి. అనేక పారిశ్రామిక సంస్థలు అప్పులు ఇస్తున్నాయి. కానీ వసూలు చేయలేకపోతున్నాయి. సబ్సిడీల కోసం పరిశ్రమలు పెట్టినట్లు కాగితాలమీద రాసుకొంటున్నారు. అక్కడ పరిశ్రమలు రావడం లేదు. అందుకని సబ్సిడీల రాజకీయం పోవాలి. సబ్సిడీల కోసం పరిశ్రమలు పెట్టవలసిన అవసరం లేదు. పెద్ద పెద్ద పరిశ్రమలు వచ్చినప్పుడు డిస్ పెన్స్ డు సర్ప్రైస్ కు రిపోర్టింగ్ షన్ ప్రాబ్లమ్ కూడా వస్తుంది. ఇంతవరకు స్టేట్ ప్యాంటు వల్ల డిస్ పెన్స్ అయినటువంటి వారికి 'ఆర్' కార్డు ఇప్పి, వారికి ఇంకా ఉద్యోగాలు కల్పించలేకపోతున్నాము. సోషల్ ప్రాబ్లమ్స్ కు వెంటనే అటెంటు అయ్యేటటువంటి అవసరం ఉన్నది. మన రాష్ట్రంలో సిమెంటు కానీ ఇతరత్రా పరిశ్రమలు డెవలప్ చేయడానికి అవకాశం ఉంటుంది. లెబర్ పాలసీకి సంబంధించి మన డిపార్టుమెంటు ఎట్లా ఉన్నది, మన చట్టాలు ఎట్లా ఉన్నాయి? మనం చేస్తున్నది ఏమిటి? అదృష్టవశాత్తు కాంగ్రెసు పార్టీ వైఖరి కన్నా భిన్నమైనటువంటి వైఖరి తెలుగుదేశం పార్టీకి వుందనిపిస్తున్నది. ఎందుకంటే లెబర్ పాలసీ నిర్దేశించుకొన్నప్పుడు ఎంపాయిమెంటు పట్ల మన వైఖరి స్పష్టం కావాలి. రెండవ పంచవర్ష ప్రణాళికలో భాగం పరిశ్రమలు పెట్టారు. అది ఒక ఆలోచనగా పెట్టారు. ఉపాధి కల్పించడం కూడా మన స్టేటు మీషనరీ బాధ్యత అనుకొంటాము. ముందుగా స్పష్టంగా తెలియాలి. ఎందుకంటే ఇది ప్రభుత్వ బాధ్యత కాదా ఉద్యోగాలు ఇప్పించడం అని ఉద్యోగులు ఇంకా కొంతమంది అనుకొంటున్నారు.

7-20 | ఎందుకంటే కొంతమంది ఆలోచన ప్రకారం నిరుద్యోగులు ఎంత ఎక్కువ
స్తా. సంఖ్య పెరిగితే అంత మందిదని అంటారు. కారణం, నిరుద్యోగులు ఎక్కువ
సంఖ్యలో వున్నప్పుడు సప్లయి అండ్ డిమాండ్ థియరీ ప్రకారం అది బాగా తలకు ఎక్కించు
కొన్నప్పుడు, డిమాండ్ కన్నా సప్లయి ఎక్కువయితే రేటు తగ్గుతుంది. అందువల్ల శ్రమ
శక్తికి రేటు నిర్ణయించుకోవాలనుకొన్నప్పుడు, నిరుద్యోగుల సంఖ్య పెరిగి ఉంటే,
నాచురల్ గా ఎక్కువ మంది లభ్యమవుతారు. ఎక్కువ మంది లభ్యమయినప్పుడు, తక్కువ
రేటుకు శ్రమ శక్తిని నిర్ణయించుకొనేదానికి వేలు కలుగుతుంది. దీనివల్ల యజమాని
ఎక్కువ శ్రమ తీసుకొని, తక్కువ రేటు ఇస్తున్నాడు. స్వాతంత్ర్యము వచ్చిన కొత్తలో
అస్-ఎంపాయిమెంట్ గురించి ఆలోచన చేసినా, ఈ రోజుల్లో ఆలోచన చేయడం మేము
ఎంపాయిమెంట్ ఎక్సెంటు ఉద్యోగాలు ఇప్పించే అవసరంలేదు. ఈ వాళ్ల అవే వుండవలసిన

అవసరముందా? ఒక గణాంక సమాచారము సేకరించడం తప్ప, ఈవాళ ఎంపాన్యమెంట్ ఎక్స్పెండ్జీలు చేస్తున్న పని ఏమిటని అడుగుతున్నాను. అందువల్ల లేబర్ డిపార్ట్మెంట్లో వున్న కొన్ని వీధిగాలను వాటియొక్క పని, పరిస్థితులను, అసలు పూర్తిగా అవసరాలకు అనుగుణంగా మార్చవలసిన అవసరముంది. ఎంపాన్యస్పట్టి, వారికి ఉపాధి కల్పించే దానిపట్టి, ఈ ప్రభుత్వానికి ఉన్నటువంటి వైఖరి ఏమిటో నిర్ణయించుకొన్నప్పుడు, ఆ మ్యామనే రీసోర్సెస్ ఎట్లా డెవలప్ చేయాలి, ఎట్లా యూజ్ చేసుకోవాలి అనేది నిర్ణయించు కొన్నప్పుడు మాత్రం, సరైన లేబర్ పాలసీ అనేది రాగలుగుతుంది అనేది మనవిచేస్తున్నాను.

స్వయం ఉపాధికాల విషయానికి వస్తే, లెక్కలలో చూస్తే 32 లక్షల రిజిష్టరు చేసు కొన్నటువంటి వారు ఎంపాన్యమెంట్ ఎక్స్పెండ్జీలలో 3 సంవత్సరాల క్రితం వున్నారు అని వుంటే, గత సంవత్సరం ఆఖరికి అంటే 1994 అంతానికి 28 లక్షలని చెబుతున్నారు. ఇది బాస్తావానికి వీరుద్దమని అంటున్నాను. నీరుద్యోగుల సంఖ్య రోజు రోజుకు పెరుగుతున్నది. దాన్ని కూడా గుర్తుంచుకోకుండా, లెక్కలలో స్వయంఉపాధి పథకాలను వేసుకొని, డిసేవల్ల రూరల్ ఏరియాస్లో, టవన్స్లో సంఖ్య తగ్గించి అంటున్నారు. ఇది చాలా సత్య దూరమైన విషయం. ఈవాళ వున్నటువంటి వర్కింగు పేపర్స్లో 80 శాతం అనార్గనైజ్డ్ సెక్టార్లో వున్నటువంటి కార్మికుల పరిస్థితిని ఆలోచించి, వారి విషయంలో మనము ఏమి చేస్తున్నామో నిర్ణయించుకోవలసి ఉంటుంది. ఇప్పుడు తెలుగుదేశం ప్రభుత్వం ఏమేమీ మంచి చేయబోతున్నదో తెలియదు. కానీ 1987లో అనార్గనైజ్డ్ సెక్టారుకు సంబంధించి మంచి నిర్ణయాలు చేశారు. ఆ సెక్టారుకు సంబంధించి కరువు భత్యవివ్యాసాని ఆనాడు నిర్ణయం చేశారు. కానీ కాంగ్రెసు ప్రభుత్వము అధికారంలోకి వచ్చిన తరువాత కొంతకాలం వుండింది. 1992-93 వచ్చిన తరువాత కనీస వేతనాల ఫార్ములా రావేమ. అనార్గనైజ్డ్ సెక్టారు క్రింద లక్షలాది కార్మికులు వున్నారు. వారికి కరువుభత్యము అమలులో లేదు. కనీస వేతనాల పెట్టాలన్నాయి. అవి కాగితాలవరకే పరిమితమై వున్నాయి. దాన్ని అమలుచేసే మెషిన్లే లేదు. మనకు 24 పెట్టాలన్నాయి. కానీ అవి అమలులో మాత్రం లేవు. పెద్ద పెద్ద పబ్లిక్ సెక్టారులోనో, లేకపోతే పెద్ద పెద్ద ఫ్యాక్టరీలలో పనిచేసే కార్మిక వర్గాలు కొన్ని హక్కులను సంపాదించుకొనవచ్చు. కానీ ఈవాళ అనార్గనైజ్డ్ సెక్టారులో వున్న కార్మికుల పరిస్థితి చాలా దయనీయంగా ఉంది. ఎన్.ఎం.ఆర్. అనే పేరు ఎట్లా వచ్చిందో తెలియదు. క్యాబువల్ లేబర్ అనే పేరు ఎందుకు వచ్చిందో తెలియదు. తాత్కాలికమని ఎందుకు పెట్టారో తెలియదు. అలాగే వర్కిఫార్మ్డ్ అంటే ఎందుకు పెట్టారో తెలియదు. ఈ విధంగా అనేక రకాలుగా పేర్లు పెట్టడంలో వున్న ముఖ్యఉద్దేశమేమి? పర్యటెంట్ ఎంపాన్యస్ అయితే వారికి కొన్ని ఫెసిలిటీస్ వున్నాయి, ఉదాహరణకు - సాంఘిక భద్రత, గ్యాబ్యుయిటీ, పి.ఎఫ్. మున్నగు కొన్ని ఫెసిలిటీస్ వస్తాయి. ఇలాంటి వసతులు ఎక్కడాంటుంటే, అనార్గనైజ్డ్ సెక్టారులోని కార్మికులకు ఏదో ఒక ముద్ర ఇంటే ఎన్.ఎం.ఆర్. అనో క్యాబువల్ వర్కర్స్ ఇలాంటి ముద్రవేస్తే వాళ్లు ఇంతకుముందు చెప్పిన కొన్ని ఫెసిలిటీస్ కోల్పోతారు. తద్వారా యాజమాన్యానికి లాభము చేకూరుతుంది. 1975లో కాంట్రాక్ట్ లేబర్ (రెగ్యులేషన్స్ అండ్ ఎటాబ్లిషన్) యాక్ట్ వచ్చినప్పటికీ, దానిలోని ప్రొవిజన్స్ ఇప్పటివరకు అమలు చేయలేదు. పర్యటెంట్ ఉద్యోగులతోపాటు, సేమ్ అండ్ సిమిలరు వర్క్ చేస్తూ ఉంటే తాత్కాలిక ఉద్యోగులైనా,

ఎన్.ఎం.ఆర్స్ అయినా, వర్క్ ఛార్జ్లు ఎంప్లాయిస్ అయినా అదే వేతనం. అదే ఎలవెన్స్ ఇవ్వాలని చట్టములో ఉంది. కానీ ఎక్కడయినా అమలు చేస్తున్నారా?

ఈనాడు తెలుగుదేశం ప్రభుత్వం కార్మికుల ప్రభుత్వమని అనిపించుకోవాలని అనుకుంటే, ముఖ్యమంత్రిగారు తానే మొట్టమొదటి కమ్యూనిస్టునని చెప్పుకోవచ్చు. ఈ దేశములో అందరికీ స్వాతంత్ర్యముంది. ఆయన కమ్యూనిస్టునని చెబితే ఎవరమూ ఆపలేము. కానీ అలా వ్యవహరించాలని అన్నప్పుడు - చట్టాలయితే లోపభూయిష్టంగా ఉన్నాయి. ఈ చట్టాల అమలుకోసమైనా సరే, ఉదాహరణకు ఇక్కడ ఉస్మానియా యూనివర్సిటీలో కొన్ని సంవత్సరాల నుండి కొందరు డెయిలీ వేజెస్ మీద పని చేస్తున్నారు. 10-12 సంవత్సరాలయినా డెయిలీ వేజెస్ పనిచేసేదానికి వారికి అవసరముంబుందట, పరస్పరించే ఎందుకు చేయరని అంటే, ఎక్కువ ఖర్చు అవుతుందని బేయడం లేదని అంటున్నారు. ఈవార పాలిటెక్నిక్ వచ్చింది. కొత్త పథకాలు పెట్టాము. కానీ పాలు సేకరించే వారు వేకువ జాముననే లేచి ఉదయం 5 గం.ల నుండి 12 గం.ల దాకా పనిచేస్తూ వుంటారు. వారికి కనీస వేతనాలు ఎక్కడయినా అమలవుతున్నాయా? కనీస వేతనాలు కావలెనని అడిగితే దానికి వ్యతిరేకంగా కోర్టుకు వెళ్లి లక్షలాది రూపాయలు ఖర్చు చేస్తున్నారు కానీ, వారికి కనీస వేతనాలు చెల్లించడం లేదు.

అన్నింటికంటే ముఖ్యమైనది బాలకార్మికుల, చట్టము. దీన్ని గురించి మనం గొప్పగా చెప్పుకొంటున్నాము. 18,70,000 మంది బాల కార్మికులున్నారు. జాతీయ శాతం 1.68 శాతం అయితే, మన రాష్ట్ర శాతం 3.28 వుంది. అంటే మన రాష్ట్రమే మొదటి స్థానములో ఉంది. 7 సంవత్సరాలు మొదలుకొని, 14 సంవత్సరాల వరకు ప్రాథమిక విద్య మనము చెబుతూ వుంటాము. ఇది ఫండమెంటల్ రైటని అంటున్నాము. బాల కార్మికులు పనిచేస్తూ వుంటే మనము వాళ్లను దోపిడీ చేస్తున్నాము. కార్మికులను ఎందుకు ఉపయోగిస్తాము? ఎంప్లాయిర్స్ వారికేదో ఉద్యోగము ఇస్తారని కాదు. ఉద్యోగము ఇచ్చినట్లుగానే ఇచ్చి, ఎక్కువ పని చేయించుకొని, తక్కువ రేటు చెల్లిస్తున్నాడు. అలాగే మహిళా కార్మికులున్నారు. బాల కార్మికులను దోపిడీ చేయబోతున్నారు. మన చట్టము లోపభూయిష్టంగా వుంది. వున్నట్లువంటి చట్టాలను సక్రమంగా అమలుచేయలేక పోతున్నాము. ఇక్కడొక విషయం మనవిచేస్తున్నాను. ఇందులో అందరికీ బాధ్యతంది. ఈనాడు అసంఘటిత కార్మికుల గురించి మాట్లాడుతున్నాము. దానికి మేము కూడా తక్కువ కంట్రీబ్యూట్ చేశామని చెప్పడం లేదు. తెలుగుదేశం ప్రభుత్వం అధికారంలోకి రాగానే ఒక కుంపటి పెట్టారు. టి.ఐ.టి.యు.సి. అనీ, ఐ.టి.యు.సి. అనీ, సి.ఐ.టి.యు.సి. అనీ, ఐ.ఎన్.టి.యు.సి. అని చెప్పి, అందరూ కలిసి, కార్మికులకోసము, వారి హక్కుల కోసము పోట్లాడాలని అన్నప్పుడు ఇన్ని కుంపట్లు వుండవలసిన అవసరం లేదు. మేమూ సామాన్యులం కాము. ఎర్రజెండాను ఎన్నిసార్లు బోల్చామో అన్నిసార్లు కుంపట్లు రావడం, అసంఘటితంగా వుండే కార్మికులను అందరికీ ఐక్యంగా ఉండవలసిన అవసరము ఉందని చెప్పడం జరిగింది. రికగ్నైజ్డ్ యూనియన్స్ వున్న రాష్ట్రములో కొన్నిచోట్ల వున్నాయి. అక్కడ మంచి పనులు జరుగుతున్నాయి. ఏవిధంగా రికగ్నైజ్డ్ బేయాలని వుందో కానీ, ఇంతవరకు వర్కింగ్ క్లాస్సేనీ యూనిట్ గా బేయటానికి ప్రయత్నాలు జరగలేదు కానీ.

ప్రభుత్వము నుండి బేలదీసేందుకు చేసే ప్రయత్నాలకన్నా, అసంఘటిత కార్మికులను రికగ్నయిట్ చేసే విషయంలో ఇంకా సమగ్రంగా చట్టము అమలు కావడం లేదు. అందువల్ల బేలదీ యూనియన్స్, ప్రభుత్వము అందరూ కలిసి అసంఘటిత కార్మికులకు వారి జీవన పరిస్థితులను మెరుగుపరచటానికి కృషిచేయవలసిన అవసరముంటుంది. ఇంద్రారెడ్డిగారు లేరు. వారు హోం మినిస్టరుగా చాలా ప్రకటనలు చేశారు. శాంతి భద్రతలదానిలోనూ జోక్యము కలుగజేసుకోకూడదు. ఆ పేరుతో వెస్ట్ బెంగాల్ లో యాజమాన్యానికి, లేదా తగాదాలు వస్తే లేబర్ డిపార్ట్ మెంట్ అడ్వయిజ్ చేస్తే తప్ప, హోం డిపార్ట్ మెంటు జోక్యము చేసుకోవడం లేదు. సరే, మీరు ఇక్కడ జాప్యము చేస్తూ ఉంటే దొంగ కూలీలను తీసుకుని వస్తారు. ఏమని అంటే లాయల్ వర్కర్స్ పనికివస్తారు అని చెప్పి మేనేజిమెంట్ పేరు చెబుతారు. దొంగకూలీతో, లాయల్ వర్కర్స్ డిపార్ట్ మెంట్ ని చెప్పనీయండి. లేబర్ డిపార్ట్ మెంట్ ప్రభుత్వ డిపార్ట్ మెంట్ కదా. ప్రభుత్వ డిపార్ట్ మెంటుకు, లేబర్ డిపార్ట్ మెంటుకు, పోలీసు డిపార్ట్ మెంటుకు ఈ మూడింటికి సమన్వయం లేకుండా పోయింది. అందువల్ల లేబర్ డిపార్ట్ మెంటుతో హోం డిపార్ట్ మెంటు సమన్వయం చేసుకొని, ఎవరు లాయల్ వర్కర్స్, ఎవరు కారో, ఎప్పుడు పొలిట్ షన్ ఇవ్వాలో వారు చెబితే - ఎందుకంటే లేబర్, ఇండస్ట్రియల్ లా వీటి స్పెషల్ ఎనాక్ట్ మెంట్స్ చాలా మన్నాయి. సమగ్నమైన శాసనాలున్నాయి. ఇందులో బేనత్ యాక్ట్స్ అన్నీ మన్నాయి. అట్లాంటి పరిస్థితిలో ఏదో వంకతో యాజమాన్యాల పక్షాన పాల్గొని, యాజమాన్యాల తరపున వెళ్లే అలవాటు సంప్రదాయంగా వస్తున్నది. ముఖ్యంగా కార్మిక వర్గము తరపున ప్రభుత్వము నిలబడాలంటే, గతములో 15-20 సంవత్సరాల క్రితం, పోలీసు డిపార్ట్ మెంటు జోక్యము కలుగజేసుకోకూడదని - ఎందుకంటే లేబర్ డిపార్ట్ మెంటుకు కన్సిలియేషన్ ఆఫీసర్లు ఉన్నారు. వారు చూస్తారు, కానీ మధ్యవర్తిత్వం చేయకూడదని ఆదేశాలు వచ్చాయి. కానీ, 10-15 సంవత్సరాలయినా, ఇప్పుడు కూడా పోలీసు డిపార్ట్ మెంటువారు కన్సిలియేషన్ ఆఫీసర్లులాగా యాజమాన్యాలకు, కార్మికులను కూర్చోబెట్టి, సమస్యలను కన్సిలీవే దారుణానికి పెళ్ళుతూ ఉంటే, ఇక వాళ్ళ సమస్యలు ఎలా పరిష్కారమవుతాయో 7.30 | మనము పూపించుకోవచ్చు. అందుకని ఈవేళ ఉన్నటువంటి డిపార్ట్ మెంటులో రా. ఎక్కడయినా సరే కొన్నిచోట్ల సర్ప్లస్ ఎంప్లాయిస్ ఉన్నారేమో కానీ లేబర్ డిపార్ట్ మెంట్ కి సంబంధించినంతవరకు తగినటువంటి స్టాఫ్ మాత్రం లేదు. అది కన్సిలియేషన్ ఆఫీసర్స్ కావచ్చు. మినిమమ్ వేజెస్ ఇంప్లెమెంట్ చేసే మెషిన్ రీ కావచ్చు. తగినటువంటి స్టాఫ్ లేదు. ఆ స్టాఫ్ ను పటిష్టంచేసి ఈ రాష్ట్రములో కొంచెము కార్మికవర్గం తరపున మాటలలో అయినా సరే మేము అనుకూలమని చెప్పుకున్నప్పుడు దానికి అనుగుణ్యమైన చర్యలు తీసుకోవాలని, సరే ఇక మెన్స్, బిక్కికల్ ఎడ్యుకేషన్, ఇవన్నీ ఇప్పటికే మూడుసార్లు బెల్ కొట్టిన సందర్భములో వీటిని ప్రస్తావించడం జరగదని మనవిచేస్తూ ఈ సమయాన్ని ఇచ్చినందుకు ధన్యవాదాలు తెలియజేస్తూ సెలవు తీసుకుంటున్నాను.

శ్రీ ఎం.ఎ. గఫూర్:- అధ్యక్షా, ఎందుకంటే ఇండస్ట్రిస్, లేబర్ ఈ రెండూ కూడా అత్యంత ముఖ్యమైనటువంటి శాఖలని మేము భావిస్తున్నాము. అయితే దురదృష్టం ఏమిటంటే మరి ప్రభుత్వం ఈ విషయానికి తక్కువ ప్రాధాన్యత ఇస్తుందనేది మేము

భావిస్తున్నాము. మంత్రులు లేరు అనుకుంటాను. అధ్యక్షులవారు కూడా ఈ పద్ధతులకు అన్యాయం చేయదలచుకొంటే మేము ఏమీ చేయలేము. ఎందుకంటే పారిశ్రామిక ప్రగతి లేనదే ఏ దేశం కూడా అభివృద్ధి కాదు. మరి మన ఆంధ్రరాష్ట్రం బేసికగా వ్యవసాయక రాష్ట్రం అనుకుంటున్నాము. వ్యవసాయక రాష్ట్రముగా పెనుకబడినటువంటి ఆర్థిక విధానం తోనే మనము ఉండదలచుకొంటే ఇవి చర్చించుకోవలసిన అవసరం లేదు. కానీ అట్లా కాకుండా మనము ఆర్థికంగా, ఆంధ్రరాష్ట్రం ఏదయితే అక్షరకృమంతో మొదట అట్లా అలాగే పారిశ్రామికాభివృద్ధిలో కూడా మొదటి స్థానానికి పోవాలనుకుంటే మాత్రం ఈ విషయాలను మరింత లోతుగా చర్చించుకోవలసిన అవసరం ఉంది. ప్రభుత్వం కూడా, ఎందుకంటే తెలుగుదేశం పార్టీ అధికారంలోకి వచ్చిన తరువాత ఈ రాష్ట్రములో అభివృద్ధి జరగదు రెండు రూపాయల కొరే బీయ్యం తప్ప ఇంక ఏమీ జరగదు అనేటటువంటి ఒక అపప్రద. ఒక ప్రచారం జనములో ఉంది. కాబట్టి అది కాదు, అభివృద్ధికి మేము మార్గాన్ని తయారుచేస్తున్నాము. అభివృద్ధిపథంవైపు ఈ రాష్ట్రాన్ని తీసుకుపోతున్నామని రుజువు చేసుకోవలసిన బాధ్యత, నిరూపించుకోవలసిన బాధ్యత ఈ ప్రభుత్వమేద ఉంది. కాబట్టి ఈ విషయాలను వారు కూడా ఆలోచించవలసిందిగా నేను కోరుతున్నాను. సరే, ముందు చెప్పినట్లు కార్మికశాఖ చాలా ప్రధానమైనటువంటి పాత్ర నిర్వహిస్తోంది ఈ రోజు. అయితే దురదృష్టం ఏమంటే ఆ మంత్రిగారు లేరు. పరిశ్రమల శాఖను ముఖ్యమంత్రిగారు చూస్తున్నారు. ఆయనా లేరు. ఆయన తరపున ఇంకా ఎవరో ఉన్నారు. వేరీ తరపున ఇంకా ఎవరో ఉన్నారు. ఎందుకు నేను చెబుతున్నాను అంటే ప్రభుత్వం ఉమ్మడి బాధ్యత కావచ్చు. మీరు సమీక్షి బాధ్యతగా రిప్లయి ఇవ్వవచ్చు. ఇది మొక్కుబడిగా ఇప్పుడే పెద్దలు పాస్ చేయించుకోవడంకోసం ఏదో కృతువులాగ ఈ చర్చ అయితే ఏదో కంఠశోష తప్ప ఇంక ఏమీ మిగలదు. నిజముగా సరిదిద్దుకోవాలంటే కొన్ని అంశాలు ఉన్నాయి. వారు వీని అర్థం చేసుకుంటే భవిష్యత్తులో వారు కూడా తమ పద్ధతులను మార్చుకొని ఈ రాష్ట్రానికి ఉపయోగపడతారని మేము ఆశించాము. అది జరగడం లేదు. అది నిరసన తెలియజేస్తున్నాను. ఏమైనా అసలు కార్మిక విధానం ఏమైనా ఉందా ఈ రాష్ట్రములో అని నేను అడగదలచుకొన్నాను. ఎందుకంటే క్రిందినుండి పైదాకా ఈ రోజు నెస్టేజం, నిర్వేర్యం అయినటువంటి పద్ధతిలో కార్మికశాఖ వ్యవహరిస్తూ ఉందని నేను చెప్పదలచుకొన్నాను. సమైక్య జరిగితే పట్టించుకొనే నాధుడు లేదు. లాకౌట్స్ చేసి తాళాలు వేసేసి అన్యాయంగా కార్మికులను బయటకు నెట్టివేస్తే పట్టించుకొనే నాధుడు లేదు. కార్మికులు ఆకలితో చచ్చిపోతున్నారు. ఆకలి చావులకు గురవుతున్న కార్మికుల తరపున అడిగే నాధుడు లేదు. మరి ఎట్లా ఈ పద్ధతి ఈ రకంగా ఉంటే ఈ రాష్ట్రములో మరి పారిశ్రామిక శాంతి ఏ రకంగా కాపాడబడుతుందో నాకు అర్థం కావడం లేదు. మన కార్మికులను అణచివేస్తే వారు అరచి అరచి కంఠశోషతో పడిపోతారని అనుకుంటున్నదా ఈ ప్రభుత్వం? కాకపోతే ఏమీ చేయదలచుకొన్నారని నేను అడగదలచుకొన్నాను. ప్రధానంగా రిపోర్టులో చెబుతున్నారు 24 చట్టాలను అమలుజరపవలసిన బాధ్యత మా శాఖమేద ఉందని చెప్పుకున్నారు. మంచిదే. ఒకప్పుడు ప్రధానమైనటువంటి కార్మిక వివాదాల చట్టం మాత్రమే కార్మికశాఖ వర్తింపజేసేటటువంటి పరిస్థితి ఉంది. ఈ రోజు అనేక చట్టాలు పెరిగి పోయాయి. కాంప్లెక్సిటీ ఆఫ్ ఎనాక్ట్మెంట్ వచ్చేయాయి. మరి వాటిని అన్నిటిని అమలు జరపవలసిన బాధ్యత ఉన్నప్పుడు మరి అమలుజరుగుతున్నాయో లేదా, ముఖ్యంగా కనీస

వేతనాలు చట్టంకు సంబంధించినంతవరకు ప్రాధమికమైనటువంటి ఒక అవసరం ఉంది. దానికి ఒక సలహా మండలి ఈ రాష్ట్రములో ఉంది. ఈ సలహా మండలివారు ధరల పెరుగుదలను దృష్టిలో పెట్టుకొని, కార్మికుల అవసరాలను దృష్టిలో పెట్టుకొని ప్రభుత్వానికి సలహా ఇవ్వాలి. ఇదిగో కనీస వేతనాలను ఈ రకంగా నిర్ణయించమని. ఆ సలహా మండలి పనిచేయడం లేదు. మరి ఇంతకుముందు రామారావుగారు ఉన్నప్పుడు నిజముగా ఆ క్రెడిట్ ఆయనకు వోతుంది. ఆ రోజులలో మొట్టమొదటిసారిగా కరవుభక్ష్యం ఈ అసంఘటిత రంగములోని ఈ మినిమమ్ వేజెస్ షెడ్యూల్లు ఏవయితే ఉన్నాయో వాటి అన్నిటిలో ఉండే కార్మికులకు మేము అప్లయచేస్తామని చెప్పారు. ఆ రోజు చేశారు. కాని ఈ రోజు వచ్చేటప్పటికి వేతన పునర్నిర్ణయం జరగాలంటే కనీస వేతనాల సలహా మండలి సరిగా ఫంక్షన్ కానందువల్ల 4, 5, 6 సంవత్సరాల వరకు పాత వేతనమే కొనసాగుతోంది. మరి ఈ పద్ధతిలో పాత వేతనమే కొనసాగుతూ ఉంటే, ధరలు ఎట్లా పెరిగిపోతున్నాయో మీకు తెలుసు. మరి ఈ పెరిగిపోతున్న ధరలు, పెరిగిపోతున్నటువంటి జీవన ప్రమాణాలతో కార్మికులు ఎట్లా బ్రతకాలి, ఎట్లా కార్మికుడు తనయొక్క అవసరాలు తీర్చుకోవాలి అనేది అర్థం కానటువంటి పరిస్థితిలో ఈ రోజు ఉన్నారు. ఎందుకంటే, నిర్ణయం వేయడములో అన్యాయం జరుగుతోంది. డిలే జరుగుతోంది. ఇది ఒకటి. అసలు నిర్ణయించిన కనీస వేతనాలు అమలుజరపజడుతున్నాయా, అమలుజరిపేటటువంటి యంత్రాంగము ఉందా ప్రభుత్వం వద్ద అంటే ఊళ్లకు ఒక లేబర్ ఆఫీసర్ను పెట్టి ఉంటారు. నలుగురైదుగురు అసిస్టెంట్ లేబర్ ఆఫీసర్స్ ఉంటారు. అసిస్టెంట్ లేబర్ ఆఫీసర్స్ అందరూ రిపోర్టులు వ్రాసుకొడానికే సరిపోతున్నారు తప్ప నిజముగా ఈ చట్టాలను అమలుజరిపేటటువంటి పద్ధతిలో, కనీస వేతనాలు ఇప్పించే పద్ధతిలో మాత్రం లేబర్ డిపార్ట్మెంట్ పనిచేయడం లేదని నేను చెబుతున్నాను. మరి వారి రిపోర్టులో వ్రాసుకొన్నారు. కొన్నివేల రైడింగ్స్ మేము చేశామని. కేసులు ఎన్నిపెట్టారు అంటే చాలా తక్కువ సంఖ్యలో - 5177 ఇన్స్పెక్షన్స్ చేసి 29 కేసులు పెట్టారు. అంటే ఈ 5177 ఇన్స్పెక్షన్స్ చేశారన్నది అబద్ధమైనా అయి ఉండాటి లేకపోతే 29 కేసులు అంటే అక్కరమాలి బయటకు వచ్చినా సర్దుబాటు చేసుకొని తక్కువ కేసులు అయినా పెట్టి ఉండాటి. ఇందులో ఏదీ వాస్తవమో మరి కార్మికశాఖను చూసేవారు చెప్పాలి. ఇన్స్పెక్షన్స్ జరగడం లేదు. ఇన్స్పెక్షన్స్ చేసినట్లు వ్రాసుకుంటూ ఉండవచ్చు తప్ప. ఎందుకంటే కమిషనర్ గారు అడిగితే రిపోర్టు తయారుచేసి పెట్టాలి కాబట్టి వ్రాసుకుంటున్నారు. మరి మోటారు వాహనాలకు సంబంధించి చెప్పారు. మోటారు కార్మికుల చట్టం క్రింద 19,150 ఇన్స్పెక్షన్స్ చేశామన్నారు. అయ్యా, ఈ రాష్ట్రములో లారీలు ఉన్నాయి. దాదాపు ఐదారు లక్షల మంది కార్మికులు ఈ ట్రాన్స్పోర్ట్ వాటిలో పని చేస్తున్నారు. ఎన్నివోటి ఇన్స్పెక్షన్స్ చేశారు? ప్రభుత్వాన్ని నిశ్చయితేగా చెప్పమనండి. ఒకదానియినా సరే మోటారు ట్రాన్స్పోర్టు రంగములో కనీస వేతనాలు ఇప్పిస్తున్నామని చెప్పండి. మేము తల వంచడానికి సిద్ధముగా ఉన్నాము. అట్లా ఎక్కడా లేదు, ఎక్కడా అమలు జరగడం లేదు. అది వారికి కూడా తెలుసు. అయినా కాని అంతా బాగా ఉంది అని చెప్పుకొని తప్పి పడుతున్నారా తప్ప వాస్తవం మాత్రం కాదు. అట్లాగే ఈ కాంట్రాక్ట్

కార్మికవర్గం ఉంది. మరి ఎంత బాధాకరమైనది అంటే మేము ఈ రోజు చాలా బాధ పడుతున్నాము. ప్రభుత్వం యొక్క విధానముతో, కాంట్రాక్ట్ కార్మికుల విధానం నిశ్చేదించడం కోసం, దానిని రెగ్యులేట్ చేయడం కోసం 1970లో ఒక చట్టం చేశారు. ఆ చట్టం ఈ పరిశ్రమలలో పర్మనెంట్ నేచర్ ఉండే జాబ్స్లో మీరు కంట్రాక్ట్ వర్కర్స్ని పెట్టకూడదని ఉంది. అట్లాగే వాచ్ అండ్ వార్డ్లో మీరు కాంట్రాక్ట్ వర్కర్స్ని పెట్టకూడదని ఉంది. కేంటిన్స్లో కాంట్రాక్ట్ వర్కర్స్ని పెట్టకూడదని ఉంది. అనేక రకాలైన ప్యాజిక్యులలో ఎక్కడెక్కడ నిశ్చేదించబడిందో ఆ చట్టములో ఉంది. అయితే దురదృష్టం ఏమిటంటే ఎక్కడెక్కడయితే నిశ్చేదించబడిందో అక్కడ అంతా కూడా ఈ రోజు మరల కాంట్రాక్ట్ వర్కర్స్ని పెడుతున్నారు. మరి విజయవాడ థర్మల్ పవర్ స్టేషన్కు సంబంధించి ఈ సభలోనే చర్చ జరిగింది. ప్రభుత్వం బలపరుస్తున్నది, అవును, మేము పెట్టినామని. ప్రభుత్వం పెడుతూ ఉన్నప్పుడు ఎప్పుడయితే ఎ.పి.ఎస్.ఇ.బి. ప్రభుత్వం యొక్క అజమాయిషీలో, ప్రభుత్వ అధ్యర్థములో ఉండే సంస్థ మేము పర్మనెంట్ జాబ్స్లో కాంట్రాక్ట్ వర్కర్స్తో పని చేయిస్తాము, మా హక్కు అనే పద్ధతిలో వారు చెబుతూ ఉంటే మరి ప్లెజేటు వ్యాపారస్తుడు, ప్లెజేటు యజమాని ఈ చట్టాన్ని ఏమీ లెక్క చేస్తాడు? ప్రభుత్వం ఏ నైతికమైన హక్కుతో పెట్టుబడిదారుల మీద, యాజమాన్యాల మీద ఏక్సన్ తీసుకుంటుందో నాకయితే అర్థం కావడం లేదు. ఒక మోడల్ ఎంప్లాయర్గా ఒక ఆదర్శ మైనటువంటి పద్ధతిలో ప్రభుత్వం ఉండవలసింది. ప్రభుత్వం యొక్క డిపార్ట్మెంట్స్ కూడా ఈ రోజు కాంట్రాక్ట్ కార్మిక చట్టానికి విరుద్ధంగా వ్యవహారం చేస్తున్న స్థితి ఈ రోజు ఉంది. ఎ.పి.ఎస్.ఇ.బి.లో కాంట్రాక్ట్ వర్కర్స్ ఉన్నారు. థర్మల్ పవర్ స్టేషన్స్లో కాంట్రాక్ట్ వర్కర్స్ ఉన్నారు. విలేజ్ ఎలక్ట్రికల్ వర్కర్స్ పేరుతో చాలా నామమాత్రమైన కూలీలుగా ఈ రోజు ఎలక్ట్రిసిటీ వర్కర్స్ని తీసుకుంటున్నారు. అట్లాగే ఎక్కడెక్కడ నిశ్చేదించ బడిందో ఆ నిశ్చేదించబడిన స్థానాలలో కూడా స్పెషల్స్లో ఏజెన్సీ పేరుతో - చట్టం చాలా స్పష్టంగా చెప్పింది. మీరు వాచ్ అండ్ వార్డ్ని పెట్టుకుంటే వారికి తోయిస్ట్ గేర్డ్ వర్కర్స్కి ఏవయితే ఉంటాయో వారికంటే తక్కువ వేతనం ఇవ్వకూడదని ఉంది. పెర్మనెంట్ వర్కర్స్కి రు. 1500 జీతం ఇస్తూ ఉంటారు. కానీ వాచ్ అండ్ వార్డ్ నిబ్బంది ఒక్క ప్లాంట్లాదాదు నగరంలోనే 10 వేల మందికి పైగా ఈ కాంట్రాక్ట్ కార్మికులు ఉన్నారు. ఈ రోజు రు. 500 లతో బితుకుతున్నారు. నిరుద్యోగాన్ని ఆసరాగా తీసుకొని, బి.పి.ఐ. 7-40 ఎం.పి.ఐ చదివిన వారు కూడా పొట్టకూటి కోసం ఏ ఉద్యోగం చేయడానికైనా వారా. నిద్రపడడాన్ని ఆసరాగా తీసుకొని వారికి కొల్లగొడుతుంటే ప్రభుత్వం అందుకు అవకాశం ఇవ్వడం దురదృష్టకరం. ఈ పద్ధతిని మారుస్తారా లేదా అని అడుగుతున్నాను. ఇంతకుముందు వాసుదేవ్గారి అధ్యక్షతన ప్రభుత్వం ఒక కమిటీని నియమించింది. వారు ప్రభుత్వానికి దాదాపు రెండు, మూడు సంవత్సరాల క్రితం ఒక రిపోర్టును సబ్మిట్ చేశారు. అయితే ఇంతవరకూ దాని సంగతి ఏమైందో తెలియదు. అసలు ఆ రిపోర్టు బయటకు వస్తుందా లేదా? కాంట్రాక్టు కార్మికులకు రక్షణ కల్పించడం జరుగుతుందా లేదా అని అడుగుతున్నాను. ఈ విషయాన్ని ప్రభుత్వం స్పష్టం చేయవలసిన అవసరం ఉంది. అలాగే అనార్గన్సైజ్డ్ సెక్టార్లో లక్షలాది మంది కార్మికులు ఉన్నారు. ఫవర్ సిస్టాబ్ల కార్మికులలో నిమగ్నమైన లక్షలాది మంది కార్మికులు ఉన్నారు. పాలమూర్ తేబర్తో సహా

పెయింట్లుగా, మేన్ప్రెజులుగా, వడ్రంగులుగా పనిచేస్తున్నవారు, అలాగే సెంటింగ్ పని చేస్తున్నవారు ఉన్నారు. వారికి ఒక చట్టం లేదు. భవన నిర్మాణశ్రమలు చేస్తున్న కార్మికులు చనిపోతే వారిని పట్టించుకొనే నాథుడే లేదు. అలాగే హోటల్ కార్మికులు ఉన్నారు. హామల్లు, జిల్లీ పేరుతో పనిచేస్తున్న కూలీలు ఉన్నారు. వారంతా అవ్యాయ మైన పరిస్థితిలో ఉన్నారు. అలాగే రిక్వా కార్మికులు ఉన్నారు. తెలుగుదేశం ప్రభుత్వం రిక్వా కార్మికులకు ఒక జత బట్టలు ఇస్తామనడం జరిగింది. జత బట్టలు ఇప్పి వారి ఓల్డ్స్ రాబిటుకోవాలన్న ఆలోచనతో ఉన్నారేమో. ఇలాంటి కార్మికుల జీవితాలను బాగు చేయడానికి మీరు చట్టాన్ని చేయాలనుకొంటున్నారా? వారిని ప్రభుత్వం ఏ రకంగా ఆదుకోవాలనుకొన్నదో చెప్పవలసిన అవసరం ఉంది. అలాగే ఈనాడు అనేకమంది బీడీ కార్మికులు ఉన్నారు. వారు అనేక జబ్బులతో, క్షయవ్యాధితో బాధపడుతూ చాలా జబ్బులను పడుతున్నారు. అలాంటివారికి ప్రభుత్వం ఏ విధమైన రక్షణ కల్పిస్తుంది? బీడీలు, సిగార్ అకు అక్కు ఒకటి ఉంది. అయినా దానిని అమలుచేసే దిక్కులేదు. బీడీ కార్మికుల కోసం మీరు ఇళ్లు కట్టిస్తామని చెబుతున్నారు. ఇళ్లు కట్టించడం ఒకటి కాదు. వారి జీవితాలు బాగుపడాలంటే వారికి పి.ఎస్., ఇ.ఎస్.ఐ. వంటి సదుపాయాలు కల్పించండి. వారికోసం అవసరమైన సంక్షేమ పథకాల్ని వేపట్టండి. అలా చేస్తే తప్ప ప్రస్తుత విధానంతో ఈ అసంగత కార్మికులకు న్యాయం జరగదని మనవిచేస్తున్నాను. ఇక కార్మికుల వెల్ఫేర్ ఫండ్ చట్టం ఉంది. దానిని కూడా అమలుచేయలేకపోయారు. గతంలో రామారావుగారు ఒక వాగ్దానం చేశారు. మేము ఒక పథకాన్ని నిర్ణయిస్తామని చెప్పారు. పథకాన్ని నిర్ణయించారు. అయితే కాంగ్రెస్ వారు వచ్చిన తరువాత ఆచరణలో దానిని పనికి రాకుండా చేశారు. ఈ వెల్ఫేర్ ఫండ్ లో ఎవరికి సభ్యత్వం ఉంటుంది అంటే యజమానులు చెప్పిపోవారే సభ్యత్వం ఉంటుంది. అందువల్ల అసంఘటిత కార్మికులకు సభ్యత్వం లేదు. కార్మికులు చనిపోతే వారిపై ఆధారపడిన వారికి 5 వేలు ఇస్తామని చెబుతున్నారు. అయితే ప్లాన్ ద్వారామే ఉండే పెద్ద పెద్ద పరిశ్రమలలోని కార్మికులకే ఇది ఉపయోగపడుతుంది తప్ప నిజంగా అర్హులైన కార్మికులకు ఉపయోగపడడం లేదు. కాబట్టి ఈ వెల్ఫేర్ ఫండ్ చట్టంతో మార్పులు తీసుకురావలసిన అవసరం ఉందని మేధ్వారా మనవిచేస్తున్నాను.

ఇక వ్యవసాయ కార్మికుల విషయానికి వస్తే వారి పరిస్థితి ఎంత దయనీయంగా ఉందో మీకు తెలుసు. కనేష్ వేతనాలను అమలు చేయడానికి టిల్లాకు ఒక ఆఫీసర్ ను వేస్తే ఎలా అమలు చేయగలుగుతారు? ఈ రోజుల్లో పంటలకు అనేక పెన్సిస్టెండ్స్ వాడడంవల్ల వ్యవసాయ కార్మికులకు మత్తిసంబంధమైన రకరకాల రుగ్మతలు వస్తున్నాయి. వాటిని ఎలా నివారించాలో ప్రభుత్వం ఆలోచించవలసిన అవసరం ఉంది. అదేవిధంగా వేపపిల్లల పెంపకం, రొయ్యల పెంపకంతో పనిచేస్తున్న కార్మికులు ఉన్నారు. కేవలం రొయ్యలకు మాత్రమే కాదు, అక్కడ పనిచేసే మనుషులకు కూడా ప్లాన్ జబ్బులు వస్తున్నాయి. కాబట్టి దానిని గురించి అధ్యయనం చేసి అక్కడ పనిచేస్తున్న కార్మికులకు రోగాల బారినుంచి రక్షణ కల్పించే విషయాన్ని ప్రభుత్వం ఆలోచించాలి.

ఇక ఇప్పుడు నేను చెప్పే విషయం కార్మికశాఖ మంత్రిగారికి సంబంధించింది. గతంలో కార్మిక శాఖను ఏర్పాటుచేసినప్పుడు ఎంత నిబ్బంది ఉండిందో ఇప్పుడూ అంతే

సిబ్బంది ఉంది. సిబ్బంది సంఖ్య పెరగలేదు. ఇది వృథా ఖర్చు అని ప్రభుత్వం భావిస్తుండేమో కానీ కార్మికుల సంక్షేమం దృష్ట్యా సిబ్బంది సంఖ్యను పెంచండి. వజ్రాలలో వూర్పులు తెస్తే వజ్రాలను అమలుచేయవలసిన యంత్రాంగానికి అవసరమైన కట్టెకారాలను కట్టించండి. అవసరమైతే యజమానులమీద తక్షణ చర్యలు తీసుకోండి. అంతకాక ఈనాడు ఆచార్య కూడా బాగా పెరిగిపోతోంది. అందువల్ల అవినీతిని అరికట్టి అధికారులు విజయితో పని చేసేట్లు చూడాలని కోరుతున్నాను. ఇక ఈనాడు బాల కార్మికుల సమస్యల గురించి గౌరవ సభ్యులు ఇంతకుముందు చెప్పారు. వారి గురించి మనం కన్నీడు కార్పడమే తప్ప ఏమీ చేయలేకపోతున్నాం. మన కేంటినోన్ బాల కార్మికులు ఉన్నట్లు చర్చ వచ్చింది. మన చూసినా పని పిల్లలు పొట్టికోసం కార్మికులుగా బిగతకవలసిన పరిస్థితి ఏర్పడింది. మా జిల్లాలో బాల కార్మికుల విషయం గురించి "హిందూ" పేపర్స్ పెద్ద పెద్ద అక్షరాలతో వ్రాయడం జరిగింది. ఈరోజు వేలాదిమంది బాల కార్మికులు అక్కడ పనిచేస్తున్నారు. 10, 15 ఏళ్ల పనితనంలో, ఏమీ తెలియని వయసులో భవన నిర్మాణంలో చేమగ్గుమై బరువులు మోస్తూ 30, 40 అడుగుల ఎత్తుకు ఎక్కి దిగవలసిన పరిస్థితులు ఉన్నాయి. ఇలా అనేక రంగాలలో బాల కార్మికులు ఉన్నారు. వారికి రక్షణ కల్పించడానికి ప్రభుత్వం చిత్తశుద్ధితో కృషిచేయాలని కోరుతున్నాను. పోతే పరిశ్రమల శాఖకు సంబంధించినంతవరకు అసలు ఈ పరిశ్రమలపై ప్రభుత్వ విధానం ఏమిటో మాకు తెలియడం లేదు. పత్రికల ద్వారామాకు తెలిసింది ఏమిటంటే పరిశ్రమల స్థాపనకు పెట్టుబడులు పెట్టడానికి వేరకాల నుంచి అనేకమంది ముందుకు వస్తున్నారని చెబుతున్నారు. ఆ సంగతి అటుంచి అసలు రాష్ట్రంలో 30వేల పరిశ్రమలు మూతపడి ఉన్నాయే, వాటి సంగతి ఏమిటి? రాష్ట్రంలో దాదాపు 100 భారీ పరిశ్రమలు మూతపడి ఉన్నాయి. నా నియోజకవర్గంలో రాయలసీమ పేపర్ మిల్ మూతపడింది. ఇప్పటికీ దాదాపు 60 మంది కార్మికులు ఆకలితో పనిచేయారు. అలాగే నా నియోజకవర్గంలో ఏ.పి. కార్పయిడ్స్ మూతపడి ఉంది. తుంగభద్ర ఇండస్ట్రీస్ అది కూడా భారీ పరిశ్రమే. అది కూడా మూతపడిపోయింది. ఏ జిల్లాకు పోయినా ఇదే పరిస్థితి. గుంతకల్లులోని స్పిన్నింగ్ మిల్, అలాగే అంతర్నాంవోని స్పిన్నింగ్ మిల్, నెల్లూమర్లలోని జుట్ మిల్, అలాగే హైదరాబాదులోని ఆల్ఫీన్ స్కూటర్స్, విశాఖపట్నంలోని 'మెన్' (ఎం.ఎ.సి.ఐ.) ఇలాంటి అనేక పెద్ద పెద్ద పరిశ్రమలు ఈ రోజున మూతపడి ఉన్నాయి. ఇన్ని పరిశ్రమలు మూతపడిపోయి ఉంటే ప్రభుత్వం ఏమైనా ఆలోచిస్తుందా అని అడుగుతున్నాను. ఎంతసేపూ ప్లెవేట్ టేషన్ చేయాలి. ప్లెవేట్ టేషన్ చేయాలి అన్న జపం చేస్తున్నారే తప్ప మీ చేతిలో ఉండి మూతపడిన పరిశ్రమల సంగతేమిటి? మీ చేతిలో ఉన్న పరిశ్రమలంటే అవి ప్రజల నొమ్ము. వాటిని కారుబాకగా ఇతరులకు కట్టబెడుతున్నారు. ఆల్ఫీన్ కంపెనీ ఓల్డాన్ కు ఇచ్చినప్పుడు అక్కడి స్థలం గజానికి రెండువేల రూపాయలు విలువ చేస్తే కేవలం రూ. 1.25 పైసల చొప్పున ఓల్డాన్ కు అమ్మడం జరిగింది. గత ప్రభుత్వం ఆ రకంగా ఆస్తుల్ని అమ్మి కోట్లాది రూపాయల ప్రజా ధనాన్ని పోగొడితే కాత్త ప్రభుత్వం వచ్చాక అయినా పరిశ్రమలను కాపాడుతుందేమో అనుకుంటే గతంలో కంటే స్పీడ్ గా ముందుకువెళ్లే పరిస్థితి కనపడుతోంది. ఈరోజు తెలుగుదేశం ప్రభుత్వం వచ్చి పరిశ్రమలన్నింటినీ ప్లెవేటు వారికి అప్పగిస్తామంటున్నారు. ఈ రోజు 30వేల పరిశ్రమలు మూతపడివుంటే వాటిని తెరిపించడానికి ఏం చేస్తున్నారని అడుగుతున్నాను. ఈ రోజు

రాయలసీమ పేపర్ మిల్ మూతపడితే 300 కోట్ల రూపాయల ప్రజాదానం వుద్దా అవుతోంది. అది ఎవరి ఇబ్బనోతూ కాదు. అది వసంత గుప్తాది కాదు. మన రాష్ట్రప్రజల నొత్తు అది అలాంటి పెద్ద ఫ్యాక్టరీ ఏర్పాటుచేయాలంటే అలాంటి భవనాలు కట్టించడానికి 5 సంవత్సరాలు పడుతుంది. అలాంటిది దానిని పాడుచేయకుండా పున: ప్రారంభిస్తే ఆ ఆస్తుల్ని ఉపయోగించు కోవచ్చు. ప్రభుత్వానికి సంవత్సరానికి 12 కోట్ల రూపాయల ఆదాయం వస్తుంది, అలాగే 5వేల మంది కార్మికులకు ఉపాధి దొరుకుతుంది. అదొక్కటే కాదు. రాష్ట్రంలో మూతపడిన పరిశ్రమలను పునరుద్ధరించినట్లయితే బ్యాంకులకు కోట్లాది రూపాయల ఆదాయం వస్తుంది. అదేవిధంగా ప్రభుత్వానికి వందల కోట్ల రూపాయల ఆదాయం వస్తుంది. వేలాది మందికి ఉపాధి దొరుకుతుంది. కాబట్టి మూతపడిన పరిశ్రమల విషయంలో ప్రభుత్వ వైఖరి ఏమిటని అడుగుతున్నాను. పరిశ్రమలను ప్లీవేక్షిజేషన్ చేస్తామంటున్నారు. కానీ మూతపడిన వాటి సంగతేమిటి? 'మెన్'లో పనిచేసిన కార్మికులు 8 నెలలుగా జీతాలు లేవని హాహాకారాలతో అసంబ్ధ ముట్టూ తీరుతున్నారు. అట్లాగే ఆల్వీన్ కార్మికుల పరిస్థితి ఉంది. 1486 మందిని అబ్జర్వ్ చేసుకొంటామన్నారు. కానీ ఇంతవరకూ చేయలేదు. కాబట్టి మూతపడిన పరిశ్రమల విషయంలో మే వైఖరి ఏమిటని మరోమారు అడుగు తున్నాను. ఇక రెండవది ఏమిటంటే ముఖ్యమంత్రిగారు పరిశ్రమలను కార్మికులకు అప్పజెప్పతాము, కార్మికులకు అప్పజెప్పతాము అని ఎప్పుడు మనీనా ఆదర్శవంతమైన మాటలు మాట్లాడుతున్నారు కానీ ఆచరణలో జరుగుతున్నదేమిటి? వాటి లయబిట్టే ఉన్నాయి. అలాగే కట్టవలసిన ఎలక్ట్రిసిటీ ఛార్జీస్ ఉన్నాయి. ఆ భారమంతా మేరే భరించండి అని చెప్పి వారు భయపడిపోయి దగ్గరకు రాకుండా చేసే ప్రయత్నమే తప్ప మేము ఫలానా రాయితీలు ఇస్తాం. ఆ పరిశ్రమలను రివైవ్ చేయండి అని మాత్రం చెప్పడం లేదు. అలాచేస్తే మేము కార్మికుల తరపున మాతో సహకరించడానికి సిద్ధంగా ఉన్నాం. కేవలం మాటలు మాత్రం చెబితే కార్మికులు నమ్మే పరిస్థితి లేదని చెబుతున్నాను. సినిస్క్రి మీల్స్, తడితర పరిశ్రమలను ఒక్కొక్కటిగా ప్లీవేటువారికి అప్పజెప్పతామని మాకు ఇచ్చిన నోట్లో స్పష్టంగా చెప్పారు. అసలు వారు ఎవరు? వారి చరిత్ర ఏమిటి? అసలు సినిస్క్రి మీల్స్ కు ఎందుకు నష్టాలు వస్తున్నాయి? "సినిస్క్రి" యొక్క అక్కమాలు, అవినీతివల్లే నష్టాలు వస్తున్నాయనే మాట మేకు చెబుతున్నాను. ఈ రోజు చీరాలలో ఉన్న మీల్లును ఒక జాయింట్ కలక్టర్ కు అప్పజెప్పితే ఆయన బాగా నిర్వహించడం జరుగుతోంది దానికి లాభాలు వస్తున్నాయి.

7-50 | కాబట్టి ఆ రకంగా ఆలోచించండి. ప్రత్యామ్నాయం ఆలోచించండి. ఒక మండ్రి రా. | ఇఫేసర్ ని చేయండి. అక్కడున్న వర్కర్స్ కోఆపరేషన్ తీసుకోండి. అంతే తప్ప ప్లీవేక్షిజేషన్ సర్వరంగ నివారిణి అనే పద్ధతిలో వోలే న్యాయం జరగదు. సమస్య పరిష్కారం కాదు. ఈ పరిశ్రమల శాఖకు సంబంధించి మన భారీ పరిశ్రమల్లో అనేకమంది ఈరోజు డి.ఐ.ఎఫ్.ఆర్. పేరుతో బొర్డు పెట్టారు. కానీ నా ఉద్దేశ్యంలో బొర్డ్ ఫర్ ఇండస్ట్రియల్ ఆండ్ ఫైనాన్సియల్ రీకన్స్ట్రక్షన్ కాదు బొర్డ్ ఫర్ ఇండస్ట్రియల్ ఫ్యూనరల్ రైట్స్ అని చెప్పదలచుకున్నాను. ఏదయినా కంపెనీని దీనికి రిఫర్ చేస్తే దాని అంతిమ సంస్కారానికి తప్ప రివైవ్ చేయడానికి ఏమాత్రం కృషి చేయడం లేదు. రాయలసీమ పేపర్ మిల్ ఇంతవరకూ పరిష్కారం కాలేదు. ఇది ఎవరి సమస్య? ప్రభుత్వం ఎందుకు జోక్యం

చేసుకోవడం లేదు. ఎందుకు మీరు యాక్సివ్ ఇంటర్వెన్షన్తో సమస్య పరిష్కారం చేయడానికి చొరవ తీసుకోవడం లేదు. కేవలం బి.ఐ.ఎఫ్.ఆర్. వాళ్ళకు వదిలేస్తే మీకు ఏమీ బాధ్యత లేదా? బి.ఐ.ఎఫ్.ఆర్. కేసులను ప్రత్యేకమైన శృద్ధ తీసుకుని ఒక డిపార్టుమెంటు ఏర్పాటు చేయండి. కొత్త ఇండస్ట్రీలకొరకు గోపాలకృష్ణగారిని సింగిల్ విండో సిస్టం ద్వారా ఇన్వెస్ట్ చేయడంకోసం పెట్టామన్నారు. ఇవన్నీ ఉన్నాయి. వేటికోసం ఏదైనా యంత్రాంగం ఏర్పాటు చేయండి. అవసరం అయితే వోలిటికల్ ఇంటర్వెన్షన్తో సెంట్రల్ గవర్నమెంటు వద్దకు వెళ్లి అక్కడ కూర్చుని రాష్ట్రప్రభుత్వం తరఫున మాట్లాడి చేయండి. అంతే తప్ప మీరు బాధ్యత లేకుండా ఉండే పద్ధతిలో ఉంటే ఈ రాష్ట్రప్రగతి నిలిచిపోతుంది. వివరకు ఉన్న పరిశ్రమలకు సంబంధించి ఛార్జీదార్లు ఇలాంటివొక్క మా టిల్లా అనుభవం చెప్పదలచుకున్నాను. చాలావరకు న్యాయం జరగదు. ఎవరు కూర్చుంటారో ఎవరు సెలక్టు చేస్తారో బెనిఫిషియరీస్ ఎవరో అర్థం కాని పరిస్థితి. యూనిటీస్ లేకుండానే మొత్తం డబ్బులు ఖర్చవుతాయి. బాగా ప్రచారంలో ఉంది. ఇది కేంద్రం నుండి వచ్చిన డబ్బులు, తిరిగి కట్టవలసిన అవసరం లేదు. రూపంగా పంపకం చేసుకునే పద్ధతిలో జరుగుతోంది. మంత్రిగారు ఇక్కడే ఉన్నారు. ప్రజా ప్రతినిధులకు అందులో స్థానం ఉన్నదా? ఏమీ జరుగుతోంది. ప్రతి టిల్లాలో కూడా అవినీతికి నిలయంగా మారిన పరిస్థితి. నిజంగా ఉత్పత్తి కోల్పోయే పరిస్థితి. స్వాహా చేసే పద్ధతిలో జరుగుతున్నాయి. దయచేసి వాటిని నివారించాలని కోరుతున్నాను.

చేనేత కార్మికులకు సంబంధించి ఆహ్వానం బట్ట కొనడం లేదు. వాళ్ళకు డబ్బు ఇవ్వడం లేదు. ఈ రోజు ఉదయం చర్చ జరిగింది. చేనేత కార్మికులు సంక్షోభంలో ఉన్నారు. వారి ఆర్థిక పరిస్థితి బాగోలేదు. అల్లకల్లోలంగా ఉన్నారు. రాష్ట్రప్రభుత్వం చేనేత కార్మికులకు కేవలం కేంద్రంవారు ఇచ్చే పథకాలే కాకుండా రాష్ట్రప్రభుత్వం కూడా ముందుకు వచ్చి ఆ పథకాలకు తోడుగా ప్రత్యేకమైన కృషి చేయాలని కొంత ఆర్థిక భారాన్ని భరించాలని చేనేత కార్మికులను ఆదుకోవాలని కోరుకుంటూ సెలవు తీసుకుంటున్నాను.

ఫైర్మన్:- 10, 15 నిమిషాలలో ముగించండి బాల్రెడ్డిగారు.

శ్రీ బద్దం బాల్రెడ్డి:- రాత్రి 8 గంటలవుతోంది. మీరు పది నిమిషాలలో మాట్లాడ మంటే ఎలా? రేపటికి పోస్టపోస్ట్ చేయండి. మీరు టైం పెట్టి 10 నిమిషాలు అంటే ఎలా? ఏం మాట్లాడుతాము?

ఫైర్మన్:- మీరు కృష్ణంగా బాగా ఎఫెక్టివ్గా మాట్లాడగలరు. దయచేసి పాయింట్స్ మాట్లాడండి. నో పోస్టపోస్ట్ మెంట్.

Sri P. Ashok Gajapathi Raju:- Sir, Members are always telling that we have to postpone everything. If we do not discuss everything, we will keep ourselves in a tight spot. Discussions are very essential. The present Government want to give an opportunity to every Member. It also want to hear some criticism from the Members and I hope that the opposition will make best use of it.

శ్రీ పి. నాగేశ్వరరావు:- మేము సహకరిస్తూనే ఉన్నాము.

శ్రీ బద్దం బాల్ రెడ్డి:- అధ్యక్షా, 6 డిమాండ్లమీద మాట్లాడాల్సి ఒక్కో డిమాండు మీద 5 నిమిషాలు మాట్లాడినా అరగంట పడుతుంది. 10 నిమిషాలలో మాట్లాడమంటే బాధాకరంగా ఉంది. ఇప్పుడు తెలుగుదేశం పార్టీ అధికారంలోకి వచ్చిన తరువాత బడ్జెటు విషయానికి వచ్చినప్పుడు, డిమాండ్ల విషయానికి వచ్చినప్పుడు గిలిటెన్ కాకుండా అన్ని చర్చకు రావాలనే పట్టుదల అశోకగజపతిరాజుగారికి ఉంది. నిజంగా వారిని అభినందిస్తున్నాను. కానీ ఆదరాబాదరా ఈ డిమాండ్లమీద మాట్లాడడం వల్ల ఏమీ ఉపయోగం ఉంటుంది. కేవలం వాళ్ళ తప్పి గురించి మాట్లాడాలనే అభిప్రాయం ఉంది కానీ ప్రజల సమస్యలను తీర్చడానికి కాదు.

ఒకవైపు అధికారులు, మరొకవైపు ప్రభుత్వం కూడా చిత్తుశుద్ధితో అవలంబించడానికి మా సూచనలు కూడా వారు వినే పరిస్థితిలో లేరు. ఈ డిమాండ్ల మీద మాట్లాడుతుంటే కార్మికమంత్రి హాసులో లేరు. చాలామంది గౌరవసభ్యులు కార్మికమంత్రి లేకపోయినా కార్మికులకు సంబంధించిన విషయాలు కమ్యూనిస్టు పార్టీ నాయకులు మాట్లాడడం జరిగింది. అయితే మనయొక్క పారిశ్రామిక వేత్త పారిశ్రామికంగా ఎంతయితే వెనుకబడి ఉన్నామో అదేరకంగా కార్మికుల క్షేమం గురించి వాళ్ళకు ఉన్న చట్టాలద్వారా వాళ్ళకు కల్పించవలసిన వసతులను మనం కల్పించలేకపోతున్నాము. మనం వెనుకబడిన పరిస్థితి కూడా అర్థం చేసుకోవాలి. చట్టరూపేణా వాళ్ళకు లాభాలు కలగడం లేదు. ఇంకా అన్యాయాలకు గురవుతున్నారు.

ముఖ్యంగా హైదరాబాదు సిటీకి సంబంధించి ఆల్వీన్ కంపెనీ చాలా పాతది. నిజాం ప్రభుత్వం నుంచే వచ్చిన ఫ్యాక్టరీ. ఇందాక ఒక సోదరుడు చెప్పారు. వేలకోట్ల ఖరీదు చేసే భూమిని ప్లైవేటు వ్యక్తులకు ధారాదత్తం చేశారు. ఆల్వీన్ ఫ్యాక్టరీని ప్లైవేటు వ్యక్తికి వోల్టాస్ కు ఇస్తూ అక్కడున్న రిఫ్రీజరేటర్స్ ను వాళ్ళకు అమ్మచెప్పడం జరిగింది. కేవలం అక్కడున్న రిఫ్రీజరేటర్ యూనిట్ కాకుండా భూమిని మొత్తం వాళ్ళకు ధారాదత్తం చేశారు. బాడీ బిల్డింగ్ యూనిట్ కూడా వాచ్ డివిజన్ కూడా, స్కూటర్స్ డివిజన్ యూనిట్ కూడా వాళ్ళకు కిరాయి ఇచ్చుకుంటూ నడుపుకోవలసిన పరిస్థితి. వాళ్ళకు ధారాదత్తం చేసిన తరువాత కొంతమందికి ఉద్యోగావకాశాలు కల్పిస్తామన్నారు. 4 వేల కార్మికులకు మాత్రమే ఉద్యోగావకాశాలు కల్పించడం జరిగింది. మిగతా 6 వేల మంది రోడ్డున పడ్డారు. వాచ్ డివిజన్, బాడీ బిల్డింగ్ యూనిట్ కూడా క్లోజ్ చేయదలచుకున్నారు. 6వేల మందికి ఉద్యోగం ఇచ్చే పరిస్థితి లేకుండా ఉంది. నిజంగా కార్మికుల పొట్టునుకోడుతోంది.

గతంలో డి.బి.ఆర్. మిల్స్ ఉండేది. ఆ మిల్సులో 3500 మంది పనిచేసేవారు. వేలాది కోట్ల రూపాయల వీలువగల్ భూమికి ఆశపడిన ప్లైవేటు వ్యక్తి కృష్ణరాజుగారికి ఈ ప్రభుత్వమే ఆనాడు అమ్మచెప్పి దేతులు ఎత్తేశారు. తరువాత 500 మంది పనిచేస్తుంటే ఆ డి.బి.ఆర్.మిల్ కూడా క్లోజ్ అయింది. ప్రభుత్వపరంగా హైదరాబాదు సిటీలో లక్షలాది మంది కార్మికులు పనిచేయడానికి అవకాశం కల్పించే కార్మిక సంస్థ, కార్మికులపట్ల బాధ్యతారహితంగా ప్రవర్తిస్తున్నారు. లేబర్ కమిషనర్ గారు వాళ్ళకు ఏమీ రక్షణ

కల్పించడం, లేదని చెప్పడానికి మనం భయపడవలసిన అవసరం లేదు. ఎందుకంటే ఇచ్చిన లెక్కల ప్రకారంగానే చెబుతున్నాను. కనీస వేతనాల చట్టం ప్రకారంగా వాళ్లు ఇన్స్యూర్స్ చేసినవి 1 లక్షా 38 వేల 873. ప్రాసిక్యూషన్ చేసినవి 1,836. అదే రకంగా పి.పి. దుకాణాల సంస్థ చట్టం క్రింద 2,27,677 ఉంటే కేవలం ప్రాసిక్యూషన్ చేసినవి 9,030. మోటారు వాహనాల కార్మిక చట్టం ప్రకారంగా వీళ్లు ఇన్స్యూర్స్ చేసినవి 19,150 ప్రాసిక్యూషన్ చేసినవి 353. అదే రకంగా బీడీ సిగార్ చట్టం క్రింద 5177 ఉంటే కేవలం 29 మాత్రమే ప్రాసిక్యూషన్ చేశారు. అదేరకంగా కంప్యూక్స్ కార్మికుల చట్టం క్రింద 2102 ఉంటే కేవలం 84 మంది మీదనే ప్రాసిక్యూషన్ చేశారు. బాలకార్మికుల చట్టం క్రింద 98,220 ఉంటే 129 మాత్రమే ప్రాసిక్యూషన్ చేశారు. అదే రకంగా గామీణ ప్రాంతాలలో ఇన్స్యూర్స్ చేసిన గామాలు 14,390 ఉన్నాయి. అందులో కూలీలను సందర్శించినది 2,59,915 కానీ గామాల్లో పనిచేసే వ్యవసాయ కూలీలకు కనీస వేతనాలు లభించలేని పరిస్థితికి దిగజారిపోయాము. వారికి కనీస వేతనాలు ఇవ్వలేకపోయాము. ఇవ్వవలసిన అవసరం ఉంది.

నిరుద్యోగ సమస్యను తీర్చడానికి, ఎంప్లాయ్మెంట్ గ్యారంటీ స్కేమ్ క్రింద ఉపాధి కల్పించవలసిన అవసరం ఉంది. ఈనాడు స్టాల్ స్కేల్ ఇండస్ట్రీస్ క్రింద ప్రతి ఒక్కరికి పని కల్పించవలసిన బాధ్యత ఉంది. కానీ ఇవాళ నిరుద్యోగ సమస్యను తీర్చడం లేదు. స్టాల్ స్కేల్ ఇండస్ట్రీస్ను డెవలప్ చేసుకోవడం లేదు. ఎందుకంటే మనం కుటీర పరిశ్రమలను ప్రోత్సహించడం లేదు. ఖాతీ గామీణ బోర్డు క్రింద ఉన్న బడ్జెటు అంతా కూడా - ఇప్పుడు సభ్యులు కూడా చెబుతున్నారు. గామీణ ప్రాంతంలో ఉన్న కుల వృత్తులకు లోన్స్ కూడా ఇవ్వకుండా పోషించలేకుండా ఆకలివావులకు గురయిన పరిస్థితికి మనం దిగజారు తున్నాము. కమ్మరి, కుమ్మరి, చాకలి, చెప్పులు కుత్తవారు, మిగతా చిన్నచిన్న కుటీర పరిశ్రమలైన సబ్బులు, అగ్గిబత్తెలు, అగ్గిపెట్టెలు తయారుచేసే వారిని మనం ఏమాత్రం ప్రోత్సహించడం లేదు. ఇవాళ వస్తున్న అడ్వర్టైజ్మెంట్స్ తో విదేశీ విధానానికే వత్తాను పలుకుతున్నాము. కానీ స్వదేశీ విధానం పట్ల శ్రద్ధ లేదన్నది ఘోరంగా అవుతోంది. గామీణులు పట్టణ సేవలు కావాలని అంటే కాలేకపోవడానికి కారణం స్వదేశీ విధానం పట్ల శ్రద్ధలేకపోవడం వల్లనే. విదేశీ విధానం మండిది కాదు. మనం చిన్న చిన్న కుటీరపరిశ్రమలను, చిన్న చిన్న వృత్తులను పోగొట్టుకోవలసిన అవసరం లేదు. దానికి కేంద్ర ప్రభుత్వం నుంచే ఇచ్చే గాంబ్లు సర్వీసియోగం చేసుకోవాలి. రాష్ట్ర ప్రభుత్వం కేంద్ర ప్రభుత్వం నుండి వచ్చిన గాంబ్లును సక్రమంగా ఖర్చు పెట్టలేక నిరుద్యోగ సమస్యను తీర్చలేక మనం ఎంతో ఇబ్బందికి గురవుతున్నాము. దేశం మొత్తంమీద సుమారు 10 కోట్ల మంది నిరుద్యోగ సమస్యతో సతమతమవుతుంటే మన రాష్ట్రంలో 1 కోటి మంది నిరుద్యోగంతో సతమతమవుతున్నారు. లెక్కల ప్రకారంగా కేవలం 30 లక్షల మంది అని మాత్రమే చెప్పుకుంటున్నారు.

8-00 | కానీ మీకు తెలుసు. హరిజనులు, దళితులు, బలహీన వర్గాలు ఎవరయినా రాష్ట్ర గామీణ యేషన్ చేసినా, బిక్కికర్ వదువులు పదివినా, ఉద్యోగానికి ఎంప్లాయ్మెంట్ ఎక్సెంజీతో రిజిస్టర్ చేసుకుంటే 10 సంవత్సరాలు దాటినా కాలేబర్

రావడం లేదు. ఇదే మనకున్న నిరుద్యోగ సమస్య. యేజీ బార్ అవుతోంది. గామాలుతో ఎంతోమంది ఆత్మహత్య చేసుకుంటున్నారు. ఎన్నో కుటుంబాలు నాశనమవుతున్నాయి. వారు అప్పుల పాలయిన పరిస్థితి ఉంది. అయితే వేరికి ఇచ్చే బ్యాంకు ఋణాలు సరయిన సమయంలో ఇవ్వకపోవడంవల్ల సబ్సిడీక్రింద ఉన్న ఇండస్ట్రియల్ సరయిన ప్రోత్సాహం కల్పించడానికి ప్రయత్నం చేయకపోవడంవల్ల, సబ్సిడీ ఇవ్వకపోవడంవల్ల మళ్ళీ వేళ్ళు ఈప్పుల పాలయ్యే పరిస్థితి ఉంది. దీని గురించి ఇండస్ట్రియల్ డెవలప్ మెంట్ కార్పొరేషన్ తో వేళ్ళకున్న అధికారంతో బ్యాంకులలోన ఇమేడియట్ గా ఇచ్చే పద్ధతి అవలంబించకపోవడంవల్ల వాళ్ళకు ఎన్నో ఇబ్బందులు కలుగుతున్నాయి. వాళ్ళు ఉత్పత్తి చేయలేకపోతున్నారు. మధ్యలోనే ఇచ్చిన లోను కూడా ఖర్చవుతున్నది. వారు అప్పుల పాలవుతున్నారు. మళ్ళీ తిరిగి ప్రభుత్వానికి రాబడి లేదు. దానివల్ల నష్టపోతున్నాము. ఛైనాన్సియల్ కార్పొరేషన్ కూడా నష్టపోతున్నాయి. ఎస్.ఎఫ్.సి.లో ఇచ్చిన లోను సక్రమంగా కట్టలేకపోతే ఆక్షన్ వస్తే దానిలో వచ్చే డబ్బు ఎంతో తెలుసు. ఎవరయితే సబ్సిడీ తీసుకుని ఇండస్ట్రియల్ ప్రొగ్రెస్సున్నారో వారికి అన్నివిధాలుగా సౌకర్యాలు కల్పిస్తున్నామా? ఒక దగ్గర లోన్ ఇస్తారు. ఒక దగ్గర ఇవ్వరు. ఒక దగ్గర వాటర్ ఉంటుంది. ఇంకో దగ్గర ఉండదు. ఒక దగ్గర కరెంటు ఉంటుంది. ఇంకో దగ్గర కరెంటు ఉండదు. ఈ రకంగా వాళ్ళకు ఎన్నో ఇబ్బందులు వస్తున్నాయి. వేరికి సౌలభ్యం కల్పించడానికి పెద్ద పరిశ్రమలవారికి గాని, చిన్న పరిశ్రమలవారికి గాని ఎన్నో ఇబ్బందులు తెస్తున్నారు. ఈ జోన్ పనికిరాదని, ఆ జోన్ పనికిరాదని, రెసిడెన్సియల్ జోన్ ఉందని, ఇండస్ట్రియల్ జోన్ కాదని అంటున్నారు. 10 హెచ్.పి. వవర్ ఇచ్చే మోటారు ఇవ్వలేని పరిస్థితి. ఇవాళ సామాన్యుడు తన కాళ్ళమీద తను నిలబడలేని పరిస్థితి. వృత్తులకు వేళ్ళు చేయూతనివ్వడం లేదు. అత్యంత పెద్ద పారిశ్రామిక వేత్తలకే, కోట్లాది రూపాయలు ముందే వ్యక్తులకే వేళ్ళు సహాయ పడుతున్నారు. సామాన్యుడి కుటీర పరిశ్రమలకు వేరు సహాయపడడం లేదు. అందుకొరకు బాధగా ఉంది. మనదేశం కూడా పేదరికంలోనే ఉంది. నిజంగా పేదరికాన్ని నిర్మూలించాలంటే కుటీర పరిశ్రమలను పెంపొందించాలి. స్వదేశీ విధానం పట్ల అవగాహన ఉండాలి. సరయిన అవగాహన లేక కుటీరపరిశ్రమలను, కులవృత్తులను, ప్రోత్సహించకపోతే మళ్ళీ ఈ దేశం బానిసత్వం అయ్యే ప్రమాదం ఉంది. అనాడు క్విట్ ఇండియా కంపెనీ వస్తే మనదేశం బానిసత్వం అయింది.

ఇవాళ బహుళార్థ పరిశ్రమలను మనం ఆహ్వానిస్తున్నాము. సరళీకృత విధానం పేరు పెట్టుకుని, ఘాట్ ఒప్పందం పట్టుకుని విదేశాల వారిని ఆహ్వానం చేస్తే మళ్ళీ ఒకసారి మనదేశం బానిసత్వం వస్తుందని ప్రభుత్వానికి పాచ్చరిక చేస్తున్నాను. కాబట్టి ఇవాళ ఘాట్ ఒప్పందాన్ని వ్యతిరేకించాము. సరళీకృత విధానంపట్ల నాకు వ్యతిరేకత లేదు. నీ కుటీర పరిశ్రమలను ఇక్కడున్న ఉత్పత్తిని ప్రోత్సహించడానికి ముందుకు రావాలని కోరుతున్నాను.

అదేవిధంగా కార్మికులకు ఇళ్ళు కట్టించే కార్యక్రమం చేపట్టాలి. కేవలం బీడీ కార్మికులకు, చేనేత కార్మికులకు ఇళ్ళు కట్టిస్తామంటున్నారు. అదే రకంగా ప్రతి ఫ్యాక్టరీలో పనిచేసే కార్మికులకు తప్పకుండా ఇండస్ట్రి ఏరియా ఏరియతే ఉంటుందో అక్కడ 10, 12 ఎకరాల భూమి తీసుకుని అక్కడే కాలనీలు కట్టడంవల్ల బ్యాన్స్ పోర్టు కాని

మిగతా విషయాలలో కానీ వారికి సౌలభ్యం ఉంటుంది. కాబట్టి ప్రతి కార్మికునికి ఇటు కట్టించి ఇవ్వాలని కోరుతున్నాను.

ఆంధ్రప్రదేశ్‌లో బాలకార్మికుల గురించి సర్వే చేస్తామన్నారు. చేయాలని ఒక నిర్ణయం తీసుకున్నారు. కనుక ఈ సర్వే ఎప్పుడు ప్రారంభిస్తారు? అది కూడా చెప్పలేక పోతున్నారు. దానిని గురించి హైదరాబాదులో సెంట్రల్ పబ్లికేషన్ ప్రాసెస్‌లో ఉందని చెబుతున్నారు. ఆ పబ్లికేషన్ ప్రాసెస్ ఎప్పటికీ పూర్తి చేస్తారు? బాల కార్మికులకు నిజంగా మనం ఎంతో అన్యాయం తలపెడుతున్నాము. పూటకు తిండి లేని వారిని, పేదరికంలో ఉన్న వారిని మిగతావారు వేరిని ఉపయోగించుకుంటున్నారు. ఇటువంటి బాల కార్మికులకు రక్షణ కల్పించవలసిన అవసరం ఉన్నా, చట్టం ఉన్నా వాళ్లను రక్షించలేక పోతున్నందుకు బాధగా ఉంది.

చేనేత కార్మికులను ఆదుకోవాలి. బట్టలు ఉత్పత్తి చేస్తున్నారు. నేత చేస్తున్నారు. తమ ప్రభుత్వం కూడా ఎలక్కన్ను వచ్చే ముందు కిలో బియ్యం రెండు రూపాయలకు అందిస్తామని చెప్పారు. చేరలు, ధోవతులు తక్కువ ధరకు ఇస్తామన్నారు. కాంగ్రెసు ప్రభుత్వంలో ఉన్నప్పుడు కొట్ల రూపాయల విలువ కలిగిన ధోవతులు, చేరలు గొడాన్స్‌లో పెట్టారు. వాటిని వెంటనే బయటకు తీసి చేనేత కార్మికులకు పని కల్పించడానికి వేటిని సబ్సిడీ క్రింద ఇచ్చి అది చేనేత కార్మికులకు మనం పని కల్పించవలసిన అవసరం ఉంది. వారిని ఆదుకోవలసిన అవసరం ఉంది. కాబట్టి చేనేత కార్మికులను ఆదోకోవడానికి ధోవతులు, చేరలు సబ్సిడీ ప్రకారం ఇవ్వడానికి ఎలక్కన్న వాగానాలలోకూడా చెప్పారు కాబట్టి గొడాన్స్‌లో ఉన్నవాటిని బయటకు తీయాలి.

విద్య విషయానికి వస్తే విద్యా విధానంలో ఇంకా మార్పులు తీసుకురావాలి. మన దౌర్భాగ్యం ఏమంటే మన రాష్ట్రంలో విద్యపైన రు. 1000 కొట్ల పైన ఖర్చుపెడుతున్నాము. కానీ మనకున్నటువంటి ప్రభుత్వం నడిపే ప్రాథమిక పాఠశాలల్లో ముఖ్యంగా హైదరాబాదు సిటీలో ఉన్న పాఠశాలలు 10 నుంచి 20 శాతం మాత్రమే రిజర్వ్డ్ వస్తున్నది. ఉత్తర్రాజ్ శాతం పెరగడం లేదు. పైవేట పాఠశాలల్లో చదివేవారు 90 నుంచి 100 శాతం రిజర్వ్డ్ వస్తున్నది. ఎందుకు ఈ రకంగా జరుగుతున్నది. కారణాలేమిటి అన్నది ప్రభుత్వం కానీ, అధికారులు కానీ ఆలోచించడం లేదు. ఆలోచించలేకపోతున్నాము. నిజంగా హైదరాబాదు సిటీలో ఉన్న పాఠశాలల దుస్థితి చూస్తే ఒక బిల్డింగులో మూడు షిఫ్టులుగా స్కూల్స్ నడుస్తున్నాయి. ప్రభుత్వం ఇన్ని కొట్ల రూపయాలు ఖర్చు పెట్టినా బ్యాక్ బోర్డ్ ఆపరేషన్ క్రింద ఎన్ని బిల్డింగున కట్టినా హైదరాబాదు సిటీలో ప్రభుత్వ స్కూల్స్ కిరాయి కొంపలో నడిపించడానికి ప్రయత్నం చేసినా యజమానులు వారిని బయటకు పంపించే ప్రయత్నం చేస్తున్నారు. కొర్నల్లకు వెళితే కొర్నల్స్ స్టాండింగ్ కౌన్సిల్ సరిగా వాదించకపోతే పిల్లలను, వారి ఫున్ ఫున్, ఫర్నిచర్ ను బయటకు తీసి పారేసి స్థితి హైదరాబాదు సిటీలో ఎన్నో హాస్కూల్స్‌లో ఉంది.

8.10 | ఈనాడు హైదరాబాదు పట్టణంలోని చాలా పాఠశాలల్లో పిల్లలతోబాటు
రా.____ | ఫర్నిచర్ ని బయట పారేసిన పరిస్థితులు ఉన్నాయి. గత పది సంవత్సరాల
నుండి నా నియోజకవర్గంలో అంటే గోషాకట్ హాస్కూల్ వచ్చినప్పటి నుండి దానిని
J. 150-22

అక్విజిషన్ లో పెట్టి కాపాడదామని కులేకుతుబ్ షా డెవలప్ మెంట్ అథారిటీ నుండి రూ. 20 లక్షలు ఇచ్చి బిల్డింగ్ కడదామంటే స్కూల్ అక్విజిషన్ ప్రాసెస్ అంతవరకే ఉంది కానీ విద్యాశాఖా మాత్రులు కులేకుతుబ్ షా డెవలప్ మెంట్ అథారిటీకి ఇవ్వలేకపోయినందున ఆ బిల్డింగ్ కట్టలేకపోయాము. తోబేడాకీ అప్పర్ షెయిర్ స్కూల్ ఉంది. 2000 గజాల భూమిని కార్పొరేషన్ నుండి తీసుకొని ఆ భూమిని కాపాడితే, రోడ్ వెడనింగ్ లో డిస్టర్బ్ అవుతోంది. బిల్డింగ్ కట్టకుండామంటే విద్యాశాఖా మాత్రులు సహకారం ఇవ్వకుండా, కులేకుతుబ్ షా డెవలప్ మెంట్ అథారిటీవారు బిల్డింగ్ కడుతున్నప్పటికీ ఆ స్కూల్ ని షిఫ్ట్ చేయలేకపోతున్నారు. ఇదేకాకుండా ఝాన్సింగ్ దేవాలయంలో కూడా ప్రభుత్వ షెయిర్ స్కూల్ ఉంది. ఇది 50 సంవత్సరాలది. వెయ్యి, రెండువేల గజాల భూమి ఇచ్చి కట్టిస్తామని విద్యాశాఖావారిని కోరుతున్నా అక్కడ నుండి ఏ సహకారం రావడం లేదు. ఇన్ని అయినప్పటికీ స్థానికంగా ఉన్న ఎం.ఎల్.ఎ. ముందుకు వచ్చి స్థలాన్ని కేబాయింపి బిల్డింగ్ కట్టిస్తామంటే, విద్యాశాఖావారు సహాయపడడం లేదు. ఆ స్కూల్ లో ఫర్నిచర్ లేదు. హైదరాబాద్ పట్టణంలో చదువుకునే బడిపిల్లల పరిస్థితి ఎలా ఉంది అంత గొల్లమందగా తయారయినది. అక్కడ నడుపుచెప్పే వారులేరు. ఒకే బిల్డింగ్ లో షిఫ్ట్ సిస్టంగా మూడు షిఫ్ట్ లతో నడిపిస్తున్నారు. ఇక్కడ తెలుగురాని ఉర్దూ వచ్చిన బీబర్స్ ని తెలుగుమీడియం పిల్లలకు అపాయింట్ చేయడం, ఉర్దూ మీడియం పిల్లలకు ఉర్దూ రాని తెలుగు బీబర్స్ ని అపాయింట్ చేయడం జరుగుతోంది. గణిత శాస్త్రంలో బీబర్స్ లేరు. ఉర్దూ బీబర్స్ ని పొందే మీడియం పిల్లలకి, అలాగే పొందే, ఉర్దూ మీడియం చదివే పిల్లల దగ్గర ఇంగ్లీష్ బీబర్స్ ఉంటున్నారు. ప్లెనేట్ స్కూల్స్ హైదరాబాద్ పట్టణంలో కుక్కగొడుగులాగా పెరిగిపోతున్నాయి. వాటిమీద బెకమ్ అనేది లేకపోవడంవల్ల పాఠశాలలు ఎంతో దిగజారిపోతున్నాయి. ఇది అర్థంచేసుకో వలసిన అనసరం ఉంది. ముఖ్యంగా కొన్ని స్వచ్ఛంద సంస్థలు ఉన్నాయి. సరస్వతీ విద్యావేతంవారు ఈనాడు రాష్ట్రముమొత్తం మీద 350 స్కూల్స్ ని నడుపుతున్నారు. వారికి రికగ్నైజ్డ్ ఇవ్వడానికి ఎన్నో ఇబ్బందులు పెడుతున్నారు. చివరకు వాటిని రికగ్నైజ్డ్ చేయకుండానే ఆ విద్యార్థులు సెంట్ చర్చ్ లో రిజిస్టర్డ్ తెస్తున్నారని ప్రభుత్వంలో ఉన్న కొంతమంది స్వార్థపరులు కమ్యూనల్ మెండ్స్ తో ఆ పిల్లలను పరీక్షలకు కూర్చోనివ్వకుండా చేస్తున్నారు. దాని విషయమై కోర్టుకు వెళ్లి, ఎంతో పోరాడి ఏదో స్కూల్ నుండి అడ్మిషన్ ఇప్పించి పరీక్షలలో కూర్చోపెట్టవలసిన పరిస్థితికి దిగజారుతోంది. విద్యాశాఖలో ఎన్నో అక్కమాలు జరుగుతున్నాయి. అవినీతి జరుగుతోంది. విద్యార్థులు రిజిస్టర్డ్ తక్కువగా ఉండడానికి కారణాలు ఇవే. స్వచ్ఛంద సంస్థలు నడిపే పాఠశాలలను బెబ్బతేయాడానికి పని చేస్తున్నారు. కమర్షియల్ గా నడిపే పాఠశాలలకి ఎప్పటి కప్పుడు సౌభాషలను కట్టిస్తున్నారు. ఈనాడు ఇన్స్ పెక్షన్స్ పేరుతో కేవలం ప్లెనేట్ స్కూల్స్ కే వెళుతున్నారు తప్ప ప్రభుత్వ పాఠశాలలకు వెళ్లడం లేదు. ఇది కూడా అక్కడున్న విద్యాప్రమాణాలు తగ్గడానికి కారణాలు, జూనియర్, డిగ్రీ కాలేజీల విషయం గురించి మంత్రిగారు చెబుతున్నారు. కోఆపరేషన్ పద్ధతిలో వేటిని నడుపుకోవాలని అంటున్నారు. కానీ హైదరాబాద్ పట్టణానికి వస్తే నొక్కబీస్ కి జూనియర్, డిగ్రీ కాలేజీలు ఇవ్వలేక పోతున్నారు. చాలామంది నిజ్ సెగిబిల్ లోకి రావడానికి ఇబ్బంది పడుతున్నారు. ముఖ్యంగా ఓల్డ్ నిజ్ బాలికలకు జూనియర్ కాలేజీలు లేవు. డిగ్రీ కాలేజీలు తక్కువగా ఉన్నాయి. ప్రభుత్వానికి ఎన్నోసార్లు మొరపెట్టుకున్నా ఆంక్షలు విధిస్తున్నారు. ఇబ్బందులు

పెడుతున్నారు. కాబట్టి హౌదరాబాద్ సిటీకి జూనియర్, డిగ్రీ కాలేజ్ ఒక్కటి కూడా గత 10 సంవత్సరాల నుండి శాంక్లన్ చేయలేదని చెబుతున్నాను. పాత పట్టణంలో కులేకుతుబ్ షా డెవలప్ మెంట్ అథారిటీవల్ల పాలిటెక్నిక్ కాలేజ్ శాంక్లన్ అయ్యింది. ఈ పాలిటెక్నిక్ కాలేజీలు కూడా చాలా అవసరం. ఈనాడు ఉపాధి అవకాశాలు లభ్యమవుతున్నాయని ఈ కోర్సులతో అంటే ఐ.బి.ఐ. పాలిటెక్నిక్స్ తో విద్యార్థులు వీధ్యను నేర్చుకుంటున్నారు. ఈ మధ్య ప్లెవేజ్ వారికి ఐ.బి.ఐ.లు ఇస్తున్నారు. వీటికి ఇంకా ఎక్కడ డిమాండ్ ఉందో అక్కడ ఇప్పినట్లయితే బాగుంటుంది. కాబట్టి వీటిని పెంచవలసిన అవసరం ఉందని తమ దృష్టికి తెస్తున్నాను. నిరుద్యోగులకు గ్యారెంటీ స్కేమ్స్ క్రింద జీవనభృతి కల్పించవలసిన అవసరం ఉంది. ఒక్కొక్క విద్యార్థికి రు.500 చొప్పున ఇవ్వాలనేది తమద్వారా మనవిచేస్తున్నాను. ఇలా చేయడానికి ఎప్పుడు ముందుకు వస్తారని అడుగుతున్నాను. ఈ గ్యారెంటీ స్కేమ్ పెట్టాలని గత 10 సంవత్సరాల నుండి డిమాండ్ చేస్తున్నాము. ఈ ప్రభుత్వం ముందుకు రాలేకపోయింది. ఎలాగయినా దీనిని పరిశీలించవలసిందిగా కోరుతూ తమరు ఇచ్చిన అవకాశానికి ధన్యవాదాలు తెలియజేస్తూ సెలవు తీసుకుంటున్నాను.

(అంతరాయం)

ఫ్లోరెన్:- అందరికీ అవకాశం ఇవ్వడం జరిగింది. తిరిగి క్లారిఫికేషన్స్ కి ఇస్తాను. పార్టీకి ఒకరికి ఇచ్చాము. మాట్లాడారు.

శ్రీ బి. వెంకటేశ్వరరావు:- మీరు క్లబ్ చేస్తామన్న మాట నిజం. మేము కాదనడం లేదు. విద్యాశాఖా ఎంతో కేలకమయినది. కాబట్టి అరగంబ పెంచండి. మాకు అభ్యంతరం లేదు. క్లారిఫికేషన్స్ కి 5 నిమిషాల టైమ్ ఇస్తే, ఎలా అడుగుతాము. దయచేసి తలా 10 నిమిషాలు కేటాయించండి. ఇంకో అరగంబ సభను వాయిదాపెట్టి. చర్చ జరిగితే మంచిది.

(అంతరాయం)

Sri P. Ashok Gajapathi Raju:- Sir, there are two ways of doing it. Either they may speak now and the Minister will answer substantially and we can do away with the clarification or they may be allowed liberally to seek clarifications so that we can proceed with the Minister's reply. The basic idea is that there should be transparency in the whole thing. Our idea is that the subject has to be discussed. That is the purpose of working late.

ఫ్లోరెన్:- మినిస్టర్ రిప్లయి తరువాత సఫిషియంట్ సంచిర్ ఆఫ్ క్లారిఫికేషన్స్ ఇవ్వడం జరుగుతుంది.

శ్రీ బి. వెంకటేశ్వరరావు:- తలా 5 నిమిషాలు మాట్లాడితే బాగుంటుంది. ఉపయోగంగా ఉంటుంది. మరే మాట్లాడకుండా గిలివెన్ కావడానికి వీలులేదని బి.ఎ.సి.లో మీరు అంగీకారం తెలిపారు. ఇంకో గంటసేపు సభను నడిపించండి. మేము కూర్చుంటాము.

ఈ పద్ధతి మంచిది కాదు. చర్చ జరగాలంటారా జరిపించండి. గిలిప్సెన్ చేసుకుంటే మాకు అభ్యంతరం లేదు. ఇది ఎక్కడి పద్ధతి?

Sri P. Ashok Gajapathi Raju:- I have no objection. That is why, I said there are two ways of doing it.

ఛైర్మన్:- సమాధానం రానివారికి క్లారిఫికేషన్స్ అడగవచ్చు. అది బాగుంటుందని వారి ఉద్దేశ్యం.

Sri P. Ashok Gajapathi Raju:- If you want more time for the discussion it can be allowed but in that case the time for the clarifications will get reduced. Either way you can do it.

ఛైర్మన్:- ఒక్కొక్క పార్టీనుండి ఒక్కొక్కరు మాట్లాడండి.

8.20 శ్రీ ఎం.బి. చౌహాన్:- విద్య ప్రాథమిక హక్కు. కానీ యీ ప్రాథమిక విద్యకు
రా. మొదటినుంచి అన్యాయం జరుగుతూ వున్నది. డిమాండు ఆసెంబ్లీలో చర్చ
జరగకుండా పాసుచేసుకుందామని తొందరపడడం కూడా ఒక అన్యాయం సార్...

(ఇంకొరవల్లే)

Sri P. Ashok Gajapathi Raju:- Sir, The allegation is totally unfair. We are the ones who have been saying 'please let us discuss', 'please let us discuss'. So that allegation is unfair.

శ్రీ ఎం.బి. చౌహాన్:- మీరు చివరకు కన్సిడర్ చేసినందుకు సంతోషం. మా
తీడరు, శ్రీ బి. వెంకటేశ్వరరావు, విద్యాసాగరరావుగారు అడిగిన తరువాత శ్రీ అశోకగజపతి
రాజుగారు కన్సిడర్ చేశారు. సంతోషం. ప్రాథమిక విద్యమీద స్వతంత్ర్యం వచ్చిన నాటి
నుండి నేటివరకు ఎవరికీ పట్టించు లేదు. యీ మధ్య కేంద్ర, రాష్ట్ర ప్రభుత్వాలయొక్క
మాటలు చూస్తే చాలా అందంగా ఉన్నాయి. వినడానికి చాలా సొంపుగా వున్నాయి. వాని
వాస్తవ పరిస్థితి చూస్తే ఇది అంతా కంపుగా ఉన్నది. కాబట్టి, శ్రీ 'బి. బాలెరెడ్డిగారు
కూడా ఒకటి రెండు విషయాలు చెప్పారు. మన రాష్ట్రంలో లీటరెస్ 44.9 శాతం వుందని
చెప్పారు. మొన్న సోషల్ వెల్ఫేర్ డిమాండు మీద చెప్పినప్పుడు ఎస్.సి. ఎస్.టి.వారు
17 శాతం అక్షరాస్యులు వున్నారని చెప్పారు. మీరు చెప్పింది ఒకటవ తరగతిలో చేరిన
పిల్లలు, రెండు, మూడు తరగతులు చదివి డ్రాప్ అయిన వారి లెక్కలు తెలియని గురించి
చెబుతున్నారు. భారతదేశంలో 8వ తరగతి కూడా పూర్తిచేయక, మధ్యంతరంగా స్కూలు
మానివేసేవారు 66శాతం వున్నారు. ఆంధ్రప్రదేశ్కు వచ్చేసరికి - ఆల్బుబికికర్గా
ఆంధ్రప్రదేశ్ అగ్రస్థానంలో వుండి కాబట్టి, 77 శాతం డ్రాప్ డౌట్ ఉంది. ఈ విధంగా
పాఠశాల చదువు ఉంది. రామమూర్తి కమిటీ విపులీకరించి చెప్పింది. నీన్న మొన్నటిదాకా

చదువులు పూర్తిచేసినకరంగా లేవని, తల్లిదండ్రులు భావించడం, విద్యా పథకాలు వేల వేల వోవడం ఇదంతా కారణమని పృథానమంత్రి శ్రీ పి.వి. నర్సింహారావు చెప్పారు. ఇక వారే అన్నాక, వారి కేబినెట్ మినిస్టరుగారు, మానవవనరుల శాఖమంత్రి శ్రీ మాధవరావు సింధియాగారు యీ మధ్యలో ఏదో ఊహాస్పీక్ చేస్తున్నారు. అంటే రెండువేల సంవత్సరం నాటికి అందరికీ విద్య కల్పిస్తామని చెప్పారు. మన ప్రభుత్వం 1989 నుండి పోయిన సంవత్సరం మార్చి డిమాండ్ను అప్పుడు ప్రతి సంవత్సరం యీ సభలో అనేకంగా ఉన్న ఉపాధ్యాయ ఫాలోలను భర్తీచేస్తామని, బడ్జెట్ సెషన్లో చెప్పారు. నాలుగు సంవత్సరాలు - ఎకడమిక్ ఇయర్లను గడుపుకుని అనేక శుష్కవాగ్దానాలను అబద్ధపు వాగ్దానాలు చెప్పి, అందులో బిరుదాంకితులైన శ్రీ పి.వి. రంగారావుగారు యీ నిరుద్యోగ ఉపాధ్యాయులయొక్క కుటుంబీకులయొక్క కన్నీటిధారలు, వరదల్లో కొట్టుకుపోయారు. తుక్కుతుక్కుగా ఓడిపోయారు. హాస్యకొండనుండి ఓడిపోయారు. కాబట్టి, ఉపాధ్యాయుల ఫాలోలను పూర్తి చేయాలి. రెండువేల సంవత్సరం నాటికి మొత్తం యిస్తామన్నారు. యివన్నీ చెప్పడంలో బాగానే ఉన్నాయి కానీ కేబినెట్లో, యీ డిమాండులో బీకింగు, నాన్ బీకింగు వారికి శ్రీ బారేడ్డిగారు చెప్పినట్లు, కొత్త భవనాలకు వగైరా 80 పర్సెంటు వోతే యీ విద్యా వ్యవస్థను రూపుదాల్చడానికి, డెవలప్మెంటుచేయడానికి 20 శాతం మాత్రమే మిగిలేది అని యీ లెక్కల వల్ల తెలుస్తున్నది. దీనికి తోడుగా మా వికాలవారు బాధ్యుడు అని అనడం లేదు. పాపం - వారు వచ్చిన మూడు, నాలుగు నెలలు అయింది. కానీ పాత లెక్కలు, వారు శ్రీ పి.వి. రంగారావుగారు చెప్పినట్లు చెప్పకుండా వుండాలి. అయ్యా, మీరు వాస్తవాలు చెప్పి దీన్ని ఇంప్లెమెంటు చేయండి? మన ముఖ్యమంత్రిగారు బదులివ్వాల క్రితం కేబినెట్లో చెప్పినట్లుగా ప్రతికల్లో వచ్చింది. మేము సంతోషించాము. జూన్ 15 నాటికి 18,000 ఉపాధ్యాయ ఫాలోలను భర్తీచేస్తామన్నారు. ఒకవేళ యిది కనుక ఆచరణలో పెడితే మేము చాలా సంతోషిస్తాము. ముఖ్యమంత్రిగారు చెప్పింది పేపర్లో వచ్చింది. ఆదేశాలు జారీచేశారని వచ్చింది. వికాలవారికి, ముఖ్యమంత్రిగారికి మేమందరం కూడా హాల దండలతో ముంచేస్తామని మనవిచేస్తున్నాను. ఇప్పటిదాకా, స్కూల్సులయొక్క దుస్థితిని చెప్పాను కానీ ఎడిమినిస్ట్రేషన్ గురించి చెప్పాలి. ట్రైబల్ వెల్ఫేర్ స్కూల్సు ఉన్నాయి. మునిసిపాలిటీలలో పంచాయితీరాజ్లో ఎం.పి.పి. స్కూల్సు ఉన్నాయి. ఇవిగాక, ఇంకా ఎస్.సి., ఎస్.టి. రెసిడెన్షియల్ స్కూల్సు ఉన్నాయి. ఎవరి యిష్యం వారిదే - డిబిడబ్ల్యువో ఓనమాలు తెలియనివాడు స్కూల్సును పెకల్చేస్తాడా? ఆయన అడ్మినిస్ట్రేషన్ చూస్తాడా? ఎ.పి. రెసిడెన్షియల్ స్కూల్సు పాఠశాలల్లో సెంట్రలైజ్మెంట్ - సమ్ వేర్ 99.5 పర్సెంట్ క్లాస్స్ వస్తున్నాయి. ఇలాంటి రెసిడెన్షియల్ స్కూల్సులో మంచి రిజల్టు వస్తున్నాయి. రెసిడెన్షియల్ స్కూల్సుకు గవర్నమెంటు నిధులు, ఎస్.సి., ఎస్.టి. నిధుల నుంచి ఎ.పి. రెసిడెన్షియల్ స్కూల్సు సొసైటీ నుంచి యివ్వడం జరుగుతోంది. మిగతా స్కూల్సుకు పంచాయితీరాజ్ పద్ధతునుంచి పాఠశాలకు యివ్వండి. మునిసిపాలిటీల నుండి నిధులు, వేతనాలు యివ్వండి కానీ జురీనిడిక్షన్, పర్యవేక్షణ, ఆదిపత్యం ప్రభుత్వానికే వుండాలి. డి.ఇ.ఒ. అధికారంలో వుండాలి. ఆ రకంగా జరిగితే తప్ప లాభం లేదు. ఎందుకంటే, మునిసిపల్ ఛైర్మన్ మారితే బీవర్ మారతాడు. జిల్లాపరిషత్ ఛైర్మన్ బంధువు వాడైకొన్నానో ఉంటాడు. వేరే బీవర్ ఇంటిరియల్లో ఉండాలి. మండల పెనిడెంటు బంధువు అయితే మండల

హెడ్ క్వార్టర్స్ వుంటాడు. అది పద్ధతికాదు. ఎందుకు చెబుతున్నాను అంటే, పాఠశాలలయొక్క పర్యవేక్షణలేదు. దానిని సక్రమంగా చేయండి? రెసిడెన్షియల్ స్కూల్స్ లో పరీక్షలు 7.25 షేనలు ఇస్తున్నారు. ఎక్కడో, ఇంటిరియర్ లో తరతరాలుగా పనిచేస్తారు. 7.25 షేనలు ఇస్తున్నారు. రెండు పూటల తిండి, ఉదయం బిషిన్, కాఫీ ఎట్లా వస్తాయి? కాబట్టి. సెంట్రల్ స్కూల్స్ వారు యిస్తున్నట్లు. 12 యివ్వాలి. ఇంకా, ముఖ్యమైన రెండు సజెషన్స్ వున్నాయి. అవి ఏమిటంటే, ఇవాళ స్కూలు బిల్డింగ్స్ ఒకటి కింద, అట్లాగే జెఆర్ షే కింద కవర్ అయ్యాయి. గిరిజన తండాలో, ఇంటిరియర్ ఏరియాలో ఈనాటికి పెట్టు కింద కూర్చోబెట్టి చదువుచేపే పరిస్థితి ఉంది. అక్కడ బ్యాకు ఉండదు. బోర్డు వుండదు. బోర్డు వుంటే చాక్ పేస్ ఉండదు. అటువంటి స్కూల్స్ ఉన్నాయి. వాటిని బాగు పరచడానికి మీరు ఏమి చేస్తున్నారు. విద్యార్థుల సంఖ్య ఎప్పుడు పెరిగింది అంటే, ఎన్.టి. రామారావుగారు ఎప్పుడు అయితే మధ్యాహ్నభోజనం, 1983లో పెట్టారో ఆనాడు స్కూల్స్ లో ఎక్కడ చూసిన విద్యార్థుల సంఖ్య బృహదండంగా ఉండేది. మధ్యాహ్న భోజనం పోయింది యీ సంఖ్య తగ్గిపోయింది. డౌన్ టౌన్స్ ఎక్కువ అయింది. కాబట్టి, నా సలహా ఏమిటంటే, మధ్యాహ్న భోజనం బదులుగా ట్రైక్ ఫాస్టు పెట్టండి? పాలు యివ్వండి? లేదా ఉప్పు, బెగ్గెడ్ యివ్వండి? సంఖ్య పెరుగుతుంది. ఈ మధ్య మధ్యాహ్న భోజనం అమలుచేయాలని ఆలోచిస్తున్నట్లుగా పత్రికల్లో చూశాము. కానీ ఆచరణలో రాలేదు. రాష్ట్ర పృథుత్వానికి చాలా ఖర్చు అవుతుంది. దానికి నిర్దేశపాటి. ఇంప్లిమెంటు చేస్తే మంచి జరుగుతుంది. మధ్యాహ్న భోజనం, స్కూల్స్ బిల్డింగ్స్ గురించి యిచ్చిన ముఖ్యమైన యీ సజెషన్స్ కు మీరు ఆన్సర్ యివ్వకపోయినా ఆచరణలో చూపించాలని కోరుతున్నాను. మైనారిటీ స్కూల్స్ గురించి చెబుతాను. మైనారిటీ స్కూల్స్ కు 100 ఎక్సిజిటివ్ ఉర్దూ పోస్టులను యిస్తామన్నారు. ప్లైమరీ స్కూల్స్, అప్సర్ ప్లైమరీ స్కూల్స్, వైస్ స్కూల్స్ బిల్డింగ్స్ లేవు. నేను స్వయంగా నా కాన్సెప్టు యిచ్చేసేలో ఒక రూమ్ కట్టించాను. కాన్సెప్టు యిచ్చే ఫండ్స్ నుంచి కట్టించాను. కొన్ని నిధులు జిల్లా పరిషత్ నుంచి సాధించాను. ఉర్దూ బోధించేవారు లేరు. ఐదు ఏళ్లు అయింది. ఇంత వరకు నా దగ్గరే ఇట్లా వుంటే యింక ఉర్దూ మీడియం పాఠశాలలు ఎట్లా ఉంటాయి? డిఇవో, డిఎస్.డబ్ల్యువో, రెసిడెన్షియల్ స్కూల్స్ సెక్రటరీ దగ్గర ఎన్నోసార్లు చెప్పడం జరిగింది. వెనుకబడిన ప్రాంతంలో అన్ని స్కూల్స్ అంత అధ్వాన్నంగా వుంటే, ఉర్దూ మీడియం స్కూల్స్ రాష్ట్రవ్యాప్తంగా ఏవిధంగా వున్నాయో ఆలోచించాలి? మైనారిటీలకు సంబంధించి ఎడ్యుకేషన్ విషయంలో వసతులు కల్పించాలి. 'చదువు వెలుగు' 'అక్షర దీపం' అని అసలు చదువులేకుండా చీకటిపాలు వేశారు. మాధమెటిక్స్ బోధించేవారు. ఇంగ్లీషు బోధించేవారు వారిని మండల కోఆర్డినేటర్లుగా నా కాన్సెప్టు యిచ్చేసేలో, పి.ఎ. పత్రిలో పెట్టారు. మాత్స్ వెప్పే టీచర్ మండలంలో తిరుగుకుంటూ గణితం బోధించకుండా మండలంవల్ల రిజల్టు జీరో వచ్చాయి. కామెంటు కాదు. ఎందుకు చెబుతున్నానంటే, యిలాంటి ముఖ్యమైన సజెక్షన్లకు సంబంధించిన బీదర్స్ ను చదువు వెలుగు అని 8.30 | విద్యార్థుల్లో బీకేమీయం చేస్తున్నారు. కోట్లాది రూపాయల కుంభకోణాలు రా. | జరుగుతున్నాయి. కలెక్టరు ఎవరూ అడగరు. మూడేళ్ల క్రితం నల్లగొండ జిల్లాలో అప్పటి కలెక్టరు వున్నప్పుడు - అది ఒక పెద్ద కథ. ఇప్పుడు సమయం కాదు.

అనుకుంటాను. ప్రభుత్వ పాఠశాలల గురించి ఎన్నో చెప్పాను. కొన్ని సూచనలు చేశాను. ప్రభుత్వం ఇంప్లీమెంటు చేయాలి. సమయం యిచ్చినందుకు స్వీకరుగారికి నా హృదయ పూర్వక అభినందనలు తెలియచేస్తున్నాను.

శ్రీ డి. రాజగోపాల్:- ఈనాడు విద్య విషయంలో రాజకీయ పార్టీలు, పాలకులు చాలా పెద్ద పెద్ద మాటలు చెప్పడం జరుగుతోంది. కానీ అచరణలో పెట్టడం లేదు. స్వాతంత్ర్యం వచ్చిన తరువాత 1948లో కమిషన్ ను వేశారు. ప్రాథమిక విద్యకోసం 1960లో అక్షరాస్యతను పెంచడానికి రాధాకృష్ణగారితో కమిషన్ వేయడం జరిగింది. రెండు కమిషన్లను వేయడం జరిగింది. అట్లాగే 1964లో కోటారి కమిషన్ ఒకటి వేశారు. ఇట్లాగే చాలా కమిషన్లు ఎందుకు వేశారంటే, యీ భారతదేశంలో ఎవరు అయితే చదువుకునే అవకాశాలు లేనివారు ఉన్నారో వారికి విద్య కల్పించాలని వేయడం జరిగింది. రాజ్యాంగం 45 ఆర్టికల్లో చెప్పడం జరిగింది. - 6 నుంచి 11 సంవత్సరాల బాలబాలికలందరికీ కూడా కంపల్సరీ ఎడ్యుకేషన్ వుండాలని ఉంది. వాస్తవంగా చూస్తే గామాలో గత ప్రభుత్వం కానీ, ఈ ప్రభుత్వం కానీ యీ బడ్జెట్ కేటాయింపులు చూస్తే, విద్యను స్పష్టంగా నిర్ణయం చేస్తున్నారని నేను చెప్పదలచుకున్నాను. దానికి కారణం ఫస్టు ప్లానులో విద్యకు సంబంధించిన పాలసీని పరిశీలించినప్పుడు స్కూల్స్ బిల్డింగు అవసరాలకు 5:3 పెట్టారు; సెకండు ప్లానులో 4:9; మూడవ ప్లానులో 3:3; నాలుగవ ప్లానులో 2:2; ఐదవ ప్లానులో 2:2; ఆరవ ప్లానులో 2:2; 7వ ప్లానులో 2:5 పెట్టారు. 7వ ప్రజాశికా సందర్భంలో చూస్తే కృమేవే తగుతూ వచ్చింది. బడ్జెట్ కేటాయింపులు వాస్తవంగా పెరగలేదు. విద్యామంత్రిగారిని యిప్పుడు చెప్పమనండి? విద్యపట్ల నిర్ణయం వహిస్తున్నారు. మాటలు చెబుతున్నారు తప్ప గామస్థాయిలో విద్యను అభివృద్ధి చేయడానికి పాఠశాలలు ఏర్పాటుచేయడం లేదు. సెంట్రల్ గవర్నమెంటు స్పెషల్ గా స్కీమ్ పెట్టింది. ఇది సెంట్రల్ గవర్నమెంటు ఆర్డర్. ఈనాడు రాష్ట్రంలో చాలావరకు సెంట్రల్ టీచర్లు ఉన్నారు. అనేక స్కూల్స్, పాఠశాలలు ఉన్నాయి. గత ప్రభుత్వం వున్నప్పుడు గొడవ వేశాము. 22వేల పోస్టులను ఫిలప్ చేయాలని ఆందోళన చేస్తే కూడా ప్రభుత్వం వచ్చిన తరువాత కూడా ఇంతవరకూ నింపలేదు. ఈనాడు రాష్ట్రంలో ఎస్.టి., ఎస్.సి. స్కూల్స్ ఉన్నాయి. కేంద్రప్రభుత్వం చెప్పింది - పత్తి పాఠశాలలో ఇద్దరు టీచర్లను యివ్వాలని, రూల్స్ ఇవన్నీ పరిశీలించినప్పుడు టీచర్లు లేరు. టీచర్లు గామాలో వున్న పాఠశాలలో లేరు. అందువేత ఈనాడు కేంద్రప్రభుత్వం పథకం ప్రకారం ఇద్దరు టీచర్లను ఖచ్చితంగా ఎప్పాయింట్ చేయాలి. చంద్రబాబునాయుడు చిత్తూరు జిల్లాకు సంబంధించిన వారు; మీరు కూడా ఆ జిల్లా యేతప్పుడు లెక్కలు వద్దు. కేంద్రప్రభుత్వ ఆపరేషన్ బ్యాకుబోర్డు స్కీమ్ సందర్భంగా 4430 పోస్టులు ఉన్నాయి. రెగ్యులర్ టీచర్లు, సింగిల్ టీచర్లకు తేడా తెలియదు మీకు. వారిని కూడా ఇంక్వాడ్ చేయడం జరిగింది. 4,400 పోస్టులు బాకీలాగ్ వున్నాయి. 220 టీచింగ్ డెస్ ఉన్నాయి. 220 రోజులు టీచింగ్ చేయడం లేదు. ఆ టీచర్లను అనేక కార్యక్రమాలకు ఉపయోగిస్తున్నారు. అనేక కార్యక్రమాలను ప్రభుత్వ టీచర్లకు లింకు పెట్టి చేయడంవల్ల వర్కింగు

డేస్ తగ్గడం వల్ల పాఠశాలలో సరైన పాఠాలు చెప్పలేకపోతున్నారు. బీవర్లు లేకపోవడం వల్ల వందలాది, వేలాది మంది పిల్లలు చదువు మానివేస్తున్నారు. ఐదుగురు బీవర్లు పున్న చోట ఇద్దరు బీవర్లు వున్నారు. యీ విధంగా వుండడంవల్ల విద్య వెనుకబడి అభివృద్ధి కాకుండా పోతున్నది. యిటువంటివి పరిశీలించిన మీరు ఏమి చర్యలు తీసుకుంటున్నారు. యీ బడ్జెట్లో అధనంగా డబ్బులు కేటాయించాలి. అట్లాగే, పిప్లెమరీ ఎడ్యుకేషన్ రాష్ట్రంలో పె్లవేటు కావడంతో కారణం ఏమిటంటే, ప్రభుత్వ రంగంలో పిప్లెమరీ ఎడ్యుకేషన్ స్కూల్స్ - కాన్వెంటు స్కూల్స్ లేకపోవడం. ప్రభుత్వం పిప్లెమరీ స్కూల్స్, కాన్వెంటు స్కూల్స్ పెడితే పె్లవేటుతో రాకుండా ఉంటుంది. పిప్లెమరీ స్కూల్స్ను సంధర్శించినట్లయితే 1991లో 10 స్కూల్స్ పెట్టారు. 1994-95లో మీరు యిచ్చిన లెక్కల ప్రకారం తగ్గించారు. ఒబిబీ స్కేమ్పై మీకు విత్తతున్నది లేదు. అట్లాగే, వృత్తి విద్యా కోర్సులను 1983లో మీరు ప్రవేశపెట్టారు. 1985లో రద్దు చేశారు. వాస్తవంగా యీ కోర్సులు అమలు జరగలేదు. ముఖ్యమంత్రిగారు, మంత్రిగారు కూడా మాతృభాషలో విద్యాబోధన చేయాలన్నారు. ప్రతివారు అసెంబ్లీలో కూడా ఇంగ్లీషు మాట్లాడుతున్నారు. తెలుగు మాట్లాడారు. కాబట్టి, విద్యా విధానంమీద ప్రభుత్వానికి చిత్తశుద్ధి లేదు. కర్నాటకలో చూడండి? అక్కడ ఒక చట్టాన్ని తయారుచేశారు. ఐదవ తరగతి నుండి ఖచ్చితంగా మాతృభాషలో చదవాలని అక్కడ చట్టం చేశారు. ఈనాడు రాష్ట్రంలో గామాల్లో అనేక ప్రాంతాలలో, తెలంగాణాలో ఇంగ్లీషు కాన్వెంటు స్కూల్స్ పెడుతున్నారు. కాబట్టి, అవి రాకుండా వుండడానికి మాతృభాష కాలాని ఒక చట్టం చేయాలి. యష్పాల్ కమిటీ రిపోర్టు యిచ్చింది. ఆ కమిటీ రిపోర్టు చెత్తబుట్టలో ఉన్నది. చర్య తీసుకోలేదు. మొత్తం, నాన్ ఫార్మల్, ఫార్మల్ అడల్టు ఎడ్యుకేషన్, అంగనేవాడి స్కూల్స్ ఉన్నాయి. ఎవరికి వారు పోకుండా, ఒక గొడుగు కిందికి వాటిని తీసుకురావాలి. తప్పులు లెక్కలు వద్దు. నిధులు మిస్యూజ్ తప్ప మేలు జరగలేదు. నా సజెషన్ ఏమిటంటే, నాన్ ఫార్మల్, ఫార్మల్ అన్నీ విద్యాసంస్థలను ఒకే గొడుగుకిందికి తీసుకువచ్చినట్లయితే ఆశించిన మేరకు విద్య అభివృద్ధి పెంచుతుంది.

8.40 | అట్లాగే అధ్యక్షా, పాఠ్యపుస్తకాల విషయం. మంత్రిగారు చిక్కాల వారు ఈ రా. మధ్య పాఠ్యపుస్తకాల కుంభకోణాల్లో చిక్కుకొన్నారు. కబుర్లు చెప్పడం కాదు వాస్తవంగా మార్కెట్లో అందరికీ అందుబాటులో ఉండే విధంగా పాఠ్యపుస్తకాలను సకాలంలో అందచేయాలి. జూన్ నెలలో ఇవ్వవలసిన పుస్తకాలను సెప్టెంబర్ నెలలో ఇస్తున్నారు. అంటే సుమారు మూడు నెలలు లేట్గా మార్కెట్లోకి పంపిస్తున్నారు. సకాలంలో సక్రమంగా పాఠ్యపుస్తకాలను ఫీగా మార్కెట్ చేసి, అందజేసినట్లయితే విద్యార్థులకు వేలుగా ఉంటుంది.

ఇంకొకటి అధ్యక్షా, సిలబస్ గురించి. పుస్తకాల రైటర్స్ను అడిగి బీవర్లు సిలబస్ తెలుసుకొంటున్నారు తప్ప, ప్రభుత్వం ఏ మాత్రం ఆ విషయంలో శ్రద్ధ చూపడం లేదు. ఏ క్లాస్కు ఏ సిలబస్ అనే విషయాన్ని బీవర్స్ రైటర్స్ నుండి తెలుసుకొంటున్నారు. నేను ఈ విషయాన్ని నిరూపించగలను. కాబట్టి మీరు బీవర్స్కు సిలబస్ ఇవ్వండి.

అదే విధంగా, క్రోడల విషయంలో మన దేశం గానీ, రాష్ట్రంగానీ ప్రపంచ దేశాలన్నింటికీ వెనుకబడి ఉంది. చాల పూర్తిగా ఉంది. ఈనాడు ఏ పాఠశాలలోనూ క్రోడా స్థలాలు లేవు. కాబట్టి పాఠశాలలో విద్యార్థులకు క్రోడలు నేర్పించేందుకు వేబుగా ల్యాండ్ ఎక్స్యూర్ చేయండి. సకల సదుపాయాలు కల్పించండి. దానివల్ల విద్యార్థుల్లో మానసిక ఉల్లాసంతోబాటు, ఫిజికల్ గా ఆరోగ్యంగా ఉంటారు. అయితే బడ్జెట్టులో ఈ అంశం గురించి నిధులే కేటాయించలేదు.

అధ్యక్షా, ఈనాడు సోషల్ వెల్ఫేర్ డిపార్ట్మెంట్ వాళ్లు నడిచే రెసిడెన్షియల్ స్కూల్స్, ఎడ్యుకేషన్ డిపార్ట్మెంట్ వారు నిర్వహించే రెసిడెన్షియల్ స్కూల్స్ అని రెండు రకాలున్నాయి. ఈ విధంగా రెండుగా ఉండకుండా ఒకే గొడుగు కింద పెట్టినట్లు అయితే బాగుంటుంది. అలాగే అధ్యక్షా ఆరు సంవత్సరాల క్రింద ఉన్న ధరలను బట్టి గ్రాంట్ ఇస్తున్నారు. గతంలో కూడ వారు ఇక్కడ ఉన్నప్పుడు ఫ్లెట్ చేశాం. రెసిడెన్షియల్ స్కూల్స్ లో మినిమమ్ ఫుడ్ ఉండాలంటే, 1995 సం. ధరల ప్రకారం గ్రాంట్ పెంచాలి.

అధ్యక్షా, సిక్స్ పాయింట్ ఫార్ములా విషయంలో చాలమంది జీవద్దు ఆందోళనగా ఉన్నారు. ఎల్.డి.సి. క్యాడర్ కన్నా పె్ స్థాయిలో ఉన్న జీవరంగు డిజిజనల్ ట్రాన్స్ ఫర్ చేయాలని ప్రభుత్వం ఆలోచిస్తున్నది. ఆ విధంగా అయితే తెలంగాణా ప్రాంతంలోని వారికి అన్యాయం జరుగుతుంది. తెలంగాణా ప్రాంతంలో ఏ ఒక్క జీవర్ పనిచేయదు. వారంతా ఈస్ట్, వెస్ట్ గోదావరి డిస్ట్రిక్టుకు వచ్చేస్తారు. కాబట్టి మా రిక్వెస్ట్ ఏమిటంటే, సిక్స్ పాయింట్ ఫార్ములాను అమెండ్ చేసి డిస్ట్రిక్టు సెలక్షన్ కమిటీ ద్వారా జీవరంగు రిక్యూర్ చేసినట్లు అయితే ఈ ప్రాబ్లమ్స్ ఉండవు.

అధ్యక్షా, ఈ పాలక ప్రభుత్వం వచ్చిన సందర్భంగా యూనివర్సిటీ ఎడ్యుకేషన్ ను, టెక్నికల్ ఎడ్యుకేషన్ ను వ్యాపారపరం చేయడానికి ప్రయత్నం చేస్తున్నారు. ముద్దు కృష్ణమనాయుడుగారు చాల బృహ్మాండంగా ఉపన్యాసాలు చెప్పారు. చివ్వును ప్రయివే వ్యక్తులకు అప్పజెప్పడానికి ప్రయత్నిస్తున్నారు. అయితే కళాశాలల్లో సర్సెన స్టాఫ్ లేక, జీతాలు లేక చాలా ఆందోళన పడుతున్నారు. అదే విధంగా అనేక ప్రయివేట్ కళాశాలల మేనేజ్మెంట్స్ అనేక కుంభకోణాలు చేస్తున్నాయి. ఏదో తప్పుడు జీ.వో.లు చూపించి, తప్పుడు స్టాఫ్ ను చూపించి, డబ్బులు కాజేస్తున్నారు. ఆనాడు సెవ్మాగారు చెప్పారు. భారతదేశం అభివృద్ధి చెందాలంటే, మన దేశంలో హయర్ ఎడ్యుకేషన్ ను పూర్తి చేసిన వారు, అటు డాక్టర్లుగానీ, ఇంజనీర్లుగానీ, శాస్త్రజ్ఞులుగానీ మన దేశాభివృద్ధికే పాటుపడాలని ఆయన స్పష్టంగా చెప్పడం జరిగింది. కానీ ఈనాడు మనదేశంలో ఉన్న డాక్టర్లు, ఇంజనీర్లు, శాస్త్రజ్ఞులు ఇతరదేశాలకు వెళ్లిపోవడం వల్ల వారు మన దేశానికి ఏ మాత్రం ఉపయోగపడటం లేదు. నా సజెషన్ ఏమిటంటే, హయర్ ఎడ్యుకేషన్ ను ప్రయివేట్ పరం చేయడానికి మీరు ప్రయత్నిస్తున్నారు. అది చాల ప్రమాదకరం. ఆ విధంగా కాకుండా ఇప్పుడు ఉన్న కాలేజీలను స్ట్రెంగ్తెన్ చేసి, సర్సెన స్టాఫ్ ను నియమించి, ఎడ్యుకేషన్ ను అభివృద్ధి చేయండి. ఇప్పటికే, ఉద్యోగాలు లేక అనేకమంది జీవరంగ్లనింగ్ పొందినవారు ఆందోళన చెందుతున్నారు కాబట్టి లెక్చరర్స్ ను అపాయింట్ చేసి, కాలేజీలను స్ట్రెంగ్తెన్ చేయండి.

అదేవిధంగా టెక్నికల్ ఎడ్యుకేషన్, అధ్యక్షా, ఇక్కడ కూడ ప్యూవేట్ ఐ.ఐ.ఐ.టి.లు, పాలీటెక్నిక్‌లు అనేకం వచ్చాయి. ఈ కాలేజీల మేనేజ్‌మెంట్స్ వారు వేల రూపాయలకు సీట్లను అమ్ముకొంటున్నారు. అయితే ఈ కాలేజీల్లో సర్వేన సిబ్బంది, కఫీసు కానీ, ఫర్నిచర్ కానీ, లేబరేటరీస్ కానీ, వర్క్‌షాపులు కానీ లేవు. సర్వేన బిల్డింగ్‌లు లేక రెండు, మూడు బ్లోడ్ విద్యార్థులను జాయింట్ చేసి చెపుతున్నారు. కాబట్టి మీరు ఈ ప్యూవేట్ ఐ.ఐ.ఐ.టి. పాలీటెక్నిక్ కాలేజీలను చెకప్ చేసి, ఎక్కడెక్కడ స్టాఫ్ లేరో, ఎక్కడెక్కడ ఫర్నిచర్ లేదో చెకప్ చేసి, తగిన వరకు తీసుకొండి.

అధ్యక్షా, చివరగా ఈనాడు విద్యావిధానం సక్రమంగా అమలుజరగడం లేదని అందరికీ తెలిసిందే. విద్యావిధానం సరిగా ఉండాలంటే బడ్జెట్‌లో కేటాయింపులు పెంచాలి. అది లేకపోతే శూన్యమే. నా రిక్వెస్టు ఏమిటంటే, మీరు కూడ కాంగ్రెసు పాలకుల మాదిరిగానే కమర్సు చెప్పి, ఏదో డిమాండు పాస్ చేసుకుందామని కాకుండా, ప్రస్తుతం ఉన్న ద్రవ్యోల్బణం రేటు 10 శాతం ప్రకారం విద్యారంగానికి నిధులు కేటాయించండి. ఏదో కాంగ్రెసు ప్రభుత్వం కన్నా 5, 10 కోట్ల రూ.లు పెంచాం అని చెప్పకుండా, ప్రస్తుత ద్రవ్యోల్బణం రేటు ప్రకారం గాంధీస్ పెంచండి. అది చేయడం లేదు కాబట్టి మీరు కూడ విద్యారంగాన్ని నిర్లక్ష్యం చేస్తున్నారని చెప్పకతప్పదు. విద్యను ప్రయివేటీకరణ చేయాలని ప్రయత్నించడం సర్వేనది కాదని మీద్వారా వారికి తెలియపరచుకొంటూ సెలవు తీసుకొంటున్నాను.

శ్రీ డి. అచ్యుతరామయ్య(ఇచ్చాపురం):- అధ్యక్షా, శ్రీకాకుళం జిల్లా ఇచ్చాపురం నియోజకవర్గం ఒరిస్సా రాష్ట్రపు బార్బర్‌లో ఉంది. ఒరియా భాష మాట్లాడే వారు కనీసం 35వేల మంది నా నియోజకవర్గంలో ఉన్నారు. కాబట్టి వారి పిల్లలు ఒకటవ తరగతి నుండి అయిదవ తరగతి వరకు వారి మాతృభాష అయిన ఒరియాలో చదువుకొనేందుకు వేలుగా పాఠశాలను పింజింగ్ చేసేందుకు మన ప్రభుత్వం ప్రయత్నం చేస్తుందా?

అదే విధంగా మనరాష్ట్రంలో ఉన్న ఒరియన్స్ ఒరియా జీవర్ ట్రైనింగ్ పొందేందుకు ఒరిస్సా గవర్నమెంట్‌లో మన గవర్నమెంట్ సంప్రదించి, వరకు తీసుకొంటుందా?

శ్రీ పి. పురుషోత్తమరావు:- అధ్యక్షా, ప్లెమరీ ఎడ్యుకేషన్ విషయం వచ్చినప్పుడు, గత తెలుగుదేశం ప్రభుత్వం ఒక్కొక్క జీవర్‌కు 390 రూ.ల చొప్పున కన్నాబిడేబెడ్ వేమెంట్ క్రింద అపాయింట్ చేయడం జరిగింది. అప్పుడు కొన్ని స్కూల్స్ కూడ ఏర్పాటు చేయడం జరిగింది. అయితే తరువాత మూడు, నాలుగు సంవత్సరాలైన తరువాత వారి సర్వీసులను రెగ్యులర్‌లో చేయడం, రెగ్యులర్ పోస్టులో వారిని అబ్జర్వ్ చేయడంవల్ల, తిరిగి ఈ జీవర్స్ లేక, స్కూల్స్ మూతపడ్డాయి. ఈనాడు ఆ గామప్రజలంతా మాకు స్కూల్స్ కావాలి. మాకు జీవర్స్ కావాలని అంటున్నారు. అసలు పూర్తిగా లేకపోతే లేకపోయింది. కానీ ఒకసారి అపాయింట్ చేసి, వారందరినీ రెగ్యులర్ పోస్టులో తీసుకోవడంతో తిరిగి జీవర్స్ లేక స్కూల్స్ మూతపడ్డాయి. ఆ 390 రూ.ల క్రింద జీవర్లను అపాయింట్ చేసే సద్దాత అబాలిషన్ అయిపోయింది కాబట్టి మేము మళ్ళీ భర్తీ చేయలేము. భర్తీ చేస్తే మళ్ళీ వారికి ప్రమోషన్ ఇవ్వవలసి ఉంటుందని ప్రభుత్వం చెబుతున్నది. కాబట్టి కొత్త పోస్టులను శాంక్షన్ చేస్తే, మనం ప్రజలకు ఏమైనా చేయగలుగుతాం.

అధ్యక్షా, గవర్నమెంట్ హౌస్కూల్స్ చాల శాంక్షన్ చేయడం జరిగింది. ప్రతి మండల పాఠశాల క్వార్టర్స్లో కూడా ఏర్పాటుచేయడం జరిగింది. కానీ ఆ పాఠశాలలో తగిన స్పోర్ట్స్ గ్రౌండ్, బిల్డింగు కానీ లేవు. కనీసం 10వ తరగతి ఆడపిల్లలు, మగపిల్లలు నేచురల్ కాల్ అటెండ్ అయ్యేందుకు కూడా లెజిస్లేషన్ లేదు. దాని గురించి మనం ఆలోచన చేయాలి. కేరళా స్కూలు కూడా లేవు. అధ్యక్షా, ఇప్పుడు నేను చెప్పబోయేది చాల ఇంపార్టెంట్. కొన్ని స్కూల్స్లో, అయితే విద్యార్థులు వచ్చి, ఊడ్చి, తుడిచి, నేళ్లు తెచ్చుకొని తరువాత చదువుకొంటున్న పరిస్థితులు కూడా ఉన్నాయి. స్టేషన్స్ రిక్రూజ్మెంట్లో బ్యాన్ పెట్టడంవల్ల కూడా ఇబ్బంది కలుగుతున్నది. మండల లెవెల్లోనే స్టేషన్లను తీసుకోవచ్చు కాబట్టి స్టేషన్ల పోస్టులను మంజూరు చేయవలసిందిగా కోరుతున్నాను.

శ్రీ జి. ముద్దుకృష్ణమనాయుడు:- అధ్యక్షా, రాష్ట్ర పారిశ్రామిక విధానం గురించి గౌరవ సభ్యులడిగారు. మీ యొక్క విధానం ఏమిటని? మన రాష్ట్రం భారతదేశంలో ఒక అంతర్భాగంగా ఉంది. మనం కూడా అందులో అంతర్భాగంగా ఉన్నాం. పారిశ్రామిక విధానం కేంద్రప్రభుత్వం నిర్ణయిస్తుంది కాబట్టి కేంద్రప్రభుత్వం అనుసరిస్తున్న సరళీకృత పారిశ్రామిక విధానాన్నే మనం కూడా అనుసరించవలసి ఉంటుంది. అదే విధంగా ప్రయివేటీకరణలో భాగంగా వారందరూ కూడా తెలెస్కోపింగ్ ది-టెలెస్కోప్ చేశారు. ఎవరైనా పరిశ్రమలు పెట్టేందుకు ఇతరతా ఇన్వెస్ట్మెంట్ పెట్టేందుకు ముందుకు వచ్చే వారినే కేంద్రప్రభుత్వం ఆహ్వానిస్తున్నది. అదే విధంగా మన రాష్ట్రంలో ఇండస్ట్రిస్ రావడానికి అదేవిధంగా ఎంపాన్యమెంట్ పొటెన్షియాలిటీ కల్పించడానికి ఈ రాష్ట్రప్రభుత్వం కూడా కావలసిన సదుపాయాలు కల్పించడానికి ఎన్.టి.ఆర్. నాయకత్వంలోనే ప్రభుత్వం ప్రాధాన్యం ఇస్తుందని ఈ సభా ముఖంగా సభ్యులందరికీ తెలియచేస్తున్నాను.

8.50 మనం కూడా మెయిన్ స్ట్రీమ్లో పయనించాలి గానీ మనమేదో వేరే విధానం రా. అవలంబిస్తే ఇండస్ట్రిస్ ఆగిపోతాయి. అభివృద్ధి కుంటుపడుతుంది. అటువంటి కాన్ఫ్రంట్షన్ లేకుండా మన నేషనల్ స్ట్రీమ్లో, పోలీస్లో ఇండస్ట్రిస్ను, ఎక్కువ మంది ఇన్వెస్టర్లను ఆహ్వానించడానికి నిర్ణయించుకున్నారు. శ్రీ ఎన్.టి. రామారావుగారు ముఖ్యమంత్రి అవ్వగానే దాదాపు 3 మేజింగులు ఇండస్ట్రియలిస్టులతో ఏర్పాటు చేశారు. 21.1.95న జరిగిన మేజింగులో ఇండస్ట్రియలిస్టులు తమకు తెలెస్కోపింగ్ సిస్టమ్లో వివిధ డిపార్టుమెంట్లను అప్రోచ్ కావాల్సివస్తోందని, సింగిల్విండో సిస్టమ్గా డెవలప్మెంటు కమిషనును ఒకదానిని, ఏర్పాటుచేయాలని కోరారు. 18.2.95న ఫెడరేషన్ ఆఫ్ ఎ.పి. ఛాంబర్స్ కామర్స్ అండ్ ఇండస్ట్రి (ప్యాషే) వాళ్లు ఆ మేజింగులో కోరిన అంశాలమీద ముఖ్యమంత్రిగారు నిర్ణయాలు ప్రకటించారు. ఇండస్ట్రిస్ విషయంలో సింగిల్విండో హోమ్ ముఖ్యమంత్రిగారు ఇంతకు ముందువున్న ఇండస్ట్రియల్ ఫ్యాక్టరీ ఇన్స్పెక్షనును తొలగించి, ఇన్స్పెక్షను లేకుండా నాన్స్టాండుటరీ ఇన్స్పెక్షను లేకుండా చేశారు. దీనివల్ల జరిగే హాస్మెంట్ను నివారించారు. దానిని తీసివేసి యాన్యువల్గా అంతకు ముందుండే రెన్యూవల్ స్కాన్లో రెండేళ్లకో, మూడేళ్లకో ఒకసారి ఫీజు కడితే ఆటోమేటిక్గా రెన్యూ అయ్యే విధానాన్ని ఎన్.టి. రామారావుగారు ప్రవేశపెట్టారు. ఇంతకుముందు ప్రతి డిపార్టుమెంట్కు ఒక రిటర్న్ ఇండస్ట్రివారు యివ్వాలి వచ్చేది. ఈ రోజు దానిని కన్సాలిడేట్

చేసి అన్ని డిపార్టుమెంటుకు ఉపయోగపడే విధంగా ఇండస్ట్రీస్ రిటర్న్స్ విధానం ఏర్పాటు చేశారు. వారు డెవలప్ మెంటు కమీషను కావాలని అడిగారు కాబట్టి ఇండస్ట్రీస్ కు ఒక స్పెషల్ డేఫ్ సెక్రటరీని నియమించి, కమీషనర్ ఫర్ ఇండస్ట్రీయల్ ప్రమోషన్ ను సింగిల్ విండో సిస్టంగా నియమించి, తెలెస్టులు యిచ్చే విధానంగా ఎస్.బి.రామారావుగారు ప్రవేశపెట్టారు. జిల్లాలో జిల్లా కలెక్టరు అధ్యక్షతన డిస్ట్రిక్ట్ ఇండస్ట్రీస్ ప్రమోషను కమిటీను ఏర్పాటుచేయడం జరిగింది. చిన్న చిన్న యిండస్ట్రీస్ మంజీ, అంజీ 10 పావ్.పి. మరియు 10 మంది ఉద్యోగులు మండే ఇండస్ట్రీస్ కు తెలెస్టులు లేకుండా మండే విధానం మంచి. దానిని 30 పావ్.పి. మరియు 30 మంది ఉద్యోగులుగా చేయడానికి, తెలెస్టులు లేకుండా పెట్టుకోడానికి అనుమతి యివ్వడం ఈ రాష్ట్రప్రభుత్వం ప్రవేశ పెట్టిందని మనవిచేస్తున్నాను.

ముఖ్యమంత్రిగారు డిల్లీలో 25.4.95న కాన్ఫెడరేషన్ ఆఫ్ ఇండియన్ ఇండస్ట్రీస్ వారి సెంటినరీ కాన్ఫరెన్సులో మాట్లాడుతూ యితర రాష్ట్రాలలో మండే పారిశ్రామికవేత్తలు గానీ, విదేశీ పెట్టుబడిదారులుగానీ, మల్టీనేషనల్స్ గానీ మన రాష్ట్రంలో పరిశ్రమలు పెట్టుకుంటే వారికి లాగుండు, నేరు, యింకా యితర సదుపాయాలన్నీ సమకూరుస్తామని చెప్పి, ఆహ్వానించారు. ఈ రాష్ట్రంలో ఎక్కువ పరిశ్రమలు స్థాపించడానికి అన్నివిధాలా చర్యలు తీసుకోడానికి ముఖ్యమంత్రిగారు పూనుకున్నారు. ఇతర దేశస్థులు ఈ దేశంలో పరిశ్రమలు పెట్టుకోడానికి వేలువడే విధంగా మనం ప్రమోత్ చేయడానికి అక్కడ మన భారతీయులు మంజీ వారిని నియమించి, వారి ద్వారా ఎన్ కరెక్ట్ చేసి, కొంతమందిని బతిండ్రిచ్చే చేయాలనుకుంటున్నాము. ఈ విషయమై ముఖ్యమంత్రిగారు జూన్ నెలఖరులో గానీ, జూలైలో గానీ అండన్, యు.కె., యు.ఎస్.ఎ.లు పర్యటించి ఇన్ వెస్టుమెంట్ ను ఆహ్వానించే ప్రయత్నం చేస్తున్నారు. అదేవిధంగా మన రాష్ట్రంలో దాదాపు యిప్పుడు స్కాట్ స్కేల్ యూనిట్స్ 1,53,463 మండగా ఇన్ వెస్టుమెంటు రూ.1,50,900 కోట్లు మంది. అలాగే లార్జ్ అండ్ మీడియం స్కేల్ యూనిట్స్ 1,277 ఉండగా యిన్ వెస్టుమెంటు రూ.24,369 కోట్లు పెట్టారు. 6,18,480 మందికి ఎంప్లాయిమెంటు వచ్చింది. లార్జ్ అండ్ మీడియం స్కేల్ యూనిట్స్ అండర్ ఇంప్లిమెంటేషన్ 798 వున్నాయి. అందులో ఇన్ వెస్టుమెంటు రూ.25,709 కోట్లు ఉంది. ఎంప్లాయిమెంటు పొందిన యూనిట్స్ 15 లక్షలు ఉంది. ముఖ్యంగా మేజర్ ఇండస్ట్రీస్ రావడానికి ఆస్కారం ఉంది. లాగుండు కూడా ఎక్స్ యుర్ చేసుకున్నారు. లార్జ్ అండ్ మీడియం బ్యూజీనరీ వారు అనంతపురంలో నిమెంటు ఫ్యాక్టరీ రూ.379 కోట్లతో పెడుతున్నారు. లాగుండు కూడా తీసుకున్నారు. జిందల్ పెట్రో కెమికల్స్ వారు విశాఖపట్నంలో ఒక రిఫైనరీని రూ.1,750 కోట్లతో, స్థాపిస్తున్నారు. జి.ఎస్.ఎస్. ఇంటర్నేషనల్ వారు నెల్లూరులో రూ.4,000 కోట్లతో ఒక రిఫైనరీని, బాక్స్ కోల్డ్ వారు విశాఖపట్నంలో రూ.5,300 కోట్లతో ఒక రిఫైనరీని, తాడిపత్రి మెటల్స్ అనంతపురంలో స్టీల్ ఫ్యాక్టరీని రూ.379 కోట్లతోను, డి.సి.ఎల్. పోలియెస్టర్స్ కాకినాడలో రూ.870 కోట్లతోను, సాంఘే పాలియెస్టర్స్ తూర్పుగోదావరి జిల్లాలో రూ.13,477 కోట్లతోను, 9,563 ఎకరాలలో ఇండస్ట్రీస్ పెట్టదలచుకున్నారు. ఇండస్ట్రీస్ ను డెవలప్ చేయడానికి ఇన్ సెంటివ్ ఇస్తున్నాము. అదిలాబాదు, అనంతపుర,

శ్రీకాకుళం జిల్లాలలో 20 శాతం సబ్సిడీ యిస్తున్నాం. మిగిలిన జిల్లాలలో 15 శాతం సబ్సిడీ యివ్వడం జరుగుతుంది. సేల్స్ ట్యాక్స్ ఎగ్జంప్షను కూడా యిస్తున్నాం. 35 లక్షల రూపాయలవరకూ యిది యిస్తున్నాం. సేల్స్ ట్యాక్స్ డిఫరేమెంట్ ఫర్ 10 ఇయర్స్. మేజర్ ఇండస్ట్రీస్ కు 50 శాతం నుంచి 100 శాతం ఎక్కడైతే వున్నదో వారికి 20 నుంచి 100 శాతం 3 జిల్లాలలో సేల్స్ ట్యాక్స్ ఎగ్జంప్షను యిస్తున్నాము. మిగిలిన 13 రాయలసీమ, తెలంగాణా జిల్లాలలో 75 శాతం, మిగిలిన 7 జిల్లాలలో 50 శాతం 10 సంవత్సరాల వరకూ కట్టుకున్నా, ఆ తర్వాత కచ్చేలా అవకాశం యివ్వడం జరిగింది. పవర్ సబ్సిడీ 3 ఏళ్లవరకూ 25 శాతం యిస్తున్నాం. అది స్కాల్ స్కేల్ యూనిట్స్ కు రూ. 35 లక్షలు కాగా మేడియం స్కేలు యూనిట్స్ కు రూ. 50 లక్షలు వరకూ ఉంటుంది.

ఎస్.సి., ఎస్.టి.లను ప్రోత్సహించడానికి 25 శాతం వరకూ 3 జిల్లాలలో సబ్సిడీ యివ్వడం జరుగుతోంది. మిగిలిన 20 జిల్లాలలో 20 శాతం సబ్సిడీ యిస్తున్నాము. ఎస్.ఎఫ్.సి. గురించి మనకు తెలుసు. ఈ రోజు ఎక్స్ పోర్టు ఓరియంటెడ్ ఇండస్ట్రీస్ లో మనము ఇండియాలోనే ప్రధమస్థానంలో వున్నాము. ఇన్ వెస్టుమెంటులో మనం ఇండియాలో 5వ స్థానంలో వున్నాము.

తర్వాత పవర్ కట్ గురించి చెబుతూ, అందువల్ల ఇండస్ట్రీస్ రావడం లేదన్నారు. అందుకొరకే ప్లెటేబు పేపుల్తో మనము పవర్ యూనిట్స్ పెట్టిస్తే పవర్ బాగా జనరేట్ అయ్యి, ఎక్కువ ప్రశశమలు రావడానికి వీలుంటుందని మొన్న 23 ఎం.ఓ.యు లపై సంతకం పెట్టడం జరిగింది. 18వ తేదీ చివరి తేదీ అన్నారు కాబట్టి వచ్చిన వాళ్లతో ఎంటర్ కావడం జరిగింది. ముఖ్యమంత్రిగారు క్లియర్ గా చెప్పడం జరిగింది. 65 మంది అప్లయి చేశారు. తక్కిన 35 మంది కూడా వస్తే వారితో కూడా అగ్రిమెంటు ఎంటర్ అవుతామని. ఎవరైతే గవర్నమెంట్ ఆఫ్ ఇండియా నుంచి క్లియరెన్సు తెచ్చుకుంటారో, ఎవరికి వీలు పడుతుందో వారిని ఈ పవర్ యూనిట్స్ పెట్టడానికి ఆహ్వానిస్తామని ముఖ్యమంత్రిగారు చెప్పడం జరిగింది. ఉన్నంతవరకూ సిస్టమేటిక్ గా మేజర్ ఇండస్ట్రీస్ కు 40 శాతం పవర్ కట్ పెట్టాము. వ్యవసాయానికి, గామీజ ప్రాంతాలకు విద్యుత్తును యిస్తూ కూడా ప్రశశమలను మరచిపోకుండా, సదుపాయాలు కల్పిస్తూ 40 శాతం పవర్ కట్ ను మాత్రమే పెట్టాము. అదే విధంగా ఎస్.ఎఫ్.సి. పెర్ఫార్మెన్సు బాగా ఉంది. ఎస్.ఎస్.ఐ.డి.సి. గాని, ఐ.డి.సి. గాని అన్నీ కూడా వారి వారి డ్యూటీస్ సక్రమంగా చేసేలా చూడటానికి చాలా శాఖలున్నాయి. అన్నిటి గురించీ చెప్పడానికి ప్రస్తుతం టైము లేదు. ఈ ప్రభుత్వం ఇండస్ట్రీస్ ను డెవలప్ చేయడానికి, పబ్లిక్ అండర్ టేకింగును అన్నిటిని సిస్టమేటిక్ గా నడపటానికి, వాటిల్లో లాభాలు తేవడానికి ప్రయత్నం చేస్తోంది. కొన్ని మూతపడిన ఫ్యాక్టరీస్ గురించి చెప్పారు. రాయలసీమ ఫ్యాక్టరీ, డి.బి.ఆర్.మిల్స్ యివి బి.ఐ.ఎఫ్.ఆర్.లో ఉన్నాయి. వాటిని తెరిపించడానికి ప్రభుత్వం ప్రయత్నం చేస్తోంది. ఎవరైనా యిన్ వెస్టు చేయడానికి ముందుకు వస్తే వారితో టై అప్ పెట్టుకుని బి.ఐ.ఎఫ్.ఆర్.తో క్లియరెన్సు తీసుకుని వాటిని తెరిపించడానికి ప్రభుత్వం అన్నివిధాలా సహకరిస్తుంది.

తర్వాత ఎడుకేషను డిపార్టుమెంటు గురించి నాలుగుమాటలు చెబుతాను. ఈ ప్రభుత్వం గత డిసెంబరులో ఎకడమిక్ ఇయర్ మధ్యలో వచ్చింది. కొత్త ఎకడమిక్ ఇయర్ జూన్ లో ప్రారంభమవుతుంది. ఆ త్తేముకి లెక్చరర్ల పోస్టులు భర్తీ చేయడానికిగాను యూనివర్సిటీస్ లో ఎకడమిక్ ఇయర్స్ ను రెస్టోర్ చేయడానికిగాను, రిజల్టు ఇన్ ట్తేములో పబ్లిష్ చేయడానికి, విద్యార్థులకు మంచి విద్యను అందించడానికి ప్రయత్నాలు చేస్తున్నాము. ఇప్పటికే వైస్ ఛాన్సలర్స్ తో రెండుసార్లు కాన్ఫరెన్సులు ఏర్పాటుచేయడం జరిగింది.

9.00 మేము కమిటీలు కూడా ఏర్పాటుచేశాము. ఫీజ్ స్ట్రక్చర్, రేస్ట్రక్చర్ చేశాము ఈ రోజు ప్తేము కాలేజీలలో జీతాలు కూడా లేవని చెప్పారు. ప్రభుత్వపరంగా 650 కోట్ల రూపాయలు గాంధీ ఇన్ ఎయిడ్ క్రింద ఇవ్వడం జరిగింది. దాదాపు 350 డిగ్రీ కాలేజీలు ఎయిడ్ క్రింద ఉన్నాయి. అదేవిధంగా 10 యూనివర్సిటీలు ఎయిడ్ క్రింద ఉన్నాయి. దాదాపు 350 కోట్ల రాష్ట్రప్రభుత్వం భరిస్తుంది. ప్రభుత్వం దగ్గర నిధులు లేవని చెప్పి మేము కోఆపరేటివ్ బేసిస్ గా ఎవర్ నాసరే మంచి వ్యక్తులు వస్తే వారికి పర్మిషన్ ఇస్తున్నాము. ఈ కోఆపరేటివ్ కాలేజీస్ గురించి చెప్పారు. ఈ కోఆపరేటివ్ కాలేజీలు 1989 సంవత్సరంలో శ్రీ ఎన్.టి. రామారావుగారు ముఖ్యమంత్రిగా ఉన్నప్పుడే ప్రారంభించారు. తరువాత కాంగ్రెస్ ప్రభుత్వం వచ్చింది. వాటిని గురించి వారు ఏమీ పట్టించుకోలేదు. వాటిని స్క్రంగ్మోన్ చేసి పని సక్రమంగా జరగడానికి అన్నివిధాల ప్రయత్నం చేస్తామని ఈ సభాముఖంగా తెలియచేస్తున్నాను. మీరు ఈ అవకాశాన్ని నాకు ఇచ్చినందుకు ధన్యవాదాలు తెలుపుతూ సెలవు తీసుకొంటున్నాను.

శ్రీ చిక్కల రామచంద్రారావు:- అధ్యక్షా, ప్రాథమిక విద్య, మాధ్యమిక విద్యా అనేది ప్రభుత్వం అందించే ఒక సాంఘిక సేవలో ముఖ్యమైనది. విద్య కూడా ఒక అభివృద్ధి కార్యక్రమంగా మా ప్రభుత్వం భావిస్తున్నదని తమద్వారా తెలియచేస్తున్నాను. మా ముఖ్యమంత్రిగారు శ్రీ ఎన్.టి. రామారావుగారు ప్రాథమిక విద్యను అభివృద్ధి కార్యక్రమంగా తీసుకొన్నారు. గత సంవత్సరం ప్లాన్ బడ్జెటు 41 కోట్ల 36 లక్షల రూపాయల నుంచి 82 కోట్ల 80 లక్షల రూపాయలకు పెంచడం జరిగింది. నూరుశాతం పెంచడం జరిగింది. విద్యాప్రమాణం పెంచడానికి మంచి ఉత్తమమైనటువంటి విద్య ఇవ్వడానికి కూడా సకల చర్యలు తీసుకొంటున్నాము. ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్తేమరే ఎడుకేషన్ ప్రాజెక్టు క్రింద ఉత్తమ మైనట్టి విద్యార్థులకు రాష్ట్రంలో ఒక లక్ష 17 వేల మందికి ప్తేనింగు ఇవ్వడంకోసం 1102 ప్తేనింగు సెంటర్లు పెట్టడం జరిగింది. ఈ సంవత్సరం 5 జిల్లాలలో విజయనగరం, నెల్లూరు, కర్నూలు, వరంగల్, కరీంనగర్ లలో 200 కోట్ల రూపాయలతో డిస్ట్రిక్టు ప్తేమరే ఎడుకేషన్ ప్రాజెక్టు ప్రవేశపెడుతున్నామని తమద్వారా తెలియచేస్తున్నాను. ఈ సంవత్సరం 7.335 స్కూల్స్ కట్టిస్తున్నాము. అందరికీ విద్యా అనే ఉద్దేశ్యంతోనే మారుమూల ప్రాంతాలలో కూడా 2,500 పాఠశాల భవనాలు ప్రారంభించాలనే సంకల్పంతో ఉన్నాము. దీనికోసం 14.5 కోట్ల రూపాయలు ఈ బడ్జెట్ లో కేటాయించాము. దృశ్య శ్రవణ విద్యావిధానాన్ని 1985-86లో శ్రీ ఎన్.టి. రామారావుగారు ప్రవేశపెట్టారు. ఈ రాష్ట్రంలో 1530 బి.వి.లు 7,130 వి.సి.ఆర్.లు ఉన్నాయి. ఈ పాఠశాలలు అన్నిటికీ

బి.వి.లు., వి.సి.ఆర్.లు పెట్టి ఆడియో వేడియో ఎడ్యుకేషన్ డెవలప్ చేసేదానికి ఈ ప్రభుత్వం నిర్ణయంతో ఉన్నది. గతంలో వెనుకబడిపోయినా ఈ సంవత్సరం నుంచి ఆడియో వేడియో విద్యను డెవలప్ చేయడానికి, మా ప్రభుత్వం కృషి చేస్తుంది. దీనికోసం 3 కోట్ల రూపాయలు కేటాయించడం జరిగింది. వృత్తిపరమైన విద్యకు 71,435 స్కూలుల్లో 345 స్కూలులకు గతంలో 1985-86 ఇచ్చినట్లు, ఒకేషనల్ ఎడ్యుకేషనుకు 10 కోట్ల రూపాయలు ఈ సంవత్సరం దీనికి మేము బడ్జెట్ కేటాయించాము. మరొక 142 స్కూలుల్లో ఈ సంవత్సరం ఒకేషనల్ ఎడ్యుకేషన్ పెట్టాలని ఉన్నాము. ఆపరేషన్ బ్యాంక్ బోర్డు పథకం క్రింద 24వేల భవనాలు కట్టడం జరిగింది. 12వేల పాఠశాలలు ఐడెంటిఫై చేయడం జరిగింది. ఈ సంవత్సరం 2,272 పాఠశాల భవనాలు కట్టడం జరుగుతుంది. దానికోసం ఈ సంవత్సరం 10 కోట్ల రూపాయలు కేటాయించడం జరిగింది. ఎక్కడైతే స్కూలు బిల్డింగులు లేవో అక్కడ ఒక బిల్డింగు, రెండు బిల్డింగులు, మూడు బిల్డింగులు ఇస్తాము. అప్పర్ ప్రైమరీ స్కూలులకు కూడా దీనిని వర్తింపజేస్తున్నాము. ఫారమల్ ఎడ్యుకేషన్ అంటే ఉదయం నుంచి సాయంత్రం వరకు అని నాన్ ఫారమల్ ఎడ్యుకేషన్ అంటే సాయంత్రం 6 గంటల నుంచి 8-30 వరకు జరుగుతుంది. నాన్ ఫారమల్ ఎడ్యుకేషన్ తీసుకురావడం వల్ల కూలికి పోయి వచ్చి పదువుకోడానికి అవకాశం ఉంటుంది. 9, 14 సంవత్సరాల మధ్య వయస్సు ఉన్నటువంటి పిల్లలు పదువుకోడానికి ఉపయోగకరంగా ఉంటుంది. ఈ స్కూలు 4 టిల్లాల్లో మాత్రమే ఉన్నాయి. రాష్ట్రవ్యాప్తంగా ఈ స్కూలు పెట్టాలని మేము ఆలోచనతో ఉన్నాము. 2 వేల సంవత్సరానికి అందరికీ విద్య అనే దానిమీద ప్రయత్నం చేస్తున్నాము. ఈ సంవత్సరం నాన్ ఫారమల్ ఎడ్యుకేషన్ కు 10వేల సెంటర్లు మేము ప్రారంభిస్తున్నాము. టెక్నీక్స్ పుస్తకాల గురించి చెప్పారు. న్యూస్ ప్రింటు ధర పెరిగినా పాఠ ధరకే మేము టెక్నీక్స్ బుక్స్ అందిస్తాము. ప్రస్తుతం అనేక చర్యలు తీసుకుంటున్నాము. ఇప్పటికి 7, 8 సార్లు మీటింగులు జరిగినాయి. డిపార్టుమెంటులో కూడా రెవ్యూ చేస్తున్నాము. మే, 24వ తారీఖు కల్లా ఒకటవ తరగతి నుంచి 7వ తరగతి వరకు పుస్తకాలు ప్రింటు అయిపోతాయి. స్కూలు ఓపెన్ చేసేటప్పటికి 8, 9, 10 తరగతుల పుస్తకాలు మొత్తం ప్రింటు అయిపోతాయి. ఈ సంవత్సరం రెసిడెన్షియల్ పాఠశాలల వర్సంటేజీ విషయం చెప్పారు. ఈ సంవత్సరం 87 శాతం ఉత్తర్రాత శాతం వచ్చింది. మొత్తం 99 పాఠశాలల్లో 13 జూనియర్ కళాశాల ఉన్నాయి. నూటికి నూరు శాతం రిజల్టు వచ్చిన రోజులు కూడా ఉన్నాయి. ఎస్.బి. ఉర్దూ. మేడియం, చిట్టి. బిసి జనరల్ స్కూలు కలిపితే యావరేజీ 87 శాతం ఉత్తర్రాత ఉన్నది. రాష్ట్రంలో 7,145 పాఠశాలలు ఉండగా అందులో 157 స్కూలుల్లో జీరో రిజల్టు వచ్చింది. 9.10 | అయితే, దీనికోసం మేము ఈ సంవత్సరం శృద్ధ తీసుకుని, డి.ఇ.ఒ.ల రా. కాన్ఫరెన్సు పెట్టి రెవ్యూ మీటింగులు పెట్టి విద్యార్థులకు మోడల్ ఎగ్జామినేషన్లు పెట్టి కోటింగులు ఇచ్చి, అన్ని పాఠశాలల్లో ఈ ఉత్తర్రాత శాతం పెంచాలని దీనిని డిసెంబరు నెల నుంచి కంటిన్యూయస్ ప్రాసెస్ గా చేయడం జరిగింది. ఈ సంవత్సరం రిజల్ట్ కూడా పెరుగుతుందని అనుకుంటున్నాము. ఇంకా అనేక సమస్యలు చెప్పారు.

విద్యావిధానం గురించే కాకుండా ఉపాధ్యాయ పోస్టుల ఖాళీల గురించి కూడా చెప్పారు. ఆ విషయమై మా ముఖ్యమంత్రిగారు కూడా చెప్పారు. జూన్ 15 నాటికి 18,009 ఉపాధ్యాయ పోస్టులు వేయడానికి నిర్దిష్టంగా ఉన్నామని సభాముఖంగా తెలియజేస్తున్నాను. మొత్తం ఖాళీగా ఉన్న 21,000 పోస్టులలో, 1994 డి.ఎస్.సి. ప్రకారం నోబీఫ్ షేయబడి ఉన్న పోస్టులలో వివిధ పోస్టులు - అర్హులైన అభ్యర్థులు కొన్ని క్యాన్సెలలో కానీ, కొన్ని క్యాబిగిల్లో కానీ లభ్యం కాకుండా మిగిలిపోయిన పోస్టులను డి-నోబీఫ్ షేయబడిం జరుగుతుందని తెలియజేస్తున్నాను. ఉర్దూలో అభ్యర్థులు దొరకలేదు. కొన్ని లాంగ్వేజెస్ కి ఎస్.సి., ఎస్.టి. అభ్యర్థులు దొరకలేదు. అట్టి పోస్టులను డి-నోబీఫ్ షేయబడి జూన్ నాటికి 21,000 పోస్టులను ఫిల్ అవ్ చేస్తామని సభాముఖంగా గౌరవసభ్యులకు తెలియజేస్తున్నాను.

చాలా స్కూల్స్ కు భవనాలు లేవని చెప్పారు. ఈ సంవత్సరం గవర్నమెంటు స్కూలు భవనాలకు రు.2.00 కోట్లు కేటాయించాము. ఇంతకు ముందు చెప్పిన ఒ.బి.టి. పాఠశాలలు కాకుండా, ప్లాట్లూన్నుకు భవనాల నిర్మాణానికి కూడా చర్యలు తీసుకుంటున్నాము. ఇంతకు ముందు బద్దం బాలరెడ్డిగారు చెప్పారు. పాఠశాలలకు భవనాలు లేక షిఫ్ట్ సిస్టమ్ లో నడుస్తున్నాయని చెప్పారు. సైట్స్ లేక అనేక ఇబ్బందులు వస్తున్నాయి. ఈ ప్లాందరాబాదు, సికిందరాబాదు మహానగరాలలో సొంత భవనాలు లేక 450 పాఠశాలలు ఉన్నాయి. అందులో 300 పాఠశాలలు సైట్స్ లేకుండా ఉన్నాయి. మేము డబ్బులు ఇస్తామని అంటున్నాము. సైట్ ఇస్తే మేము డబ్బులు తప్పకుండా ఇస్తాము.

ఇంక ఫర్నిచర్ లేని స్కూల్స్ కు ఫర్నిచర్ నిమిత్తం కోటి రూపాయలు ఇచ్చాము. పారిశుధ్యం, మంచినీరు సమస్యల పరిష్కారానికి ఎ.పి. షెర్ మర్ ప్రాజెక్టు క్రింద ప్లాందరాబాదు, సికిందరాబాదు మహానగరాలలో రు.1.50 కోట్లు కేటాయించాము. ప్లాందరాబాదు, సికిందరాబాదులకే కాకుండా, వరంగల్లు, కర్నూలు, గుంటూరు, విశాఖపట్నం, విజయవాడ, మహబూబ్ నగర్ లకు రు.4.90 కోట్లు మంచినీటి సమస్య తీర్చడానికి పారిశుధ్యం, శానిటేషన్ పనులకు ఇవ్వడం జరిగింది. ఈ 6 కార్పొరేషన్ లోనూ పనులు జరుగుతున్నాయని మనవిచేస్తున్నాను.

గౌరవసభ్యులు ఇందాక ఉర్దూ స్కూల్స్ గురించి చెప్పారు. 557 పోస్టులు ఖాళీగా ఉన్నాయి. ఉర్దూ టీచర్ల కొరత సమస్య ఉంది. నేను ఒప్పుకుంటున్నాను. మొన్న జరిపిన ఇంటర్వ్యూలలో ఉర్దూలో అభ్యర్థులు ఎవరూ పాస్ అవలేదు. కేవలం 57 మంది క్వాలిఫై అయ్యారు. 2000 మంది అడిండ్ అవగా 57 మంది క్వాలిఫై అయ్యారు. 500 పోస్టులు ఖాళీగా ఉన్నాయి. ఆ ఖాళీగా ఉన్న 500 పోస్టులను డి-నోబీఫ్ షేయబడి చేస్తున్నాము. ఉర్దూ టీచర్ పోస్టులన్నీ కూడా నింపడం జరుగుతుంది.

అనేకమంది గౌరవసభ్యులు పాఠశాల విద్య గురించి ఆందోళన వెల్లడించడం జరిగింది. పాఠశాల విద్యా విధానంలో ఏ లోపమూ లేకుండా వచ్చే సంవత్సరం నాటికి మంచి క్వాలిటీగల విద్య ఇవ్వడానికి, విద్యా ప్రమాణాలు పెంచడానికి తగిన శ్రద్ధ తీసుకుంటామని మనవిచేస్తున్నాను.

ఇంక పాఠశాలలో మధ్యాహ్న భోజన పథకం గురించి మాధవరావ్ సింధియాగారు కేంద్రప్రభుత్వ వాటా ఇస్తామని చెప్పారు. మేము కూడా తప్పకుండా మా కంట్రీబ్యూషన్ ఇస్తాము. అప్పట్లో మా సి.ఎం. గారు మధ్యాహ్న భోజన పథకం ప్రవేశపెట్టారు. అప్పుడు ఉపాధ్యాయులు వారికి అదే పని అప్పజెప్పడం వల్ల అది ఇబ్బందికరంగా పరిణమించడంవల్ల దానిని తీసివేయడం జరిగింది. మేము తిరిగి దానిని ప్రవేశపెట్టడానికి సిద్ధంగా ఉన్నాం. స్కూలుకు వెళ్లే విద్యార్థులలో డాబ్ టాప్స్ తగ్గించడానికి ఈ మధ్యాహ్న భోజన పథకం చాలా ముఖ్యమైన పథకం. ఇది మంచి విధానం. గవర్నమెంట్ ఆఫ్ ఇండియా వారు సహకారం అందిస్తే, తిరిగి మేము ప్రవేశపెడతామని గౌరవసభ్యులకు తెలియజేస్తున్నాను.

ఫైర్మన్:- చిత్తూరు జిల్లాలో బీవర్ పోస్టుల వేకిన్స్ గురించి రాజగోపాల్ గారు అడిగిన దానికి మీరు సమాధానం చెప్పండి.

శ్రీ చిక్కల రామచంద్రరావు:- ఒక్క చిత్తూరు జిల్లాలోనే కాదు. రాష్ట్రంలో 21,000 పోస్టులు ఖాళీగా ఉన్న మాట వాస్తవం. అందులో 18,000 పోస్టులు ఇప్పుడు రేడిగా ఉన్నాయి. వాటిని జూన్ 15 నాటికి నింపుతాము. మిగతా పోస్టులను డి నోవేబ్రి చేస్తామని చెబుతున్నాను. కనీసాటిడెటిడ్ పోస్టులను గతంలో రెగ్యులర్ డి చేయడం జరిగింది. ఇంకా ఏమైనా ఉంటే చెప్పండి.

శ్రీ డి. రాజగోపాల్:- రాష్ట్రంలో యు.పి. హెల్త్ సూపర్వైజర్స్ పి.ఇ.టి. పోస్టులు లేక ఇబ్బందిగా ఉంది. మొన్న జరిపిన ఇంటర్వ్యూలకు పి.ఇ.టి. అభ్యర్థులను మీరు పిలువలేదు. అవి ఎప్పుడు ఫిల్ చేస్తారు?

శ్రీ చిక్కల రామచంద్రరావు:- గౌరవసభ్యులు రాజగోపాల్ గారు చెప్పిన దానిమీద, కొంతమంది ఏమంటున్నారంటే, డ్రాయింగు బీవర్ పోస్టులు, క్యాఫే బీవర్ పోస్టులు, పి.ఇ.టి. పోస్టులు వేసుకొని ఉన్నాయని అంటున్నారు. మరి కొంతమంది కావాలని అంటున్నారు. తప్పకుండా చర్య తీసుకుని ఆ పోస్టులను నింపడం జరుగుతుంది. కంటింజెంట్ గాంటీ గురించి చెప్పారు. త్వరలో గాంటీ రిలేజ్ చేస్తామని చెబుతున్నాము.

పాఠశాల విద్యను పటిష్టపరచడానికి రామకృష్ణారావు కమిటీ రిపోర్టు రాబోతోంది. ఆ రిపోర్టు వచ్చిన తరువాత నూతన విద్యావిధానం ఏ విధంగా వేయాలి. గామాలలోని పాఠశాలలు గామ కమిటీలకు అప్పగించే విధానంలో కూడా ఒక రిపోర్టు రాబోతోంది. ఆ రిపోర్టు వచ్చిన తరువాత అన్నీ కులంకషంగా వర్పించిన తరువాత పాఠశాల విద్యను పటిష్ట పరచడానికి చర్యలు తీసుకుంటామని తమద్వారా తెలియజేస్తున్నాను. గౌరవ సభ్యులకు ఈ డిమాండ్ పాస్ చేయవలసిందిగా తమద్వారా కోరుతున్నాను.

శ్రీ డి. రాజశేఖర్:- అధ్యక్షా, డిమాండ్ నెం. 23 లేబర్ అండ్ ఎంప్లాయిమెంట్ మీద కొందరు గౌరవసభ్యులు మాట్లాడారు. ఈ ప్రభుత్వం కార్మిక శ్రేయస్సు కోరే ప్రభుత్వం, కార్మిక వర్గాలలో శాంతిని నింపి, అసంఘటిత కార్మికులందరికీ కనీస వేతనాల

చట్టాన్ని అమలుపరచడం కూడా జరుగుతుంది. ఈ అసంఘటిత కార్మికులకు 58 ఎంపాయిమెంటు కేంద్రాలలో కనీస వేతనాలను అమలుపరచడం జరుగుతున్నదిగతంలో బీడీ కార్మికులకు 9,000 ఇచ్చు నిర్ణయించి ఇవ్వడం జరిగింది. మేడే శుభ సందర్భాన ఈ రాష్ట్ర ముఖ్యమంత్రి శ్రీ ఎన్.టి. రామారావుగారు వారికి మళ్ళీ 10,000 ఇళ్లను కట్టించి అప్పగించడం జరుగుతుందని చెప్పడం జరిగింది. కార్మికులకు నష్టపరిహారం ఇవ్వడం కూడా జరుగుతున్నది. దాదాపు 1,000 కేసులలో రూ.4.00 కోట్లు ఇవ్వడం జరిగింది. అంతేకాదు, మొన్న మే డే శుభసందర్భాన - ఎవరైతే ఈ రాష్ట్రంలో రూ.10 కోట్లు పెట్టి పరిశ్రమలు పెడతారో, వారి పరిశ్రమలలో పనిచేసే కార్మికులకు ఇళ్లను కట్టడమే కాకుండా మెడికల్ ఎయిడ్ కూడా ఏర్పాటు చేసేవిధంగా ప్రభుత్వం చర్యలు చేపడుతుందని అన్న ఎన్.టి. రామారావుగారు మే డే నాడు చెప్పడం జరిగింది.

బాల కార్మికుల గురించి చాలామంది గౌరవసభ్యులు చాలా ఆవేదన వెలిబుచ్చడం జరిగింది. సభ్యులయొక్క ఆవేదనతో నేను కూడా ఏకీభవిస్తున్నాను. ఈ రాష్ట్ర ప్రభుత్వం రెండు చోట్ల ఈ బాల కార్మికులను ఐడెంటిఫై చేయడం జరిగింది. జగ్గంపేట, మార్కాపురంలో టైల్స్ కంపెనీలోనూ, సిగరెట్ కంపెనీలలోనూ పనిచేస్తున్న బాల కార్మికులను రిహాబిలిటేట్ చేసి, చదువుకునే ఏర్పాట్లుచేయడం కూడా జరిగింది. ప్రభుత్వం బాల కార్మికులను ఎక్కడైతే గుర్తిస్తోందో, వారిని అక్కడ నుంచి తీసుకుని వెళ్ళి, ప్రభుత్వ పరంగా సహాయం అందించి, వారికి ప్రభుత్వ విద్యావిధానాన్ని అమలుపరచడం జరుగుతుందని తెలియజేస్తున్నాను. అదే విధంగా రాష్ట్రంలో ఉన్న కార్మిక వర్గాలలో ఉన్న సమస్యల పరిష్కారానికి మేనేజ్మెంట్, కార్మికులు - ఈ ఇద్దరి మధ్య ఉన్న సమస్యలు పరిష్కరించడానికి లేబర్ డిపార్ట్మెంటు, పోలీసు డిపార్ట్మెంటు వారిని కూడా సమన్వయపరచి ఏ మాత్రం అశాంతి లేకుండా లా అండ్ ఆర్డర్ సమస్య లేకుండా ప్రభుత్వపరంగా చర్యలు తీసుకోవడం జరుగుతుందని తెలియజేస్తున్నాను. లాకౌట్లలో ఉన్న కంపెనీలలో లాకౌట్లను ఎత్తివేసి కంపెనీలలో కార్మికులను భాగస్వాములుగా చేయడం జరుగుతున్నది. ఆంజనేయులుగారు, గృహిణిగారు చెప్పారు. సరియైన కనీస వేతన చట్టాన్ని అమలు పరచడంలేదని వారు ప్రభుత్వ దృష్టికి తీసుకువచ్చారు.

9-20 | సరియైన వేతన చట్టం అమలుజరపడం లేదని ప్రభుత్వ దృష్టికి తెచ్చారు.
రా. | వ్యవసాయ కార్మికులు, బీడీ కార్మికులు, రిక్వా కార్మికులు మోటార్ పోకెట్స్ లేబర్ యూనియన్వారు మొదలయిన వారు లక్షల మంది అసంఘటిత కార్మికులు ఉన్నారు. వారందరికీ న్యాయం జరగకపోవచ్చు. ఇంతకుముందు 7 సంవత్సరాల అన్న రామారావు కాలంలో రిక్వా కార్మికులకి జత బట్టలు ఇవ్వడం జరిగింది. నిన్న మే డే సందర్భంగా దానిని పునరుద్ధరింపచేయడం జరిగింది. వేతనయంతవరకూ ప్రభుత్వం అసంఘటిత కార్మికులను గుర్తించి వారికి కావలసిన సహకారాన్ని సాధ్యమయినంతవరకూ ఇస్తున్నామని చెబుతున్నాను. గృహిణిగారు మాట్లాడుతూ, రొయ్యల, చేపల చెరువుల వారికి మెడికల్ ఎయిడ్ కావాలి. వారికి కావలసిన విధంగా ప్రభుత్వం సహాయాన్ని అందించాలని చెప్పడం జరిగింది. ఏదయినా సమాచారాన్ని అందించినట్లయితే కావలసిన విధంగా

వేయడానికి ప్రయత్నిస్తాము. ఈ దేశంలో 1987లో ఏ రాష్ట్రంలోనూ చేయని విధంగా ఈ రాష్ట్రంలో 24. జిల్లాలో కంప్యూటర్ విధానాన్ని ప్రవేశపెట్టడం జరిగింది. తెలుగుదేశ ప్రభుత్వం ఈ విధానాన్ని ప్రవేశపెట్టి ఎటువంటి అవకతవకలు లేకుండా ఎంప్లాయిమెంట్ ఎక్స్‌ఛేంజీలలో రిజిస్టర్ చేయించి సరయిన పద్ధతులలో ఉపాధి అవకాశాలు కల్పించే విధంగా ఎవరికీ అన్యాయం జరగకుండా అందరి పేర్లు నమోదు చేయడం జరిగింది. ఆ విధంగా ఎంప్లాయిమెంట్ ఎక్స్‌ఛేంజీలలో ఈ విధానం ద్వారా కృమశిక్షణతో అమలుజరుపుతున్నది. ఒకేషన్ ఆఫీసర్స్‌ని అక్కడ ఏర్పాటుచేసి వచ్చిన విద్యార్థులకు ఫలానా ట్రేడ్‌లో వెళితే స్వయం ఉపాధి కల్పనా నిమిత్తం ట్రైనింగ్ ఏర్పాటుచేయడం జరుగుతుందని చెప్పడం జరుగుతుంది. అంతేకాక పాలిటెక్నిక్ కాలేజీలు, ఐ.ఐ.ఐ.లు, ఇంజనీరింగ్ కాలేజీల విద్య ప్రమాణాలను మెరుగుపరచాలనే ఉద్దేశ్యంతో ప్రభుత్వం కృతనిశ్చయంతో ఉండి వరల్డ్ బ్యాంక్ సహాయంతో దాదాపు రూ. 70 కోట్లతో ఈ ప్రభుత్వం పాలిటెక్నిక్స్‌లో ఎస్.సి., ఎస్.టి. హాస్టల్స్‌లో కావలసిన ఫర్నిచర్, భవన నిర్మాణాలకు, అధునాతన పరికరాల వాహనాలకొరకు, సిబ్బంది శిక్షణకోసం, గ్రంథాలయ అభివృద్ధికోసం ఖర్చు పెట్టడం జరుగుతుంది. ఇప్పటికి రూ. 30 లక్షలు విద్యాప్రమాణాలు మెరుగుపరచడం కోసం ఖర్చుపెట్టడం జరిగింది. ఎక్కడయితే ప్లైవేట్ పాలిటెక్నిక్స్ ఉన్నాయో అక్కడ విద్యార్థులకు సరయిన ఇక్విప్‌మెంట్ లేక, భవనం లేక ఇబ్బందికి గురవుతారో ప్రభుత్వం తరపున కమిటీచేసి వారిమీద వర్య తీసుకోవడం జరుగుతుంది. ఉపాధి కల్పనకు దగ్గర సంబంధం గల కోర్సులు ఏవయితే ఉన్నాయో, వాటిని ప్రవేశపెట్టడం జరుగుతుంది. టెక్నిషియన్ టెక్నాలజీ, ప్లాస్టిక్ టెక్నాలజీ, కెమికల్ ఇంజనీరింగ్, పెట్రోకెమికల్స్ మొదలయిన కోర్సులన్నింటినీ ఆల్ ఇండియా కౌన్సిల్ ఫర్ టెక్నికల్ ఎడ్యుకేషన్‌కి రాష్ట్ర ప్రభుత్వం తరపున మేము రికమెండ్ చేయడం జరిగింది. అవి త్వరగా వస్తే, ఇక్కడ ఉన్న పాలిటెక్నిక్ కాలేజీలలో ఏర్పాటుచేసి విద్యాప్రమాణాలను మెరుగుపరుస్తాము. అదే విధంగా శిక్షణా కేంద్రాలలో ఐ.ఐ.ఐ.లో ప్రతి సంవత్సరం 50,000 మంది శిక్షణ పూర్తి చేసుకొని బయటకు వెళుతున్నారు. దాదాపు 11,000 మందికి అప్రంటిస్‌ద్వారా అవకాశం కల్పిస్తున్నాము. ఐ.ఐ.ఐ.లో పాస్ అయి ప్రతి సంవత్సరం 600 మంది దాకా ప్రభుత్వ ఉద్యోగాలలో కానివ్వండి. ప్లైవేట్ ఉద్యోగాలలో కానివ్వండి ఏదో ఒక బోట స్కీర్ పడుతున్నారు. వారికి సెల్ఫ్ ఎంప్లాయిమెంట్ ద్వారా ప్రభుత్వపరంగా కొన్ని ఉద్యోగాలు తీసుకొని వారి కాళ్ళమీద వారు నీలబడే విధంగా ఐ.ఐ.ఐ. విద్యార్థులను తేర్చిదిద్దడం జరుగుతోంది. తమద్వారా సభ్యులకు మనవిచేసేదేమంటే ఏదైనా ఒక జిల్లాలో పాలిటెక్నిక్ కాలేజీ ఇచ్చినంత మాత్రాన ఆ జిల్లాపొరికి నేట్స్ రావు. స్టేట్ యూనిట్‌గా ప్రవేశపెట్టిన, స్టేట్‌లో ఎంట్రీన్స్ ఎగ్జామినేషన్ కండక్ట్ చేసి, దానిద్వారా పాస్ అయిన విద్యార్థులకు ర్యాంకింగ్‌పరంగా సీట్లు కేటాయించడం జరుగుతుంది. అన్ని కాలేజీలలో సర్వదం జరుగుతుంది. ఆ విధంగా కొన్ని వందల సీట్లు పాలిటెక్నిక్ కాలేజీలో ప్లైవేట్ కాలేజీలలో అంటే దాదాపు ఐదారు వందల సీట్లు ఖాళీగా ఉంటున్నాయి. ఐ.ఐ.ఐ. కాలేజీల గురించే అడిగారు. క్రితం సంవత్సరం చూస్తే చాలా వేకెన్సీస్ ప్రభుత్వపరంగా ఇంతవరకూ ఫర్మి కాలేదని తెలియజేస్తున్నాను. ప్లైవేట్‌పరంగా, ప్రభుత్వ పరంగా కొన్ని ట్రేడ్స్‌లో దాదాపు

800 సీట్లు ఖాళీగా ఉన్నాయి. ఈ కాలేజీలలో విద్యాప్రమాణాలు మెరుగుపరచడంకోసం రాష్ట్రపృథుత్వం 50 శాతం, వరల్డ్ బ్యాంక్ సహకారంతో 50 శాతం ఈ ఇక్విప్ మెంట్స్ కోసం ఖర్చుపెట్టి వీటిని మెరుగుపరచడానికి ప్యూత్తుం చేస్తున్నాము. వీటిలో లెటెస్ట్ ట్రోడ్స్ ని ప్యవేశపెట్టడానికి ప్యూత్తుాలు చేస్తున్నాము. ఈ డిమాండ్స్ ని ఆమోదించవలసిందిగా కోరుతు సెలవు తీసుకుంటున్నాను.

*శ్రీ ఎం. దామోదర్ రెడ్డి:- అధ్యక్షా, ఇంతకుముందు 6 డిమాండ్స్ మీద జరిగిన చర్చలో ఏడుగురు గౌరవసభ్యులు మాట్లాడినా మా శాఖ గురించి ఎవరూ పర్పించలేదు. అందులో పృధానంగా ఈ రాష్ట్రంలో అపారమయిన ఖనిజ సంపద ఉంది. మన దేశంలో ఏ రాష్ట్రంలో లెని ఎంతో అమూల్యమయిన ఖనిజం మన రాష్ట్రంలో ఉంది. మన రాష్ట్రంలోని ఖనిజ సంపదను రెండు భాగాలుగా విభజించాము. (1) మేజర్ మినరల్స్ (2) మైనర్ మినరల్స్ ఇప్పటివరకూ ఉన్న పరిస్థితుల దృష్ట్యా దాదాపు 1,077 మైన్స్ లేజుకి ఇవ్వడం జరిగింది. 3,000 వరకు క్వార్ లేజెస్ మన రాష్ట్రంలో అమలులో ఉన్నాయి. మేజర్ మినరల్స్ లో పృధానంగా లైమ్ స్టోన్, కోల్, బాక్సైట్, ఇతర ఎన్నో ఖనిజాలు వస్తాయి. మైనర్ మినరల్స్ క్రింద సాండ్, రోడ్ మెటల్, గ్యాస్ లైట్ వస్తాయి. మన రాష్ట్రంలో ఉన్న ఖనిజ సంపదను గుర్తించవలసిన అవసరం ఉంది. మన రాష్ట్ర ఖనిజ సంపద మన రాష్ట్రానితోబాటు దేశానికి ఉపయోగపడాలి. తద్వారా రాష్ట్రానికి రెవెన్యూ పెంచాలనే ఉద్దేశ్యంతో మన ముఖ్యమంత్రి రామారావుగారు ఈ ఖనిజ సంపద మీద ప్రత్యేకమయిన శృద్ధ తీసుకొని, మన రాష్ట్రంలో ఏ ఖనిజాలు ఉన్నాయో వాటిని వెలికి తేయడానికి మినరల్ బెస్ట్ ఇండస్ట్రీస్ ని సబ్మిట్ చేయాలనే ఉద్దేశ్యంతో స్పష్టమయిన అభిప్రాయంతో శృద్ధ చూపిస్తున్నారు.

9-30 అందులో పృధానంగా మాకు డిల్లాస్థాయిలో ఉన్న డి.డి.లు, ఎ.డి.లు ఆ రా. డిల్లాలో ఎక్కడైతే ఖనిజాలు ఉన్నాయో వాటిని ఇన్ వెస్ట్ గేట్ చేసి సంపూర్ణమైన సమగ్రమైన సమాచారాన్ని ఇవ్వడం జరుగుతుంది. అలాగే ఎవరైతే మైనింగ్ లేజ్ గురించి అప్లికేషన్స్ ఇస్తారో, వాటిని ప్యాసెస్ చేసి లైసెన్సులు ఇవ్వడం జరుగుతోంది. అలాగే ఇల్లినోట్, ఇల్లెగల్ మైనింగ్ జరిగినా, ట్రాన్స్ పోర్టేషన్ జరిగినా అరికట్టడానికి ప్యూత్తుాలు చేయడం జరుగుతోంది. మన రాష్ట్రములో గ్నెట్ పరిశ్రమకు చాలా ప్యాముఖ్యత ఉంది. ఇప్పటివరకు 1-150 గ్నెట్ లేజులు ఇవ్వడం జరిగింది. గత రెండు సంవత్సరాలలో పోల్వీమాస్ట్ ఇప్పటికి నూటికి నూరు శాతం గ్నెట్ ప్లోడక్షన్ ఇంప్రూవ్ చేయడం జరిగింది. దీనివల్ల ఫారెన్ ఎక్స్ పోర్ట్ దాదాపు 100 కోట్ల వరకు లభిస్తోదని తెలియజేస్తున్నాను. దేశం మొత్తములో 16 శాతం గ్నెట్ మన రాష్ట్రంలో ఉత్పత్తి జాతోంది. అలాగే లైమ్ స్టోన్ దేశంలో రెండవ స్థానంలో ఉంది. ఖనిజ సంపదలో మన రాష్ట్రం అరవస్థానంలో ఉందని తెలియజేస్తున్నాను. ఈ లైమ్ స్టోన్ పై ఆధారపడి 18 మేజర్ సిమెంటు ఫ్యాక్టరీలు, 29 మైనర్ సిమెంటు ఫ్యాక్టరీలు ఉన్నాయి. అంతేకాకుండా ఇంకా అయిదు, ఆరు సిమెంటు పరిశ్రమలు మన రాష్ట్రంలో నెలకొల్పడానికి సిద్ధంగా

సిద్ధంగా ఉన్నారు. అవీ మన రాష్ట్రంలో నెలకొంటున్నాయని తెలియజేస్తున్నాను. ఈ లైసెన్స్ ద్వారా ఏర్పడిన పరిశ్రమలద్వారా దాదాపు 40 కోట్ల రూపాయలవరకు రెవెన్యూ వస్తోంది. దాదాపు 30 వేల నాలుగు వందల మీలియన్ టన్నుల లైసెన్స్ మనరాష్ట్రంలో ఉందని తెలియజేస్తున్నాను. ఇక డైమండ్స్ మన రాష్ట్రములో మెహబూబ్ నగర్, ఖమ్మం, ఈస్ట్ గోదావరి జిల్లాలలో లభించవచ్చునని సూచనప్రాయంగా సమాచారం ఉంది. ఇప్పుడు ఉన్న పరిస్థితులలో ఆక్ట్ ప్రకారం 24 చదరపు కి.మీ కంటే ఎక్కువగా మైనింగ్ లీజ్ ఇవ్వే పరిస్థితి లేదు. కానీ, ఇతరదేశాల నుంచి పరిమితులగా ఆస్ట్రేలియా దేశాలనుంచి వారు అప్లయివేసుకోవడం జరుగుతోంది. దాదాపు 24 వేల చదరపు కి.మీ వరకు ఏరియల్ సర్వే గురించి అప్లయివేసుకోవడం జరిగింది. అది ఇప్పుడు ఉన్న పరిస్థితి ప్రకారం మన రాష్ట్ర పరిధిలోకి రాదు, భారతప్రభుత్వం పరిధిలోకి వస్తుంది. దాని గురించి చర్చలు జరుగు తున్నాయి. నీ వాటర్ మెగ్నీషియం ప్లాంట్ గురించి పత్రికలలో రావడం జరిగింది. అది విశాఖపట్టణం దగ్గరి భీమిలిలో ఈ మినరల్ బేస్డ్ ఇండస్ట్రీస్ సాధ్యమైనంత త్వరలో ఏర్పాటు చేసుకోబోతున్నాము. ఈ విధంగా రాష్ట్రంలో ఉన్న ఖనిజ సంపదను సద్వినియోగం చేసుకొని రాష్ట్రానికే కాకుండా దేశమంతటికీ ఉపయోగపడే విధంగా చర్యలు తీసుకోవడానికి ప్రయత్నం చేస్తున్నామని గౌరవసభ్యులకు తెలియజేస్తున్నాను. మా శాఖ గురించి సభ్యులు చర్చించకున్నా, రెండు కట్ మోషన్స్ ఇవ్వడం జరిగింది. ఏదైతే కట్ మోషన్స్ ఇచ్చారో అది వాస్తవంకాదని, మాకు ఉన్న బడ్జెటు చాలా చాలా తక్కువ అది నాలుగుకోట్ల తొమ్మిది ఒక్క లక్ష అయిదు వేలు. దానిని ఆమోదించాలని కోరుతూ సెలవు తీసుకుంటున్నాను.

Smt. Y. Sitha Devi:- Thank you for giving me opportunity for seeking clarification. What is the role of the College Service Commission? It is supposed to be a co-ordinating agency between the Universities and the Government. గవర్నమెంటు కాలేజీలలో ఒక్క రీ సృక్చర్ కోర్సులు చాలా తక్కువగా పెట్టడం జరిగింది. గత రెండు సంవత్సరాలలో రీ సృక్చర్ మైక్రోబయాలజీ కోర్సు అంటే మైక్రోబయాలజీ, బైనెట్ క్సి కాంబినేషన్ సరిగా ఇవ్వడం అది లేకుండానే పరిమితం చేసి విపరీతంగా ఇచ్చారు. లాబోరేటరీలు లేవు. లైబ్రరీలు ఫెసిలిటీస్ లేకుండా ఇచ్చారు. పి.జి. ఎంట్రెన్స్ కి కూడా మైక్రో బయాలజీ కలిపి కోర్సులు ఇచ్చిన చోట With Microbiology they are not allowed to write P.G. Entrance Test. గౌరవనీయులలో దానికి పరిష్కారం ఇంత వరకు ఇవ్వలేదు. ఎందుకు ఇలా జరుగుతోందో అర్థం కావడం లేదు. వారు ఒక విధంగా పరిష్కారం ఇచ్చి రెండో విధంగా పి.జి. ఎంట్రెన్స్ లు వ్యాయాసానికి వీలులేదని పెట్టడం జరిగింది. Regarding these part-time lecturers. కాలేజీ సర్వీస్ కమిషన్ ఎగ్జామినేషన్ లేకుండా తీసుకోమని కోర్సు డైరెక్షన్ ఉంది. అది ఏమి చేశారు. యు.జి.సి. స్కేల్స్ పరిస్థితి? లేదా? వారు యు.జి.సి. ఎగ్జామినేషన్ వ్యాప్తంగా? లేదా? అది ఏమైనా ఉందా; వోలే ప్రయివేటు కాలేజీలలో లెక్చరర్లను అప్లయింట్ చేయడం జరిగింది. గత ప్రభుత్వం కాలేజీ సర్వీస్ కమిషన్ మెంబర్స్ ఒకరిని అప్లయింట్ చేసుకొని చేసుకోవడానికి ఒక జి.ఓ. ఇస్సూ చేశారు. లక్షలాది రూపాయలు వారి దగ్గర తీసుకొని అక్కువగా ప్రోన్

అయిన వారిని, క్వాలిఫికేషన్ ఉన్నవారిని అప్పాయింట్ చేసుకోవడం జరగలేదు. అది మీ నోటీస్ కి ఏమైనా వచ్చిందా? కాలేజీలకు యు.జి.సి. రూల్స్ వర్తిస్తున్నాయా? Neither in Technical Education nor in general education. అడుగుతున్నాను. రూరల్ ఏరియాకి రిజర్వేషన్స్ లో అన్యాయం జరుగుతోంది. ఎస్.సి., ఎస్.టి. వారికి ఏమైనా రిజర్వేషన్ - అగ్రికల్చరల్ యూనివర్సిటీలో వారు ఇప్పినట్లే మీరు ఇస్తారా? లేదా అని అడుగుతున్నాను.

శ్రీ జి. దేముడు (చింతపల్లి):- అధ్యక్షా, ఇది ప్యూమర్ ఎడ్యుకేషన్ మినిస్టర్ గారికి సంబంధించినది. చిన్నపిల్లల యొక్క స్కెకాలజీ, వారియొక్క మెంటాలిటీ మహిలలకు తెలుసు. అందువల్ల ప్యూమర్ ఎడ్యుకేషన్ స్కూల్స్ లో ఒక మహిళా టీచర్ ని నియమించాలని గతంలో ఓ.బి.బి. లో ఉంది. కాని గత ప్రభుత్వం దానిని యింప్లెమెంటు చేయలేక పోయింది. కనీసం ఇప్పుడైనా ఒక పాఠశాలలో ఒక మహిళా టీచర్ ని నియమిస్తోందా? రెండవది, ఈ ఎడ్యుకేషన్ వివిధ శాఖలలో నడుస్తున్నది. కొన్ని శాఖలలో విద్య, విద్యపై అవగాహన లేని అధికారులు దీనిపైన సూపర్ విజన్ చేయడం జరుగుతోంది. దీనివల్ల విద్య సరిగా అభివృద్ధి చెందడం లేదు. ~~వివిధ శాఖలలో ఉన్న విద్యని ఒక తాబేషైకి తోసుకువస్తారా? అంటే డి.ఇ.ఓ. కంట్రోల్ లోకి తెస్తారా అని అడుగుతున్నాను.~~

మూడవది, ఈ పాఠశాలలో దృశ్య, శ్రవణ విద్యా విధానం సక్రమంగా వినియోగించడం లేదు. అది సక్రమంగా వినియోగించేట్లు చేస్తారా? ఇవి తెలియజేయాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీ జి. రాజగోపాల్:- ఈ రోజు ప్యూమేటు పాలిటెక్నిక్స్ లో రూల్ ఆఫ్ రిజర్వేషన్స్ సక్రమంగా అమలుచేయడం లేదు. వెస్ట్ గోదావరి జిల్లాలోని వోడూరు పాలిటెక్నిక్ లోనూ, వేరవాసరం పాలిటెక్నిక్ లోనూ అది సరిగా జరగడం లేదు. రూల్ ఆఫ్ రిజర్వేషన్ పాలిటెక్నిక్ లోనూ చేస్తారా?

రెండవది లేబర్ మినిస్టర్ గారికి సంబంధించినది. డిల్మింగ్ నిర్మాణ వర్కర్స్ గురించి సమగ్రమైన శాసనము తోసుకురావడానికి ఏమైనా ప్రయత్నం చేస్తారా?

మూడవది, మూతపడిన పరిశ్రమలకు సంబంధించిన కార్మికులకు రాయితీలు ఏమైనా ఇస్తారా? చెప్పాలి.

నాలుగవది, ఈనాడు గోదావరి నది ఉన్న కర్నూలు కాని, ఈస్ట్, వెస్ట్ గోదావరుల దగ్గర ఉన్న ఇసుక, కాంక్రీట్ కరుగు చాలా దోచిడే చేస్తున్నారు. ప్రభుత్వ బీర్థింగులకు సప్లయ్ చేస్తామని చెప్పి లక్కలాది రూపాయలు కలెక్ట్ చేస్తున్నారు. ఇసుక కాంక్రీట్ లోబులు రద్దుచేస్తారా?

అయిదవది, దామోదర్ రెడ్డిగారు మైన్స్ లోజ్ ఇస్తున్నారు. ప్రభుత్వ ఖజానాకు కోట్లాది రూపాయలు నష్టము వస్తోంది. లోజ్ తోసుకున్న వారు లాబాలు గడిస్తున్నారు.

మేరు ప్రభుత్వం వైపు నుంచి మైనింగ్ చేసి రోసోరెస్ తేవడానికి ప్రయత్నం చేస్తారా? దయచేసి ఈ విషయాలు తెలియజేయాలని కోరుతున్నాను.

9-40 | శ్రీ గాలి ముద్దుకృష్ణమనాయుడు:- అధ్యక్షా, హయ్యర్ ఎడ్యుకేషన్ కౌన్సిల్ రా. యూనివర్సిటీలకన్నీటికి ఒక ఆర్డినెన్సును చేయడం, ఎంసెజ్ ఎగ్జామీను నిర్వహించడం అన్నది చేస్తున్నది. ఇక పార్ట్ టైమ్ లెక్చరర్స్ గురించి అడిగారు. వాళ్లను రెగ్యులర్లైడ్ చేయడానికి లేటెస్ట్ గా ఒక జి.ఓ. చేయడం జరిగింది. దాని ప్రకారం 3 సంవత్సరాలు నుంచే 5 సంవత్సరాల సర్వీసు ఉన్నవారంతా రెగ్యులర్ అవుతారు. వారికి యు.జి.సి. స్కేల్స్ యివ్వబడతాయి.

ఇక రీ స్ట్రక్చర్ కోర్సులు ఓన్లీ ప్రయివేటు కాలేజీల వారికి యిస్తున్నారు. గవర్నమెంటు కాలేజీలవారికి యివ్వడంలేదు అన్నారు. కొత్తగా పెట్టేకోర్సులకు బ్యాచ్ ఎక్స్ ప్లెమెంటు అదీ కావాలి. గవర్నమెంటుపరంగా ఈ కాలేజీలను కొత్తగా స్టార్ట్ చేయలేదని ప్రయివేటు వాళ్లకు ఇచ్చాము. ఇక బీల్డింగ్స్ లేకపోయినా, ఎక్స్ ప్లెమెంట్ లేకపోయినా కాలేజీలకు యిచ్చారంటున్నారు. అలాంటి విషయాలను క్లుప్తంగా పరిశీలించవలసిందిగా ప్లీజ్ థాన్కులర్స్ కు చెప్పాము. దానిమీద ఇన్స్ పెక్షన్ కమిటీ చేసి ఎంక్వయిర్ చేయమని కూడా చెప్పాము.

ఇక లెక్చరర్స్ అప్లయింట్ మెంట్స్ విషయంలో మేనేజ్ మెంట్స్ లక్షలాది రూపాయలు తీసుకోవడం జరిగిందంటున్నారు. అలాంటివి స్పెసిఫిక్ గా మా దృష్టికి తెచ్చినట్లయితే, కంప్లెంటు చేసినట్లయితే తప్పకుండా మేము యాక్షను తీసుకుంటాము.

ఇక పి.జి. కోర్సుల గూర్చి వాళ్లు చెప్పారు. కొన్ని కోర్సులకు ఎంట్రీన్స్ టెస్టులు ఎలవ్ చేయలేదని అన్నారు. స్పెసిఫిక్ గా చెప్తే వాటిని ఎగ్జామిన్ చేసి తగు చర్యలు తీసుకుంటామని తమద్వారా తెలియజేస్తున్నాను.

శ్రీ డి. రాజశేఖర్:- అధ్యక్షా, పోడూరు పాలీటెక్నిక్ కాలేజీలో రూల్స్ ఆఫ్ రిజర్వేషన్ ఫాలో అవుతున్నాము. మాకు దాన్ని గూర్చి యింతవరకూ ఎటువంటి కంప్లెంటు రాలేదు. మీకు ఈ విషయంలో ఎవరికైనా అన్యాయం జరిగినట్లు తెలిస్తే, దానిని మాకు తెలిపినట్లయితే మేము వెంటనే తగు చర్యలు తీసుకుంటాము.

శ్రీ చిక్కాల రామచంద్రారావు:- అధ్యక్షా, గౌరవసభ్యులు అన్ని పాఠశాలలలో కూడా స్కీల్స్ ను ఉపాధ్యాయులుగా నియమిస్తారని అడిగారు. ఇప్పటికే మొత్తం మన రాష్ట్రంలోని పాఠశాలలలో ఖాళీగా వున్న పోస్టులలో నూటికి 30 శాతం మహిళలకు కేటాయిస్తున్నాము. కనుక ఈ విషయాన్ని గమనించవలసిందిగా గౌరవ సభ్యులకు తమద్వారా మనవిచేస్తున్నాను.

DEMAND No. XXIII - LABOUR AND EMPLOYMENT - Rs.21,07,31,000/-.

Chairman:- The question is:

To reduce the allotment of Rs. 21,07,31,000/- for Labour
and Employment by Rs. 100/-.

అసంఘటిత రంగంలో పనిచేయుచున్న కార్మికులకు సకాలంలో కనీసవేతనాలు ప్రకటించ
నందున, పెరిగిన ధరలప్రకారం వేరియబుల్ డియర్నెస్ అలవెన్స్ను వర్తింపజేయనందుకు
నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs.21,07,31,000/- for Labour
and Employment by Rs. 100/-.

రంగారెడ్డి జిల్లాలో వ్యవసాయ కార్మికుల కనీస వేతనాలను అమలుపరచనందుకు
నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs.21,07,31,000/- for Labour
and Employment by Rs. 100/-.

అసంఘటిత రంగ కార్మికులకు, వ్యవసాయ కార్మికులకు కనీసవేతనాలు అమలు
చేయనిదానికి నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs.21,07,31,000/- for Labour
and Employment by Rs. 100/-.

లేబర్ ఎంప్లాయిమెంట్ డిపార్ట్మెంట్లో అవకతవకలు జరుగుతున్న వాటిని అరికట్టి
బడుటలేనందుకు అదేవిధంగా నిరుద్యోగులకు, భృతీ, ప్రయాణసౌకర్యములు కల్పించబడుట
లేనందుకు నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs.21,07,31,000/- for Labour
and Employment by Rs. 100/-.

విజయవాడ నగరంలో కార్మిక సంక్షేమ వర్యలు, శిక్షణ వర్యలకు ప్రత్యేక
కేటాయింపులు లేనందున.

To reduce the allotment of Rs.21,07,31,000/- for Labour
and Employment by Rs. 100/-.

రాష్ట్రంలోని అసంఘటిత కార్మికులు కనీసవేతనాల నిర్ణయంతోనూ, వాటిని అమలు
జరపడంతో ప్రభుత్వం చేస్తున్న జాప్యానికి నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs.21,07,31,000/- for Labour
and Employment by Rs. 100/-.

ఆంధ్రప్రదేశ్ రాష్ట్రంలోని లారీ కార్మికులందరికీ లేబర్ వెల్ఫేర్ ఫండ్ పరిధిలోకి
తీసుకోవడంతో ప్రభుత్వ ఉద్యోగులు చేస్తున్న జాప్యానికి నిరసనగా.

1995-96 సంవత్సరమునకు బడ్జెటు (అదాయ
వ్యయ పట్టిక) గ్రాంట్లకొరకు అభ్యర్థన.

2 మే, 1995.

309

DEMAND No. XL - VILLAGE & SMALL INDUSTRIES - Rs.81,99,23,000/-

To reduce the allotment of Rs.81,99,23,000/- for Village and Small Industries by Rs. 100/-.

రంగారెడ్డి జిల్లా ఇబ్బిహంపల్లిం నియోజకవర్గంలోని నిరుద్యోగులైన, చదువుకున్న యువకులకు, చిన్న పరిశ్రమలు మంజూరీ చేయనందుకు నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs.81,99,23,000/- for Village and Small Industries by Rs. 100/-.

తాటి. ఈత, చెట్ల ముడి సరుకులను గ్రామీణ కుటీర పరిశ్రమగా అభివృద్ధి చేయుటకు గోత పారిశ్రామిక ఆర్థిక కార్పొరేషన్ ద్వారా సరియైన చర్యలు అధిక కేటాయింపులు చేయబడుటలేనందుకు నిరసనగా.

DEMAND No. XLI - INDUSTRIES - Rs.91,94,50,000/-.

To reduce the allotment of Rs.91,94,50,000/- for Industries by Rs. 100/-.

రాష్ట్రంలో కేంద్రప్రభుత్వం అధీనంలో ఉన్న ఐ.డి.పి.ఎల్. వద్ద లక్షలాది డబ్బులను, మందులు రాష్ట్రప్రభుత్వం తీసుకొని తిరిగి చెల్లించనందుకు ఆర్థిక సంక్షోభం వలన పరిశ్రమల దివాలా తీసే పరిస్థితులు ఏర్పడినందుకు నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs. 91,94,50,000/- for Industries by Rs. 100/-.

రాష్ట్రంలో రాష్ట్రప్రభుత్వం అధీనంలో వున్న పరిశ్రమలు ప్లైవేట్ వ్యక్తులకు ధారాదత్తం చేయటానికి ఆలోచన చేస్తున్నందుకు నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs.91,94,50,000/- for Industries by Rs. 100/-.

రాష్ట్రంలో రాష్ట్రప్రభుత్వం అధీనంలో వున్న పరిశ్రమల అభివృద్ధికి అధునాతన మిషన్ల నిర్మాణం చేసి ఉత్పత్తి పెంచనందుకు, కృషి చేయనందుకు నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs.91,94,50,000/- for Industries by Rs. 100/-.

రాష్ట్రంలో 5 వేల పరిశ్రమలు మూతపడినందున, వాటిని తెరిపించి లక్షలాది కార్మికులకు ఉపాధి కల్పించడంలో సంపూర్ణంగా విఫలమైనందుకు నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs.91,94,50,000/- for Industries by Rs. 100/-.

మూనిషేషన్ పరిశ్రమలను తీరిగి తెరిపించుటకు అవసరమైన పూజాశీకను తయారు చేసి భాయిలా సంస్థలను పునః ప్రారంభించుటలో ప్రభుత్వం ఉదాసీనంగా వ్యవహరిస్తున్నందుకు నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs.91,94,50,000/- for Industries by Rs. 100/-.

కర్నూలు పత్తిణమునందలి ఆంధ్రప్రదేశ్ కార్పొరేషన్ పరిశ్రమ పునః ప్రారంభించుటకు అవసరమైన రాయితీలు మంజూరుచేయుటకు ప్రభుత్వము ఉదాసీనంగా వ్యవహరిస్తున్నందుకు నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs.91,94,50,000/- for Industries by Rs. 100/-.

కర్నూలు పత్తిణమునందలి శ్రీ రాయలసీమ పేపర్ మిల్స్ పరిశ్రమను పునః ప్రారంభించుటకై ప్రభుత్వంవైపుగా ఏ కృషి జరగనందుకు నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs.91,94,50,000/- for Industries by Rs. 100/-.

ఇందూర్ నియోజకవర్గంలో, పరిశ్రమల నిర్మాణం చేపట్టుటలో ప్రభుత్వం వైఫల్యాలు చెందినందుకు నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs.91,94,50,000/- for Industries by Rs. 100/-.

విజయవాడ నగరంలో పరిశ్రమల స్థాపనకు ప్రత్యేక కేటాయింపులు లేనందున,

To reduce the allotment of Rs.91,94,50,000/- for Industries by Rs. 100/-.

ఖమ్మం డిల్టా పాలేరు నియోజక వర్గపరిధిలోని నాయికన్ గూడెం తెలంగాణా పేపర్ మిల్స్ లాకౌట్ ప్రకటించి సంవత్సరాలు అయినా తెరువనందుకు నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs.91,94,50,000/- for Industries by Rs. 100/-.

నల్గొండ డిల్టా, మీర్యాలగూడ వద్ద నిజాం షుగర్స్ లో ఎస్.ఎస్.ఎఫ్. యూనిట్ ను ప్లైవేటుపరచేయడం కొరకు చేస్తున్న ఆలోచనలకు నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs.91,94,50,000/- for Industries by Rs. 100/-.

నల్గొండ జిల్లా మిర్జాలగూడెంలో భారత ఆహారసంస్థ (ఎఫ్.సి.ఇ.) ఆధ్వర్యంలో నడుస్తున్న మోడరన్ రైసు మిల్లును మూసివేసి, కార్మికులకు ఉపాధి లేకుండా చేసిన దానికి నిరసనగా.

DEMAND No. XLII - MINES AND MINERALS - Rs.4,91,05,000/-.

To reduce the allotment of Rs.4,91,05,000/- for Mines and Minerals by Rs. 100/-.

రంగారెడ్డి జిల్లా మహేశ్వరము మండలంలోని కొంగర రావీర్యాల గ్రామంలో దేవదాయ భూములలో రాళ్లు కొట్టటకు పరిష్కషన్ ఇచ్చినందుకు నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs.4,91,05,000/- for Mines and Minerals by Rs. 100/-.

రంగారెడ్డి జిల్లా మంచాల మండలంలోని, ఆగపల్లి గ్రామందగ్గర రోడ్డు పరిసర ప్రాంతంలో క్రెషింగ్ ప్లాంట్ కు టెనెన్స్ ఇచ్చి, రైతులకు ఇబ్బంది కలిగిస్తున్నందుకు నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs.4,91,05,000/- for Mines and Minerals by Rs. 100/-.

నల్గొండ జిల్లా కనగల్లు మండలంలోని కనగల్లు వాగు ఇసుక రవాణా నల్గొండ తాలూకా లోడింగ్ అన్లోడింగ్ లేబర్ సహకార సంఘమునకు కేటాయించనందుకు నిరసనగా.

DEMAND No. XVIII - GENERAL EDUCATION, SPORTS, ART &

CULTURE - Rs. 18,87,93,15,000/-.

To reduce the allotment of Rs.18,87,93,15,000/- for General Education, Sports Art and Culture by Rs. 100/-.

మెదక్ జిల్లా హతీకూర్ మండల కేంద్రంలో జూనియర్ కాలేజీ నిర్మాణములకు 1994-1995వ సంవత్సరములో నిధులు విడుదల చేయనందుకుగాను భవనముల నిర్మాణము ఆగే పరిస్థితులు ఏర్పడినందుకు నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs.18,87,93,15,000/- for General Education, Sports Art and Culture by Rs. 100/-.

ఆదిలాబాదు జిల్లా బెల్లంపల్లి నివాసి శ్రీ వసుధలేటి శ్రీనివాసరావు, సి.యస్.ఐ. ఉన్నత పాఠశాలలో ఎయిడెడ్ పోస్టుకు ఫేర్వేన్ మెదక్ బోర్డ్ ఆఫ్ ఎడ్యుకేషన్ మరియు

విద్యాభికారుల సమక్షంలో ఇంటర్వ్యూలో సెలెక్ట్ అయి ఆర్.సి.సెం. 281/NIS /87-23/
(1)(2)(3) 11.3.88 ప్రకారం జాయిన్ అయిన వారి స్థానంలో డి.ఇ.ఓ. ఆడిటార్డ్
వారి నం. 807/డి2/88, డి. 6.6.88 తెలిర్ ప్రకారం కి.డి. సుందరంగారిని బోస్థింగు
వేసివందుకు నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs.18,87,93,15,000/- for General
Education, Sports Art and Culture by Rs. 100/-.

రాష్ట్రంలో బీవరు వోస్టులు (25 వేలు పెబడి) నిమిత్తము ఇంటర్వ్యూలు జరిపి
అయినప్పటికీ యంతవరకు నింపనందుకు నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs.18,87,93,15,000/- for General
Education, Sports Art and Culture by Rs. 100/-.

రాష్ట్రంలోని పాఠశాలలో క్యాఫ్, బీవరు, హిందీ, తెలుగు పండిట్ వోస్టులు నింప
మని అనేకసార్లు కోరినను యంతవరకు నింపనందుకు నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs.18,87,93,15,000/- for General
Education, Sports Art and Culture by Rs. 100/-.

ప.గో. జిల్లా ఆచంట మండలం వల్లూరు గ్రామము, వల్లూరు తోటలో ప్రాథమిక
పాఠశాల బిల్డింగ్ లేనందున భవనము మంజూరు చేయమని అనేకసార్లు కోరినను యంత
వరకు మంజూరుచేయనందుకు నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs.18,87,93,15,000/- for General
Education, Sports Art and Culture by Rs. 100/-.

పాఠశాలలో ఉన్న ఖాళీలను భర్తీ చేయకుండా విద్యార్థి, అధ్యాపక నిష్పత్తి
ప్రకారం అధ్యాపకులను నిర్వహించకుండా మారుమూల పల్లెల్లో పాఠశాలలు ఏర్పాటు
చేయకుండా ఉన్నదానికి నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs.18,87,93,15,000/- for General
Education, Sports Art and Culture by Rs. 100/-.

వృత్తి ఉపాధ్యాయులకు సకాలంలో వేతనాభివృద్ధికుండా, వారినీ, పూర్తికాలపు
అధ్యాపకులుగా గుర్తించకుండా ఉన్నదానికి నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs.18,87,93,15,000/- for General
Education, Sports Art and Culture by Rs. 100/-.

రంగారెడ్డి జిల్లా ఇబ్రహీంపట్నం మండలంలో జూనియర్ కాలేజీలో ఫిజికల్ డైరెక్టర్ పోస్టు, మరియు లైబ్రరీయన్ పోస్టులను భర్తీ చేయనందుకు నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs.18,87,93,15,000/- for General Education, Sports Art and Culture by Rs. 100/-.

రంగారెడ్డి జిల్లా ఇబ్రహీంపట్నం జూనియర్ కాలేజీ విద్యార్థులకు మినీస్టేడియం ఏర్పాటు చేయనందుకు నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs.18,87,93,15,000/- for General Education, Sports Art and Culture by Rs. 100/-.

రంగారెడ్డి జిల్లా ఇబ్రహీంపట్నం నియోజకవర్గంలోని ఉన్నత పాఠశాలలో ఉపాధ్యాయుల కొరత తీర్చనందుకు నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs.18,87,93,15,000/- for General Education, Sports Art and Culture by Rs. 100/-.

రంగారెడ్డి జిల్లా ఇబ్రహీంపట్నంలో, జూనియర్ కాలేజీ మరియు ఉన్నత పాఠశాల షిఫ్ట్లో పద్ధతిలో సంవత్సరాల తరబడి నడుచుచున్నందున విద్యార్థులు, విద్యార్థిణులు తేవ్వ నష్టాలకు గురి అవుచున్నందుకు నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs.18,87,93,15,000/- for General Education, Sports Art and Culture by Rs. 100/-.

నల్లగొండ నియోజకవర్గంలో అవసరమైన ప్రాథమిక విద్యా, ఉన్నత విద్యా విభాగములలో అవసరమైన బోధకలను నియమించనందున, అవసరమైన భాషాపండితులను కూడా నియమించనందుకు నిరసనగా, కొన్ని ప్రభుత్వ పాఠశాలలో పక్కా భవనములు నిర్మించనందుకు నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs.18,87,93,15,000/- for General Education, Sports Art and Culture by Rs. 100/-.

For not filling up the Posts about 22000 in the State where in the interviews were already conducted in the month of October, 1994.

To reduce the allotment of Rs.18,87,93,15,000/- for General Education, Sports Art and Culture by Rs. 100/-.

For not providing in the budget any amount relating to Free Education, to Girls upto graduation level.

To reduce the allotment of Rs.18,87,93,15,000/- for General Education, Sports Art and Culture by Rs. 100/-.

హైదరాబాద్ కార్వాన్ నియోజకవర్గంలో జియగూడ మరాఠీ ప్రభుత్వ ప్రాథమిక పాఠశాల భవనము యంతవరకు నిర్మించనందులకు నిరసన తెలుపుచున్నాను.

To reduce the allotment of Rs.18,87,93,15,000/- for General Education, Sports Art and Culture by Rs. 100/-.

హైదరాబాదులోని కార్వాన్ నియోజకవర్గంలోని తోలేవాక్లోని ప్రభుత్వ అప్పరీ ప్రైమరీ స్కూలును కొత్త భవనము కొరకు స్థలం కేటాయించినప్పటికీ పాఠశాల భవనమును యంతవరకు నిర్మించనందులకు నిరసన తెలుపుచున్నాను.

To reduce the allotment of Rs.18,87,93,15,000/- for General Education, Sports Art and Culture by Rs. 100/-.

హైదరాబాద్లోని కార్వాన్ ప్రభుత్వ హైస్కూలుకుగాను భవనము యంతవరకు నిర్మించనందులకు నిరసన తెలుపుచున్నాము.

To reduce the allotment of Rs.18,87,93,15,000/- for General Education, Sports Art and Culture by Rs. 100/-.

హైదరాబాద్లోని కార్వాన్ నియోజకవర్గంలోని ప్రభుత్వ ప్రాథమిక పాఠశాల జాంసింగ్ ఇలయం భవనము యంతవరకు నిర్మించనందులకు నిరసన తెలుపుచున్నాము.

To reduce the allotment of Rs.18,87,93,15,000/- for General Education, Sports Art and Culture by Rs. 100/-.

రాష్ట్రంలో పాఠశాలలలో ఖాళీగాయున్న ఉపాధ్యాయ పోస్టులను యంతవరకు నేయమించనందులకు నిరసన తెలుపుచున్నాము.

To reduce the allotment of Rs.18,87,93,15,000/- for General Education, Sports Art and Culture by Rs. 100/-.

విజయవాడ నగరంలో ప్రభుత్వ సంగీత కళాశాల భవనము నిర్మాణానికి నిధులు కేటాయింపు లేనందున, సాంస్కృతిక కేంద్ర నిర్మాణానికి నిధులు లేనందున నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs.18,87,93,15,000/- for General Education, Sports Art and Culture by Rs. 100/-.

విజయవాడ నగరంలో 'భవానీపురం ఏరియా, పటమతి ఏరియాలలో ఇండోర్ స్టేడియం ఏర్పాటు, క్రీడా సౌకర్యాల మెరుగుదలకు కేటాయింపులు లేనందున నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs.18,87,93,15,000/- for General Education, Sports Art and Culture by Rs. 100/-.

విజయవాడ కార్పొరేషన్‌లో నూతనంగా ప్రభుత్వం మహిళాకళాశాలను ఏర్పాటు చేయవలెనందులకు నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs.18,87,93,15,000/- for General Education, Sports Art and Culture by Rs. 100/-.

నల్లగొండ పట్టణములో ఇన్‌ఫర్మేషన్ స్కేడియం నిర్మాణమునకు శంకుస్థాపన చేసి ఆరు సంవత్సరాలు దాటినా నేటికి పనులు ప్రారంభించనందుకు నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs.18,87,93,15,000/- for General Education, Sports Art and Culture by Rs. 100/-.

వేలకొలది ఉపాధ్యాయ పోస్టులు ఖాళీగా ఉన్నాయి. ఇంజనీర్లు అయ్యారు. ఐనా పోస్టులు ఎప్పటికీ మెంట్ చేయని కారణంగా.

To reduce the allotment of Rs.18,87,93,15,000/- for General Education, Sports Art and Culture by Rs. 100/-.

డి.ఎస్.సి. ద్వారా ఎన్నిక అయిన ఉపాధ్యాయుల నియామకంలో ప్రభుత్వం చేస్తున్న జాప్యానికి నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs.18,87,93,15,000/- for General Education, Sports Art and Culture by Rs. 100/-.

కర్నూలు పట్టణంలో ఉర్దూ భవనం నిర్మాణంలో ప్రభుత్వం చేస్తున్న జాప్యానికి నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs.18,87,93,15,000/- for General Education, Sports Art and Culture by Rs. 100/-.

అనేక పల్లె గ్రామాలలో పాఠశాలలు మంజూరి చేయబడనందున, వేలాదిమంది పోస్టులు ఖాళీ వున్నందున, విద్యలో ప్రయివేటు విధానం పెరిగిపోతున్నందులకు నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs.18,87,93,15,000/- for General Education, Sports Art and Culture by Rs. 100/-.

భద్రాచలం నియోజకవర్గంలో శాంక్షన్లైన పాఠశాల భవనాలు యింతవరకు కట్టుకుండా పెండింగులో పెట్టినారు. ఇంకా కొన్ని గ్రామాల్లో పాఠశాల భవనాలు శాంక్షన్ చేయమని ప్రజలు అనేకసార్లు కోరినా మంజూరి చేయనందుకు నిరసనగా.

DEMAND No. XIX - TECHNICAL EDUCATION - Rs.79,44,63,000/-.

To reduce the allotment of Rs.79,44,63,000/- for Technical education by Rs. 100/-.

నల్లగొండలో ప్రభుత్వ పాలీటెక్నిక్ కళాశాలలో అవసరమైన భాళీగాయున్న లెక్చరర్స్ను నియమించనందున, అక్కరమంగా నల్లగొండ ప్రభుత్వ ఐ.బి.ఐ. ప్రిన్సిపాల్ను ట్రాన్స్ఫర్ చేసినందుకు నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs.79,44,63,000/- for Technical education by Rs. 100/-.

విజయవాడ నగరంలోని పాతబస్టోలో ప్రభుత్వ మహిళా పాలీటెక్నిక్ కళాశాల నిర్మాణానికి కేటాయింపులు లేనందున.

The cut motions were negatived.

Chairman:- The question is:

"That the Government be granted a sum not exceeding Rs.79,44,63,000/- under Demand No. XIX - Technical Education."

"That the Government be granted a sum not exceeding Rs.1887,93,15,000/- under Demand No. XVIII - General Education Sports, Art and Culture."

"That the Government be granted a sum not exceeding Rs.91,94,50,000/- under Demand No. XLI - Industries."

"That the Government be granted a sum not exceeding Rs.4,91,05,000/- under Demand No. XLII - Mines and Minerals."

"That the Government be granted a sum not exceeding Rs.21,07,31,000/- under Demand No. XXIII - Labour and Employment."

1995-96 సంవత్సరమునకు బడ్జెటు (ఉచాయ
వ్యయ పట్టిక) గాంధీకొరకు అభ్యర్థన.

2 మే, 1995.

317

"That the Government be granted sum not exceeding
Rs.81,99,23,000/- under Demand No. XL Village and Small
Industries."

(Pause)

The motion was adopted and the Demands were granted.

Chairman:- The House is adjourned to meet again at
8.30 A.M. tomorrow.

(The House then adjourned at 9.45 p.m. to meet again at
8.30 A.M. on Wednesday, the 3rd May, 1995.)

6. ప్రభుత్వము దృష్టికి తీసుకువచ్చిన అత్యవసర
ప్రజా ప్రాముఖ్యముగల విషయము: చిలకలూరిపేట
సి.ఆర్. కళాశాలలో జరిగిన అవకతవకలను గూర్చి. . .
7. సభా సమక్షములో ఉంచిన పత్రము. . 175
8. ప్రభుత్వ ప్రతిపాదన: 176
ప్రభుత్వ లెక్కల సమీక్షిలో సభ్యుడైన డా. డి.ఎల్.
రవేంద్రారెడ్డి రాజీనామా చేయడంవలన ఏర్పడిన
ఖాళీని భర్తీ చేయుట గురించి. . .
9. ప్రభుత్వ బిల్లులు:
1. 1995, ఆంధ్రప్రదేశ్ పరస్పర సహాయక
సహకార సంఘముల బిల్లు. 177
(ప్రతిపాదించబడినది) . .
2. 1995, ఆంధ్రప్రదేశ్ సహకార సంఘముల
(రెండవ సవరణ) బిల్లు. 177
(ప్రతిపాదించబడినది)
3. 1995, ఆంధ్రప్రదేశ్ ధార్మిక, హిందూమత
సంస్థలు మరియు ఎండోమెంట్లు (సవరణ) బిల్లు
(1995 సం.పు 27వ నెం. ఎల్.ఎ. బిల్లు). 177
(అమోదించబడినది)
10. 1995-96 సంవత్సరమునకు బడ్జెటు (ఆదాయవ్యయ
పట్టిక గాంధీకొరకు అభ్యర్థన. 180
- అభ్యర్థన నెం. XV ప్రజా పనులు
అభ్యర్థన నెం. XLIII చిన్నరేవుల అభివృద్ధి
అభ్యర్థన నెం. XLIV రోడ్లు మరియు వంతెనలు
అభ్యర్థన నెం. IX రవాణాశాఖ

(ప్రతిపాదించబడినవి)

(తరువాయి 4వ కవరులో)

11. 1995-96 సంవత్సరమునకు బడ్జెటు (ఆదాయ

వ్యయ పట్టిక) గాంధీ కౌరకు అభ్యర్థన:

అభ్యర్థన నెం.	X	ట్రేజరీ లెక్కలు మరియు ఆర్థిక సర్వేసులు
అభ్యర్థన నెం.	XVII	ఫింఫనులు
అభ్యర్థన నెం.	L	ప్రభుత్వోద్యోగులకు ఋణములు మరియు ఇతర వివిధ ఋణములు.
అభ్యర్థన నెం.	XII	పోలీసు పరిపాలన
అభ్యర్థన నెం.	XIII	జైళ్ల నిర్వహణ
అభ్యర్థన నెం.	XVI	అగ్నిమాపక సేవలు
అభ్యర్థన నెం.	III	న్యాయ పరిపాలన
అభ్యర్థన నెం.	XIV	స్టేషనరీ, ముద్రాణాశాఖ
(ఆమోదించబడినవి)		

అభ్యర్థన నెం.	XLI	పరిశ్రమలు
అభ్యర్థన నెం.	XLII	గనులు, ఖనిజాలు
అభ్యర్థన నెం.	XXIII	కార్మిక మరియు ఉపాధి కల్పన
అభ్యర్థన నెం.	XL	గ్రామీణ మరియు లఘు పరిశ్రమలు
అభ్యర్థన నెం.	XIX	సాంకేతిక విద్య
అభ్యర్థన నెం.	XVIII	సాధారణ విద్య, క్రీడలు, కళ మరియు సంస్కృతి

(ఆమోదించబడినవి)